

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

58. aastakäik

23. detsember 2015

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

2012–2013 ISTUNGJÄRK

10.–13. detsembri 2012. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 77 E, 15.3.2013.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 11. detsember 2012

2015/C 434/01	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise kohta (2012/2030(INI))	2
2015/C 434/02	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon VKEde kaubandustegevuse ja investeringute rahastamise kohta ELis ja lihtsama juurdepääsu kohta rahvusvahelistumise toetuseks antavale krediidile (2012/2114(INI))	17
2015/C 434/03	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon digitaalse vabaduse strateegia kohta ELi välispoliitikas (2012/2094(INI))	24
2015/C 434/04	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon patendivaidluste lahendamise kohtusüsteemi kohta (2011/2176(INI))	34
2015/C 434/05	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon naiste vananemisega seotud haiguste ennetamise kohta (2012/2129(INI))	38
2015/C 434/06	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon mikroobide probleemi ja suureneva antimikroobse resistentsuse riski kohta (2012/2041(INI))	49

Kolmapäev, 12. detsember 2012

2015/C 434/07	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon loomade kaitse kohta nende vedamisel (2012/2031(INI))	59
2015/C 434/08	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2010–2011) (2011/2069(INI))	64

Neljapäev, 13. detsember 2012

2015/C 434/09	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2011. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas (2012/2145(INI))	87
2015/C 434/10	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon ELi inimõiguste strateegia läbivaatamise kohta (2012/2062(INI))	111
2015/C 434/11	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon ELi ja Venemaa vahelise uue lepingu sõlmimiseks peetavaid läbirääkimisi käsitlevate Euroopa Parlamendi soovitude kohta nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele (2011/2050(INI))	123
2015/C 434/12	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon Iisraeli valitsuse otsuse kohta laiendada asundusi Läänekaldal (2012/2911(RSP))	130
2015/C 434/13	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon olukorra kohta Ukrainas (2012/2889 (RSP))	132
2015/C 434/14	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon Albaania 2012. aasta eduaruande kohta (2012/2814(RSP))	135
2015/C 434/15	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon ELi terasetööstuse kohta (2012/2833(RSP))	142
2015/C 434/16	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise terasetööstuse kohta, põhineb petitsioonil (2012/2905(RSP))	144
2015/C 434/17	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis (2012/2907(RSP))	146
2015/C 434/18	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon kastipõhise diskrimineerimise kohta Indias (2012/2909(RSP))	152

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Teisipäev, 11. detsember 2012

2015/C 434/19	Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta otsus hääletuse kohta parlamendikomisjoni täisliikme vaba koha korral (kodukorra artikli 187 lõike 1 tõlgendamine) (2012/2254(REG))	155
---------------	--	-----

Neljapäev, 13. detsember 2012

2015/C 434/20

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta otsus kirjalikke deklaratsioone ja seadusandlikke algatusi käsitlevate Euroopa Parlamendi kodukorra artiklite 123 ja 42 muutmise kohta (2011/2058(REG)) . . . 156

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA PARLAMENT

Teisipäev, 11. detsember 2012

2015/C 434/21

P7_TA(2012)0466

Makromajandusliku finantsabi andmine Kirgiisi Vabariigile ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus makromajandusliku finantsabi andmise kohta Kirgiisi Vabariigile (COM(2011)0925 – C7-0521/2011 – 2011/0458(COD))

P7_TC1-COD(2011)0458

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2013/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Kirgiisi Vabariigile 160

2015/C 434/22

P7_TA(2012)0467

Kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programm ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu määrus, milles käsitletakse kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programmi ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 106/2008 ühenduse kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programmi kohta (COM(2012)0109 – C7-0077/2012 – 2012/0049(COD))

P7_TC1-COD(2012)0049

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 106/2008 ühenduse kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programmi kohta 165

2015/C 434/23

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse üleminekukord liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete investeerimislepingute jaoks (11917/1/2012 – C7-0328/2012 – 2010/0197(COD)) 166

2015/C 434/24

P7_TA(2012)0472

Makromajandusliku finantsabi andmine Gruusiale ***II

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale (05682/1/2012 – C7-0221/2012 – 2010/0390(COD))

P7_TC2-COD(2010)0390

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2013/EL täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale 167

2015/C 434/25	<p>Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (10090/2/2012 – C7-0329/2012 – 2010/0303(COD)) . . . . . 171</p>
2015/C 434/26	<p>P7_TA(2012)0474</p> <p>Ühtse patendikaitse loomine ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (COM(2011)0215 – C7-0099/2011 – 2011/0093(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2011)0093</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012 tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas . . . . . 172</p>
2015/C 434/27	<p>Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas kohaldatava tõlkekorralduse osas (COM(2011)0216 – C7-0145/2011 – 2011/0094(CNS)) . . . . . 173</p>
2015/C 434/28	<p>P7_TA(2012)0477</p> <p>ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolse kaitseklausli ja banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi rakendamine ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (COM(2011)0599 – C7-0306/2011 – 2011/0263 (COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2011)0263</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism . . . . . 180</p>
2015/C 434/29	<p>Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse assotsieerimislepingu sõlmimist ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel (16395/1/2011 – C7-0182/2012 – 2011/0303(NLE)) . . . . . 181</p>
2015/C 434/30	<p>Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega sõlmitakse leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel (16395/1/2011 – C7-0182/2012 – 2011/0303(NLE)) . 187</p>

2015/C 434/31	P7_TA(2012)0480	Eli ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolse kaitseklausli ja banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi rakendamine ***I	
		Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse Euroopa Liidu ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (COM(2011)0600 – C7-0307/2011 – 2011/0262(COD))	
	P7_TC1-COD(2011)0262		
		Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism	188
2015/C 434/32		Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu sõlmimise kohta (14762/1/2011 – C7-0287/2012 – 2011/0249(NLE))	190
Kolmapäev, 12. detsember 2012			
2015/C 434/33		Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2012. aasta paranduseelarve projekti nr 6/2012 kohta, III jagu – Komisjon (17295/2012 – C7-0401/2012 – 2012/2281(BUD))	191
2015/C 434/34		Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2013. aasta üldeelarve uue projekti kohta – Kõik jaod (17195/2012 – C7-0399/2012 – 2012/2307(BUD))	192
2015/C 434/35		Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktiga 28 (taotlus EGF/2011/026 IT/Emilia-Romagna Motorcycles, Itaalia) (COM(2012)0616 – C7-0350/2012 – 2012/2265(BUD)) . . .	196
2015/C 434/36		Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2012/005 SE/Saab, Rootsi) (COM(2012)0622 – C7-0363/2012 – 2012/2279(BUD))	199
2015/C 434/37		Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/018 ES/País Vasco Productos metálicos, Hispaania) (COM(2012)0620 – C7-0364/2012 – 2012/2280 (BUD))	201
2015/C 434/38		Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/013 DK/Flextronics, Taani) (COM(2012)0623 – C7-0362/2012 – 2012/2278(BUD))	204

2015/C 434/39	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/014 RO/Nokia, Rumeenia) (COM(2012)0618 – C7-0359/2012 – 2012/2275(BUD)) 207
2015/C 434/40	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/011 AT/Soziale Dienstleistungen, Austria) (COM(2012)0621 – C7-0361/2012 – 2012/2277(BUD)) . 210
2015/C 434/41	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2012/006 FI/, Nokia Salo, Soome) (COM(2012)0619 – C7-0360/2012 – 2012/2276(BUD)) 213
2015/C 434/42	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kuritegevusohutuse Euroopa statistika kohta (COM(2011)0335 – C7-0155/2011 – 2011/0146(COD)) 216
2015/C 434/43	P7_TA(2012)0495 Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamine ***I Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2011)0827 – C7-0458/2011 – 2011/0391(COD)) P7_TC1-COD(2011)0391 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) ⁽¹⁾ 217
2015/C 434/44	P7_TA(2012)0496 Müraga seotud käitamispiirangute kehtestamine liidu lennuväljadel ***I Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus müraga seotud käitamispiirangute eeskirjade ja korra kehtestamise kohta liidu lennuväljadel tasakaalustatud lähenemisviisi raames ning direktiivi 2002/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (COM(2011)0828 – C7-0456/2011 – 2011/0398(COD)) P7_TC1-COD(2011)0398 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 müraga seotud käitamispiirangute eeskirjade ja korra kehtestamise kohta liidu lennuväljadel tasakaalustatud lähenemisviisi raames ning direktiivi 2002/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta 245

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

2015/C 434/45	P7_TA(2012)0497	
	Euroopa statistikaprogramm 2013–2017 ***I	
	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa statistikaprogrammi 2013–2017 kohta (COM(2011) 0928 – C7-0001/2012 – 2011/0459(COD))	
	P7_TC1-COD(2011)0459	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 Euroopa statistikaprogrammi 2013–2017 kohta	259
2015/C 434/46	Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas (COM(2012)0631 – C7-0396/2012 – 2012/0298(APP))	260
	Neljapäev, 13. detsember 2012	
2015/C 434/47	Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega kehtestatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti mitmeaastane raamistik aastateks 2013–2017 (10449/2012 – C7-0169/2012 – 2011/0431(APP))	262

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

2012–2013 ISTUNGJÄRK

10.–13. detsembri 2012. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 77 E, 15.3.2013.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 11. detsember 2012

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2012)0468

Digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimine

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise kohta (2012/2030(INI))

(2015/C 434/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2012. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu akt II” (COM(2012)0573),
- võttes arvesse 4. juuni 2012. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul (COM(2012)0238),
- võttes arvesse komisjoni 29. mai 2012. aasta teatist „Tarbijate tulemustabel näitab, kus on Euroopa parimad tarbijatingimused – seitsmes tarbijaturgude tulemustabel” (SWD(2012)0165),
- võttes arvesse oma 22. mai 2012. aasta resolutsiooni kaitsetumate tarbijate õiguste tugevdamise strateegia kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 22. mai 2012. aasta resolutsiooni siseturu tulemustabeli kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 22. mai 2012. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava – suurem usaldus ja kiirem kasv” (COM(2012)0225),
- võttes arvesse komisjoni talituste 22. mai 2012. aasta töödokumenti „Tarbijapoliitika aruanne (juuli 2010 – detsember 2011)” (SWD(2012)0132), mis on lisatud teatisele „Euroopa tarbijakaitse tegevuskava – suurem usaldus ja kiirem kasv” (COM(2012)0225),
- võttes arvesse komisjoni 2. mai 2012. aasta teatist „Lastele parema interneti loomise Euroopa strateegia” (COM(2012)0196),
- võttes arvesse komisjoni 20. aprilli 2012. aasta teatist „E-hangete strateegia” (COM(2012)0179),
- võttes arvesse 25. jaanuari 2012. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (COM(2012)0011),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0209.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0211.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse komisjoni 11. jaanuari 2012. aasta teatist „Ühtne raamistik usalduse loomiseks digitaalse ühtse turu vastu seoses e-kaubanduse ja internetipõhiste teenustega” (COM(2011)0942),
- võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni uue tarbijapoliitika strateegia kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni interneti hasartmängude kohta siseturul ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ ⁽³⁾,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi kohta (COM(2011)0707) ja sellega seotud dokumente (SEC(2011)1320 ja SEC(2011)1321),
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni puuetega isikute liikuvuse ja kaasamise ning Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020 kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 19. oktoobri 2011. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asutatakse Euroopa Ühendamise Rahastu (COM(2011)0665),
- võttes arvesse komisjoni 21. oktoobri 2011. aasta teatist „Turgude toimimine tarbijate huvides – kuues tarbijaturgude tulemustabel” (SEC(2011)1271),
- võttes arvesse oma 5. juuli 2011. aasta resolutsiooni tõhusama ja õiglasema jaekaubandusturu kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 7. aprilli 2011. aasta töödokumenti „Tarbijate mõjuvõimu suurendamine ELis” (SEC(2011)0469),
- võttes arvesse komisjoni 4. märtsi 2011. aasta teatist „Tarbijad tunnevad end siseturul koduselt – viies tarbijaturgude tulemustabel” (SEC(2011)0299),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2010. aasta resolutsiooni reklaami mõju kohta tarbija käitumisele ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 21. septembri 2010. aasta resolutsiooni e-kaubanduse siseturu väljakujundamise kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2010. aasta direktiivi 2010/45/EL, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, arvete esitamist käsitlevate eeskirjade osas ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu otsuseid Google'i kohtuasjades (23. märtsi 2010. aasta otsus ühendatud kohtuasjades C-236/08 kuni C-238/08) ja BergSpechte kohtuasjas (25. märtsi 2010. aasta otsus kohtuasjas C-278/08), milles määratletakse mõiste „piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelik internetikasutaja” tavalise internetikasutajana,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0491.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0492.

⁽³⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 64.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0453.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0307.

⁽⁶⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 58.

⁽⁷⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 189, 22.7.2010, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse oma 9. märtsi 2010. aasta resolutsiooni tarbijakaitse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni puuetega isikute liikuvuse ja kaasamise ning Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020 kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse 9. mai 2010. aasta Monti aruannet ühtse turu uue strateegia kohta,
- võttes arvesse analüüsiaruannet suhtumise kohta piiriüleste tehingutesse ja tarbijakaitseks, mille komisjon avaldas 2010. aasta märtsis (Eurobaromeetri kiiruuring nr 282),
- võttes arvesse komisjoni 22. oktoobri 2009. aasta teatist ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse kohta ELis (COM(2009)0557),
- võttes arvesse uuringut „Mystery shopping evaluation of cross-border e-commerce” (ELi piiriülese e-kaubanduses sooritatud testostude hindamist), mille viis komisjoni tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi nimel läbi YouGovPsychonomics ning mis avaldati 20. oktoobril 2009,
- võttes arvesse komisjoni talituste 22. septembri 2009. aasta töödokumenti tarbijaturgude tulemustabeli järelmeetmete kohta finantsteenuste jaeturul (SEC(2009)1251),
- võttes arvesse komisjoni 7. juuli 2009. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele tarbijakaebuste ja -päringute liigitamise ning nendest teatamise ühtlustatud meetodika kohta (COM(2009)0346) ning sellele lisatud komisjoni soovitusel eelnõu (SEC(2009)0949),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2009. aasta teatist ühenduse tarbijaõigustiku jõustamise kohta (COM(2009)0330),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2009. aasta aruannet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2006/2004 (tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)) kohaldamise kohta (COM(2009)0336),
- võttes arvesse komisjoni talitluste 5. märtsi 2009. aasta töödokumenti „Aruanne piiriülese e-kaubanduse kohta ELis” (SEC(2009)0283),
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni rahvusvahelise kaubanduse ja interneti kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 13. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, ja direktiivi 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta ülevõtmise, rakendamise ja jõustamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni turunduse ja reklaami mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 21. juuni 2007. aasta resolutsiooni tarbijate usalduse kohta digitaalse keskkonna vastu ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0453.

⁽³⁾ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 112.

⁽⁴⁾ ELT C 46 E, 24.2.2010, lk 26.

⁽⁵⁾ ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 43.

⁽⁶⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 370.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul) artikli 20 lõiget 2 ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni Euroopa lepinguõiguse ja ühenduse õigustiku muutmise kohta: tulevikuplaanid ⁽⁴⁾ ning 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa lepinguõiguse kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist, mis käsitleb ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku läbivaatamist (COM(2006)0334),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Eurobaromeetri eriuuringut nr 342 tarbijate mõjuvõimu suurendamise kohta,
- võttes arvesse UNCITRALi 2005. aasta konventsiooni elektrooniliste sidevahendite kasutamise rahvusvaheliste lepingute kohta, UNCITRALi 2001. aasta tüüpseadust elektrooniliste allkirjade kohta ja UNCITRALi 1996. aasta tüüpseadust e-kaubanduse kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse 21. novembri 2003. aasta esimest aruannet e-kaubanduse direktiivi kohaldamise kohta (COM(2003) 0702),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuset elektroonilise side sektoris ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 21.

⁽³⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 109.

⁽⁵⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 247.

⁽⁶⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

⁽⁷⁾ ELT L 373, 21.12.2004, lk 37.

⁽⁸⁾ <http://www.un.or.at/unictrai>

⁽⁹⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

⁽¹¹⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

⁽¹²⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, nagu see on aluslepingutesse lisatud Euroopa Liidu lepingu artikliga 6, ja eriti selle artiklit 7 (era- ja perekonnaelu austamine), artiklit 21 (diskrimineerimiskeeld), artiklit 24 (lapse õigused), artiklit 25 (eakate õigused), artiklit 26 (puuetega inimeste integreerimine ühiskonda) ja artiklit 38 (tarbijakaitse),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 9, milles sätestatakse, et „oma poliitika ja meetmete määramisel ja rakendamisel võtab liit arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid”,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 11, milles sätestatakse, et „[liidu] poliitika ja tegevuse määramisse ja rakendamisse peab integreerima keskkonnakaitse nõuded, eelkõige pidades silmas säästva arengu edendamist”,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 12, milles sätestatakse, et „liidu ülejäänud poliitika ja meetmete määramisel ning rakendamisel võetakse arvesse tarbijakaitse nõudeid”,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 14 ja selle protokoll nr 26 üldhuviteenuste (üldist majandushuvi pakkuvate teenuste) kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, arengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi (A7-0341/2012),
- A. arvestades, et digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimine on oluline tegur ELi maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmispõhiseks majanduseks muutmisel;
- B. arvestades, et e-kaubandus ja internetipõhised teenused on oluline jõud internetis ning et need on vajalikud siseturul strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamise jaoks, millest saavad aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu kaudu kasu nii kodanikud kui ka ettevõtjad;
- C. arvestades, et 99 % kõigist Euroopa ettevõtjatest on VKEd, kes pakuvad 85 % töökohtadest, ning VKEd on seega Euroopa majanduse vedavaks jõuks, mistõttu on nad peamiselt vastutavad jõukuse loomise, tööhõive ja majanduskasvu, samuti innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevuse eest;
- D. arvestades, et e-kaubandusel on nüüdseks kaubanduses oluline osa ning sellest on saanud tarbija valikute, konkurentsi ning tehnoloogilise innovatsiooni tähtis edasiviiv jõud, kuna tarbijad ja ettevõtjad eristavad üha vähem internetipõhist ja tavapärast tegevust oma igapäevases elus;
- E. tuletab meelde, et digitaalne ühtne turg, kus teenused saavad vabalt liikuda 500 miljoni tarbijaga turul, on konkurentsivõime ja majanduskasvu tähtis edasiviiv jõud, mis loob kõrget kvalifikatsiooni nõudvaid töökohti ja hõlbustab ELi lähenemist teadmispõhisele majandusele;
- F. rõhutab, et lairibaühendusel ja internetil on majanduskasvu, teadmispõhise ühiskonna, töökohtade loomise, innovatsiooni ja Euroopa konkurentsivõime ning e-kaubanduse ja internetipõhiste teenuste edendamise seisukohalt oluline edasiviiv roll; rõhutab, et tarbijad ja ettevõtjad vajavad interneti eeliste täielikuks ärakasutamiseks juurdepääsu lairibaühendusele;
- G. toonitab käibemaksu ühtsete kontaktpunktide tähtsust piiriülese e-kaubanduse hõlbustamisel VKEde jaoks ja e-arevete kasutuselevõtu edendamisel; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et sellised ühtsed kontaktpunktid tuleks luua ainult olemasolevate institutsioonide raames, suurendamata selleks maksumaksjate koormust;
- H. arvestades, et oma internetimajandust arendanud äriühingud on teistest selgelt enam arenenud ning et praeguse majandus- ja finantskriisi tingimustes on töötav põlvkond VKEdest praktiliselt sõltuvuses, on tähtis eemaldada internetipõhise kaubanduse takistused, et VKEd saaksid kasutada selle kaubanduse kogu potentsiaali;
- I. arvestades, et digitaalsed turud peavad selle sektori ettevõtluse ja arenguvõimaluste avardamiseks olema võimalikult paindlikud;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- J. arvestades, et e-kaubandus on tavapärasele kaubandusele oluline täiendus, mis annab väikestele äriühingutele võimalusi kasvamiseks ning tagab parema juurdepääsu kaupadele ja teenustele, sealhulgas kaugemates piirkondades ja maapiirkondades ning puuetega ja piiratud liikumisvõimega isikute jaoks;
- K. arvestades, et mõnes G-8 riigis moodustas interneti osa viimase viie aasta jooksul 20 % majanduskasvust ja 25 % loodud töökohtadest;
- L. arvestades, et globaliseerumisest tulenevat kasu on tänu internetile ning e-kaubandusele võimalik tarbijate ja VKEde vahel võrdsemalt jagada;
- M. arvestades, et siseturu tulemusliku toimimise saavutamine oleks oluline samm Lissaboni tegevuskava majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime suurendamise eesmärkide täitmise suunas selleks, et teenindada ELi 500 miljonit tarbijat;
- N. arvestades, et digitaalne ühtne turg pakub tarbijatele laiemat valikut konkurentsivõimelisemate hindadega, eelkõige elanikele, kes elavad raskemini ligipääsetavates, kaugetes või äärepoolseimates piirkondades, samuti piiratud liikumisvõimega elanikele, kellele muidu ei oleks suures valikus kaubad kättesaadavad; arvestades, et internet võimaldab käivitada uusi ettevõtteid, eriti VKEsid, ning võimaldab olemasolevatel äriühingutel edeneda uute turunišside leidmise teel;
- O. arvestades, et Euroopas on 75 miljonit puudega inimest ning et nendel inimestel peaks olema samuti täielik juurdepääs siseturule, pöörates erilist tähelepanu digitaalliidestega seotud probleemidele nägemispuudega inimeste puhul;
- P. arvestades, et internet ja tehnoloogia kujutavad endast vahendeid, mis võimaldavad VKEde rahvusvahelistumist ning nende suuremat osalust rahvusvahelistel turgudel ja rahvusvahelises kaubanduses; nõuab Euroopa integreeritud kaardi-, interneti- ja mobiilimarksete turgu; nõuab samal ajal e-arvete jaoks soodsamat raamistikku; rõhutab mõlemal juhul koostalitlusvõime ja avatud standardite tähtsust, et edendada võimalikult suures ulatuses turu potentsiaali ja konkurentsivõimet;
- Q. arvestades, et tarbijad saavad e-kaubandusest kasu madalamate hindade ning suurema valiku näol, mis on seotud mugavusega, mis seisneb võimaluses teha oste kodust lahkumata; arvestades, et see on eriti kasulik puudega tarbijatele ning tarbijatele maa- või kaugemates piirkondades;
- R. arvestades, et hästitoimiv digitaalne majandus on ELi majanduse hea toimimise eeldus; märgib siiski, et digitaalteenuste vaba liikumist takistavad praegu tõsiselt riikide tasandil killustatud eeskirjad, millest tulenevalt seisavad ettevõtjad piiriüleste müügitehingute puhul ELis silmitsi arvukate takistustega, mida põhjustavad peamiselt liikmesriigi tasandil kohaldatavad erinevad eeskirjad sellistes valdkondades nagu tarbijakaitse, käibemaks, konkreetsete toodetega seotud eeskirjad ja maksetehingud; arvestades vajadust kutsuda ELi institutsioone üles pühendumise rohkem võetud kohustuse täitmisele kaotada 2015. aastaks piiriüleste veebitehingute peamised regulatiivsed takistused ning kutsuda komisjoni üles jätkama sihipärase seadusandlike meetmete esitamist peamiste takistuste kõrvaldamiseks;
- S. arvestades, et e-kaubandus võimaldab tarbijatel madalamatest hindadest ja laiemast valikust kasu saada, kuid 60 % veebisaitidest on praegu piiriüleste internetipõhiste ostude sooritajate jaoks sobimatud ning tarbijate ja ettevõtjate usaldus digitaalse keskkonna vastu on endiselt madal;
- T. arvestades, et juurdepääsu usaldusväärsele teabele ning läbipaistvust peaks parandama, võimaldades tarbijatel võrrelda veebis lisaks kaupade ja teenuste hindadele ka nende kvaliteeti ja kestlikkust;
- U. arvestades, et ELi digitaalse turu killustatus ohustab ühenduse õigustikust tulenevaid õigusi, sest tarbijatel ja ettevõtjatel on vähene õiguskindlus seoses piiriülese e-kaubandusega, mis tuleneb liiga suure hulga õigussätete olemasolust, milles on kehtestatud vastuolulised nõuded – olukord, mis ei võimalda ettevõtjatel, ametiasutustel või tarbijatel selgetest ja jõustatavatest eeskirjadest kasu saada;
- V. arvestades, et enamik vaidlustest lahendatakse tegelikult kohtuväliselt ja alternatiivseks vaidluste lahendamiseks määratud ajavahemikud võivad olla liiga lühikesed – vaja on tõhusat vaidluste veebipõhise lahendamise süsteemi;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- W. arvestades, et praegusel hetkel mitmetes valdkondades olemasoleva õigusliku killustatuse ületamine on oluline selleks, et saavutada täielik ja tõeline digitaalne ühtne turg;
- X. arvestades, et e-kaubandus ja internetipõhised teenused soodustavad jätkusuutliku ühtse turu arengut vähese CO₂-heitega ja keskkonnahoidlike tehnoloogiate, standardite, märgiste, toodete ja teenuste kasutamise kaudu;

Digitaalne ühtne turg majanduskasvu ja tööhõive heaks

1. rõhutab, et majandus- ja finantskriisi tingimustes tuleb võtta meetmeid majanduskasvu ja töökohtade loomise soodustamiseks, ning toonitab, et digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimine oleks oluline areng selle eesmärgil saavutamiseks; palub komisjonil seetõttu rakendada oma digitaalse ühtse turu käivitamise ja rajamise lõpuleviimise kava; rõhutab asjaolu, et digitaalse ühtse turu kaudu on ettevõtjatel ja kodanikel kõige lihtsam saada kasu ühtse turu eelistest;
2. tunneb heameelt komisjoni 11. jaanuaril 2012. aastal avaldatud uue e-kaubanduse ja internetipõhiste teenuste teatise üle, mille eesmärk on arendada välja ühtne raamistik e-kaubanduse jaoks, suurendades usaldust ning laiendades e-kaubandust ja internetipõhiseid teenuseid ettevõtjatevahelistele (B2B), ettevõtjate ja tarbijate vahelistele (B2C), tarbijatevahelistele (C2C) ja valitsusasutustevahelistele (G2G) sektoritele; kutsub komisjoni üles andma 2012. aasta lõpuks aru edusammudest, mida on tehtud teatise viie prioriteetse valdkonna raames sätestatud 16 põhimeetme osas;
3. tunneb heameelt komisjoni uue teatise „Ühtse turu akt II” üle, mis hõlmab Euroopa digitaalrajanduse arengu toetamise põhimeetmeid; toonitab vajadust kasutada täiel määral ära digitaalse ühtse turu eeliseid;
4. palub komisjonil rakendada oma internetipõhiste toodetele ja internetipõhisele infosivule piiriülese juurdepääsu soodustamise tegevuskava, seda arendada ja võtta selle suhtes tulemuslikke järelmeetmeid ning esitada sellel eesmärgil teekaart niisuguse valdkonnaülese kava rakendamiseks, mis tagab digitaalse ühtse turu arengu ning pikaajalise majanduskasvu, konkurentsivõime ja töökohtade loomise edendamise, kohandades samal ajal Euroopa majandust tänastele maailmamajanduse väljakutsetele;
5. rõhutab, et killustatus ja õiguskindluse puudumine on digitaalse ühtse turu peamiseks probleemideks ning on vaja tegeleda liikmesriikides eeskirjade ebajärjepideva jõustamise küsimusega, et tagada tarbijatele suurem valikuvõimalus; on seisukohal, et killustatus on osaliselt tingitud ka direktiivide ebapiisavast või hilisest ülevõtmisest liikmesriikides, mis kujutab endast tegurit, mida ELi institutsioonid peaksid rangemalt kontrollima;
6. rõhutab, et kõik asjakohased uued ühtset turgu käsitlevad õigusaktid tuleks esitada katsetamiseks digitaalse ühtse turu testis; kutsub komisjoni üles uurima niisuguse testi rakendamise teostatavust oma mõjuhindangu raames, tagamaks asjaolu, et see ei takista digitaalse ühtse turu arengut ega põhjusta täiendavaid takistusi või killustatust tavapärasel ja e-kaubanduses;
7. tervitab komisjoni välja kuulutatud uut teavitamis- ja meetmekava ning tuletab sellega seoses meelde, et e-kaubanduse direktiivi kohaselt on infoühiskonna teenuse osutajatel teatud tingimuste korral kohustus takistada internetipõhist ebaseaduslikku tegevust või see lõpetada;
8. nõustub komisjoniga, et praegune õigusraamistik e-kaubanduse direktiivi kujul ei vaja läbivaatamist; rõhutab siiski edasise selgitamise vajadust, pidades silmas teavitamise ja meetme võtmise menetluste rakendamist ebaseadusliku sisu korral;
9. toonitab vajadust ajakohastada ning hõlbustada kutsekvalifikatsioonide tunnustamise menetlusi ja laiendada automaatset tunnustamist ka muudele kui hetkel hõlmatud kutsealadele, pidades eelkõige silmas uusi kutsealasid, mida on tarvis rohelistes ja digitaalsetes tööstusharudes; märgib, et see hõlbustab kõrgelt kvalifitseeritud töötajate liikuvust;
10. rõhutab Euroopa pilvandmetöötluse strateegia väljatöötamise tähtsust, arvestades selle potentsiaali seoses ELi konkurentsivõime, majanduskasvu ning uute töökohtade loomisega; rõhutab, et pilvandmetöötlus on tänu väikestele sisenemiskuludele ja madalatele infrastruktuurinõuetele Euroopa IT-tööstuse ja eriti VKEde võimale areneda ning tõusta liidriks sellistes valdkondades nagu allhange, uued digitaalsed teenused ja andmekeskused;

Teisipäev, 11. detsember 2012

11. märgib, kui oluline on seos e-kaubanduse direktiivi ja siseturu infosüsteemi vahel;

VKEed

12. rõhutab, et VKEed moodustavad Euroopa majanduse selgroo ning et seetõttu on ülimalt oluline töötada välja tegevuskava nende integreerimiseks digitaalsesse ühtsesse turgu; rõhutab ka tungivat vajadust, et kõikidel Euroopa VKEdel oleks lairibaühendus; rõhutab, et digitaalse majanduse ja digitaalse ühtse turu võimaluste ärakasutamine innovatsiooni ja IKT aruka kasutamise kaudu oleks suureks abiks VKEdel praegusest kriisist väljumise ning majanduskasvu ja töökohtade loomise võimaldamisel;

13. toetab komisjoni sihikindlust parandada ning lihtsustada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia infrastruktuuri arengut, et ületada digitaalne lõhe; tuletab meelde, et IKT infrastruktuuri arendamine avaldab positiivset mõju ELi sotsiaalsele ühtekuuluvusele, majanduskasvule ja konkurentsivõimele, samuti teabevahetusele, loovusele ning kodanike juurdepääsule haridusele ja teabele; kiidab heaks regionaalarengu ja maaelu arengu programmide raames tehtavad algatused, samuti Euroopa Investeeringupanga algatused, mis on suunatud maapiirkondade IKT infrastruktuuridega ühendamise parandamisele;

14. toonitab asjaolu, et järelejäänud õiguslike takistuste eemaldamine e-kaubanduse teelt, ettevõtjatele vajaliku teabe ja vajalike oskuste andmine ning neile vajalike vahendite pakkumine selleks, et oma ettevõtte veebis lihtsamalt ja tõhusamalt välja arendada, on otsustava tähtsusega majanduskasvu ja uute töökohtade loomisega seotud eesmärkide saavutamiseks;

15. rõhutab, et täiesti operatiivse digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimine nõuab kooskõlastatud tööd selleks, et tagada internetile juurdepääs ning selle kasutamiseks vajalikud oskused kõikidele kodanikele nende vanusest, elukohast, haridusest või soost olenemata;

16. rõhutab, et digitaalne pädevus on konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu arengu jaoks keskse tähtsusega ja kõikidele eurooplastele tuleks anda võimalused asjakohaste digitaalsete oskuste omandamiseks; rõhutab, kui oluline on kohustus vähendada 2015. aastaks digitaalse kirjaoskuse ja pädevuse lõhesid poole võrra;

17. palub vastavalt komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja selline tegevuskava, mis põhineks VKEde digitaalsesse väärtusahelatesse integreerimise edendamisel, rakendades meetmeid ja algatusi, mis julgustavad IKT arukat kasutamist innovatsiooni ja konkurentsivõime jaoks ning e-oskuste arendamist, samuti muutma internetimajanduse eeliste ja potentsiaali kohta enam teavet kättesaadavaks, nt Euroopa e-kaubanduse tugivõrgustiku kaudu, võimaldades muude meetmete hulgas ka finantsabi pakkumist innovatiivsete VKEde jaoks;

18. rõhutab, kui tähtis on töötada välja strateegia, mille eesmärk on stimuleerida Euroopas digitaalset ettevõtlust, edendada internetikaupmeeste koolitamist ning soodustada VKEde arengu programme, milles keskendutakse kõikidest sektoritest pärit innovatiivsetele ja dünaamilistele VKEdele, et tagada kõrge majanduskasvu potentsiaal ja innovatsioon ning luua uusi töökohti Euroopas, suurendades samal ajal ka tarbija usaldust ning arendades välja uusi nišiturgusid VKEde jaoks, mis muul viisil ei eksisteeriks;

19. palub komisjonil ja liikmesriikidel rakendada olemasolevaid õigusakte, et kaotada tõkked, mis pidurdavad VKEde majanduskasvu, näiteks kõrged turu sisenemiskulud, kaubamärgi tuntuse saavutamise kulud mitmes riigis ja IT-süsteemi piirangud;

20. palub komisjonil ja liikmesriikidel kehtestada meetmed, mis on suunatud innovatiivsetele VKEdele finantsabi pakkumisele olemasolevate programmide kaudu, nagu konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi, ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programmi ning teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” või eriprogrammide loomise kaudu, samuti kavandatud riskikapitalifondide määramise kaudu;

21. on seisukohal, et koos IKT järjepideva kasutuselevõtmisega on digitaalse ühtse turu arendamise jaoks tähtis edendada IKT alal tipptasemel teadusuuringuid ning suurendada avalikke ja erainvesteeringuid kõrge riskitasemega ühisesse IKT valdkonna teadus- ja arendustegevusse; rõhutab, et Euroopa peaks olema interneti tehnoloogiate ja standardite arendamisel esirinnas; teeb ettepaneku, et tulevase finantsperspektiivi ja programmi „Horisont 2020” raames tuleks oluliselt suurendada ELi IKT-alaste teadusuuringute eelarvet;

Teisipäev, 11. detsember 2012

Digitaalse ühtse turu järelejäänud takistuste ületamine

22. toetab võimalust teha koostööd teaduskeskustega; tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle edendada Euroopa Ühendamise Rahastu raames avaliku ja erasektori investeeringuid telekommunikatsioonivõrkudesse ning rõhutab üleeuroopalise digitaalvõrgu alalise kasutuselevõtu tähtsust ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime jaoks;

23. märgib, et ülikiire lairibaühenduse kiire kasutuselevõtmine on keskse tähtsusega Euroopa üleilmse konkurentsivõime, Euroopa tootlikkuse arendamise ning uute ja väikeste ettevõtete tekkimise jaoks, mis võivad võtta juhtrolli eri sektorites, näiteks tervishoiu, tootmise ja teenusmajanduse valdkonnas;

24. nõuab erimeetmete võtmist tagamaks, et VKEd saaksid täielikult ära kasutada lairibaühenduse potentsiaali e-kaubanduse ja e-hangete valdkonnas; kutsub komisjoni üles toetama liikmesriikide algatusi digitaaloskuste arendamiseks VKEdes ja uuenduslike, internetipõhiste ärimudelite ergutamiseks konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi ja selle järglase, ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programmi kaudu;

25. kutsub komisjoni üles tegema kindlaks praegused piiriüleste kulleriteenuste takistused ning võtma asjakohaseid meetmeid nende ületamiseks, võttes arvesse uue teostatud uuringu tulemusi ning tehes seda viisil, mis võimaldab nii ettevõtjatel kui ka tarbijatel digitaalsest ühtsest turust täiel määral kasu saada; rõhutab, et parim viis edendada niisuguseid tegureid nagu kättesaadavus, usaldusväärsus, tarnekiirus, sõbralik teenindus, tõhus ja läbipaistev tagastussüsteem ning madalamad hinnad piiriüleste kulleriteenuste puhul on teha seda läbi vaba ja ausa konkurentsi, et mitte takistada piiriülest kaubandust ja et suurendada tarbija usaldust; on seisukohal, et piiriüleised kulleriteenused ei peaks põhinema ainult füüsilistel piiridel, vaid nende puhul tuleks võimaluse korral võtta arvesse ka tarbija kaugust; peab väga oluliseks tagada uuenduslikud kättetoimetamisviisid, mis võimaldaksid suuremat paindlikkust kogumise kellaaja ja koha või võimaliku pealevõtmiskoha valikus ilma lisakuludeta; peab otsustavaks kaaluda meetmeid, mis tagaksid kättetoimetamise mõistliku hinnaga kaugemates või äärepoolseimates piirkondades;

26. tuletab meelde, et vaja on terviklikku poliitilist lähenemisviisi kõiki transpordiliike hõlmava (sh maanteekabotaaž, raudteekaubavedu jne) transpordi ühtse turu väljakujundamiseks ja keskkonnavalaseid õigusakte, et vältida tarneahela ebatõhusust või asjatut kulude suurenemist nii kaugmüüjate kui ka e-kaubanduse tarbijate jaoks;

27. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles vähendama halduskoormust, võimaldades kasutada kas müüja riigi või ostja riigi süsteemi, et hoiduda menetluste dubleerimisest ning segadusest selles osas, millised eeskirjad kehtivad nii internetis tegutsevatele jaemüüjatele kui ka internetitarbijatele;

28. palub komisjonil leida lahendused VKEdes raskustele tagastatavate kaupadega tegelemisel ja kaubaveoinfrastruktuuralastele probleemidele ning vähendada kaebuste ja konfliktide piiriülese lahendamise kaasnevaid kulusid;

29. rõhutab, et kuna veebisaitide sisu on võimalik üsna lihtsalt laias laastus masintõlkida, on digitaalse maailma lisandväärtuseks võime aidata murda ühtse turu keelebarjääre;

30. rõhutab, kui tähtsad on tarbijatele tõhus kohaletoimetamine, parem tagasiside kohaletoimetamise kohta ning toodete õigeaegne kättesaamine, mis kõik on tegurid, mida viimases tarbijaturgude tulemustabelis märgiti tarbijate peamiste mureküsimustena;

31. palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida piiriüleste internetipõhiste tehingute kontekstis käibemaksu eeskirjade lihtsustamise ja ühtlustamise võimalusi; juhib tähelepanu asjaolule, et praegune Euroopa käibemaksualane raamistik takistab uute digitaalteenuste väljatöötamist ning et äriühingute julgustamine uusi üleeuroopalisi sidusteenuseid välja töötama ja pakkuma peaks olema üks käibemaksu eeskirjade läbivaatamise eesmärkidest; on seisukohal, et digitaalselt levitatava kultuurilise, ajakirjandusliku või loova sisu suhtes peaksid kehtima samad käibemaksumäärad kui samaväärse füüsilisel kujul või tavapärasel viisil pakutava toote suhtes, et vältida turumoonutust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama ära võimalust, mida pakuvad 2015. aastal käibemaksu eeskirjades tehtavad muudatused, et luua vähemalt VKEdes jaoks e-kaubanduse Euroopa ühtne kontaktpunkt ja seda laiendada;

Teisipäev, 11. detsember 2012

32. kutsub komisjoni üles tegema ettepaneku direktiivi 2006/112/EÜ läbivaatamiseks eesmärgiga luua uus vähendatud käibemaksumääraga teenuse kategooria – kultuurisisu pakkumine elektroonilisel teel; teeb ettepaneku, et internetis müüdavatele kultuuriteostele ja -teenustele, näiteks e-raamatutele, kohaldataks sama eeliskohtlemist nagu võrreldavatele tavapärasel kujul toodetele, näiteks taskuraamatutele, ning et seetõttu tuleks nende suhtes kohaldada vähendatud käibemaksumäära; on sellega seoses arvamusel, et vähendatud käibemaksumäära kohaldamine e-väljaannetele võib ergutada legaalsete pakkumiste arengut ja tugevalt suurendada digitaalplatvormide atraktiivsust;
33. kutsub komisjoni üles käibemaksu käsitlevate õigusaktide läbivaatamisel tegelema anomaaliaga, mida kujutab endast võimalik vähendatud käibemaksumäära kohaldamine trükitud raamatute ja muu kultuurisisu suhtes, aga mitte samaväärsete elektroonsel kujul kättesaadavate toodete suhtes;
34. tunneb heameelt komisjoni kaardi-, interneti- ja mobiilimakseid käsitleva rohelise raamatu üle; palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja asjakohased meetmed ja neid rakendada, et saavutada täielikult ja tulemuslikult integreeritud, konkurentsivõimeline, innovatiivne, neutraalne ja ohutu ELi õigusraamistik internetipõhiste ja mobiilimaksete jaoks;
35. toonitab kui oluline on tegeleda mikromaksete ja sageli väikeste summade maksimisega seotud suurte halduskulude probleemiga; märgib, et üha ulatuslikumalt kasutatakse maksmiseks mobiiltelefone, nutitelefone ja tahvelarvuteid, ning on veendunud, et see nõuab uusi lahendusi;
36. rõhutab, et meedia- ja kultuurisisu eest maksimisel internetis kasutatakse üha rohkem mikromakseid, ja peab seda kasulikuks vahendiks õiguste omajate tasustamise tagamisel;
37. juhib tähelepanu asjaolule, et riiklikud ja piiriülesed mitmepoolsed vahendustasud ühtses euromaksete piirkonnas (SEPA) on liikmesriigiti oluliselt erinevad; usub, et SEPAs peaksid nii riiklikud kui ka piiriülesed mitmepoolsed vahendustasud olema ühtlustatud, et võimaldada tarbijatel ühtset turust kasu saada; kutsub komisjoni üles viima 2012. aasta lõpuks läbi mõjuhinnangu mitmepoolsete vahendustasude ülempiiri kehtestamise ja järkjärgulise vähendamise kohta; kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku võtta vastu määrus, millega ühtlustatakse mitmepoolsed vahendustasud ja vähendatakse neid järk-järgult, et need oleksid 2015. aasta lõpuks kooskõlas tegelike kuludega; usub, et järk-järgult tuleks kaotada ka lisatasud, allahindlused ja muu suunav tegevus, luues seeläbi tingimused läbipaistvama Euroopa ühtse maksete turu jaoks;
38. rõhutab, et privaatsus ja andmeturve on tarbijate peamised mured ning need kipuvad neid heidutama internetist ostude tegemisest; peab vajalikuks olemasolevate andmekaitsealaste õigusaktide kohandamist uutele ülesannetele ja innovatsioonidele praeguste ja tulevaste tehnoloogiliste arengute valdkonnas, nt pilvandmetöötlustes;
39. tunnustab majanduslikku ja sotsiaalset potentsiaali, mida pilvandmetöötlus on seni näidatud, ja kutsub komisjoni üles võtma selles valdkonnas vastu algatusi, et sellisest tehnoloogiast kasu saada, kui seda on rohkem arendatud; tõdeb siiski, et pilvandmetöötluste arendamisel tekib mitmeid tehnilisi ja õiguslikke probleeme;
40. tunnustab pilvandmetöötluste suurt potentsiaali ja kutsub komisjoni üles esitama viivitamata Euroopa sellealase strateegia;
41. kutsub komisjoni üles jõustama andmetega seotud rikkumistest teatamise sätteid telekommunikatsiooni paketi ning tegema need sätted kättesaadavaks kõikidele tarbijatele liikmesriikides;
42. tuletab meelde universaalteenuse ning kasutajate õiguste direktiivi sätteid, mille kohaselt peaksid telekommunikatsioonivõrgu operaatorid nõudma, et internetiteenuste osutajad edastaksid avalikke teateid kõikidele oma klientidele; kutsub komisjoni üles jälgima, kui paljud telekommunikatsioonisektori reguleerimisasutused nendest eeskirjadest kinni peavad, ja andma sellest aru Euroopa Parlamendile;
43. tunneb seetõttu heameelt komisjoni esildatud uue andmekaitsemääruse üle, rõhutab vajadust anda kodanikele parem kontroll nende isikuandmete töötlemise üle ning rõhutab uue määruse temaatilise heakskiitmise ja rakendamise vajadust vormis, mis hoolimata privaatsuse ja põhiõiguste kaitsmisest tagab õiguskindluse ja võimaldab piisavat paindlikkust äriühingutele, et võimaldada neil oma äritegevuse arendamist suuremate kuludeta, pakkudes neile samas ka halduskoorma lihtsustamist ja vähendamist, pühendudes ka tulevikus tugevalt juba kehtivate kohustuste täitmisele;

Teisipäev, 11. detsember 2012

44. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle, mis käsitleb õigusraamistikku autoriõiguse ja seotud õiguste kollektiivseks haldamiseks, et parandada õiguste kollektiivse haldamise ühingute vastutust, läbipaistvust ja valitsemistava, luua tõhusad vaidluste lahendamise mehhanismid ning selgitada ja lihtsustada litsentsimist; peab internetikasutajatele selge ja arusaadava teabe esitamist selle kohta, milliseid isikuandmeid millisel eesmärgil kogutakse ja kui kaua neid säilitatakse, hädavajalikuks kasutajate õiguste tugevdamisel ja nende usalduse suurendamisel interneti vastu; rõhutab, et andmekaitsealaste õigusaktide käimasoleva läbivaatamise käigus tuleb tagada andmekaitse õiguskindlus ja -selgus ning väga kõrge andmekaitsetase; tunneb heameelt 2012. aastaks välja kuulutatud Euroopa pilvandmetöötluse teemat käsitleva strateegia üle ja ootab sellega seoses eelkõige jurisdiktsiooni, andmekaitse ja pädevuse küsimuste selgitamist;

45. on kindlalt veendunud, et eraelu puutumatuse kaitse ei ole mitte üksnes Euroopa Liidu põhiväärtus, vaid täidab lisaks kesksel rollil vajaliku kasutajate usalduse suurendamisel digitaalse keskkonna vastu, mis võimaldab digitaalse ühtse turu täielikku väljaarendamist; kiidab seetõttu heaks komisjoni ettepanekud andmekaitse direktiivi kohandamiseks praeguse digitaalse keskkonnaga, edendades sel viisil internetikeskkonna uuenduslikku olemust ja hoogustades paljulubavate uute tehnoloogiate, näiteks pilvandmetöötluse arendamist;

46. kordab, et selliste probleemidega nagu andmekaitse ja piraatlus tegelemisel on ülemaailmne lähenemisviis hädavajalik; julgustab seoses sellega ELi ja Interneti Haldamise Foorumi vahelist tihedat koostööd;

47. nõuab selgitamist seoses internetiteenuste osutajate kohustusega järgida ELis andmete käsitlemisel ja/või kogumisel ELi andmekaitseõigust ja ELi konkurentsioigust, intellektuaalomandi õiguste kaitset ning e-kaubanduse direktiivi⁽¹⁾ ja telekommunikatsiooni paketti⁽²⁾ sõltumata sellest, kus kõnealuseid andmeid hoitakse ja/või töödeldakse; on seisukohal, et läbipaistvuse kõrgem tase internetiteenuste osutajate identifitseerimise osas peaks etendama otsustava tähtsusega rolli tarbijate usalduse suurendamises ja ergutab ka parimaid tavasid selles valdkonnas ning kujutab endast olulist kriteeriumi Euroopa usaldusmärgi loomise jaoks;

48. tuletab meelde, et direktiivi 2000/31/EÜ artikli 5 kohaselt on internetiteenuste osutajad kohustatud oma identiteedi selgesti tuvastatavaks tegema ja et selle nõude täitmine aitab otsustavalt tagada tarbijate usaldust e-kaubanduse vastu;

49. palub komisjonil ajakohastada intellektuaalomandi õiguste õigusraamistikku digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise raames ning esildada intellektuaalomandi õiguste Euroopa strateegia ja seda kiiresti rakendada, seades eesmärgiks kohandamise 21. sajandi veebireaalsusega; ootab komisjoni ettepanekuid selle valdkonna õiguslike vahendite kohta, näiteks õigusaktid, mis lihtsustaksid autoriõiguste kollektiivset haldamist Euroopas, ning direktiiv intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta ning võltsimise ja piraatluse vastase võitluse kohta; leiab lisaks, et kättesaadavuse suurendamiseks ja samal ajal ka autoriõiguse säilitamiseks ning õiguste omajate tasustamise tagamiseks tuleks kaaluda ja edasi arendada innovaatilisi ärimudeleid ja erinevaid litsentsimisstruktuure;

50. rõhutab ühtlustatud lähenemisviisi tähtsust eranditele ja piirangutele autoriõiguste valdkonnas ning ühtlustatud kohustuslike erandite tähtsust kaubamärkide ja patentide alal (mis toob paljudel juhtudel kasu teadlastele ja arendajatele), võttes arvesse asjaolu, et eesmärgiks on hõlbustada uute ja innovaatiliste teenuste arendamist, kasutusele- ja omaksvõtmist tarbijate poolt ning tagada õiguskindlus uurimismeeskondade, uuendajate, kunstnike ja kasutajate jaoks, mida on vaja Euroopa eduka digitaalkeskkonna tekkeks;

51. juhhib tähelepanu asjaolule, et digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise hõlbustamiseks on vaja jätkata tööd intellektuaalomandiõiguste alaste õigusnormide ühtlustamisel, respektides samas kodanike õigusi ja vabadusi;

52. kutsub komisjoni üles esildama kokkulepitud sektoripõhiseid lahendusi, mille puhul austatakse autoriõigust, millega tagatakse autoritele õiglane tasu ja edendatakse avalikkuse juurdepääsu suures valikus seaduslikele kultuuritoodetele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/136/EÜ (ELT L 337, 18.12.2009, lk 11) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/140/EÜ (ELT L 337, 18.12.2009, lk 37).

Teisipäev, 11. detsember 2012

53. nõuab tungivalt, et komisjon kiirendaks oma ettevalmistavat tööd õigusakti ettepaneku vormistamisel õiguste kollektiivse haldamise kohta, et tagada kollektiivse esindamise organisatsioonide vastutuse suurendamine, suurem läbipaistvus ja parem juhtimine, tõhusate vaidluste lahendamise mehhanismide loomine ja muusikasektori litsentsisüsteemide selgitamine ja lihtsustamine;

54. rõhutab, et meedia- ja kultuurisisu eest maksmisel internetis kasutatakse üha rohkem mikromakseid, kuid selle kasutumusgavust on võimalik veelgi parandada, ning leiab, et see on kasulik vahend, mis aitab tagada autorite tasustamise, kuna nad muudavad seadusliku sisu üldsusele taskukohasel viisil kättesaadavaks; on seetõttu seisukohal, et mikromaksed on tõhus vahend võitluseks ebaseadusliku sisu vastu; rõhutab siiski, et internetis maksmise süsteemidega seotud probleemidele, nagu süsteemide koostalitlusvõime puudumine ja mikromaksete kõrge hind tarbijatele, tuleb otsida lahendusi ning üritada arendada lihtsaid, innovatiivseid ja kulutõhusaid tarbijatele ja digitaalplatvormidele kasulikke lahendusi; rõhutab, et ulatuslikum taskukohaste hindadega kultuurisisu seaduslik pakkumine internetis aitab pikas perspektiivis ebaseaduslikud platvormid kõrvale tõrjuda;

55. rõhutab, et uus ja arenev internetitehnoloogia ja internetipõhised teenused on suurendanud nõudlust audiovisuaalsisu ning muu kultuurisisu ja loomingulise digitaalsisu järele ning pakuvad uusi ja innovatiivseid pakkumise kohandamise ja täiustamise viise, eelkõige noorte puhul; märgib siiski, et praegu ei pakuta nõudluse rahuldamiseks piisavalt seaduslikku infosisu, mis motiveerib kasutajaid kasutama ebaseaduslikku sisu; on arvamusel, et tuleks kaaluda innovatiivseid ärimudeleid ja erinevaid litsentsistruktuure, et suurendada kättesaadavust; nõuab digitaaltehnoloogia paremat ärakasutamist, et hoogustada seaduslike pakkumiste mitmekesistamist ja laiendamist, mis omakorda aitab tagada tarbijate usalduse ja tarbijaskonna kasvu ning tagada samal ajal autorite õiglase ja proportsionaalse tasustamise;

56. toetab jõuliselt nii liikmesriikide kui ka Euroopa tasandi meetmeid, mida võetakse toodete võltsimise ja piraatluse vastu internetis;

57. kiidab heaks ettepanekud suurendada kättesaadavust ja arendada välja seadusliku internetipõhise infosisu teenused, kuid rõhutab vajadust ajakohastatud ja ühtlustatuma ELi autoriõiguse järele liidu tasandil; toonitab seetõttu vajadust autoriõiguste seaduse järele, mis pakub asjakohaseid stiimuleid, tagab tasakaalu ja peab sammu nüüdisaegse tehnoloogiaga; on seisukohal, et mitut territooriumi hõlmavate litsentside julgustamist, soodustamist ja nende jätkusuutlikkust digitaalsel ühtsel turul peaks eelkõige tarbijate vajaduste põhjal lihtsustama turupõhised algatused; palub seetõttu komisjonil viia viivitamata ellu intellektuaalomandi õiguste strateegia algatused;

58. mõistab tugevalt hukka tarbijate mis tahes diskrimineerimise nende rahvuse ja elukoha alusel, tuletades meelde teenuste direktiivi (2006/123/EÜ) artikli 20 lõiget 2, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada selle direktiivi täielik rakendamine;

Digitaalse ühtse turu suhtes kindluse ja usalduse ülesehitamine

59. rõhutab, et tarbijaõiguste direktiiv märkis olulist edusammu õiguskindluse suurendamise tähenduses tarbijate ja ettevõtjate jaoks internetipõhistes tehingutes ning tänasel päeval on see üks peamisi tarbijakaitsevahendeid internetipõhistes teenustes; palub liikmesriikidel tagada selle tulemuslik ja kiire rakendamine; nõuab internetipõhiste ettevõtjatele hea tava juhiseid ja toetab sellega seoses näidislepingute ettepanekuid; on veendunud, et kapitalinõuete direktiivi rakendamine moodustaks olulise osa näidislepingutest, samas tuleks jätkuvalt austada olemasolevaid jaemüügi tavasid; kutsub lisaks liikmesriike üles otsustama, kas nad eelistavad – pikas perspektiivis – ühtse turu õigusaktide täielikku ühtlustamist või teist siseriiklikku korda; julgustab viimase puhul liikmesriike suurendama oma jõupingutusi selleks, et konstruktiivselt arendada selliseid teemavaldkondi nagu Euroopa ühine müügiõigus, et hõlbustada piiriülest kaubandust ELis ning tuua seega kasu tarbijatele ja ettevõtjatele;

60. näeb hiljuti esitatud määruses Euroopa ühise müügiõiguse kohta, mille kohaldamises saaksid lepingupooled lisaks riiklikele müügiõiguse eeskirjadele kokku leppida, olulist potentsiaali ühtse turu killustatuse kaotamisel ja e-kaubanduse tehingute nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks kättesaadavamaks ja õiguslikult usaldatavamaks muutmisel;

61. tuletab meelde, et liikmesriikidel on tarbijate õiguste tagamisel oma roll, mis seisneb ELi eeskirjade kiires ja mittebürookraatlikus rakendamises;

Teisipäev, 11. detsember 2012

62. palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja tulemuslikud vahendid, nagu tarbijakaitsealase koostöö võrgustik, ja suunata neile piisavalt rahalisi vahendeid, tagamaks, et internetipõhised kauplejad kohaldavad läbipaistvuse ja ebaausate kaubandustavade suhtes kehtivaid ELi eeskirju, võimaldades seega tarbijakaitse kõrget taset;
63. rõhutab vajadust liikmesriikide tehtavate algatuste järele, mille eesmärk on parandada üldsuse digitaalsust; märgib, kui oluline on varustada ELi kodanikud digitaalsustega, et aidata neil interneti kasutamise ja digitaalses ühiskonnas osalemise eelised täies mahus ära kasutada;
64. palub komisjonil kaasata kogu digitaalse ühtse turu poliitikasse tarbija juurdepääsu element, rakendades puuetega inimeste jaoks ellu tõketeta keskkonna ning tervikliku valiku juurdepääsetavaid teenuseid, et tagada, et kõikidel kodanike rühmadel on juurdepääs digitaalsele ühtsele turule ning et nad saavad sellest täielikult kasu;
65. rõhutab, et liikmesriikides on vaja algatusi üldsuse digitaalsuste parandamiseks eelkõige sotsiaalselt ebasoodsas olukorras inimeste hulgas, pöörates erilist tähelepanu ka vanematele inimestele, et edendada aktiivsena vananemise mõistet;
66. tunnistab Euroopa kasutajaõiguste harta tähtsust, mis selgitaks kodanike õigusi ja kohustusi infoühiskonnas;
67. rõhutab, kui tähtis on stimuleerida läbipaistvate, usaldusväärsete ja eri keeltes kättesaadavate hinnavõrdlussaitide loomist vahendina tarbijate usalduse suurendamiseks piiriülese kaubanduse suhtes;
68. rõhutab, kui vajalik on luua Euroopa usalduslogo, mis tagaks, et internetis tegutsev ettevõtja austab täielikult ELi õigusakte; see peaks olema lihtne ja hästi struktureeritud ning peaks sisaldama rikkalikult infot, mis annab e-kaubanduse jaoks lisandväärtust, suurendades seega usaldust ja läbipaistvust, samuti õiguskindlust nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks, ning peaks pakkuma teavet vormis, mis oleks vastavuses kehtivate, kuid õiguslikult mittesiduvate Veebikonsortsiumi standarditega puuetega inimeste huvides;
69. rõhutab lisaks vajadust integreeritud lähenemisviisi järele, et suurendada tarbijate usaldust seaduslike piiriüleste internetipõhiste teenuste kasutamise suhtes;
70. rõhutab, et on hädavajalik, et EL looks ettevõtjatele ja tarbijatele usaldusliku keskkonna ja vahendid internetikaubanduseks, et suurendada piiriülest kaubandust; nõuab seetõttu litsentsimisüsteemide lihtsustamist ja autoriõiguse tõhusa raamistiku loomist;
71. kiidab heaks komisjoni algatuse kaotada digitaalse ühtse turu rajamise lõpuleviimise tõkked, esmajoones sellised, mis pärsivad seaduslike piiriüleste internetipõhiste teenuste väljaarendamist; rõhutab samuti tarbijate kindlustunde suurendamise vajadust seaduslike piiriüleste teenuste kasutamisel; toonitab, et digitaalne ühtne turg annab kodanikele terves ELis juurdepääsu digitaalsisule ja -teenuste kõikidele vormidele (muusika, audiovisuaalteosed, videomängud);
72. jagab komisjoni seisukohta, et internetipõhise ühtse turu potentsiaali täielikku saavutamist takistab eelkõige kehtivate erinevate õigusaktide olemasolu ning standardite ja tavade ülimalt ebapiisav koostalitlusvõime;
73. tunneb heameelt vaidluste kohtuvälise lahendamise ja vaidluste veebipõhise lahendamise alaste seadusandlike ettepanekute üle ning rõhutab nende tulemusliku vastuvõtmise tähtsust, et aidata kaasa kaebuste ning konfliktide piiriülese lahendamisele; rõhutab ka vajadust tutvustada neid mehhanisme laialdaselt tarbijate ja kauplejate seas, et need saaksid saavutada soovitud praktilise tulemuslikkuse; tuletab meelde, kui oluline on tulemusliku hüvitusmehhanismi roll tarbijate õiguste järgimise tagamisel, rõhutades samas, et kodanikud peaksid olema sellise mehhanismi üksikasjadest ning muudest probleemide lahendamise vahenditest paremini teavitatud; usub, et see peaks edendama kaupade ning teenuste piiriülest ostmist ning aitama kaasa niisuguste ülejäänud kitsaskohtade kõrvaldamisele, mis pidurdavad majanduskasvu ja innovatsiooni, eelkõige digitaalse turu raames, ning mis piiravad praegu ühtse turu täieliku potentsiaali realiseerimist; rõhutab, et liidusese ja piiriülese e-kaubanduse veebipõhise vaidluste lahendamise platvormi olemasolu suurendab tarbijate usaldust digitaalse ühtse turu vastu;

Teisipäev, 11. detsember 2012

74. tunnistas vajadust luua võimalused kodanike usalduse ja kindlustunde suurendamiseks internetikeskkonna suhtes ning tagada isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse ning sõna- ja teabevabadus, sealhulgas niisuguste geograafiliste, tehniliste ja organisatoorsete takistuste kõrvaldamine, mis mõjutavad praegu õiguskaitsevahendeid; peab vaidluste kiiret ja kulutasuvat lahendamist eelkõige e-kaubanduse tehingute puhul kasutajate usalduse keskseks eeltingimuseks; kiidab seepärast heaks komisjoni ettepanekud tarbijaõigustega seotud vaidluste kohtuvälise ja veebipõhise lahendamise kohta ja pakutud seadusandliku algatuse ettevõtjatevaheliste vaidluste lahendamise kohta;

75. võtab teadmiseks komisjoni ettepanekud võtta vastu meetmed koostöö tegemiseks makseteenuste pakkujatega, et võidelda loata või ebaseadusliku infosisuga; rõhutab, et mis tahes koostöö erasektoriga peaks kindlalt tuginema õiguslikule raamistikule, mida iseloomustab austus andmekaitse ja tarbijakaitse vastu, õigus õiguskaitsele ja õiguskaitse kättesaadavus kõigi osapoolt jaoks; rõhutab, et esimene samm peab olema teatamise meetmete tulemuslik rakendamine, tagades ühemõtteliselt igaihe põhiõiguse õiglasele kohtumõistmisele seaduslikult kehtestatud sõltumatu ja erapooletu kohtu ees; rõhutab, et kõigil osapooltel, sealhulgas makseteenuse pakkujatel ja reklaamijatel, on volitamata või ebaseadusliku sisu vastu võitlemisel oma osa;

76. tunneb suurt heameelt komisjoni uue teatise „Lastele parema interneti loomise Euroopa strateegia” üle; julgustab komisjoni, liikmesriike ja tööstust edendama uute tehnoloogiliste arengute kasutamist hariduslikel ja alaealiste laste kaitse alastel eesmärkidel ning tegema tihedat ja tõhusat koostööd, et tagada alaealistele turvaline internet; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama digitaaloskuste ja digitaaltehnoloogia tutvustamise projekte, mis on suunatud täiskasvanutele, kelle ülesandeks on harimine, koolitamine ja uute põlvkondade kasvu toetamine, et teavitada neid IKT võimalustest ja ohtudest laste ja alaealiste jaoks ning ühtlasi aidata vähendada põlvkondadevahelist tehnoloogilist lõhet; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja infotehnoloogia koolitusprogrammid seoses tarbijate õiguste, kohustuste ja ohtudega digitaalsel siseturul;

77. nõuab tungivalt, et sidusrühmad kasutaksid alaealiste suhtes vastutustundlikku reklaamimist, eeskätt hoidudes agressiivsetest ja eksitavatest tele- ja internetireklaamidest ning austades ja rakendades täies mahus olemasolevaid käitumisjuhendeid ja sarnaseid algatusi;

78. on seisukohal, et tuleb toetada hariduslike ja kultuuritööde digiteerimist nii paljudes ELi ametlikes keeltes kui võimalik, et pakkuda üldsusele väärtuslikku ja kasulikku sisu;

79. rõhutab, kui oluline on luua selged põhimõtted, mille eesmärk on reguleerida suhteid kolmandate riikide digitaalsete turgudega, eelkõige seoses liidu tasandi projektidega, näiteks maailma kultuuripärandi digiteerimine;

80. palub komisjonil tagada, et valikturustuse eeskirju kohaldataks nõuetekohaselt, et vältida kuritarvitusi ja diskrimineerimist;

81. kutsub komisjoni üles tegema õigusakti ettepanekut võrgu neutraalsuse tagamise kohta;

82. rõhutab, et rohkem konkurentsi ja läbipaistvust seoses andmeliikluse juhtimise ja teenuse kvaliteediga ning teenusepakkuja vahetamise hõlpsus kuuluvad minimaalselt vajalike tingimuste hulka, mis aitavad tagada võrgu neutraalsuse; väljendab uuesti toetust avatud internetile, kus sisu ja üksikuid äriteenuseid ei ole võimalik blokeerida; viitab elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti töö hiljutistele tulemustele ja väljendab arvamust, et võrgu neutraalsuse tagamiseks tuleb võtta täiendavaid meetmeid;

83. rõhutab taas võrgu neutraalsusest loobumistest tulenevaid võimalikke probleeme, näiteks konkurentsivastane käitumine, innovatsiooni blokeerimine, sõnavabaduse piiramine, tarbijateadlikkuse puudumine ja eraelu puutumatuse rikkumine, samuti asjaolu, et võrgu neutraalsuse puudumine kahjustab ettevõtjaid, tarbijaid ja ühiskonda tervikuna;

84. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama vaba ja ausa veebipõhise konkurentsi, võttes meetmeid ebaausate ettevõtjatevaheliste (B2B) äritavade vastu, näiteks internetipiirangud, hinnakontrollid ja kvoodid;

85. peab lairibavõrkude edasist väljaehitamist ning eelkõige maapiirkondade, raskesti ligipääsetavate ja äärepoolseimate piirkondade ühendamist elektroonilistesse sidevõrkudesse keskseks prioriteediks; kutsub komisjoni seetõttu üles pidevalt kontrollima ja vajaduse korral reguleerivate meetmete abil tagama, et säiliks võrgu neutraalsus ning et internetiteenuste pakkujate juurdepääsu võrgu infrastruktuurile ei raskendataks ega takistataks;

Teisipäev, 11. detsember 2012

Aluse loomine konkurentsivõimelisemale ja kaasavamale Euroopale

86. palub liikmesriikidel teabe- ja kommunikatsioonitaristute arendamist tugevdada ja hõlbustada, sest kuigi kõikidel liikmesriikidel on riiklik lairibateenuste osutamise strateegia, on ainult mõnel täieõiguslik toimiv tegevuskava, mis sisaldab eesmärke, mida on vaja selleks, et viia täielikult ellu Euroopa digitaalarengu tegevuskava juhtalgatus, nagu on sätestatud strateegias „Euroopa 2020”; tunneb heameelt uue Euroopa Ühendamise Rahastu algatuse üle, kuna see saab määravaks Euroopa digitaalarengu tegevuskava 2020. aasta eesmärkide tulemuslikul rakendamisel, mis lubab juurdepääsu lairibaühendusele kõigi jaoks ning vahe-eesmärgina igale ELi kodanikule juurdepääsu tavalisele internetiühendusele aastaks 2013;

87. rõhutab, et internetiteenuseid pakutakse piiriülevalt ning Euroopa digitaalarengu tegevuskavale kohaselt vajavad need seetõttu kooskõlastatud meetmeid; juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa turg, kus peaaegu 500 miljonit inimest on ühendatud kiire lairibavõrguga, oleks esirinnas siseturu arendamisel; rõhutab vajadust ühendada digitaalne tegevuskava uute teenuste pakkumisega, nt e-kaubanduse, e-tervishoiu, e-õppe, e-panganduse ja e-valitsuse teenused;

88. rõhutab, et Euroopa digitaalse ühtse turu arengu seisukohast on tähtis jätkata pingutusi, mille eesmärk on võimaldada paikse ja mobiilse internetiühenduse edendamise ja järgmise põlvkonna infrastruktuuride kasutuselevõtu kaudu kõigile tarbijatele kõiki piirkondi hõlmavat ja kiiret lairibaühendust; rõhutab, et selleks tuleb töötada välja poliitika, mis toetab juurdepääsu konkurentsivõimelistel tingimustel; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid annaksid uue hoo Euroopa kiire ja ülikiire lairibaühenduse strateegiale asjaomaste eesmärkide ajakohastamise abil;

89. rõhutab avalike teenuste digiteerimise potentsiaalset väärtust tarbijate ja ettevõtjate jaoks ning kutsub liikmesriike üles töötama selleks välja riiklikud kavad, mis peaksid sisaldama eesmärke ja meetmeid kõigi avalike teenuste internetis kättesaadavaks muutmiseks aastaks 2015; tunnistab, et kiired võrgud on internetipõhiste teenuste arengu ja majanduskasvu eeltingimus; kutsub komisjoni üles töötama välja maailmas juhtivad digitaalarengu tegevuskava eesmärgid, et tagada, et Euroopa asub interneti kiiruse ja ühenduvuse osas maailmas juhtivale kohale; kutsub liikmesriike arendama edasi riiklikke lairibaühenduse kavasisid ja võtma vastu tegevuskavad, mis sisaldavad konkreetseid meetmeid ambitsioonikate lairibaühenduse eesmärkide elluviimiseks, ning rõhutab komisjoni poolt Euroopa Ühendamise Rahastus esitatud vahendite strateegilist ja kesksel tähtsust;

90. avaldab kahetsust asjaolu üle, et EL jääb maha kiudoptiliste internetiühenduste osas; kutsub liikmesriike ja komisjoni seetõttu üles kiirendama ülikiire lairibaühenduse levitamist ja kasutuselevõtmist ning nõuab kiudoptilise kaabli laiaulatusliku lõppkasutajani viimise Euroopa strateegia väljatöötamist („fibre to the x”);

91. kutsub liikmesriike üles koostama küberjuhtumite hädaolukorra lahendamise plaanid piiriülese mõjuga küberhäirete või küberrünnakutega toimetulekuks, sh elutähtsa infoinfrastruktuuri plaanid nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil, ning töötama välja ka vastupidavama ja usaldusväärsema infrastruktuuri strateegiad; rõhutab, et rahvusvahelist koostööd selles valdkonnas tuleks tõhustada; tuletab meelde, et võrgu- ja infoturbe eest vastutavad kõik sidusrühmad, kaasa arvatud kodukasutajad, teenuseosutajad ja tootearendajad; soovib edendada koostamis- ja haridusprogramme küberturbe valdkonnas nii kodanike kui ka kutsealade esindajate hulgas;

92. rõhutab, et interneti kasutatakse aina suuremal määral mobiilsetes seadmetes, ning nõuab meetmete võtmist, et tagada mobiilse interneti jaoks raadiospektri suurem kättesaadavus ja parandada kõnealustes mobiilsetes seadmetes osutatavate e-teenuste kvaliteeti; rõhutab, et edaspidi peab raadiospektri jaotamine rajama teed Euroopa juhtpositsioonile traadita rakenduste ja uute teenuste valdkonnas, et suurendada Euroopa majanduskasvu ja üleilmset konkurentsivõimet;

93. märgib, et nii fikseeritud kui ka mobiilne andmesideühendus kasvab plahvatuslikult ja et mitmed meetmed, näiteks ühtlustatud spektri täiendav eraldamine traadita lairibaühendusele, spektritõhususe tõstmine ja järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kiire väljaehitamine, on sellise kasvu juhtimiseks väga olulised;

94. märgib, et 700 MHz sagedusriba mobiilse andmesideühenduse jaoks avamise hindamine on vajalik esimene samm tulevikus tekkivate võimsusega seotud nõuete täitmise suunas;

95. tunneb heameelt komisjoni uue e-hankeid käsitleva teatise üle, mis avaldati 20. aprillil 2012; rõhutab, et e-hanked lihtsustavad hankemenetluse läbiviimist, pakuvad läbipaistvust, vähendavad koormust ja kulusid, suurendavad VKEdede osalemist ning tagavad parema kvaliteedi ja madalamad hinnad;

Teisipäev, 11. detsember 2012

96. kiidab heaks komisjoni seadusandliku ettepaneku võtta vastu määrus e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul, mis tugevdab usaldust ja suurendab mugavust turvalise digitaalse keskkonna kontekstis ning millel on tänu sellele, et see hõlmab teavitatud e-identimise süsteemide vastastikust tunnustamist ja aktsepteerimist ELis, potentsiaali võimaldada turvalist ja terviklikku elektroonilist suhtlust ettevõtjate, kodanike ja ametiasutuste vahel, suurendades seeläbi avaliku ja erasektori internetipõhiste teenuste, e-äri ja e-kaubanduse tulemuslikkust ELis; rõhutab e-allkirjade ja e-identimise vastastikuse tunnustamise tähtsust Euroopa tasandil, et tagada Euroopa tarbijatele ja ettevõtjatele õiguskindlus; toonitab, kui tähtis on samaaegselt tagada nii kogu ELi hõlmav koostalitlusvõime kui ka isikuandmete kaitse;

97. juhib tähelepanu asjaolule, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine avalikus sektoris on digitaal- ja teadmispõhise ühiskonna arendamise nurgakivi, ning seetõttu nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid arendaksid edasi turvalisi ja tulemuslikke e-teenuseid; märgib eeskätt e-identimise ja e-allkirjadega seoses, et piiriülese e-arveldamise lahenduste kasutuselevõtu eeltingimuseks on piiriülene koostalitlusvõime;

98. tuletab meelde, et Euroopa Parlament rõhutas oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsioonis e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta seda, kui olulised on üldise kasutuselevõtu hõlbustamise seisukohalt niisugused tegurid, mille hulka kuuluvad õiguskindlus, selge tehniline keskkond ning avatud ja koostalitlusvõimelised e-arvete lahendused, mis põhinevad ühistel õiguslikel nõuetel, äriitoimingutel ja tehnilistel standarditel; kutsub komisjoni üles hindama vajadust kogu liitu hõlmavate ühtsete ja avatud e-isikutuvastuse ja e-allkirjade standardite järele; märgib, et peamised takistused piiriüleisel juurdepääsul riigiasutuste elektroonilistele teenustele on seotud digitaalallkirjade ja e-identimise kasutamisega ning probleemiga, mis seisneb e-valitsuse süsteemide kokkusobimatuses ELi tasandil; tervitab komisjoni ettepanekut võtta vastu määrus e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul;

o

o o

99. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TA(2012)0469

VKEde kaubandustegevuse ja investeeringute rahastamine

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon VKEde kaubandustegevuse ja investeeringute rahastamise kohta ELis ja lihtsama juurdepääsu kohta rahvusvahelistumise toetuseks antavale krediidile (2012/2114(INI))

(2015/C 434/02)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Globaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas. Panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse” (COM(2006)0567),

— võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Euroopa kõikehõlmava rahvusvahelise investeerimispoliitika poole” (COM(2010)0343),

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Kaubandus, majanduskasv ja maailmapoliitika. Kaubanduspoliitika – ELi 2020. aasta strateegia keskne teema” (COM(2010)0612),
- võttes arvesse üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay läbirääkimistevooru raames 1994. aastal vastu võetud lepingut tehniliste kaubandustõkete kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 3286/94, millega kehtestatakse ühenduse meetmed ühise kaubanduspoliitika vallas, et tagada rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest, eeskätt Maailma Kaubandusorganisatsiooni egiidi all kehtestatud eeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamine ⁽²⁾ (kaubandustõkete määrus),
- võttes arvesse ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) 2011. aasta aruannet investeringute kohta maailmas,
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD), Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) ning ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) raporteid G20 kaubandus- ja investeerimisalaste meetmete kohta (2010. aasta oktoobri keskpaigast 2011. aasta aprillini),
- võttes arvesse OECD investeringute raampoliitikat,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2011. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suuniste rakendamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi varasemaid resolutsioone, eriti 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni ELi ja Hiina vaheliste kaubandussuhete väljavaadete kohta ⁽⁴⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni ELi ja USA Atlandi-üleste majandussuhete kohta ⁽⁵⁾, 28. septembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu majandus- ja kaubandussuhete kohta Indiaga ⁽⁶⁾, 12. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Mercosuri vaheliste majandus- ja kaubandussuhete kohta piirkondadevahelise assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks ⁽⁷⁾, 22. mai 2007. aasta resolutsiooni globaalse Euroopa ja konkurentsivõime välis aspektide kohta ⁽⁸⁾, 19. juuni 2007. aasta resolutsiooni ELi majandus- ja kaubandussuhete kohta Venemaaga ⁽⁹⁾, 19. veebruari 2008. aasta resolutsiooni ELi strateegia kohta turulepääsu tagamiseks Euroopa äriühingutele ⁽¹⁰⁾, 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni reformimise kohta ⁽¹¹⁾, 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga ⁽¹²⁾, 26. märtsi 2009. aasta resolutsiooni ELi ja India vahelise vabakaubanduslepingu kohta ⁽¹³⁾, 21. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu kaubandussuhete kohta Ladina-Ameerikaga ⁽¹⁴⁾, 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni ELi ja Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu sõlmimise kohta ⁽¹⁵⁾, 6. aprilli 2011. aasta resolutsiooni Euroopa tulevase rahvusvahelise investeerimispoliitika kohta ⁽¹⁶⁾, Euroopa Parlamendi 10. mai 2011. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse üleminekukord liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel sõlmitud investeringuid käsitlevate kahepoolsete lepingute jaoks ⁽¹⁷⁾, 11. mai 2011. aasta resolutsiooni ELi ja India vahelise vabakaubanduslepingu läbirääkimiste seisukohta ⁽¹⁸⁾, 11. mai 2011. aasta resolutsiooni ELi ja Jaapani kaubandussuhete kohta ⁽¹⁹⁾, 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni ELi ja Kanada kaubandussuhete kohta ⁽²⁰⁾ ja 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa uue kaubanduspoliitika kohta Euroopa 2020. aasta strateegia raames ⁽²¹⁾,

⁽¹⁾ http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt.pdf

⁽²⁾ EÜT L 349, 31.12.1994, lk 71.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0363.

⁽⁴⁾ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 103.

⁽⁵⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 235.

⁽⁶⁾ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 400.

⁽⁷⁾ ELT C 308 E, 16.12.2006, lk 182.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 128.

⁽⁹⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 95.

⁽¹⁰⁾ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 16.

⁽¹¹⁾ ELT C 259 E, 29.10.2009, lk 77.

⁽¹²⁾ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 132.

⁽¹³⁾ ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 166.

⁽¹⁴⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 79.

⁽¹⁵⁾ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 113.

⁽¹⁶⁾ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 34.

⁽¹⁷⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 203.

⁽¹⁸⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 13.

⁽¹⁹⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 19.

⁽²⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0257.

⁽²¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0412.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Ülemkogule pealkirjaga „2011. aasta kaubandus- ja investeerimistõkete aruanne. Strateegiliste majanduspartnerite kaasamine turulepääsu parandamise: tegevusprioriteedid kaubandustõkete kõrvaldamiseks” (COM(2011)0114),
  - võttes arvesse oma 13. detsembri 2011. aasta resolutsiooni kaubandus- ja investeerimistõkete kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Väike ettevõtte, suured ideed – uus partnerlus, et aidata VKEdel saada osa üleilmsetest võimalustest” (COM(2011)0702),
  - võttes arvesse komisjoni teatist tegevuskava kohta VKEde rahastamisvõimaluste parandamiseks (COM(2011)0870),
  - võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Ülemkogule pealkirjaga „2012. aasta aruanne kaubandus- ja investeerimistõkete kohta” (COM(2012)0070),
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Finantskorporatsiooni/Maailmapanga aruannet „Doing Business 2012: Doing Business in a More Transparent World” („Äritegevus 2012. aastal. Äritegevus läbipaistvamas maailmas”, edaspidi „äritegevuse 2012. aasta indeks”),
  - võttes arvesse oma 3. juuli 2012. aasta resolutsiooni Euroopasse investeerimise atraktiivsuse kohta ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A7-0367/2012),
- A. arvestades, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist hõlmab ühine kaubanduspoliitika Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 kohaselt otsesid välisinvesteeringuid ja kuulub ELi ainupädevusse; arvestades, et liikmesriigid võivad pidada läbirääkimisi ja sõlmida kahepoolseid investeerimiskokkuleppeid üksnes siis, kui liit on andnud neile sellekohased volitused; arvestades, et Euroopa Parlamendi nõusolekut on vaja kõigi kaubandus- ja investeerimiskokkulepete jaoks, mille üle komisjon peab Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi;
- B. arvestades, et ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi 2011. aasta aruande kohaselt on EL endiselt otseste välisinvesteeringute peamine sihtkoht; arvestades, et seevastu Eurostati andmed näitavad, et EL-27st lähtunud otseste välisinvesteeringute maht vähenes 2008. aastal 30 % võrra, seejärel 2009. aastal 28 % võrra ja 2010. aastal veel 62 % võrra;
- C. arvestades, et äritegevuse 2012. aasta indeksi kohaselt annavad ELi liikmesriigid maailma esimese 35 riigi ettevõtluse kogumahust ainult 40 % ja euroala liikmed ainult 26 %;
- D. arvestades, et komisjoni hinnangul on 99 % kõigist ELi ettevõtjatest väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) ning et 92 % neist VKEdest on mikroettevõtjad, kes annavad tööd 1 kuni 9 töötajale, 6,7 % on väikeettevõtjad, kes annavad tööd 10 kuni 49 töötajale ja 1,1 % keskmise suurusega ettevõtjad, kes annavad tööd 50 kuni 249 töötajale; arvestades, et VKEsid on 23 miljonit ja nad moodustavad liidu majanduse selgroo, andes kaks kolmandikku erasektori töökohtadest;
- E. arvestades, et VKEd ja mikroettevõtjad on olemuselt mitmesugused ja nende vajadused erinevad sõltuvalt selle tööstus- või teenindussektori eripärast, kus nad tegutsevad, liikmesriigist või isegi piirkonnast, kus nad tegutsevad, nende suurusest, ettevõtlusmudelist, ettevõtluskultuurist ja ettevõtluskeskkonnast (kas rahvusvaheline või ühtne turg); arvestades, et nende vastavate majandusüklitega seotud probleemid on täiesti erisugused;
- F. arvestades, et ELi ettevõtjate konkurentsivõime ja ettevõtluse üheks peamiseks probleemiks jääb rahaliste vahendite puudumine ning teiste tööstusriikidega võrreldes väiksem ettevõtlikkus, ning et jätkuv regulatiivne killustatus ja bürokratia piiravad jätkuvalt VKEde, eeskätt väike- ja mikroettevõtjate võimet kohaneda energia- ja ressursitõhusa majandusega ja laieneda oma asukohariigist väljapoole, nii ühtsele kui ka maailmaturule;
- G. arvestades, et 44 % VKEdest on nimetanud asjakohase teabe puudumist olulise takistusena rahvusvahelistumisele;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0565.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0275.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- H. arvestades, et põhjus, miks VKEd ei soovi arendada oma tegevust rahvusvahelisel tasandil, on eelkõige nende ekspordivõimaluste analüüside või eelanalüüside puudumine;
- I. arvestades, et märkimisväärne osa Euroopa VKEdest (kokku 25 %) tegeleb rahvusvahelise ekspordiga, aga ainult 13 % Euroopa VKEdest tegutseb väljaspool siseturgu ning ainult 4 %-l VKEdest, kes rahvusvaheliselt ei tegutse, on konkreetne kava alustada ettenähtavas tulevikus rahvusvahelist tegevust; arvestades, et teatavad VKEd ei suuda rahvusvaheliseks muutuda ettevõtte profiili ja suuruse tõttu;
- J. arvestades, et ainult 10 % mikroettevõtjatest kasutab rohkem kui 300 juba olemasolevat riiklikku toetusprogrammi ning arvestades, et toetusprogrammide suure hulga tõttu on VKEdel kättesaadavat toetust keeruline leida ja kasutada;
- K. arvestades, et ülemaailmne finants- ja majanduskriis mõjutab eriti Euroopa VKEsid ning nende rahvusvahelistumist ühtse turu piiride taha tuleks samuti edendada;
- L. arvestades, et ligikaudu kolmandik VKEdest, kes viimase kahe aasta jooksul taotlesid pangalaenu, ei saanud seda või said soovitud vähem; ning arvestades, et kõige rohkem lükati tagasi mikroettevõtjate taotlusi;
- M. arvestades, et konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm on aastatel 2007–2013 võimaldanud finantseerimisasutustel anda 30 miljardi euro ulatuses uusi rahalisi vahendeid rohkem kui 315 000 VKEle; arvestades, et Euroopa Investeerimispank laenas VKEdele umbes 40 miljardit eurot, millest said aastatel 2008–2011 osa üle 210 000 VKE;
- N. arvestades, et komisjoni pakutud uues ettevõtete ja VKEde konkurentsivõime programmis (COSME) nähakse ettevõtjatele ja VKEdele ette laenu tagamiskrahastu, mis pakub tavaliste ja allutatud laenude, osaluslaenude ja liisingu abil tagatise laenude rahastamiseks, et vähendada riski, millega VKEd silmitsi seisavad oma kasvuks vajaliku rahastamise saamisel, ning pakub VKEde laenurahaportfellide väärtuspaberistamist eesmärgiga anda VKEdele täiendavat krediiti laenude rahastamiseks; rahastu toimimise ajaks on kavandatud aastad 2014.–2020. ja selle eelarveks 2,5 miljardit eurot;
- O. arvestades, et liikmesriikide ja kodanikuühiskonna institutsioonide (kaubanduskogud, tööandjate liidud jne) kogemus VKEde ja mikroettevõtjate rahvusvahelistumist toetavas poliitikas on väärtuslik materjal, millele toetuda selles valdkonnas tõhusa ja tulemusliku poliitika väljatöötamisel;
- P. arvestades, et üleeuroopaline VKEsid toetav poliitika peab olema olemasolevat poliitikat toetav, sellest eraldi ja seda täiendav ja andma Euroopa lisandväärtust, selles tuleks vältida kordusi ja kattumist olemasolevate riiklike, piirkondlike või kohaliku tasandi programmidega ning optimeerida programmide ja tegevuse koordineerimist;
- Q. arvestades, et komisjoni kaubandus- ja investeerimistõkete aruandes loetletakse näiteid selle kohta, kuidas ELi pääsu erinevate maailma riikide, sealhulgas WTO liikmetest tööstusriikide ja peamiste tähtsate turumajandusega riikide turgudele piiravad rohkem mitmesugused mittetariifsed tõkked kui tollid, millest üleilmastumise käigus suures osas loobutakse; arvestades, et WTO eeskirjad ei luba põhjendamatuid mittetariifseid tõkkeid;
- R. arvestades, et EL peaks vajadusel alati toetama oma sektoreid ja ettevõtteid, sealhulgas VKEsid, kui kaubanduspartnerid rikuvad kokkulepitud eeskirju, WTO standardeid ja põhimõtteid, ning kasutama selleks kõiki sobivaid ja proportsionaalseid abinõusid; arvestades, et mitme- ja kahepoolseid vaidluste lahendamise mehhanisme ning eelkõige WTO nõuetele vastavaid kaubanduse kaitsemeetmeid tuleks kasutada viimase võimalusena;
- S. arvestades, et investeringute õiguslik ebakindlus takistab VKEde rahvusvahelistumist kõige enam ning et õiguskindlust tagavad õiguslikud raamistikud on suhtes meie kaubanduspartneritega absoluutselt vajalikud; arvestades, et EL peab kaitsma ELi ettevõtjate ja eelkõige VKEde huve investeringute õiguskindluse rikkumise korral kolmandatesse riikidesse investeerimisel;

Teisipäev, 11. detsember 2012

1. nõuab tungivalt, et komisjon ja vajaduse korral ka liikmesriigid soodustaksid VKEde ja vajaduse korral ka mikroettevõtjate osalemist ülemaailmsel turgudel, rakendades asjakohaseid meetmeid nende rahvusvahelistumiseks ja eelkõige nende põhjalikumaks integreerimiseks ELi ühtsesse turgu, sealhulgas kapitalil kättesaadavamaks muutes ja ajakohastades korrapäraselt teavet äritegevuse võimaluste kohta välismaal, ning rakendades tõhusaid kaubanduse kaitsemeetmeid, et tagada nende õiguspärane kaitse ebaõiglase dumpingu ja toetuste eest ning kaitsta ausat konkurentsi kolmandate riikidega, tagades seejuures neis riikides inim-, töötajate ja sotsiaalsete õiguste ning keskkonna kaitse;
2. märgib, et VKEde probleeme põhjustab ka majanduskriisist tingitud sisenõudluse langus;

I. Teabe kättesaadavus

3. rõhutab vajadust parandada andmete kogumist ettevõtete tasandil, et suurendada teadlikkust mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadustest, jagada parimaid tavasid ja toetada neid sihipärasemalt nii riiklikul kui ka ELi tasandil; nõuab korrapäraseid tasuvusanalüüse, et hinnata sellise toetuse tõhusust, keskendudes mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate uuenduslikkuse ja konkurentsivõime suurendamisele nii ühtsel turul kui ka ülemaailmselt;
4. rõhutab vajadust teha kõigepealt kindlaks olemasolevad ja puuduvad riiklikud ja ELi tasandi toetusprogrammid, et vältida kattumisi ja puudujääke, ning kaasata koostöös riiklike agentuuridega praegused teenusepakkujad ja toetusstrateegiad; julgustab liikmesriikide ametiasutusi looma sarnased ühtsed veebipõhised andmebaasid riiklike ja piirkondlike rahastamisvahendite kohta;
5. rõhutab vajadust hinnata praegust turgu kasvava rahvusvahelistumise seisukohast ja edendada veelgi VKEde arengut siseturul ning käsitleda VKEde arengut siseturul sama tähtsana kui nende arengut välismaal;
6. on seisukohal, et ELi konkurentsivõime ja majanduskasvu jaoks on oluline luua võrgustik, mis oleks osa digitaalsest platvormist ja ühendaks VKEde kasutatugesid, kaubanduskodasid, ekspordikrediidi agentuure, ettevõtjate ühendusi ja komisjoni, et pakkuda ELi ettevõtjatele, eriti eksportijatele ja importijatele, täpset, ajakohast ja lugejale arusaadavat teavet ühiste kontaktpunkti kaudu, mille tulemusel nad saavad täiel määral kasu liidu uuest ühisest kaubanduspoliitikast;

II. Kapitali kättesaadavus

7. rõhutab, et pidevad probleemid kapitali kättesaadavusega on üks peamisi põhjuseid, mis takistavad VKEde rahvusvahelistumist; kutsub riikide valitsusi üles toetama VKEsid riiklikult toetatava ekspordikrediidi abil nii, et see ei moonutaks ELi sisest konkurentsi, ning samuti eraldama VKEdele piisavalt vahendeid (nt erilaenuid, kaasrahastamine ja riskikapital), et saada üle investeringute kahanemisest ja finantsvõimenduse (pangalaenude) vähendamisest; rõhutab, et neid rahalisi vahendeid tuleb pakkuda juba eksportivatele VKEdele, kes suudavad esitada elujõulise äriplaani oma praeguse turuosa parandamiseks või tugevdamiseks ning töökohtade loomiseks, eelkõige noortele;
8. on seisukohal, et ELi majanduse tugevdamiseks ei tohi jätta tähelepanuta uuenduslikke kaupu ja teenuseid pakkuvate idufirmade ja esialgsel või järgneval investeringuid vajavate VKEde toetamist nii seal, kus nad tegutsevad ühtsel turul või seal, kus nad tahavad rahvusvahelistumise kaudu kasvada;
9. kutsub seepärast liikmesriikide valitsusi üles VKEde abistamiseks uurima võimalust muu hulgas luua VKEde investeerimisfondid, kuhu kõik Euroopa kodanikud võiksid oma sääste investeerida;
10. nõuab, et ametliku toega ekspordikrediitide juures järgitaks OECD suuniseid ja nendega toetataks rahvusvaheliste töö- ja keskkonnanormidega kooskõlas olevaid projekte;
11. nõuab, et VKEdele kapitali saamiseks kättesaadavaks tehtud toetust tuleb tasandava suhtumise vältimiseks kohandada kooskõlas vastavate VKEde konkreetsete nõudmistega; märgib sellega seoses, et ELi tööstus kajastab erinevaid ettevõtete profile ja vajadusi, mis kajastavad VKEde suurust, struktuuri, tegevusvaldkonda ja geograafilist asukohta;

Teisipäev, 11. detsember 2012

12. peab hädavajalikuks terviklikku strateegiat kaubanduse rahastamiseks, mille eesmärk on soodustada VKEde rahvusvahelistumist; on seisukohal, et EL peaks ennetavalt edendama ja toetama stiimuleid VKEde arendamiseks strateegilistes sektorites, eriti suure lisandväärtusega töötlevas tööstuses, millel on konkurentsieelis tärkava turumajandusega riikide ees ning kui tegemist on kõrgelt kvalifitseeritud töökohtadega Euroopa kodanike jaoks; rõhutab seepärast vajadust teha kindlaks paljutootavad nišiturud ning edendada nende arendamist;

13. palub komisjonil uurida Euroopa nn äriinglite turgu ja teisi samasuguseid turge, et nendest õppust võtta ja suurendada ELis äriinglite võrgustike haldajate suutlikkust; õhutab panku ja teisi finantseerimisasutusi varustama oma VKEdest kliente korrapäraselt ajakohastatava teabega kättesaadavate finantseerimisvahendite, sealhulgas ka VKEde tugivõrgustike ja äriinglite kohta; palub ka komisjonil jagada vastavat asjakohast teavet;

14. võtab teadmiseks, et riikide tasandil toimivad hästi kohandatud ja sisse töötatud VKEde tugisüsteemid ekspordikrediidi kättesaadavaks muutmiseks ekspordikrediidi agentuuride kaudu, ning peab mõistlikuks sellise abi jätkamist; on siiski seisukohal, et keskpikas perspektiivis tuleb jätkata arutelu süstemaatilise ekspordikrediiditoe loomiseks ELi tasandil, moodustades selleks VKEde ekspordi-impordistruktuuri, et VKEsid täiendavalt toetada ekspordikrediidi agentuuride kaudu ja liikmesriikide parimatele tavadele tuginedes; märgib, et kõnealune lisatoetus võiks hõlmata sooduslaene ja fikseeritud intressiga laene, lühiajalist käibekapitali ja refinantseerimist, omakapitali rahastamist ja äritegevuse kindlustuslahendusi;

15. juhib tähelepanu regulatiivsetele ja õiguslikele meetmetele, mida tuleb võtta, et parandada VKEde juurdepääsu tagatisvaradele, näiteks:

— vähendada takistusi kinnisvara registreerimisel (nt luues krediidiinfobüroo);

— vähendades laenajate jaoks jõustamiskulusid ja parandades VKEsid puudutava finantsteabe üldist kvaliteeti, et suurendada nende krediidikõlblikkust laenuandjate silmis;

16. juhib tähelepanu vajadusele anda VKEdele finants- ja tehnilist abi, mis keskendub turu-uuringutele, projektide ja ekspordi rahastamise nõustamisele, õigusnõustamisele (nt vabastusklauslid või viivised hilinevad maksete või makseviivituse korral), tollimaksu- ja maksukohustustele, võltsimise vastasele võitlusele ning ettevõtete esindatusele kaubandusmessidel ja ettevõtlusvõrgustike üritustel (nt kolmandatesse riikidesse turustajate leidmiseks);

17. nõuab, et samuti tuleb keskenduda mikroettevõtjate krediidivajaku katmisele; rõhutab väikelaenu kasulikkust selliste ettevõtete asutamise ajal; kordab, et isegi nišiturgude puhul võivad väikesemahulised otsesed välisinvesteeringud ergutada kohalikke ettevõtlusalgatusi majanduskasvu ja jätkusuutliku arengu tekitamisega (nt käsitööstori arendamine) kohalikul tasandil;

18. nõuab suuremal määral avaliku ja erasektori partnerluste kasutamist stardiraha ja riskikapitali pakkumisel mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ELis koos äririskide jagamisega; juhib sellega seoses tähelepanu mikrokrediidiasutuste ja sotsiaallettevõtlusfondide võimalikule positiivsele rollile äriühingute loomisel koos tugevate sotsiaalsete, eetiliste ja keskkonnaalaste eesmärkidega;

III. Soovitused konkreetsete meetmete kohta

19. nõuab riiklikul ja ELi tasandil samme VKEde ettevõtluskeskkonna lihtsustamiseks, konsulteerides tihedalt ELi VKEde ühenduste, kaubandus-tööstuskodade ning teiste asjaomaste sidusrühmadega, et toetada nii bürokraatia vähendamist kui ka VKEde rahvusvahelistumist;

20. nõuab tungivalt, et liikmesriigid loovad kohalikul tasandil ühtsed ettevõtluse abiliinid, mida juhitaks koostöös ELi ettevõtjatega, et VKEd saaksid emakeeles ja koheseks kasutamiseks teavet ekspordi- ja impordivõimaluste, kehtivate tariifsete ja mittetariifsete kaubandustõkete, investeeringute kaitse, vaidluste lahendamise tingimuste ja konkurentide kohta ning teadmisi ja arusaamist kolmandate riikide turgudel valitsevatest inimlikest ja kultuurilistest kommetest;

21. nõuab VKEde ja Euroopa suurte ettevõtjate vahelise võrgustiku loomist, et VKEd saaksid kasu suurettevõtjate asjatundlikkusest ning ekspordi- ja innovatsioonivõimekusest;

Teisipäev, 11. detsember 2012

22. palub komisjonil toetada ELi ja välisriikide VKEde juhtide vahetust praegu Euroopa Liidu tasandil toimiva programmi „Erasmus noortele ettevõtjatele” eeskuju põhjal;
23. rõhutab vajadust toetada ELi VKEde ja kolmandate riikide ettevõtete vahelist koostööd, et hõlbustada turulepääsu ja integreerumist kolmandate riikide turgudel;
24. palub komisjonil ja liikmesriikidel tõsta Euroopa VKEde teadlikkust läbirääkimiste staadiumis olevatest kaubanduslepingutest ning VKEdele avanevatest rahvusvahelistest investeerimisvõimalustest;
25. julgustab ELi ettevõtteid ja eksportijaid aktiivselt kasutama kaubanduse kaitsemeetmeid, näiteks kaubandustõkete määruse kaebusi või turulepääsu andmebaasi kaebuste registrit, et teavitada komisjoni kaubandustõketest tingitud olulisest kahjust ning võimaldada vajadusel tihedas koostöös tööstusettevõtetega vastumeetmete ohu minimeerimiseks automaatseid dumpinguvastaseid algatusi ja tasakaalustavate tollimaksude uurimisi komisjonis;
26. on seisukohal, et sama tähtis kui rahvusvaheliseks muutuda soovivate VKEde abistamine on VKEde tõhus kaitsmine ELi partnerriikide ebaausate kaubandustavade eest; peab rahvusvahelistumist ja kaitset sama üleilmastumisprotsessi kaheks tahuks;
27. palub komisjonil ELi kaubanduse kaitsemeetmete reformimisel pöörata piisavalt tähelepanu vajadusele parandada VKEde jaoks dumpinguvastaste ja subsideerimisvastaste menetluste kättesaadavust;
28. kutsub komisjoni üles kaasama VKEsid rahvusvaheliste standardite (nt ISO) kehtestamisse, kuna reguleeriva korra muutmine mõjutab otseselt VKEde kasumlikkust; nõuab, et põhjendamatute mittetariifsete tõkete vastu võitlemine, eelkõige asjaomastel ülemaailmsel standarditel põhinevate tehniliste eeskirjade ühtlustamise kaudu, peab olema üks komisjoni peamisi prioriteete;
29. kutsub komisjoni üles käsitlema neid laialtlevinud ja püsivaid probleeme kõigis mitme- ja kahepoolsetes kaubanduslepingutes ja eelkõige vabakaubanduslepingutes nii tööstusriikide kui ka tärkava turumajandusega riikidega ning tagama, et Maailma Kaubandusorganisatsioonis pöörataks mittetariifsetele kaubandustõketele lõpuks vähemalt niisama palju tähelepanu kui praegu tariifide kõrvaldamisele;
30. kahetseb, et ELi ettevõtjate, eelkõige VKEde käsutuses on vähe vahendeid tulemuslikuks võitluseks intellektuaalomandiõiguste rikkumise vastu; toetab komisjoni otsust teha ettepanek intellektuaalomandiõiguste jõustamise direktiivi läbivaatamiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama intellektuaalomandiõiguste kaitset kõigis asjaomastes mitmepoolsetes organisatsioonides (Maailma Kaubandusorganisatsioon, Maailma Terviseorganisatsioon ja Ülemaailmne Intellektuaalomandi Organisatsioon);
31. juhib tähelepanu sellele, et VKEd on tundlikud hinnakõikumiste suhtes; kutsub seepärast komisjoni nii ELi tasandil kui ka rahvusvahelistel foorumitel (nt G20) aktiivselt tegutsema toidu- ja toorainetega sooritatavate kahjulike finantspekulatsioonide tõkestamiseks;
32. kutsub liitu üles täiel määral kasutama ELi SMEdele Euroopa naabrusspoliitikast tulenevaid investeerimisvõimalusi, pöörates eriti tähelepanu piiriülestele investeeringutele Vahemere ida- ja lõunapiirkonna partnerriikides; juhib tähelepanu sellele, et investeerimisvõimalused neis piirkondades peaksid oluliselt aitama rahuldada asjaomaste riikide elanike sotsiaalmajanduslikke vajadusi ning edendada jätkusuutlikku majandusarengut, tihedamat piirkondlikku koostööd ja piirkondlikku stabiilsust;
33. on seisukohal, et komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid tekitama sünergiaid liidu kaubandusdiplomaatia tugevdamiseks kogu maailmas;
34. palub, et ELi konkurentsivõime säilitamiseks uute oluliste tööstuses ja teadustegevuses osalejate suhtes töötaks EL välja ühtse ambitsioonika tööstuspoliitika, mis põhineks teadus- ja uuendustegevuse tugevdamisel, mida toetaksid

Teisipäev, 11. detsember 2012

uuenduslikud rahastamisvahendid, nt projektivõlakirjad, ning mis toetaks VKEde arengut, eelkõige riigihangetele juurdepääsu kaudu;

o

o o

35. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

P7_TA(2012)0470

Digitaalse vabaduse strateegia ELi välispoliitikas

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon digitaalse vabaduse strateegia kohta ELi välispoliitikas (2012/2094(INI))

(2015/C 434/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu 5. juuli 2012. aasta resolutsiooni „Inimõiguste edendamine, kaitse ja teostamine internetis”⁽¹⁾, milles tunnistatakse inimõiguste kaitse ja internetis teabe vaba liikumise tähtsust,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri Frank La Rue 16. mai 2011. aasta ja 10. augusti 2011. aasta raporteid (vastavalt A/HRC/17/27 ja A/66/290), milles käsitletakse arvamuse- ja sõnavabaduse edendamist ja kaitset ning rõhutatakse inimõiguste rahvusvaheliste normide ja standardite kohaldatavust seoses õigusega arvamus- ja sõnavabadusele internetis kui kommunikatsioonikanalis,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu 28. märtsi 2008. aasta resolutsiooni 7/36, milles kinnitatakse arvamuse- ja sõnavabaduse edendamise ja kaitsmisega tegeleva ÜRO eriraportööri mandaat,
- võttes arvesse ÜRO 16. juuni 2011. aasta aruannet „Ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtted. ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada” elluviimine” (kajastab ÜRO eriesindaja John Ruggie tööd);
- võttes arvesse Parlamentidevahelise Liidu nõukogu 19. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni⁽²⁾,
- võttes arvesse inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat strateegilist raamistikku, mille nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2012. aasta soovitusi nõukogule ELi inimõiguste eriesindaja kohta⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 12. juuni 2012. aasta resolutsiooni elutähtsate infoinfrastruktuuride kaitse kohta – saavutused ja edasised sammud: üleilmse küberjulgeoleku suunas⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session20/Pages/ResDecStat.aspx>

⁽²⁾ Parlamentidevahelise Liidu nõukogu 189. istungjärgul 19. oktoobril 2011. aastal Bernis ühehäälset vastu võetud resolutsioon: <http://www.ipu.org/english/issues/hrdocs/189/is01.htm>

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/un_geneva/press_corner/focus/events/2012/20120625_en.htm

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0250.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0237.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsiooni e-valitsuse kui konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu juhtiva jõu kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2012. aasta resolutsiooni pimedate juurdepääsu kohta raamatutele ja muudele trükitoodetele ⁽³⁾,
- võttes arvesse 29. veebruaril 2012. aastal vastu võetud 2012. aasta üldeelarvet, eriti üleskutset ülemaailmse internetivabaduse fondi („Global Internet Freedom Fund”) loomiseks ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse digitaalse tegevuskava voliniku 12. detsembri 2011. aasta teatist katkestuste vältimise strateegia („No Disconnect Strategy”) kohta,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” (COM(2011)0886),
- võttes arvesse oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni avatud interneti ja võrgu neutraalsuse kohta Euroopas ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” (COM(2011)0681),
- võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2011. aasta resolutsiooni tõhusa Euroopa toorainestrategie kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 25. mai 2011. aasta ühisteatist „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele” (COM(2011)0303),
- võttes arvesse oma 12. mai 2011. aasta resolutsiooni ELi välistegevuse kultuurilise mõõtme kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 15. juuni 2010. aasta resolutsiooni Interneti haldamise järgmiste sammude kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 15. juuni 2010. aasta resolutsiooni asjade interneti kohta ⁽¹¹⁾;
- võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes ⁽¹²⁾;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0140.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0059.

⁽⁴⁾ ELT L 56, 29.2.2012, lk 1.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0511.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0364.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0334.

⁽⁸⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 135.

⁽⁹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁽¹⁰⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 33.

⁽¹¹⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 24.

⁽¹²⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse oma resolutsioone inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte tõsiste rikkumiste kohta, milles väljendatakse muret seoses digitaalsete vabadustega,
  - võttes arvesse oma 27. septembri 2011. aasta seisukohtaettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1334/2000, millega kehtestatakse ühenduse kord kaheksa kasutusega kaupade ja tehnoloogia ekspordi kontrollimiseks ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse nõukogu 18. jaanuari 2012. aasta määrust (EL) nr 36/2012, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 442/2011 ning millega kehtestatakse IKT ekspordipiirangud ja järelevalvevahendid ⁽²⁾,
  - võttes arvesse nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määrust (EL) nr 264/2012, millega muudetakse määrust (EL) nr 359/2011, mis käsitleb teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravaid meetmeid seoses olukorraga Iraanis ning millega kehtestatakse IKT ekspordipiirangud ja järelevalvevahendid ⁽³⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 3 ja 21,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 207,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu inimõiguste alaseid suuniseid,
  - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja kõiki asjakohaseid rahvusvahelisi inimõigusi käsitlevaid kokkuleppeid, sh kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakki,
  - võttes arvesse ÜRO 17. aprilli 2003. aasta vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse ÜRO põhikirja,
  - võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ja käimasolevaid läbirääkimisi ELi konventsiooniga ühinemise üle,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0374/2012),
- A. arvestades, et tehnoloogia areng võimaldab inimestel kogu maailmas kasutada uut info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (IKT) ja internetiühendust, edendades sellega revolutsioonilisi muutusi ühiskonnas, demokraatia toimimist, haldust, majandust, ettevõtlust, meediat, arengut ja kaubandust;
- B. arvestades, et internet on keskne teabe kättesaadavust, eneseväljenduse vabadust, ajakirjandusvabadust, kogunemisvabadust ning majanduslikku, sotsiaalset, poliitilist ja kultuurilist arengut võimaldav tegur;
- C. arvestades, et valitseb rahvusvahelises õiguses kajastuv ülemaailmne konsensus, mille kohaselt põhiõiguste piirangud tuleb seadusega ette näha;
- D. arvestades, et EL peab inimõigusi kaitsma ja edendama nii internetis kui ka väljaspool seda;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0406.

⁽²⁾ ELT L 16, 19.1.2012, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 87, 24.3.2012, lk 26.

⁽⁴⁾ <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001325/132540e.pdf>

Teisipäev, 11. detsember 2012

- E. arvestades, et kaasamine, e-oskuste parandamine ja digitaalsete lõhede ületamine on interneti ja IKT valdkonna võimalusi avardava potentsiaali rakendamisel kesksel kohal;
- F. arvestades, et kuigi IKT on olnud oluline vahend ühiskondlike liikumiste ja protestide korraldamisel mitmes riigis, eelkõige araabia kevade puhul, kasutatakse seda (massilise) tsensuuri ning teabe ja isikute järelevalve ja jälitamise kaudu ka repressioonivahendina;
- G. arvestades, et IKT võib olla kasulik töövahend ka terroristlikele organisatsioonidele nende rünnakute ettevalmistamisel ja läbiviimisel;
- H. arvestades, et tehnoloogiate kasutamise kontekst määrab suuresti nende võimaliku mõju kas siis positiivse arengu või hoopis repressioonide tõukejõuna;
- I. arvestades, et need muutused loovad uusi olukordi, mis nõuavad kohandusi kehtivate seaduste rakendamisel vastavalt strateegiale, mille kohaselt internet ja IKT tuleb integreerida ELi kogu välistegevusse;
- J. arvestades, et internet on kasvanud ja arenenud loomulikult kui tohutu avalikku kasu pakkuv platvorm; arvestades siiski, et interneti kaudu kättesaadavaks saanud uute võimaluste ja vahendite väärkasutamine toob kaasa ka uusi riske ja ohte;
- K. arvestades, et internet on muutunud ka rahvusvahelise kaubanduse arengu teguriks, mis nõuab jätkuvat järelevalvet, eriti seoses tarbijakaitsega;
- L. arvestades, et piirangud peaksid kehtima vaid juhul, kui interneti kasutatakse ebaseaduslikuks tegevuseks, näiteks vihkamise, vägivalda ja rassismi õhutamiseks, totalitarismi propagandaks, laste juurdepääsuks pornograafiale või laste seksuaalse eksploateerimise eesmärgil;
- M. arvestades, et interneti ülemaailmne ja piirideta iseloom nõuab uusi, paljusid sidusrühmi haaravaid rahvusvahelise koostöö ja halduse vorme;
- N. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõikes 3 on sätestatud, et liit tagab kooskõla oma välistegevuse eri valdkondade vahel ning nende ja muude poliitikavaldkondade vahel. Nõukogu ja komisjon, keda abistab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, tagavad selle kooskõla ja teevad selle nimel koostööd;
- O. arvestades, et võrgu neutraalsus on avatud interneti tähtis põhimõte, mis tagab konkurentsi ja läbipaistvuse;
- P. arvestades, et digitaalne turvalisus ja digitaalne vabadus on mõlemad hädavajalikud ja ei saa teineteist asendada;
- Q. arvestades, et EL saab digitaalsete vabaduste vallas eeskujuga anda ainult siis, kui need on liidus kaitstud;

Inimõigused ja areng

1. tunnistab, et tsenseerimata juurdepääs avatud internetile, mobiiltelefonidele ja IKT-le on mõjutanud inimõigusi ja põhivabadusi, avaldanud soodsat mõju ja laiendanud kogu maailmas sõnavabaduse, teabe kättesaadavuse, õiguse eraelu puutumatusele ja kogunemisvabaduse kohaldamisala;
2. tunnistab avatud interneti ja IKT tohutut võimalusi pakkuvat, loovat ja edendavat potentsiaali kogukondade ja kodanikuühiskonna väljaarendamiseks, ülemaailmseks majanduslikuks, sotsiaalseks, teaduslikuks, kultuuriliseks ja poliitiliseks arenguks, mis sellisena aitab kaasa kogu inimkonna arengule; on siiski teadlik uutest riskidest ja ohtudest, mida põhjustab inimõigustele IKT väärkasutamine;
3. tunnistab, et internet ja sotsiaalmeedia võimaldavad valitsustel tegeleda otsediplomaatiaga ja inimestevaheliste kontaktide hõlbustamisega kogu maailmas; rõhutab, et ideede avalik arutamine võib aidata tõrjuda äärmuslust ja parandada kultuuridevahelist suhtlust ja mõistmist;

Teisipäev, 11. detsember 2012

4. peab kultuuri juurdepääsu ja kontaktide hõlbustajaks olukorras, kus poliitilised suhted on keerulised või blokeeritud; tunnistab, et vabadus ja kultuur on omavahel tihedalt läbi põimunud ning et digitaalne kultuuridiplomaatia pakub Euroopa Liidule strateegilist huvi;
5. peab kunstilist vabadust ning jäljendamise ja taaskasutamise vabadust loovuse, vaba eneseväljenduse ja ideede nurgakiviks; on teadlik arvukatest eranditest ja piirangutest autoriõiguste süsteemis, eriti sellistes valdkondades nagu ajakirjandus, tsiteerimine, satiir, arhiivid, raamatukogud ning kultuuripärandi kättesaadavuse ja kasutatavuse tagamine;
6. kutsub komisjoni üles asjakohaselt reageerima tõsiasjale, et mõnedes riikides on kodanike, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja aktivistide kontroll ja mahasurumine tavapärane ning mõnes riigis hõlmab äritegevus üha suuremat tehnoloogilist komponenti infosisu blokeerimise ning inimõiguslaste, ajakirjanike, aktivistide ja teisitimõtlejate jälgimise ja tuvastamise näol; lisaks kutsub komisjoni üles tegutsema internetis seadusliku eneseväljenduse kriminaalkuriteoks kuulutamise ning sellist tegevust õigustavate piiravate õigusaktide vastuvõtmise vastu; sellega seoses kinnitab, et selline tegevus on vastuolus Kopenhaageni kriteeriumitega;
7. rõhutab selle vajalikkust, et internetiteenuse pakkujad, tarkvaraarendajad, riistvara tootjad, sotsiaalsete võrgustike teenused ja/või meedia jne tunnustaksid ja rakendaksid ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtteid, et tagada inimõiguslaste tegevusvabadus ja ohutus ning sõnavabadus;
8. rõhutab, et digitaalsete vabaduste edendamine ja kaitse tuleks integreerida kogu ELi välistegevusse, rahastamisse, abipoliitikasse ja rahastamisvahenditesse ning aruandekohusluse ja järjepidevuse tagamiseks kõrge esindaja ja Euroopa välissteenistuse juhtimisel igal aastal läbi vaadata; nõuab selles küsimuses ennetavat lähenemisviisi ja tegutsemist horisontaalse koostöö ja kooskõlastamise tagamiseks asjaomastes ELi asutuste ja institutsioonide vahel ning nende siseseelt;
9. toetab komisjoni hinnangut, mille kohaselt on interneti vaba kättesaadavus Kopenhaageni kriteeriumite üks osa ning sõnavabaduse piirangud, sealhulgas ka internetis, peaksid olema põhjendatud tungiva sotsiaalse vajadusega ja eelkõige olema sihiks seatud õiguspärase eesmärgiga proportsionaalsed;
10. on teadlik kõigis riikides ilmnevast murest inimõiguste kaitse ja edendamise pärast internetis, kuid tunnistab samas vajadust kriitiliselt vahet teha, mis kontekstis IKTd kasutatakse, nagu näiteks õigusriigi põhimõtete ja õiguskaitse põhimõtte kehtivuse korral;
11. kutsub komisjoni üles tagama järjepidevust ELi välistegevuse ja komisjoni sisemiste strateegiade vahel, kui kaitstakse rangelt vajalikke ja proportsionaalseid põhiõiguste piiranguid eriti rahvusvahelise õiguse aluspõhimõtete järgimisel, mis näiteks nõuavad, et piirangutel peab olema õiguslik alus ning neid ei tohi kehtestada vastavalt vajadusele ja sektorite kaupa;
12. soovib ELi inimõiguste eriesindajal lugeda oma kesksseteks prioriteetideks ka digitaalseid vabadusi ja katkestuste vältimise strateegiat;
13. rõhutab, et tulemuslik ELi arengu- ja inimõiguste poliitika nõuab IKT valdkonna integreerimist ja digitaalse lõhe ületamist elementaarse tehnoloogilise infrastruktuuri tagamise, teadmiste ja teabe kättesaadavuse soodustamise ning kogu maailmas digitaalse kirjaoskuse edendamise kaudu;
14. on seisukohal, et IKT on, eelkõige kaugetes piirkondades ja arenevates ühiskondades, läbipaistvust ja head valitsemistava, kirjaoskust, haridust, seksuaal- ja reproduktiivtervishoidu, tulemuslikku valimiste jälgimist ning katastroofiabi soodustav tegur;
15. rõhutab, et ELi arengu- ja inimõiguste programmid peaksid hõlmama abiprogramme digitaalsete vabaduste edendamiseks, eelkõige mittemedokraatlikes või konfliktijärgses või poliitilises üleminekuetapis olevates riikides; on veendunud, et ELi õiguseksperdid on hädavajalikud partnerite koolitajatena ning põhiõiguste ja põhimõtete lisamiseks

Teisipäev, 11. detsember 2012

kolmandate riikide uutesse (meediat reguleerivatesse) normidesse ja õigusaktidesse; rõhutab, et abi IKT infrastruktuuride rajamise näol tuleks seada sõltuvusse interneti ja veebipõhise teabe vaba kättesaadavuse olemasolust ja säilitamisest ning samuti digitaalsest vabadusest üldisemalt;

16. juhhib tähelepanu sellele, kui oluline on IKT arendamine konfliktipiirkondades rahutagamistegevuse edendamiseks kodanikuühiskonna tasandil, eesmärgiga pakkuda konfliktide rahumeelse lahendamisega seotud osapooltele turvalist sidekanalit, mis võimaldaks tõhusalt ületada füüsilised takistused ja ohud, mis võivad sellises olukorras tekkida inimeste ja organisatsioonide vaheliste kahepoolsete kontaktide korral;

17. loodab, et uue kommunikatsioonitehnoloogia, eriti sotsiaalmeedia asjakohane kasutamine aitab tugevdada otsedemokraatiat ELi ja kolmandate riikide kodanike hulgas tänu sotsiaalsete platvormide loomisele õigusaktide sõnastamiseks;

18. rõhutab, et inimõiguste rikkumiste kohta digitaalne tõendite kogumine ja selle levitamine võib olla abiks ülemaailmses võitluses karistamatuse vastu; on seisukohal, et neid materjale tuleks rahvusvahelise (kriminaal-)õiguse kohaselt lugeda vastuvõetavaks kohtumenetluse tõenditena;

19. rõhutab vajadust tagada, et IKT tootmiseks kasutatavate haruldaste muldmetallide tootmisel austataks inimõigusi, tööõigust ja keskkonnaõigust ning et neid ei toodetaks monopolistlikult või puhtpoliitilistel põhjustel seatud kaubavahetuspääsude tingimustes; on veendunud, et nende eesmärkide saavutamiseks on vajalik mitmepoolne lähenemisviis, et tagada juurdepääs haruldastele muldmetallidele humaansetel tingimustel;

Kaubandus

20. mõönab, et internetist on saanud avaliku ruumi osa, kus kujunevad uued piiriülese kaubanduse vormid, koos uuendusliku turuarenduse ning sotsiaalse ja kultuurilise suhtlusega; on veendunud, et digitaalvabadus ja piiriülene kaubandus peaksid toimima käsikäes, et Euroopa äriühingutele ülemaailmses digitaalmajanduses ärivõimalusi luua ja optimeerida;

21. on teadlik sellest, et mõned inimesed kuulevad järjest sagedamini sõna „autoriõigus” ja vihkavad selle sisu; tunnistab, et väliskaubanduspoliitika on olulisel määral kujundanud autoriõiguse jõustamise mehhanisme;

22. avaldab kahetsust asjaolu pärast, et ELi päritoluga tehnoloogiat ja teenuseid kasutatakse vahel kolmandates riikides inimõiguste rikkumiseks teabe tsenseerimise, massilise järelevalve, jälgimise ning kodanike ja nende tegevuse jälitamise kaudu (mobiil-)telefonivõrkudes ja internetis; nõuab tungival, et komisjon võtaks kõik vajalikud meetmed sellise „digitaalse relvakaubanduse” peatamiseks;

23. nõuab autoritaarsetele režiimidele repressiivsete tehnoloogiate ja teenuste müümise keelustamist; arvab, et selline keeld peaks looma pretsedendi struktuursetele piiravatele meetmetele; peab siiski mõistlikuks täpsustada, et sellised keelud tuleb kehtestada juhtumipõhiselt, võttes konfliktipiirkondade või autoritaarsete režiimide puhul arvesse nende erisusi;

24. peab teatavaid spetsiifilise otstarbega ülekoormamis-, järelevalve-, jälgimis- ja pealtkuulamistehnoloogia tooteid ja teenuseid „ühesuguse kasutusega” toodeteks ning seepärast nõuab regulaarselt ajakohastatava nimekirja koostamist riikidest, kus rikutakse sõnavabadust inimõiguste kontekstis, ning kuhu eelnimetatud „ühesuguse kasutusega” toodete ekspordimine tuleks keelata;

25. rõhutab vajadust rakendada ja jälgida seoses tehnoloogiatega kehtestatud ELi sanktsioone liidu tasandil, tagamaks, et liikmesriigid järgivad neid võrdselt ja et säilivad võrdsed konkurentsitingimused;

26. rõhutab, et komisjon peaks suutma varustada ettevõtteid, kes kahtlevad, kas ekspordiluba taotlelda, reaalses teabega kaubatehingute seaduslikkuse või võimaliku kahjuliku mõju kohta; see peaks kehtima ka ELi või ELis registreeritud ettevõtete suhtes, kes sõlmivad lepingulised suhted kolmandate riikide valitsustega, et saada tegevuslubasid, pidada

Teisipäev, 11. detsember 2012

läbirääkimisi uute piirangute keelamise üle või nõustudes avaliku sektori osalemisega äritegevuses või sellega, et avalik sektor kasutab nende võrke ja teenuseid;

27. rõhutab, et IKTga seotud rahvusvaheliste lepingute korral on tähtis kaitsta tarbijate õigusi;

28. nõuab tungival, et komisjon esitaks hiljemalt 2013. aastal ettepanekud, millega nõutakse ELis registreeritud ettevõtetele suuremat läbipaistvust ja aruandekohuslust, samuti inimõiguspoliitika mõjuhinnangute avalikustamist, et parandada IKT ning selliste toodete ja teenuste ekspordi jälgimist, mida kasutatakse veebisaitide blokeerimiseks, massiliseks jälgimiseks, eraisikute jälgimiseks ja järelevalveks, eravestluste pealtkuulamiseks ja e-kirjade lugemiseks ning otsingutulemuste filtreerimiseks;

29. palub komisjonil esitada ettepanekud sellise ELi õigusraamistiku loomiseks, mis kohustaks liikmesriikide riigihangetes osalevaid äriühinguid asjaomase IKT teadus- ja arendustegevuse etapist alates hindama selle mõju inimõigustele ja tagama, et see ei seondu võimalike inimõiguste rikkumistega kolmandates riikides;

30. on seisukohal, et äriühingud peaksid kavandama ja rakendama äritavasid, mille eesmärk on jälgida uute IKT-toodete võimalikku mõju inimõigustele, sh teadus- ning arendustöö etapis, ning tagama selle, et ei aidata kaasa võimalikele inimõiguste rikkumistele kolmandates riikides; kutsub komisjoni üles andma ELi äriühingutele ulatuslikku teavet, mis aitaks neil leida tasakaalu ärihuvi ning ettevõtete sotsiaalse vastutuse vahel;

31. peab seejuures kahetsusväärseks Euroopa äriühingute ja ELis tegutsevate rahvusvaheliste äriühingute aktiivset tegutsemist riikides, mille valitsused rakendavad inimõigustele ja poliitiliste teisitimõttelejate suhtes repressiivset poliitikat seoses digitaalõiguste, interneti kättesaadavuse ja IKTdega; nõuab komisjonilt tungival sellisesse tegevusse kaasatud äriühingute kõrvaldamist ELi hankemenetlustelt ja pakkumiskutsetest;

32. kutsub komisjoni üles ELi ettevõtteid laiahaardeliselt teavitama ja juhendama, tuginedes ÜRO nn Ruggie põhimõtetele, tagamaks, et on võimalik järgida nii ärihuve kui ka ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtet;

33. rõhutab vajadust arvestada IKT ja telekommunikatsiooni toodete ja teenuste tehnoloogiliste standardite kehtestamise mõju ELis, kust neid kaupu ja teenuseid eksporditakse kolmandatesse riikidesse, kus näiteks sellistel mõistetel nagu „seaduslik pealtkuulamine” on teistsugune tähendus, näiteks kui puudub õigusriik;

34. tunnistab, et internet on muutunud avalikuks ruumiks ning samuti ka turuks, mille jaoks teabe vaba liikumine ja IKT kättesaadavus on hädavajalikud; on seetõttu seisukohal, et digitaalset vabadust ja vabakaubandust tuleb koos edendada ja kaitsta, et õhutada ja toetada vaba mõttevahetust ning ELi kodanike ärivõimaluste kasvu järjest enam digitaliseerivas maailmamajanduses;

35. nõuab ELi vabakaubanduslepingutesse selliste tingimuste lisamist, millega sätestatakse läbipaistvad tagatised, säilitatakse interneti piiramatult kättesaadavus ja tagatakse teabe vaba liikumine;

36. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et volitused mitme- ja kahepoolseteks kaubandusläbirääkimiseks ning läbirääkimised ise aitaksid mõjusalt kaasa oluliste ELi eesmärkide saavutamisele, eelkõige demokraatlike väärtuste ja õigusriigi edendamisele, digitaalvaldkonnas tõelise ühtse turu loomisele ning ELi arengukoostöö poliitika järgimisele;

37. kutsub ELi üles andma poliitilist tuge Euroopa äriühingutele, kes puutuvad kokku nõuetega eemaldada kasutajate loodud veebisisu või anda isiklikku teavet põhiõigusi rikkival ja ettevõtlusvabadust piiraval viisil;

38. kutsub Euroopa Liitu üles takistama ja vähendama kolmandate riikide õigusaktide ekstraterritoriaalset mõju ELi kodanikele ja ettevõtetele internetis;

Teisipäev, 11. detsember 2012

39. märgib, et e-kaubandus on arenenud väljaspool traditsioonilist kaubandust reguleerivat raamistikku; toonitab rahvusvahelise koostöö tihendamise tähtsust WTOs ja Ülemaailmses Intellektuaalomandi Organisatsioonis, et tagada ülemaailmse digitaalse turu areng ja seda kaitsta; nõuab praegu kehtiva infotehnoloogia lepingu läbivaatamist ja ajakohastamist WTOs ning seda, et EL uuriks võimalusi rahvusvahelise digitaalmajandust käsitleva lepingu sõlmimiseks;
40. kutsub komisjoni üles hoiduma tulevastest kaubanduslepingutes jõustamise ja autoriõiguste nõuete viimisest ettevõtjate vastutusvaldkonda, ja tagama ka selle, et õiguslikult tagatud internetivabadusse võib sekkuda vaid õigusriigi põhimõtete kohaselt ja õigusasutuse osalusel;
41. on seisukohal, et massilise tsensuuri kaudu ELi ettevõtete ja veebitarbijate (digitaalsetele) turgudele juurdepääsu piiramine kolmandates riikides kujutab endast proteksionistlikke meetmeid ja kaubandustõkkeid; kutsub komisjoni üles esitama strateegiat vastusammuna kolmandate riikide meetmetele, millega piiratakse ELi ettevõtjate juurdepääsu nende digitaalsetele turgudele;
42. kutsub Euroopa Liitu üles püüdma tagada, et interneti ja IKT reguleerimine jääb õigustatud ja piisavale tasemele ning toimub üksnes ELi poolt kinnitatud vajaduse korral;
43. nõuab sihipärase repressioone põhjustava tehnoloogia lisamist Wassenaari kokkuleppesse;
44. palub nõukogul, komisjonil ja Euroopa välisteenistusel poliitiliselt toetada ELi ettevõtjaid, kes tegutsevad kolmandates riikides, kus neilt nõutakse kasutajate loodud veebisisu kõrvaldamist, teenuste osutamise vabaduse piiramist või isikliku teabe avaldamist põhiõigusi rikkuvatel viisidel; juhib tähelepanu sellele, et digitaalsed ettevõtted tegutsevad sageli piiridega arvestamata ja kolmandate riikide seadused võivad Euroopa kasutajaid ja tarbijaid kahjustada; nõuab seetõttu ühtlasi, et nõukogu ja komisjon tagaksid, et kolmandate riikide seaduste mõju ELis tegutsevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele oleks võimalikult väike;
45. märgib, et valitsuste sagenenud sekkumine ja reguleerimistegevus pärsib interneti avatud ja piiranguteta olemust, pärsib seeläbi ulatuslikuma e-kaubanduse potentsiaali ja digitaalmajanduses tegutsevate ELi äriühingute võimalusi; on seisukohal, et mitme sidusrühma põhine lähenemine sobib kõige paremini avalike ja erahuvide tasakaalu tagamiseks internetis ning ülemaailmsel turul; nõuab rahvusvahelisi pingutusi digitaalmajanduse laienemist võimaldava infrastruktuuri, sealhulgas liberaalse õigusliku süsteemi ülesehitamiseks, ning õhutab arenguriike suurendama vastastikust kasu põhimõtte „kaubandus muutuste nimel” kohaselt;
46. leiab, et ELi äriühingute digitaalsetele turgudele pääsu piiramine ning veebipõhistele tarbijatele muuhulgas massilise riikliku tsensuuri kehtestamine ja Euroopa veebiteenuste pakkujate turulepääsu piiramine kolmandates riikides kujutab endast kaubandustõket; kutsub komisjoni ja nõukogu üles lisama kõigisse tulevastesse kaubanduslepingutesse, eriti veebiteenuseid ja omavahel teavet jagavaid veebikogukondi puudutavate sätetega lepingutesse kaitsemehhanismi, mis tagaks, et kolmandad osapooled ei nõuaks ELi IKT-ettevõtetele veebisaitidele juurdepääsu piiramist, kasutajate loodud veebisisu eemaldamist või isikliku teabe, nt isiklike IP-aadresside avaldamist põhiõigusi ja -vabadusi riivaval viisil; kutsub lisaks nõukogu ja komisjoni üles koostama strateegiat vastusammuna kolmandate riikide meetmetele, mis piiravad ELi äriühingute pääsu ülemaailmsele digitaalsele turule;
47. nõuab komisjonilt tungivalt uue õigusraamistiku projekti esitamist kaheksa kasutusega kaupade ekspordi kohta, milles käsitletakse IKT-toodete ja teenuste kolmandatesse riikidesse eksportimise võimalikku kahjulikku mõju ning nähakse komisjonile ette kooskõlastav ja järelevalveroll;

Interneti haldamine

48. on seisukohal, et interneti avatud ja osalemist soosiva olemuse austamise tagamiseks on hädavajalik läbipaistev ja koostöö vaimus toimuv otsustusprotsess; on seisukohal, et igasugune interneti reguleerimist käsitlev arutelu peaks olema avatud ja kaasama kõiki sidusrühmi, eelkõige põhiõiguste kaitse spetsialiste ja ka interneti igapäevaseid kasutajaid; arvab, et

Teisipäev, 11. detsember 2012

ELil peaks olema juhtiv roll digitaalse vabaduse peamiste eeskirjade ja küberruumis käitumise normide, sh vaidluste lahendamise mehhanismide arendamisel, arvestades ka vastuolus olevaid õigusruume;

49. märgib, et interneti struktuur on praegu suhteliselt reguleerimata ja selle haldamisel on kasutusel paljusid sidusrühmi hõlmav lähenemisviis; rõhutab, et EL peab tagama, et see paljusid sidusrühmi hõlmav mudel oleks kaasav ning et vähesed suurettevõtted ja valitsuste esindajad ei tõrjuks kõrvale väikeettevõtteid, kodanikuühiskonna esindajaid ja kasutajaid;

50. on seisukohal, et valitsuste ja erasektori osapoolte vaheline koostöö IKT küsimustes ei tohiks põhineda otsestel ja kaudsetel kohustustel, millega internetiteenuse pakkujale pannakse interneti kontrollimise ja reguleerimise kaudu õiguskaitse kohustused;

51. rõhutab ELi üldise interneti haldamise strateegia tähtsust, muu hulgas seoses telekommunikatsiooni valdkonna reguleerimisega, tuletades meelde, et selle valdkonna rahvusvaheline haldamine toimub Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu kaudu, kus igal ELi liikmesriigil on üks hääl;

52. on mures ettepanekute pärast, mida on esitanud valitsuste ja ettevõtete liidud eesmärgiga kehtestada interneti ja telekommunikatsioonisektori üle regulatiivne järelevalve ning suurendada valitsuste ja erasektori kontrolli;

53. kutsub ELi üles käsitlema ja tõrjuma kolmandate riikide õigusaktide, eelkõige intellektuaalomandiõigust käsitlevate USA õigusaktide ekstraterritoriaalset mõju ning täpsemalt nende mõju ELi kodanikele, tarbijatele ja ettevõtetele; kutsub sellega seoses komisjoni üles esitama kiirelt kogu ELi hõlmav pilvandmetöötamise strateegia, mille olulisust on rõhutatud Euroopa digitaalarengu tegevuskavas;

54. tuletab meelde, et internet, andmeside, andmete säilitamine ja IKT on ELi elutähtsa infrastruktuuri hädavajalikud osad;

55. peab kahetsusväärseks, et ELis taotletakse suuremaid volitusi veebisaitide blokeerimiseks, kuna see peaks alati jääma äärmiseks abinõuks;

56. toetab igati võrgu neutraalsuse põhimõtet, mille kohaselt internetiteenuste pakkujad ei blokeeri, diskrimineeri, riku ega halvenda, muu hulgas hinna kaudu, ühegi isiku võimalusi kasutada teenust, mis annab juurdepääsu mis tahes sisule, rakendusele või teenusele ning võimaldab seda kasutada, saata, postitada, vastu võtta või pakkuda algallikast või sihtkohast sõltumatult;

57. on seisukohal, et intellektuaalomandiõiguste toetamiseks ja kaasajastamiseks on vaja ulatuslikumat ülemaailmset koostööd, mis on hädavajalik innovatsiooni, tööhõive ja avatud maailmakaubanduse tagamiseks;

58. kutsub liikmesriike ja komisjoni jätkama intellektuaalomandiõiguste poliitika kujundamist, nii et neil, kes soovivad luua sisu ja jagada seda autoriõiguste kaitseta, oleks ka edaspidi võimalik seda teha;

59. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid piiriülese internetikaubanduse uue reguleeriva raamistiku kohta ning infoühiskonna direktiivi 2001/29/EÜ hindamise ja läbivaatamise kohta, et tagada ELi autoriõiguse korra prognoositavus ja paindlikkus, ning samuti intellektuaalomandiõiguste jõustamise direktiivi läbivaatamise kohta, mis tasakaalustaks vajadust autoriõiguse reformi ja kaitse järele vajadusega kaitsta internetis põhiõigusi ja säilitada avatud internet ning mis oleks aluseks tulevastes vabakaubanduslepingutes sisalduvatele intellektuaalomandiõigusi käsitlevatele sätetele ja kohustustele;

Digitaalse vabaduse strateegia

60. tunnistab, et inimõigusi tuleb kaitsta ka internetis, ja usub, et sel eesmärgil tuleks IKT integreerida kõigisse ELi programmidesse, eelkõige Euroopa naabruspoliitikasse ja strateegilistesse partnerlustesse;

Teisipäev, 11. detsember 2012

61. nõuab, et EL tunnustaks digitaalseid vabadusi kui põhiõigusi ning selliste üldiste inimõiguste nagu eraelu puutumatuse, sõna- ja kogunemisvabaduse teostamise ning teabe kättesaadavuse ja avalikus elus läbipaistvuse ja aruandekohusluse tagamise vältimatuid eeltingimusi;

62. kutsub komisjoni ja nõukogu üles toetama ja koolitama oma tegevuses IKTd kasutavaid inimõiguslasi, kodanikuühiskonna aktiviste ja sõltumatuid ajakirjanikke ja suurendama nende mõjukust ning kehtestama sellekohased põhiõigused, nagu eraelu puutumatus, sõna- ja kogunemisvabadus ning internetis teostatav ühinemisvabadus;

63. palub liikmesriikidel mitte kasutada avaliku korra erandit piirava meetmena kodanikuühiskonna organisatsioonide põhiõiguseks oleva kogunemis- ja demonstratsioonivabaduse piiramiseks ning tuletab meelde, et kõik sellised erandid peavad olema põhjendatud ja proportsionaalsed;

64. nõuab ELi abi saavates riikides lisaks abiprogrammidele digitaalsete vabaduste poliitilist ja diplomaatilist toetamist;

65. on arvamusel, et digitaalsete vabaduste piiramist tuleks ELi suhetes kolmandate riikidega täiel määral arvesse võtta, samas kui ELi toetust ja abi saavatelt riikidelt (välja arvatud suurõnnetustest või konfliktidest tabatud või vahetult õnnetus- või konfliktijärgses olukorras olevad riigid) tuleks nõuda IKT kasutamist läbipaistvust ja aruandekohuslust suurendaval viisil;

66. nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon esitaksid ühinemisläbirääkimistel ja kolmandate riikidega raamlepingute sõlmimiseks peetavatel läbirääkimistel, inimõigustealastes dialoogides, kaubandusläbirääkimistel ja inimõigusi hõlmavas mis tahes vormis suhtluses lisatingimused, millega sätestatakse vajadus tagada piiranguteta juurdepääs internetile ja digitaalsed vabadused ning neid austada;

67. kutsub komisjoni ja nõukogu üles edendama ja säilitama ELis digitaalse vabaduse kõrgeid standardeid, eelkõige kodulehtides asjakohastes õigusaktides võrgu neutraalsuse põhimõtte, et suurendada liidu usaldusväärsust digitaalsete vabaduste edendaja ja kaitsjana kogu maailmas;

68. on seisukohal, et kui soovitakse, et liit kasutaks täielikult ära oma majandusliku võimsuse ja tegutseks digitaalsete vabaduste kaitsmisel ülemaailmse jõuna, siis on hädavajalik sünergia tekitamine ELi kaubandus-, julgeoleku- ja välispoliitika vahel ning liidu väärtuste ja huvide omavahel kooskõlla viimine;

69. on seisukohal, et digitaalse vabaduse strateegia väljatöötamisel ja rakendamisel on kooskõlastamine ja diplomaatilised ühisalgatused teiste OECD riikidega tõhusa ja ladusa tegevuse jaoks otsustava tähtsusega;

70. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma digitaalse vabaduse strateegia ELi välispoliitikas vastu võimalikult kiiresti;

o

o o

71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Euroopa välisteenistusele.

Teisipäev, 11. detsember 2012

P7_TA(2012)0476

Patendivaidluste lahendamise kohtusüsteem

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon patendivaidluste lahendamise kohtusüsteemi kohta (2011/2176(INI))

(2015/C 434/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 10. märtsi 2011. aasta otsust 2011/167/EL, millega antakse luba tõhustatud koostööks ühtse patendikaitse loomise valdkonnas ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepanekut võtta vastu määrus tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (COM(2011)0215),
  - võttes arvesse nõukogu määruse ettepanekut tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas kohaldatava tõlkekorralduse osas (COM(2011)0216),
  - võttes arvesse Euroopa Kohtu 8. märtsi 2011. aasta arvamust 1/09 ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning põhiseaduskomisjoni arvamusi (A7-0009/2012),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu tõhus patendisüsteem on vajalik eeldus majanduskasvu edendamiseks innovatsiooni abil ning aitab Euroopa Liidu ettevõtjatel, eriti väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKE) tulla toime majanduskriisi ning globaalse konkurentsiga;
- B. arvestades, et nõukogu otsusega 2011/167/EL, millega antakse luba tõhustatud koostööks ühtse patendikaitse loomise valdkonnas, lubati Belgial, Bulgaarial, Tšehhi Vabariigil, Taanil, Saksamaal, Eestil, Iirimaal, Kreekal, Prantsusmaal, Küprosel, Lätil, Leedul, Luksemburgil, Ungaril, Maltal, Madalmaadel, Austrial, Poolal, Portugalile Rumeeniale Sloveenial, Slovakkial, Soomel, Rootsil ja Ühendkuningriigil teha tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas, kohaldades aluslepingute asjakohaseid sätteid;
- C. arvestades, et 13. aprillil 2011. aastal võttis komisjon nõukogu loaandmisotsuse alusel vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas ja ettepaneku, mis käsitleb nõukogu määrust tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas kohaldatava tõlkekorralduse osas;
- D. arvestades, et 8. märtsil 2011. aastal esitas Euroopa Kohus arvamuse Euroopa patendi ja ühenduse patendi kohtu ettepaneku kohta, tõstatades küsimuse selle vastavuse kohta liidu õigusele;
- E. arvestades, et tõhusa ühtse patendikaitse saab tagada ainult toimiva patendivaidluste lahendamise süsteemi abil;
- F. arvestades, et Euroopa Kohtu arvamuse kohaselt on tõhustatud koostöös osalevad liikmesriigid kaasatud ühtse patendivaidluste kohtu loomisse rahvusvahelise kokkuleppe kaudu;

⁽¹⁾ ELT L 76, 22.3.2011, lk 53.

⁽²⁾ ELT C 211, 16.7.2011, lk 2.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- G. arvestades siinjuures, et tavaliste rahvusvaheliste kokkulepete ja Euroopa Liidu aluslepingute vahel on oluline erinevus, sest aluslepingutega kehtestatakse uus õiguskord oma institutsioonidega, mille nimel on riigid piiranud oma suveräänseid õigusi üha rohkemates valdkondades ja millele on allutatud mitte ainult liikmesriigid, vaid ka nende kodanikud, ning seda õiguskorda kaitsevad Euroopa Liidu Kohus ning liikmesriikide kohtud;
- H. arvestades, et ühtne patendikohus peab täielikult järgima ja kohaldama liidu õigust koostöös Euroopa Liidu Kohtuga ning sama kehtib ka mis tahes liikmesriigi kohtu kohta;
- I. arvestades, et ühtne patendikohus peaks tuginema Euroopa Kohtu kohtupraktikale, küsides eelotsuseid kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 267;
- J. arvestades, et tagatud peaks olema liidu õiguse ülimuslikkuse põhimõtte järgimine ja nõuetekohane kohaldamine ELi toimimise lepingu artiklite 258, 259 ja 260 alusel;
- K. arvestades, et ühtne patendikohus peaks olema osa lepinguosaliste liikmesriikide kohtusüsteemist koos ainupädevusega ühtse mõjuga Euroopa patendi ja ühes või mitmes lepinguosalises liikmesriigis kehtiva Euroopa patendi osas;
- L. arvestades, et tõhusa kohtusüsteemi toimimiseks on vaja detsentraliseeritud esimese astme kohut;
- M. arvestades, et patendivaidluste lahendamise süsteemi tõhusus sõltub kohtunike kvaliteedist ja kogemustest;
- N. arvestades, et peaksid olema ühed menetluseeskirjad, mida kohaldatakse menetlustele kõikides kohtu talitustes ja astmetes;
- O. arvestades, et ühtne patendikohus peaks püüdma vastu võtta kõrgekvaliteedilisi otsuseid ilma põhjendamatute protseduuriliste viivitusteta ning peaks abistama eeskätt VKEsid oma õiguste kaitsel või enda kaitsmisel põhjendamatute nõuete või tühistamisele kuuluvate patentide vastu;
1. nõuab ühtse Euroopa patendivaidluste lahendamise süsteemi loomist, kuna killustatud patenditurg ning õiguskaitses erisused takistavad siseturu innovatsiooni ja arengut, muudavad patendisüsteemi kasutamise keerulisemaks, on kulukad ning takistavad eelkõige VKEde patendiõiguste tõhusat kaitset;
  2. ergutab liikmesriike viima lõpule läbirääkimised ja ratifitseerima põhjendamatute viivitusteta asjaomaste liikmesriikide (edaspidi „lepinguosalised liikmesriigid”) vahelise rahvusvahelise kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe”) ühtse patendikohtu (edaspidi „kohus”) loomise kohta ning julgustab Hispaaniat ja Itaaliat arutama võimalust ühineda tõhustatud koostöö menetlusega;
  3. rõhutab, et Euroopa Kohus kui liidu õiguse kaitsja peab antud kontekstis tagama liidu õiguskorra ühetaolisuse ning Euroopa Liidu õiguse ülimuslikkuse;
  4. on seisukohal, et liikmesriigid, kes ei ole veel otsustanud osaleda ühtse patendikaitses loomise alases tõhustatud koostöös, võivad osaleda ühtses Euroopa patendivaidluste lahendamise süsteemis, kui tegemist on nende territooriumil kehtiva Euroopa patendiga;
  5. rõhutab, et ühtse patendikohtu põhieesmärk peaks olema õiguskindluse suurendamine ja patentide jõustamise parandamine, tagades samas õige tasakaalu õiguste valdaja ja teiste asjaosaliste huvide vahel;
  6. rõhutab, et vaja on kulutõhusat vaidluste lahendamise süsteemi, mida rahastatakse viisil, mis tagab kõigile patendiomanikele, eeskätt VKEdele, üksikisikutele ja mittetulundusühingutele juurdepääsu õiguskaitsele;

Üldpõhimõtted

7. tunnistab, et tõhustatud koostöös osalevates liikmesriikides tuleks patendivaidluste lahendamise süsteem luua kokkuleppe alusel;

Teisipäev, 11. detsember 2012

8. sellest tulenevalt rõhutab, et:
- i) ainult Euroopa Liidu liikmesriigid saavad olla lepinguosaliselised liikmesriigid;
  - ii) kokkulepe peaks jõustuma, kui selle on ratifitseerinud vähemalt kolmteist lepinguosalist liikmesriiki, sealhulgas kolm liikmesriiki, kus kokkuleppe allkirjastamise diplomaatilise konverentsi toimumise aastale eelneval aastal kehtis kõige suuremal arvul Euroopa patente;
  - iii) kohus peaks olema lepinguosalistele liikmesriikidele ühine ning selle suhtes peaksid kehtima samad kohustused kui mis tahes siseriikliku kohtu suhtes, võttes arvesse vastavust liidu õigusele; seega teeb kohus koostööd näiteks Euroopa Kohtuga, kohaldades ELi toimimise lepingu artiklit 267;
  - iv) kohus peaks tegutsema kooskõlas liidu õigusega ning pidama kinni selle ülimuslikkuse põhimõttest; juhul kui apellatsioonikohus rikub liidu õigust, peaksid lepinguosaliselised liikmesriigid olema ühiselt vastutavad antud menetluse käigus osapooltele tekitatud kahjude eest; ELi toimimise lepingu artiklite 258, 259 ja 260 kohaseid rikkumismenetlusi tuleks kohaldada kõigi lepinguosalistelise liikmesriikide suhtes;
9. toetab vahendus- ja vahekohtukeskuse loomist kokkuleppe raames;

Patendivaidluste lahendamise süsteemi struktuur

10. on seisukohal, et tõhus kohtu- ja vaidluste lahendamise süsteem peab olema detsentraliseeritud, ning on arvamusel, et:
- i) kohtuvaidluste lahendamise süsteem peaks koosnema esimesest astmest (esimese astme kohus) ning apellatsiooniasemest (apellatsioonikohus); ebatõhususest ja pikkadest menetlustest hoidumiseks ei peaks muid kohtuastmeid lisama;
  - ii) detsentraliseeritud esimene aste peaks koosnema lisaks kesktalitusele ka kohalikest ja piirkondlikest talitustest;
  - iii) lepinguosalise liikmesriigi taotlusel tuleks luua täiendav kohalik esimese astme talitus, kui selles liikmesriigis on kas enne või pärast kokkuleppe jõustumise kuupäeva kolme järjestikuse aasta jooksul alatatud rohkem kui 100 patenti käsitlevat kohtuasja kalendriaastas; lisaks teeb ettepaneku, et talituste arv ühes lepinguosaliselises liikmesriigis ei tohiks olla suurem kui neli;
  - iv) piirkondlik talitus asutatakse kahe või enama lepinguosalise liikmesriigi jaoks nende taotlusel;

Kohtu koosseis ja kohtunike kvalifikatsioon

11. rõhutab, et patendivaidluste lahendamise süsteemi tõhusus sõltub ennekõike kohtunike kvaliteedist ja kogemustest;
12. sel eesmärgil:
- i) tunnistab, et apellatsioonikohtu ja esimese astme kohtu koosseis peaks olema rahvusvaheline; rõhutab, et nende koosseisu puhul tuleb arvesse võtta olemasolevaid kohtustruktuure, pidades siiski silmas, et peamine eesmärk on luua uus tõeliselt ühtne kohus; teeb seepärast ettepaneku, et kohalike talituste koosseisud peaksid võimalikult kiiresti muutuma rahvusvaheliseks, kõnealuse põhimõtte põhjendatud erandeid võib lubada pärast halduskomitee heakskiitu maksimaalselt viieaastase üleminekuperioodi jooksul, samal ajal peab olema tagatud, et olemasolevate struktuuride kvaliteedistandardid ja tõhusus ei väheneks; on seisukohal, et viieaastast perioodi peaks kasutama kohtunike intensiivseks koolituseks ja ettevalmistuseks;
  - ii) usub, et kohus peaks koosnema nii õiguslikult kui ka tehniliselt kvalifitseeritud kohtunikest; kohtunikud peaksid tagama patendivaidluste ning monopolivastaste seaduste alal kõrgeimad pädevusstandardid ja tõendatud suutlikkuse; kvalifikatsiooni tuleks tõendada muu hulgas ka asjakohase töökogemuse ja ametialase koolitusega; õiguslikult pädevatel kohtunikel on kvalifikatsioon, mis on lepinguosaliselises liikmesriigis kohtunike puhul nõutav; tehniliselt kvalifitseeritud kohtunikel peaks olema tehnoloogiavaldkonna-alane kõrgharidus ning asjatundlikkus, samuti teadmised tsiviil- ja tsiviilkohtumenetlusõigusest;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- iii) teeb ettepaneku, et kord jõustunud kokkuleppe sätteid, mis käsitlevad kohtu koosseisu, peaks muutma ainult juhul, kui vaidluste lahendamise süsteemi eesmärgid, nt kõrgeim kvaliteet ja tõhusus, ei ole täidetud nende sätete tõttu; teeb ettepaneku, et kohtu koosseisu puudutavad otsused võtaks pädev organ vastu ühehäälselt;
- iv) on seisukohal, et kokkuleppega tuleks tagada, et kohtunikuks saab ainult siis, kui tema neutraalsus on väljaspool kahtlust, eriti juhul kui ta on olnud riigi patendiameti või Euroopa Patendiameti apellatsiooninõukogu liige;

Menetlus

13. on seisukohal, et seoses menetlusega seotud küsimustega:

- i) peaksid olema ühed menetluseeskirjad, mida kohaldatakse menetlustele kõikides kohtu talitustes ja astmetes;
- ii) kohtumenetlustes, mis koosnevad kirjalikust, vahe- ja suulisest menetlusest, peaks olema ette nähtud asjakohased paindlikkuselemendid, võttes arvesse menetluste kiiruse ja tõhususega seotud eesmärgid;
- iii) kohaliku või piirkondliku talituse menetlustes kasutatav keel peaks olema talituse asukohajärgse lepinguosalise liikmesriigi ametlik keel või talitust jagavate lepinguosaliste liikmesriikide poolt määratud ametlik keel; osapooltel peaks olema võimalus vabalt valida menetlustes kasutatavaks ametlikuks keeleks see keel, milles patent on väljastatud, juhul kui selle kiidab heaks pädev talitus; kesktalituse menetlustes kasutatav keel peaks olema see keel, milles antud patent on välja antud; apellatsioonikohtu menetlustes kasutatav keel peaks olema esimese astme kohtu menetlustes kasutatav keel;
- iv) kohtul peaks olema õigus seada eeltökendeid, et hoida ära võimalikke rikkumisi ning keelata väidetava rikkumise jätkamine; selline õigus ei peaks siiski võimaldama ebaõiglast meelepärast kohtualluvuse valimist ning
- v) osalisi peaksid esindama ainult juristid, kellel on õigus esineda lepinguosaliste liikmesriikide kohtus; osaliste esindajaid võivad abistada patendiadvokaadid, kellel peaks olema lubatud kohtuistungil esineda;

Pädevus ja kohtuotsuste mõju

14. rõhutab, et:

- i) kohtul peaks olema ainupädevus ühtse mõjuga Euroopa patentide osas ning ühes või mitmes lepinguosalises liikmesriigis kehtivate Euroopa patentide osas; selleks on vaja muuta määrust (EÜ) nr 44/2001⁽¹⁾;
- ii) hageja peaks esitama hagi selles lepinguosalises liikmesriigis tegutsevale kohalikule talitusele, kus rikkumine toimus või võib toimuda või kus on kostja alaline elu- või asukoht, või piirkondlikule talitusele, milles osaleb asjassepuutuv lepinguosaline liikmesriik; kui lepinguosalises liikmesriigis ei ole kohalikku talitust ja ta ei ole osaline piirkondlikus talituses, peab hageja esitama hagi kesktalitusele; pooltel peaks olema vabalt võimalik kokku leppida, millisele esimese astme kohtu talitusele (kohalikule, kesk- või piirkondlikule talitusele) hagi esitatakse;
- iii) juhul kui esitatakse vastuhagi patendi tühistamiseks, peaks kohalikul või piirkondlikul talitusel olema õigus algatada rikkumisenetlus, sõltumata sellest, kas talitus võtab vastuhagi menetlusse või edastab vastuhagi kesktalitusele;
- iv) kord jõustunud kohtupädevuse eeskirju tuleks muuta ainult juhul, kui vaidluste lahendamise süsteemi eesmärgid, nt kõrgeim kvaliteet ja tõhusus, ei ole täidetud nende sätete tõttu; teeb ettepaneku, et kohtupädevust puudutavad otsused võtaks pädev organ vastu ühehäälselt;

⁽¹⁾ Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (Brüssel I) (EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1).

Teisipäev, 11. detsember 2012

- v) esimese astme kohtu kõikide talituste otsused, samuti apellatsioonikohtu otsused, peaksid olema jõustatavad igas lepinguosalises liikmesriigis ilma täitmisotsuseta;
- vi) lepingus peaks selgitama lepingu ja määruse (EÜ) nr 44/2001 vahelist seost;

Materiaalõigus

15. on arvamusel, et kohtuotsused peaksid põhinema liidu õigusel, kokkuleppel, Euroopa patendikonventsioonil ja siseriiklikul õigusel, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa patendikonventsiooniga, patentidele kohaldatavate rahvusvaheliste lepingute sätetel, mis on siduvad kõikidele lepinguosalistele liikmesriikidele, ning lepinguosaliste liikmesriikide siseriiklikul õigusel, võttes arvesse liidu õigust;

16. rõhutab, et ühtse mõjuga Euroopa patendid peaksid andma valdajale õiguse takistada leiutise otsest ja kaudset kasutust lepinguosaliste liikmesriikide territooriumil kolmandate osapoolte poolt ilma valdaja nõusolekuta, valdajal peaks olema õigus saada kahjuhüvitist leiutise ebaseadusliku kasutamise eest, et korvata kas rikkumise tõttu saamata jäänud tulu või muud kahju, saada asjakohast litsentsitasu või tulu, mis saadi leiutise ebaseaduslikust kasutamisest;

o
o o

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

P7_TA(2012)0482

Naiste vananemisega seotud haiguste ennetamine

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon naiste vananemisega seotud haiguste ennetamise kohta (2012/2129(INI))

(2015/C 434/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 168,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse valget raamatut „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013” (COM(2007) 0630),
- võttes arvesse valget raamatut „Toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia” (COM(2007)0279),
- võttes arvesse komisjoni raportit naiste tervise kohta Euroopa Liidus,
- võttes arvesse komisjoni teatist telemeditsiini kohta nii patsientide, tervishoiusüsteemi kui ka kogu ühiskonna hüvanguks (COM(2008)0689),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Toimetulek rahvastiku vananemise mõjuga ELis” (COM(2009)0180),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Solidaarsus ja tervishoid: tervisealase ebavõrdsuse vähendamine Euroopa Liidus” (COM(2009)0567),

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse komisjoni teatist „Vähktõve vastu võitlemise meede: Euroopa partnerlus” (COM(2009)0291),
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni raportit „Empower Women – Combating Tobacco Industry Marketing in the WHO European Region” (WHO, 2010),
- võttes arvesse komisjoni aruannet „2012. aasta aruanne rahvastiku vananemise kohta. Baaseeldused ja prognoosimise meetodika (European Economy 4/11. Commission, 2011),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta otsust nr 1350/2007/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse teine tervisevaldkonna tegevusprogramm (2008–2013) ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2011. aasta otsust nr 940/2011/EL aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 7. detsembri 2010. aasta järeldusi „Rahvatervise ja tervishoiusüsteemide uuenduslikud lähenemisviisid kroonilistele haigustele”,
- võttes arvesse eesistujariigi Belgia 23. novembri 2010. aasta aruannet sugudevaheliste palgaerinevuste kohta,
- võttes arvesse ÜRO 19.–20. septembri 2011. aasta tippkohtumise järeldusi mittenakkuslike krooniliste haiguste kohta,
- võttes arvesse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (COM(2011)0808),
- võttes arvesse Eurostati aruannet „Aktiivsena vananemine ja põlvkondadevaheline solidaarsus – Euroopa Liidu 2012. aasta statistikaülevaade”,
- võttes arvesse Eurobaromeetri aruannet „Aktiivsena vananemine” (2012),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Täisväärtusliku eluperioodi pikendamist käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse strateegilise rakenduskava eesmärkide täitmine” (COM(2012)0083),
- võttes arvesse valget raamatut „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava” (COM(2012)0055),
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni rinnavähi kohta laienenud Euroopa Liidus ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 1. veebruari 2007. aasta resolutsiooni tervisliku toitumise ja kehalise aktiivsuse edendamise kohta: Euroopa mõõde ülekaalulisuse, rasvumise ja krooniliste haiguste ennetamisel ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni südame-veresoonkonna haigustega võitlemise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni vaimse tervise kohta ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ELT L 301, 20.11.2007, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 246, 23.9.2011, lk 5.

⁽³⁾ ELT C 313 E, 20.12.2006, lk 273.

⁽⁴⁾ ELT C 250 E, 25.10.2007, lk 93.

⁽⁵⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 561.

⁽⁶⁾ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 24.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse oma 6. mai 2009. aasta resolutsiooni tööturul tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 12. novembri 2009. aasta resolutsiooni teadustegevuse ühise kavandamise kohta võitluseks neurodegeneratiivsete haiguste, eelkõige Alzheimeri tõve vastu ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni Alzheimeri tõbe ja muid dementsuse vorme käsitleva Euroopa algatuse kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 6. mai 2010. aasta resolutsiooni komisjoni teatise „Vähktõve vastu võitlemise meede: Euroopa partnerlus” kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 7. septembri 2010. aasta resolutsiooni naiste rolli kohta vananevas ühiskonnas ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 11. novembri 2010. aasta resolutsiooni demograafiliste probleemide ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni naiste vaesuse olemuse kohta Euroopa Liidus ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2011. aasta resolutsiooni pensionieale lähenevate naiste olukorra kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu seisukoha ja kohustuste kohta seoses mittenakkavate haiguste ennetamist ja kontrolli käsitleva ÜRO kõrgetasemelise kohtumisega ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2012. aasta resolutsiooni diabeedi leviku tõkestamise kohta Euroopa Liidus ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamise kohta ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni aruannet (A7-0340/2012),

Üldine taust

- A. arvestades, et Euroopa Liit edendab inimväärikust ja tunnustab iga inimese õigust ennetavale tervishoiule ja arstiabile ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikes 7 on selgelt sätestatud, et liikmesriigid vastutavad tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamise, juhtimise ja kättesaadavaks muutmise ning tervishoiule määratud vahendite jaotamise eest; arvestades, et on tähtis, et eakatel on õigus elada inimväärselt ja iseseisvat elu ning osaleda sotsiaal- ja kultuurielus;

⁽¹⁾ ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 23.

⁽²⁾ ELT C 271 E, 7.10.2010, lk 7.

⁽³⁾ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 35.

⁽⁴⁾ ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 95.

⁽⁵⁾ ELT C 308 E, 20.10.2011, lk 49.

⁽⁶⁾ ELT C 74 E, 13.3.2012, lk 19.

⁽⁷⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 77.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0360.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0390.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0082.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0225.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0069.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- B. arvestades, et rahvastiku vananemine on üks Euroopa peamisi probleeme, arvestades, et ELis on rohkem kui 87 miljonit üle 65 aasta vanust inimest (17,4 % kogu rahvastikust) ning prognooside kohaselt on neid aastaks 2060 üle 150 miljoni (umbes 30 %);
- C. arvestades, et kuigi tänu oodatava eluea märkimisväärsele piknemisele ja elatustaseme üldisele tõusule arenenud riikides on eakad tänapäeval palju aktiivsemad kui varasematel kümnenditel, kujutavad eakaid käsitlevad negatiivsed stereotüübid ja eelarvamused endast jätkuvalt olulist takistust eakate sotsiaalsele integratsioonile, tingides sotsiaalset tõrjutust, mis kahjustab otseselt nende elukvaliteeti ja vaimset tervist;
- D. arvestades, et naiste oodatav eluiga sünnihetkel on pikem kui meestel (82,4 aastat naistel võrreldes 76,4 aastaga meestel); arvestades, et meeste ja naiste tervena elatud aastate vahe on väiksem – meestel 61,7 ja naistel 62,6 aastat;
- E. arvestades, et 55–64 aastaste naiste tööhõive määr oli 2010. aastal 38,6 %, samas kui samaealistel meestel oli see 54,5 %; arvestades, et ELi eesmärkide kohaselt peaks 2020. aastaks 20–64aastaste vanuserühma tööhõive määr olema 75 %;
- F. arvestades, et naised teenivad meestest vähem (keskmine sooline palgaerinevus ELis on 17,5 %); arvestades, et 55–64aastaste vanuserühma sooline palgaerinevus ületab mõnedes liikmesriikides 30 % ja on üle 65aastaste puhul 48 %; arvestades, et soolise palgaerinevusega kaasneb pensionilõhe, mille tulemusel naiste pension on sageli oluliselt väiksem ja naised langevad allapoole vaesuspiiri;
- G. arvestades, et naised valivad pere- ja tööelu ühitamiseks paindliku, kodus tehtava, osalise tööajaga, lühiajalise või ebatüüpilise töö, mis takistab nende tööalast edutamist ja millel on tõsised tagajärjed, mis kajastuvad pensioniskeemi sissemaksetes, muutes naised eriti haavatavaks ebakindluse ja vaesuse suhtes;
- H. arvestades, et 50aastaste ja vanemate naiste põlvkonnal, mida sageli kirjeldatakse nn võileivapõlvkonnana ehk töötavate tütarde ja töötavate emade põlvkonnana, kipub olema vähem võimalusi hoolitseda oma tervise eest, kuna sageli hoolitsevad nad oma vanemate ja lapselaste eest;
- I. arvestades, et vaesuseohus elab 23,9 % 50–64aastastest Euroopa elanikest, täpsemalt 25,9 % naistest ja 21,7 % meestest; arvestades, et see protsendimäär ulatub eri liikmesriikides 39–49 %ni ja on ühes liikmesriigis koguni 51 %;
- J. arvestades samuti, et abielulahutuse, lahkuminekku või lehestumise tagajärjel elab 75,8 % üle 65-aastastest naistest üks ja arvestades, et keskmiselt kolm leibkonda kümnest on Euroopa Liidus üheliikmelised leibkonnad ja enamik neist koosneb üksi elavatest naistest, eriti eakatest naistest, ning see osakaal on suurenemas; arvestades, et üheliikmelisi või ühe tuluallikaga leibkondi koheldakse liikmesriikides maksustamise, sotsiaalkindlustuse, eluaseme, tervishoiu, kindlustuse ja pensionide valdkonnas ebavõrdselt, ja seda nii absoluutarvudes kui ka suhteliselt; arvestades, et riiklik poliitika ei peaks karistama inimesi selle eest, et nad kas vabatahtlikult või olude sunnil üksi elavad;
- K. arvestades, et 2009. aastal oli ränga materiaalse puuduse määr üle 65-aastaste naiste puhul 7,6 %, sama vanuserühma meeste puhul aga 5,5 %;
- L. arvestades, et eakad naised kui ebavõrdselt koheldud inimeste rühm kannatavad sageli mitmekordse diskrimineerimise all, nt vanuse, soo või etnilise päritolu tõttu; arvestades, et vanematel naistel, kelle sotsiaalmajanduslik seisund on sageli madal ja kellel on mitmesuguseid raskusi, oleks abi sotsiaalkaitsemeetmetest ja juurdepääsust riiklikele tervishoiusüsteemidele;
- M. arvestades, et maapiirkondades on arstiabi raskemini kättesaadav kui linnapiirkondades, eelkõige seetõttu, et maal napib tervishoiutöötajaid ja haiglaid, samuti kiirabiteenistusi;
- N. arvestades, et eakamad naised, eelkõige need, kes elavad eraldatult, elavad sageli rasketes sotsiaalmajanduslikes tingimustes, mis mõjutab nende elukvaliteeti ning füüsilist ja vaimset tervist;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- O. arvestades, et eakamate naiste vajaduste piisavaks täitmiseks on vaja paremini mõista haigusi, mille all nad kannatavad;
- P. arvestades, et kõik need tegurid, kaasa arvatud eraldatus, vähendavad eakate naiste võimet luua ja/või säilitada sotsiaalvõrgustikke ja seega elada aktiivset elu;

Vananemisega seotud haigused

- Q. arvestades, et pikema oodatava eluea ja teatavate haiguste sootundlikkuse tõttu haigestuvad naised rohkem kroonilistesse ja invaliidsust põhjustavatesse haigustesse ning seetõttu nende elukvaliteet halveneb;
- R. arvestades, et paljude haiguste esinemus, kulg ja tüsistused on meestel ja naistel erinevad;
- S. arvestades, et kõige uuemate teadaolevate andmete järgi (Rahvusvaheline Vähiuuringute Agentuur (IARC)) on naistel kõige sagedamini diagnoositud kasvaja rinnavähk (29,7 %), pärasoolevähk (13,5 %) ja kopsuvähk (7,4 %);
- T. arvestades, et südame-veresoonkonna haigustesse sureb liikmesriikides aastas üle kahe miljoni inimese, mis moodustab 42 % kõigist surmajuhitudest ELis, sealhulgas 45 % surmajuhitudest naiste seas ja 38 % meeste seas;
- U. arvestades, et diabeet on üks kõige levinumaid mittenakkuslikke haigusi, mida põeb üle 33 miljoni ELi kodaniku ning 2030. aastaks suureneb nende arv tõenäoliselt 38 miljonini; arvestades, et 2010. aastal oli ligikaudu 9 % ELi täiskasvanud elanikest (vanuses 20–79 aastat) diabeetikud;
- V. arvestades, et vanus on neurodegeneratiivsete haiguste, nt Alzheimeri tõve (kõige levinum dementsuse vorm) arenemise üks riskitegureid; arvestades, et neurodegeneratiivsed haigused sagenevad üle 65-aastaste inimeste seas (neid põeb pärast 65. eluaastat umbes üks inimene 20st; pärast 80. eluaastat iga viies ja pärast 90. eluaastat iga kolmas); arvestades, et üle 7,3 % inimese Euroopas kannatab dementsuse all; arvestades, et uuringute kohaselt on Alzheimeri tõve esinemissagedus üle 90aastaste naiste seas 81,7 % (meestel 24 %); arvestades, et häbimärgistamine ja puudulikud teadmised neurodegeneratiivsete haiguste, näiteks dementsuse kohta viivad selleni, et diagnoosi panemisega jäädakse hiljaks ja seetõttu on ravitulemused halvad;
- W. arvestades, et dementsus sageneb üle 65-aastaste inimeste seas (neid põeb pärast 65. eluaastat umbes üks inimene 20st; pärast 80. eluaastat iga viies ja pärast 90. eluaastat iga kolmas); arvestades, et esinemissagedus on eakate naiste seas üldiselt suurem kui meeste seas;
- X. arvestades, et naistel on suurem luu- ja liigesehaiguste (osteoartriidi, reumatoidartriidi, osteoporoosi ja luude hõrenemise) väljakujunemise oht; arvestades, et umbes 75 % osteoporoosist tingitud puusaluurde esineb naistel;
- Y. arvestades, et põhilised südame-veresoonkonna haiguste, kasvaja, diabeedi, rasvumuse ja krooniliste obstruktiivsete haiguste riskitegurid on suitsetamine, vähene kehaline aktiivsus, ebaõige toitumine, alkoholi kuritarvitamine ja keskkonna saastatus;
- Z. arvestades, et depressioon ja ärevus on raskekujulised psüühilised häired, mis esinevad sagedamini naistel kui meestel ning mille esinemus Euroopas üle 65-aastaste vanuserühmas on WHO hinnangul 2–15 %;
- AA. arvestades, et kuulmis- ja nägemishäired mõjutavad oluliselt eluaastaid, mil elatakse talitluskahjustustega; arvestades, et õigeaegne ja asjakohane diagnoos, kvaliteetne ravi ja juurdepääs kvaliteetsetele meditsiiniseadmetele võib olukorra halvenemist ennetada või talitlusvõime osaliselt taastada;
- AB. arvestades, et ligikaudu 600 000 eurooplasest, kes põevad hulgiskleroosi (Sclerosis multiplex), on enamik naised ja et see on kõige levinum neurodegeneratiivne haigus ning üks peamisi mittetraumaatilise puude põhjusi eakatel naistel;

Teisipäev, 11. detsember 2012

Tervishoiuteenuste kättesaadavus

- AC. arvestades, et tuleb tagada naiste ja meeste võrdne juurdepääs tervishoiuteenustele ja arstiabi parem kvaliteet ning pöörata rohkem tähelepanu maapiirkondades sageli üksi elavate naiste olukorrale, täites Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõiget 7;
- AD. arvestades, et naiste majanduslik olukord, mis tuleneb soolisest ebavõrdsusest seoses palkade, pensionide ja muude sissetulekutega, muudab nad eriti tundlikuks ebakindluse ja vaesuse suhtes, mistõttu eakamatel naistel on vähem rahalisi vahendeid, mida kulutada neile vajalikele tervishoiuteenustele ja ravimitele;
- AE. arvestades, et telemeditsiin võib parandada arstiabi kättesaadavust raskesti ligipääsetavates piirkondades ja võib parandada eakatele tervisliku seisundi tõttu vajaliku eriarstiabi kättesaadavust ja sagedust;

Teadus- ja ennetustegevus

- AF. arvestades, et investeringud teadusesse ja innovatsiooni on tähtsad kõrge elukvaliteedi säilitamiseks ja sel viisil vananemise peamiste probleemidega toimetulemiseks;
- AG. arvestades, et haiguste ennetamine ja varajane diagnoosimine toob kaasa meeste ja naiste füüsilise ja vaimse tervise paranemise, mis võib pikendada eeldatavat täisväärtuslikku eluiga ning vähendada tervishoiukulutusi, tagades pikaajalise jätkusuutlikkuse;
- AH. arvestades, et ennetavad meetmed tuleb seada tervishoiu esikohale, pöörates erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele;
- AI. arvestades, et terviseteadlikkus on vajalik, et inimesed suudaksid keerukates tervishoiusüsteemides paremini orienteeruda ja mõistaksid paremini, mida nad ise elu jooksul teha saavad, et vanusega seotud haigusi ennetada;
- AJ. arvestades, et haiguste ja ravimite sootundlikkust ei ole praegu piisavalt uuritud, sest kliinilisi katseid tehakse enamasti noorte meestega;
- AK. arvestades, et IARCI andmete järgi võiksid mammograafia sõeluuringud, kui nende katvus oleks üle 70 %, vähendada üle 50-aastaste naiste suremust rinnavähki 20 %–30 %;
- AL. arvestades, et naised kasutavad rohkem ravimeid ja loodusravimeetodeid, mille mõju kohta tuleb teha rohkem teadusuuringuid, et viia vastastikuse toime riskid miinimumini;
- AM. arvestades, et naistel toimub elu jooksul palju hormonaalseid muutusi ning nad kasutavad viljaka ea ja üleminekuajaga seotud eriravimeid;
- AN. arvestades, et 9 % naistest kasutab sageli antidepressante, võrreldes 5 %ga meeste puhul,
- AO. arvestades, et WHO andmetel on 4–6 % eakatest kogenud oma kodus mingis vormis väärkohtlemist alates füüsilisest, seksuaalsest ja psühholoogilisest väärkohtlemisest kuni rahalise ärakasutamise, hooletussejätmise ja hüljatuseni;

Üldine taust

1. tunnistab, et kuigi naised elavad meestest kauem, ei ela nad rohkem täisväärtuslikke eluaastaid, see tähendab aastaid ilma oluliste liikumis- või võimete piiranguteta (62,6 aastat naistel ja 61,7 meestel);
2. märgib, et eakad naised vajavad tervishoiu ja kodumajapidamise vallas piisavat abi, et elada võrdväärset ja iseseisvat elu;
3. kutsub komisjoni üles avaldama uut aruannet naiste tervise kohta, pöörates selles erilist tähelepanu üle 65aastaste vanuserühmale ja aktiivsena vananemise näitajatele;

Teisipäev, 11. detsember 2012

4. kinnitab, et pere- ja tööelu ühitamise ning sotsiaalse kaasatuse meetmed annavad naisele paremad võimalused aktiivsena ja tervena vananemiseks; kutsub seetõttu liikmesriike tegema selles suunas suuremaid jõupingutusi;
5. kutsub liikmesriike üles julgustama eakate naiste täielikku integreerimist, suuremat kaasatust ja aktiivset osalust ühiskondlikus elus;
6. toetab eakatele mõeldud kultuuri- ja haridusvõimaluste tähtsust;
7. nõuab konkreetseid ja tõhusaid meetmeid, näiteks võrdse kohtlemise direktiivi vastuvõtmist, et võidelda mitmekordse diskrimineerimise vastu, millega eakad naised sageli silmitsi seisavad;
8. toetab haiguste ennetamise ja tervise edendamise parandamise ning eakate iseseisvuse säilitamise algatusi;
9. palub komisjonil ja nõukogul avaldada aruanne meetmete kohta, mida liikmesriigid on võtnud aktiivsena vananemise toetuseks, ja nende mõju kohta, et välja selgitada parimad tavad ja hinnata, milliseid meetmeid tuleks tulevikus võtta Euroopa tasandil;
10. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma positiivsemat suhtumist vananemisse ning parandama ELi kodanike teadlikkust vananemise probleemide ja selle tegeliku mõju kohta, mis on olnud 2012. aasta kui aktiivse vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse aasta üks peamisi sõnumeid;
11. peab erinevaid vanuserühmi (sh vananemise ja soo vastastikuseid seoseid) arvestava lähenemisviisi kasutuselevõttu vananemispoliitika perspektiiviks;
12. märgib, et riiklikud tervishoiukulutused moodustavad ELis 7,8 % SKPst ja aastaks 2060 prognoositakse rahvastiku vananemise tõttu pika- ja lühiajaliste tervishoiukulutuste 3 %list suurenemist;
13. kutsub liikmesriike tähelepanu pöörama vanemaealistele naisimmigrantidele, kes kannatavad raskete majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste all ning kellel on tihti raskusi sotsiaalkaitsemeetmetele ning tervishoiuteenustele juurdepääsuga; leiab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata üksikutele naistele, leskedele ja lahutatutele, kelle olukord mõjutab nende elukvaliteeti ja tervist;
14. palub komisjonil ja liikmesriikidel tunnistada täielikult tervishoiu soolist mõõdet kui ELi ja liikmesriikide tervishoiupoliitika olulist koostisosa;
15. kutsub liikmesriike üles tasakaalustama karme meetmeid, mille abil võideldakse finants- ja majanduskriisiga, ning piisavaid ja asjakohaseid rahalisi vahendeid tervishoiule ja sotsiaalhooldusele, et toime tulla elanikkonna vananemise demograafilise suundumusega;
16. palub, et komisjon avaldaks uuringu majandus- ja finantskriisi mõju kohta eakamatele naistele, pöörates erilist tähelepanu ennetava tervishoiu ja ravivõimaluste juurdepääsetavusele;
17. juhib tähelepanu sellele, et ulatusliku ja üksikasjaliku tervishoiustrateegia eeltingimus on valitsuste, tervishoiutöötajate, valitsusväliste organisatsioonide, rahvatervisega seotud organisatsioonide, patsiendiorganisatsioonide, massimeedia ja muude huvirühmade koostöö, mille keskmes on elanikkonna tervena vananemine;
18. kordab veel kord vajadust ehitada ja edendada sellist Euroopa Liitu, mis on rohkem teadlik eakamate naiste ja meeste vajadustest ja huvidest, hõlmates soolise mõõtme kõikidesse teavitamise ja teadlikkuse suurendamise meetmetesse;

Teisipäev, 11. detsember 2012

Vananemisega seotud haigused

19. rõhutab, et paljusid haigusi ei võeta naiste puhul piisavalt arvesse, näiteks südamehaigusi, mida peetakse meeste probleemiks; avaldab kahetsust, et paljud naiste infarktijuhtumid jäävad diagnoosimata, sest sümptomid on üldiselt meeste omadest erinevad; rõhutab ühtlasi, et ravis tuleks arvesse võtta bioloogilisi soolisi erinevusi;
20. kutsub liikmesriike üles käivitama avalikkuse teavitamise programme naiste teadlikkuse suurendamiseks südame-veresoonkonna haigustega seotud riskiteguritest ja rakendama tervishoiutöötajatele töökohtadel spetsiaalseid elukestva õppe programme;
21. avaldab kahetsust vähese tähelepanu pärast seoses Euroopa eakamate naiste seas üha suureneva alkoholitarbimisega ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles algatama uuringuid, mille eesmärk on käsitleda nimetatud probleemi ja selle mõju eakamate naiste füüsilisele ja vaimsele tervisele;
22. võtab murega teadmiseks suitsetavate naiste arvu suurenemise, mille tagajärjel on suurenenud kopsuvähki haigestumise ning südame-vereringehäirete risk; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles algatama suitsetamisvastaseid programme, pöörates erilist tähelepanu noortele naistele (WHO hinnangul tõuseb suitsetavate naiste protsent Euroopas 2025. aastaks praeguselt 12 %lt umbes 20 %ni);
23. kutsub komisjoni üles ergutama tervise parandamise algatusi, muuhulgas piisava teavitamisega tubaka- ja alkoholitarvitamise ohtudest ning õige toitumise ja piisava kehalise aktiivsuse kasulikkusest rasvumuse ja kõrgvererõhutõve ning nende tüsistuste ennetamisel;
24. kutsub komisjoni ja liikmesriike korraldama teavituskampaaniaid üleminekueale lähenevas eas või üleminekueas naistele;
25. kutsub liikmesriike suurendama üldsuse teadlikkust luu- ja liigeshaigustest, korraldades teavitus- ja koolituskampaaniaid nende ennetamise ja ravi kohta;
26. kutsub komisjoni üles algatama 2011. aasta septembris toimunud ÜRO mittenakkuslike haiguste tippkohtumise ja 2012. aasta märtsis-aprillis komisjoni algatatud üldsusega konsulteerimise järelmeetmena ELi tegevuskava mittenakkuslike haiguste kohta;
27. kutsub komisjoni üles panema direktiivi 2001/37/EÜ (tubakatoodete valmistamist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) tulevasel läbivaatamisel erilist rõhku noortele;
28. palub komisjonil koostada ja rakendada nõukogu soovitusel Euroopa Liidu sihipärane strateegia diabeedi ennetamiseks, diagnoosimiseks ja sellega toimetulekuks ning sellealaseks teavitus- ja teadustööks, tagades seejuures soolise mõõtme ja soolise võrdõiguslikkuse kaasamise ning pidades kinni Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikest 7;
29. kutsub komisjoni ja liikmesriike võtma terviklikku ja sootundlikku hoiakut Alzheimeri tõve ja muude dementsuse vormide suhtes, et parandada patsientide ja nende perede elukvaliteeti ning väärikust;
30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kavandama koostöös riiklike ja Euroopa Alzheimeri tõve ühendustega üldsusele suunatud teabekampaaniaid Alzheimeri tõve kohta (teave haiguse kohta, ravivõimalused, tervishoid);
31. kutsub liikmesriike üles kiiresti looma riiklikke kavasid ja strateegiaid Alzheimeri tõve kohta, kui nad ei ole seda veel teinud;
32. võtab murega teadmiseks, et ELis on enesetappude protsent kõige suurem üle 65-aastaste seas ja enesetappukatsete arv on naiste seas suurem kui meeste seas ning see arv suureneb majanduskriisi suure mõju tõttu eakatele naistele; palub komisjonil avaldada uurimus nimetatud statistika seoste kohta ebaproportsionaalse mõjuga, mida majanduskriis naistele avaldab;

Teisipäev, 11. detsember 2012

33. kutsus liikmesriike üles parandama koostöös komisjoni ja Eurostatiga soo ja vanuse kaupa lahti kirjutatud andmete ja teabe kogumist vaimse tervise ning vaimse tervise ja tervena elatud eluaastate vahelise seose kohta;
34. kutsus liikmesriike üles käivitama erikoolituskursusi üldarstidele ja psühhiaatriavaldkonna töötajatele, sh arstidele, psühholoogidele ja õdedele neurodegeneratiivsete haiguste ja depressiivsete häirete ennetamise ja ravi alal, pöörates erilist tähelepanu täiendavatele probleemidele, millega eakad naised kokku puutuvad;
35. kutsus liikmesriike üles seadma esmatahtsale kohale meetmeid mälu halvavate haiguste, nt dementsuse valdkonnas ja suurendama jõupingutusi mälu halvavate haiguste, nt dementsuse kohta tehtavate meditsiiniliste ja sotsiaaluuringute korraldamiseks, et parandada selliseid haigusi põdevate inimeste ja nende hooldajate elukvaliteeti, tagada tervishoiu- ja hooldusteenuste jätkusuutlikkus ja kiirendada Euroopa majanduskasvu;
36. kutsus liikmesriike üles tagama eakamatele tervishoiuteenuseid osutavate avaliku ja erasektori töötajate osalemist täiendkoolituse programmides ning pädevustaseme korrapärasel hindamisel;
37. kutsus liikmesriike üles motiveerima riiklikke kõrgharidusasutusi edendama gerontoloogiale spetsialiseerunud meditsiiniõppekavasid;

Tervishoiuteenuste kättesaadavus

38. palub liikmesriikidel toetada algatusi eakamate naiste juurdepääsu hõlbustamiseks tervishoiu- ja meditsiiniteenustele, sealhulgas suurematest keskustest kaugemal ja raskesti ligipääsevatel aladel elavad naised, olenemata nende isiklikust, majanduslikust ja sotsiaalsest olukorrast, keskendudes seejuures individuaalsele lähenemisele arstiabis, kaasa arvatud võimalikult pikaajaline koduhooldus, hooldajatele mõeldud spetsiifilistele toetuse ja abi vormidele ning telemeditsiinile, sest see võib parandada krooniliste haigustega patsientide elukvaliteeti ja aidata lühendada ravijärjekordi;
39. kutsus liikmesriike tervishoiuteenuste eelarvete kujundamisel analüüsima, jälgima ja tagama ka soolist mõõdet;
40. kutsus liikmesriike üles jätkama e-tervishoiu teenuste ja sootundliku aruka elukeskkonna lahenduste arendamist, et soodustada iseseisvat elu kodus ja muuta tervishoiuteenused tõhusamaks ja juurdepääsetavamaks eakate naiste jaoks, kes on sagedamini nendest võimalustest ilma jäetud, ning käivitama ööpäevaringset telefoninõustamise võrgustikku;
41. nõuab õiguspõhise lähenemisviisi, et võimaldada eakate aktiivset osalust otsuste tegemisel, mis käsitlevad neile pakutava hoolduse ja sotsiaalteenuste valikut ja väljatöötamist;
42. palub liikmesriikidel võtta oma sotsiaalkaitsesüsteemide ja eelkõige tervisekindlustuse puhul arvesse naiste töötust ja sotsiaalseid probleeme, et naised ei jääks kaitseta;
43. peab oluliseks toetada ja hõlbustada nende naiste juurdepääsu meditsiini- ja tervishoiuteenustele ning muudele abivormidele, kes peavad oma isiklikele terviseprobleemidele vaatamata hoolitsema ülalpeetavate eest;
44. nõuab tungival, et eakamatele mõeldud avaliku ja erasektori haiglatüüpi hooldusasutused korraldataks ümber, et luua seal viibijate suhtes sõbralikum keskkond, kus lisaks ravile on prioriteediks mis tahes iseseisva või loominguulise tegevuse võimaldamine, et vältida institutsionaliseerumist;
45. on kindlalt veendunud, et avaliku ja erasektori hooldusasutustes viibivate eakatega tuleb nende asutuste tegevuse asjus konsulteerida;

Teisipäev, 11. detsember 2012

46. rõhutab, et järjest suurem osa meditsiini- ja abipersonalist peab olema kõrge kvalifikatsiooni ja ettevalmistusega, et arvesse võtta eakamate naiste soolise ja ealise eripäraga seotud psühholoogilisi, suhtlus- ja teabevajadusi;
47. nõuab, et meditsiinitöötajate õpingud hõlmaksid rohkem ärakuulamist ja psühholoogiat; nõuab samuti, et sotsiaaltöötajad oleksid sellesse ennetuspoliitikasse rohkem kaasatud;
48. ergutab ühenduste ja tugitelefoniinide tegevust eakamatele hooldusteenuste, kaitse ja psühholoogilise toe pakkumisel;
49. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles koguma andmeid ja levitama häid tavasid, mis sisaldaksid soolist mõõdet ja aitaksid välja selgitada tervishoiuteenuste juurdepääsu parimaid tavasid, eelkõige vältides tülikaid haldusprotseduure, ning koostama konkreetseid meetmeid ja poliitikat eakate naiste elukvaliteedi parandamiseks, samuti nõustama valitsusi vanusega seotud haigusi puudutava teabe levitamisel liikmesriikides;
50. julgustab liikmesriike parandama eakate naiste ennetavat tervishoidu, pakkudes näiteks kättesaadavat ja korrapäraselt mammograafiat ja emakakaela proove, kaotama vanusepiirangud ennetavale tervishoiule, nt rinnavähi sõeluuringute puhul, ja suurendama teadlikkust sõeluuringute tähtsusest;
51. kutsub komisjoni üles tegema suuremaid jõupingutusi, et levitada ennetuskultuuri kogu Euroopa Liidus, ja kutsub liikmesriike üles suurendama spetsiaalsete teavitus- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniate arvu koolides, ülikoolides, töökohtades ja vanadekodudes koostöös sektori ettevõtjate, kohalike omavalitsuste ning valitsusväliste organisatsioonidega;

Teadus- ja ennetustegevus

52. võtab murega teadmiseks 2011. aasta aprillis avaldatud ELi teadusuuringute tulemused, mis näitavad, et eelnenud 12 kuu jooksul oli väärkoheldud umbes 28 % üle 60-aastastest naistest; on seisukohal, et eakamate kaitsmine mis tahes teadliku, sihiliku või hooletu tegutsemisega kaasneva kuritarvitamise, väärkohtlemise, tõrjumise ja ekspluateerimise eest peab olema prioriteet; kutsub liikmesriike üles tugevdama meetmeid eakate väärkohtlemise ennetamiseks nii kodus kui ka asutustes;
53. rõhutab, et meditsiiniuuringute puhul on tähtis tagada käsitus, milles võetakse arvesse meeste ja naiste eripära;
54. rõhutab, et naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegias aastateks 2010–2015 tunnistatakse, et naistel ja meestel esineb soospetsiifilisi terviseriske ja haigusi, millele tuleb pöörata meditsiiniuuringutes ja tervishoiuteenustes asjakohast tähelepanu;
55. nõuab, et programmis „Horisont 2020” arendataks välja strateegiline naiste tervise uuringute kava järgmiseks aastakümneks ning loodaks terviseuuringute instituut naiste tervise valdkonnas, et tagada kava rakendamine;
56. oluline on tagada naiseksperide osalemine riikide tehnilis-teaduslikes ravimite hindamise nõuandekomisjonides;
57. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles lisama eakate väärkohtlemist teadusuuringute teemana neurodegeneratiivsete haiguste ühisprogrammi, et mõõta nende valdavust ja mõju dementsust põdevatele inimestele;
58. toetab Euroopa innovatsioonipartnerlust tegusa ja tervena vananemise valdkonnas kui katsealगतust, mille eesmärk on suurendada Euroopa kodanike täisväärtuslike eluaastate arvu 2020. aastaks kahe aasta võrra ja kus seatakse sihiks saavutada Euroopa jaoks kolm eesmärki, parandades eakate tervist ja elukvaliteeti ning tervishoiusüsteemide jätkusuutlikkust ja tõhusust;

Teisipäev, 11. detsember 2012

59. väljendab heameelt projektide ja algatuste üle, mille eesmärk on parandada toitumisharjumusi ja elustiili (projekt EATWELL, dieedi, kehalise aktiivsuse ja tervise platvorm ning soola koguste vähendamise raamistik), samuti Euroopa partnerlusalgatuse üle vähivastaste meetmete võtmiseks;

60. rõhutab, et kõik ühenduse teises tervishoiuvaldkonna tegevusprogrammis ettenähtud eesmärgid ja meetmed peaksid aitama edendada paremat arusaamist naiste ja meeste erinevatest vajadustest ja nende omaksvõtmist ning vastavaid lähenemisviise terviseteeadele;

61. väljendab heameelt komisjoni ühekuuluvuspoliitika (2014–2020) meetmepaketi ettepaneku üle, mille investeermisprioriteetide hulka on lisatud tegusa ja tervena vananemine ning innovatsioon;

62. avaldab kahetsust, et 97 % tervishoiueelarvest on mõeldud ravimiseks ja ainult 3 % ennetustegevusse investeerimiseks, samas kui mittenakkuslike haiguste ravimise ja piiramise kulud kasvavad, kuna diagnostika- ja ravivõimalused on paremini kättesaadavad; kutsub sellega seoses liikmesriike üles tervishoiueelarvet suurendama, et kaasata ennetustegevus;

63. kutsub komisjoni tegelema kõiki ühiskonnakihte hõlmava ennetustöö toetamise eesmärgil rohkem haiguste põhjustega; kutsub edendama tervist haiguste varase uurimise ja avastamise, tervisliku elustiili toetamise, piisavate tervishoiuteenuste pakkumise ja vanemaealistele töötajatele sobivate töötingimuste loomise kaudu;

64. kutsub liikmesriike üles pöörama suuremat tähelepanu osteoporoosi teadlikkuskampaaniatele ja andma selgemat teavet osteoporoosi varajase diagnoosimise kohta, et ennetada luumurde, sealhulgas parandades juurdepääsu luutiheduse uuringutele;

65. pooldab WHO soolalgatust „Gender challenge”, millega edendatakse naiste tervise seotud riskitegurite paremale hindamisele; tunneb sellega seoses heameelt WHO soovitude üle luua eakatele sobilik keskkond ja suurendada eakate võimlust anda ühiskonda tulemuslik panus, sh valdkondadevaheline koostöö, et teha kindlaks ja edendada tervishoiusektori väliseid meetmeid, mis võivad parandada naiste tervishoiunäitajaid;

66. palub liikmesriikidel panna meditsiini- ja abipersonali väljaõppes erilist rõhku südame-veresoonkonna haiguste patoloogilistele iseärasustele ja sümptomitele, mis on naiste puhul erinevad, ning juhtida tähelepanu õigeaegse sekkumise eelistele;

67. kutsub komisjoni ja nõukogu üles ergutama algatuse „Horisont 2020” raames tihedamat teaduskoostööd ja võrdlevate hulgiskleroosiuuringute tegemist Euroopa Liidus, et hõlpsamini kindlaks määrata ravi ja ennetust selle haiguse puhul, millega kaasnevad raskekujulised liikumisvõime piirangud, eriti eakatel naistel;

68. kutsub komisjoni üles ka edaspidi toetama spetsiaalselt eakatele naistele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, eelkõige soo- ja vanusetundlike õige toitumise ja kehalise aktiivsuse nõuannete teemal, sest need võivad aidata vähendada kukkumisi ning südame-vereringehäirete, osteoporoosi ja mõnede vähiliikide teket;

69. nõuab sellega seoses, et koolides ja tervisealaste sõnumite kaudu edendataks teadlikkust õige toitumise tähtsusest ja vale toitumisega kaasnevatest terviseriskidest;

70. kutsub komisjoni üles algatama arutelu nõukoguga, et tagada vähktõve sõeluuringut käsitleva soovitusel tõhus edendamine ja rakendamine; keskendudes sotsiaalselt ja majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatele elanikkonnarühmadele, et vähendada tervisealast ebavõrdsust; nõuab sellega seoses tungivalt, et need liikmesriigid, kes ei ole seda veel teinud, rakendaksid soovitud vastavalt Euroopa kvaliteedi tagamise suunistele;

Teisipäev, 11. detsember 2012

71 kutsub komisjoni ja nõukogu üles kohandama vanusepiiri sõeluuringute programmile juurdepääsuks, vähemalt riikides, kus haigust esineb sagedamini, ja erilise riskiga perekondade puhul, ning kaasama nendesse programmidesse ka eakamad naised, võttes arvesse nende pikemat oodatavat eluiga;

72. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama naiste õigusi eesmärgiga võidelda vanuse ja sooga seotud mis tahes vägivalga ja diskrimineerimise vastu, muu hulgas teavitus- ja teabekampaaniate korraldamise kaudu, mis on suunatud kõikidele Euroopa elanikele alates kõige noorematest;

73. kutsub liikmesriike üles intensiivistama naiste kliinilisi uuringuid ja on seisukohal, et hiljutine ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse inimtervishoiu kasutatavate ravimite kliinilisi katseid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/20/EÜ, võiks olla samm selles suunas;

74. kutsub liikmesriike üles arendama uuenduslikke lahendusi vahetus koostöös patsientidega, et arvestada paremini vanemaaliste inimeste vajadustega;

o

o o

75. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

P7_TA(2012)0483

Suurenev antimikroobse resistentsuse risk

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon mikroobide probleemi ja suureneva antimikroobse resistentsuse riski kohta (2012/2041(INI))

(2015/C 434/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 22. juuni 2012. aasta järeldusi antimikroobse resistentsuse mõju kohta inimtervishoiu ja veterinaarias – algatuse „Üks tervis” aspekt,
- võttes arvesse komisjoni 15. novembri 2011. aasta teatist teemal „Tegevuskava antimikroobsest resistentsusest tingitud ohtude ohjamiseks” (COM(2011)0748),
- võttes arvesse komisjoni 27. oktoobri 2011. aasta soovitus teadusuuringute ühise kavandamise algatuse „Mikroobide probleem – uus oht inimeste tervisele” kohta (C(2011)7660),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 27. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni antimikroobsest resistentsusest tuleneva ohu kohta rahvatervisele⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 12. mai 2011. aasta resolutsiooni antibiootikumiresistentsuse kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 18. novembri 2009. aasta töödokumenti antimikroobse resistentsuse kohta (SANCO/6876/2009r6),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0473.

⁽²⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 131.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) ning Euroopa Ravimiameti (EMA) 17. septembril 2009 avaldatud ühist tehnilist aruannet „Bakteriaalne väljakutse: aeg reageerida”, milles käsitletakse lõhet ELis levinud multiresistentsete bakterite ja uute antibakteriaalsete toimeainete väljatöötamise vahel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse 14. märtsil 2012 avaldatud teist ühist aruannet zoonootiliste bakterite antimikroobse resistentsuse kohta, mis ohustab inimesi, loomi ja toiduaineid ⁽²⁾,
- võttes arvesse 10. juunil 2008 toimunud nõukogu 2876. istungil vastu võetud järeldusi antimikroobse resistentsuse kohta,
- võttes arvesse 1. detsembril 2009 toimunud nõukogu 2980. istungil vastu võetud järeldusi innovatiivsete stiimulite kohta mõjusate antibiootikumide väljatöötamiseks,
- võttes arvesse nõukogu 9. juuni 2009. aasta soovitusi, mis käsitleb patsiendi ohutust, sealhulgas tervishoiuteenustega seotud nakkuste ennetamist ja tõrjet ⁽³⁾,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) koostatud inimtervishoiu valdkonnas kriitiliselt tähtsate antibiootikumide nimekirja kolmandat parandust (WHO antimikroobse resistentsuse integreeritud seire nõuandva rühma kolmanda koosoleku aruanne, 14–17. juuni 2011, Oslo, Norra) ja Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) veterinaarse tähtsusega antimikroobsete ainete nimekirja (OIE nimekiri, mai 2007) ning selle hilisemaid täiendusi,
- võttes arvesse komisjoni poolt 9. aprillil 2010 nõukogule esitatud teist aruannet, mis põhineb liikmesriikide aruannetel antimikroobsete ainete ettevaatlikku kasutamist inimmeditsiinis käsitleva nõukogu soovitusel (2002/77/EÜ) rakendamise kohta (COM(2010)0141), ja nimetatud aruandega kaasnevat komisjoni talituste töödokumenti (SEC(2010)0399),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötaades kasutatavate söödalisandite kohta, millega keelatakse antibiootikumide kasutamine kasvu soodustavate ainetena ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2001. aasta soovitusi 2002/77/EÜ, mis käsitleb antimikroobsete toimeainete ettevaatlikku kasutamist inimmeditsiinis ⁽⁵⁾ ja Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2001. aasta resolutsiooni eespool nimetatud soovitusel ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 20. juuni 2001. aasta teatist, milles käsitletakse ühenduse strateegiat antimikroobse resistentsuse vastu (COM(2001)0333),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 5. mai 2010. aasta resolutsiooni aastateks 2006–2010 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava hindamise kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse antimikroobse resistentsuse üleatlandilise töörühma (TAFTAR) soovitusi USA ja ELi tulevase koostöö kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse *codex alimentarius*'e suuniseid toiduga leviva antimikroobse resistentsuse riskianalüüsi kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse *codex alimentarius*'e antimikroobse resistentsuse minimeerimise ja kontrollimise korda (*Code of practice to minimise and contain antimicrobial resistance*; CAC/RCP 61-2005),

⁽¹⁾ http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Report/2009/11/WC500008770.pdf

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/2598.htm> EFSA Teataja 2012; 10(3):2598 [233 lk].

⁽³⁾ ELT C 151, 3.7.2009, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

⁽⁵⁾ EÜT L 34, 5.2.2002, lk 13.

⁽⁶⁾ ELT C 112 E, 9.5.2002, lk 106.

⁽⁷⁾ ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 25.

⁽⁸⁾ http://ecdc.europa.eu/en/activities/diseaseprogrammes/TATFAR/Documents/210911_TATFAR_Report.pdf

⁽⁹⁾ CAC/GL 77-2011

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse parlamendi heakskiidu saanud ettevalmistavat meedet „Antimikroobne resistentsus: suure ja ebakohase antibiootikumide kasutamise põhjused” Euroopa Liidu rahandusaasta 2012 eelarve raames, mille eesmärgiks on uurida antimikroobsete ainete ebakohase kasutamise ja retseptiga või retseptita müügi probleemi kõigi ahelas (arstist ja farmatseudist patsiendini) kaasatud osaliste käitumise seisukohast,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A7-0373/2012),
- A. arvestades, et ravimiresistentsuse väljakujunemine on antimikroobse ravi loomulik ja vältimatu tagajärg; arvestades, et ravimite ülemäärane ja valimatu kasutamine inim- ja veterinaarervishoius võib nimetatud protsessi kiirendada ning koos puuduliku hügieeni ja nakkustõrjega võib see ohustada niigi väheste olemasolevate antimikroobikumide tõhusat kasutamist;
- B. arvestades, et mitmes liikmesriigis on teatud bakterite resistentsus antibiootikumidele koguni 25 % või enamgi;
- C. arvestades, et antimikroobse resistentsuse probleem tuleneb suuresti antibiootikumide väärkasutamisest, eelkõige ülemäärasest kasutamisest;
- D. arvestades, et mitmel liikmesriigil ei ole kindlat õigus- ja regulatiivset raamistikku, et kohustada ja toetada ravimite ratsionaalset kasutamist;
- E. arvestades, et ainuüksi Euroopa Liidus, Islandil ja Norras põhjustavad antimikroobse resistentsusega bakterid ligikaudu 400 000 nakkus- ja 25 000 surmajuhtumit aastas ning täiendavad tervishoiukulutused ja tootlikkuse vähenemine lähevad maksma vähemalt 1,5 miljardit eurot;
- F. arvestades, et antimikroobne resistentsus on keeruline piiriülene probleem, mille põhjuseks on mitmed omavahel seotud tegurid; arvestades, et vaja on mitmeid sekkumismenetlusi eri tasanditel, mis omakorda nõuavad tihedat riikide- ja sektoritevahelist koostööd;
- G. arvestades, et antimikroobse resistentsuse leviku ja uute antimikroobikumide väljatöötamise vaheline lõhe üha kasvab; arvestades, et alates 1970. aastatest on välja töötatud vaid kolm uut süstemaatiliselt kasutatavat multiresistentsete grampositiivsete bakterite vastast antibiootikumi⁽¹⁾; arvestades, et Euroopa Liidus põhjustavad grampositiivsed bakterid kaks kolmandikku antimikroobse resistentsusega seotud surmajuhtumitest, ent uute toimeainete turule toomist ei ole lähiajal oodata;
- H. arvestades, et kuna uusi antibakterikume välja ei töötata, on äärmiselt oluline säilitada olemasolevate antimikroobikumide tõhusus nii kaua kui võimalik, kasutades neid mõistlikult, võttes ennetusmeetmeid nakkushaiguste leviku takistamiseks, viies läbi vaksineerimisi, rakendades alternatiivseid ravimeetodeid ning kasutades antimikroobikumide kontrollitud annustes;
- I. arvestades, et ainus praegu kättesaadav tuberkuloosivaktsiin (BCG) töötati välja üle 90 aasta tagasi ja see ei paku kaitset tuberkuloosi kõige sagedasema vormi – kopsutuberkuloosi eest;
- J. arvestades, et tuberkuloosi ravi tugineb antibiootikumidele, mis töötati välja aastakümneid tagasi ja millest paljudel on tõsiseid toksilisi kõrvalmõjusid;

⁽¹⁾ Viitab sellele, kas mikroorganismide värvimisel Grami meetodi järgi preparaati värvub lillaks või mitte. Värvumus on bakterite klassifitseerimisel laialdaselt kasutatav meetod.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- K. arvestades, et antimikroobne resistentsus mõjutab nii inimesi kui loomi ja sellel on inimeste ja loomade tervisele ohtlikud tagajärjed; arvestades, et seost antimikroobikumide kasutamise vahel loomadel ning resistentsuse leviku vahel inimeste seas tuleks lähemalt uurida ning vaja on koordineeritud ja mitut sektorit hõlmavat antimikroobse resistentsuse poliitikat, mis põhineks Euroopa Liidu algatusel „Üks tervis” ja oleks suunatud iga sektori töötajatele ja kasutajatele;
- L. arvestades, et Euroopa tasandil ei ole endiselt piisavalt detailseid ja võrreldavaid andmeid ulatusliku riikidevahelise seire ja analüüsi läbiviimiseks, mis võimaldaks leida seoseid antimikroobikumide kasutamise ja resistentsuse vahel;
- M. arvestades, et vaatamata põllumajandustootjate põhieesmärgile hoida oma loomad tervena ja tootlikuna heade põllumajandustavade abil (hügieen, õige sööt, nõuetekohane loomakasvatus ja hea loomade majandamine), võivad loomad siiski haigestuda ning asjakohased ravi- ja veterinaarravimid peaksid olema haiguse ravimiseks kättesaadavad;
- N. arvestades, et seni puudub „profülaktilise ravi” ühtne määratlus ja termini erineva tõlgendamise tõttu tekivad pidevalt vaidlused;
- O. arvestades, et vaja on harida ja tõsta teadlikkust nende seas, kes osalevad antimikroobikumide kasutamises, sealhulgas poliitika kujundajad, tervishoiutöötajad ja üldsus, et saavutada vajalikud muudatused retseptide väljakirjutajate, ravimite väljastajate ja kodanike käitumises;
- P. arvestades, et antibiootikumid on siiani teatavates liikmesriikides retseptita kättesaadavad ja et see tava süvendab antimikroobse resistentsuse probleemi;
- Q. arvestades, et elementaarsete hügieeninõuete puuduliku järgimisega mitte ainult haiglates, vaid näiteks ka kodudes, kaasneb täiendav resistentsete patogeenide levik;
- R. arvestades, et elulise tähtsusega roll võitluses antimikroobse resistentsusega on diagnostikal, millega saab julgustada sihipärasemaid ravialaseid lähenemisviise;
1. leiab, et ehkki peaaegu kõik liikmesriigid on töötanud välja riiklikud antimikroobse resistentsuse strateegiad kooskõlas nõukogu soovitusel antimikroobikumide mõistliku kasutamise kohta inimtervishoius, on edusammud seatud eesmärkide saavutamisel olnud aeglased ja ebahühtlased; nõuab, et liikmesriikide valitsused pühenduksid nende täielikule ja õigeaegsele rakendamisele riiklikul tasandil;
  2. tervitab komisjoni viie aasta strateegilist tegevuskava antimikroobse resistentsuse käsitlemiseks, kuid väljendab muret selle üle, et paljud meetmete punktid kordavad meetmeid, mida on soovitatud üle kümne aasta tagasi nõukogu 15. novembri 2001. aasta soovitusel antimikroobikumide mõistliku kasutamise kohta inimtervishoius;
  3. märgib, et kuigi Euroopa Komisjoni tegevuskavaga liigutakse õiges suunas, ei ole see siiski piisav, et piirata antimikroobse resistentsusest tingitud ülemaailmseid ohte; on seisukohal, et tegevuskavas soovitatud meetmed tuleb rakendada võimalikult kiiresti; seetõttu kutsub ta Euroopa Komisjoni üles koostama integreeritud tegevuskava, milles antaks ülevaade asjakohastest poliitilistest meetmetest, sh võimalikest seadusandlikest meetmetest;
  4. rõhutab, et nimetatud tegevuskava peaks loomade heaolu käsitleva ELi strateegia alusel hõlmama kõiki loomi, sealhulgas näiteks lemmikloomi ja sportimise otstarbel kasutatavaid loomi, ning peaks rõhutama loogilist seost loomade tervise ja antimikroobsete ainete kasutamise vahel, nagu ka seost loomade tervise ja inimeste tervise vahel;

Teisipäev, 11. detsember 2012

Antimikroobikumide mõistlik kasutamine inim- ja veterinaarervishoius

5. toonitab, et mis tahes antimikroobse resistentsuse strateegia peamine eesmärk on säilitada olemasolevate antimikroobikumide tõhusus, kasutades neid vastutustundlikult ja sobilikul terapeutilisel tasandil tõsise vajaduse korral ja vaid retsepti alusel, kindlaksmääratud aja jooksul ja asjakohastes annustes, ning vähendades antimikroobikumide, eriti kriitiliselt tähtsate antimikroobsete ainete⁽¹⁾ kasutamist inim- ja veterinaarervishoius, võttes seega ühtlasi arvesse OIE veterinaarse tähtsusega antimikroobsete ainete nimekirja; toonitab absoluutset vajadust aktiivse kõikehõlmava lähenemisviisi järele, mis põhineb algatuse „Üks tervis” vaatenurgal ja mille eesmärk on parem ja tõhusam kooskõlastamine inimervishoiu sektori ja veterinaarsektori vahel; nõuab tõhusamat järelevalvet antimikroobikumide kasutamise üle imikute ja väikelaste puhul ja samuti kliinilise ravi üle, kui on vaja kontrollida ja mõõta antimikroobikumide kasutamist;
6. juhib tähelepanu asjaolule, et antimikroobsete ainete kasutamine subterapeutilistes annustes on ELis keelatud;
7. rõhutab, et on tarvis teha täiendavaid jõupingutusi, et kontrollida antimikroobikumide kasutamist inim- ja veterinaarmeditsiinis; taunib kindlalt loomakasvatuses aset leidvat antimikroobikumide regulaarset profülaktilist kasutamist; kiidab heaks nõukogu 22. juuni 2012. aasta järeldused, mis kutsuvad liikmesriike üles kitsendama antimikroobikumide profülaktilist kasutamist juhtumitele, millel on kindlaksmääratud kliiniline kasutus, ja kitsendama antimikroobikumide väljakirjutamist ja kasutamist loomakarjade puhul juhtudele, mil veterinaar on hinnanud, et on selge kliiniline ja vajaduse korral epidemioloogiline õigustus ravida kõiki loomi; rõhutab, et loomakasvatuses ja vesiviljeluses tuleks keskenduda haiguste vältimisele hea hügieeni, majutustingimuste ja loomade eest hoolitsemisega ning samuti rangete bioloogilise ohutuse meetmete abil, mitte antimikroobikumide profülaktilise kasutamise abil; on seisukohal, et tõhustada tuleks kolmandatest riikidest pärit importtoiduainete kontrolli, eelkõige ohu tõttu, et sellised importkaubad võivad sisaldada ebaseaduslikke antimikroobikumide jälgi;
8. juhib tähelepanu asjaolule, et loomade antimikroobne resistentsus on eri liikide ja loomakasvatustvormide puhul erinev;
9. kutsub Euroopa Toiduohutusametit üles pöörama erilist tähelepanu kariloomade antimikroobse resistentsuse järelevalvele ja analüüsile kogu ELis;
10. nõuab, et antimikroobseid aineid kasutataks loomade puhul mõistlikult ja vastutustundlikult ning et veterinaaridele ja põllumajandustootjatele antaks rohkem teavet, kuidas antimikroobse resistentsuse edasiarenemist piirata; nõuab, et vahetataks antimikroobse resistentsuse edasiarenemise vastu võitlemise parimaid tavasid, nt antimikroobsete ainete mõistliku kasutamise suunised;
11. nõuab, et liikmesriigid kasutaksid elektroonilisi salvestusseadmeid eesmärgiga tagada, et tarvitamisharjumused kõigis põllumajandusettevõtetes oleksid kohased ja tarvitamine seega vastutustundlik ja minimaalne;
12. rõhutab vajadust vaadata läbi loomade tervise parandamiseks ette nähtud põllumajandusloomade heaolu meetmeid käsitlevad sätted, et vähendada veterinaarravimite kasutamist; palub komisjonil vaadata läbi loomakasvatuses kehtivad maksimaalse loomkoormuse normid, sest tänapäeval on karja suurus sageli takistuseks üksikute loomade või väiksemate rühmade ravimisel, soodustades sel moel antimikroobikumide profülaktilist kasutamist; on arvamusel, et keskendumine haiguste suhtes kõrge vastupanuvõimega liinidele võib aidata kaasa sellele, et kasvatamise jooksul on tarvis kasutada vähem veterinaarravimeid, kuid usub, et see ei tohiks asendada head põllumajandusettevõtte majandamist ja loomakasvatust;
13. nõustub komisjoniga, et veterinaarravimeid ja ravimsööta käsitlevat õigusraamistikku tuleb tugevdada, ning nõuab järjepidevuse säilitamist ELi eeskirjade sõnastamises ja läbivaatamises;
14. nõuab usaldusväärsete meetodite kasutuselevõttu loomakasvatuses, et saavutada antimikroobse resistentsuse märkimisväärne vähenemine; märgib, et erilist tähelepanu tuleks pöörata noorloomade kasvatamisele, sest nad on sageli aretatud erinevates kohtades ja nende omavaheline kokkupuude toob seega kaasa nakatumisohu;

⁽¹⁾ WHO antimikroobse resistentsuse integreeritud seire nõuandva rühma kolmanda koosoleku aruanne, 14.–17. juuni 2011, Oslo, Norra.

Teisipäev, 11. detsember 2012

15. palub komisjonil esitada seadusandlik ettepanek inimeste jaoks kriitiliselt tähtsate kolmanda ja neljanda põlvkonna antimikroobsete ainete kasutamise piiramise kohta veterinaariasektoris; rõhutab, et selline ettepanek peab tuginema tõendus põhiste Euroopa suunistele antimikroobikumide mõistliku kasutamise kohta veterinaararvishoius;

16. on seisukohal, et direktiivi 2001/82/EÜ kavasolev läbivaatamine on oluline võimalus võtta veterinaararvimate sätteid tugevdades antimikroobse resistentsuse vähendamiseks järgmiseid tõhusaid meetmeid:

— lubada antimikroobikumide välja kirjutada üksnes erialaselt kvalifitseeritud veterinaaridel;

— eraldada antimikroobikumide väljakirjutamise õigus õigusest neid müüa, välistades seega majandusliku stiimuli neid välja kirjutada;

17. palub komisjonil jätkata oma antimikroobse resistentsuse tegevuskava konkreetsete algatustega, et rakendada 12 meedet ja avaldada 2013. aasta lõpuks eduaruanne antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta, ning rõhutab, et aruanne peaks hõlmama ülevaadet saavutatud veterinaarsete antimikroobikumide kasutamise vähendamise kohta igas liikmesriigis;

18. rõhutab, et liikmesriikide vahel on olulisi erinevusi selles, kuidas antibiootikumide kasutatakse ja jagatakse; palub komisjonil hinnata ja kontrollida seda, kuidas liikmesriigid rakendavad asjaomaseid antimikroobikumide alaseid Euroopa õigusakte, eelkõige seoses antibiootikumide kasutamisega inimtervise ja veterinaarsetes ainult retsepti alusel ning keeluga kasutada antimikroobikumide loomasöödas kasvu soodustamiseks;

19. palub komisjonil uurida väljakirjutamise ja müügi tingimust, et teha kindlaks, kas inimeste ja loomade tervishoius kasutatavad tavad võivad viia antimikroobikumide ülemäärase väljakirjutamise, ületarvitamise või väärkasutamiseni;

20. palub komisjoni ja liikmesriike ergutada tegema pingutusi, et tagada, et kõigis haiglates töötaks epidemioloog;

21. palub komisjonil jälgida nanohõbeda kasutamist tarbekaupades, sest see võib suurendada mikroorganismide resistentsust hõbeda vastu, sealhulgas nanohõbeda- ja hõbedapõhised ühendid, mis omakorda võib vähendada nanohõbeda kasulikkust meditsiiniseadmetes ja muudes meditsiinarakendustes;

22. toonitab, et antimikroobikumide kasutamise vähendamiseks tuleb parandada diagnooside täpsust ning selleks on vaja diagnostikat sagedamini kasutada;

23. palub komisjoni ja liikmesriikide ergutada tegema pingutusi, et korrapäraselt uurida haiguspuhanguid haiglates ning ravimiresistentsete kloonide leviku võimalikku rolli nendes haiguspuhangutes;

Ennetamine

24. seoses antimikroobsete ainete ebakohase kasutamise ja kontrollimatu juurdepääsu (sealhulgas kasvav ebaseaduslik müük interneti kaudu) piiramisega tervitab liikmesriikide algatusi vaadata läbi kõigi selliste suukaudsete, inhaleeritavate ja parenteraalselt manustatavate antimikroobikumide (sealhulgas malaaria-, viiruse- ja seentevastaste ravimite) õiguslik staatus, mis on patsientidele ilma retseptita kättesaadavad; rõhutab, et antimikroobikumid ei tohiks olla kättesaadavad vabalt, st ilma retseptita, sest see julgustab inimesi end ise ravima, sageli ebatäpsete oletuste alusel; kutsub komisjoni üles suurendama teadlikkust antimikroobikumide retseptita ja ebaseadusliku müügi kohta nii inimtervise sektoris kui ka veterinaarsetes;

25. juhib tähelepanu vaktsiinide olulisusele antimikroobse resistentsuse väljakujunemise piiramisel, kuna need vähendavad nii inimeste kui loomade nakkushaiguste raviks vajalike antimikroobsete ainete koguseid, kuid on veterinaarsetes mõeldes seisukohal, et see ei tohiks asendada head põllumajandusettevõtte majandamist ja loomakasvatust; kutsub komisjoni üles välja selgitama, milliseid ennetavaid meetmeid võiks veel võtta, mis aitaksid takistada nakkuste ja haiguste levikut loomakasvatusektoris;

Teisipäev, 11. detsember 2012

26. teeb ettepaneku võtta meetmeid, et edendada headel majandamistavadel põhinevaid jätkusuutlikke loomakasvatussüsteeme, mille puhul suurendatakse ressursside tõhusat kasutamist ja vähendatakse põllumajandustootjate sõltuvust kallistest ja jätkusuutmatutest sisenditest, mis on keskkonnale ja rahvatervisele väga ohtlikud;

27. palub komisjonil ja liikmesriikidel koostöös pädevate ELi ametitega töötada välja ja edendada suuniseid mõistliku kasutuse kohta, mille eesmärk on vähendada tervikliku lähenemisviisi osana inim- ja veterinaarervishoius, loomakasvatuses, põllumajanduses, vesiviljeluses ja aianduses teisejärgulise tähtsusega ja ebaotstarbekat kokkupuudet antimikroobikumidega;

28. kutsub komisjoni üles liigitama veterinaarvimeid käsitlevate Euroopa õigusaktide eelseisva läbivaatamise käigus ravimisööda „ravimite”, mitte „sööda” alla, selleks et ka tulevikus oleks tagatud ravimisööda tundliku valdkonna ülevaatamine ravimiseadusandluse kohaselt ja et ametlik kontroll viidaks läbi sellele vastavalt, tagades samas, et ravimisööt kuulub edaspidi retseptiravimite hulka;

29. toonitab, et nakkushaiguste ennetamine ja kontrollimine on elulise tähtsusega nurgakivi võitluses antimikroobse resistentsuse vastu; palub liikmesriikidel parandada nakkuste kontrolli ja tõsta ja edendada hügieenistandardeid – eriti käte hügieeni ja eelkõige tundlikus keskkonnas nagu tervishoiuasutused –, et vältida nakkuste levikut ja vähendada vajadust antibiootikumide järele; palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada heade tavade vahetamist tervishoiuteenustega seotud nakkuste ennetamise ja vähendamise kohta ning laiendada MRSAst ja *Clostridium difficile*’st ning teistest esilekerkivatest multiresistentsetest organismidest tingitud tervishoiuteenustega seotud nakkuste epidemioloogia alaseid uuringuid;

Uute antimikroobikumide või alternatiivsete ravimeetodite väljatöötamine

30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama jõupingutusi selliste uute ja innovatiivsete avaliku ja erasektori partnerlusel põhinevate ärimudelite väljatöötamiseks, mis hoiavad uute antibiootikumide ja diagnostikavahendite teadus- ja arendustegevusse tehtavad investeeringud ning müügitõhusused lahus, et parandada nii antimikroobikumide kättesaadavust ja taskukohasust ning piirata nende tarbetut kasutamist;

31. nõuab tungival, et tehtaks rohkem ja paremini kooskõlastatud teadusuuringuid uute antimikroobsete ainete, muude alternatiivide (vaktsineerimine, bioohutus, resistentsust arvestav tõuaretus) ning tõenditel põhinevate strateegiate kohta, et vältida ja kontrollida loomade nakkushaigusi;

32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama teadus- ja arendustegevust, et pakkuda uusi vahendeid tuberkuloosi ja ravimiresistentse tuberkuloosiga võitlemiseks;

33. kutsub komisjoni üles investeerima teadus- ja arendustegevusse, mille eesmärk on leida alternatiive antimikroobikumide kasutamisele loomakasvatuses ja toetada innovatsiooni põllumajandustavades, tulevase põllumajanduse tootlikkust ja jätkusuutlikust käsitleva Euroopa innovatsioonipartnerluse eesmärkide kohaselt;

34. toonitab vajadust piirata kriitiliselt tähtsate antimikroobsete ainete ning hiljaegu välja töötatud antimikroobsete ainete ja tehnoloogiate kasutust inim- ja veterinaarervishoius; rõhutab, et kriitiliselt tähtsaid antimikroobseid aineid tuleb kasutada vaid erijuhtudel;

35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima uusi regulatiivseid meetodeid, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste ülekantavust ja patenditähataegade pikendamist, et toetada erasektori investeeringuid antimikroobikumide väljatöötamisse;

36. rõhutab, kui tähtis on juurdepääs kiiretele, usaldusväärsetele ja taskukohastele diagnostikavahenditele uute ravistrateegiate väljatöötamisel;

37. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima uusi regulatiivseid lähenemisviise, mis on orienteeritud sellise teadustöö subsideerimisele, mis käsitleb uusi antimikroobikume, millel võib olla rahaliselt kasulik mõju nii avalikule kui ka erasektorile;

Teisipäev, 11. detsember 2012

38. palub komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada stiimuleid avaliku ja erasektori koostööks, et anda uut energiat antimikroobikumidega seotud teadus- ja arendustegevusele; on veendunud, et teadmiste jagamine ja vahendite koondamine innovatiivsete avaliku ja erasektori partnerluste abil on kriitilise tähtsusega kliinilise tõhususe ja olemasolevate antimikroobikumide kättesaadavuse tagamiseks;

39. palub komisjonil tagada, et osana strateegiast „Euroopa 2020” saab kõigi ELi liikmesriikide põllumajandustootjatel olema juurdepääs arukatele, tõhusatele ja alternatiivsetele vahenditele, et ravida oma loomi, sealhulgas väikese kasutusega ja vähem tähtsaid liike, mis praegu seisavad silmitsi veterinaarravimite märkimisväärse puudusega;

40. palub komisjonil tagada rohkemate põllumajandusvahendite väljatöötamine ja kättesaadavus haiguste varaseks, kiireks diagnoosimiseks ja kontrollimiseks ning laialdane ja tõhus diagnostiline süsteem liikmesriigi tasandil, mis suudab tagada bakterioloogiliste uuringute tegemise korral kiired tulemused;

Järelevalve ja aruandlus

41. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles püüdlema tihedama koostöö ja koordineerimise poole antimikroobse resistentsusega patogeensete bakterite varasel avastamisel inimeste, loomade ja kalade organismis ja toiduainetes, nende kohta hoiatuste avaldamisel ja koordineeritud vastumeetmete rakendamisel, selleks et pidevalt jälgida antimikroobse resistentsuse ulatust ja levikut; kutsub liikmesriike sellega seoses looma ühtsete kriteeriumide alusel riiklikke andmebaase, milles kauplejad, loomaarstid ja põllumajandustootjad peavad dokumenteerima antibiootikumide väljastamise ja kasutamise;

42. rõhutab, et teatavates liikmesriikides napib usaldusväärset teavet antimikroobsete ainete kasutamise kohta; toonitab, et antimikroobsete ravimite kasutamisega seotud selgete, võrreldavate, läbipaistvate ja õigeaegsete võrdlusandmete kogumiseks on oluline luua kõigi liikmesriikide jaoks ühiste standardite alusel riiklike inim- ja veterinaarervishoiu valdkonna seiresüsteemide tõhus üleeuroopaline võrgustik; on veendunud, et nimetatud võrgustik peaks põhinema olemasolevatel järelevalvevõrgustikel, mida haldavad Euroopa Toiduohutusamet (EFSA), ECDC antimikroobsete ainete tarbimise üleeuroopalise seire võrgustik (ESAC-Net), ECDC antimikroobse resistentsuse seire üleeuroopaline võrgustik (EARS-Net), ECDC toidu ja veega levivate haiguste võrgustik (FWD-Net) ning EMA antimikroobsete ainete veterinaarmeditsiinis tarbimise üleeuroopaline seire (ESVAC);

43. on seisukohal, et antibiootikumide kasutamise kohta kogutud andmed peaksid olema kättesaadavad vaid asjaomastele ekspertidele ning asutustele ja otsustajatele;

44. tuletab meelde, et parlament rõhutas oma 12. mai 2011. aasta resolutsioonis antibiootikumiresistentsuse kohta vajadust saada täielik ülevaade sellest, millal, kus, kuidas ja millistel loomadel antimikroobseid aineid kasutatakse; on veendunud, et komisjon peaks selliseid andmeid viivitamata koguma, analüüsima ja avalikustama ning kogutud andmed peaksid olema ühtlustatud ja võrreldavaks muudetud, et võimaldada põhjalikku analüüsi ja tõhusaid, kooskõlastatud ja liigipõhiseid eri karjakasvatustavade jaoks väljatöötatud meetmeid, et võidelda antimikroobse resistentsusega nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil;

45. palub komisjonil antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta koostatavasse eduaruandesse kaasata ülevaade veterinaarias tarvitavate antimikroobsete ainete kasutamise vähendamise kohta liikmesriikide kaupa;

46. palub komisjonil kohustada liikmesriike, et nad jälgiksid antibiootikumide tarvitamist loomakasvatussektoris tõhusamalt ja integreeritud viisil andmebaaside kasutamise abil; rõhutab, et antibiootikumide kasutamise registreerimine põllumajandusettevõtetes on kohustuslik;

47. palub, et liikmesriigid tagaksid kariloomade, koduloomade, võistlusloomade jne resistentsuse eraldi jälgimise ja kontrolli, ilma et seeläbi suureneks põllumajandustootjate, karjakasvatavate või veterinaaride rahaline või halduskoormus;

48. kutsub liikmesriike üles edendama tihedamat sektoritevahelist koostööd asjaomaste ametiasutuste ja sektorite vahel, et julgustada integreeritumat veterinaarervise–inimervise lähenemisviisi ja jälgida antimikroobse resistentsuse riiklike strateegiate rakendamist;

Teisipäev, 11. detsember 2012

49. rõhutab vajadust toetada jätkusuutlikke toidutootmisahelaid, mis vastupidiselt „tööstuslikule põllumajandustootmisele” on antimikroobse resistentsuse suhtes potentsiaalselt vähem vastuvõtlikud;

50. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et antimikroobikumide nii inim- kui ka veterinaarsektoris kasutamise edaspidist mõõtmist ja selle üle aruandmist laiendatakse, nii et see näitab mitte ainult kasutatud antimikroobikumide koguhulka, vaid ka antimikroobikumide liike, ravi kestust jne;

Teavitamine, haridus ja koolitus

51. märgib, et antimikroobikumide asjakohase kasutamise edendamine eeldab patsientide, põllumajandustootjate, farmatseutide, arstide, veterinaaride ning teiste inim- ja veterinaarmeditsiini töötajate suhtumise, tavade ja koolituse muutmist; on seisukohal, et riiklikul ja Euroopa tasandil tuleks võtta tõhusamaid ja järjepidevamaid haridus- ja koolitusmeetmeid ning teha laiaulatuslikku teavitamist koolides, alates üldiselt varasest east, et tõsta teadlikkust antimikroobikumide ebaõige tarvitamise tagajärgedest;

52. märgib, et üks kõige sagedasemaid põhjuseid antibiootikumide kasutamiseks on külmetushaiguste ravimine ja et tulemusi annaks avalikkuse teadlikkus tõsiasiast, et külmetushaigus on viirusnakkus, aga antibiootikumid pakuvad kaitset üksnes bakteriaalsete nakkuste korral;

53. tervitab iga aasta 18. novembril tähistatavat Euroopa antibiootikumidele tähelepanu juhtimise päeva, millega edendatakse antimikroobikumide vastutustundlikku kasutamist; on aga seisukohal, et selle nähtavust ja potentsiaali saaks veelgi suurendada tugevdatud poliitilise toetuse abil riigi ja Euroopa tasandil, laiema käsitlusviisi abil, mis hõlmab ka loomi, ning koordineeritud, innovatiivsete ja mõjusate kampaaniate abil, mis tuginevad edukatest Euroopa ja rahvusvahelistest algatustest saadud kogemustele; kutsub komisjoni üles jagama aastaringset teavet määratud antibiootikumide korrektse annustamise kohta;

54. tunnustades asjaolu, et teabe jagamine lisaks tervishoiu- ja veterinaartöötajatele ka kodanikele on võtmeks parema teadlikkuse ja seega ennetamise saavutamisel, kutsub komisjoni üles koostama nimekirja antimikroobset resistentsust puudutava teadlikkuse tõstmiseks mõeldud tõhusate teavituskampaaniate ja erialaste koolituskursuste läbiviimise heade tavade kohta, nagu mitut sidusrühma ühendava loomakasvatuse vastutustundliku ravimite kasutuse Euroopa platvormi (EPRUMA) töö, eesmärgiga toetada selliste teadlikkuskampaaniate tõhusat rakendamist;

55. on seisukohal, et tuleb välja töötada tõhusad teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, et suurendada teadlikkust haiglates ja kodumajapidamistes toimuva resistentsete patogeenide ettekavatsemata leviku ohtude ja leviku vältimise viiside suhtes;

56. palub, et komisjon uuriks pakendi infolehe täiustamist ja ravimi teabelahtrit käsitlevas uuringus ideed anda patsiendile paremat teavet asjaomase antibiootikumi kohta, näiteks tagades, et lisatakse järgnev hoiatus: „Palun võtke seda antibiootikumi ainult siis, kui arst on selle teile välja kirjutanud, ja võtke seda nii, nagu ette nähtud. Antibiootikumide ebaõige kasutamine võib tekitada resistentsust, mis kahjustab teid ennast ja teisi inimesi.”;

Rahvusvaheline koostöö

57. rõhutab, et kiirelt arenev rahvusvaheline reisiliiklus ning eriti ülemaailmne toiduainete ja söödaga kauplemine võib suurendada antimikroobse resistentsuse piiriülest levikut; on seisukohal, et ainus võimalus antimikroobsest resistentsusest tuleneva ohu vähendamiseks rahvatervisele on võtta rahvusvahelisel tasandil kooskõlastatud ja õigeaegseid meetmeid, mille abil on võimalik vältida tegevuste kattumist ja saavutada kriitiline mass;

58. tunnustab WHO, OIE, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) ja teiste asjaomaste ülemaailmsete organisatsioonide rahvusvahelisi algatusi; rõhutab aga, et vastu võetud rahvusvahelisi standardeid ja suuniseid tuleb järgida kogu maailmas; oma hinnangus praeguse antimikroobse resistentsuse tegevuskava rakendamise kohta kutsub komisjoni üles esitama aruande liikmesriikide edusammude kohta peamiste rahvusvaheliste antimikroobse resistentsusega seonduvate kohustuste täitmise osas;

Teisipäev, 11. detsember 2012

59. tunneb heameelt antimikroobse resistentsuse Atlandi-ülese tööühma (TATFAR) loomise üle ning 2011. aasta septembris vastu võetud soovituste üle USA ja ELi tulevase koostöö kohta; rõhutab eelkõige järgmiste konkreetsete meetmete olulisust:

- inimmeditsiinis ja veterinaarias kasutatavate antimikroobikumide kohta võrdlusandmete kogumine ja andmete jagamine;
- tervishoiuteenustega seotud nakkuste ohjamise headel tavadel põhinevate ühiste kavade väljatöötamine;
- Ameerika Ühendriikide toidu- ja ravimiameti ning Euroopa Ravimiameti tihedam koostöö koordineeritud lähenemisviiside alal, mis hõlbustab antibakteriaalsete ravimite väljatöötamist ja reguleerimist eeskätt kliiniliste uuringute faasis;

60. kutsub komisjoni üles tuginema antimikroobse resistentsuse Atlandi-ülese tööühma tööle ja edendada samasuguseid mitmepoolseid ja kahepoolseid kohustusi, ennetamaks ja kontrollimaks antimikroobset resistentsust koos teiste ülemaailmsete partneritega;

61. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid julgustaksid ja edendaksid ülemaailmseid riskijuhtimisalgatusi, nagu WHO inimmeditsiini kriitiliselt tähtsate antimikroobsete ainete nimekiri ja OIE veterinaarse tähtsusega antimikroobsete ainete nimekiri;

62. toetab rahvusvahelist lähenemisviisi võltsitud antimikroobikumide kontrollimiseks WHO suuniste kohaselt;

o

o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0499

Loomade kaitse nende vedamisel**Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon loomade kaitse kohta nende vedamisel (2012/2031 (INI))**

(2015/C 434/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 10. novembri 2011. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005 (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ajal) mõju kohta (COM(2011)0700),
- võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2012. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aastateks 2012–2015 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva Euroopa Liidu strateegia kohta (COM(2012)0006),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 13, milles sätestatakse, et ELi poliitikavaldkondade kavandamisel ja rakendamisel pööravad EL ja liikmesriigid täit tähelepanu loomade kui aistimisvõimeliste olendite heaolu nõuetele,
- võttes arvesse oma 12. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava kohta aastateks 2006–2010 ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 22. mai 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu uue loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013 ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni aastateks 2006–2010 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava hindamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 15. novembri 1996. aasta resolutsiooni nõukogu direktiivi 95/29/EÜ (millega muudetakse direktiivi 91/628/EMÜ loomade kaitse kohta vedamise ajal) rakendamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 30. märtsi 2004. aasta ⁽⁵⁾ seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus loomade kaitse kohta nende vedamisel ja seotud toimingute kohta ning direktiivide 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ muutmise kohta ning määrust (EÜ) nr 1255/97, milles soovitati tapale viidavate loomade maksimaalseks veoajaks 9 tundi või 500 km,
- võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1/2005 (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1255/97) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2010. aasta deklaratsiooni nr 54/2009 tapahobuste transportimise kohta Euroopa Liidus ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 30. novembri 2011. aasta deklaratsiooni nr 49/2011 kaheksatunnise maksimaalse kestuse piirangu kehtestamise kohta Euroopa Liidus tapamajja viidavate loomade veole ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 2011. aasta jaanuaris avaldatud teaduslikku arvamust loomade heaolu kohta vedamise ajal ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ELT C 308 E, 16.12.2006, lk 170.

⁽²⁾ ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 89.

⁽³⁾ ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 25.

⁽⁴⁾ EÜT C 362, 2.12.1996, lk 331.

⁽⁵⁾ ELT C 103 E, 29.4.2004, lk 412.

⁽⁶⁾ ELT L 3, 5.1.2005, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT C 348 E, 21.12.2010, lk 37.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0096.

⁽⁹⁾ EFSA Teataja 2011:9(1):1966 (lk 125).

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- võttes arvesse petitsiooni 8hours.eu, millele kirjutas alla rohkem kui miljon ELi kodanikku ja milles nõuti tapamajja viidavate loomade vedamise maksimaalse aja piiramist kaheksa tunnini,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi (A7-0331/2012),
- A. arvestades, et loomade kaitse 21. sajandil on inimlikkuse väljendus ning Euroopa tsivilisatsiooni ja kultuuri puudutav probleem; arvestades, et kõigi loomade kaitsele ja nende heaolu tagamisele suunatud meetmete aluseks peavad olema teaduslikud uurimistulemused ning veendumus, et loomad on aistimisvõimelised olendid, kelle erivajadusi tuleb arvestada, nagu see on kehtestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 13;
- B. arvestades, et loomade vedu on majanduslike ja logistiliste tegurite tagajärg, mis samas võib suurendada sotsiaalseid ja keskkonnakulusid (suurem liikluskoormus maanteedel, suurem CO₂-heide);
- C. arvestades, et loomade vedamise küsimusega tuleb tegeleda nii ELis kui ka väljaspool ning et kolmandatest riikidest pärit loomi tuleb põhjalikult kontrollida ning jälgida, et tagada seeläbi tasakaalustatumad konkurentsitingimused Euroopa tootjatele ja stiimulid parandada loomade vedamise standardeid kolmandates riikides;
- D. arvestades, et loomade heaolu käsitlevad Euroopa eeskirjad ei tohi tekitada moonutusi kaupade vabas kaubanduses ega tuua kaasa ebaproportsionaalseid finantskulusid, ning et on vaja silmas pidada äärealade ja äärepoolseimate piirkondade eriomaseid ebasoodsaid geograafilisi tingimusi;
- E. arvestades, et liha ja muude loomsete toodete vedamine on tehniliselt lihtsam ja eetilisealt ratsionaalsem kui ainult tapale viidavate elusloomade vedamine;
- F. arvestades, et loomade vedamine pika vahemaa taha ebahügieenilistes ja ebasoodsates tingimustes võib soodustada haiguste ülekandumist ja levikut;
- G. arvestades, et loomade heaolu põhimõtete järgimine võib mõjutada loomsete toodete kvaliteeti;
- H. arvestades, et loomade tapmine ja liha töötlemine loomade pidamise kohale võimalikult lähedal võib aidata maapiirkondi ja nende säästvat arengut edendada; arvestades, et tuleks tunnistada, et alati ei ole piisavalt lähedal sobivaid tapamajasid ning väikeste kohalike tapamajade haldamisega on seotud tõsised majandusprobleemid; arvestades, et seda tüüpi rajatisele kehtivad kõrged hügieenistandardid ja muud ELi õigusaktidega kehtestatud nõuded on toonud kaasa paljude olemasolevate tapamajade restruktureerimise ja nende arvu vähenemise; arvestades seetõttu, et on vaja uurida võimalusi, kuidas muuta kohalikud tapamajad majanduslikult elujõuliseks;
- I. arvestades, et veoaja piirangud ja liiga piiravad tingimused võivad teatavates riikides ja ELi territooriumi äärealadel ohustada turu korrapärasat varustamist, muutes mõned ettevõtted majanduslikult elujõuetuks ning tuues kaasa kõik sellise konkurentsivõimetusega seotud tagajärjed;
- J. arvestades, et loomade vedamise tingimused pakuvad huvi kõigile;

Komisjoni aruande üldhinnang

1. võtab teadmiseks komisjoni aruande, milles antakse ülevaade nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005 rakendamisest ja mis sisaldab järeldust, et kõnealusel määruusel on olnud positiivne mõju loomade heaolule vedamise ajal, kuid märgitakse, et loomade veoga on seotud ikka veel tõsised probleemid, eelkõige määruse ebapiisava järgimise ja rakendamisprobleemide tõttu liikmesriikides;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

2. palub komisjonil tagada loomade vedu käsitlevate olemasolevate ELi õigusaktide tõhus ja ühtne kohaldamine kõikides liikmesriikides; on seisukohal, et õigusaktide rakendamise parem tagamine on keskse tähtsusega selleks, et kindlustada kehtivate õigusaktide mõjusust ja toimivust, selleks et parandada veotingimusi ja vältida konkurentsimoonusi ELi liikmesriikide vahel;
3. mõistab karmilt hukka nõrga teadusliku aluse ja andmed, millel komisjoni aruanne põhineb, näiteks välise töövõtja uuringu, mis põhineb peamiselt uuringul, milles osalesid loomade veos otseselt kaasatud või otseseid huvisid omavad osapooled;
4. väljendab muret, et on olemas oht, et aruandes esitatud liikmesriikidest pärinevad andmed, mille õigsust ei ole võimalik täpselt kontrollida, ei pruugi täielikult kajastada loomade vedamise tegelikku olukorda, eelkõige eri liikmesriikides kasutatavate erinevate kontrollimeetodite ja -mehhanismide tõttu;
5. on mures asjaolu pärast, et loomade vedamist käsitlevate eeskirjade rakendamine on eri liikmesriikides ebahütlane, ning kutsub seoses sellega komisjoni võtma meetmeid, mis tagaksid vedamise tingimustest kinnipidamise täieliku ja ühtse järelevalve;
6. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks meetmeid eri liikmesriikide pädevate asutuste koostöö tõhustamiseks ja suhtluse parandamiseks;
7. osutab sellele, et komisjoni aruanne ei sisalda loomade vedamise kõikide kulude hinnangut ja piirneb mõjuga ELi sisesele kaubandusele ning piirkondlike ja sotsiaalmajanduslike tagajärgedega, mõjuga loomade heaolule, teadusliku tugimaterjaliga ja kontrolliga ning määruse (EÜ) nr 1/2005 järgimise ja rakendamisega; palub seetõttu komisjonil esitada loomade vedamise kõigi majandus-, keskkonna- ja sotsiaalsete kulude ja kasu täielik hinnang, kaasa arvatud tapamajja viidavate loomade veo ning rümpade ja toiduainete veo võrdlus, ning transpordi mõju lihatoodete hinnale, pöörates eritähelpanu äärepoolseimatele piirkondadele ja kaasates kõik sidusrühmad;
8. palub komisjonil viia ellu laiaulatuslik tarbijate teavitamise kampaania loomade heaolu käsitlevate Euroopa eeskirjade kohta ja anda pidevalt teada muudatustest, mida nõutakse Euroopa tootjatelt, et paraneks nende töö tase ja suureneks nende toodangu lisandväärtus;
9. rõhutab, et aruandlusperioodil 2005–2009 suurenes märgatavalt veetavate loomade arv: veiste puhul 8 %, sigade puhul 70 % ja lammaste puhul 3 %, vaid veetavate hobuste arv langes 17 % võrra; rõhutab, et kaks kolmandikku saadetistest puudutavad vähem kui kaheksa tunni pikkuseid vedusid, samas kui 4 % vedudest olid pikemad kui lubatud maksimaalne teekonna kestus ning loomad vajasisid seetõttu enne teekonna jätkamist mahalaadimist ja puhkust; tunneb kahetsust, et teekonna kestust ei olnud võimalik kindlaks teha peaaegu 2 % saadetiste puhul, mis on viis korda rohkem kui 2005. aastal;
10. on veendunud, et põhimõtteliselt tuleks loomi tappa võimalikult lähedal nende kasvatuskohale; märgib sellega seoses, et tarbijad nõuavad lühemat tapaloomade transportimise aega, samas aga eelistavad osta värsket liha; palub seetõttu komisjonil selgitada, milliseid järeldusi sellest saab teha; tunnistab, et kuna määruse täitmine on jäänud tagamata, ei ole see ka täitnud eesmärki vähendada tapale viidavate elusloomade vedu, kuid et see on aidanud parandada loomade heaolu vedamise ajal; palub liikmesriikidel loomade veo kohta kehtivaid õigusakte nõuetekohaselt rakendada ning komisjonil edendada kohalikku töötlemist seal, kus see on võimalik; on veendunud, et ELi poliitika peaks aitama luua lühikesi ja läbipaistvaid tarneahelaid, tagades samas turu varustatuse kõigis liikmesriikides ja äärepoolseimates piirkondades; rõhutab, et ELi hügieenilased õigusaktid, mis tagavad tarbijakaitse kõrgeima taseme, ei tohiks liikuvate või väikeste piirkondlike tapamajade ja töötlusasutuste arengut tarbetult pärssida;
11. palub komisjonil esitada kohalike tapamajade selge määratlus;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

12. tuletab meelde, et eespool nimetatud määruse artiklis 32 sätestatakse, et komisjoni aruandes tuleb võtta arvesse „teaduslikke tõendeid loomade heoluvajaduse kohta” ning et vajaduse korral võib kõnealusele aruandele lisada asjakohase seadusandlikud ettepanekud pikkade teekondade kohta;

13. tunnustab Euroopa Parlamendi kirjalikku deklaratsiooni nr 49/2011 kaheksatunnise maksimaalse kestuse kehtestamise kohta tapamajja viidavate loomade veole, kuid tunnistab, et selline nõue iseenesest ei tugine teaduslikele alustele; on seisukohal, et loomade heaolu veo ajal sõltub mõnel juhul pigem nõuetekohase varustusega sõidukitest ning loomade heast kohtlemisest, nagu on kinnitanud EFSA oma 2010. aasta detsembris avaldatud arvamuses; palub siiski komisjonil ja liikmesriikidel koostada parimate tavade suunised, et parandada määruse (EÜ) nr 1/2005 rakendamist ja tugevdada kontrollimehhanisme eesmärgiga tagada loomade heaolu;

14. nõuab, et kaalutaks uuesti küsimust tapaloomade vedamise maksimaalse aja piiramisest kaheksale tunnile, kaasa arvatud laadimise aeg, ükskõik kas vedu toimub maal või merel, ning kehtestatakse teatud erandid, milles on võetud arvesse äärepoolseimate piirkondade geograafilisi tingimusi, hõredat teedevõrku, kaugget asukohta või võimalust mõne loomaliigi pikemaks vedamiseks teaduslike uuringute tulemustega tõestatud alustel tingimusel, et järgitakse loomade heaolu eeskirju; rõhutab, et ettenägematute liiklusviivituste korral (ummik, sõiduki rike, avariid, ümbersuunamine, vääramatu jõud jne) peaks olema võimalik veo kestust pikendada, kuid et seejuures tuleb järgida loomade heaolu põhimõtteid ja eelnevalt läbi kaaluda kõik olemasolevad võimalused;

15. rõhutab asjaolu, et komisjoni aruande kokkuvõttes märgitakse EFSA arvamusega nõustudes, et määruse mõned osad ei ole kooskõlas olemasolevate teadmistega; on veendunud, et seepärast on oluline toonitada vajadust arvestada loomade heaolu käsitlevate määruste ettevalmistamisel kõige uuemate teaduslike teadmistega; toob esile asjaolu, et EFSA arvamuses rõhutatakse, et lisaks teekonna kestusele mängivad loomade heaolus rolli muud aspektid, nagu nõuetekohane pealelaadimine ja mahalaadimine ning sõiduki ehitus;

Veo majandus-, sotsiaal- ja keskkonnakulud ning võrdsed võimalused

16. on teadlik paljude veoettevõtete rasketes majandusoludes tehtud märkimisväärsetest investeeringutest ning väljendab heameelt selle üle, et komisjoni aruande kohaselt on paranenud autojuhtide väljaõpe, sõidukite kohandatus ja loomade vedamise kvaliteet; avaldab siiski kahetsust, et need komisjoni leiud ei rajane piisavalt usaldusväärsetele andmetele; märgib samas ka asjaolu, et vajaminevate oluliste investeeringute tõttu on paljud, enamasti väikesed tootjad ja tapamajad tegevuse lõpetanud, eelkõige Euroopa isoleeritud aladel ja äärealadel;

17. osutab märkimisväärsetele erinevustele liikmesriikide vahel seoses sõiduvahendite ajakohastamise kuludega (nt vahemikus 250 kuni 6 000 eurot satelliitnavigatsioonsüsteemi paigaldamise eest), mis mõjutab oluliselt võrdseid tingimusi siseturul, ning kritiseerib komisjoni nende erinevuste põhjuste mitteamistamise pärast;

18. palub, et komisjon esitaks eespool kirjeldatud olukorra tõttu loomade vedamisega kaasnevate kõigi majandus-, keskkonna- ja sotsiaalkulude täieliku hinnangu;

19. usub, et loomade heaolu käsitlevad õigusaktid peaksid alati põhinema teaduslikel andmetel; palub komisjonil seetõttu seoses lüngaga õigusaktide ja EFSA poolt viimati tuvastatud teaduslike tõendite vahel loomade vedamise eeskirju ajakohastada;

20. kiidab heaks asjaolu, et komisjon kaasas oma aruandesse EFSA teadusuuringud, mis osutavad vajadusele piirata olulisel määral hobuste vedamise aega ja on kooskõlas Euroopa Parlamendi 25. veebruari 2010. aasta deklaratsiooniga esitatud soovustega;

21. kahetseb, et hoolimata EFSA esitatud uutest teaduslikest tõenditest hobuste vedamise aja kohta ei esitatud komisjoni aruandes ühtki soovitusi teha seadusandlikke muudatusi; nõuab, et komisjon teeks kooskõlas nõukogu direktiiviga 2009/156/EÜ ettepaneku kehtestada teekonna märgatavalt lühem maksimaalne kestus kõigi tapamajja viidavate hobuste suhtes; nõuab ka, et hobuste heaolustandardeid, sh sõiduvahendi ruumilahenduste standardeid, mõõtmete piirmäärasid ja jootmise võimaldamist, hinnataks põhjalikus teaduspõhises läbivaatuses ning vajaduse korral esitataks seadusandlikud ettepanekud;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

22. märgib, et määruse (EÜ) nr 1/2005 põhjenduses 9 sätestatakse, et niipea, kui EFSAlt on saadud asjakohased hinnangud, tuleb esitada sobivad ettepanekud kodulindude vedamise tingimuste kohta; märgib seetõttu kahetsusega, et komisjoni aruandes ei võeta arvesse kodulindude vedamist, kuigi kodulinnud on peamiselt Euroopas veetavad loomaliigid; palub komisjonil seetõttu olemasolevad kodulindude vedamist käsitlevad ELi õigusaktid värskemate teaduslike tõendite põhjal läbi vaadata;

23. palub komisjonil nõukogu määrus (EÜ) nr 1/2005 EFTA poolt avaldatud värskemate teaduslike tõendite põhjal läbi vaadata ning viia sisse parandused, mis puudutavad eelkõige veoruumi mõõtmeid, nagu kg/m² arvutuse kasutamine hobuste puhul ja algoritmilise võrrandi kasutamine veiste ja lammaste suuruse sidumiseks kehakaaluga, ning puurides veetavate broilerite maksimaalse loomkoormuse sidumine temperatuuritingimustega;

24. palub, et komisjon nõuaks kahepoolsetes kaubanduslääbirääkimistes kolmandate riikidega loomade heaolu käsitlevate ELi õigusnormide rakendamist ja toetaks sellealaste ühenduse õigusaktide rahvusvaheliseks muutmist Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames;

Eeskirjade kontrollimine ja jõustamine

25. annab positiivse hinnangu teabele, et on võetud kasutusele loomade vedamise jälgimiseks mõeldud navigatsioonisüsteemid, kuid väljendab samas kahetsust, et liikmesriikide vahel on rakendamises suured erinevused ning et üldiselt kasutatakse seda süsteemi loomade vedamise kontrollimiseks vaid piiratud määral; palub komisjonil esitada enne 1. jaanuari 2014 õigusaktide ettepanekud, mis on suunatud kogu ELi hõlmava ühtse raamistiku loomisele satelliitnavigatsiooni kaudu andmete kogumise ja kontrollimise kohta, mis põhineb andmete reaalaajas üleslaadimisel;

26. väljendab pettumust selle üle, et paremini ei ole kasutatud kujunemisjärgus tehnoloogiaid, mis oleksid selles valdkonnas abiks ja vähendaksid pikas perspektiivis kulusid;

27. nõuab elektroonilisele tehnoloogiale üleminekust, et liikmesriikidel oleks võimalik muuta toimingud ettevõtete jaoks hõlpsamaks, lihtsustades erinevate haldusametite nõutavate andmete salvestamist ja edastamist;

28. kutsub komisjoni üles kooskõlas EFSA soovitusetega tegema uuringuid, kuidas kasutada uut ja olemasolevat tehnoloogiat, et jälgida, reguleerida ja registreerida elusloomaveokite temperatuuri ja niiskust, mis on äärmiselt olulised tegurid teatud liiki loomade heaolu kontrollimiseks ja kaitsmiseks veo ajal;

29. rõhutab, et üle kogu liidu tuleb igas liikmesriigis igal aastal teha ühtlaselt kontrolli piisava osa üle veetavatest loomadest, et tagada ja säilitada siseturu nõuetekohane toimimine ning vältida ELis konkurentsimoonusi; kutsub lisaks komisjoni üles suurendama Toidu- ja Veterinaarameti loomade heaolu ja vedu käsitlevate etteteatamata kohapealsete kontrollide arvu; on veendunud, et erinevad andmekogumise meetodid ja kontrollimehhanismid muudavad täpse ülevaate saamise õigusaktide järgimise kohta eri liikmesriikides keeruliseks; palub komisjonil seetõttu võtta kasutusele ühtlustatum aruandlusstruktuur ning analüüsida põhjalikumalt Toidu- ja Veterinaarameti kontrolliaruannetega kogutud andmeid ja liikmesriikide poolt seoses nende mitmeaastaste riiklike kontrollikavadega esitatud andmeid;

30. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et veetavate loomade veterinaarkontroll toimuks teekonna lõpus;

31. väljendab muret asjaolu pärast, et määruse sätteid on eri liikmesriikides tõlgendatud erinevalt, mis ohustab määruse eesmärkide täitmist ja moonutab konkurentsi; palub seetõttu komisjonil avaldada määruse kohta asjakohased selgitavad ja suunisdokumendid, mis kõrvaldaksid määruse suvalise tõlgendamise võimaluse;

32. märgib, et sageli põhjendatakse kõiki rakendamise puudujääke õigusnõuetega, mis ei olevat igapäevaelus rakendatavad või riiklike õigusnormidega ühildatavad; palub komisjonil olemasolev määrus niisuguseid vastuolusid silmas pidades üle kontrollida;

33. tunneb muret asjaolu pärast, et teatavad liikmesriigid on valmis aktsepteerima määruse sätete ilmselget rikkumist, näiteks sõidugraafikuid, mille täitmine ei ole võimalik, lubatud loomkoormuse ületamine sõidukites ja ebapiisavad veoruumi mõõtmed;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

34. palub samuti kõikide liikmesriikide piirivalveasutustel teha koostööd ja jagada teavet loomade piiriüleste vedude kohta;

35. palub liikmesriikidel kooskõlas määruse artikliga 25 kehtestada määruse rikkumise eest mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused; juhib tähelepanu erinevatele karistustele samaväärsete rikkumiste eest eri liikmesriikides ning nõuab karistuste suuremat ühtlustamist kogu ELis, et tagada määruse parem rakendamine; palub, et komisjon esitaks enne 1. juulit 2013 aruande, milles analüüsitakse kõigi liikmesriikide karistusi loomade heoluga seotud tõsiste rikkumiste eest maanteevedudel ja mis oleks võrreldav komisjoni aruandega, milles analüüsitakse liikmesriikide õigusaktides autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest kehtestatud karistusi ⁽¹⁾;

36. juhib tähelepanu vastutust puudutavatele eeskirjadele, milles vedamiseks kõlbmatute loomade vedamise vastutus ei ole piisavalt selgelt määratletud, et tagada, et vedamiseks kõlbmatuid loomi ei veeta, samas kui karistatavad isikud ei pruugi olla olukorras, kus nad saaksid vedu takistada;

37. kutsub komisjoni üles rakendama õiguslikke meetmeid ja karistusi nende liikmesriikide suhtes, kes ei kohalda määrust nõuetekohaselt;

38. kutsub liikmesriike üles tugevdama kontrolli kogu tootmisahelas, et teha lõpp määrusega vastuolus olevate ja loomade vedamise tingimusi halvendavatele tavadele, nagu maksimaalse loomkoormuse ületanud sõidukitel teekonna jätkamise lubamine või selliste kontrollpostide tegevuse jätkamise võimaldamine, kus puhkamise, toitmise ja jootmise rajatised loomadele ei vasta nõuetele;

39. on seisukohal, et loomade nõuetekohaseks kohtlemiseks ja seega nende kaitse ja heaolu aluseks on hädavajalik veoettevõtjate ja vedajate asjakohane koolitus ja väljaõpe; palub liikmesriikidel täiendada ja laiendada oma haridus- ja koolitusprogramme, nagu nõutakse määruses (EÜ) nr 1/2005; märgib, et koolituskursuste kestus ja standardid erinevad liikmesriigiti oluliselt; nõuab seetõttu selgete ELi suuniste koostamist paremate ja ühtsemate koolituskursuste väljatöötamiseks autojuhtidele ja loomapidajatele;

40. rõhutab, et jaemüüjad, tootlustusettevõtted ja toidutootjad peavad täitma keskset osa selle tagamisel, et ettevõttesiseste kvaliteedistandardite kohaselt pärineb liha loomadelt, kes on kasvatatud ja tapetud läheduses ja keda on veetud nende heaolu arvestavates tingimustes;

41. väljendab muret arvukate aruannete üle, milles käsitletakse nõuetele mittevastavate sõidukite kasutamist elusloomade vedamiseks nii maal kui ka merel, ja nõuab taolise tegevuse järelevalve tõhustamist;

o

o o

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

P7_TA(2012)0500

Põhiõiguste olukord Euroopa Liidus (2010-2011)

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2010-2011) (2011/2069(INI))

(2015/C 434/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu preambulit, eriti selle teist ja neljandat kuni seitsmendat taanet,

⁽¹⁾ COM(2009)0225.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning artikleid 6 ja 7,
- võttes arvesse 7. detsembri 2000. aasta Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, mis kuulutati välja 12. detsembril 2007 Strasbourgis,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse 1949. aasta ÜRO inimkaubanduse ja kupeldamise keelustamise konventsiooni,
- võttes arvesse nõukogu direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust ⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2010. ja 2011. aasta aruandeid ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta (COM(2011)0160 ja COM(2012)0169) ja nende juurde kuuluvaid komisjoni talituste töödokumente,
- võttes arvesse komisjoni teatist „2010. aasta aruanne ELi kodakondsuse kohta. ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamine” (COM(2010)0603),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Liidu strateegia kohta põhiõiguste harta rakendamiseks (COM(2010)0573) ja tegevusjuhiseid põhiõiguste arvessevõtmiseks komisjoni mõjuhinnangute koostamisel (SEC(2011)0567),
- võttes arvesse Stockholmi programmi – avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel ⁽²⁾,
- võttes arvesse üldasjade nõukogu 3 092. kohtumisel Brüsselis 23. mail 2011 vastu võetud nõukogu järeldusi nõukogu meetmete ja algatuste kohta Euroopa Liidu põhiõiguste harta rakendamiseks ning suuniseid nõukogu ettevalmistavates organites põhiõigustele vastavuse kontrollimiseks kasutatavate metodoloogiliste etappide kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatise „Romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistik aastani 2020” (COM(2011)0173) ja „Romasid käsitlevad riiklikud integratsioonistrateegiate: ELi raamistiku rakendamise esimesed sammud” (COM(2012)0226),
- võttes arvesse ÜRO inimõigusteteemalisi konventsioone, milles liikmesriigid on osalised, Euroopa Nõukogu konventsioone ja soovitusi, Euroopa Nõukogu organite aruandeid, eelkõige Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee ja inimõiguste voliniku aruandeid inimõiguste olukorra kohta ning ka spetsialiseerunud järelevalve- ja õigusasutuste otsuseid, juhiseid ning kohtuotsuseid,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid ning kohtupraktikat,
- võttes arvesse riikide konstitutsioonikohtute praktikat, mille puhul kasutatakse hartat ka riigi seaduste tõlgendamise alusena,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tegevus- ja aastaaruandeid ning uuringuid,
- võttes arvesse vabaihenduste aruandeid ja uuringuid inimõiguste kohta ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni tellimisel koostatud asjakohaseid uuringuid,

⁽¹⁾ EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.

⁽²⁾ ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.

⁽³⁾ Nõukogu dokument 10140/2011, 18. mai 2011.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi põhiõiguste ja inimõiguste alaseid resolutsioone, eelkõige 15. detsembri 2010. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja institutsiooniliste aspektide kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse oma 8. juuni 2005. aasta resolutsiooni vähemuste kaitse ja diskrimineerimisvastase poliitika kohta laienenud Euroopas ⁽²⁾,
  - võttes arvesse oma 9. märtsi 2011. aasta resolutsiooni romade kaasamist käsitleva ELi strateegia kohta ⁽³⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justitsi- ja siseasjade komisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamusi (A7-0383/2012),
- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 2 kohaselt rajaneb liit inimväärikuse austamise, vabaduse, demokraatia, soolise võrdsuse, mittediskrimineerimise, solidaarsuse, õigusriigi, inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamise ühistel jagamatutel ja universaalsetel väärtustel, mis kehtivad kõigi Euroopa Liidu territooriumil elavate ja viibivate isikute suhtes, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvad, kodakondsuseta ning ELi territooriumil ajutiselt või ebaseaduslikult viibivad isikud; arvestades, et need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdsus;
- B. arvestades, et nende väärtuste austamine ja edendamine on Euroopa Liidu identiteedi oluline element ning ELi liikmeks saamise ja liikme eeliste täieliku säilitamise tingimus;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 3 on sätestatud, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud ja liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest tulenevad põhiõigused on liidu õiguse üldpõhimõtted;
- D. arvestades, et alates Lissaboni lepingu jõustumisest on põhiõiguste hartal Euroopa Liidu lepingu artikli 6 kohaselt sama väärtus nagu aluslepingutel ning selle järgimine on ELi institutsioonidele, organitele ja ametitele ning ELi liikmesriikidele ELi õigusaktide rakendamisel kohustuslik; arvestades, et hartaga on väärtused ja põhimõtted muudetud konkreetseteks ja täitmisele pööratavateks õigusteks;
- E. arvestades, et tänu ELi ühinemisele Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga – nagu Euroopa Liidu lepingus nõutud – on võimalik ELi aktid Euroopa Inimõiguste Kohtus läbi vaadata, millega suurendatakse ELi vastutust ja parandatakse inimeste juurdepääsu õigusemõistmisele,
- F. arvestades, et õiguste tõhus tagamine ja edendamine peab olema kõigi ELi poliitikavaldkondade, sealhulgas nende välispoliitilise mõõtme üldeesmärk, ning arvestades, et õiguste kaitsmise, edendamise ja austamise kohustuse täitmine ei nõua ELilt mitte uusi pädevusi, vaid institutsioonide ennetavat tegelemist inimõigustega, edendades ja tugevdades liidu institutsioonides ja liikmesriikides tõelist põhiõiguste austamise kultuuri; arvestades, et EL peab edendama järjepidevat ELi inimõiguste poliitikat ning mehhanismi, millesse on koondatud ELi struktuuris inimõigustega tegelevad eri isikud;
- G. arvestades, et kodanikud saavad oma õigusi täielikult kasutada üksnes juhul, kui põhiväärtusi ja aluspõhimõtteid, nagu õigusriik, kohtuvõimu sõltumatus, meediavabadus ja mittediskrimineerimine, austatakse;
- H. arvestades, et lünk põhiõiguste ja nende rakendamise vahel vähendab ELi ja ka selle liikmesriikide usaldusväarsust ning inimõiguste tõhusat austamist ja edendamist nii ELi territooriumil kui ka kogu maailmas;

⁽¹⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 49.

⁽²⁾ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 405.

⁽³⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, kl 112.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- I. arvestades, et tulenevalt Euroopa Liidu lepingu artiklist 2 peavad uued liikmesriigid pärast Euroopa Liiduga ühinemist jätkuvalt täitma kandidaatriikidele kohaldatavaid Kopenhaageni kriteeriume, ning arvestades, et selles valguses tuleks kõikides liikmesriikides hinnata pidevalt nende vastavust ELi põhiväärtustele põhiõiguste, demokraatlike institutsioonide ja õigusriigi seisukohalt;
- J. arvestades, et põhiõiguste tõhusaks kaitsmiseks ja edendamiseks tuleb liikmesriikidel solidaarsuse ja teiste liikmesriikidega siira koostöö vaimus aktsepteerida seda, et EL kontrollib liidu väärtuste austamist õigusaktides, poliitikas ja tavades;
- K. arvestades, et koos Euroopa Liidu lepingu artikliga 2 antakse artiklis 7 ELi institutsioonidele volitused hinnata, kas liikmesriikides rikutakse ühiseid väärtusi, näiteks ei austata inimõigusi, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, ning sekkuda asjaomaste riikide poliitikasse, et rikkumisi ennetada ja heastada;
- L. arvestades Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, ÜRO Arenguprogrammi ja Maailmapanga 2012. aasta mais läbi viidud ühisuuringut romade olukorra kohta, millest selgus, et romasid diskrimineeritakse kogu Euroopas ning et nad on halvemas olukorras kui kõik sarnases olukorras olevad mitteromad; arvestades, et romade diskrimineerimine ja nendevastase vägivalda suurenemine Euroopa Liidu liikmesriikides tulenevad varjatud romavaenulikkusest;
- M. arvestades, et praegune majanduskriis seab ohtu solidaarsuse põhimõtte, mis on ELi ajaloo ja identiteedi oluline osa ning põhiline side, mis seob ELi kodanikke kui ühe ja sama poliitilise kogukonna liikmeid ⁽¹⁾;
- N. arvestades, et sotsiaalsed ja majanduslikud õigused on harta kesksed osad ja seetõttu tuleks neile pöörata suurt tähelepanu kõigis põhiõiguste olukorda liidus käsitlevates analüüsid;

Üldised soovitused

1. kutsub komisjoni, nõukogu ja liikmesriike üles täitma täielikult oma kohustusi põhiõigustega seotud Euroopa Liidu volituste ja pädevuste nõuetekohasel ja täielikul rakendamisel, vastavalt nii põhiõiguste hartale kui ka põhiõiguste ja kodanike õiguste küsimusi käsitlevatele aluslepingute artiklitele, eeskätt Euroopa Liidu lepingu artiklitele 2, 6 ja 7; on arvamusel, et see on ainus viis, tagamaks ELi valmisolekut tegeleda demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste kriisiga ning pingetega, mis mõjutavad ELi ja liikmesriike – nagu ta on tegeleenud muude ühist huvi pakkuvate ja oluliste teemadega, nagu majandus- ja eelarveküsimused; nõuab Euroopa mehhanismide kiiret tugevdamist, et tagada demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste austamine ELis;
2. märgib põhiõiguste harta järgimist komisjoni õigusaktide ettepanekutes tervitades, et sellel teel on veel arenguruumi, kuna jätkuvalt tehakse ettepanekuid, milles ei arvestata üldse või piisavalt kavandatud meetmete mõju põhiõigustele; kutsub komisjoni üles astuma konkreetseid samme, millega parandada kontrolli ettepanekute hartale vastavuse üle, seal hulgas tagada piisav asjatundlikkus kõigis komisjoni talitustes;
3. palub komisjonil tagada, et komisjonipoolses ELi õigusaktide rakendamise hindamisaruandes ja ELi õiguse kohaldamise järelevalve aastaaruandes kajastuks alati ka Euroopa Liidu õigusaktide ning õigusaktide liikmesriikides rakendamise mõju põhiõigustele; soovitab komisjonil vaadata läbi kehtivad mõjuhinnangu suunised, et suurendada inimõigustega seotud kaalutluste olulisust ning laiendada standardeid, et need hõlmaksid ka ÜRO ja Euroopa Nõukogu inimõigustealaseid õigusakte;
4. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle, mis puudutab õigluse, õigusriigi, demokraatia ja põhiõiguste alalist tulemustabelit, mis hõlmab kõiki Euroopa poolaastas osalevaid liikmesriike; palub komisjonil tagada, et Euroopa

⁽¹⁾ Vt eeskätt harta artikleid sotsiaalsete õiguste kohta ning asjakohaseid konkreetseid aluslepingute artikleid solidaarsuse kohta: ELi toimimise lepingu artiklid 80 ja 122.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Parlamendi ja liikmesriikide parlamendid võtaksid täielikult protsessist osa ning et tulemustabel esitaks korrapäraselt Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile, kes tabelit hindab ja selle üle järelevalvet peab;

5. palub nõukogul tulemuslikult täita oma lubadust kontrollida nii komisjoni ettepanekute suhtes tehtud nõukogu muudatusettepanekuid kui ka omal algatusel esitatud ettepanekuid harta suhtes; tuletab meelde, et põhiõiguste tõhusa tagamise kindlustamiseks peavad ka liikmesriigid tagama ELi õigusaktide rakendamisel harta sätete täieliku kohaldamise;

6. kutsub komisjoni – ja nõukogu, kui see algatab õigusakti – üles kasutama mõjuhinnangute ettevalmistamisel korrapäraselt väliseid sõltumatuid eksperte, eeskätt Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti eksperte;

7. suhtub positiivselt nendesse meetmetesse, mida komisjon, Euroopa Ombudsman ja muud organid on rakendanud kodanike teadlikkuse suurendamiseks põhiõiguste hartast tulenevate õiguste kasutamise suhtes; kutsub komisjoni üles jätkama kodanike teavitamist ning hindama teavitamise kaudu saadud tulemusi;

8. rõhutab Euroopa Parlamendi olulist rolli ELi õigusaktide väljatöötamise ja rakendamise kontrollimisel ning rõhutab seetõttu, et Euroopa Parlament peaks tugevdama oma autonoomset hindamist õigusloome protsessis läbivaatamisel olevate õigusakti ettepanekute ja muudatusettepanekute mõju kohta põhiõigustele ja muutma selle senisest korrapärasemaks;

9. kutsub komisjoni üles koostama aastaaruannet põhiõiguste olukorra kohta ELis, võttes muu hulgas aluseks Euroopa Liidu lepingu artiklid 2 ja 6 ning põhiõiguste harta; on arvamusel, et see aruanne peaks sisaldama ka liikmesriikides valitseva olukorra analüüsi, tuginedes muu hulgas ka rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide, Euroopa Parlamendi ja kodanike tõstatatud probleemidele põhiõiguste, õigusriigi põhimõtte ja demokraatia põhimõtte rikkumise kohta; nõuab, et aruandes käsitletak põhiõiguste rakendamist, kaitset ja edendamist ning nende austamist ELis ja liikmesriikides, nagu on sätestatud hartas, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning põhiõiguseid käsitlevates rahvusvahelistes lepingutes, ning esitatakse konkreetseid soovitusi; tuletab meelde, et komisjonil on aluslepingute ja harta järelevalvajana ning Euroopa Liidu lepingu artiklite 2, 6 ja 7 kohaselt kohustus sellega tegeleda;

10. kutsub komisjoni üles tagama, et aastaaruandes harta rakendamise kohta kasutatakse tasakaalustatumat ja enesekriitilisemat analüüsi, mis ei hõlmaks vaid positiivseid suundumusi, vaid ka neid kohti, kus ta saaks oma tegutsemisviisi edaspidi parandada;

11. peab kahetsusväärseks, et komisjoni 2010. ja 2011. aasta aruannetes ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta ei tooda esile sotsiaalseid ja majanduslikke õigusi, mis on praeguse majanduskriisi kontekstis äärmiselt asjakohased;

12. palub komisjonil tagada, et aastaaruandes harta kohaldamise kohta käsitletakse sotsiaalsete ja majanduslike õiguste olukorda liidus ning eelkõige nende kohaldamist liikmesriikides;

13. soovib Euroopa Parlamendil, komisjonil ja nõukogul ühiselt ja ametlikult tunnustada selliste positiivsete kohustuste olemasolu nagu inimõiguste kaitsmine ja edendamine ELi õiguse osana; rõhutab, et põhiõiguste ja -vabaduste austamine nõuab tegutsemist mitmel (rahvusvahelisel, ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul) tasandil ning rõhutab piirkondlike ja kohalike ametiasutuste rolli selles valdkonnas koos inimõiguste organisatsioonidega; nõuab, et komisjon ja nõukogu parandaksid õigusloome-eelses ja õigusloomeprotsessis koostööd põhiõigustega tegelevate rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga;

14. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus oleks põhiõiguste ja mittediskrimineerimise jaoks ette nähtud rahastamisprogrammidele kõigi tasandite kodanikuühiskonna organisatsiooni jaoks tagatud piisav rahastamise tase;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

15. kutsub nõukogu üles lisama oma aastaaruannetesse inimõiguste olukorra kohta maailmas ka analüüsi olukorra kohta liikmesriikides, võttes arvesse ka meetmeid, mida tuleb võtta Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste rakendamiseks ning riigi tasandi õigusaktide ja tavade vastavaks kohandamiseks;

16. kutsub komisjoni üles ELi õigustikku ELi hartas sätestatud õigusi arvesse võttes läbi vaatama; on seisukohal, et võimalike pingetega majandusvabaduste ja põhiõiguste vahel tuleks tegeleda juba õigusloome tasandil ja mitte üksnes ELi kohtuvõimude poolt;

17. kutsub komisjoni üles endise kolmanda samba (politsei- ja õigusalaane koostöö kriminaalasjades) valdkonda harta seisukohast läbi vaatama; tuletab meelde Stockholmi programmi käsitlevas 25. novembri 2009. aasta resolutsioonis⁽¹⁾ kohta antud soovitus need õigusaktid järjekindlalt läbi vaadata, ning tuletab komisjonile meelde, et 1. detsembrist 2014. aastal kohaldatakse kõiki hoopis erinevas konstitutsioonilises raamistikus vastu võetud õigusakte sellistena nagu ELis ja need kahjustavad ebasoodsalt eraisiku õigusi ELi kohtualluvuses;

18. avaldab kahetsust

— läbipaistvuse puudumise üle Euroopa kodanike põhiõigusi või huve käsitleva komisjoni ja liikmesriikide vahelise arutelu puhul; on seisukohal, et läbipaistvuse puudumine ELi õiguse ülevõtmisel on vastuolus ELi eeskirjadega läbipaistvuse ja õiguskindluse põhimõtte kohta, kahjustab tõsiselt teisi ELi riike, ELi kodanikke ja ka muid institutsioone, iseäranis kui kaalul on kodanike sotsiaalsed ja majanduslikud õigused; tervitab komisjoni väljakuulutatud algatusi parandada läbipaistvust seoses liikmesriikide tegevuse või tegevusetusega siseturu elluviimisel ning on arvamusel, et kui kaalul on põhiõigused, peaks fiskaalpoliitikat puudutavat väljakuulutatud läbipaistvusalgatust koguni täiendada;

— läbipaistvuse puudumise üle ELi ametites, mistõttu on raske kindlaks teha, kas nende meetmed vastavad läbipaistvuse, hea halduse, isikuandmete kaitse ja diskrimineerimisevastase võitluse, samuti vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele; avaldab kahetsust komisjoni jätkuva huvipuuduse üle sellise õigusraamistiku vastu, millega tagatakse avatud, sõltumatu ja tõhus halduskorraldus, nagu on nõutud harta artiklis 41 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298;

— läbipaistvuse ja avatuse puudumise üle ning ka põhiõiguste ning demokraatliku ja parlamentaarse kontrolli puuduliku austamise üle rahvusvahelistes läbirääkimistes, mis on Euroopa Parlamendi viinud selliste rahvusvaheliste lepingute tagasilükkamiseni nagu muu hulgas võltsimisvastane kaubandusleping, tänu millele muudaksid ELi institutsioonid ja liikmesriigid oma praeguseid tavasid ja austaksid kodanikuõigusi;

19. soovib, et kui kaalul on Euroopa kodanike põhiõigused või huvid, peaks läbipaistvam olema nii komisjoni arutelu liikmesriikidega kui ka ELi ametite töö;

20. nõuab, et alustataks Euroopa põhiõigustealase poliitika tsükli, milles käsitletak üksikasjalikult nii mitmeaastaseid kui ka aastaeesmärke ja lahendamist vajavaid probleeme; on seisukohal, et selles tsükli tuleks ette näha raamistik institutsioonide ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ning ka liikmesriikide koostöök, vältides dubleerimist, tuginedes üksteise raportitele, võttes ühiseid meetmeid ja korraldades ühisüritusi, milles osaleksid valitsusvälised organisatsioonid, kodanikud, riikide parlamendid jne;

21. teeb ettepaneku võtta meetmeid püsivate põhiõigusi puudutava teabe jagamise kanalite loomiseks ELi asjakohaste asutuste vahel ja ELi institutsioonide ja ELi ametite sees ning korraldada kord aastas institutsioonidevaheline foorum inimõiguste olukorra hindamiseks ELis; on arvamusel, et see foorum oleks ettevalmistav samm Euroopa Parlamendi igaaastaseks aruteluks põhiõiguste üle ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva Euroopa ala arengu üle; on arvamusel, et see institutsioonidevaheline foorum peaks kokku tooma komisjoni, nõukogu põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühma, Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justits- ja siseasjade komisjoni ja petitsioonikomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, regionaalarengukomisjoni ja ka Euroopa Ombudsmanni, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, Eurofoundi ning Euroopa Andmekaitseinspektori esindajad;

⁽¹⁾ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 12.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

22. nõuab tungivalt, et riikide parlamendid tugevdaksid oma rolli ELi tegevuse kontrollimisel inimõiguste aspektist ning ELi õigusaktide rakendamise kontrollimisel riikides, ja kutsub neid üles korraldama korrapäraseid kohtumisi, millel keskendutaks harta ja ELi kohtute praktika rakendamise strateegiate väljatöötamisele;

23. taunib viivitusi Euroopa Liidu ühinemisel Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga; kutsub nõukogu üles tegutsema vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 265, et ELi Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise menetlused viidaks lõpule; kutsub komisjoni üles esimesel võimalusel menetlust lõpule viima ning liikmesriike võimalikult kiiresti algatama Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise ratifitseerimismenetlust, kuna see pakub täiendava mehhanismi ELi kodanike inimõiguste kehtestamiseks;

24. on arvamusel, et EL ja selle liikmesriigid peaksid isegi enne ELi Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise läbirääkimiste lõpuleviimist kaaluma ühist huvi pakkuva küsimusena Strasbourgi kohtupraktika ülevõtmist;

25. on arvamusel, et komisjon ja nõukogu peaksid looma mehhanismi tagamaks, et EL ja selle liikmesriigid austavad, rakendavad ja võtavad üle Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikat, kuna see on ELis põhiõiguste austamisega seotud ühist huvi pakkuv küsimus ja kohustus;

26. tuletab kõikidele liikmesriikidele meelde, et nad järgiksid oma kohustusi seoses põhivabaduste ja -õiguste järgimisega; märgib, et rahvusvahelistes lepingutes osalemine inimõiguste kaitsmiseks ja edendamiseks saab põhiõiguste kaitsmist ELis üksnes tugevdada, ning avaldab heameelt asjaolu üle, et EL on ühinenud puuetega inimeste õiguste konventsiooniga ning kavatses ühineda Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga; kutsub nõukogu ja komisjoni üles astuma samme muude rahvusvaheliste inimõigustealaste lepingute, näiteks ÜRO lapse õiguste konventsiooni osaliseks saamise poole;

27. on väga mures mõnes liikmesriigis demokraatia, õigusriigi, kontrolli- ja tasakaalustussüsteemide ning meedia ja põhiõigustega seoses valitseva olukorra pärast ning iseäranis nende tegevuse pärast, kelle pädevuses on valida ja nimetada isikuid sõltumatute ametikohtadele, näiteks konstitutsioonikohtusse, kohtutesse, avalik-õigusliku ringhäälingu juhatusse ja massiteabevahendite tegevust reguleerivatesse ametitesse, ombudsmaniks või komisjoni liikmeteks, ning vabastada neid asjaomastelt ametikohtadelt pelgalt parteipoliitika, mitte pädevuse, kogemuste ja sõltumatuse põhjal;

28. kahetseb komisjoni loidu reaktsiooni konkreetsetele põhiõiguste rikkumistele ning demokraatliku kontrolli ja tasakaalu ning õigusriigi toimimise nõrgenemisele liikmesriikides ja kutsub komisjoni üles tagama, et rikkumismenetlused tagaksid tõhusa inimõiguste kaitse, mitte vaid lahendite arutamise liikmesriikidega peetaval läbirääkimistel;

29. on arvamusel, et ühinemistingimuste usaldusvääruse säilitamiseks peaks pidevalt hindama ka liikmesriikide poolset jätkuvat ELi põhiväärtuste järgimist ning demokraatlike institutsioonide ja õigusriigi toimimist puudutavate kohustuste täitmist; kutsub komisjoni üles tagama, et rikkumismenetlused tagaksid tõhusa inimõiguste kaitse, ning seetõttu algatama nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel objektiivseid uurimisi ja alustama rikkumismenetlusi, vältides seega topeltstandardeid juhtudel, kui liikmesriik rikub ELi õigusaktide rakendamisel õigusi, mis on hartas sätestatud;

30. tuletab meelde komisjoni lubadust pöörata kõige suuremat tähelepanu sellistele rikkumismenetlustele, mis on seotud põhimõtteliste küsimustega või millel on EL kodanike jaoks eriti kaugeleulatuv ebasoodne mõju ⁽¹⁾;

31. palub seetõttu komisjonil ajakohastada oma 2003. aasta teatist (COM(2003)0606) ning töötada enne 2012. aasta lõppu välja üksikasjaliku ettepaneku konkreetse järelevalvemehhanismi, varajase hoiatamise süsteemi ja parlamendi juba varem nõutud „külmutamismenetluse” kohta, millega tagataks, et liikmesriigid peatavad ELi institutsioonide taotluse korral õigusaktide vastuvõtmise, kui on kahtlus, et need lähevad vastuollu põhiõigustega või ELi õiguskorraga, ning mis ühendaks eeskätt Pariisi põhimõtete kohaselt loodud riigi tasandi põhiõiguste ameteid ning mis tugineb Euroopa Liidu lepingu artiklitele 2, 6 ja 7 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 258;

⁽¹⁾ COM(2010)0573.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

32. rõhutab valmidust kasutada oma volitusi, et tegutseda inimõiguste eestkõnelejana, eeskätt tagamaks, et ELi tegevuses austatakse, kaitstakse, edendatakse ja teostatakse inimõigusi;
33. nõuab, et vaadataks läbi Euroopa Liidu Kohtu ja üldkohtu menetluseeskirjad, et hõlbustada kolmandate poolte, eeskätt inimõigustega tegelevate valitsusväliste organisatsioonide osalemist;
34. nõuab asjakohaste riiklike inimõigustealaste organite asutamist kõigis liikmesriikides ning selliste meetmete võtmist, millega hõlbustada selliste organite võrgustike teket kogu ELis Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti abil; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles suurendama võrdõiguslikkusega tegelevate organite ja andmekaitseorganite ning riiklike inimõigustealaste asutuste ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti kui inimõiguste eestkõnelejate suutlikkust;
35. nõuab tihedamat koostööd liidu institutsioonide ja teiste rahvusvaheliste organite vahel, eeskätt Euroopa Nõukogu ja selle Euroopa komisjoniga „Demokraatia õiguse kaudu” (Veneetsia komisjon), ja nende asjatundlikkuse kasutamist demokraatia põhimõtete, inimõiguste ja õigusriigi edendamisel; julgustab komisjoni ja liikmesriike tegema tihedamat koostööd, sh Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentidega, et paremini rakendada ELi inimõigustega seotud õigusakte ning tagada kaebuste menetlemine ja rikkumiste kõrvaldamine;
36. avaldab kahetsust ajakirjandusvabaduse olukorra halvenemise üle mitmes liikmesriigis; kutsub liikmesriike üles austama ajakirjandusvabadust ja komisjoni võtma asjakohaseid meetmeid massiteabevahendite vabaduse ja mitmekesisuse jälgimiseks ja kehtestamiseks; tunneb heameelt Euroopa Parlamendi algatuse üle koostada raport ühesuguste tingimuste kohta meediavabaduse tagamiseks kõikjal ELis;
37. väljendab muret olukorra halvenemise pärast seoses massiteabevahendite vabaduse ja mitmekesisusega, eelkõige seoses kirjutava meedia vabaduse ja mitmekesisusega Euroopa Liidus, muu hulgas praeguse majanduskriisi tagajärjel; mõistab hukka teatavate ajakirjanike töötingimused ja takistused, millega nad eelkõige meeleavalduste kajastamisel kokku puutuvad; väljendab muret eelkõige teatud liikmesriikide kavatsuse pärast muuta võimatuks ajakirjanike allikate kaitse ja uurivate ajakirjanike võimalused uurida võimu siseringi; avaldab sügavat kahetsust komisjoni hoiaku üle, kuna komisjon keeldub tegemast seadusandlikke ettepanekuid selleks, et tagada massiteabevahendite vabadus ja mitmekesisus harta artikli 11 kohaselt;
38. palub komisjonil teha Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametile ülesandeks esitada igal aastal aruanne, milles kajastatakse massiteabevahendite vabaduse ja mitmekesisuse olukorda Euroopa Liidus;
39. tervitab ÜRO inimõiguste nõukogu resolutsiooni vastuvõtmist, milles tunnustatakse internetiga seotud õigusi, eelkõige seoses võrkudele juurdepääsu ja sõnavabadusega; rõhutab eelkõige nõudmist töötada „inimõiguste, sealhulgas sõnavabadusõiguse edendamise, kaitse ja kasutamise nimel interneti ja muude tehnoloogiate kaudu”, täpsustades, et neid õigusi tuleb austada riigipiiridest ja meediakanalistest sõltumata; palub Euroopa Liidul ja liikmesriikidel rakendada nimetatud resolutsiooni siseõiguses ja tagada selle edendamine rahvusvahelisel tasandil;
40. kordab oma üleskutset komisjonile vaadata politsei- ja kriminaalasju puudutav ELi õigustik vastavalt Lissaboni lepingule ja põhiõiguste hartale lähemal ajal läbi ja seda juba enne 1. detsembrini 2014 antud tähtaega;
41. nõuab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud poliitika parlamentaarset hindamist, luues asjakohaste ELi ja riigi tasandi õigusaktide hindamiseks püsiva ühenduse Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, nõukogu põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühma ning põhiõigustega tegelevate liikmesriikide parlamendikomisjonide vahel;
42. kutsub liikmesriike üles nõuetekohaselt täitma oma rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi tõsiste inimõiguste rikkumiste uurimisel Luure Keskagentuuri terrorismivastase võitluse programmi raames tehtava koostöö raames ning inimkaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse tõhustamisel, mida seni ei ole suudetud teha, ning kindlustada ohvritele täielik heastamine;
43. kutsub ELi institutsioone üles tagama, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga konsulteeritakse kõigi õigusakti ettepanekute korral, mis mõjutavad põhiõigusi, ning et austatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti sõltumatust ja pädevust;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

44. rõhutab, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti volitusi tuleb suurendada, et need hõlmaksid Euroopa Liidu lepingu artikli 2 liikmesriikidepoolse täitmise korrapärasest jälgimist, aastaaruannete avaldamist sellealaste tähelepanekute kohta ning nende tutvustamist Euroopa Parlamendis;

45. peab vastuvõetamatuks,

— et Euroopa Parlamendile, kes on ainus otse valitud ELi institutsioon ja enamiku ELi poliitikavaldkondade kaaseadusandja, ei ole antud võimalust kindlaks määrata Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti mitmeaastase raamistiku temaatilisi valdkondi;

— et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti volituste hulka ei ole seni selgesõnaliselt lisatud volitusi tegelda politsei- ja õigusalasest koostööga kriminaalasjades, millest on saanud ELi standardpoliitika, samuti sotsiaalseid ja majanduslikke õigusi, mis on harta oluliseks osaks; palub seetõttu nõukogul lisada need küsimused Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti järgmisesse mitmeaastasesse raamistikku;

46. rõhutab Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti volituste praeguseid puudusi, eelkõige liikmesriikidevaheliste võrdlevate hindamiste piiratud arvu ning hinnangute puudumist liikmesriikide inimõigustele, õigusriigi toimimisele ning demokraatiamaastikule tervikuna;

47. juhib tähelepanu sellele, et riiklike inimõigustealaseid asutusi käsitlevaid Pariisi põhimõtteid tuleks kasutada nii riiklike asutuste kui ka Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti reformimise mudelina, ning kutsub komisjoni ja nõukogu üles koos Euroopa Parlamendiga Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti asutamismäärust seadusandliku tavamenetluse kohaselt kiiresti läbi vaatama, et laiendada Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti volitusi selliselt, et need hõlmaksid Euroopa Liidu lepingu artiklite 2, 6 ja 7 kogu reguleerimisala ning eeskätt Euroopa harta rakendamist ELi institutsioonide, ametite, asutuste ja organite poolt ning ka liikmesriikide tegevust; on arvamusel, et tugevdada tuleks Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti sõltumatust, aga ka selle volitusi ja pädevusi; on arvamusel, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti teaduskomitee ja võrgustik FRANET peaksid esitama Euroopa Parlamendile ja riikide parlamentidele ning avaldama igal aastal temaatilise ja sihipärasema aruande, milles hinnatakse olukorda ELi liikmesriikides, nagu endine põhiõiguste sõltumatute ekspertide võrk tegi 2006. aastani; kutsub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit üles täielikult järgima Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 15, muutes oma menetlused avatuks ja võimaldades juurdepääsu oma dokumentidele üldsusele juurdepääsetava registri kaudu, nagu määruses (EÜ) nr 1049/2001 ette nähtud;

48. on mures mõne liikmesriigi niinimetatud loobumise pärast neile pakutud koostöövõimalustest, kuna see võib mõjutada nende riikide kodanike õigusi, kes võivad sel juhul diskrimineerimise tõttu kannatada rohkem kui teised ELi kodanikud, ning tuletab meelde, et vastavalt Euroopa Kohtu praktikale ei ole nende loobumiste eesmärk vabastada liikmesriike kohustusest järgida harta sätteid või takistada mõne sellise liikmesriigi kohtul tagada nende sätete järgimist;

49. rõhutab, et lisaks inimeste teavitamisele nende hartakohastest õigustest peab komisjon tagama nende teadlikkuse sellest, kuidas kasutada oma õigusi pääseda juurde õigusemõistmisele ning kehtestada oma õigusi asjakohastes foorumites; on arvamusel, et riiklikul ja piirkondlikul tasandil tuleks luua mitteametlikud võrgustikud – nagu on näiteks edukalt siseturu jaoks välja töötatud võrgustikud (SOLVIT) –, et aidata ja nõustada inimesi, kelle õigusi ähvardab rikkumine (näiteks sisserändajad, varjupaigataotlejad, haavatavad isikud); on arvamusel, et piirkondlike rahastamisvahendite puhul tuleks eelistada neid õiguste taastamise ning majandusliku ja sotsiaalse integratsiooni tugistruktuure;

50. kutsub komisjoni üles teavitama kodanikke, kes on temaga põhiõiguste rikkumise asjus ühendust võtnud, üksikasjalikumalt nendest täiendavatest või asjakohasematest võimalustest, dokumenteerima neid teadaandmisi ning käsitleda seda üksikasjalikult oma aastaaruannetes põhiõiguste olukorra kohta ELis ning harta rakendamise kohta; rõhutab, et kirjavahetus kodanikega on äärmiselt oluline ELis ja selle liikmesriikides toimuvate võimalike struktuursete, süsteemsete, tõsiste põhiõiguste rikkumiste avastamisel ning seega ka selle tagamisel, et komisjon kohaldaks Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 6 ja 7 ka realselt;

Diskrimineerimine

51. kutsub liikmesriike üles koguma eristatud andmeid kõigi diskrimineerimise aluste kohta ning töötama koostöös Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga välja põhiõiguste näitajad, tagamaks, et õigusloome ja poliitikavaldkonnad oleksid nõuetekohaselt teavitatud ja eesmärgipärased, eeskätt mittediskrimineerimise puhul ja seoses romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiatega;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

52. kutsub komisjoni üles esitama ettepanek teatavate rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu kriminaalõiguse alusel võitlemist käsitleva nõukogu raamotsuse läbivaatamise kohta, et lisada ka muud vihakuritegude vormid, sealhulgas seksuaalsest sätumusest, soolisest identiteedist ja soolisest väljendusest ajendatud kuritegevus;

53. taunib asjaolu, et kõik liikmesriigid ei ole nõuetekohaselt üle võtnud nõukogu raamotsust teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega; kutsub liikmesriike üles võtma vastutusele ksenofoobiat, rassismi, mustlastevastasust ning muid vägivalda ja vihkamise vorme mis tahes vähemusrühmade vastu, sealhulgas vihkamist õhutavaid sõnavõtte; kutsub liikmesriike üles tagama, et vihakuriteod, näiteks rassismist, ksenofoobiast, antisemitismist, islamofobiast, homofoobiast või transfoobiast ajendatud kuriteod oleksid kriminaalõiguse vahenditega karistatavad ning et need kuriteod dokumenteeritaks nõuetekohaselt ja neid uuritaks tulemuslikult, et kurjategijad võetaks vastutusele ja neid karistataks, et ohvritele pakutaks asjakohast abi, kaitset ja kompensatsiooni; tuletab meelde, et see raamotsus jõustub täielikult 1. detsembril 2014;

54. rõhutab, et inimväarikuse ja seaduse ees võrdsuse põhimõtte on demokraatliku ühiskonna alus; peab kahetsusväärseks praegust ummikseisu nõukogu läbirääkimistel komisjoni ettepaneku üle horisontaalse direktiivi vastuvõtmiseks, millela laiendatakse igakülgselt kaitset mis tahes diskrimineerimise eest; kutsub seetõttu nõukogu üles tegutsema vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 265 ning võtma direktiiv vastu;

55. rõhutab, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaselt tuleks Euroopa kodanikke kaitsta ka keele alusel toimuva diskrimineerimise eest;

56. kutsub liikmesriike üles kehtestama kaebuste läbivaatamise menetlused, mis tagaksid mitmekordse diskrimineerimise – arvestades, et sellest on eelkõige mõjutatud naised – ohvrile võimaluse esitada oma kaebuse alusena rohkem kui üks diskrimineerimise fakt; peab vajalikuks toetada inimõiguste kaitsjate tegevust ja tõrjutud inimeste ja kogukondade ühistegevuse arendamist;

57. kutsub liikmesriike üles kaitsma usu- ja mõttevabadust, sealhulgas nende vabadust, kes ei tunnista ühtegi religiooni, et neid ei diskrimineeritaks religioonide ülemäärase vabastamise tõttu võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist käsitlevatest õigusaktidest;

58. rõhutab, et võitluses diskrimineerimise vastu on vaja täielikult arvesse võtta puude alusel diskrimineerimise eripärasid;

Vähemuste hulka kuuluvate inimeste kaitse

59. rõhutab, et liikmesriikides alaliselt elavate kodakondsuseta isikute olukorrale tuleb vastavalt rahvusvaheliste organisatsioonide soovitudele lahendus leida;

60. rõhutab, kui oluline on austada rahvusvähemustesse kuuluvate inimeste õigusi; julgustab liikmesriike, kes ei ole veel ratifitseerinud Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni ning Euroopa regionaal- või vähemuskeelte hartat, neid viivitamata ratifitseerima ning asjakohasel juhul loobuma lisatingimustest ja piiravatest deklaratsioonidest; palub liikmesriikidel võtta meetmeid võitluseks diskrimineerimise vastu, mille ohvriks on keelevähemustesse kuuluvad inimesed, ja dokumenteerida tulemusi, mida on andnud meetmed, mille eesmärk on kaitsta keeleliste vähemuste liikmete õigust kasutada oma emakeelt; kutsub liikmesriike üles mitte diskrimineerima rahvus- ja etnilistesse vähemustesse kuuluvaid inimesi ja tagama neile rahvusvahelisest ja Euroopa Liidu õigusest tulenevad õigused;

61. kutsub liikmesriike üles tegelema rassilise ja etnilise diskrimineerimisega tööhõive, eluaseme, hariduse, tervishoiu ning juurdepääsu puhul kaupadele ja teenustele; väljendab erilist muret seoses selliste erakondade esilekerkimisega, kes on avalikult rassistlikud, ksenofoobsed, islamofoobsed ja antisemiitlikud, kes pooldavad majandus- ja sotsiaalkriisi, mis soodustab meeletlikku patuoainaste otsimist, ning kelle vägivaldne tegevus tuleb hukka mõista; väljendab muret seoses karmide meetmete võtmisega kodutute vastu praegust kriisi arvestades;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

62. rõhutab, et ELi õiguse rakendamise erinevuste ja haldusmenetluse keerukuse tõttu ei saa teatavatesse kategooriatesse kuuluvad inimesed diskrimineerivate takistuste tõttu kasutada oma õigust vabalt liikuda ja elada; kutsub komisjoni üles algatama direktiivi 2004/38/EÜ mittejärgivate liikmesriikide vastu rikkumismenetlusi;
63. peab kahetsusväärseks roma päritolu kodanike sunniviisilist kollektiivset väljasaatmist liikmesriikide poolt ning taunib komisjoni loidu reageerimist teatud juhtumitele;
64. kutsub komisjoni üles hindama romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistiku käegakatsutavaid tulemusi ja saavutatud edu igas liikmesriigis; märgib, et teavad liikmesriigid on teinud jõupingutusi, kuid enamikus komisjonile esitatud strateegiates esineb arvukalt puudujääke; kutsub komisjoni üles tegema parandusettepanekuid, et täita tõhusamalt romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistikus sätestatud eesmärgid; nõuab, et Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavates aastaaruannetes analüüsiks komisjon nende strateegiate majanduslikku teostatavust ja jätkusuutlikust ning igas liikmesriigis saavutatud edu;
65. rõhutab, et romasid käsitlevaid riiklike integratsioonistrateegiaid tuleb nõuetekohaselt rakendada, kujundades ühtset poliitikat, mis tähendab ELi raamistikuga seotud õigusakte käsitlevasse käimasolevasse dialoogi kohalike ametiasutuste, valitsusväliste organisatsioonide ja romade kogukondade kaasamist; kutsub liikmesriike üles võtma tõhusaid meetmeid romade tõrjutuse vastu, rakendades romasid käsitlevates riiklikes integratsioonistrateegiates esitatud meetmeid ja tegema romade esindajatega nende kogukondi mõjutavate projektide juhtimises, järelevalves ja hindamises koostööd, kasutades kõiki kättesaadavaid ELi rahalisi vahendeid;
66. on seisukohal, et romade diskrimineerimise vastu võitlemiseks tuleks rohkem kaasata romade kogukonda, kelle esindajatel on töökoha, hariduse, elukoha ja tervishoiuga seotud õigustele ning hüvedele ja teenustele juurdepääsemise puudumisest kõige parem ülevaade ja kes saavad nende probleemide lahendamiseks parimaid lahendusi pakkuda;
67. kutsub liikmesriike üles kõrvaldama tõhusa ja läbipaistva eluasemepoliitika abil ruumilist eraldatust, sunnitud väljatõstmist ja kodutust, millega romad kokku puutuvad, ning vältima kodutuse kriminaliseerimist;
68. kutsub liikmesriikide üles tegelema romade seas valitseva kõrge tööpuudusega, kõrvaldades takistused tööhõivele juurdepääsult;
69. kutsub liikmesriike üles reformima oma riiklike haridussüsteeme, et võtta arvesse vähemuste, sealhulgas roma laste vajadusi, ning kaotada segregeeritud haridussüsteem, ilma et see piiraks hariduse andmist paljude liikmesriikide vähemuskeeltes;
70. nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid vastu vajalikud õigusaktide muudatused seoses steriliseerimisega ja maksaksid Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast arvesse võttes rahalist hüvitist sundkorras steriliseeritud roma naistele ja vaimse puudega naistele;
71. kordab oma nõudmist rakendada roma naiste sotsiaalse kaasamise küsimuses suunatud lähenemisviisi, et vältida mitmekordset diskrimineerimist ja etnilist eraldatust;
72. kutsub liikmesriike üles eraldama piisavad eelarvevahendid romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate eesmärkide saavutamiseks; palub nõukogul toetada komisjoni ja Euroopa Parlamendi ettepanekuid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta ja need vastu võtta, iseäranis ettepanekuid, mis võimaldavad Euroopa Sotsiaalfondil ja Euroopa Regionaalarengu Fondil paremini aidata kaasa romade sotsiaalsele kaasatusele, laiendades eeltingimusi selleks, et hõlmata ka riiklike strateegiate väljatöötamist ja vaesuse territoriaalse koondumise kaardistamist;
73. märgib, et viimased ja tulevased laienemised on suurendanud ja suurendavad kultuurilisel ja keelelisel mitmekesiste liikmesriikide arvu veelgi; usub seepärast, et ELil on vähemuste õiguste kaitsmisega seoses eriline vastutus; kutsub komisjoni üles suurendama jõupingutusi selleks, et kaasata laienemisprotsessis osalevad riigid tegevusse, mille eesmärk on romade sotsiaalne kaasamine, samuti võtta kasutusele ühinemiseelse abi rahastamisvahend ning ergutada laienemisprotsessis osalevaid riike selleks stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi mehhanismi abil;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

74. tunneb muret üha sagenevate vihkamist õhutavate avalduste ja häbimärgistamiste pärast vähemuste ja muude inimrühmade suhtes, samuti nende avalduste üha suureneva mõju pärast meediakanalitele ning arvukatele poliitilistele liikumistele ja erakondadele, mis kajastub kõrgel poliitilisel tasandil ja piiravates õigusaktides; palub liikmesriikidel võtta piisavaid meetmeid, et edendada majandus-, sotsiaal-, poliitika- ja kultuurielus tõhusat võrdõiguslikkust inimeste vahel, võttes seejuures arvesse asjaomastesse vähemustesse kuuluvate inimestega seotud erilisi asjaolusid; juhib tähelepanu poliitika ebajärjekindlusele rahvusvähemuste suhtes ning märgib, et kuigi vähemuste kaitse on osa Kopenhaageni kriteeriumitest, puudub vastav standard ühenduse vähemuste poliitika jaoks; rõhutab asjaolu, et vähemuste õigused on põhiliste inimõiguste lahutamatu osa;

75. on seisukohal, et vähemuste olukorra parandamiseks kõigis liikmesriikides ei ole olemas ühtainust lahendust, kuid et ELis tuleks avaliku sektori asustuste jaoks välja töötada teatavad ühised miinimumeesmärgid, võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi õigusnorme ja olemasolevaid häid tavasid; kutsub komisjoni üles looma poliitikastandardit rahvusvähemuste kaitseks;

76. on seisukohal, et traditsioonilised rahvusvähemuste kogukonnad annavad Euroopa kultuuri erilise panuse, et avalik poliitika peaks rohkem keskenduma nende kaitsele ja liit ise peab käsitlema nende vajadusi asjakohasemal viisil;

77. soovib teha jõupingutusi, et edendada tavapärastel kõrvuti elavate kogukondade vahelist usaldust ja toetada nende koosseistestimist, jagades teadmisi ja õppides üksteise ja piirkondliku identiteedi kohta, õppides üksteise keeli ja ajalugu, pärandit ja kultuuri, et paremini mõista ja austada mitmekesisust;

78. on seisukohal, et aktiivne osalemine otsustusprotsessis vastavalt subsidiaarsuse ja omavalitsuse põhimõttele on üks tõhusamaid viise rahvusvähemuste probleemide lahendamiseks, järgides sealjuures liidus kehtivaid parimaid tavasid;

Võrdsed võimalused

79. avaldab kahetsust ELi ja liikmesriikide algatuste piiratud mõju üle meeste ja naiste vahelise võrdõigussetuse valdkonnas, eriti seoses tööhõivega; kutsub liikmesriike üles püstitama oma soolise võrdõiguslikkuse riiklike reformi- ja tegevuskavade raames tööhõivealaseid erieesmärgi ja -strateegiaid, et tagada naistele ja meestele tööturule sisenemiseks ja seal püsimiseks võrdsed võimalused; märgib, et väljakujunenud soolise palga- ja pensionilõhe kaotamiseks peavad need eesmärgid hõlmama püsivalt suurt naiste osakaalu osalise tööajaga, madalapalgalistel ja ebakindlatel töökohtadel; kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid, mis võimaldaksid kõikide põlvkondade naistel pere- ja tööelu paremini ühitada, sh tagama kvaliteetsed hooldusasutused lastele ja teistele sõltuvatele pereliikmetele;

80. on seisukohal, et naiste alaesindatus poliitilises otsustusprotsessis tähendab puudujääki põhiõiguste ja demokraatia järgimises; tervitab Prantsusmaal, Hispaanias, Belgias, Sloveenias, Portugalis ja Poolas võetud positiivseid meetmeid, nagu seadusega kehtestatud pariteedisüsteemid ja sookvoodid, mis on olulised hea tava näited, ning kutsub üles liikmesriike, kus naised on poliitilises elus eriti alaesindatud, samuti kaaluma siduvate õiguslike meetmete kehtestamist;

81. osutab tõsiasjale, et vaatamata diskrimineerimise vastu võitlemisele suunatud kehtivatele õigusaktidele kannatavad naised jätkuvalt igapäevaelu eri valdkondades diskrimineerimise all, ning märgib sügava pettumusega, et kuigi õigusaktid on kehtinud pea 40 aastat, ei ole meeste ja naiste palgalõhe peaaegu üldse vähenenud;

82. on seisukohal, et naistevastane vägivald on kõige valdavam tütarlaste ja naiste inimõiguste rikkumine maailmas, sealhulgas ELis; kutsub komisjoni üles kuulutama 2015. aastat Euroopa naistevastase vägivalda lõpetamise aastaks ja esitama sellega seoses üleeuroopaline naistevastase vägivalda lõpetamise strateegia, nagu on märgitud nõukogu 2010. aasta märtsi järeldustes, milles käsitletakse õiguslikult siduvaid instrumente, teadlikkust tõstvaid meetmeid, andmete kogumist ja naiste valitsusväliste organisatsioonide rahastamist;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

83. kordab oma seisukohta seoses õigusega seksuaal- ja reproduktiivtervisele, mis on esitatud Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2010. aasta ⁽¹⁾, 8. märtsi 2011. aasta ⁽²⁾ ja 13. märtsi 2012. aasta ⁽³⁾ resolutsioonides soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastatel 2009, 2010 ja 2011; väljendab sellega seoses muret mõnes liikmesriigis kehtestatud hiljutiste piirangute pärast juurdepääsul seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele, iseäranis turvalise ja seadusliku aborti, seksuaalhariduse ja pereplaneerimise rahastamise vähendamise pärast;
84. kutsub ELi institutsioone üles uurima ÜRO naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni rakendamist ELi õigusraamistikus;
85. palub ELil lõpetada sellise poliitika rakendamine, kus pereliikmed sõltuvad perekonna taasühinemisel üksteisest, ning kutsub ELi ja liikmesriike üles andma rändajatest naistele autonoomse elaniku staatus, eelkõige koduvägivalla juhtumite korral;
86. nõuab tungivalt, et Euroopa Liit ja liikmesriigid hoogustaksid jõupingutusi, et saavutada Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020) eesmärgid ja võtta meetmeid, et vältida naiste ja meeste palgalõhe, tööturul toimuva segregatsiooni ja igasuguse naiste vastu suunatud vägivalla vastu;
87. kutsub liikmesriike üles võtma tõhusaid meetmeid rasedate töötajate ja lapsehoolduspuhkusel olevate naiste kaitsmiseks;
88. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tegeleksid naiste vastu suunatud igasuguse vägivalla, koduvägivalla ja seksuaalse ärakasutamise probleemidega ning võitleksid inimkaubanduse vastu;
89. kutsub liikmesriike üles tagama, et riiklikud tegevuskavad käsitleksid mitmekordse diskrimineerimise probleemi ning kaitseksid etnilistesse vähemustesse kuuluvaid ja sisserändajatest naisi;

Seksuaalne sättumus ja sooline identiteet

90. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku uuesti sõnastada teatavate rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu kriminaalõiguse alusel võitlemist käsitlev nõukogu raamotsus, mis hõlmaks ka muud vaenamist ja vihakuritegevust, sealhulgas seksuaalsest sättumusest, soolisest identiteedist ja soolisest väljendusest ajendatud kuritegevust;
91. kutsub liikmesriike üles kehtestama riiklikud õiguslikud raamistikud, mille alusel käsitleda homo-, bi- ja transseksuaalidele ja samasoolistele paaridele seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi tõttu osaks saanud diskrimineerimist, ning nõuab tungivalt kehtiva ELi õigusliku raamistiku ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika tõhusat rakendamist;
92. kutsub liikmesriike üles registreerima ja uurima homo-, bi- ja transseksuaalide vastu toime pandud vihakuritegusid ja võtma vastu seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi pinnalt vaenu õhutamist tõkestavad kriminaalõigusaktid;
93. tervitab komisjoni ettepanekuid ⁽⁴⁾ abielu ja registreeritud kooselu varaliste tagajärgede suhtes kehtiva jurisdiktsiooni ja kohaldatava õiguse kohta; on siiski seisukohal, et kahe eri instrumendi valik ning registreeritud kooselu ja abielu erinevatena käsitlemine ei ole õigustatud; on arvamisel, et mõlemal juhul peaks kehtima sama jurisdiktsiooni valik ja kohaldatav õigus;
94. palub liikmesriikidel, kes on vastu võtnud õigusaktid samast soost isikute partnerluse kohta, tunnustada teistes liikmesriikides vastuvõetud sarnase mõjuga sätteid; tuletab meelde liikmesriikide kohustust täielikult rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete, sealhulgas samasoolistele paaride ja nende laste õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil; tervitab asjaolu, et üha enam

⁽¹⁾ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 35.

⁽²⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, kl 65.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0069.

⁽⁴⁾ COM(2011)0127 ja COM(2011)0126.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

liikmesriike on vastu võtnud ja/või kohandanud oma vabaabieliu, tsiviilpartnerlust ja abieliu käsitlevaid õigusakte, et ületada samasooliste paaride ja nende laste seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise probleemi, ning kutsub ülejäänud liikmesriike üles võtma vastu sarnaseid õigusakte,

95. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekut kõigi perekonnaseisuaktide, sealhulgas soo- ja abielutunnistuste ning registreeritud partnerlust puudutavate dokumentide mõju täieliku vastastikuse tunnustamise kohta ELis, et vähendada diskrimineerivaid õiguslikke ja haldustakistusi oma vaba liikumise õigust kasutavatele kodanikele;

96. kutsub komisjoni ja nõukogu üles aktiivsemalt võitlema homofobia ning seksuaalsel sättumusel põhineva vägivalga ja diskrimineerimisega, sh nõudma, et liikmesriikide linnapead ja politsei kaitseksid homo-, bi- ja transseksuaalide rongkäikude ajal väljendusvabadust ja õigust meelt avaldada; kutsub komisjoni kasutama Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti käimasoleva uuringu tulemusi, et lõpuks ometi reageerida Euroopa Parlamendi ja valitsusväliste organisatsioonide korduvatele nõudmistele ning töötada kiiresti välja ELi seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi võrdõiguslikkuse juhised, mis tuleks vastu võtta hiljemalt 2014. aastal;

97. kutsub liikmesriike üles tagama homo-, bi- ja transseksuaalide avalikel üritustel, sealhulgas rongkäikudel osalejate tõhusa kaitse, samuti tagama, et need üritused saaksid toimuda seaduslikult;

98. peab kahetsusväärseks, et transseksuaale peetakse mitmes liikmesriigis endiselt vaimse puudega inimesteks; kutsub liikmesriike üles Argentina eeskujul kehtestama või läbi vaatama soo tunnustamise õiguslikud menetlused ning vaatama läbi õiguslikuks soo tunnustamiseks seatud tingimused (sealhulgas sundsteriliseerimine); kutsub komisjoni ja Maailma Terviseorganisatsiooni üles kustutama soolise identiteedi häired vaimsete ja käitumishäirete nimekirjast ning tagama, et rahvusvahelise haiguste klassifikaatori 11. versiooni läbirääkimistel klassifitseeritakse need ümber mittepatooloogilisteks;

99. tervitab miinimumnõuete direktiivis kehtestatud uusi varjupaiga taotlemist käsitlevaid eeskirju, mis hõlmavad soolist identiteeti tagakiusamise põhjusena; märgib, et varjupaigapakett peab jääma ühtseks ning seksuaalne sättumus ja sooline identiteet peavad olema hõlmatud ka varjupaigamenetlust käsitlevas direktiivis;

100. kutsub liikmesriike üles tagama kooskõlas ELi õigusega⁽¹⁾ juurdepääs tööhõivele ning kaupadele ja teenustele soolise identiteedi alusel diskrimineerimata;

101. tervitab Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti uuringu käivitamist, mille käigus kogutakse võrreldavaid andmeid homo-, bi- ja transseksuaalide kogemuste kohta Euroopa Liidus ja Horvaatias;

102. palub liikmesriikidel täielikult üle võtta nõukogu direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta ilma diskrimineerimiseta soolise või seksuaalse sättumuse alusel; tuletab meelde, et vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale hõlmab perekonnaelu reguleerimisala ka samasoolisi paare⁽²⁾;

103. on seisukohal, et homo-, bi- ja transseksuaalide põhiõigusi on võimalik palju paremini kaitsta, kui neil on juurdepääs sellistele õiguslikele institutsioonidele nagu vabaabieliu, registreeritud partnerlus või abieliu; tervitab asjaolu, et praegu pakuvad neid võimalusi 16 liikmesriiki, ning kutsub teisi liikmesriike üles kaaluma samade võimaluste andmist;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes; nõukogu direktiiv 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega.

⁽²⁾ Schalk and Kopf v. Austria, haigavaldus nr 30141/04, Euroopa Inimõiguste Kohus.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Noored, eakad ja puudega inimesed

104. kutsub liikmesriike üles tegelema töötajate vanuselise diskrimineerimisega, arvestades Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat ja käsitledes eakate töötajate töölevõtmise ja töölt vabastamise juhtumeid;

105. kutsub liikmesriike üles kindlustama nooremate töötajate kaasamist tööturul, eelkõige majanduskriisist mõjutatud riikides, sh noorte sotsiaalse toimetuleku parandamiseks mõeldud koolituste korraldamise ja pakkumise teel;

106. avaldab kahetsust, et mõnes liikmesriigis mõistetakse noori inimesi endiselt süüdi ja karistatakse vangistusega seetõttu, et sõjaväeteenistusest keeldumise õigust ei tunnustata piisavalt, ning kutsub liikmesriike üles lõpetama sõjaväeteenistusest keeldujate süüdimõistmine ja diskrimineerimine;

107. tervitab otsust kuulutada 2012. aasta Euroopa aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse aastaks; kutsub liikmesriike üles tunnustama ja austama eakate õigusi seoses inimväärika ja kvaliteetse eluga, pakkudes sobivaid sotsiaalteenuseid, elukestvat õpet ning muid eakate sotsiaalse ja kultuurilise kaasamise programme; kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid, millega võidelda kuritarvituse ja igasuguse eakatevastase vägivalda vastu ning edendada eakate inimeste sõltumatust, toetades nende eluasemete renoveerimist ja ligipääsetavust; tuletab meelde, et eakamad naised elavad soolise palgalõhe ja hilisema pensionilõhe tõttu sagedamini allpool vaesuse piiri; rõhutab, et üle 65-aastased aktiivsed ja vabatahtlikuna tegutsevad mehed ja naised võtavad ühiskonna igapäevaelust täiel määral osa ja aitavad sellele paljudel eri viisidel kaasa;

108. nõuab, et austataks õigust väärikusele elu lõpul, tagades esmajoonel eluajal tehtud tahteavalduste tunnustamise ja austamise;

109. kutsub liikmesriike üles võitlema puudega inimeste diskrimineerimise vastu, iseäranis seoses nende integreerimisega tööturule;

110. kutsub ELi ja liikmesriike üles olemasolevaid ELi rahastamisvahendeid kasutades parandama puudega inimeste, sealhulgas psühhosotsiaalse puudega inimeste juurdepääsu tööhõivele ja koolitusele;

111. kutsub kõiki liikmesriike üles ratifitseerima ÜRO puudega inimeste õiguste konventsiooni ja selle fakultatiivprotokollid ning tagama, et kõik riiklikud tegevuskavad on kooskõlas puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegiaga aastateks 2010–2020 ja suunatud juurdepääsetavuse, tööhõive, kaasava hariduse ja koolituse ning puudega inimeste iseseisvalt elamise võimaluste parandamisele;

112. palub Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudil koostöös Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga viia läbi uuring ning esitada Euroopa ja liikmesriikide tasandil juhiseid puudega naiste ja tütarlaste eriolukorra kohta; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata sundsteriliseerimisele ja -abordile, mis võrdub piinamise ja ebaväärika või alandava kohtlemisega ning mille eest peaks seega järgnema süüdistuse esitamine ja karistus;

113. kutsub üles leidma innovatiivset info- ja kommunikatsioonivahendite lahendust, mis annaks kurtidele ja kuulmispuudega kodanikele juurdepääsu ELi institutsioonidele ja konverentsidele, võttes arvesse Euroopa Parlamendi 17. juuni 1988. aasta resolutsiooni kurtide viipekeele kohta ⁽¹⁾, 18. novembri 1998. aasta resolutsiooni viipekeelte kohta ⁽²⁾ ja 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni puuetega isikute liikuvuse ja kaasamise ning Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020 kohta ⁽³⁾, ning seda kooskõlas puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklitega 2, 21, 24 ja 30;

114. kutsub liikmesriike üles rahastama puudega inimesi iseseisva eluga toimetulemisel toetavaid organisatsioone ja deinstitutionaliseerimise programme;

115. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et ELi sise- ja välistegevuseks ette nähtud rahastamisvahendeid ei kasutataks puudega inimestele takistuste või neid diskrimineerivate tingimuste loomiseks, ning kehtestama selle ennetamiseks uute rahastamisprogrammide vastuvõtmisel asjakohased meetmed;

⁽¹⁾ EÜT C 187, 18.7.1988, lk 236.

⁽²⁾ EÜT C 379, 7.12.1998, lk 66.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0453.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

116. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et ELi rahastamisvahendid ei oleks suunatud puudega inimestele mõeldud uute institutsioonide ehitamisele või olemasolevate renoveerimisele, vaid et neid kasutataks selle asemel kogukondliku elu hõlbustamiseks vastavalt puudega inimeste õiguste konventsiooni artiklitele 5 ja 19 ning põhiõiguste harta artiklitele 21 ja 26;

117. rõhutab vajadust suurendada puudega inimeste poliitilist osalust valimistel, hoolitsedes nende erivajaduste eest;

Andmekaitse

118. kinnitab veel kord, et isikuandmeid puudutav enesemääramisõigus ja eraelu puutumatus on isiku isikupärasuse, inimväärikuse ja vabaduse põhielemendid;

119. rõhutab, et ELi andmekaitse reform peaks suurendama andmekaitsealaste õiguste läbipaistvust ja sellealast teadlikkust, muutma õiguskaitsevahendid ja sanktsioonid tõhusamaks ning andma andmekaitse eest vastutavatele ametiasutustele pädevuse teha ELi andmekaitseõigusaktide rikkujatele trahve; nõuab tungival, et nõukogu pühenduks tervikliku andmekaitseraamistiku väljatöötamisele ning ühtsele ja kõrgetasemelisele ühtsustamisele, võttes aluseks direktiivi 95/46/EÜ; rõhutab, et isikuandmete kaitset hõlmavate põhimõtete, eelkõige eesmärgi suhtes kohaldatava piirangu ning kolmandatele riikidele edastavate andmete osas tehtavaid arvukaid erandeid tuleb vältida; rõhutab, et on tähtis, et õiguskaitse valdkonnas rakendatavad laiaulatuslikud andmekaitsestandardid hõlmaksid tühtlasi riigisisest andmetöötlust;

120. väljendab muret praeguse suundumuse pärast õõnestada andmekaitse eest vastutavate ametiasutuste sõltumatust ning tunneb heameelt komisjoni valvsuse üle; kutsub liikmesriike üles järgima olemasolevaid sätteid ja väljakujunenud kohtupraktikat;

121. väljendab muret komisjoni aruandes esile toodud andmete säilitamise direktiivi puuduste ning Euroopa andmekaitseinspektori, mitmete riikide parlamentide ja mitmete liikmesriikide konstitutsioonikohtute avalduste pärast, mille kohaselt on direktiiv vastuolus põhiseadusega; rõhutab vajadust vaadata andmete säilitamise direktiiv läbi või vähemalt uurida muid andmete säilitamise alternatiive, nt kiirendatud andmete säilitamine ja andmeliiklusandmete sihipärane kogumine;

122. väljendab muret edu puudumise pärast Euroopa Liidu ja Kanada vahelise lepingu läbirääkimistes, milles käsitletakse broneeringuinfo edastamist ja kasutamist, et ennetada terrorismi ja muud tõsist rahvusvahelist kuritegevust ning nende vastu võidelda; märgib, et 2005. aastal allkirjastatud kokkulepe enam ei kehti, sest 2009. aasta septembris aegus piisava kaitse otsus ning pärast seda on Kanada edastanud broneeringuinfot liikmesriikidele ühepoolsete toimingute alusel;

123. tunneb heameelt selle üle, et ELi ja Austraalia vahelise broneeringuinfo edastamist käsitleva lepingu raames kogutakse andmeid vaid terrorismi ja muu tõsise rahvusvahelise kuritegevuse ennetamise, avastamise, uurimise ja selle eest süüdistuse esitamise eesmärgil ning et seejuures on tagatud tõhus õiguskaitse ja tõhusad kaitsemeetmed;

124. peab kahetsusväärseks, et ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelises broneeringuinfot käsitleva lepingus ei ole broneeringuinfo kogumise eesmärgid selgelt välja toodud ning lepingus esitatud andmekaitsemeetmed ei vasta täielikult ELi standarditele; rõhutab, et komisjon ei ole korralikult uurinud vähem sekkuvaid alternatiive broneeringuinfo analüüsimisele, näiteks reisijatega seotud elteabe kasutamine või broneeringuinfo kasutamise piiramine juhtudele, kus peamine või esialgne kahtlus on juba olemas;

125. väljendab muret selle pärast, et ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelist terroristide rahastamise jälgimise programmi lepingut ei ole võib-olla rakendatud kooskõlas lepingus sätestatuga; rõhutab, et ühise järelevalveasutuse läbi viidud esimene ja teine kontroll annavad tõsiselt põhjust muresemiseks Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise terroristide rahastamise jälgimise programmi lepingu kooskõla pärast andmekaitsepõhimõtete;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

126. märgib murega, et ühise järelevalveasutuse läbi viidud esimene kontroll annab tõsiselt põhjust muretsemiseks Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise TFTP lepingu kooskõla pärast andmekaitsepõhimõtetele;

127. palub komisjonil tegeleda Euroopa andmekaitseinspektori, artikli 29 töörühma, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja mitme riigi parlamendi esile toodud probleemidega seoses kavandatava Euroopa broneeringuinfo direktiiviga ⁽¹⁾, piirates selle kohaldamisala kolmandatesse riikidesse suunduvatele ja kolmandatest riikidest saabuvatele lendudele, rahvusvahelise terrorismiga võitlemisele, andmete säilitamise tähtsajale ja säilitatavate andmete loendile ning tagades süsteemi tõhusa hindamise;

128. ei pea komisjoni teatist Euroopa terrorismi rahastamise jälgimissüsteemi kohta piisavaks läbirääkimiste aluseks; palub komisjonil esitada seadusandliku ettepaneku ELi territooriumil andmetest väljavõtete tegemisele kehtiva õigusliku ja tehnilise raamistiku kohta, tagades täieliku kooskõla Euroopa andmekaitsestandarditega;

129. rõhutab, et terrorismi rahastamise Euroopa jälgimissüsteem ⁽²⁾ peaks olema tõhus ja sihipärane ning selgete juurdepääsuõigustega andmetest väljavõtete tegemise süsteem, mis tagab praeguse andmete massedastuse lõpetamise Ameerika Ühendriikidele nii kiiresti kui võimalik;

130. palub komisjonil ja liikmesriikidel tühistada või läbi vaadata vedelikke ja turvaskannereid käsitlevad eeskirjad ning komisjonil algatada rikkumismenetlus nende liikmesriikide vastu, kes rikuvad antud küsimuses ELis kehtivaid kodanike põhiõigusi kaitsvaid määrusi;

Rändajad ja pagulased

131. kutsub liikmesriike üles kehtestama paremini kooskõlastatud eeskirjad varjupaigataotlejate probleemide reguleerimiseks, arvestades Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat;

132. tuletab liikmesriikidele meelde, et nad peavad täielikult järgima Genfi pagulasseisundi konventsiooni, eelkõige selle artiklit 33, millega sätestatakse välja- või tagasisaatmise lubamatus;

133. mõistab karmilt hukka enamikus liikmesriikides sisserändajate, sealhulgas alaealiste väljasaatmise hõlbustamise eesmärgil laialdaselt aset leidvad kinnipidamised ning nõuab tungival, et liikmesriigid sätestaksid riiklikes õigusaktides kinnipidamisele alternatiivid;

134. kutsub liikmesriike üles reformima oma varjupaigamenetlusi, et need vastaksid Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikas sätestatud nõudele tagada tõhus õiguskaitsevahend, iseäranis seoses otsuse edasikaebamisele kohaldatavate tähtaegade, tagasilükkava otsuse ja sätetega, mis käsitlevad õigust jääda apellatsioonimeetluse ajaks vastuvõtvasse riiki;

135. märgib, et ELi varjupaigamenetlused erinevad suurel määral soolise tagakiusamise tunnistamise poolest; palub liikmesriikidel esialgsete otsuste langetajate ja kohtunike jaoks ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti soolist võrdõiguslikkust käsitlevatele suunistele tuginedes vastu võtta soolise võrdõiguslikkuse suunised ja neid rakendada, samuti palub Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametil välja töötada vahendid, millega tagada Euroopa ühises varjupaigasüsteemis soolise võrdõiguslikkuse perspektiiv;

136. kutsub liikmesriike üles keskendumisele tõhusale seadusliku rände poliitikale ja ratifitseerima võõrtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse rahvusvahelist konventsiooni; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata naisrändajatele, kes on eriti haavatavad;

137. tuletab meelde hooajatöötajaid käsitleva direktiivi ⁽³⁾ tähtsust, et vähendada tööalast eeskirjade eiramist ja ärakasutamise ohtu, ning nõuab tungival läbirääkimiste kiiret lõpuleviimist;

⁽¹⁾ COM(2011)0032.

⁽²⁾ COM(2011)0429.

⁽³⁾ COM(2010)0379.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

138. tuletab meelde, et juurdepääs tervishoiuteenustele on põhiõigus ning palub eelkõige liikmesriikidel tagada juurdepääs sellele õigusele tegelikkuses, sh ebaseaduslike sisseerändajate, eelkõige rasedate naiste ja alaealiste jaoks, korrates sellega põhiõiguste ameti 11. oktoobri 2011. aasta aruandes väljendatud muret;

139. kiidab heaks inimkaubanduse kaotamist käsitleva ELi strateegia aastateks 2012–2016 ning inimkaubandusevastase võitluse ELi koordinaatori töö; tuletab meelde, et nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on massiliste vägistamiste, inimkaubanduse ning naiste ja laste muud liiki seksuaalse kuritarvitamise ohvrid või kelle ebaseaduslikule sisseerändele on kaasa aidatud, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded, on kasulikud vahendid inimkaubanduse ohvrite kaitsmiseks ning neid tuleks täielikult rakendada;

140. taunib Euroopa ühise varjupaigasüsteemi vastuvõtmise aeglast edenemist ja avaldab kahetsust, et liidu lähenemisviisi kohaselt pannakse migratsioonikontrollile rohkem rõhku kui rahvusvahelisele kaitsele juurdepääsu tagamisele inimeste vajadustele vastamiseks; palub nõukogul ja liikmesriikidel tagada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi lõplik väljakujundamine 2012. aasta lõpuks, nagu see oli kavandatud, vastavalt liikmesriikide varjupaigaga seotud rahvusvahelistele kohustustele;

141. kiidab heaks läbivaadatud miinimumnõuete direktiivi⁽¹⁾ parandused, iseäranis soolise tagakiusamise vormide suurema tunnustamise, soolise identiteedi kui tagakiusamise sellise põhjuse arvestamise, mille korral tuleks tagada kaitse, ning kohustuse võtta arvesse asjaolusid, mis on lapse parimates huvides;

142. nõuab tungivalt, et liikmesriigid rakendaksid miinimumnõuete direktiivi nii, et oleks tagatud täielik kooskõla rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktidega, ning palub liikmesriike, kes on selleks valmis, ära kasutada sätetes tagatud kasu ja õigusi rohkem kui minimaalsel tasemel;

143. rõhutab, et pikaajaliste elanike staatust käsitleva direktiivi⁽²⁾ kohaldamisala laiendamine pagulastele ja täiendava kaitse saajatele aitab kaasa nende tõhusale integreerimisele, mis on kasulik nii Euroopa Liidule kui ka liikmesriikidele;

144. kiidab heaks komisjoni läbivaadatud ettepaneku vastuvõtutingimuste direktiivi⁽³⁾ ümbersõnastamise kohta ning rõhutab, et põhilisi vastuvõtutingimusi tuleks pakkuda varjupaigataotleja saabumise hetkest alates ning varjupaigataotlejaid tuleks julgustada vastuvõtvast kogukonnas kaasa lööma nende riigis viibimise kestusest sõltumata;

145. rõhutab, et rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise ühist menetlust käsitleva direktiivi⁽⁴⁾ muudetud ettepaneku lünklikkuse ja mitmetähenduslikkuse probleem tuleks lahendada nii, et liikmesriikidel oleks võimalik vältida kulude suurenemise ja võimaliku kuritarvitamise ohtu ning neile, kes vajavad kaitset, oleks samal ajal tagatud juurdepääs õiglastele ja kvaliteetsetele varjupaika puudutavatele otsustele;

146. soovib luua varjupaigaekspertide tööühmad, kes abistaksid varjupaiga pakkumises ebapiisava infrastruktuuriga riike; on seisukohal, et miinimumstandardite ja kvaliteedi hindamise mehhanismide olemasolu võib parandada varjupaigalaase otsustusprotsessi kvaliteeti;

147. rõhutab, et ELi õigusaktide ebapiisava ülevõtmise ja erineva suhtumise tõttu rakendamisse ei saa kõik varjupaigataotlejad kõikides liikmesriikides võrdset menetluslikku ja materiaalsoõiguslikku kaitset;

148. väljendab muret selle pärast, et praegune Dublini süsteem mõjutab varjupaigataotlejate seadusega ette nähtud õigusi, kaasa arvatud nende õigust esitatud varjupaigataotluse õiglasele läbivaatamisele ning vastuvõtmise korral tõhusale kaitsele, aga ka varjupaigataotluste ebahütlase jaotumise pärast liikmesriikide vahel;

149. rõhutab, kui olulised on läbirääkimised eesmärgiga muuta II Dublini määrust, ning rõhutab, et tõhusamat menetluskorda ei tohiks kehtestada taotlejate õiguste arvelt;

⁽¹⁾ ELT L 337, 20.12.2011, lk 9.

⁽²⁾ ELT L 132, 19.5.2011, lk 1.

⁽³⁾ COM(2011)0320.

⁽⁴⁾ COM(2011)0319.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

150. rõhutab nende liikmesriikide vajadust jõuda lõpule II Dublini määruse kohaste üleandmiste peatamise tõhusat mehhanismi käsitlevate läbirääkimistega, kus on asjaomaste isikute põhiõiguste rikkumise oht, võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat;

151. nõuab põhiõigustega arvestavat piirikontrolli ning rõhutab vajadust parlamendi demokraatliku järelevalve järele Frontexi operatsioonide üle;

152. rõhutab oma kohustust tagada täielik parlamentaarne kontroll Euroopa Liidu justiits- ja siseküsimuste ametite, eelkõige Europoli, Frontexi, Cepoli, Eurojusti ja suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise ameti üle; kutsub neid ameteid suurendama põhiõiguste mõõdet oma tegevuses;

153. rõhutab vajadust jälgida Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti mandaadi rakendamist praktikas ning rõhutab, et Europoli töö põhiõigustega seotud aspektidega tuleks tegeleda selle mandaadi läbirääkimistel 2013. aastal;

154. nõuab seoses tulevaste Schengeni hindamistega Schengeni piirieskirjade ja ühenduse viisaeeskirja põhiõigusi käsitlevate sätete tõhusat rakendamist;

155. rõhutab, et kogutud ja säilitatud andmete vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele vastavuse nõuet peaks kohaldama ka uutele isikuandmete säilitamise ja piirivalve tehnoloogiatele;

156. rõhutab, et vaba liikumine Schengeni piirkonnas on üks ELi kodanike konkreetsemaid õigusi; väljendab tugevat vastuseisu Schengeni piirikontrolli taastamist pooldavate ettepanekute uutele argumentidele, sest piirikontrolli taastamine kahjustaks oluliselt Euroopa Liidu sisest liikumisvabadust ja Schengeni ala toimimist;

157. väljendab muret liikmesriikide üha sagedasema Schengeni õigustiku eiramise pärast, takistades vaba liikumist Euroopa Liidus, ning toonitab sellega seoses kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 77 ning põhiõiguste järgimise põhimõttega vastu võetud Schengeni õigustiku kohaldamise ELi-põhise hindamise ja järelevalve mehhanismi tähtsust;

158. väljendab muret ühtlustatud menetluslike tagatiste puudumise pärast Schengeni infosüsteemis või sarnastes riiklikes andmebaasides hoiatuse andmise õiguspärasuse ja proportsionaalsuse vaidlustamisel;

159. palub komisjonil keelduda – komisjoni hinnangu valguses ELi tagasivõtulepingutele⁽¹⁾ – toetamast selliste uute lepingute rutakat sõlmimist, millega kaasneb põhiõiguste rikkumine; palub nõukogul jälgida põhimõtete, mille kohaselt ei tohi lepinguid sõlmida mis tahes hinna eest;

160. kutsub üles liikmesriike, kes ei ole seda veel teinud, ratifitseerima Euroopa Nõukogu välismaalaste kohalikul tasandil avalikus elus osalemise konventsiooni, ning neid, kes on selle ratifitseerinud, rakendama praktikasse nimetatud konventsiooni artiklit 6, milles sätestatakse kõikide nende kolmandate riikide kodanike õigus hääletada ja kandideerida kohalikel valimistel, kes on vastuvõtvast riigis seaduslikult ja korrapäraselt elanud viis aastat enne valimiste toimumist;

Lapse õigused

161. kutsub kõiki ELi institutsioone tõhusalt tegelema selliste probleemidega nagu ühe või mõlema vanema ilmajätmine lapse hooldusõigusest, kadunud lapsed, laste seksuaalne ärakasutamine ja lasteporno, saatjata alaealiste sisserändajate kaitse ja hoolekandeesutusse paigutatud puuetega laste olukord ning koduvägivalla all kannatanud ja tööga seoses ära kasutatud laste kaitse;

162. tervitab komisjoni esitatud lapse õigusi käsitlevat ELi tegevuskava, komisjoni jõupingutusi laste õiguste austamise ja edendamise tagamisel kohtumenetlustes ning asjaolu, et kuriteoohvrite direktiiv tagab laste kui kaitsetute ohvrite kaitse kõige kõrgemal tasemel;

⁽¹⁾ COM(2011)0076.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

163. kutsub ELi institutsioone ja kõiki liikmesriike üles välja töötama lapsesõbralikku poliitikat sellistes valdkondades nagu tööhõive, keskkond, julgeolek või ränne, samuti seoses juriidiliste küsimuste, hariduse ja andmekaitsega; rõhutab lastele suunatud tegevustesse investeerimise tähtsust olemasolevate eelarverubriikide ümbersuunamise ja uute investeeringute tegemise kaudu; palub kõiki liikmesriike keelata koolikohustuslikus vanuses laste töölevõtmine; rõhutab, et töötavaid noori tuleb kaitsta majandusliku ekspluateerimise eest, kõige eest, mis võib kahjustada nende ohutust, tervist, kehalist, vaimset, kõlblist ja sotsiaalset arengut, ning selliste töötingimuste eest, mis võivad takistada hariduse omandamist;

164. tuletab meelde, et Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad arvesse võtma vanemate, seaduslike eestkostjate või teiste lapse eest õiguslikult vastutavate isikute õigusi ja kohustusi;

165. palub liikmesriike tagada laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust käsitleva direktiivi ⁽¹⁾ ning inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust käsitleva direktiivi ⁽²⁾ asjakohane rakendamine;

166. palub kõigil ELi liikmesriikidel, kes ei ole seda veel teinud, ratifitseerida ÜRO lapse õiguste konventsiooni laste müüki, lapsprostitutsiooni ja lapspornograafiat käsitlev fakultatiivprotokoll ning Euroopa Nõukogu 2007. aasta konventsioon, mis käsitleb laste kaitsmist seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest;

167. rõhutab, et saatjata alaealisi ei tohi kinni pidada ning et nad on haavatavad inimesed, kes vajavad erilist vastuvõttu;

168. kiidab heaks saatjata alaealisi käsitleva komisjoni tegevuskava (2010–2014); palub komisjoni teavitada Euroopa Parlamenti saatjata alaealisi käsitleva eksperdirühma leidudest seoses migratsiooniprotsessiga;

169. palub komisjonil lisada laste õiguste aspekt kõikidesse ELi tegevustesse ning hinnata lapse õiguste koordinaatori ja lapse õiguste Euroopa foorumi tööd;

170. julgustab ELi meetmete läbivaatamisel kasutama Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti välja töötatud lapse õiguste näitajaid; nõuab praktiliste suuniste väljatöötamist selle kohta, kuidas neid näitajaid kõige paremini kasutada;

171. väljendab muret hiljutiste pedofiilia seotud skandaalide pärast ja kutsub ELi ja liikmesriike üles tagama, et pedofiiliajuhtumite uurimisel ei tolereerita karistamatust;

Ohvrite õigused ja õiguskaitse

172. palub muudel sidusrühmadel, nagu ELi ametid – nt Europol –, ja liikmesriikidel kindlustada inimõiguste küsimuse esiplaanile seadmisel ELi tasandil terviklik, kooskõlastatud ja ühtse lähenemisviisiga koostöö; palub liikmesriikidel vastu võtta asjakohased õigusraamistikud ja inimkaubanduse asjakohane ja ühtne määratlus ning tagada riiklikul tasandil nende riiklike osalejate tegevuse kooskõlastamine, kes peavad tagama inimkaubanduse ohvrite inimõiguste kaitse ja edendamise; kutsub liikmesriike üles ergutama inimkaubanduse valdkonna teadusuuringuid, et kohendada valitsuse poliitikat sellistes valdkondades nagu ränne, tööturg, majandus;

173. rõhutab vajadust hinnata inimkaubandusevastases võitluses saavutatud edu ELi inimkaubandusevastase võitluse koordinaatori leidude valguses;

174. avaldab kahetsust, et muus liikmesriigis kui kodumaal elavad ELi kodanikud ei ole tõhusalt teavitatud oma õigustest, ning nõuab tungival, et liikmesriigid parandaksid oma infosüsteeme;

175. toonitab, et nii Euroopa Inimõiguste Kohus kui ka Euroopa Liidu Kohus pöörasid oma otsustes tähelepanu õigusele õiglasele kohtupidamisele ning õiguskaitsele juurdepääsu ees olevatele takistustele, nagu menetluse pikkusele, tõhusa õiguskaitsevahendi puudumisele;

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2011, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

176. kutsub liikmesriike üles lahendama järelejäänud tõkked, näiteks tähtajad, õiguslik seisund, menetluse pikkus, kohtukulud ja menetlusnõuded;

177. nõuab tungivalt, et liikmesriigid korraldaksid ümber oma kohtusüsteemi, vaataksid üle kohtutasude suuruse, reformiksid õigusabisüsteemi ja pakuksid alternatiivseid vaidluste lahendamise mehhanisme, et hõlbustada võrdset juurdepääsu õigusemõistmisele nii suures ulatuses kui võimalik;

178. nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid uuriks, kuidas kollektiivse õiguskaitsega seotud ühised õiguspõhimõtted sobituksid ELi õigussüsteemi ning liikmesriikide õiguskorda;

179. väljendab muret seoses õiglase kohtuliku arutamise põhimõtte järgimisega ELis ja selle liikmesriikides ning iseäranis seoses hiljutiste ettepanekutega nn salastatud tõendusmaterjali kohta, mis annab valitsusele võimaluse kasutada üksikisikute vastu tõendeid, mida nad ei saaks vaidlustada või isegi näha, mis oleks aga teravas vastuolus Euroopa põhiõiguste ja standarditega;

180. palub komisjonil lõpule viia tegevuskava väljatöötamine, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses, tagades, et õiglase kohtuliku arutamise õigusi on võimalik realselt tõhusalt teostada;

181. kiidab heaks kriminaalmenetlusõigust käsitleva tegevuskava ning palub komisjonil ja liikmesriikidel rohkem pingutada selle nimel, et saavutada tugevad, kogu ELi katvad menetlusõiguse standardid nii süüdistatavate kui ka ohvrite jaoks;

182. palub liikmesriikidel tagada, et kolmandatesse riikidesse väljaandmise korral ei rikuta põhiõigusi, ning läbi vaadata vastavasisulised rahvusvahelised lepingud, mille pooled nad on;

183. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks kohtusse pöördumise õiguse tõhusat rakendamist Euroopa Liidus seoses iga praegusesse ja tulevastesse põlvkondadesse kuuluva isiku õigusega elada keskkonnas, mis vastab tema tervise ja heaolu vajadustele;

184. palub liikmesriikidel tegeleda soospetsiifiliste kuritegude probleemiga ning pakkuda välja tõhusad koduvägivallavastase võitluse vahendid, võttes vajaduse korral vastu kaitsemeetmeid käsitlevad õigusaktid;

185. kiidab heaks nõukogu vastu võetud tegevuskava ohvrite õiguste tugevdamiseks ja kaitseks ning komisjoni ettepaneku ohvrite paketi kohta, milles käsitletakse esmajoones lapsohvrite ja terrorismiohvrite vajadusi;

186. palub liikmesriikidel tagada ohvriabi teenustele rahalised vahendid, võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tulevast võimaluste hinnangut ning liikmesriikide paljutöotavaid tavaid;

187. juhhib tähelepanu jätkuvatele puudujääkidele seoses kaitseõiguse miinimumtagatistega ning märgib, et Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik seadis kahtluse alla Euroopa vahistamismääruse kui tõhusa õiguskaitsevahendi ning selle kasutamise kergemate kuritegude korral;

188. väljendab tõsist muret kinnipeetavate olukorra pärast Euroopa Liidus; palub, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid esitaksid koos Euroopa Nõukogu ning piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komiteega ettepanekud, mille eesmärk on tagada, et kinnipeetavate õigusi austatakse ja nende ühiskonda tagasipöördumist toetatakse; nõuab oma 15. detsembri 2011. aasta resolutsioonis (kinnipidamistingimuste kohta ELis) ⁽¹⁾ sisalduvate nõuete täitmist ning iseäranis seadusandlikku algatust ELi kinnipidamistingimuste ühiste miinimumstandardite ning asjakohaste järelevalvemehhanismide kohta;

189. rõhutab, et rahvusvaheline koostöö terrorismivastases võitluses peaks põhinema täielikul kooskõlal rahvusvaheliste standardite ning inimõiguste kaitse valdkonnas võetud kohustustega;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0585.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

190. tunneb heameelt sellele üle, et Luure Keskagentuuri ebaseadusliku tegevuse kohta, mis on juba mõnes liikmesriigis aset leidnud, toimub uurimine, mida Euroopa Parlament nõudis oma 2007. aasta raportites ja 2012. aasta järelreportis; nõuab edasist uurimist ja palub liikmesriikidel rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi täielikult täita;

191. nõuab salateenistuste üle peetava demokraatliku ja õigusliku järelevalve tugevdamist riigi tasandil, mis on äärmiselt kiireloomuline ja vajalik samm; nõuab, et Euroopa Liit tugevdaks järelevalvet nende ametitega ELi tasandil tehtava koostöö üle, sealhulgas ELi organite kaudu ja nende ning kolmandate riikidega tehtava koostöö üle;

192. väljendab muret selle pärast, et politsei kasutab ELis ebaproportsionaalselt jõudu avalike ürituste ja meeleavalduste ajal; nõuab, et liikmesriigid tugevdaksid demokraatlikku ja õiguslikku järelevalvet õiguskaitseorganite ja nende personali üle, aruandekohuslust ja tagaksid, et karistamatusel ei ole Euroopas kohta, iseäranis ebaproportsionaalse jõukasutamise juhtudel või kui toime on pandud piinamise või ebainimliku või alandava kohtlemisega seotud tegu; palub liikmesriikidel kindlustada, et politseitöötajad kannavad identifitseerimisnumbrit;

Kodakondsus

193. tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingus (1992) võeti kasutusele liidu kodakondsuse mõiste, millega anti igale liidu kodanikule õigus vabalt liikuda ja elada liidu territooriumil, õigus valida ja olla valitud nii selle liikmesriigi kohalikel valimistel, kus ta elab, kui ka Euroopa Parlamendi valimistel, õigus saada kaitset iga liikmesriigi diplomaatilistelt ja konsulaarasutustelt, õigus pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole, õigus pöörduda Euroopa Ombudsmani poole ning palju muid õigusi eri valdkondades, nagu kaupade ja teenuste vaba liikumine, tarbijakaitse, rahvatervis, võrdsed võimalused ja võrdne kohtlemine, juurdepääs tööhõivele ja sotsiaalsele kaitsele; märgib, et Amsterdami leping (1997) ja Lissaboni leping (2009) tugevdasid liidu kodakondsusega seotud õigusi veelgi;

194. kutsub komisjoni üles koostama valimisõiguse võrdlevaid uuringuid riigi ja ELi tasandil, et selgitada välja kõrvalekalded, mis panevad Euroopa Liidus teatud isikute kategooriad ebaõiglasesse olukorda, ja esitada koos uuringutulemustega kohaseid soovitusi diskrimineerimise lõpetamiseks; tuletab meelde eeliskäsitlemise ja erimeetmete tähtsust erineva taustaga ja ebasoodsas olukorras olevatesse elanikkonnarühmadesse kuuluvate inimeste esindatuse edendamisel otsustustasandi ametikohtadel;

195. tuletab meelde Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid valimismenetluste kohta, mis põhinesid muu hulgas Veneetsia komisjoni valimiste käitumiskodeksi suunistel, ning kutsub ELi ja liikmesriike üles neid järgima;

196. palub komisjonil analüüsida kodakondsuseta isikute olukorda eeskätt kodakondsust käsitlevas aruandes ja aruandes ELi põhiõiguste harta kohaldamise kohta;

197. kutsub liikmesriike üles algatama teabekampaaniaid ja teadlikkust tõstvaid kampaaniaid, et teavitada ELi kodanikke nende õigusest hääletada ja kandideerida, võttes seejuures arvesse kitsamate sihtrühmade ja haavatavate rühmade vajadusi; nõuab Euroopa valimistoimingutes vajalike reformide läbiviimist kõikides liikmesriikides, et edendada aktiivset Euroopa Liidu kodakondsust; on seisukohal, et aktiivset ja osalevat ELi kodakondsust tuleks samuti ergutada dokumentidele ja teabele juurdepääsu, läbipaistvuse, heade valitsemis- ja haldustavade, demokraatliku osaluse ja esinduse abil ühes otsustusprotsessiga, mis on liidu kodanikele nii lähedal kui võimalik;

198. tervitab asjaolu, et 2013. aasta on kuulutatud Euroopa kodanike aastaks, muutes sellega liidu kodakondsuse ja selle konkreetsed eelised liidu kodanike jaoks nähtavaks, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada Euroopa kodakondsust ja sellega seotud õigusi käsitlevate teavituskampaaniate läbiviimine;

199. palub komisjonil ja liikmesriikidel jagada teavet diplomaatilise ja konsulaarkaitse õiguse kohta; kutsub liikmesriike üles tegema aktiivset koostööd, et kindlustada ELi kodanike kaitse väljaspool Euroopa Liitu, ka kriisi ja katastroofi olukorras;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

200. kutsub liikmesriike üles välja töötama teabekampaaniaid, mille eesmärk on tugevdada kodanike aktiivset osalemist petitsiooniõiguse ja Euroopa Ombudsmani poole pöördumise õiguse kasutamisel, et esitada kaebus mõne ELi institutsiooni või organi poolt toime pandud haldusomavoli juhtumi peale, ja kodanikualgatuste kaudu;

201. palub Euroopa Liidul ja liikmesriikidel suurendada avalikkuse teadlikkust Euroopa kodanikualgatusest kui otsedemokraatia vahendist, mille eesmärk on tõhustada liidu demokraatlikku toimimist;

202. osutab vajadusele algatada tõhusad teavituskampaaniad, mis edendavad noorte hulgas ELi kodakondsusega kaasnevaid õigusi, näiteks koolides ja ülikoolides aktiivse kodakondsuse programmi loomine;

203. rõhutab vajadust Euroopa Parlamendi valimissüsteemi kiire reformi järele, mis tagaks ELi kodanike aktiivse osalemise ELi toimimises;

o

o o

204. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja komisjonile, liikmes- ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO-le, Euroopa Nõukogule ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile.

Neljapäev, 13. detsember 2012

P7_TA(2012)0503

Aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2011. aastal ja Euroopa Liidu poliitika selles valdkonnas**Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2011. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas (2012/2145(INI))**

(2015/C 434/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning inimõigusi käsitlevaid muid tähtsaid rahvusvahelisi lepinguid ja vahendeid,
- võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2011. aastal, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012,
- võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni⁽¹⁾, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava (11855/2012), mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuli 2012. aasta otsust 2012/440/ÜVJP, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu inimõiguste eriesindaja,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” (COM(2011)0886),
- võttes arvesse inimõigusi käsitlevaid Euroopa Liidu suuniseid,
- võttes arvesse oma 8. juuli 2010. aasta seisukohta Euroopa välisteenistuse kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 3. mai 2011. aasta resolutsiooni 65/276 Euroopa Liidu osalemise kohta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni töös,
- võttes arvesse 8. septembril 2000. aastal vastu võetud ÜRO aastatuhande deklaratsiooni (A/Res/55/2) ja ÜRO Peaassamblee resolutsioone,
- võttes arvesse oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toetuse kohta Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule probleemide lahendamiseks ja raskuste ületamiseks⁽³⁾ ning 19. mai 2010. aasta resolutsiooni⁽⁴⁾ Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverentsi kohta, mis toimus 2011. aasta 31. maist 11. juunini Ugandas, Kampalas, võttes samuti arvesse ELi seal antud lubadusi⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

⁽²⁾ ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 454.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0507.

⁽⁴⁾ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 78.

⁽⁵⁾ <http://www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/18B88265-BC63-4DFF-BE56-903F2062B797/0/RC9ENGFRA SPA.pdf>

Neljapäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse nõukogu 21. märtsi 2011. aasta otsust 2011/168/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta ⁽¹⁾ ja 12. juulil 2011. aastal vastu võetud läbivaadatud tegevuskava, milles esitatakse Rahvusvahelist Kriminaalkohut käsitleva nõukogu otsuse järelmeetmed,
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 8. märtsi 2011. aasta ühisteatist Euroopa Ülemkogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel” (COM(2011)0200),
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 25. mai 2011. aasta ühisteatist „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele” (COM(2011)0303),
- võttes arvesse 20. juunil 2011. aastal toimunud välisasjade nõukogu 3101. istungil vastu võetud järeldusi Euroopa naabruspoliitika kohta,
- võttes arvesse 1. detsembril 2011. aastal toimunud välisasjade nõukogu 3130. istungil vastu võetud järeldusi Euroopa demokraatia rahastu kohta ning Coreperi 15. detsembri 2011. aasta koosolekul kokku lepitud deklaratsiooni Euroopa demokraatia rahastu loomise kohta,
- võttes arvesse oma 29. märtsi 2012. aasta soovitus nõukogule Euroopa demokraatia sihtkapitali võimaliku loomise korraldamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas”,
- võttes arvesse oma 2. veebruari 2012. aasta soovitus nõukogule kooskõlastatud poliitika väljatöötamise kohta seoses režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 16. mai 2011. aasta aruannet (A/HRC/17/27) arvamus- ja sõnavabaduse edendamise ja kaitsmise kohta, milles rõhutatakse, et rahvusvahelised inimõigustealased normid ja standardid, mis seonduvad õigusega arvamus- ja sõnavabadusele, on kohaldatavad ka interneti kui kommunikatsioonikanali suhtes,
- võttes arvesse digitaalarengu voliniku 12. detsembri 2011. aasta teatist strateegia „No Disconnect” kohta,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 28. juuli 2011. aasta raportit (A/66/203) inimõiguste kaitsjate olukorra kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 21. detsembri 2010. aasta resolutsiooni (A/RES/65/206) moratooriumi kehtestamise kohta surmanuhtluse kasutamisele,
- võttes arvesse piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni,

⁽¹⁾ ELT L 76, 22.3.2011, lk 56.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0576.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0113.

⁽⁴⁾ ELT C 291 E, 4.10.2011, lk 171.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0018.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni kinnipeetavate väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 5. augusti 2011. aasta vahearuanne (A/66/268), milles käsitletakse piinamist ning muud julma, ebainimlikku ja inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist ja üksikvangistust, sh psühhiaatriakliinikutes,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325, 1820, 1888, 1889 ja 1960 naiste, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse ELi nõukogus 13. mail 2011. aastal vastu võetud aruanne ELi näitajate kohta, mille eesmärk on töötada välja terviklik lähenemisviis naisi, rahu ja julgeolekut käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1325 ja 1820 rakendamiseks ELis,
- võttes arvesse nõukogu 1. detsembri 2011. aasta järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,
- võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2011. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks“ (COM(2011) 0637),
- võttes arvesse konventsiooni naiste diskrimineerimise kõikide vormide likvideerimise kohta (CEDAW) ja selle fakultatiivprotokolli,
- võttes arvesse 7. aprillil 2011. aastal Euroopa Nõukogu ministrite komitees vastu võetud naistevastase vägivalga ja perevägivalga ennetamise ja tõkestamise konventsiooni,
- võttes arvesse lapse õigusi käsitlevaid ÜRO resolutsioone, sh kõige hilisemat, 4. aprilli 2012. aasta resolutsiooni,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu 17. juuni 2011. aasta resolutsiooni inimõiguste, seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi kohta,
- võttes arvesse asjaolu, et 22. jaanuaril 2011 ühines Euroopa Liit ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, mis on esimene inimõigusi käsitlev ÜRO konventsioon, mille Euroopa Liit ratifitseeris piirkondliku integratsiooni organisatsioonina,
- võttes arvesse inimõiguste nõukogu avaldatud ÜRO tööalase ja päritolulise diskrimineerimise tõhusa kaotamise põhimõtete ja suuniste projekti (A/HRC/11/CRP.3),
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku ja ÜRO lepinguorganite ning erimenetluste raames tehtud tähelepanekuid ja soovitusi kastipõhise diskrimineerimise kohta, rõhutades eelkõige rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja nendega seotud sallimatuse kaasaegsete vormidega tegeleva ÜRO eriraportööri 24. mai 2011. aasta aruanne (A/HRC/17/40),
- võttes arvesse nõukogu 21. veebruari 2011. aasta järeldusi usul või veendumustel põhineva sallimatuse, diskrimineerimise ja vägivalga kohta ning võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 66/167, milles käsitletakse võitlust sallimatuse, negatiivsete stereotüüpide loomise ja häbimärgistamise ning diskrimineerimise, vägivalga õhutamise ja usutunnistusel või veendumustel põhineva isikuvastase vägivalga vastu,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0377/2012),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0309.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- A. arvestades, et aluslepingud kohustavad Euroopa Liitu tuginema oma välistegevuses demokraatia põhimõttele alusele, õigusriigi põhimõttele, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsusele ja jagamatusele, inimväärikuse austamisele, võrdsuse ja solidaarsuse põhimõttele ning ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete austamisele;
- B. arvestades, et inimõiguste ja püsiva rahu alustalade kaitse lahutamatuks osaks on õigus, õigusriigi põhimõtted, vastutus kõikide kuritegude, sh rahvusvahelist üldsust mõjutavate kõige tõsisemate kuritegude eest, õiglase kohtulik arutamine ja sõltumatu kohtusüsteem;
- C. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi põhimõtete järgimine on inimõiguste ja põhivabaduste, igasuguse mittediskrimineerimise, inimeste ja kogukondade sallimise ning kõikide võrdsuse tagamiseks parim viis;
- D. arvestades, et lähtuvalt araabia kevade õppetundidest peab EL tegelema jätkuvalt oma poliitika läbivaatamise ja täiustamisega ning poliitikavaldkondade vahelise sidususe tagamisega, muu hulgas inimõiguste kaitsjate, rahvusvahelise humanitaarõiguse, kolmandate riikide ja kodanikuühiskonnaga, sh valitsusväliste organisatsioonide ja rohujuuretasandi liikumistega peetavate inimõigustealaste dialoogide ja sotsiaalmeedia valdkonnas;
- E. arvestades, et EL on kohustatud aitama nendel riikidel, kellega ta on sõlminud rahvusvahelised lepingud, sh kaubanduskokkulepped, rakendada kõiki neid ülitähtsaid põhimõtteid, tagades eelkõige kõnealustes lepingutes sisalduvate demokraatia ja inimõiguste klauslite range järgimise;
- F. arvestades, et juurdepääs internetile on peamine tegur, mis võimaldab juurdepääsu teabele, sõna-, ajakirjandus- ja kogunemisvabadusele ning majanduslikule, sotsiaalsele, poliitilisele ja kultuurilisele arengule; arvestades, et EL peab inimõigusi kaitsma ja edendama nii võrgus kui ka võrguväliselt;
- G. arvestades, et valitsuste ja valitsusväliste osalejate toimepandud mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabaduse rikkumiste arv kasvab paljudes maailma riikides ning sellega kaasneb diskrimineerimine ja sallimatus nii teatavate üksikisikute kui ka usukogukondade, sh vähemuste ja mitteusklike suhtes;
- H. arvestades, et naiste roll ja nende täielik osalemine poliitika-, majandus- ja sotsiaalsfääris on ülioluline, eriti sõjajärgsetes rahutagamisprotsessides, demokraatiale üleminekut käsitlevates läbirääkimistes ning konfliktilahendamise-, lepitus- ja stabiliseerimisprotsessides;
- I. arvestades, et aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas ning ELi poliitika selles vallas ei peaks endast kujutama üksnes varasemate saavutuste ja vigade kajastust ja ülevaadet, vaid ka inspiratsiooniallikat ELi inimõiguste ja demokraatia strateegia ja tegevuskava jaoks; arvestades, et iga järgnev aastaaruanne peaks aitama ideaalis selgelt ja korrapäraselt kaasa ELi inimõiguste poliitika täiustamisele maailmas;

ELi 2011. aasta aruanne

1. väljendab heameelt inimõigusi ja demokraatiat 2011. aastal käsitleva ELi aastaaruande vastuvõtmise üle; peab kiiduväärseks asjaolu, et komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal oli võimalik tutvustada aastaaruannet Euroopa Parlamendi juunis toimunud täiskogul ning pöörduda seeläbi tagasi tavapraktika juurde;
2. märgib, et viimastel aastatel on aastaaruande paremaks muutmiseks võetud kiiduväärseid meetmeid, kuid rõhutab, et arenguruumi on veelgi;
3. on seisukohal, et aastaaruanne peaks olema tähtis vahend, mille abil kajastada ELi selles valdkonnas tehtavat tööd ning aidata suurendada ELi tegevuse nähtavust; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal konsulteerida tulevaste aastaaruannete koostamisel aktiivselt ja süstemaatiliselt ka Euroopa Parlamendiga ning anda aru selle kohta, kuidas võetakse arvesse parlamendi resolutsioone;

Neljapäev, 13. detsember 2012

Üldised seisukohad

4. väljendab heameelt inimõigusi käsitleva ELi strateegilise raamistiku vastuvõtmise üle 25. juunil 2012; nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid teeksid selle õigeaegse ja nõuetekohase rakendamise tagamiseks koostööd, et täita usaldusväärset ELi aluslepingust tulenevat kohustust tugineda oma välispoliitikas põhimõtteliselt ja kindlalt inimõigustele, demokraatlikele väärtustele ja õigusriigi põhimõtetele, vältides seejuures topeltstandardeid;
5. nõuab tungivalt, et nõukogu, komisjon, Euroopa välisteenistus ja parlament hoiaksid ja austaksid ELi rolli inimõiguste ülitähtsa kaitsjana, tehes selles raamistikus ning ELi arenguabi ja Euroopa demokraatia rahastu võimalusi kasutades omavahel tihedat koostööd, et rakendada maailmas ELi sidusat, sihipärast ja tulemuslikku inimõigusi käsitlevat poliitikat;
6. soovib nõukogul ja Euroopa välisteenistusel viia läbi uue inimõiguste paketi, eeskätt tegevuskava vahehindamine; nõuab ulatuslikku konsulteerimist Euroopa Parlamendiga, parlamendi korrapärast teavitamist ning kodanikuühiskonna kaasamist kõnealusesse protsessi;
7. peab kiiduväärseks ELi inimõiguste eriesindaja volitusi ning nõukogu inimõiguste töörühma (COHOM) kavandatavat loomist Brüsselis; ootab nende tihedat koostööd parlamendiga, eriesindaja puhul ka kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 36 sätetega;
8. eeldab, et COHOM suurendab koostööd põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühmaga, et lahendada inimõiguste poliitika kooskõlastatuse probleem ELi välis- ja sisepoliitikas; rõhutab, kui oluline on, et ELi poliitika oleks sidus, järjekindel, eeskujuga näitav ning kooskõlas põhiväärtustega ja aluspõhimõtetega, et suurendada maailma silmis ELi tõsiseltvõetavust, tõhustada ELi inimõigustealast poliitikat ning näidata välja inimõiguste universaalsuse tõelist austamist;
9. tervitab asjaolu, et Lissaboni lepinguga loodud ELi juriidilise isiku staatuse rakendamine ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimisel 2010. aasta detsembris avaldas ELi sise- ja välispoliitika sidususele positiivset mõju; kutsub üles võtma samasuguse hoiaku muude rahvusvaheliste inimõiguste lepingute ja konventsioonide suhtes; kutsub nõukogu ja komisjoni üles võtma selles valdkonnas ennetava lähenemisviisi, et käsitleda liikmesriikide poolt muude oluliste välislepingute ja -konventsioonide ükshaaval allkirjastamisest ja ratifitseerimisest tulenevat negatiivset mõju;
10. nõuab tungivalt, et asepresident ja kõrge esindaja, Euroopa välisteenistus, nõukogu ja komisjon tagaksid tulemuslikkuse huvides sidususe ja järjepidevuse mitmesuguste välistegevuse rahastamisvahendite ja olemasolevate või kavandatavate ELi võrdlusuuringute ning järelevalve- või hindamistegevuse ja meetodite vahel, mis käsitlevad inimõigusi ja demokraatia olukorda kolmandates riikides ja hõlmavad järgmist: inimõigusi ja demokraatiat käsitlevad jaod laienemise ja naabruspoliitika eriaruannetes; Euroopa naabruspoliitika jaoks ettenähtud inimõiguste ja demokraatia osas tehtud edusammudest lähtuva põhimõtte hindamine; inimõiguste kavandatav lisamine mõjuhinnangutesse, mis koostatakse seadusandlike ja muude kui seadusandlike ettepanekute ja piirkondlike ning kahepoolsete kokkulepete jaoks, mis võivad olla kaubandus-, partnerlus-, assotsieerimis- või koostöölepingud; komisjoni kava sätestada ELi abiandmisviiside kasutamise korral (eeskätt seoses eelarvetoetusega) inimõiguste olukorra hindamine; järelevalvemehhanismi rakendamise tugevdamine inimõigustealaste kokkulepete järgimise kontrollimiseks GSP+ riikides; eesmärk süstematiseerida valimiste ELi vaatlusmissioonide raportite järelkasutust ning tähelepanu, mida ELi nõukogu koondab võrdlusuuringutele ning inimõiguste, soo ja relvakonfliktist mõjutatud lastega seotud aspektide jätkuvale ja süsteemsele arvessevõtmisele ÜJKP missioonidest õpitut käsitlevates dokumentides;
11. väljendab heameelt inimõigustealaste riigipõhiste strateegiate vastuvõtmise üle, mis võimaldab riikidel viia oma poliitikat ellu kõige asjakohasemal ja tõhusamal viisil; tunnustab põhirulli, mida on täitnud kohalikud ELi delegatsioonid konkreetsetele oludele kohandatud riigistrateegiate väljatöötamisel ja järgimisel, kuid toob esile rolli, mida täidab Euroopa välisteenistus inimõigusi käsitlevas strateegilises raamistikus ja ELi suunistes sätestatud ELi inimõiguste poliitika

Neljapäev, 13. detsember 2012

prioriteetide sidusa elluviimise koordineerijana; rõhutab, kui oluline on ehitada lõplikult üles inimõiguste ja demokraatia eest vastutavate isikute võrgustik ELi delegatsioonides, ÜJKP missioonidel ja operatsioonidel; nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid võtaksid parima tavana vastu meetodi, mille puhul töötatakse inimõiguste küsimustega kohalikul tasandil inimõiguste tööühmades kaudu, mis on moodustatud ELi delegatsioonide ja ELi liikmesriikide saatkondade hulgas; nõuab samuti regulaarselt ühenduse pidamist kodanikuühiskonna esindajate, inimõiguste kaitsjate ja liikmesriikide parlamentide liikmetega; toetab Euroopa välisteenistuse eesmärki pakkuda kõikidele Euroopa välisteenistuse, komisjoni, ELi delegatsioonide ja ÜJKP missioonide ning kõikide kolmandate riikidega suhteid omavate Euroopa Liidu ametite, eelkõige Frontexi töötajatele inimõiguste ja demokraatia alast koolitust; nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks eelkõige inimõiguste kaitsjate kaitsele; on seisukohal, et inimõigustealaseid riigipõhiseid strateegiaid tuleks laiemalt kaasata liidu ÜVJPsse, ÜJKPsse, kaubandus- ja arengupoliitikasse ning geograafilistesse ja temaatilistesse programmidesse, et tagada suurem tulemuslikkus, tõhusus ja sidusus;

ELi tegevus ÜROs

12. peab kiiduväärseks ELi püüdlusi toetada ja taaselustada inimõigustealast tööd ÜRO süsteemis, sh ÜRO inimõiguste nõukogu 2011. aasta läbivaatamise lõpetamist; rõhutab, et oluline on jätkuvalt toetada ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatust ning konkreetsete teemade ja riikidega seotud ÜRO inimõiguste eriraportööride osatähtsust ning loodab, et nimetatud isikud teevad tihedat koostööd hiljuti ametisse nimetatud ELi inimõiguste eriesindajaga; rõhutab olulist tõsiasja, et 22. jaanuaril 2011 ühines Euroopa Liit ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga – tegemist on esimese inimõigusi käsitleva ÜRO konventsiooniga, mille Euroopa Liit ratifitseeris juriidilise isikuna;

13. rõhutab, kui oluline on ELi kindel toetus ja aktiivne osalemine ÜRO pagulaste ülemvoliniku ameti töös, avaldades toetust resolutsioonidele, koostades avaldusi ning osaledes interaktiivsetes dialoogides ja aruteludes;

14. peab kiiduväärseks aktiivsust, millega ELi liikmesriigid panustavad ÜRO inimõiguste süsteemi usaldusväärsusse, laiendades alalist kutset ühiselt kõikidele ÜRO inimõiguste valdkonna erimenetlustele, korraldades Liibüa küsimuses ÜRO inimõiguste nõukogu erisüstingit, kus esitati ajalooline soovitus jätta Liibüa inimõiguste nõukogust välja, ning juhtides jõupingutusi, mille tulemusena loodi Süüria inimõiguste olukorda uuriv sõltumatu uurimiskomisjon;

15. tunnistab ELi kaasavat potentsiaali ja leidlikku koalitsioonimoodustamise oskust, mida näitlikustab see, et kõikide piirkondade liikmesriikide toetusel jõuti inimõiguste, seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi küsimuses pöördelise inimõigustealase resolutsiooni vastuvõtmiseni, ning ka üksmeele saavutamine Genfis ja New Yorgis seoses vajadusega võidelda usulise sallimatusega ning kaitsta usu- ja veendumusvabadust, vältides seejuures võimalikku kahjulikku mõju muudele põhilistele inimõigustele, nt sõnavabadusele;

16. kinnitab veel kord oma vastuseisu tavale, mille kohaselt piirkondlikud rühmad korraldavad vaidlustamata valimisi inimõiguste nõukogusse;

17. soovib järgida üldise korrapärase läbivaatamise alaseid soovitusi, kaasates need süstemaatiliselt ELi inimõigustealastesse riigipõhisesse strateegiasse ning inimõigustealastesse dialoogidesse ja konsultatsioonidesse;

18. tuletab meelde piisava rahastamise vajalikkust selleks, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni inimõiguste ülemvoliniku ameti piirkondlikud esindused saaksid töötada;

19. tuletab meelde ÜRO Peaassamblee poolt vastu võetud resolutsiooni nr 65/276 ELi osalemise kohta ÜRO töös ja peab seda tagasihoidlikuks alguseks laiaulatuslikumale püüdlusele suurendada ELi rolli selle organisatsiooni inimõigustealastes töös;

Neljapäev, 13. detsember 2012

Rahvusvahelise kriminaalõiguse, karistamatuse vastase võitluse ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga seotud ELi poliitika

20. peab kahetsusväärseks, et valikuline õigusemõistmine avaldub uutes ja üleminekuetapis demokraatlikes riikides sageli õigusriigi põhimõtte ja korrupsiooni vastase võitluse varjus; peab kahetsusväärseks, et valikulisest õigusemõistmisest on kujunenud vaid poliitilise kättemaksu ja poliitiliste teisitõtlejatega arveteklaarimise vahend, mille abil hirmutatakse ja tõrjutakse opositsiooni esindajaid, ajakirjandustöötajaid ja inimõiguste kaitsjaid, eeskätt valimiseelsel perioodil; on endiselt mures Ukraina opositsiooniliikmete vastu esitatud kuriteosüüdistuste ja poliitilise taustaga süüdistuste pärast ning nõuab Ukraina ametivõimudelt opositsiooni jätkuva tagakiusamise lõpetamist, sest see takistab riigi püüdeid tagada õigusriigi põhimõtete ja demokraatlike väärtuste järgimine;

21. peab kahetsusväärseks, et kuigi rahvusvahelised organid on Venemaa võimudele esitanud arvukalt sellekohaseid üleskutseid, ei ole Sergei Magnitski surma uurimisel tehtud mingeid edusamme; nõuab seetõttu, et nõukogu kehtestaks Sergei Magnitski surma eest vastutavatele ametnikele üleliidulise viisakeelu ja rakendaks seda, külmutades ka kõik finantsvarad, mis nendel isikutel või nende lähimatel perekonnaliikmetel võivad ELis olla;

22. on endiselt pettunud Mihhail Hodorkovski ja Platon Lebedevi kohtuprotsessi pärast, mida rahvusvaheline üldsus peab poliitiliseks;

23. tähistab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi jõustumise 10. aastapäeva; tervitab Rooma statuudi ratifitseerimist Cabo Verde ja Vanuatu poolt; tunnustab Rahvusvahelist Kriminaalkohtu viimase astme kohtu mehhanismina, mis on pädev õiguse jõustamiseks inimsusevastaste kuritegude, genotsiidi ja sõjakuritegude ohvrite suhtes, nii nagu näeb ette Rooma statuudi vastastikuse täiendavuse põhimõte;

24. kinnitab oma tugevat toetust Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule võitluses kõige tõsisemate ja rahvusvahelisel tasandil muret tekitavate kuritegude karistamatuse vastu; kutsub ELi ja liikmesriike üles pakkuma jätkuvalt poliitilist, diplomaatilist, logistilist ja rahalist tuge Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ja muudele kriminaalkohtutele, sealhulgas ajutistele endise Jugoslaavia ja Rwanda asjade rahvusvahelistele kriminaalkohtutele, Sierra Leone erikohtule, Kambodža Kohtu erakorralisele kolleegiumile ja Liibanoni erikohtule;

25. toetab asjaolu, et inimõigusi ja demokraatiat käsitlevasse ELi strateegilisse raamistikku ja tegevuskavasse lisati viide vajadusele võidelda jõuliselt tõsiste kuritegude karistamatuse vastu, edendades eelkõige Rahvusvahelist Kriminaalkohtu, ning arusaam, et eelkõige on peavad riigid uurima tõsiseid rahvusvahelisi kuritegusid ning edendama ja toetama riiklike kohtusüsteemide suutlikkuse suurendamist, et selliseid kuritegusid uurida ja süüdistusi esitada;

26. peab kiiduväärseks Rahvusvahelist Kriminaalkohtu käsitlevas nõukogu 21. märtsi 2011. aasta otsuses 2011/168/ÜVJP võetud kohustusi ja 12. juulil 2011. aastal vastu võetud tegevuskava ning soovib ELil ja tema liikmesriikidel tagada tõhusate ja konkreetsete meetmete abil nende rakendamine, et edendada Rooma statuudi universaalsust ja terviklikkust, toetada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu sõltumatust ning selle tõhusat ja tulemuslikku toimimist ning toetada täiendavuse põhimõtte rakendamist; kutsub ELi inimõiguste eriesindajat üles rakendama ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilises raamistikus sisalduvaid Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga seotud meetmeid;

27. tunnustab komisjoni jõupingutusi ELi vastastikuse täiendavuse vahendite loomisel, mille eesmärk on toetada riikliku suutlikkuse arengut ja luua poliitiline tahe väidetavate rahvusvaheliste kuritegude uurimiseks ja kohtu ette viimiseks, ning rõhutab põhjalike konsultatsioonide tähtsust ELi liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega nimetatud vahendite väljatöötamisel;

28. kordab oma soovitusi lisada Rooma statuut head valitsemistava ja õigusriigi põhimõtteid käsitlevate rahvusvaheliste lepingute paketti, mille peavad ratifitseerima üldiste tariifsete soodustuste süsteemi (GPS+) kuuluvad kolmandad riigid; toetab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu klausli järjepidevat kaasamist kolmandate riikidega sõlmitavatesse ELi lepingutesse; kutsub üles kaasama Rahvusvahelist Kriminaalkohtu kõikidesse ELi välispoliitika prioriteetidesse, võttes eelkõige süstemaatiliselt arvesse võitlust karistamatuse vastu ja vastastikuse täiendavuse põhimõtet;

Neljapäev, 13. detsember 2012

29. rõhutab, kui olulised on ELi kindlad meetmed selleks, et ennetada ja seeläbi kas vältida või taunida koostöö mittetegemist, nt seoses kohtukutsete edastamisega üksikisikutele, kelle kohta on välja antud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu vahistamismäärus, ning suutmatusega selliseid isikuid vahistada ja üle anda; kutsub ELi ja tema liikmesriike veel kord üles vastama kõikidele kohtu nõudmistele pakkuda õigeaegset abi ja koostööd, et tagada muu hulgas kehtivate vahistamismääruste elluviimine; kordab, et EL ja tema liikmesriigid peavad kehtestama koostöös Euroopa välisteenistusega sisesuunised, milles esitatakse käitumisjuhend ELi/liikmesriigi ametnike ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poolt tagaotsitavate isikute vahelise kontakti korral;

30. väljendab oma sügavat muret osalisriikide assamblee 10. istungil (12.–21. detsember 2011) toimunud eelarveläbirääkimiste tulemuse üle, mille tõttu võib kohus jääda alarahastatuks; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et osad Rooma statuudi Euroopa osalisriigid nõuavad 0 % kasvuga eelarve/väiksema eelarve vastuvõtmist ning et assamblee ei olnud nõus tagama kohtule piisavalt vahendeid, et kohus saaks tõhusalt täita oma õigusemõistmise ülesannet ning tagada õigust jõulisel, õiglasel, tõhusal ja tähenduslikul viisil; kutsub liikmesriike üles toetama osalisriikide assambleel jõuliselt kohtu tegevust ning lükkama tagasi ettepanekud, mille kohaselt oleks kohtu eelarve nominaalkasv 0 %, kuna see kahjustaks kohtu suutlikkust mõista õigust ja reageerida tekkivatele olukordadele;

31. rõhutab, et karistamatuse vastu võitlemist toetades peaks ELi meetmed hõlmama mitmeid algatusi, mis hõlmavad muu hulgas järgmist: suuremad jõupingutused Rooma statuudi ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu privileege ja immunitete käsitleva kokkuleppe laialtlevituse ratifitseerimise ja rakendamise edendamiseks, et nimetatud kohus oleks tõeliselt globaalne ja üleüldine; suuremad jõupingutused selleks, et tagada täielik koostöö kohtuga, muu hulgas koostööd käsitlevate asjakohaste siseriiklike õigusaktide kehtestamise ning Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga selliste raamkokkulepete sõlmimise abil, mille eesmärk on tugevdada kohtu otsuseid, ohvrite ja tunnistajate kaitset ja ümberpaigutamist jms, et lihtsustada piisavat ja õigeaegset koostööd kohtuga; otsusekindel poliitiline ja diplomaatiline toetus eelkõige seoses pooleliolevate vahistamismääruste elluviimisega;

32. rõhutab seoses araabia kevadega, et lisaks kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamisele on oluline töötada välja üleminekuperioodi õigust käsitlev sidus ja mitmekülgne ELi poliitika, mille kohaselt oleks viimase astme kohus Rahvusvaheline Kriminaalkohus, et aidata üleminekuriikidel tegeleda toimunud inimõiguste rikkumistega, võidelda karistamatuse vastu ning vältida uusi inimõiguste rikkumisi;

33. rõhutab, et inimõiguste rikkumiste kohta digitaalne tõendite kogumine ja seda kajastavate piltide levitamine võib olla abiks ülemaailmses võitluses karistamatuse vastu; on seisukohal, et vaja on toetada materjalide muutmist rahvusvahelise (kriminaal-) õiguse kohaselt vastuvõetavaks tõendusmaterjaliks kohtumenetluses;

Rahvusvahelise humanitaarõigusega seotud ELi tegevus

34. peab kiiduväärseks, et 2011. aasta aruandes inimõiguste ja demokraatia kohta käsitletakse esimest korda ka rahvusvahelist humanitaarõigust, ning peab kiiduväärseks, et EL püüab tagada vastutust, dokumenteerides kõik rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised ja toetades aruandlusmehhanisme; tunnustab ELi lubadusi võidelda tahtevastaste kadumistega, toetada jätkuvalt Rahvusvahelist Kriminaalkohtu, püüelda suurema osalemise poole rahvusvahelise humanitaarõiguse põhilistes vahendites, edendada põhiliste menetluslike tagatiste austamist kõikide relvakonfliktis kinni peetud inimeste puhul ning toetada rahvusvahelisi vahendeid, mille eesmärk on tegeleda sõjategevusest maha jäänud lõhkekehade, kassetlahingumoonade, isevalmistatud lõhkeseadeldiste ja jalaväemiinide põhjustatava humanitaarohuga;

35. peab siiski kahetsusväärseks, et üldine teadlikkus ja rahvusvahelise humanitaarõigusega kooskõlastatust edendavate ELi suuniste rakendamine on muude suunistega võrreldes märgatavalt väiksem; kutsub ELi üles omistama nende suuniste rakendamisele suuremat poliitilist tähtsust ning eraldama sellele rohkem vahendeid, tagades eeskätt rahvusvahelise humanitaarõiguse tähtsustamise kriisiohjamisoperatsioonides, võideldes ennetavalt karistamatusega ning tagades individuaalse vastutuse;

Neljäpäev, 13. detsember 2012

36. tuletab meelde, et inimõiguste rikkumiste vältimiseks peab eeskätt iga ELi strateegia, mis on suunatud inimõiguste ja demokraatia parandamisele maailmas, põhinema rahvusvahelise õiguse järgimisel, eriti suhetes nende partneritega, kes on seotud relvastatud või külmutatud konfliktiga; tuletab meelde vajadust lõpetada igasugune ELi abi andmine konflikti osapooltele, olgu see siis rahaline, logistiline või taktikaline abi, sealhulgas relvade, laskemoona ja muu sõjavarustuse tarnimine, nagu on sätestatud ELi ühises seisukohas relvaekspordi kohta;

37. rõhutab veelgi, et EL peab oma kahepoolsetes suhetes asjakohaste riikidega käsitlema kindlasti süsteemsemalt inimsusevastaste kuritegude, sõjakuritegude ja genotsiidi eest karistamata jätmise vastu võitlemise küsimust, käsitledes seda probleemi muu hulgas avalikes pöördumistes, samuti peaks EL käsitlema karistamatuse teemat järjepidevamalt mitmepoolsetes suhetes, nt ÜRO Peaassamblees ja inimõiguste nõukogus;

38. kinnitab veel kord oma pühendumust kaitsmise kohustusele, toonitades, kui oluline on, et rahvusvaheline üldsus, sealhulgas EL, võtaks vastutuse kolmandates riikides toimivate tõsiste inimõiguste rikkumistega tegelemise eest, kui nende riikide valitsused ei suuda või ei taha oma kodanikke kaitsta; rõhutab, et rahvusvahelise üldsuse selline tegevus tähendab humanitaarsekkumist ja asjakohast diplomaatilist survet ning ainult viimase abinõuna kollektiivse jõu kasutamist ÜRO Julgeolekunõukogu egiidi all või loal; nõuab tungival, et EL osaleks aktiivselt ÜRO Julgeolekunõukogu kiires reformimises ning toetaks seda, et vältida kaitsmise kohustuse täitmatajätmist;

39. kiidab siinkohal Euroopa Liitu ja mitut liikmesriiki, mille eestvedamisel hoiti 2011. aastal Liibüas ära edasine tsiviilisikute vastane vägivald, kuid peab kahetsusväärseks ühise vastuse puudumist ELi tasandil;

40. on sügavalt mures inimõiguste olukorra pärast Liibüas, eriti seoses kinnipidamistingimuste ja sellega, kuidas sõjalised eri rühmitused, mida ajutine valitsus tegelikult ei kontrolli, kinnipeetuid kohtlevad, ning nõuab rahvusvaheliselt üldsuselt suuremat tähelepanu ja püsivat abi, mida nõudis ka inimõiguste ülemvolinik 25. jaanuaril 2012 ÜRO Julgeolekunõukogu ees;

41. võtab teadmiseks Euroopa Liidu ja rahvusvahelise üldsuse jõupingutused Süürias, kuid peab kahetsusväärseks, et need ei ole aidanud parandada kohapealset olukorda; väljendab taas suurt muret olukorra pärast Süürias, eeskätt seoses jätkuva inimõiguste ja humanitaarkriisiga; mõistab karmilt hukka Süüria ametivõimude korraldatud ulatuslikud jõhkrad repressioonid ning asjaolu, et Süüria režiim rikub süstemaatiliselt elanike, sh laste ja naiste inimõigusi ja põhivabadusi; kutsus Süüria ametivõime üles lõpetama viivitamata inimõiguste rikkumised ning järgima rahumeelse ja demokraatliku ülemineku tagamiseks oma kohustusi inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse kohaselt; avaldab uuesti ÜRO ja Araabia Liiga erisaadikule suurt toetust ning nõuab tungival, et ÜRO Julgeolekunõukogu võtaks vajalikud meetmed tsiviilisikute tapmise lõpetamiseks ning Süüria tõsiste sõjakuritegude ja inimõiguste rikkumiste eest vastutavate isikute Rahvusvahelise Kriminaalkohtu alla andmiseks;

42. väljendab heameelt ELi humanitaarabi vabatahtlikega seonduva uue algatuse üle, mille esimesel programmitöö perioodil (2014–2020) võimaldatakse ligi 10 000 eurooplasele osaleda humanitaarbioperatsioonides maailma neis paigus, kus abi kõige rohkem vajatakse, ning mille abil näidataks üles Euroopa solidaarsust, pakkudes praktilist abi kogukondadele, keda on tabanud loodusõnnetused või inimtegevusest põhjustatud katastroofid;

43. väidab, et sõja- ja julgeolekuvaldkonna eriettevõtted peaksid vastutama nende töötajate poolt toime pandud kõikide inimõiguste ja humanitaarõiguste rikkumiste eest; kutsus ELi ja liikmesriike sõja- ja julgeolekuvaldkonna eriettevetete laialdase kasutamise tingimustes suurendama oma jõupingutusi, et leida usaldusväärne õiguslik lahendus vastutusega seotud õiguslike lünkade vältimiseks;

Neljapäev, 13. detsember 2012

Euroopa naabruspoliitika ja araabia kevad

44. toonitab, kui olulised on 2011. aasta ülestõusud araabia maailmas nii vabaduse-, õigluse- ja väarikusihä vältimiseks kui ka suure probleemina ELi poliitika jaoks kõnealusel piirkonnas ja sellest kaugemal; tunnistab, et EL on tõhustanud oma poliitilisi sidemeid nii ida- kui lõunanaabruses, kuid toob esile vajaduse õppida varasematest poliitilistest vigadest ja välja töötada uus poliitika, mis on kooskõlas inimõiguste austamise ja demokraatlike väärtuste toetamisega;

45. tunneb heameelt selle üle, et lõunanaabrusel suunatud ELi poliitikas on uus rõhk asetatud vastutusele ning inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte universaalsete väärtustega seotud ühistele kohustustele; nõuab, et ELi ida- ja lõunasuunaline inimõigustealane poliitika oleks järjepidev; rõhutab vajadust vältida idas samasuguseid poliitilisi vigu, mis tehti lõunas enne 2011. aasta araabia kevadet;

46. tuletab meelde oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni olukorra kohta Lääne-Saharas⁽¹⁾ ja 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale⁽²⁾; väljendab muret inimõiguste olukorra halvenemise pärast Lääne-Saharas; nõuab, et austataks Lääne-Sahara elanike inimõigusi, sealhulgas ühinemisvabadust, sõnavabadust ja õigust meelt avaldada; nõuab kõigi läänesaharalastest poliitvangide vabastamist; nõuab territooriumi avamist sõltumatutele vaatlejatele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja meediale; kinnitab veel kord oma toetust rahvusvahelise mehhanismi loomiseks, et jälgida inimõigusi Lääne-Saharas; toetab konflikti õiglast ja püsivat lahendamist, mille aluseks on läänesaharalaste enesemääramisõigus vastavalt asjakohastele ÜRO resolutsioonidele;

47. rõhutab, kui oluline on naiste roll ja nende täielik osalemine poliitiliste ja majanduslike otsuste tegemises, eriti sõjajärgsetes rahu kindlustamise protsessides, läbirääkimistes demokraatia ülemineku üle ning konfliktilahendamise-, lepitus- ja stabiliseerimisprotsessides, et suurendada teadlikkust diskrimineerimise kaotamisest ja pöörata sellele tähelepanu, eesmärgiga kaotada naiste diskrimineerimine paljudes kolmandates riikides käimasolevas demokratiseerimisprotsessis;

48. kordab oma seisukohta, mille kohaselt peaks edusammudest lähtuv käsitlusviis põhinema selgelt määratletud kriteeriumidel, mis on seotud konkreetsete, mõõdetavate, saavutatavate, läbipaistvate ja tähtjaliste võrdlusalustega; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles rakendama seda käsitlusviisi süstemaatiliselt naabruspoliitika eduaruannetes;

49. tunneb heameelt kodanikuühiskonnani jõudva ELi haardeulatuse üle ning rõhutab, et kodanikuühiskond peaks aitama süstemaatilisemalt ja korrapärasemalt kaasa inimõiguste riiklike strateegiate ja olukorra hindamiste väljatöötamisele, mida on vaja uue, edusammudest lähtuva käsitlusviisi nõuetekohaseks rakendamiseks ELi poliitikas;

50. peab kiiduväärseks ka tegevust, mida viiakse idapartnerluse algatuse raames ellu inimõiguste, demokraatia, põhivabaduste ja õigusriigi põhimõtte edendamiseks partnerriikides; kutsub Euroopa Liitu üles kasutama oma liikmesriikide autoritaarselt režiimilt demokraatlikule korrale ülemineku kogemust ning kandma neist kogemustest õpitu üle liidu idapoolsetes partnerriikides elluviidavatesse konkreetsetesse ja tulemuspõhistesse programmidesse; nõuab tungivalt, et EL oleks inimõiguste, demokraatia ning õigusriigi põhimõtte edendamisel partnerriikides aktiivsema ja ühtsema hoiakuga;

51. peab siiski kahetsusväärseks, et idapartnerluse poliitika võimaldab kohati väärtõlgendusi, kujunedes pigem kõikesallivuse ja andestuse ning idapartnerluse riikide suhtes sageli kehtivate topeltstandardite poliitikaks;

⁽¹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 87.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

Neljapäev, 13. detsember 2012

52. on jätkuvalt väga mures demokraatia, õigusriigi põhimõtte, põhivabaduste ja inimõiguste austamise puudumise pärast Valgevenes – ainsas Euroopa naaberriigis, mis ei osale täiel määral idapartnerluses ning Euronesti parlamentaarse assamblee töös –, eeskätt pärast 2010. aasta presidendivalimisi, ning sellele järgnevat meelevaldajate ja poliitilise opositsiooni vägivaldset mahasurumist, sealhulgas aktivistide kohtuprotsesse 2011. aastal, mis ei vastanud rahvusvahelistele normidele ning kus langetati ebaproportsionaalselt rangeid kohtuotsuseid; kiidab ELi ühtset reageerimist ELi diplomaatide Valgevenest väljasaatmisele 2012. aasta veebruaris; nõuab tungivalt, et liit ja tema liikmesriigid jääksid oma Valgevene-poliitika järjekindlaks ja ühtseks ning survestaksid nimetatud režiimi, kasutades selleks muu hulgas sanktsioone (sh asjaomaste ametnike vastu), toetades siiski samal ajal kodanikuühiskonda selliste vahenditega nagu tõhusam viisalihtsustuskord ja suuremad haridus-, koolitus- ja muude vahetusprogrammidega seotud võimalused; väljendab sügavat muret seoses Ales Bjajatski vangistusega, mis kestab juba 4. augustist 2011; mõistab hukka Poola ja Leedu ametnike tegevuse, kes võimaldasid asjaomase pangateabe edastamisega Ales Bjajatski vahistada; nõuab, et kõik ELi tasandi osalejad pingutaksid selliste vigade kordumise vältimise nimel;

53. nõuab tungivalt, et EL rakendaks sama ühtseid meetmeid inimõiguste rikkumiste suhtes kõikides kolmandates riikides – nii partnerriikides kui ka riikides, millega ELil on vähem tihedad suhted; nõuab, et EL osutaks kõikjal ja alati häälekalt inimõiguste rikkumistele ja mõistaks need hukka, olenemata sellest, missugusel tasandil või kui strateegiliselt olulised on partnerlussuhted asjaomase riigiga; rõhutab, et EL peaks kasutama rahalist abi ning majandussidemeid mõjutava mehhanismina, et tagada kõikide oma partnerite poolne kohustuste võtmine seoses selliste üleilmsete väärtustega nagu inimõigused;

ELi poliitika demokratiseerimise ja valimiste toetuseks

54. rõhutab, et inimõigused ja demokraatia toetavad üksteist, sest just inimõiguste austamise kaudu loovad ühiskonnad rahumeelseks demokraatlikuks konkurentsiks vajaliku vaba poliitilise ruumi; kiidab seetõttu heaks ELi suurenenud tähelepanu demokraatia toetamisele, mida näitab ka Euroopa demokraatia rahastu hiljutine asutamine;

55. rõhutab, et ELi valimiste vaatlusmissioonide aruannete ja soovitusetega seotud nõuetekohaste järelemeetmete võtmiseks on vaja kogu valimistsükli hõlmavat pikaajalist käsitust; rõhutab, kui oluline on koostada realistlikud ja teostatavad soovitused ning tagada, et ELi delegatsioonid jälgivad neid soovitusi ning et need hõlmatakse poliitilise dialoogi ja pakutava abi raamistikku; on seisukohal, et nende soovitusete täitmise jälgimisel ning inimõiguste ja demokraatia edusammude analüüsimisel peaks suurem roll olema ka Euroopa Parlamendi alalistel delegatsioonidel ja parlamentaarsetel ühisassambleedel; ergutab ELi valimiste vaatlusmissiooni suurendama kooskõlastatust muude rahvusvaheliste valimiste vaatlusmissioonidega, et parandada seeläbi ELi tegevuse sidusust asjaomases valdkonnas; rõhutab, et EL peaks investeerima kohalike vaatlejate koolitamisega, et arendada kolmandates riikides välja jätkusuutlik ning autonoomne valimisprotsess; juhib tähelepanu asjaolule, et demokraatiale ülemineku ning inimõiguste edendamise vallas tehtavate edusammude jaoks on vaja pikaajalisi strateegiaid ning lühemas perspektiivis ei pruugigi nendes valdkondades olla võimalik nähtavaid tulemusi saavutada; ergutab seega komisjoni ja Euroopa välisteenistust jälgima üksikasjalikult rohkem kui ainult üht valimistsükli, saates selleks ELi valimiste vaatlusmissioonid nendesse riikidesse, kus toimub üleminek autoritaarselt korraldatud demokraatiale või kus on demokraatiale ülemineku poole pürgimisel esinenud tõsiseid tagasilööke;

56. kordab nõukogule ja komisjonile tehtud üleskutset töötada ELi valimiste vaatlusmissioonide jaoks välja sidus pikaajaline strateegia, mille kohaselt järgneks igale missioonile kaks aastat pärast selle toimumist demokraatia edusammude hindamine, millesse oleks nõuetekohaselt kaasatud asjaomase missiooni peavaatleja ja mida käsitletakse Euroopa Parlamendi iga-aastaselt inimõigustealasel arutelul asepresidendi ja kõrge esindaja osavõtul; tuletab meelde asepresidendi ja kõrge esindaja kohustust pöörata valimisvaatlusega seoses tähelepanu naiste, rahvusvähemuste ja puudega inimeste osalemisele nii kandidaatidena kui ka hääletajatena;

57. rõhutab, et EL peab osalema erakondade töös, et võimaldada sidusrühmadel jagada vahendeid ja tehnikaid, mille abil tugevdada sidemeid üldsusega, korraldada konkurentsivõimelisi valimiskampaaniaid ning teha oma ametiajal tulemuslikku tööd; rõhutab, et demokratiseerimise protsessi tuleb kaasata ka kodanikud, rohujuuresandide liikumised ja kodanikuühiskond; usub seega, et EL peaks rahastama programme, millega edendatakse kodanikuosalust, valijate harimist, toetusmeetmete korraldamist ning ajakirjandus- ja sõnavabadust ning millega aidatakse kodanikel kasutada oma õigusi ja mille puhul on üldiselt tagatud ka poliitiline järelevalve;

Neljapäev, 13. detsember 2012

58. on arvamusel, et naiste võrdne osalemine poliitikas ning valitsuses on demokraatia ülesehitamiseks ning püsimiseks hädavajalik; rõhutab seega, et ELi inimõiguste- ning demokraatia alastes programmides tuleks esmajoones arvesse võtta naiste osaluse ja suutlikkuse suurendamist seadusandlikus töös, erakondades ja kodanikuühiskonnas nii juhtidena, aktivistidena kui ka lihtsalt teadlike kodanikena; on seisukohal, et EL peab jätkuvalt naisi toetama ja innustama, et nad astuksid poliitikasse ja osaleksid tähendusrikkalt ühiskondliku ja poliitilise elu igas tahus; juhib tähelepanu asjaolule, et naiste täielik osalemine poliitikaelus ei piirdu ainult statistiliste eesmärkide saavutamise ja kandidaatide ja valitute arvuga, vaid soolise võrdõiguslikkuse tagamine tähendab naiste õigustega seonduvate probleemide arvestamist poliitikakujundamisel ning tagamist, et naised saaksid osaleda kõikides avaliku, poliitilise ja majandusliku tahkudes vabalt ja tulemuslikult;

59. tuletab meelde, et demokraatia õiguspäraste aluste, korralikult toimiva kodanikuühiskonna ning demokraatliku ja õigustele tugineva ühiskonna rajamine on pikaajaline protsess, mis peab algama kõige madalamalt tasandilt ja vajab riigisisest, piirkondlikku, kohalikku ja rahvusvahelist toetust;

60. tunneb heameelt demokraatia toetamise direktoraadi loomise üle parlamendis ning selle valimiste koordineerimisrühma volituste laiendamise üle, mille tagajärjel muudeti see demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühmaks; loodab, et Euroopa Parlamendi demokraatia (sh erakondade) toetamise alast tegevust tõhustatakse veelgi, eelkõige selle parlamentaarse demokraatia edendamise ameti ja valimiste vaatlusüksuse kaudu;

Inimõigustealased dialoogid ja konsulteerimine kolmandate riikidega

61. tunnistab kolmandate riikidega peetavate laiaulatuslike inimõigustealaste dialoogide potentsiaali, mis on eriti suur, kui lisaks neile rakendatakse ka inimõiguste valdkonna riigipõhiseid strateegiaid; rõhutab, et kõnealuseid dialooge ei tuleks siiski kasutada selleks, et tõrjuda inimõigustealased arutelud kõrvale muudest kõrgema tasandi poliitilistest dialoogidest, näiteks tippkohtumistelt; nõuab samuti, et inimõigustealased kaalutlused oleksid ELi suhetes kolmandate riikidega kesksel kohal;

62. soovib teha inimõigusi käsitlevad riiklikud strateegiad avalikuks; rõhutab, et avalikud strateegiad tagaksid läbipaistvuse ELi inimõigustele pühendumisele kolmandates riikides ja eesmärgile pakkuda tuge nendele riikidele, kes teevad pingutusi inimõiguste kasutamise ja kaitsmise nimel;

63. rõhutab, kui oluline on, et EL kasutaks neid dialooge konkreetsete probleemsete juhtumite käsitlemiseks, eelkõige seoses meelsusvõngidega, kes on vangistatud sõna-, kogunemis-, usu- või veendumusvabaduse rahumeelse kasutamise eest; kutsus ELi üles selliseid juhtumeid asjaomaste riikidega tulemuslikult läbi vaatama;

64. kordab siiski oma muret seoses pettumustvalmistava asjaoluga, et mitmetes inimõigustealastes dialoogides ei ole tehtud mingeid edusamme ning puuduvad ka läbipaistvad võrdlusalused, mille abil inimõiguste olukorra paranemist või halvenemist tegelikult hinnata; märgib, et EL näeb endiselt vaeva, et leppida eelkõige Hiina ja Venemaaga kokku inimõigustealaste dialoogide täiustatud korras; kutsus hiljuti ametisse nimetatud ELi inimõiguste eriesindajat üles võtma nii nendes kui ka muudes inimõigustealastes dialoogides juhtpositsiooni ning kujundama jätkuvas koostöös parlamendiga välja uue tulemuspõhise lähenemisviisi;

65. rõhutab, et kuigi Hiina ametivõimud on teinud mõned sammud õiges suunas, halveneb inimõiguste olukord Hiinas jätkuvalt ning seda näitlikustavad üha laienevad sotsiaalsed rahutused, inimõiguste kaitsjate, juristide, blogijate ja ühiskonnaaktivistide järjest karmim kontrollimine ja represseerimine ning tiibetlaste ja nende kultuurilise identiteedi mahasurumise sihipärane poliitika; nõuab tungivalt, et Hiina ametivõimud teeksid Tiibeti rahvaga tõsist koostööd, et hinnata Tiibeti munkade ja nunnade enesesüütamiste algpõhjuseid, nõuab samuti, et Hiina võimud lõpetaksid tiibetlaste ahistamise ja hirmutamise selle eest, et nad kasutavad oma sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabaduse õigust, lõpetaksid igasuguse ülemäärase jõu kasutamise protestijate vastu, uuriks kõikide inimõiguste rikkumiste juhtumeid ning lubaksid protestialadele sõltumatud vaatljad;

66. kordab oma üleskutset nimetada ametisse ELi Tiibeti eriesindaja, kes vastutaks inimõiguste kaitsmise eest ja muude asjakohaste küsimuste hulgas ka õiguse eest praktiseerida Hiinas vabalt oma usku ja kultuuri;

Neljapäev, 13. detsember 2012

67. on endiselt pettunud, et parlamenti ei ole süstemaatiliselt kaasatud inimõigustealaste dialoogide, sealhulgas Venemaa ja Hiinaga peetavate dialoogide hindamisse; nõuab parlamenti ametlikku kaasamist nendesse hindamistesse ning tuletab meelde, et ELi suunistes inimõigustealaste dialoogide kohta on märgitud, et sellesse hindamisse kaasatakse kodanikuühiskond;

68. kordab, et kõikides ELi inimõigustealastes dialoogides selliste kolmandate riikidega, kellega on sõlmitud koostöö- või assotsieerimislepingud, tuleb süsteemselt arvesse võtta ka naiste olukorda, naiste õiguste ja soolise võrdõiguse edendamist ning võitlust naistevastase vägivalga vastu;

ELi sanktsioonid ning inimõiguste ja demokraatia klauslid ELi lepingutes

69. tunneb heameelt inimõigusi käsitlevas ELi tegevuskavas võetud kohustuse üle töötada välja meetodika, mille abil analüüsida kaubandus- ja/või investimislepingute läbiraakimise algatamise või sõlmimise kontekstis paremini inimõiguste olukorda kolmandates riikides; kutsub ELi üles tagama, et GSP+ staatuse andmine on kindlalt seotud peamiste rahvusvaheliste inimõigustealaste õigusaktide ratifitseerimise ja rakendamisega asjaomases riigis, kusjuures selliste kohustuste täitmist hinnatakse korrapäraselt, pöörates erilist tähelepanu sõna-, kogunemis-, ühinemis-, usu- ja veendumusvabadusele ning vähemuste, naiste ja laste õigustele; toonitab eelkõige vajadust tagada sisserändajate inimõiguste kaitse läbipaistvus;

70. peab kiiduväärseks ELi püüdeid lisada kõikidesse ELi poliitilistesse raamlepingutesse inimõiguste ja demokraatia klauslid ning nõuab veel kord, et eranditult kõik lepingulised suhted kolmandate riikidega – nii tööstus- kui ka arenguriikidega –, muu hulgas valdkondlikud lepingud, kaubanduslepingud ning tehnilise või finantsabi lepingud peavad sisaldama inimõiguste ja demokraatia kohta selgesõnalisi tingimusi ja klausleid; on seisukohal, et praeguses üldiste tariifsete soodustuste kavas sisalduvad künnised, mille alusel võib inimõiguste klauslitega seoses meetmeid võtta, on kõrged, kuid need tuleks kohandada vastavaks iga asjaomase riigi olukorrale; märgib ära uue, 2011. aastal esitatud ettepaneku reformida üldiste tariifsete soodustuste kava, mis eeldab konsulteerimiskorra laiendamist ning selliste sätete lisamist, mis hõlbustaksid inimõiguste rikkumiste uurimist üldiste tariifsete soodustuste kava komitees; väljendab sellega seoses sügavat muret halveneva inimõiguste olukorra pärast Kambodžas, kus maade hõivamine on viinud vaesuse suurenemiseni ning ELi ja Kambodža vahel sõlmitud kehtivates kokkulepetes sisalduvate inimõiguste klauslite rikkumiseni; hoiatab, et piisava järjepidevuse puudumine inimõiguste klausli rakendamisel võib õhustada ELi tingimuslikkuse poliitika usaldusväärset ning tõhusust;

71. väljendab heameelt ELi institutsioonide ja liikmesriikide poolt 2011. aastal võetud meetmete ja väljatöötatud kavade üle, mille eesmärk on luua ettevõtja sotsiaalse vastutuse vallas sidusam ja kooskõlastatum poliitika, et toetada muu hulgas inimõiguste tagamist maailmas ning ÜRO 2011. aasta äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamist;

72. rõhutab, kui oluline on käsitleda kolmandate või arenguriikidega sõlmitavates kaubanduslepingutes ka ettevõtja sotsiaalset vastutust, et edendada inimõigusi ning sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid norme; soovib lisada kõikidesse tulevikus sõlmitavatesse vabakaubanduslepingutesse lisaks sotsiaalküsimusi ja keskkonda käsitlevatele peatükkidele ka kõikehõlmava inimõigustealase peatüki; kutsub komisjoni üles kasutama vabakaubanduslepinguid, et edendada nelja peamist tööõiguse põhireeglit, täpsemalt ühinemisvabadust ja õigust pidada kollektiivläbiraakimisi, sunniviisilise töö kõikide vormide kaotamist, lapstööjõu kaotamist ning tööalase diskrimineerimise kaotamist; toonitab veel, et GSP+ süsteemi järelevalve- ja jõustamismehhanisme tuleks veelgi tugevdada;

73. kordab, et lepingutes sisalduva inimõiguste klausli järjepidev kohaldamine on Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning kolmandate riikide vahelistes suhetes keskse tähtsusega; rõhutab, kui tähtis on vaadata uuesti läbi liikmesriikide terrorismivastase võitluse nimel tehtud senine koostöö repressioonimehhanismiga; toonitab sellega seoses, et hiljuti läbi vaadatud Euroopa naabruspoliitikas tuleb keskenduda julgeolekusektori reformi toetamisele ning tagada eelkõige selge vahetegemise luure ja õiguskaitse valdkonna ülesannete vahel; kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat, ELi inimõiguste eriesindajat, Euroopa välisteenistust, nõukogu ja komisjoni üles tõhustama kolmandate riikidega kavandatavate terrorismivastase võitluse abiprojektide väljatöötamisel ja rakendamisel ning igasugustes kolmandate riikidega peetavates

Neljapäev, 13. detsember 2012

terrorismivastase võitluse alastes dialoogides koostööd piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa komiteega ja muude Euroopa Nõukogu asjakohaste mehhanismidega;

74. rõhutab, kui oluline on jätkata tööd ülemaailmsete tavadega, mis on seotud eelkõige salajase kinnipidamise kasutamise terrorismivastases võitluses; rõhutab, et terrorismivastase võitlusega ei tohi mitte mingil juhul õigustada inimõiguste rikkumisi ei kolmandates riikides ega ka Euroopa Liidu territooriumil; juhib sellega seoses tähelepanu oma 11. septembri 2012. aasta resolutsioonile kinnipeetavate väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt ning Euroopa Parlamendi LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutise komisjoni raporti järelemeetmete kohta ning liikmesriikide taotlusele parlamendi soovitude rakendamise kohta;

75. rõhutab, kui oluline on, et EL järgiks ja rakendaks täielikult oma rahvusvahelisi kohustusi, meetmeid ja välispoliitika vahendeid, nagu piinamist käsitlevad suunised ja inimõigustealased dialoogid, et tema assotsieerimislepingute inimõiguste klauslite range rakendamise nõudeid võetaks tõsisemalt; toonitab, kui oluline on, et EL nõuaks oma olulistelt liitlastelt nii nende siseriiklike kui ka rahvusvaheliste õigusaktide järgimist;

76. soovib inimõiguste klausli tõsiseltvõetavuse ja ELi tegevuse prognoositavuse suurendamist silmas pidades, et klauslit täiendatakse, lisades sellesse sellised poliitilised ja õiguslikud menetluse mehhanismid, mida kasutatakse taotluse korral peatada kahepoolne koostöö inimõiguste sellise korduva ja/või süsteemse rikkumise tõttu, millega rikutakse ka rahvusvahelist õigust;

77. kutsub Euroopa Liitu üles tagama, et kõik kolmandate riikidega sõlmitud kaubanduslepingud sisaldaksid klausleid, mille eesmärk on toetada sotsiaalset ühtekuuluvust, tagada sotsiaal- ja keskkonnanormide ja tööstandardite järgimine ning loodusvarade, eelkõige maa ja vee usaldusväärne haldamine; märgib, et EL töötab välja inimõiguste olukorra jälgimismehhanismi, mis võetakse mitmete riikidega sõlmitavatesse uutesse partnerlus- ja koostöölepingutesse ning muudesse kaubanduslepingutesse; on mures, et kõnealune jälgimismehhanism ei ole piisavalt nõudlik ja selgelt piiritletud, mistõttu satub ohtu ELi aluslepingust lähtuv kohustus edendada maailmas inimõigusi ja demokraatiat; on sellega seoses eriti mures Usbekistaniga sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingu pärast ning veel sõlmimata partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise pärast Turkmenistaniga;

78. soovib veel kord, et EL järgiks liidu sanktsioonide ja piiravate meetmete suhtes järjekindlamat ja tõhusamat poliitikat, milles esitatakse selged kriteeriumid selle kohta, millal ja missuguseid sanktsioone tuleb kohaldada, ning mis sisaldaks ka läbipaistvaid võrdluseluseid meetmete tühistamise jaoks; kutsub nõukogu üles tagama, et piiravate meetmete või sanktsioonide üle otsustamisel välditakse igasuguseid topeltstandardeid ning et kõnealuseid piiravaid meetmeid või sanktsioone kohaldatakse sõltumata poliitilistest, majanduslikest ja julgeolekuhuvidest;

79. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema rahvusvahelisel tasandil, eelkõige kehtivate ja läbirääkimiste järgus olevate kahepoolsete assotsieerimis- ja rahvusvaheliste kaubanduslepingute raames ka naistevastase vägivalga ja inimõiguste rikkumise soolise mõõtmega;

Sõnavabadus (sotsiaalmeedia/digitaalne vabadus)

80. märgib, et araabia kevad näitas, et uus üleilmne info- ja kommunikatsioonistruktuur loob sõnavabaduse jaoks uued kanalid ja võimaldab kasutada uusi, traditsioonilistest meetoditest edasi arenenud poliitilise osalemise viise; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et maapiirkonnad ei ole tihti kaasajase kommunikatsioonitehnoloogiaga piisavalt ühendatud; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles rakendama uue tehnoloogia suurt potentsiaali ka ELi välispoliitikas, rõhutades siiski, et rahalist abi antakse vaid organiseeritud rühmadele, kellel on olemas selge ja järjekindel poliitiline tegevuskava; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles tegelema interneti tsenseerimise ja represseerimise ohuga; tunneb heameelt selle üle, et 2011. aasta detsembris algatati strateegia „No Disconnect”, mille eesmärk on töötada välja vahendid, mille abil EL saaks vajaduse korral aidata kodanikuühiskonna organisatsioonidel ja tavakodanikel tulla toime juurdepääsu meevaldse katkestamisega elektroonilisele kommunikatsioonitehnoloogiale, sealhulgas internetile;

Neljapäev, 13. detsember 2012

81. tunnistab, et suurenev sõltuvus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristust tekitab rahvusvahelisel tasandil tõenäoliselt uusi kaitsetuid kohti ja julgeolekuprobleeme; tuletab siiski meelde, et paljud detsentraliseeritud jooned, mis teevad internetist küberjulgeolekulase probleemi, on samad omadused, mis teevad internetist repressiivsete režiimide all elavate inimõiguste kaitsjate jaoks võimsa tööriista; rõhutab seepärast, kui oluline on küberjulgeoleku, küberkuritegevuse vastase võitluse, interneti haldamise ja muude selle valdkonna ELi poliitikasuundadega seotud meetmete ja programmide väljatöötamisel selget inimõiguste mõõdet, sh inimõigustealaste tagajärgede mõjuhindamist hõlmav laiahaardeline digitaalse vabaduse strateegia; palub sellega seoses, et komisjon ja Euroopa välisteenistus näitaksid välja suuremat algatusvõimet ning süvalaiendaksid suhetes kolmandate riikidega küberjulgeoleku aspekti;

82. rõhutab, et kodanike ja ettevõtete represseerimine ja kontrollimine omab järjest suuremat tehnoloogilist mõõdet, mis hõlmab sisu blokeerimist ning inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike, aktivistide ja teisisemõtlejate jälgimist ja tuvastamist, samuti internetipõhise seadusliku eneseväljenduse käsitamist kuriteona ja piiravate õigusaktide vastuvõtmist selliste meetmete õigustamiseks; soovib digitaalsete vabaduste edendamist ja kaitset süvalaiendada ja kord aastas läbi vaadata, et tagada kogu ELi välistegevuse ning rahastamise, abipoliitika ja rahastamisvahendite aruandlus ja järjekindlus; kutsub komisjoni ja nõukogu üles üksmeelselt tunnistama, et digitaalne vabadus on põhiõigus ning vältimatult vajalik eeltingimus selleks, et kasutada universaalseid inimõigusi (näiteks sõna- ja kogunemisvabadust, õigus pääseda juurde teabele) ja tagada ühiskonnas läbipaistvus ja vastutus;

83. tunneb heameelt inimõigusi käsitlevas ELi tegevuskavas võetud kohustuse üle töötada välja uued avalikud suunised sõnavabaduse kohta võrgus ja võrgust väljas ning muu hulgas ka blogijate ja ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate ning opositsioonierakondade kaitsmise kohta;

84. rõhutab, et oluline on ergutada vaba ja sõltumatut ajakirjandust ja meediat, kellel on oluline roll õiguriigi põhimõtete säilitamisel ja korrupsiooni vastu võitlemisel;

85. märgib murega, et ajakirjanike ja meediatöötajate vastased rünnakud ja nende hirmutamise on maailmas muretekitavalt sagenemas; nõuab, et EL tõhustaks liidu partnerite ja muude riikidega peetavates dialoogides tehtavaid jõupingutusi nende julgeoleku parandamiseks;

86. tunneb sügavat muret arengute pärast, mille kohaselt piiratakse homoseksuaalsuse ja transseksuaalsuse väärnimistamise tõttu sõna- ja kogunemisvabadust; tuletab meelde, et sellised seadused ja ettepanekud ei ole kooskõlas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise paktiga, mille kohaselt on seksuaalsel sättumusel põhinevad diskrimineerivad seadused ja tavad lubamatud; kutsus asepresidenti ja kõrget esindajat ning inimõiguste eriesindajat üles neid probleeme süstemaatilisel viisil käsitleda;

87. avaldab kahetsust asjaolu pärast, et ELi päritoluga tehnoloogiat ja teenuseid kasutatakse kolmandates riikides inimõiguste rikkumiseks teabe tsenseerimise, massijärelevalve, jälgimise ning kodanike ja nende tegevuse jälgimise kaudu (mobiil)telefonivõrkudes ja internetis; väljendab muret seoses väidetega, et teatavad ELi ettevõtted teevad autoritaarsete režiimidega koostööd, pakkudes neile kohalike seaduste järgimise ettekäändel tasuta ja piiramatut juurdepääsu oma võrkudele ja andmebaasidele, nagu tegi ELis asuv ettevõtte TeliaSonera mitmes endises Nõukogude Liidu riigis; on veendunud, et Euroopa ettevõtted, nende tütar-ettevõtted ja alltöövõtjad peaksid etendama sotsiaalsete normide edendamisel ja levitamisel kogu maailmas suurt rolli ning seega peaks nende tegevus juhinduma Euroopa väärtustest, mistõttu ei tohiks nad välisriikide laiendamise nimel kunagi õõnestada inimõigusi;

88. kiidab heaks nõukogu otsuse keelata teatava infotehnoloogia ja -teenuste eksport Süüriasse ja Iraani ning nõuab tungivalt, et Euroopa Liit peaks nimetatud juhtumeid tulevikus muude repressiivsete režiimide suhtes piiravate meetmete kehtestamisel pretsedendiks; toetab kindlalt ettepanekut võtta ELi kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrollisüsteemi aluseks ka inimõiguste rikkumised, mille tõttu võivad liikmesriigid kehtestada loetlemata kaupadele ekspordipiirangud; juhib seetõttu tähelepanu oma seisukohale seoses ettepanekuga võtta vastu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks;

Neljapäev, 13. detsember 2012

ELi toetus kodanikuühiskonnale ja inimõiguste kaitsjatele

89. toonitab, et tugeva ja aktiivse kodanikuühiskonna väljakujundamine on põhitegur, mis teeb võimalikuks demokraatia edenemise ja inimõiguste parema kaitse; rõhutab, et araabia kevade ajaloolised muutused põhjustas just kodanikuühiskonna osalus;

90. tunnustab ELi jõupingutusi kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamise tõhustamise vallas; hindab eelkõige Euroopa Liidu suutlikkust tegeleda kodanikuühiskonnaga otse (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi, kodanikuühiskonna rahastu ja Euroopa demokraatia rahastu kaudu); peab siiski kahetsusväärseks, et ELil puudub jõulisem süstemaatiline poliitika veenmaks partnerriike kaotama lubamatud õiguslikud ja halduslikud piirangud, millega piiratakse universaalset kogunemis- ja ühinemisevabadust; nõuab selliste poliitiliste suuniste väljatöötamist;

91. kinnitab veel oma toetust demokraatliku omavastutuse põhimõtte rakendamisele ELi arengukoostöös ning peab sellega seoses ülioluliseks kodanikuühiskonda; rõhutab, et kõik ELi töötajad peaksid tegema oma lähetusriigi kodanikuühiskonnaga tihedat koostööd; juhib tähelepanu asjaolule, et kodanikuühiskonnaga tehtav suurem koostöö aitaks oluliselt kaasa teostatavate ja realistlike inimõiguslaste riigipõhiste strateegiade koostamisele, milles arvestatakse ka asjaomaste riikide prioriteete;

92. peab kahetsusväärseks, et inimõiguste kaitsjate tagakiusamine ja tõrjumine on endiselt laialt levinud suundumus kogu maailmas, eelkõige Hiinas ja Venemaal ning kõigis muudes riikides, kes ekslikult peavad kõrgeid inimõiguste standardeid jätkuvalt ELi, ÜRO ja ülemaailmsete inimõigusorganisatsioonide poolt peale pandud kohustuseks; peab kahetsusväärseks, et praktiseerimisõigusest ilmajäetud Hiina advokaatide ning poliitiliselt tagakiusatud ajakirjanike ja meediatöötajate olukorda peetakse riigi siseküsimumuseks; juhib tähelepanu demokraatliku ruumi piirangutele;

93. tunneb heameelt ELi toetuse üle ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee 2011. aasta novembri resolutsioonile inimõiguste kaitsjate kohta, aga ka ELi-poolse avaliku toetuse üle ÜRO eriraportöörile inimõiguste kaitsjate ning nende kaitsmiseks kasutatavate asjakohaste piirkondlike mehhanismide küsimuses;

94. toetab kavatsust luua vabatahtlik Euroopa algatus, et pakkuda EIDHri rahastusel ajutist varjupaika inimõiguste kaitsjatele, kes peavad oma päritoluriigist kiirelt ümber asuma; rõhutab, et see algatus tuleks ellu viia nii, et sellega täiendataks juba olemasolevat varjupaigasüsteemi;

95. märgib, et kõige lähemalt puutuvad ohtudega kokku need inimõiguste kaitsjad, kes töötavad kõrvalistes piirkondades ja konfliktialadel ning omavad kõige vähem kokkupuudet ELi töötajatega; nõuab, et kõik ELi delegatsioonid töötaksid välja kohalikud inimõiguste strateegiad, et hoida kohapeal tegutsevate inimõiguste kaitsjatega korrapäraselt sidet ning pakkuda neile vajalikku abi ja kaitset, nagu nähakse ette inimõiguste kaitsjaid käsitlevates ELi suunistes;

96. rõhutab, kui oluline on ELi ennetav tegutsemine (reageerimine ja ohtu sattunud inimõiguste kaitsjate toetamine, inimõiguste kaitsjate vastu algatatud kohtuprotsesside vaatlemine ning kiire, häälekas ja nähtav reageerimine sõna-, kogunemis- ja ühinemisevabaduse piiramisele) ja see, et EL pakuks inimõiguste kaitsjatele ja/või nende perekondadele süstemaatiliselt teavet nende huvides võetud meetmete kohta, nagu nähakse ette inimõiguste kaitsjaid käsitlevates ELi suunistes; nõuab sellega seoses ohtu sattunud inimõiguste kaitsjatele kiireloomulisi kaitsemeetmeid pakkuva demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi mehhanismi tugevdamist;

97. peab kahetsusväärseks, et parlamendi üleskutse suurendada iga-aastase Sahharovi auhinna nähtavust ei ole vilja kandud – Sahharovi auhinna mainitakse pealiskaudselt ainult aastaaruande Euroopa Parlamenti käsitlevas osas; rõhutab veel kord, et Euroopa välisteenistus peab võtma kandidaatide ja laureaatide heaolu ning nende päritoluriikide olukorra suhtes nõuetekohaseid järeelmeetmeid; kordab Euroopa välisteenistusele ja komisjonile esitatud üleskutset pidada Sahharovi auhinna kandidaatide ja laureaatidega korrapäraselt ühendust, et tagada pidev dialoog, inimõiguste olukorra jälgimine asjaomastes riikides ning tagakiusatavate kandidaatide ja laureaatide kaitse; kutsus Euroopa välisteenistust üles käsitlema inimõigustealase aastaaruande inimõiguste kaitsjate osas ka Sahharovi auhinna;

Neljapäev, 13. detsember 2012

98. kutsub komisjoni ja nõukogu üles toetama ja koolitama inimõiguste kaitsjaid, kodanikuühiskonna aktiviste ja sõltumatuid ajakirjanikke, suurendama nende mõjuvõimu, tagama internetis nende turvalisuse ja vabaduse ning kehtestama võrgus põhiõigused, nagu sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabadus;

ELi võitlus surmanuhtluse vastu

99. kinnitab veel kord, et on kõikidel juhtudel ja asjaoludel kindlalt surmanuhtluse vastu ning toetab jõuliselt ELi püüdeid suruda ÜRO Peaassamblee 67. istungjärgul läbi karm resolutsioon surmanuhtlusele moratooriumi kehtestamise kohta, pidades silmas ka eesmärki hoogustada enne surmanuhtluse vastase maailmakongressi toimumist selleteemalist arutelu; rõhutab asjaolu, et ELil on surmanuhtluse vastu võitlemisel juhtiv roll ja EL on ka sellesse peamine panustaja;

100. kutsub liikmesriike üles hoiduma selliste kaupade turustamisest või levitamisest, mis on keelatud vastavalt 27. juuni 2005. aasta määrusele (EÜ) nr 1236/2005 (mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks); nõuab ELi ravimitootjate toodetud ja kolmandates riikides surmanuhtluse täideviimiseks kasutada võidavate ravimite ekspordi korrapäraselt ja ajakohastatud kontrollimist; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni 2011. aasta otsuse üle muuta määrust (EÜ) nr 1236/2005, et tugevdada ekspordikontrolli teatavate ravimite puhul, mida saab kasutada surmanuhtluse täideviimiseks; kiidab heaks teatavate ELi ravimitootjate ennetavad meetmed ekspordi peatamiseks sellistesse kolmandatesse riikidesse, kus asjaomaste ravimite kasutamine hukkamise eesmärgil on tõenäoline; nõuab tungivalt, et sarnaseid meetmeid võtaks rohkem ELi ravimitootjaid; kutsub komisjoni üles lisama määrusesse (EÜ) nr 1236/2005 sellise üldklausli, millega sätestatakse muu hulgas kord, et enne hukkamiste läbiviimisel või piinamisel kasutada võidavate ravimite ekspordimist tuleb taotleda selle jaoks luba;

101. tunneb heameelt inimõigusorganisatsioonide hinnangu üle, mille kohaselt on surmanuhtluse kasutamisel 2011. aastal näha üldist suundumust selle kaotamise poole; tunneb heameelt asjaolu üle, et Tais kaotati surmanuhtlus alla 18aastastele õigusrikkujatele; peab siiski kahetsusväärseks, et Iraanis, Iraagis, Afganistanis ja Saudi Araabias suurenes hukkamiste arv märkimisväärselt; väljendab tõsist peetumust Hiina keeldumise pärast avalikustada usaldusväärne teave surmanuhtluse ja hukkamiste kohta riigis – Amnesty Internationali hinnangul ulatub nende arv tuhandetesse; väljendab heameelt surmanuhtluse kaotamise üle USAs Illinoisi osariigis, kuid peab kahetsusväärseks surmanuhtluse jätkuvat kasutamist USAs, kes oli 2011. aastal ainus surmanuhtlust praktiseeriv G8 riik; tuletab murega meelde, et ainus Euroopa riik, kus surmanuhtlus on jätkuvalt kasutusel, on Valgevene; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid jätkaksid selle küsimuse järjekindlat tähtsustamist nimetatud riikidega peetava dialoogi raames;

102. kinnitab, et EL, kes on varem juba saavutanud konkreetseid tulemusi võitluses surmanuhtluse vastu, peab võtma otsustavama seisukoha ning paluma institutsioonidel ja liikmesriikidel jääda oma lubaduse juurde ja tugevdada poliitilist tahet selle olulise eesmärgi nimel, et surmanuhtlus kaotatakse maailmas lõplikult;

Piinamine ning muu julm, ebainimlik ja inimväärikust alandav kohtlemine või karistamine

103. väljendab heameelt asjaolu üle, et vastu on võetud ajakohastatud suunised kolmandatele riikidele suunatud ELi poliitika kohta, mis käsitleb piinamist ning muud julma, ebainimlikku ja inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist; tuletab aga meelde, et tõeliste edusammude saavutamiseks ELi poliitikas on vaja lahendada teadlikkuse tõstmise ja rakendamisega seotud probleemid;

104. tunneb heameelt selle üle, et ajakohastatud suunistes on erikaitset vajavate rühmade sekka arvatud ka isikud, kelle diskrimineerimise aluseks on seksuaalne sättumus või sooline identiteet, ning kohustuse üle nõuda kolmandatelt riikidelt sisemenetluse kehtestamist sootundlike ja lapsi arvestavate kaebuste ja aruannete käsitlemiseks; peab siiski kahetsusväärseks, et piinamisvastase võitluse vallas tehtavates ELi koosõlastatud jõupingutustes ei käsitleta põhjalikumalt selle soolist mõõdet, mille põhjuseks on peamiselt arvestatava teabe puudumine kõikide piinamise ja väärkohtlemise vormide kohta;

105. rõhutab, kui oluline on siduda ELi suunised ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolli tingimuste rakendamisega, pöörates erilist tähelepanu riiklikele ennetusmehhanismidele;

Neljapäev, 13. detsember 2012

106. juhib tähelepanu sellele, et ÜRO kasutatava orjuse määratluse kohaselt on orjus üksikisiku seisund või olukord, mil tema suhtes kehtivad omandiõigused või mõned nendest õigustest; mõistab hukka asjaolu, et nüüdisaegsed orjapidamise vormid eksisteerivad isegi Euroopa Liidus; nõuab sellega seoses, et komisjon karmistaks kõnealuses valdkonnas oma poliitikat, pöörates erilist tähelepanu kodutöötajatele, kuna see sotsiaalne ja kutsealane kategooria puutub selliste orjuse vormidega kõige enam kokku;

107. peab kahetsusväärseks, et psühhiaatria poliitiline kuritarvitamine on jätkuvalt valus probleem nendes mitmetes riikides, kus vägivaldseid psühhiaatrilisi meetodeid on kasutatud demokraatiavastase režiimi toetamiseks ning ühiskonna teisitõtleva osa ja üksikisikute hirmutamiseks ja tõkestamiseks; rõhutab murelikult, et sellise suundumusega kaasneb ebamäärases ja raskesti märgatavas vormis piinamine, sh psühholoogiline terror ja vanglatingimuste halvenemine;

108. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on ÜRO eriraportööri 5. augusti 2011. aasta raport (A/66/268), milles käsitletakse piinamist ja muud julma, ebainimlikku ja inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist ning milles keskendutakse üksikvangistuse mõjule ja muu hulgas selle meetodi kasutamisele psühhiaatriakliinikutes; väljendab tõsist muret seoses eri riikidest pärit tõenditega, mille kohaselt kasutatakse psühhiaatria haiglaid tegelikult kinnipidamiskeskustena; kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat, ELi inimõiguste eriesindajat, Euroopa välisteenistust ning komisjoni üles pöörama sellele probleemile asjakohast tähelepanu;

109. väljendab muret seoses piinamisohvrite rehabiliteerimiskeskuste edasise toimimisega; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni talituse ületama välis- ja sisepoliitika vahelist lõhet, et tagada, et halduspädevuse piirid ei seaks ohtu ELi toetust rehabilitatsioonikeskustele nii liidus kui ka väljaspool liitu;

110. peab kahetsusväärseks, et Küprose okupeeritud aladel on inimõiguste rikkumised endiselt valus probleem; märgib, et Türgi väed ei luba siiani tuhandetel pagulastel, kes on pidanud maha jätta oma kodud ja vara, elada oma kodumaal; märgib lisaks, et kadunuks jäänud isikute perekondade ja sugulaste õigust saada oma lähedaste saatuse kohta teavet eiratakse endiselt, sest Türgi ei võimalda pääsu militaartsoonidesse ega ka arhiividele, milles hoitakse Küprosel teadmata kadunud isikutega tegeleva komisjoni asjaomaseid uurimisaruandeid;

Diskrimineerimine

111. nõuab, et ELi ja kolmandate riikide vahelises inimõiguste teemalises poliitilises dialoogis oleks mitte-diskrimineerimise mõiste välja toodud kaasavamal ja kõikehõlmavamal kujul, hõlmates muu hulgas diskrimineerimist usutunnistuse või veendumuste, soo, rassilise või etnilise kuuluvuse, vanuse, puuete, seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel;

112. rõhutab, et selleks, et tagada ELi välispoliitika usaldusväärsus ja järjepidevus põhiõiguste, võrdsuse ja mittediskrimineerimise vallas, peaks nõukogu võtma vastu direktiivi, milles käsitletakse võrdset kohtlemist sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest, ning laiendama rassismi ja ksenofoobiat käsitleva raamotsuse kohaldamisala ka muudele sihtrühmadele, näiteks LGBT-inimestele;

113. nõuab, et ELi liikmesriigid seisaksid jõuliselt vastu igasugustele katsetele kahandada inimõiguste universaalsuse, lahutamatus ja vastastikuse sõltuvuse põhimõtte tähtsust ning ergutaksid ÜRO inimõiguste nõukogu pöörama diskrimineerimisele võrdsel määral tähelepanu vaatamata sellele, kas diskrimineerimine toimub soo, soolise identiteedi, rassi, vanuse, seksuaalse sättumuse ning usu või veendumuste alusel; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et homoseksuaalsust peetakse 78 riigis endiselt kuriteoks, kusjuures viies neist karistatakse selle eest surmanuhtlusega; kutsub neid riike üles lõpetama viivitamatult homoseksuaalsuse käsitlemise kuriteona, vabastama seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi tõttu vangistatud isikud ning neid mitte hukkama; kutsub Euroopa välisteenistust üles kasutama homo-, bi-, trans- ja interseksuaalide ehk LGBTI-inimeste õiguste kaitsmiseks täiel määral ära lesbide, geide, biseksuaalide ja transseksuaalide inimõiguste igakülgse edendamise ja kaitsmise vahendit; kutsub nõukogu üles tegema tööd selle valdkonna siduvate suuniste väljatöötamise nimel; kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles toetama LGBTI-inimeste inimõiguste kaitsjaid riikides, kus nad on ohus, ning kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat ning ELi inimõiguste eriesindajat väljendama jätkuvalt Euroopa Liidu kindlat pühendumist võrdsusele ja mittediskrimineerimisele seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi ja soolise eneseväljenduse alusel kogu maailmas, käivitades ja toetades selleks muu hulgas selletemalisi algatusi nii kahepoolset kui ka rahvusvahelist ja ÜRO tasandil; kordab oma üleskutset komisjonile avaldada tegevuskava, milles käsitletakse võrdsust seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel;

Neljapäev, 13. detsember 2012

114. kutsub liikmesriike üles andma varjupaika inimestele, kes põgenevad tagakiusamise eest riikidest, kus LGBTI-inimesi peetakse kurjategijateks, võttes arvesse taotlejate põhjendatud hirmu tagakiusamise ees ning tuginedes nende enesemääratlusele lesbi või geina või bi-, trans- või interseksuaalina;

115. kinnitab veel kord, et mittediskrimineerimise (sealhulgas soo ja seksuaalse sättumuse alusel) põhimõte on üks AKV–ELi partnerluse aluseid;

116. rõhutab, et EL on ratifitseerinud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ning võtnud vastu Euroopa puuetega inimeste strateegia aastateks 2010–2020; juhib tähelepanu selle 8. tegevusvaldkonnale, mõistab hukka puude alusel toimuva mis tahes diskrimineerimise ja kutsub kõiki riike üles ratifitseerima ja rakendama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni; juhib tähelepanu sellele, et EL peab jälgima ka ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamist oma territooriumil; kutsub ELi ja selle liikmesriike edendama 2006. aastal ÜRO raames vastu võetud rahvusvahelist puuetega inimeste õiguste konventsiooni nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool;

117. mõistab hukka jätkuvad inimõiguste rikkumised, mis pannakse toime kastikuuluvuse alusel toimuva diskrimineerimise all kannatavate inimeste vastu ning mis hõlmavad võrdsuse eitamist ja õiguskaitse kättesaadavuse keelamist, jätkuvat segregatsiooni ja kastikuuluvusest põhjustatud tõkkeid elementaarsete inimõiguste saavutamisel; nõuab, et nõukogu, Euroopa välisteenistus ja komisjon võtaksid igal võimalusel (muu hulgas inimõigusi käsitlevates ELi teatistes, raamistikes ning riigipõhistes strateegiates ja dialoogides) ühiseid meetmeid, et võidelda kastipõhise diskrimineerimise vastu, edendades ka tööalase ja päritolulise diskrimineerimise kaotamiseks mõeldud ÜRO põhimõtete ja suuniste eelnõu, mis annab suunava raamistiku kastipõhise diskrimineerimise kaotamiseks; nõuab lisaks, et nõukogu, Euroopa välisteenistus ja komisjon teeksid jõupingutusi selle nimel, et ÜRO inimõiguste nõukogu need heaks kiidaks;

118. palub, et asepresident ja kõrge esindaja ning inimõiguste eriesindaja tunnistaksid täielikult kastikuuluvusel põhineva diskrimineerimise probleemi inimõiguste ja vaesuse kõiki valdkondi puudutava teemana, millel on tõsised tagajärjed, eelkõige naiste jaoks;

119. väljendab heameelt selle üle, et ÜRO inimõiguste nõukogu kehtestatud äärmist vaesust ja inimõigusi käsitlevad suunised põhinevad kõikide inimõiguste omavahelisel sõltuvusel ja jagamatusel ning äärmises vaesuses elavate inimeste kaasamise ja nende mõjuvõimu suurendamise põhimõtetel; rõhutab äärmise vaesuse ja inimõiguste vahelisi tihedaid seoseid: ühest küljest on äärmises vaesuses elavad isikud jäetud inimõigustest (nii kodanikuõigustest kui ka poliitilistest, majanduslikest ja sotsiaalsetest õigustest) sageli ilma, teisest küljest on äärmise vaesuse vastu võitlemisele ülioluline läheneda inimõiguste seisukohast, kuna see aitab olukorda mõista ja lahendada; nõuab tungival, et nõukogu toetaks seda seisukohta ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogus;

120. märgib murega, et eelkõige ohustab diskrimineerimine põlisrahvaid, kes on eriti kaitsetud ka poliitiliste, majanduslike, keskkonna ja tööga seotud muutuste ja häirete ees; märgib, et enamik neist elab allpool vaesuspiiri, neil puudub esindatus või on see vähene, lisaks puudub neil juurdepääs nii poliitiliste otsuselangetamissüsteemidele kui ka õigussüsteemidele; on eriti mures väidetavate laialtlevivate maahõivamiste, sunniviisiliste ümberasustamiste ning relvakonfliktist põhjustatud inimõiguste rikkumiste pärast;

121. kutsub komisjoni ja nõukogu üles edendama ametlikku ja õiguslikult tunnustatud mõistet „kliimapõgenik“ (kirjeldab inimesi, kes on kliimamuutuse tõttu sunnitud kodust põgenema ja otsima varjupaika välismaal), kuna seda ei ole veel rahvusvahelises õiguses ega üheski õiguslikult siduvas rahvusvahelises lepingus tunnustatud;

122. tähtsustab ühena olulisematest põhiõigustest õigust kodakondsusele, kuna paljudes riikides võimaldatakse põhilisi inimõigusi, sh õigust avalikule julgeolekule, heaolule ja haridusele, täita ja kasutada vaid täieõiguslikel kodanikel;

123. rõhutab, et traditsioonilistel rahvusvähemustel on teiste vähemusrühmadega võrreldes erinevad vajadused ning vaja on tagada nende vähemuste võrdne kohtlemine nii hariduse, tervishoiu, sotsiaalteenuste kui ka muude avalike teenuste osas, samuti on vaja edendada kõigis majandus-, sotsiaal-, poliitika- ja kultuurielu valdkondades täielikku ja tegelikku võrdsust rahvusvähemustesse ja enamuse hulka kuuluvate isikute vahel;

Neljapäev, 13. detsember 2012

Naised ja lapsed relvakonfliktides

124. hindab eritähelepanu pööramist probleemidele, mis seonduvad naisi, rahu ja julgeolekut käsitlevate resolutsioonide rakendamisega ELi poliitikas ja mida näitlikustab Euroopa Liidu Nõukogus 13. mail 2011. aastal vastu võetud aruanne, milles käsitletakse ELi näitajaid, eesmärgiga töötada välja terviklik lähenemisviis ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1325 ja 1820 rakendamiseks ELis; väljendab heameelt ELi võetud poliitiliste meetmete üle, et tagada ÜRO peasekretäri laste ja relvastatud konfliktide küsimuste eriesindaja mandaadi pikendamine ÜRO Peaassamblees; jagab nõukogu 1. detsembri 2011. aasta järeldustes (ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta) väljendatud seisukohta, et kõikide ÜJKP missioonide kõikides etappides tuleks esmajoones pöörata püsivat ja süstemaatilist tähelepanu inimõiguste, soo ja relvakonfliktidest mõjutatud lastega seotud aspektidele;

125. on seisukohal, et kuna naised on alaesindatud nii poliitilistes kui ka kodanikuühiskonna organisatsioonides, siis on naiste tõhusa osalemise tagamiseks oluline näha ette koolitusprogrammid ja tugiteenused nii sooküsimustega tegelevatele ELi töötajatele kui ka naistele kohapeal, et nad saaksid anda tegeliku panuse rahu- ja konfliktide lahendamise protsessi;

126. tunnistab, et relvakonfliktidesse sattunud naiste ja laste olukorra parandamisel tehtavad konkreetsed edusammud sõltuvad sageli selgete ja ühtsete vastutusstruktuuride loomisest tsiviilkontrolli all olevates sõjaväe- ja julgeolekuteenistustes; nõuab seepärast tungivalt, et asjaomased ELi institutsioonid leiaksid ja rakendaksid tõhusamaid meetodeid, mille abil reformida julgeolekusektorit konfliktiriikides või konflikti üle elanud riikides, pöörates selle raames suurt tähelepanu naiste ja laste õigustele, kaasamisele ja nende mõjuvõimu suurendamisele; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles võtma seda julgeolekusektori reformimiseks ette nähtud välisabivahendite kavandamisel ja rakendamisel arvesse, tähtsustades muu hulgas naiste mõjuvõimu suurendamise olulisust konfliktijärgses ülesehitustöös;

127. nõuab, et ELi nendes poliitikavaldkondades, mille eesmärk on inimõiguste tugevdamine, laste kaitsmine ning vägivalda asendamine poliitiliste konfliktilahendamismehhanismidega, peaks kesksel kohal olema lapssõdurite desarmeerimine, rehabiliteerimine ja ühiskonda taasintegreerimine;

128. väljendab sügavat muret seoses Aafrika järvede piirkonnaga, kus vägistamist kasutatakse sõjarelvana, mille abil hävitada terveid elanikkonnarühmi;

Naiste õigused

129. nõuab tungivalt, et EL tõhustaks oma meetmeid, millega teha lõpp naiste suguelundite moonutamisele, varastele ja sundabieludele, aumõrvadele ning sunniviisilistele ja soolisel valikul põhinevatele abortidele; kordab, et need poliitikameetmed peaksid olema ELi arengukoostöö käsituse põhielemendid; toonitab, kui oluline on piisav juurdepääs meditsiinilistele vahenditele ning seksuaal- ja reproduktiivtervist ja sellealaseid õigusi käsitlev teave ja koolitus naiste ja tüdrukute heaolu jaoks kõikides riikides;

130. märgib, et rahvastiku- ja arengustrateegiates ei pöörata endiselt piisavat tähelepanu seksuaal- ja reproduktiivõiguste rikkumistele, mis takistavad 1994. aastal elanikkonna ja arengu rahvusvahelisel konverentsil vastu võetud Kairo tegevuskava kohustuste täitmist, ning diskrimineerimise, sh soolise diskrimineerimise ja ebavõrdsusega tegelemisele; rõhutab, et reproduktiivtervise alaseid edusamme on mõningatel juhtudel pärssinud rikkumised, näiteks laste abielud, varajased või sundabielud, suutmatus kehtestada abiellumiseks õiguslikult kehtivat vanuse alampiiri, sunnimeetmed, näiteks sundsteriliseerimine või naiste suguelundite moonutamine, ning mitte võimaldamine naistel ja tütarlastel otsustada oma seksuaal- ja reproduktiivtervise üle ise ilma diskrimineerimise, sunduse ja vägivaldata; nõuab Kairo tegevuskava inimõiguste ja arengupoliitika aspektide rakendamist, et edendada soolist võrdõiguslikkust ning naiste ja laste õigusi, sh seksuaal- ja reproduktiivtervist ja sellega seotud õigusi;

Neljapäev, 13. detsember 2012

131. nõuab tungivalt, et EL ja tema liikmesriigid tagaksid, et elanikkonna ja arengu rahvusvahelisel konverentsil vastu võetud 20 aasta tegevuskava täitmise läbivaatamise tulemusena koostatakse põhjalik ülevaade kõikidest seksuaal- ja reproduktiivõiguste täieliku kasutamise seotud küsimustest, ning kinnitaks taas seoses seksuaal- ja reproduktiivõiguste tagamisega kõikide jaoks oma kindlat ja edusammudele orienteeritud seisukohta, mis oleks kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste standarditega ja suurendaks valitsuste vastutust seoses kokku lepitud eesmärkide täitmisega; kutsub ELi ja liikmesriike üles tagama eelkõige seda, et läbivaatamisprotsess viiakse läbi kaasavalt, võimaldades eri sidusrühmadel, sh kodanikuühiskonnal, naistel, noorukitel ja noortel selles sisuliselt osaleda; tuletab meelde, et sellise läbivaatamise raamistik peab põhinema inimõigustel ja keskenduma eelkõige seksuaal- ja reproduktiivõigustele;

132. tuletab meelde ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsiooni nr 11/8 ennetatava emade suremuse ja haigestumuse ning inimõiguste kohta, milles kinnitatakse, et emade surema ja haiguste ennetamine eeldab naiste ja tütarlaste inimõiguste (eeskätt õigus elule, haridusele, teabele ja tervisele) tõhusat edendamist ja kaitsmist; rõhutab, et seetõttu peab EL täitma olulist rolli, aidates kaasa ennetatavate tüsistuste vähenemisele enne rasedust ja sünnitust, selle ajal ja pärast seda;

133. kutsub ELi üles tegema naiste õiguste jõustamiseks tihedat koostööd ÜRO soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise üksusega (UN Women), seda nii kahepoolselt kui ka rahvusvahelisel, piirkondlikul ja riiklikul tasandil; rõhutab eelkõige vajadust edendada terviseharidust ning asjakohaseid seksuaal- ja reproduktiivtervist ja -õigusi käsitlevaid programme, mis on ELi kolmandaid riike hõlmavate arengut ja inimõigusi käsitlevate poliitikaaldkondade oluline osa, aga ka vajadust tagada naistele õiglane juurdepääs riiklikule tervishoiusüsteemile ning piisav günekoloogiline ja sünnitusabi vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni määratlusele;

134. nõuab tungivalt, et komisjon ja Euroopa välisteenistus pööraksid naistevastase vägivalda vastu võitlemise üldise strateegia raames erilist tähelepanu naiste suguelundite moonutamisele, töötades muu hulgas vastavalt hoolsuskohustuse põhimõttele välja naiste suguelundite moonutamist käsitleva ELi tegevuskava; ergutab Euroopa välisteenistust ja liikmesriike tegelema jätkuvalt naiste suguelundite moonutamise küsimusega, käsitledes seda nende partnerriikidega peetavate poliitiliste ja poliitikaalaste dialoogide raames, kus seda tava endiselt järgitakse, kaasates nendesse dialoogidesse kõnealuse tava kaotamise nimel töötavad inimõiguste kaitsjad, aga ka tütarlapsed ja naised, keda see tava otseselt mõjutab, kogukonnaliidrid, usujuhid, õpetajad, tervishoiutöötajad ning nii kohaliku kui ka riikliku tasandi ametnikud; toonitab, et Euroopa välisteenistus peab töötama inimõigusi ja demokraatiat käsitleva Euroopa strateegilise raamistiku rakendamiseks võetavate meetmete raames välja naiste suguelundite moonutamist käsitleva konkreetse vahendi;

135. rõhutab, et reproduktiivtervise alaseid edusamme on mõningatel juhtudel pärssinud rikkumised, näiteks laste abielud, varajased või sundabielud, suutmatuse kehtestada abiellumiseks õiguslikult kehtivat vanuse alampiiri ning sunnimeetmed, näiteks sundsteriliseerimine või naiste suguelundite moonutamine;

136. väljendab heameelt selle üle, et mitu liikmesriiki on pühendunud võitlusele naistevastase vägivalda, koduvägivalda ja naiste suguelundite moonutamise, eeskätt selle piiriüleste aspektide vastu; kordab, et ELi sise- ja välispoliitika peavad olema selles küsimuses järjepidevad, ning nõuab tungivalt, et komisjon tähtsustaks naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalda ja naistetappude kaotamist ning toetaks nii ELis kui ka kolmandates riikides sihipäraseid ja uuenduslikke programme, eraldades neile asjakohased rahalised vahendid; julgustab ELi ja tema liikmesriike allkirjastama ja ratifitseerima Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsiooni;

137. väljendab heameelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust⁽¹⁾ vastuvõtmise ning komisjoni uue strateegia „Inimkaubanduse kaotamist käsitlev ELi strateegia aastateks 2012–2016” koostamise üle; juhib tähelepanu asjaolule, et inimkaubandus on keerukas rahvusvaheline nähtus, mille algpõhjusteks on kaitsetus vaesuse ees, demokraatliku ühiskonnamudelid puudumine, sooline ebavõrdsus ja naistevastane vägivald; toonitab, et kolmandate riikidega peetavas selleteemalises dialoogis tuleb rohkem rõhutada soolist mõõdet, kutsub seetõttu liikmesriike, kes ei ole veel ratifitseerinud inimkaubandust käsitlevat ÜRO protokoll – Palermo protokoll – ja Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni, tegema seda esimesel võimalusel;

(¹) ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

Neljapäev, 13. detsember 2012

138. rõhutab naiste äärmiselt suurt panust lõunanaabruse poliitikasse; väljendab heameelt valimistulemuste üle, mille tõttu on naiste osakaal poliitilisel areenil märkimisväärselt suurenenud;

139. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles aitama kaasa eelkõige sellele, et Aafrika Liidu liikmesriigid ratifitseeriks ja rakendaksid Aafrika Liidu protokolli naiste õiguste kohta Aafrikas;

Lapse õigused

140. tuletab meelde Lissaboni lepinguga võetud konkreetset kohustust keskenduda ELi välispoliitikas laste õigustele; märgib, et ÜRO lapse õiguste konventsiooni vastuvõtmine peaaegu kogu maailmas loob selle valdkonna edumeelse poliitika järgimiseks eriti tugeva rahvusvahelise õigusliku aluse; soovib arvestada lapse õigustega kõigis ELi poliitikavaldkondades ja meetmetes; kutsub seetõttu üles neid riike, kes ei ole konventsiooni veel ratifitseerinud, seda tegema ning jõustama võimalikult pea nii konventsiooni kui ka selle fakultatiivprotokolle;

141. juhib tähelepanu mitmes Sahara-taguses Aafrika riigis levinud tõsisele probleemile, mis seisneb laste süüdistamises nõiduses – see toob kaasa tõsised tagajärjed alates sotsiaalsest tõrjutusest kuni lapsetapu ja laste rituaalse tapmiseni ohverdamise eesmärgil; märgib, et riigil on kohustus kaitsta lapsi igasuguse vägivalga ja kuritarvitamise eest; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja, ELi inimõiguste eriesindaja, komisjon ja Euroopa välisteenistus pööraksid asjaomaste riikide valitsustega peetavas inimõigustealases dialoogis ja välistegevuse rahastamisvahendite kavandamisel erilist tähelepanu nii laste kaitsmisele igasuguse vägivalga eest kui ka nende laste käekäigule;

142. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles tagama liidu välispoliitika raames lapse õigused kriminaalmenetluse käigus, tunnustades nende erikaitse vajadust lähtuvalt asjaolust, et nad on uue ja korduva ohvriks langemise suhtes eriti kaitsetud, ning asetama lapse huvid esikohale vastavalt direktiivile 2012/29/EL, milles käsitletakse ohvrite õiguste miinimumnõudeid;

143. kiidab heaks komisjoni teatise „Lapse õigusi käsitlev ELi tegevuskava”, millega koondatakse ühte dokumenti nii sise- kui ka välispoliitika eesmärgid; tuletab meelde komisjoni teatisest „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” lähtuvat asepresidendi ja kõrge esindaja kohustust keskenduda ühena kolmest kampaania prioriteedist lapse õigustele; rõhutab siiski, kui oluline on võtta nende kohustuste täitmiseks eelarves kajastatud meetmeid ja jälgida nende tõhusat rakendamist;

144. palub lapse õiguste järjekindlat kaasamist ELi inimõigusi käsitlevatesse riigipõhisesse strateegiasse vastavalt Lissaboni lepingus sätestatud kohustustega; toetab inimõigusi käsitlevas ELi strateegilises tegevuskavas väljendatud kavatsust arendada edasi arengukoostöö õiguspõhiseid meetmeid; toonitab, et laste õiguste puhul on seda vaja teha kiiresti, et tagada pikaajalised jätkusuutlikud edusammud; kordab, et teatavates riikides on eriti haavatavas olukorras tütarlapsed;

145. rõhutab vajadust võidelda igasuguse laste sunniviisilise töö ja ärakasutamise ning nendega kaubitsemise vastu; nõuab selliste kehtivate riiklike ja rahvusvaheliste eeskirjade paremat rakendamist, mille abil tõstetakse teadlikkust laste väärkohtlemise kohta tööturul; rõhutab, et lapsed ja noorukid peaksid osalema ainult sellises töös, mis ei kahjusta nende tervist või isiklikku arengut ega sega hariduse omandamist;

Mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadus

146. rõhutab, et mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadus on põhilised inimõigused⁽¹⁾, mis hõlmavad õigust uskuda või mitte uskuda ning vabadust praktiseerida võrdselt nii teistlikke, mitteteistlikke kui ka ateistlikke veendumusi kas eraviisiliselt või avalikult, üksi või kogukonnas koos teistega; rõhutab, et selle õiguse kasutamine on pluralistliku ja demokraatliku ühiskonna väljakujunemise alus; kutsub ELi üles kaitsma kolmandate riikidega peetavas poliitilises dialoogis süsteemselt kõikide isikute õigust usu- ja veendumusvabadusele, kooskõlas inimõigusi käsitlevate ÜRO konventsioonidega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 20. jaanuari 2011. aasta resolutsioon kristlaste olukorra ja usuvabaduse kohta (ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 53).

Neljapäev, 13. detsember 2012

147. mõistab hukka usul või veendumustel põhineva igasuguse sallimatuse, diskrimineerimise ja vägivalda, ükskõik kus või kelle puhul, olgu see siis suunatud usklikte, usust taganejate või mitteusklike vastu; väljendab sügavat muret mitmetes riikides sagenevate rikkumiste üle, mis on suunatud usuvähemuste esindajate, aga ka enamusereligiooni tavade raames üksikisikute vastastikusele austusele tuginevat pluralistlikku ja mitmekesist ühiskonda edendada püüdvate üksikute propageerijate vastu; väljendab muret selliste rikkumiste karistamatuse ning politsei ja kohtusüsteemi erapoolikuse pärast selliste küsimuste käsitlemisel, aga ka kannatanutele suunatud asjakohaste hüvituskavade puudumise pärast paljudes maailma riikides; märgib, et paradoksaalsel kombel tõi araabia kevad, millelt oodati demokraatiat edendavaid muutusi, paljudel juhtudel kaasa usuvähemuste vabaduste ja õiguste piiramise ning mõistab seetõttu karmilt hukka kõik kristlaste, juutide, moslemite ja muude usukogukondade vastu suunatud vägivaldteod; tunnistab, et mitmetes riikides on järjest rohkem vaja tegeleda konfliktide maandamise ja lepituspüüetega, sh mitmetasandiline religioonidevaheline dialoog; nõuab tungivalt, et EL, asepresident ja kõrge esindaja, ELi inimõiguste eriesindaja, komisjon ja Euroopa välisteenistus tõstataksid ELi kolmandate riikidega peetava inimõigustealase dialoogi raames näiteks meedias kajastatava diskrimineeriva ja äsitava materjali küsimuse ning käsitleksid ka usukommete vabale järgimisele tehtavaid takistusi; on seisukohal, et kolmandates riikides, kus usuvähemused puutuvad kokku oma õiguste rikkumisega, ei saa probleeme lahendada nii, et usuvähemused isoleeritakse nende kaitsmise eesmärgil ülejäänud ühiskonnast ja luuakse paralleelühiskonnad;

148. tunneb erilist muret olukorra pärast Hiinas, kus oma usku väljaspool ametlikult heakskiidetud raamistikku praktiseerivaid inimesi (sh kristlasi, moslemeid, budiste ja Falun Gongi järgijaid) süsteemselt taga kiusatakse; kutsub Hiina valitsust üles lõpetama Falun Gongi järgijate tagakiusamis- ja ahistamiskampaania, mille raames karistatakse neid oma usu- ja veendumusvabaduse õiguse kasutamise eest pikkade vanglakaristustega ning nn ümberkasvatamise eesmärgil tehtava tööga, et sundida neid loobuma oma vaimsetest veendumustest, kuigi Hiina on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärkust alandava kohtlemise ja karistamise vastase ÜRO konventsiooni; nõuab tungivalt, et Hiina ratifitseeriks kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, nagu ta on korduvalt lubanud; nõuab tungivalt, et Hiina ametivõimud lõpetaksid Tiibeti budismi, kultuuri ja traditsioone kõige enam kahjustavate poliitikameetmete kasutamise ja muudaksid need seejärel, konsulteerides seejuures tõeliselt ka tiibetlastega; on sügavalt mures usuvabaduse pärast Kuubal, eriti seoses katoliku ja protestantliku kiriku juhtide ja koguduseliikmete järjest sagedasema tagakiusamisega;

149. rõhutab, et inimõigusi käsitlev rahvusvaheline õigus tunnustab mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabadust ning poliitiliste vaadete vabadust olenemata inimese registristaatuses, mistõttu ei tohiks registreerimine olla üksikisiku usuliste veendumuste või poliitiliste seisukohtade järgimise eeltingimus; märgib murega, et Hiinas tuleb kõikidel end, sh viit ametlikku religiooni (budismi, taoismi, islamit, katoliiklust ja protestantismi) praktiseerida soovivatel inimestel usul riigiasutuses registreerida ja tegutseda valitsuse kontrollitavate haldusnõukogude alluvuses, mis piirab nende usulist autonoomiat ja tegevust; märgib lisaks murega, et registreerimata usurühmitused, sh kodukirikud ja Falun Gongi järgijad peavad taluma mitmesugust väärkohtlemist, muu hulgas nende tegevuse ja kogunemiste piiramist, vara konfiskeerimist ning isegi vahistamist ja vangistust;

150. väljendab heameelt asjaolu üle, et ELi töötajatele pakutav kooolitus hõlmab eraldi teemana usu- või veendumusvabadust; kordab tungivalt oma nõudmist sellise sihipärase vahendi järele, mille abil edendada ELi välispoliitika raames usu- ja veendumusvabaduse õigust; tunneb sellega seoses heameelt ELi kohustuse üle töötada välja usu- ja veendumusvabaduse suunised vastavalt inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi tegevuskava jaole 23; märgib, et need suunised peaksid olema kooskõlas ELi inimõigusi käsitlevate riigipõhiste strateegiatega ning hõlmama usu- ja veendumusvabaduse õigusega seotud vajalike vabaduste kontrollnimekirja, et hinnata asjaomase riigi olukorda, samuti peaksid need sisaldama ka metoodikat, mille abil teha kindlaks usu- ja veendumusvabaduse rikkumised; rõhutab, et nende suuniste ettevalmistamisse on vaja kaasata parlament ja kodanikuühiskonna organisatsioonid; ergutab ELi tagama uute suuniste ning inimõigusi käsitlevates riigipõhistes strateegiates esitatud prioriteetide vahelist kooskõla; rõhutab usu- ja veendumusvabaduse süvaliendamise tähtsust ELi arengu- ja välispoliitikas;

151. nõuab tungivalt, et EL tegeleks ennetavalt usust taganemist, pühaduseteotust ja usuvahetust keelavate seaduste järjest sagedasema kasutamise ning nimetatud seaduste osatähtsusega usulise sallimatuse ja diskrimineerimise suurendamisel; rõhutab, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on inimesel õigus usku ja veendumusi omada, vastu võtta ja

Neljapäev, 13. detsember 2012

vahetada; kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat ning ELi institutsioone üles võtma meetmeid, et võidelda lubamatute tavade vastu, avaldades survet nendele kolmandatele riikidele ja eelkõige ELi partnerriikidele, kus selliseid tavasid endiselt jätkatakse, et tagada selliste tavade kaotamine; ergutab ELi võtma sõna selliseid seadusi kasutavate valitsuste vastu ning toetama üksikisikute õigust vahetada usku, eeskätt nendes riikides, kus usust taganemise eest on ette nähtud surmanuhtlus;

152. rõhutab kui tähtis on kaitsta rahvusvaheliste inimõiguste konventsioonide kohaselt mõtte-, südametunnistuse-, usu- või veendumusvabadust, sh õigust valida ateism või muu usu eitamise viis, ning rõhutab, et seda vabadust ei tohiks kahjustada pühaduseteotust käsitlevate seaduste kohaldamisega, mida kasutatakse teistsuguse usutunnistuse või teistsuguste veendumustega isikute allasurumiseks ja tagakiusamiseks; rõhutab, et kuigi pühaduseteotust käsitlevaid seadusi edendatakse sageli sotsiaalsete pingete vähendamise ettekäändel, aitavad need tegelikult kaasa nimetatud pingete ja sallimatuse suurenemisele, eriti usuvähemuste suhtes; tuletab sellega seoses meelde, et mitmetes riikides on pühakodade ja usuliste väljaannete keelustamine, konfiskeerimine ja hävitamine, aga ka vaimulikkonna koolitamise keelustamine endiselt tavapärane; nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid võitleksid asjaomaste riikide valitsustega suheldes selliste rikkumiste vastu; nõuab kindla seisukoha võtmist selliste pühaduseteotust käsitlevate seaduste instrumentaliseerimise vastu, mida kasutatakse usuvähemuste esindajate tagakiusamiseks;

153. rõhutab usu- ja veendumusvabaduse süvalaiendamise tähtsust arengut, konfliktiennetust ja terrorismivastast võitlust käsitlevates ELi poliitikavaldkondades; tunneb heameelt kultuuride ja religioonide vahelises dialoogis eri tasanditel ning kogukondade juhtide, naiste, noorte ja etniliste vähemuste esindajate osalusel tehtavate jõupingutuste üle sotsiaalse ühtekuuluvuse ja rahumeelse ühiskonna edendamiseks; väljendab heameelt selle üle, et EL on pühendunud rahvusvahelistel ja piirkondlikel foorumitel, sh ÜROs, OSCEs, Euroopa Nõukogus ja muudes piirkondlikes mehhanismides usu- ja veendumusvabaduse õiguse tutvustamisele ja edendamisele, ning nõuab usundite halvustamise vastase võitlusega seotud väljenduslaadi muutmise alase konstruktiivse dialoogi alustamist Islami Koostöö Organisatsiooniga (OIC); julgustab ELi esitama edaspidigi igal aastal ÜRO Peaassambleele oma usu- ja veendumusvabadust käsitleva resolutsiooni;

154. kiidab heaks komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Islami Koostöö Organisatsiooni peasekretäri, Araabia Liiga peasekretäri ja Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekuvoliniku 20. septembri 2012. aasta ühisavalduse, milles kinnitati austust kõikide religioonide vastu ning usuvabaduse ja -sallivuse äärmist tähtsust, tunnustades samal ajal täiel määral ka sõnavabaduse olulisust; mõistab hukka usulise vihkamise ja vägivalda mis tahes propageerimise ning peab äärmiselt kahetsusväärseks asjaolu, et hiljutised rünnakud diplomaatilistele esindustele põhjustasid inimohvreid; avaldab kaastunnet ohvrite perekondadele;

155. märgib, et usu- ja veendumusvabadus on lahutamatu seotud õiguste tunnustamise, võrdsete kodanikuõiguste ja õiguste võrdse kasutamise asjaomas ühiskonnas; julgustab ELi tegema jõupingutusi võrdõiguslikkuse ja võrdsete kodanikuõiguste nimel, kuna see on esmatähtis ühiskonna tõrjutud ja diskrimineeritud rühmade esindajate jaoks; rõhutab lisaks, et oluline on toetada kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjate algatusi ning võimaldada rahastada nende jõupingutusi usul või veendumustel põhineva diskrimineerimise, sallimatuse ja vägivalda vastu võitlemise valdkonnas;

156. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus arendaks oma struktuurides välja püsiva suutlikkuse jälgida ja analüüsida usu ja veendumuste osatähtsust tänapäeva ühiskonnas ja rahvusvahelistes suhetes ning süvalaiendaks usu- ja veendumusvabaduse küsimust kõigis geograafilistes ja temaatilistes direktoraatides ja üksustes; kutsub Euroopa välisteenistust üles andma kord aastas parlamendile aru usu- ja veendumusvabaduse alastest edusammudest maailmas;

157. rõhutab, et oluline on toetada kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjate algatusi ning võimaldada rahastada nende jõupingutusi usul või veendumustel põhineva diskrimineerimise, sallimatuse ja vägivalda vastu võitlemise valdkonnas; on veendunud, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi riigipõhistes toetuskavades tuleks tähtsustada

Neljapäev, 13. detsember 2012

usu- ja veendumusvabaduse kaitsmise ja edendamise rahastamist riikides, kelle puhul on see õigus määratletud ELi riigistrateegia prioriteetse teemana;

o

o o

158. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale ja Euroopa välisteenistusele, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜROle, Euroopa Nõukogule ning käesolevas resolutsioonis nimetatud riikide ja territooriumide valitsustele.

P7_TA(2012)0504

ELi inimõiguste strateegia

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon ELi inimõiguste strateegia läbivaatamise kohta (2012/2062(INI))

(2015/C 434/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 6, 8, 21, 33 ja 36,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” (COM(2011)0886),
- võttes arvesse komisjoni 8. mai 2001. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Euroopa Liidu roll inimõiguste ja demokratiseerimise edendamisel kolmandates riikides” (COM(2001)0252),
- võttes arvesse komisjoni 20. aprilli 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala Euroopa kodanikele – Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava” (COM(2010)0171),
- võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” (COM(2011)0681),
- võttes arvesse inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat ELi strateegilist raamistikku ning inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat ELi tegevuskava, mis võeti vastu välisasjade nõukogu 3179. istungil 25. juunil 2012. aastal,
- võttes arvesse ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
- võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 2. veebruari 2012. aasta soovitusel nõukogule koostööstatud poliitika väljatöötamise kohta seoses režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid ⁽³⁾,
- võttes arvesse ELi inimõigustealaseid suuniseid,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ning jätkuvaid läbirääkimisi ELi ühinemise üle nimetatud konventsiooniga,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2012. aasta soovitusel nõukogule ELi inimõiguste eriesindaja kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu järeldusi Euroopa demokraatia rahastu kohta ⁽⁵⁾, mis võeti vastu 1. detsembril 2011 nõukogu 3130. istungil, ja deklaratsiooni Euroopa demokraatia rahastu loomise kohta ⁽⁶⁾, milles Coreper leppis kokku 15. detsembril 2011,
- võttes arvesse oma 29. märtsi 2012. aasta soovitusel nõukogule Euroopa demokraatia sihtkapitali võimaliku loomise korraldamise kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse hiljutist Euroopa demokraatia rahastu loomist,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning arengukomisjoni arvamust (A7-0378/2012),

A. arvestades, et EL loodi inimõiguste austamise põhimõtte alusel ning ELil on aluslepingutes sätestatud seaduslik kohustus seada inimõigused eranditult kõikide ELi ja liikmesriikide vaheliste poliitikavaldkondade ning kõikide rahvusvaheliste kokkulepete keskmesse; arvestades, et ELi, liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistele dialoogidele peavad järgnema konkreetsed meetmed, mille eesmärk on tagada inimõiguste jäämine kõnealuste poliitikavaldkondade keskmesse;

B. arvestades, et EL on kõnealuse kohustuse toetamiseks töötanud poliitilise raamistikuna välja laialdase kogumi vahendeid, mille hulgas inimõigustealased suunised, ülemaailmne inimõiguste ja demokraatia rahastamisvahend (EIDHR)), nõue, et kõik välistegevuse rahastamisvahendid, näiteks arengukoostöö rahastamisvahend, stabiliseerimisvahend, Euroopa naabrusinstrument, ühinemiseelse abi rahastamisvahend ja partnerlusinstrument, edendavad inimõigusi ja demokraatiat oma pädevusalas, Euroopa demokraatia rahastu loomine ja uue ELi inimõiguste eriesindaja määramine, nõukogu avaldused ja järeldused, kõrge esindaja avaldused, ELi demaršid, ELi sanktsioonid inimõiguste ränga rikkumise korral ning viimati inimõigustealased riiklikud strateegiad;

⁽¹⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0334.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0018.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0250.

⁽⁵⁾ Nõukogu dokument 17944/2011.

⁽⁶⁾ Nõukogu dokument 18764/2011.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0113.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- C. arvestades, et ELi ja kolmandate riikide lepinguliste suhete mitmekesisuse tõttu on EL loonud suure hulga vahendeid, näiteks Euroopa naabruspoliitika, Cotonou leping ja inimõigustealased dialoogid ja konsultatsioonid, eesmärgiga edendada inimõigusi ja demokraatiat ning parandada koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega ühist huvi pakkuvate küsimuste arutamisel; arvestades, et Euroopa naabruspoliitika jälgib kokkulepitud kohustuste täitmist ja Cotonou leping näeb ette konsulteerimist inimõiguste rikkumiste korral; arvestades, et ELi rollil valimisprotsesside toetamises ja valimiste vaatlemises on ka oluline mõju inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi tugevdamisele;
- D. arvestades, et nende poliitikasuundade koosmõju on andnud osalise lahenduse, mille puhul ei ole nõuetekohaselt järgitud põhimõtet, et ELi välistegevuse eri valdkondade ning nende ja teiste poliitikavaldkondade vahel peab valitsema kooskõla ja järjepidevus; arvestades, et need eri vahendid on sellest tulenevalt muutunud üksikuteks elementideks, mis ei täida seaduslikku kohustust järgida inimõiguste klausli rakendamist ega sellega seonduvat poliitikaeesmärki, seepärast on vaja need ühtlustada ja luua nende vahel sünergia;
- E. arvestades, et mitmed asjaolud takistavad ELi tulemusliku inimõiguste- ja demokraatiaalase poliitika rakendamist, ja arvestades, et 2011. aasta detsembri ühisteatise „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” ei tegeldud tõhusalt nende asjaoludega, näiteks puuduv kooskõlastatud lähenemisviis, mis põhineb ELi välistegevuse kõigi rahastamisvahendite vahelisel seosel ja liikmesriikide esmatähtsate eesmärkide arvessevõtmisel, puuduv võrdluspoliitika kõigi rahastamisvahendite, muu hulgas geograafiapõhise poliitika ja strateegiate jaoks, millega peaks olema võimalik mõõta ja jälgida inimõigustealaste ja demokraatia põhimõtete austamist kindlate, läbipaistvate, mõõdetavate, saavutatavate ja tähtjaliste näitajate alusel, ning inimõigustealaste dialoogide nõrkus, mis tuleks asetada laiemasse poliitilisse dialoogi kõrgeimal tasemel;
- F. arvestades, et araabia kevade sündmused ning idapartnerluse riikidega üleminekuajal perioodil ja ülemineku ajal saadud kogemus on näidanud vajadust naabruspoliitika ümberkujundamise järele, et anda suurem tähtsus muu hulgas valitsusväliste organisatsioonide, inimõiguste kaitsjate, ametiühingute, meedia, ülikoolide, demokraatlike erakondade ja teiste kodanikuühiskonna esindajatega peetavale dialoogile ning põhivabaduste kaitsmisele, mis on demokratiseerimis- ja üleminekuprotsessi seisukohast asendamatu; kiidab sellega seoses heaks Euroopa demokraatia rahastu loomise, mis on ELi reaalne vastus demokratiseerimise probleemidele ning on esialgu, kuigi mitte ainult mõeldud ELi naaberriikidele;
- G. arvestades, et see uuendatud poliitika peaks olema suunatud partnerriikide kaasamisele põhjalikumatesse demokraatlikesse reformidesse ning põhiõiguste, eelkõige selliste peamiste põhiõiguste austamisse nagu sõnavabadus, südametunnistusevabadus, usuvabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, „rohke eest rohkem” lähenemisviisi alusel ning partnerriikide, ELi ja selle liikmesriikide vastastikuse vastutuse põhimõttel;
- H. arvestades, et läbivaatamisprotsessi osana muutis nõukogu inimõiguste ja demokraatia alast ELi poliitikat välistegevust arvesse võttes ning kujundas seda ümber; arvestades, et kõnealune ümberkujundamine kajastub inimõigusi ja demokraatiat käsitlevas ELi strateegilises raamistikus, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012. aastal ning mida täiendab tegevuskava, mis sätestab selgelt kindlad eesmärgid, ajakava, tegevuse vahe-eesmärgid ja kohustuste jaotuse; arvestades, et nõukogu nimetas ametisse inimõiguste eriesindaja, et parandada ELi inimõigustealase poliitika nähtavust, tulemuslikkust ja järjepidevust ning aidata kaasa selle eesmärkide saavutamisele inimõigustealaste praeguste vahendite hindamise, valdkonna eri partnerite ja asutustega konsulteerimise ning olulistele, viivitamatut tähelepanu nõudvatele küsimustele keskendumise kaudu;
- I. arvestades, et praegune majanduskriis, selle tuntav mõju Euroopa projekti tugevusele ja muutused ülemaailmses jõudude tasakaalus on näidanud, et lennukad avaldused inimõigusi puudutavates küsimustes on ebapiisavad, kui neile ei vasta põhimõtetest lähtuv inimõigustealane poliitika, mida rakendatakse kiirete ja konkreetsete meetmete teel ning mida toetatakse kohustusega austada kõigi ELi poliitikavaldkondade sise- ja välismõõtme järjepidevust ja kooskõla;

Neljapäev, 13. detsember 2012

- J. arvestades, et inimõiguste ja demokraatia edendamine on ELi ja selle liikmesriikide ühine kohustus ning et selles valdkonnas saab edasi minna ainult nende mõlema vahelise koordineeritud ja sidusa tegevuse abil; arvestades, et majanduslikud ja sotsiaalsed õigused moodustavad olulise osa inimõigustest alates inimõiguste ülddeklaratsiooni vastuvõtmisest 1948. aastal;
- K. arvestades, et seetõttu on vaja, et EL aitaks neid õigusi rakendada vähim arenenud riikides ja arengumaades, kellega ta sõlmib rahvusvahelisi lepinguid, sh kaubanduskokkuleppeid;
- L. arvestades, et tehnoloogia areng ja uued IKT töövahendid, haridustaseme tõus mitmetes maailma piirkondades, teatud arenguriikide kerkimine piirkondlikeks jõududeks, uute mitmepoolsete foorumite, näiteks G20 loomine ning teavitatud ja omavahel ühendatud ülemaailmse kodanikuühiskonna teke viitavad kõik vajadusele suurendada praeguseid vahendite järjepidevust ja sidusust vastavalt rahvusvahelisele õigusele ning hoogustada koostööd ülemaailmse juhtimise kontekstis, et tagada inimõiguste austamine, teha lõpp karistamatuks inimõiguste rikkumise eest ja parandada demokraatia väljavaateid kogu maailmas;
- M. arvestades, et vaba juurdepääs internetile ja telekommunikatsioonivahenditele soodustab vaba ja demokraatliku arutelu teket ning võib olla inimõiguste rikkumisest teadaandmise vahend, mistõttu peaks see olema ELi välistegevuse prioriteet demokraatia toetamisel ja inimõiguste kaitsmisel;
- N. rõhutab, et uue inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi strateegilise raamistiku põhijooned ja peamised elemendid nõuavad reaalse tulemuste saavutamiseks suurt poliitilist sidusust ja tahet;

Inimõigusi ja demokraatiat käsitlev ELi strateegiline raamistik

1. on arvamusel, et strateegilise läbivaatamise algatusega püüeldakse selle poole, et leida lahendus peamistele probleemidele, mille tegid kindlaks Euroopa Parlament ja teised sidusrühmad; avaldab heameelt ulatusliku ja kaasava käsitlusviisi üle, mille nõukogu sellega seoses vastu võttis, ning iseäranis inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi tegevuskava üle, mis koos ELi inimõiguste eriesindaja ametissenimetamisega, kelle nimetamist taotles Euroopa Parlament oma varasemates raportites, on konkreetne näide ELi pühendumusest ja vastutusest;
2. kinnitab veel kord, et üldised inimõigused ja vabadused, mis on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsioonis, kehtivad iga inimese kohta sõltumata mis tahes asjaoludest või olukorrast, usundist või veendumustest, soost, rassilisest või etnilisest päritolust, vanusest, puudest, seksuaalsest sättumusest või soolisest identiteedist;
3. kutsub ELi üles minema sõnadelt üle tegudele ja viima kiiresti ja läbipaistvalt ellu antud lubadused;
4. rõhutab, et inimõigusi ja demokraatiat käsitlev ELi strateegiline raamistik ja tegevuskava on ELi inimõigustealase poliitika alus, mitte lagi, ning nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid võtaksid läbipaistval ja vastutustundlikul viisil kasutusele kindla ja järjepideva lähenemisviisi inimõiguste rikkumistele kogu maailmas;
5. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja on teinud ettepaneku edendada naiste õigusi, lapse õigusi ja õigusasju (keskendudes õiglase kohtuliku arutamise õigusele) kolme valdkondadevahelise teema hulgas, ning on veendunud, et uus ELi inimõiguste eriesindaja võtab pearolli tegevuskava asjakohasel rakendamisel;
6. on kindlal veendumusel, et Euroopa Liidu inimõiguste eriesindaja ametikoha loomine peaks suurendama inimõiguste poliitika osa kõigis ELi välispoliitikastrateegiates;
7. püüab tagada Euroopa Parlamendi ja ELi inimõiguste eriesindaja vahelise pideva suhtlemise ning koostöö;

Neljapäev, 13. detsember 2012

8. väljendab Euroopa Parlamendi kui ainsa otse valitud ELi institutsiooni soovi olla tihedalt seotud kõnealuse ümberkujundatud poliitikaraamistikuga ning on kindlalt otsustanud täita edaspidigi kesket rolli ELi poliitika kujundamise demokraatliku õiguspärasuse suurendamisel, austades samas iga institutsiooni rolli kooskõlas aluslepinguga;

9. kordab oma soovi tugevdada institutsioonidevahelist koostööd, sealhulgas inimõiguste kontaktrühma raames, kus saavad kokku Euroopa välisteenistus, nõukogu ja komisjoni asjaomased teenistused, ELi inimõiguste eriesindaja ning Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjon ja väliskomisjon ning mille ülesanne on läbivaatamise ja tegevuskava järeelmeetmete võtmine;

10. rõhutab, et selles protsessis on vaja kõikidel institutsioonidel ühendada oma jõud, ning nõuab seetõttu, et esitataks ühisavaldus, mis kohustaks neid järgima ühiseid aluspõhimõtteid ja eesmärgi;

11. väljendab heameelt strateegilises raamistikus seatud eesmärkide üle; rõhutab siiski vajadust parandada koordineerimist ning selgitada menetlusi ja ülesannete jaotumist Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide vahel, et tõhusamalt ja tulemuslikumalt rakendada tegevuskava;

Sidusus ja koostöö poliitikavaldkondades ning ELi ja selle liikmesriikide vahel

12. rõhutab vajadust sidususe ja järjepidevuse järele kõigis poliitikavaldkondades, mis on tulemusliku ja usaldusväärse inimõigustealase strateegia peamine tingimus, ning peab kahetsusväärseks, et strateegilises raamistikus ei ole nendele põhimõtetele otse viidatud; tuletab komisjonile meelde tema korduvalt võetud kohustusi, mis on sätestatud komisjoni 2001. aasta teatises ja komisjoni 2010. aasta teatises Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava kohta (COM(2010) 0171), võtta praktilisi meetmeid, et tagada suurem sidusus ja järjepidevus oma sise- ja välispoliitika vahel; tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi täielikus kaasatuses ja kõnealuse valdkonna paremas koordineerimises lepiti kokku 2001. aastal; tuletab liikmesriikidele ja ELi institutsioonidele meelde, et põhiõiguste austamine algab kodust ning seda ei tohi pidada enesestmõistetavaks, vaid seda peab pidevalt hindama ja parandama, et EL oleks maailma silmis usaldusväärne inimõiguste toetaja;

13. nõuab, et EL ja liikmesriigid parandaksid oma tegevuse koordineerimist eesmärgiga saavutada inimõiguste, julgeoleku ja arengupoliitika ning -programmide suurem sidusus ja täiendavus;

14. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles täitma oma lubadust rakendada inimõigustel põhinevat lähenemisviisi kogu arengukoostöö protsessis;

15. nõuab tungivalt, et Euroopa Liit hoiaks ja austaks oma rolli juhtiva inimõiguste kaitsjana maailmas, kasutades tõhusalt, järjepidevalt ja läbimõeldult kõiki olemasolevaid vahendeid, et edendada ja kaitsta inimõigusi ning arenguabipoliitika tulemuslikkust;

16. rõhutab poliitikavaldkondade arengusidususe olulisust selle tagamiseks, et Euroopa Liidu kõigi valdkondade poliitika võimaldaks üha paremini realiseerida inimõigusi ning et Euroopa Liidu üheski poliitikavaldkonnas ei rikutaks inimõigusi;

17. rõhutab, et uus ELi inimõiguste eriesindaja peab võtma arengu aspekti arvesse kõigis meetmetes, mis on suunatud inimõiguste edendamisele maailmas; sellega seoses loodab tihedat koostööd Euroopa Parlamendi ja selle asjaomaste komisjonidega nimetatud valdkonnas;

18. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles – pidades silmas ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja vajadust kindlustada selles sätestatud õiguste võimalikult täielik kaitse ning vältida nende õiguste eiramist – avaldama erilist toetust selleks, et esikohale tõsta laste, nii poiste kui ka tüdrukute vajadused seoses erikaitse ja -hooldusega, lähtudes sealjuures konventsioonist ja lapse õiguste deklaratsioonist;

Neljapäev, 13. detsember 2012

19. mõistab teravalt hukka naiste suguelundite moonutamise kui naiste ja tüdrukute füüsilise puutumatuse rikkumise ning nõuab tungivalt, et komisjon ja Euroopa välisteenus pööraksid naistevastase vägivallega võitlemise strateegias sellistele kahjulikele tavadele erilist tähelepanu.
20. on seisukohal, et EL saab olla usaldusväärne inimõiguste ja demokraatia kaitsja üksnes juhul, kui tema välispoliitika on sidus tegevusega seespool piire;
21. juhib tähelepanu asjaolule, strateegiline raamistik peab olema piisavalt nähtav, et suurendada selle legitiimsust, usaldusväärsust ja sellega seotud aruandekohustust kodanike ees;
22. nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks teatise inimõigustealase tegevuskava kohta, et edendada ELi väärtusi õigus- ja siseasjade poliitika välismõõtme raames, nagu anti teada Stockholmi programmi rakendamise tegevuskavas 2010. aastal ning mis on kookõlas ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavaga;
23. nõuab, et kõik komisjoni peadirektoraadid ja Euroopa välisteenus hindaksid üksikasjalikult Euroopa Liidu põhiõiguste harta õiguslikku mõju ELi välispoliitikale, kuna harta kehtib kõikidele ELi institutsioonide võetavatele meetmetele; kohustub ka ise seda tegema; julgustab parlamendikomisjone kasutama ära kodukorra artikli 36 kohast võimalust kontrollida seadusandliku akti ettepaneku, sealhulgas välistegevuse rahastamisvahendeid käsitlevate ettepanekute vastavust põhiõiguste hartale;
24. rõhutab vajadust tõsta koostöö ja konsulteerimise taset nõukogu põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühma ning inimõiguste töörühma vahel; nõuab, et kõnealust koostööd ja konsulteerimist laiendataks ELi inimõiguste eriesindajale; kutsub mõlemat organit üles kasutama täielikult ära Euroopa Nõukogu teadmisi ja vahendeid ning ÜRO erimenetlusi, muu hulgas valmistades ette uusi algatusi, mille eesmärk on täpsustada ja edendada ühiseid väärtusi ja rahvusvahelisi standardeid;
25. avaldab heameelt rahvusvaheliste ja piirkondlike, näiteks ÜRO ja Euroopa Nõukogu konventsioonide ja mehhanismide suurema poliitilise järjepidevuse üle; nõuab kõnealuste standardite süstemaatilist lisamist riiklikesse inimõigustealastesse strateegiatesse, mis peaksid olema geograafiliste ja temaatiliste poliitikavaldkondade, tegevuskavade, strateegiate ja vahendite alusdokumendiks; soovib, et inimõigustealast koostööd tuleks eelkõige rahvusvaheliste tippkohtumistega ajaliselt kattuvate inimõigustealaste dialoogide raames laiendada kõigile piirkondlikele partneritele ja organisatsioonidele ning neile peaksid järgnema konkreetset avaldused pärast kohtumist nimetatud partnerite ja ka kolmandate riikidega, eeskätt BRIC-riikide ja teiste tähtsate turumajandusega riikidega;
26. on seisukohal, et Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida riikide kaasamine Euroopa Nõukogu naabuspoliitikasse annab lisavahendeid nende õigusraamistike ja parimate tavade lähendamiseks inimõiguste valdkonnas; märgib, et hiljuti kokku lepitud ELi ja Euroopa Nõukogu ühisprogramm demokraatlike reformide tugevdamiseks lõunanaabruses on näide Euroopa Nõukogu täiendavatest teadmistest põhiseaduslike, õiguslike ja institutsiooniliste reformide alal;
27. kutsub ELi pädevaid institutsioone üles töötama rahvusvaheliste inimõigustealaste standarditega tegelemisel usuvabaduse austamise ja kaitsmise suunas;
28. kutsub oma asjaomaseid komisjone, näiteks inimõiguste allkomisjoni, kodaniku vabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni, tugevdama koostööd Euroopa Nõukogu asjaomaste organite ja vahenditega ning käivitama struktureeritud dialoogi, et luua tõhus ja tulemuslik sünergia kahe institutsiooni vahel ning kasutada täielikult ära olemasolevad teadmised selles valdkonnas;

Neljapäev, 13. detsember 2012

Kaasava ja tulemusliku käsitusviisi suunas

29. pooldab läbivaatamise eesmärki asetada inimõigused keskele kohale ELi suhetes kõigi kolmandate riikidega; peab oluliseks, et EL võtaks oma partnerite suhtes tulemusliku lähenemisviisi, edendades selleks valitud prioriteete seoses inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõttega, ning keskendaks oma jõupingutused sellele lähenemisviisile eesmärgiga suunata jõupingutused teostatavatesse ja saavutatavatesse tulemustesse; märgib, et inimõiguste valdkonnas peaksid prioriteetid hõlmama peamisi põhiõigusi nagu mittediskrimineerimine ja sõnavabadus, usu- ja uskumustevabadus, südametunnistusevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus;

30. soovib ELil ja liikmesriikidel võtta inimõiguste valdkonnas prioriteediks võitlemise surmanuhtluse vastu ja jõupingutuste tegemise naiste diskrimineerimise vastu võitlemiseks, mis on valdkonnad, kus EL on saavutanud suurepäraseid tulemusi ja milles omandatud kogemus on piisavalt suur, et seda jagada ja saavutada konkreetseid tulemusi;

31. tuletab meelde, et areng, demokraatia ja õigusriik on inimõiguste järgimise vajalikud eeltingimused, kuid ei tähenda veel iseenesest inimõiguste tegelikku kasutamist, ning need on omavahel koostoimes ja toetavad üksteist; kutsub Euroopa Liitu üles toetama demokraatlike ja inimõigustel põhinevate ideaalide kinnistumist terves ühiskonnas, pidades eriti silmas soolist võrdõiguslikkust ja laste õigusi;

32. avaldab heameelt otsustava rolli üle, mida täidavad riiklikud inimõigustealased strateegiad, mis olid parlamendi pikaajaliseks nõudmiseks, ja asjaolu üle, et need on välja töötatud kaasava protsessina, mis hõlmab ELi delegatsioone, missioonide juhte ja nõukogu inimõiguste töörühma; peab oluliseks laialdaste konsultatsioonide korraldamist, eelkõige kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega, riikide parlamentide esindajatega, inimõiguste kaitsjatega ning teiste sidusrühmadega, ning rõhutab, et neid tuleb toetada asjakohaste rakendusmeetmetega;

33. on seisukohal, et prioriteetide, realistlike eesmärkide ja poliitiliste mõjutusvahendite vormide riigipõhine kindlakstegemine on olulise tähtsusega ELi tulemuslikuma tegevuse ja mõõdetavate tulemuste seisukohast; on seisukohal, et riiklike inimõigustealaseid strateegiaid tuleks arvesse võtta ühises välis- ja julgeolekupoliitikas ning ELi kaubandus- ja arengupoliitikas (nii geograafilistes kui ka temaatilistes programmides), et tagada suurem tulemuslikkus, tõhusus ja järjepidevus;

34. palub komisjonil siduda inimõigustealased riiklikud strateegiad kolmandatele riikidele antava abiga seotud programmitöö ja rakendamise ning strateegiadokumentide ja mitmeaastaste näidisprogrammidega;

35. soovib avaldada inimõigustealaste riiklike strateegiate prioriteetid, ilma et seataks ohtu inimõiguste kaitsjaid ja kodanikuühiskonda asjaomastes riikides; rõhutab, et avalikustatud prioriteetid näitaksid ELi toetust inimõigustele kolmandates riikides ja annaksid tuge nendele, kes võitlevad oma inimõiguste kasutamise ja kaitsmise eest; usub, et Euroopa Parlamendil peaks olema juurdepääs riiklikele strateegiatele ja kogu sellega seotud teabele;

36. rõhutab ettevõtja sotsiaalse vastutuse rolli inimõiguste valdkonnas, nagu on väljendatud komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatises, milles viidatakse muu hulgas ÜRO ettevõtjate ja inimõiguste juhtpõhimõtetele; rõhutab vajadust lisada ettevõtja sotsiaalne vastutus ELi inimõiguste strateegiatesse; tuletab meelde, et Euroopa ja rahvusvahelistel ettevõtjatel on samuti vastutus ja kohustused, ja kiidab heaks, et EL kinnitas taas kord ettevõtja sotsiaalset vastutust; nõuab kõikidelt ettevõtjatelt sotsiaalse vastutuse täitmist inimõiguste austamisel kooskõlas ÜRO juhtpõhimõtetega; tunneb heameelt komisjoni valmisoleku üle töötada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks välja inimõiguste suunised; kutsub liikmesriike üles töötama välja riiklikud ÜRO juhtpõhimõtete rakenduskavad ja nõudma, et ka partnerriigid järgiksid ettevõtja sotsiaalse vastutuse rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid, näiteks OECD suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta;

Neljapäev, 13. detsember 2012

37. usub, et strateegiline raamistik ja sellega kaasnev tegevuskava, mille kestus on kolm aastat, tõhustavad riiklikke prioriteetseid eesmärke, hõlmates muu hulgas temaatilisi ELi suuniseid ja seonduvaid kohalikke strateegiaid, et tagada kogu ELi tegevusele järjepidev raamistik; nõuab kõigi riiklike inimõigustealaste strateegiate koostamise kohest lõpuleviimist, nende kiiret rakendamist ja parimate tavade hindamist; on veendunud, et kõnealused strateegiad võimaldavad igal aastal täpselt hinnata raamlepingutes sätestatud inimõiguste klauslite rakendamist;

38. soovib, et EL lepiks kokku inimõigustealaste riiklike strateegiate osana minimaalsete teemade loendi suhtes, mida liikmesriigid ja ELi institutsioonid peaksid käsitlema kolmandate riikide asjaomaste vastaspooltega kohtumiste ja külastuste käigus, muu hulgas kõrgeimal poliitilisel tasandil ja tippkohtumiste ajal;

39. nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid ergutaksid kolmandaid riike veelgi, et nad näeksid oma õigusaktides selge sõnaga ette naiste õigused ja tagaksid nende õiguste austamise;

40. kutsub ELi pädevaid institutsioone tegelema usutegelaste ja usuorganisatsioonidega ja osutama neile abi, et toetada usuvabadust ja konfliktide lahendamist;

41. kiidab heaks strateegilises raamistikus võetud kohustuse asetada inimõigused kesksele kohale ELi suhetes kolmandate riikidega, sealhulgas strateegiliste partneritega; kutsub seepärast ELi üles võtma vastu iga-aastased välisasjade nõukogu järeldused ELi strateegiliste partnerite kohta, et luua ELi liikmesriikide ja ELi ametnike jaoks ühine lähtepunkt seoses inimõigustealaste probleemidega, mida nad asjaomaste vastaspooltega suheldes vähemalt peavad tõstatama;

42. nõuab uusi jõupingutusi, et kaitsta ja toetada inimõiguste kaitsjaid kolmandates riikides, eriti neid, kes elavad oma veendumuste tõttu ohus või hirmu all; ootab paindlikumaid ja eriotstarbelisi meetmeid, mida saaks Euroopa demokraatia rahastu raames inimõiguste kaitsjate kaitseks võtta;

Inimõigusi ja demokraatiat käsitlev ELi tegevuskava***Inimõiguste klausel***

43. nõuab komisjonilt õigusaktide esitamist, milles nõutakse ELi ettevõtetelt selle tagamist, et nende ostud ei toeta konfliktide õhutajaid ja inimõiguste raskete rikkumiste toimepanijaid, korraldades kontrollid ja auditeid nende maavarade tarneahelate kohta ja avalikustades tulemusel; palub komisjonil koostada selliste liidu ettevõtete nimekiri, kes on otseselt kaasosalised inimõiguste rikkumises nende tehingute tõttu autoritaarsete režiimidega; on seisukohal, et ELi ettevõtete kohustuslik hoolduskohustus kooskõlas OECD suunistega kaitseks Euroopa ettevõtete mainet ja muudaks ELi inimõigustealase ja arengupoliitika järjepidevamaks, eelkõige konfliktipiirkondades;

44. soovib, et kõrge esindaja võtaks kõnealuse mehhanismi aluseks selle, et tunnistab võimalikku riski, et partnerriik rikub rahvusvahelisi inimõigustealaseid standardeid, lisades klauslile kindlad tõelise varajase hoiatamise süsteemi omadused, ja looks astmelise raamistiku, mis põhineb konsultatsioonidel, meetmetel ja tagajärgedel, sarnaselt sellega, mis on esitatud Cotonou lepingus, ning võttes eeskujuks ELi ja Türkmenistani partnerlus- ja koostöölepingus sätestatud järelevalvemehhanismi; märgib, et selline dialoogil põhinev süsteem aitaks tuvastada olukorra halvenemist ja korduvaid ja/või süstemaatilisi rahvusvahelise õiguse vastaseid inimõiguste rikkumisi ja nendega tegeleda ning võimaldaks arutada parandusmeetmeid siduvas raamistikus; nõuab seetõttu, et läbivaatamise käigus hinnataks ka inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide rolli, volitusi ja eesmärke, mida tuleks parandada;

45. teeb ettepaneku hinnata regulaarselt migrantide põhiõiguste kaitset vastuvõtvtates riikides ning pöörata sellele erilist tähelepanu;

Neljapäev, 13. detsember 2012

46. kiidab heaks inimõiguste olukorra järelevalvemehhanismi loomise Euroopa Parlamendi poolt Türgistaniga partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise osana; soovib sarnaste järelevalvemehhanismide süstemaatilist kavandamist ka teiste lepingute puhul;

47. rõhutab nõukogu 2009. aasta otsust laiendada inimõiguste ja demokraatia klauslit kõikidele lepingutele ning võimaldada seos kõnealuste lepingute ja vabakaubanduslepingute vahel, lisades vajaduse korral sillaklausli; märgib inimõigusi ja demokraatiat käsitlevas ELi tegevuskavas toodud viidet kriteeriumide väljatöötamise kohta kõnealuse elemendi rakendamiseks; märgib, et inimõiguste klausli ulatuse selline laiendamine nõuab tingimata selget mehhanismi selle rakendamiseks institutsioonilisel ja poliitilisel tasandil, ning seetõttu tuleb seda täiendada toimiva jõustamismehhanismiga; nõuab täitmisele pööratavate ja mittevaidlustatavate inimõiguste klauslite lisamist kõikidesse lepingutesse, sealhulgas valdkondlikesse kokkulepetesse ning kaubandus- ja investimislepingutesse, mille Euroopa Liit kolmandate riikidega sõlmib nii tööstusriikide kui ka arengumaadega; peab oluliseks, et kõik partnerriigid, iseäranis samu seisukohti jagavad riigid ja strateegilised partnerid, kellega EL peab läbirääkimisi kokkulepete sõlmimiseks, nõustuvad selle siduva kohustusega;

48. märgib, et parlament ei ole kaasatud otsustusprotsessi konsulteerimise algatamise või lepingu peatamise üle; on seisukohal, et juhul kui Euroopa Parlament võtab vastu soovitusel inimõiguste klausli ja säästva arengu peatüki sätete kohaldamiseks, peaks komisjon hoolikalt uurima, kas kõnealuse peatüki tingimused on täidetud; märgib, et juhul kui komisjon on seisukohal, et need tingimused ei ole täidetud, peaks ta esitama Euroopa Parlamendi vastutavale komisjonile aruande;

49. julgustab kõrget esindajat laiendada iga-aastast aruannet ELi tegevuse kohta inimõiguste ja demokraatia valdkonnas kogu maailmas, lisades sellesse eduaruande inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi tegevuskava rakendamise kohta, mis hõlmab ka inimõiguste ja demokraatia klausli rakendamist kehtivates lepingutes, koostades iga konsulteerimismenetluse ja teiste nõukogu, Euroopa välisestuse ja komisjoni algatatud asjakohaste meetmete juhtumipõhise analüüsi koos võetud meetmete tulemuslikkuse ja järjepidevuse analüüsiga;

Inimõiguste mõjuhindang

50. usub, et EL saab täielikult täita Lissaboni lepingu ja põhiõiguste harta järgseid kohustusi ainult siis, kui valmistab ette inimõiguste mõjuhindangud enne läbirääkimiste alustamist kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute sõlmimiseks kolmandate riikidega;

51. märgib, et see süstemaatiline tava on ainus viis tagada järjekindlus esmase õiguse, ELi välisestuse ja kolmanda poole enda kohustuste vahel, mis tulenevad rahvusvahelistest konventsioonidest, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisest paktist, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste paktist ning rahvusvahelistest tunnustatud töö- ja keskkonnastandarditest;

52. nõuab, et nimetatud mõjuhindangud hõlmaksid kõiki inimõigusi, sealhulgas internetis, mida tuleb mõista jagamatu tervikuna;

53. märgib, et neid mõjuhindamisi tuleb teostada sõltumatult, läbipaistvalt ja kaasavalt, kaasates võimalikud asjassepuutuvad kogukonnad;

54. kutsus komisjoni ja Euroopa välisestust üles töötama välja kindla meetodika, milles võetakse arvesse võrdsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid, et vältida mis tahes negatiivset mõju teatud elanikkonnarühmadele, ja millega tagatakse vastastikku kokkulepitud ennetus- või parandusmeetmed mis tahes negatiivse mõju korral, enne kui läbirääkimised on lõpetatud;

55. juhib erilist tähelepanu vajadusele viia läbi nende projektide mõjuhindangud, mille rakendamisega kaasneb tõsine oht rikkuda harta sätteid, näiteks projektid, mis on seotud kohtute, piirikontrolliasutuste ja politsei ning julgeolekujõududega riikides, kus valitseb repressiivne režiim;

Neljapäev, 13. detsember 2012

Võrdluspoliitika

56. rõhutab, et inimõiguste- ja demokraatiaalased eesmärgid nõuavad konkreetseid, mõõdetavaid, saavutatavaid avalikke kriteeriume, mille eesmärk on hinnata põhivabaduste, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamise taset; on sellega seoses seisukohal, et EL peaks täielikult ära kasutama ÜRO ja Euroopa Nõukogu asjakohased vahendid ja teadmised, kaasa arvatud Euroopa inimõiguste konventsiooni rakendamine inimõiguste ja demokraatia võrdluskataloogi elujõulise elemendina Euroopa Nõukogu liikmesriikide jaoks, ning selgelt eristama oma poliitilisi järeldusi õiguslikust ja tehnilisest hinnangust;

57. soovib, et Euroopa välisteenistus töötaks välja kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate ning riigipõhiste avalike mõõdikute kogumi, mida saaks kasutada sidusa ja järjepideva alusena ELi poliitika iga-aastaseks hindamiseks riiklike inimõigustealaste strateegiate ja inimõigustealaste dialoogide raames kolmandate riikidega; soovib lisada võrdlusaluste hulka ka rahvusvahelise pagulasõiguse alused, et kaitsta pagulaste ja riigisiseste põgenike õigusi;

Uuendatud Euroopa naabruspoliitika

58. tuletab meelde araabia kevadest saadud poliitilisi õppetunde ja idapartnerluse riikidega omandatud kogemusi üleminekuperioodile eelneval ajal ja selle käigus, kaasa arvatud vajadust muuta varasemat poliitikat, mis keskendus peamiselt suhetele ametiasutustega, ning luua tulemuslik partnerlus ELi ning partnerriikide valitsuste ja kodanikuühiskondade vahel; rõhutab sellega seoses hiljuti asutatud Euroopa demokraatia rahastu olulist rolli esialgu ELi naaberriikides, kuid ka mujal;

59. rõhutab, kui oluline on luua programme ja toetada projekte, mis võimaldavad kontaktide loomist ELi ja kolmandate riikide kodanikuühiskondade vahel, et suurendada kodanikuühiskonna suutlikkust osaleda kohaliku, piirkondliku, riikliku ja rahvusvahelise tasandi otsustusprotsessides, ning see peaks olema praegu läbivaadatavate välistegevuse rahastamisvahendite keskne küsimus;

60. tunneb heameelt asjaolu üle, et idapartnerluse inimõigustealaseid dialooge täiendavad ühised kodanikuühiskonnaalased seminarid, ja kinnitab taas oma toetust idapartnerluse kodanikuühiskonna foorumile;

61. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles kasutama ELi ja Lõuna-Korea vabakaubanduslepingus sätestatud institutsionaliseeritud kodanikuühiskonna konsulteerimismehhanismi mudelit lähtepunktina veelgi kaasavamate mehhanismide väljatöötamiseks kõigi lepingute jaoks;

62. mõistab, et ELi uue lähenemisviisi tuum on ühiskondade tugevdamine aktiivse riigisisese vastutuse kaudu, mille eesmärk on suurendada nende võimet osaleda avalikes otsustusprotsessides ja demokraatlikes valitsemisprotsessides;

63. kiidab heaks uued algatused, nagu Euroopa demokraatia rahastu ja kodanikuühiskonna rahastu, mis muudavad ELi abi eriti kodanikuühiskonna organisatsioonide jaoks kättesaadavamaks ja mis võivad ergutada ELi strateegilisemat ja poliitilisemat lähenemist demokratiseerimisele, osutades konkreetse taustaga seotud, paindlikku ja õigeaegset abi, mille eesmärk on demokraatiale ülemineku soodustamine partnerriikides;

64. märgib, et kuigi araabia kevade sündmustelt oodati demokraatiat pooldavate muutusteni viimist, lõppesid need paljudel juhtudel usuvähemuste vabaduste ja õiguste alase olukorra halvenemisega; mõistab seetõttu teravalt hukka kõik kristlaste, juutide, muslimite ja teiste usukogukondade vastu suunatud vägivaldaaktid ning uskllike, usust taganejate ja mitteusklike vastu suunatud, usul ja veendumustel põhineva igat liiki diskrimineerimise ja sallimatuse; rõhutab veel kord kooskõlas oma varasemate resolutsioonidega, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus on peamised inimõigused;

Neljapäev, 13. detsember 2012

65. rõhutab, et araabia kevade sündmused on toonud esile ELi selle piirkonna poliitika arvukad puudujäägid, sealhulgas noorte olukord, sest nad seisavad silmitsi massilise tööpuudusega ja neil puuduvad oma riigis väljavaated; peab siiski tervitatavaks tahet võtta kasutusele uus lähenemisviis ja nõuab, et käimasolevaid, araabia kevade riikide noori hõlmavaid projekte ja vahetusprogramme on vaja kiirendada, eelkõige neid, mis on algatatud Vahemere Liidu raames;
66. toob esile vajaduse luua vahetusprogramme või avada Euroopa programmid araabia kevade noortele ning korraldada kodanikuühiskonnal põhinev arutelu nende ühiskondade probleemidest, eelkõige majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest teadlikkuse puudumise põhjuste ja tagajärgede üle;
67. soovib luua vahetusprogramme või avada Euroopa programmid kolmandate riikide noortele;
68. rõhutab, et tugevad sidemed araabia kevade ja idapartnerluse riikide kodanikuühiskonnaga, mida soodustavad muu hulgas vahetusprogrammid, praktika ELi ja liikmesriikide asutustes ja stipendiumid Euroopa ülikoolides, on kõnealuste riikide edasise arengu ja nende demokraatia kindlustamiseks hädavajalikud;
69. juhib tähelepanu asjaolule, et eespool nimetatud kodanikuühiskonnal põhinevat arutelu võiks hoogustada Euroopa ja araabia noortekonventsiooni või Euroopa – Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika (MENA) piirkonna noortekonventsiooni/Euroopa – Vahemere piirkonna noortekonventsiooni loomisega;
70. rõhutab, et naiste olukord araabia kevade riikides on sageli otsustava tähtsusega edasiliikumise hindamisel demokraatia ja inimõiguste valdkonnas ja et naiste õiguste tagamine peaks olema oluline osa ELi tegevusest nende riikide suhtes; kutsub üles looma naiste interparlamentaarset Euro-Araabia konventsiooni; tuletab ühtlasi meelde, et demokraatia eeldab naiste täielikku osalemist avalikus elus, nagu on sätestatud rahvusvahelistes ja piirkondlikes õigusaktides, näiteks inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta protokollis naiste õiguste kohta Aafrikas;
71. rõhutab inimõiguste kaitsega tegelevate riiklike institutsioonide ja nende koostöö olulist rolli liikmesriikides ja ELi naaberriikides; ergutab käivitama algatusi, mille eesmärk on anda edasi häid tavasid, koordineerida ja elavdada koostööd liikmesriikide ja ELi naaberriikide inimõiguste kaitsega tegelevate riiklike institutsioonide vahel – näiteks idapartnerluse riikide ombudsmanide vahelise koostöö programm ajavahemikul 2009–2013, mille löid ühiselt Poola ja Prantsuse ombusmanid eesmärgiga parandada idapartnerluse riikide ombudsmanide, valitsusasutuste ja vabaihenduste suutlikkust üksikisikute õiguste kaitsmisel ja demokraatlike õigusriikide loomisel; rõhutab, et sellist tegevust tuleb koordineerida ELi ja teiste ELi institutsioonidega, et kasutada ära sellest saadud kogemusi; rõhutab, et on vaja ergutada inimõiguste kaitsega tegelevate riiklike institutsioonide loomist nendes ELi naaberriikides, kelle õigussüsteemis need puuduvad;
72. nõuab, et kõrge esindaja ja komisjon rakendaksid veendunult uuendatud Euroopa naabuspoliitikat, kasutades võrdsel määral tehtud ja tegemata edusammude („more for more” ja „less for less”) arvestamise põhimõtteid;
73. usub, et riigid, kellele anti selge hinnang, et nad ei tee edusamme suurema demokraatia ning püsivate institutsionaalsete ja sotsiaalsete muutuste, sealhulgas õigusriigi suunas, peaksid nägema, et liidu toetus väheneb, mõjutamata siiski nende riikide kodanikuühiskonna toetamist, kooskõlas kõnealuse poliitika eesmärkidega, eelkõige juhul, kui kesksed põhivabadused, näiteks sõnavabadus, usuvabadus, mittediskrimineerimine, sooline võrdõiguslikkus, südametunnistusevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, (millele tuleks antud seoses erilist tähelepanu pöörata) puuduvad või neid eitatakse;
74. tunneb muret möödaniiku mõtteviiside alalhoidmise pärast, kusjuures liigset poliitilist tunnustust avaldatakse partnervalitsuste võetud meetmetele, mis ei aita kaasa eesmärkide otsesele saavutamisele;

Neljapäev, 13. detsember 2012

75. avaldab heameelt algatuse üle kehtestada inimõiguste põhine lähenemisviis arengupoliitikale; märgib, et see peab põhinema inimõiguste jagatuse põhimõttel, ning usub kindlalt, et koostöö eesmärkide keskmes peaksid olema inimesed ja nende heaolu, mitte valitsused; rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidusust tuleb antud kontekstis mõista kui panustamist inimõigustealaste eesmärkide täielikku saavutamisse, nii et erinevad ELi poliitikavaldkonnad ei tööta üksteise vastu;

76. tervitab uut ELi humanitaarabi vabatahtlike algatust, mis annab ajavahemiku 2014–2020 jooksul ligi 10 000 europlasele võimaluse võtta osa humanitaarabioperatsioonidest üle kogu maailma – seal, kus parasjagu abi kõige rohkem vajatakse –, ning näitab üles Euroopa solidaarsust, andes loodus- või inimtegevuse tagajärjel toimunud katastroofidest tabatud ühiskondadele praktilist abi;

Ühine institutsioonidevaheline vastutus

77. on seisukohal, et strateegiline raamistik ja selle tegevuskava on iseäranis olulised, kuna nad esindavad ühist kohustust, mida toetavad kõrge esindaja, nõukogu, komisjon ja liikmesriigid; avaldab heameelt Euroopa Parlamendi juhtrolli tunnustamise üle inimõiguste ja demokraatia edendamisel; eeldab, et Euroopa Parlament kaasatakse nõuetekohaselt tegevuskava rakendamisse, muu hulgas mõttevahetuste kaudu inimõiguste kontaktriühmas, kus kohtuvad Euroopa välis teenistus, nõukogu ja komisjoni asjaomased teenistused, ELi inimõiguste eriesindaja ning Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjon ja väliskomisjon;

78. soovib, et Euroopa Parlament töötaks välja dünaamilisemad suhted ELi delegatsioonidega, mis põhineksid korrapärasel suhtlemisel ja teabevahetusel eduaruannete kaudu, mis kajastavad muutuste kava inimõiguste ja demokraatia valdkonnas ning tegevuskavas kindlaks määratud eesmärgid ja vahe-eesmärgid;

79. kohustub tagama järelevalvemehhanismi loomise kaudu süstemaatilisema järelevalve oma nende resolutsioonide täitmise üle, mis on seotud inimõiguste ja üksikute inimõigustealaste juhtumitega, saades toetust äsja loodud inimõiguste tegevusrühmalt, ning soovib teha tihedamat koostööd inimõiguste allkomisjoniga, eelarvekomisjoniga, eelarvekontrollikomisjoniga ja teiste asjaomaste Euroopa Parlamendi komisjonide vahel ning kontrollikojaga, et tagada, et strateegilise läbivaatamise eesmärkidele vastaks liidu kohane rahaline toetus;

80. soovib, et Euroopa Parlament parandaks oma menetlusi seoses inimõigustealaste küsimustega ja tugevdaks jõupingutusi inimõiguste tõhusaks arvessevõtmist oma struktuurides ja tegevuses, et tagada inimõiguste ja demokraatia asetamine Euroopa Parlamendi kõikide tegevuste ja poliitikasuundade keskmesse, vaadates selleks muu hulgas läbi oma suunised Euroopa Parlamendi parlamentidevahelistele delegatsioonidele inimõiguste ja demokraatia edendamise kohta;

81. on seisukohal, et igal alalisel Euroopa Parlamendi delegatsioonil ja asjaomasel komisjonil peaks olema eesistuja ja ase-eesistujate hulgast valitud liige, kelle kindlaks ülesandeks on jälgida asjaomase piirkonna, riigi või teemavaldkonna inimõigustealast olukorda, ning selleks määratud inimesed peaksid korrapäraselt aru andma Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjonile;

82. soovib, et Euroopa Parlamendi delegatsioonidel, mis lähetatakse riiki, kus inimõiguste olukord on murettekitav, peaksid olema liikmed, kelle konkreetne ülesanne on inimõigustealaste küsimuste tõstatamine seoses asjaomase piirkonna või riigiga, ning kõnealused liikmed peaksid korrapäraselt aru andma Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjonile;

83. nõuab tihedamat koostööd liikmesriikide parlamentidega inimõigustealaste küsimuste valdkonnas;

84. rõhutab vajadust parandada nende täiskogu arutelude läbiviimist, mis käsitlevad inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumist, et võimaldada sagedamini arutelusid rohkemate liikmete osalusel, konsulteerimist kodanikuühiskonnaga õigusaktide koostamise ajal, tugevamat reageerimist inimõiguste rikkumistele ja teistele ettenägematutele sündmustele kohapeal ning rõhutab vajadust tagada varasemate arutelude ja resolutsioonide järelmeetmete võtmine;

Neljapäev, 13. detsember 2012

85. rõhutab, et Euroopa Parlament ja ELi teised institutsioonid peaksid paremini kasutama Sahharovi auhinna võrgustiku potentsiaali;

86. soovib, et Euroopa Parlament korraldaks koostöös liikmesriikide parlamentidega igal aastal kogu maailmast pärit inimõiguste kaitsjate osavõtul inimõiguste kaitsjatele pühendatud ürituse, mis annaks parlamendile igal aastal võimaluse näidata oma toetust kogu maailma inimõiguste kaitsjatele ning aidata neil edendada oma riikides õigust avaldada arvamust ja kasutada oma õigusi;

87. nõuab Euroopa Liidu lepingu artikli 36 kindlat rakendamist, tagamaks, et Euroopa Parlamendi seisukohti võetaks kohaselt arvesse resolutsioonide järeelmeetmete võtmisel, ning soovib sellega seoses tihedamat dialoogi;

o
o o

88. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisestistusele, inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Nõukogule.

P7_TA(2012)0505

ELi ja Venemaa vaheline uus leping

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon ELi ja Venemaa vahelise uue lepingu sõlmimiseks peetavaid läbirääkimisi käsitlevate Euroopa Parlamendi soovitude kohta nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisestistusele (2011/2050(INI))

(2015/C 434/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1. detsembril 1997. aastal jõustunud partnerlus- ja koostöölepingut, millega sõlmitakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel,
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa kaubandussuhete kohta pärast Venemaa ühinemist WTOga ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 2008. aastal ELi ja Venemaa vahelise uue lepingu üle alustatud läbirääkimisi ning 2010. aastal käivitatud moderniseerimispartnerlust,
- võttes arvesse 31. mail 2003. aastal Peterburis toimunud ELi ja Venemaa 11. tippkohtumise järel tehtud ühisavalduses püstitatud ELi ja Venemaa ühist eesmärki luua ühine majandusruum, ühine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, ühine välisjulgeolekualase koostöö ruum ning ühine teadus- ja haridusruum, mis hõlmab ka kultuuriküsimusi (nn neli ühist ruumi),
- võttes arvesse ELi ja Venemaa inimõigustealaseid konsultatsioone,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0409.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse 23. oktoobri 2012. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi soovitusel nõukogule ühiste viisapiirangute kehtestamise kohta Sergei Magnitski juhtumiga seotud Venemaa ametnikele ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse oma resolutsioone ELi ja Venemaa suhete kohta,
  - võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelise tooraine ekspordimaksude kehtestamist või tõstmist käsitleva kirjavahetuse vormis lepingu sõlmimise kohta ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 90 lõiget 4 ja artiklit 48,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0338/2012),
- A. arvestades, et ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames peaks kooskõlas tingimuslikkuse põhimõttega Venemaast kujunema ELi tähtis partner, tingimusel et Venemaa jagab ja austab liidu aluseks olevaid põhiväärtusi, milleks on demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärkuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine; arvestades, et Venemaa kultuuri juured on Euroopas ning Venemaa on nii ülemaailmsel kui ka piirkondlikul tasandil oluline toimija, kes on ka ÜRO Julgeolekunõukogu, G8, G20, Euroopa Nõukogu ja OSCE liige ning kes peab nende organisatsioonide liikmena täitma vastavaid kohustusi, võttes eriti arvesse Euroopa Nõukogu 2012. aasta oktoobri seirearuannet;
- B. arvestades, et Venemaal kui ÜRO Julgeolekunõukogu alasel liikmel on koos teiste liikmetega ühine kohustus säilitada stabiilsus maailmas; arvestades, et paljud rahvusvahelise tasandi probleemid saab lahendada ainult kooskõlastatud lähenemisviisi abil, mis hõlmab ka Venemaad;
- C. arvestades, et ELi ja Venemaa vastastikune majanduslik sõltuvus suureneb pidevalt, ning arvestades, et seetõttu on ELi ja Venemaa heanaaberlikud suhted ja suurem omavaheline koostöö äärmiselt olulised nii Euroopa kui ka Venemaa stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu jaoks;
- D. arvestades, et president Vladimir Putini ametiajal näitab Venemaa vaid valikuliselt üles huvi ühise poliitika väljatöötamise vastu ning ei näi kavatsevat töötada välja tõelist ja ulatuslikku strateegilist partnerlust rahvusvahelise õiguse rakendamiseks ja konfliktide ennetamiseks;
- E. arvestades, et alates 1994. aastast, mil praegu kehtiv partnerlus- ja koostööleping allkirjastati, on nii ELis kui ka Venemaal toimunud sügavad poliitilised, institutsioonilised, sotsiaalsed ja majanduslikud muutused;
- F. arvestades, et Venemaa ühinemine WTOga 22. augustil 2012 oli oluline samm, mis võib aidata kiirendada Venemaa majanduse ajakohastamist ja ühtlasi olla Venemaale stiimuliks täita enda võetud kohustust järgida rahvusvahelisi kaubanduseeskirju ja -standardeid;
- G. arvestades, et nende muutuste ning ELi ja Venemaa suhteid mõjutavate uute probleemide ja võimalustega tuleb tegeleda nii kahe- kui ka mitmepoolsel tasandil; arvestades, et hoolimata sellest, et Venemaa ei näita hetkel selles küsimuses üles entusiasmi, võiks tõelise strateegilise partnerluse aluseks olla kõige olulisemaid koostöövaldkondi käsitlev ja sellistel ühistel väärtustel nagu demokraatia, inimõiguste austamine ja õigusriik rajanev uus, kõrgete eesmärkidega, terviklik ja õiguslikult siduv partnerlus- ja koostööleping; arvestades eelkõige, et tõelise partnerluse loomise vajadust ELi ja Venemaa ühiskondade vahel on vaja rõhutada;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0369.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0286.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- H. arvestades, et EL teeb jätkuvalt pingutusi Venemaaga suhete tihendamiseks ja arendamiseks ning järgib moderniseerimispartnerluses sätestatud põhimõtteid, mille aluseks on ühiste huvide ja universaalsete väärtuste ja demokraatia põhimõtete range järgimine, põhi- ja inimõiguste austamine ning õigusriik;
- I. arvestades, et Venemaa punkansambli Pussy Rioti liikmete kaheks aastaks vangimõistmine president Vladimir Putini vastase protestiavalduse eest Moskva õigeusu katedraalis on ebaproportsionaalne ning tekitab tõsist muret seoses sellega, kuidas Venemaa õigussüsteem kohtleb kodanikke ja hirmutab Venemaa kodanikuühiskonda;
- J. arvestades, et toimuvate läbirääkimiste käigus tuleks korralikult hinnata ELi ja Venemaa praegusi suhteid, võttes arvesse kahepoolseid vaidlusi Venemaa ja ELi liikmesriikide vahel;
- K. arvestades, et ELi ja Venemaa suhted kannatavad jätkuvalt seetõttu, et Venemaa ei võta täielikult omaks demokraatlikke väärtusi ega tugevda õigusriiki;
- L. arvestades, et opositsioonijõudude ja valitsusväliste organisatsioonide esindajate pidev hirmutamine, ahistamine ja vahistamine, hiljuti vastu võetud seadused, mis käsitlevad valitsusväliste organisatsioonide rahastamist, kogunemisvabadust, laimu ja internetipiiranguid, ning vaba ja sõltumatu ajakirjanduse, seksuaal- ja usuvähemuste üha suurem survestamine põhjustavad inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edasist nõrgenemist Venemaal;
- M. arvestades, et ÜRO inimõiguste komitee mõistis hiljuti hukka Venemaa Föderatsiooni mõnes piirkonnas kehtivad seadused, mis keelavad „homoseksuaalsuse propageerimise”, kuna need on vastuolus kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise paktiga;
- N. arvestades, et praegune partnerlus- ja koostööleping peab olema kehtiv ja tulemuslik seni, kuni on sõlmitud ja jõustatud uus leping;
- O. arvestades, et 14. oktoobril 2012 toimusid üle kogu Venemaa kohalikud ja piirkondlikud valimised;
- P. arvestades, et eespool nimetatud uued või muudetud seadused võttis vastu riigiduum, mille hiljutised valimised ei olnud vabad ega ausad, nagu teatas OSCE vaatlusmissioon ja järeldas Euroopa Parlament;
- Q. arvestades, et teatavaid võtteid, mida kasutati opositsiooni vastu, nagu endise riigiduumi liikme, opositsiooniparteisse Õiglane Venemaa kuuluva Gennadi Gudkovi ilma jätmise tema riigiduumi liikme mandaadist, võib tõlgendada õiguse valikulise kohaldamisena ning legitiimse poliitilise tegevuse takistamisena;
1. esitab uue lepingu üle peetavate läbirääkimistega seoses nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele järgmised soovitud:

Läbirääkimiste pidamine

- a) vaja on tagada, et uue lepinguga luuakse tulevasteks aastateks Venemaaga suhete arendamise terviklik, edumeelne ja õiguslikult siduv raamistik, võttes arvesse vajadust teha jõupingutusi koostöö tugevdamiseks kõigis valdkondades, kus ELi ja Venemaa huvid võivad olla sarnased, edendades sealjuures Euroopa huve ja väärtusi valdkondades, kus huvid lahknevad, ning vajadust toetada riigi demokratiseerimist ja moderniseerimist; tuleb võtta vajalikud meetmed, et tagada Venemaaga peetavate läbirääkimiste jätkumine ühtlases tempos, võttes samal ajal arvesse ELis avaldatud muret senise edutuse pärast praegustes läbirääkimistes, millega ei ole siiani saavutatud soovitud tulemusi; tuletab meelde, et strateegiline partnerlus saab tekkida üksnes siis, kui mõlemad pooled nõustuvad järgima universaalseid demokraatia põhimõtteid; rõhutab, et ELi ja Venemaa suhted peavad olema vastastikused;
- b) lepingu sõlmimist käsitlevate läbirääkimiste tulemusliku lõpuleviimise nimel tuleb aktiivselt pingutada, sest see on mõlemale osalisele kasulik ning on kooskõlas nende järjest tiheneva ja süveneva koostööga; tuleb tagada, et läbirääkimised suurendavad vastastikust usaldust ning keskenduvad reaalsele tulemustele ja poliitilisele sisule;

Neljapäev, 13. detsember 2012

- c) Venemaaga uue lepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste ja nende eesmärkide suhtes tuleb ELi liikmesriikide seas leida üksmeel, et EL räägiks ühel ja kindlal häälel; vaja on rõhutada, kui tähtis on, et liit osaleks läbirääkimistel tervikliku üksusena, ja aidata kaasa sellele, et liidu tasandil edendatakse ja kaitstakse paremini liikmesriikide huve seoses Venemaaga ja vastupidi;
- d) tuleb pöörata rohkem tähelepanu demokraatlike põhimõtete, inimõiguste austamise ja õigusriigi põhimõtete järgimise nõuetele, mis EL kavatseb kehtestada, ning nende täitmist tuleb pidada ELi ja Venemaa vahelise lepingu allkirjastamise hädavajalikuks eeltingimuseks;
- e) rõhutada tuleb asjaolu, et uus leping on ELi ja Venemaa suhetes järgmine loogiline ja vajalik etapp, mis on kooskõlas nii kehtiva partnerlus- ja koostöölepinguga kui ka Venemaa ühinemisega WTOga;
- f) sellega seoses tuleb korrata, et EL peaks pidama kõnealuse lepingu üle läbirääkimisi ainult Venemaaga, mitte tolliliiduga, millesse Venemaa kuulub;
- g) tuleb korrata, et Venemaa majanduse ja poliitika moderniseerimine on mõlema osalise ühistes huvides ning et EL soovib seda moderniseerimispartnerlusega käivitatud protsessi veelgi kiirendada; tuleb toonitada, et Venemaa moderniseerimispoliitika ei tohi piirduda majanduse valdkonnaga, vaid sellega peaksid kaasnema ka põhjalikud poliitilised reformid, milles tuleks põhiriik asetada õigusriigi põhimõtte järgimisele ja korruptsioonivastasele võitlusele;
- h) tuleb olla aktiivne ELi liikmesriikide ja Venemaa Föderatsiooni vaheliste eri kahepoolsete moderniseerimispartnerluste koordineerimisel, sest see tagaks sidusama ja tõhusama ELi poliitika;

Poliitiline dialoog ja koostöö

- i) vaja on tähelepanelikult jälgida Venemaa sisemist arengut, teha koostööd kõikide oluliste poliitiliste osalistega ning toetada institutsioonide ülesehitamist Venemaal ning demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtteid; seejuures tuleb aktiivselt toetada kõiki sotsiaalseid algatusi, mille eesmärk on luua demokraatia ja õigusriigi põhimõtetele rajanev kodanikuühiskond, pöörates seejuures erilist tähelepanu internetikeskkonna kasutamisele sellel eesmärgil;
- j) tuleb rõhutada, et on oluline, et Venemaa tagaks sõltumatu ja erapooletu kohtusüsteemi toimimise ja tugevdaks korruptsioonivastast võitlust;
- k) Venemaad tuleb üles kutsuda täitma kohustust tagada vabad ja ausad valimised, et poliitiline süsteem oleks legitiimne;
- l) tuleb rõhutada, kui oluline on, et Venemaa austaks kõiki oma rahvusvahelisi õiguslikke kohustusi ja põhilisi inimõigusi, mis on esitatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis, millega Venemaa on liitunud; tuleb meelde tuletada, et poliitiline pluralism, ajakirjandusvabadus, õigusriik, kohtusüsteemi sõltumatus ja erapooletus, sõna- ja kogunemisvabadus, sealhulgas internetis, tõhusad ja sõltumatud ametiühingud ning mittediskrimineerimine on Venemaa edasise arengu ja moderniseerimise ning ELi ja Venemaa strateegilise koostöö jätkusuutlikuks muutmise vajalikud eeltingimused;
- m) tuleb rõhutada, et ÜRO Julgeolekunõukogu alalise liikmena peab Venemaa võtma tõsiselt oma vastutust rahvusvahelise rahu, stabiilsuse ja julgeoleku eest;
- n) tuleb väljendada muret selle pärast, et Venemaal halvenevad kodanikuühiskonna arenguks vajalikud tingimused, iseäranis seetõttu, et hiljuti võeti vastu meelevaldusi, valitsusväliseid organisatsioone, laimu ja interneti seaduslikku reguleerimist käsitlevad seadused, mis sisaldavad kahetähenduslikke sätteid ja võivad tuua kaasa meelevaldse jõustamise, ning seetõttu, et riigiduum võttis vastu riigireetmist ja spionaaži käsitleva seaduse muudatused, lisades kriminaalkodeksisse uusi sätteid, mida võidakse kasutada inimõiguste kaitsjate vastu; Venemaa ametivõimudele tuleb

Neljapäev, 13. detsember 2012

meelde tuletada, et tänapäevane ja edukas ühiskond peab tunnistama ja kaitsma kõigi oma kodanike individuaalseid ja ühiseid õigusi; sellega seoses tuleb nõuda, et Venemaa ametiasutused tegutseksid *aegsasti*, et viia eespool nimetatud seadused kooskõlla rahvusvaheliste standarditega, ning käsitleksid seda küsimust läbirääkimistel;

- o) ELi ja Venemaa vahelist inimõigustealast dialoogi on vaja tõhustada, et sellest saaks Venemaal tõhus ja tulemustele orienteeritud inimõigusi edendav tööriist; Venemaa ametiasutusi tuleb kutsuda üles hoiduma rahumeelsete kogunemiste põhjendamatust piiramisest, tagama inimõiguste kaitsjate kaitse, võtma meetmeid, et toimepandud õigusrikkumised ja aktivistide tapmine ei jääks karistamata, looma sellise õhkkonna, milles kodanikuühiskond ja valitsusvälised organisatsioonid saaksid põhjendamatute piiranguteta ning ahistamist ja hirmutamist kartmata tegutseda, ning tagama Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste täieliku järgimise; mõlemat osapoolt tuleb julgustada tagama suurem läbipaistvus ja avatus ELi ja Venemaa vahelistes inimõigustealastes konsultatsioonides, sealhulgas Venemaa asjaomaste ministeeriumide esindajate osalemise kaudu Venemaa ja rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonidega toimuvatel ettevalmistavatel koosolekutel ja nõustamiskoosolekutel;
- p) kindlameelselt tuleb veel kord kinnitada, et korduvad katsed piirata muu hulgas seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi küsimustes inimõigusi ja eelkõige sõna- ja kogunemisvabadust piirkondlikul ja keskvalitsuse tasandil on vastuolus Venemaa kohustustega Venemaa põhiseaduse, Euroopa inimõiguste konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti raames; palub riigiduumal kooskõlas ÜRO inimõiguste komitee otsusega, mis käsitleb juhtumit Fedotova vs. Venemaa, mitte vastu võtta kogu Venemaa Föderatsioonis kehtivat „homoseksuaalsuse propageerimise” keeldu;
- q) rõhutada tuleb vajadust, et Venemaa ametivõimud teevad lõpu riigis esinevale karistamatusele, poliitiliselt motiveeritud tagakiusamisele, vahistamistele ja kinnipidamistele, tuleb rõhutada vajadust lõpetada repressioonid poliitilise opositsiooni vastu; tuleb teha absoluutselt selgeks arvukad inimõiguste rikkumise juhtumid, sealhulgas Mihhail Hodorkovski vangistuses hoidmine, Sergei Magnitski, Aleksandr Litvinenko, Anna Politkovskaja ja Natalja Estemirova ning teiste surmade asjaolud, mida tuleb veel uurida erapooletult ja sõltumatult;
- r) tuleb toetada Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee seisukohta seoses ansambli Pussy Riot liikmetele määratud poliitiliselt motiveeritud karistusega ja nõuda nende viivitamatut vabastamist;
- s) Venemaad tuleb kutsuda üles mitte kasutama traditsiooniliste väärtuste põhimõtet vähemuste diskrimineerimise, eriarvamusel olijate vaikima sundimise või inimõiguste rikkumiste seadustamiseks;
- t) uude ja terviklikku partnerlus- ja koostöölepingusse tuleb lisada inimõiguste kaitset ja edendamist käsitlevad klauslid ja kriteeriumid, mis vastavad Venemaa põhiseaduses sätestatud ning lähtuvad võimalikult täiel määral ka Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni raamistikest, millega Venemaa on end sidunud, ning selge mehhanism lepingu peatamiseks tõsiste rikkumiste või lepingu mittejärgimise korral;
- u) rõhutada tuleb, et selline poliitiline süsteem, millega tagatakse kõikidele poliitilistele parteidele võrdsed tingimused ning luuakse seeläbi tõeline konkurents ja tulemuslikud poliitilised alternatiivid, stimuleeriks kogu Venemaa ühiskonda ning ELi ja Venemaa strateegilist partnerlust ning oleks neile kasulik; sellega seoses tuleb kutsuda Venemaad üles järgima konkreetselt kõiki OSCE antud soovitusi eelmiste valimiste kohta;
- v) kehtestada tuleb vajalikud sätted meetmete kohta, millega juurida välja massiline korrupsioon, mis õõnestab kodanike usaldust riigi vastu ning ohustab moderniseerimispuudeid; samuti tuleb kehtestada konkreetsed tingimused Venemaa ja ELi koostööks piiriülese korrupsiooniga võitlemisel;
- w) ELi ja Venemaa vahel tuleb edendada strateegilist partnerlust seoses ülemaailmsete probleemide lahendamise, sealhulgas seoses tuumarelvade leviku tõkestamise, terrorismivastase võitluse, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ja kehtiva rahvusvahelise avaliku õiguse põhimõtete alusel pikaajaliste ja uute konfliktide rahumeelse lahendamise, energiavarustuse kindluse, Arktika mõõtme, kliimamuutuste ja vaesuse vähendamise, aga ka

Neljapäev, 13. detsember 2012

strateegilise partnerluse ühiseid eesmärke; tuleb nõuda, et Venemaa peataks viivitamata tuumarelvade levitamise riikidesse, mille suhtes EL, OSCE ja ÜRO on kehtestanud relvaembargo;

- x) Venemaaga tuleb teha koostööd vastutuse võtmiseks stabiilsuse, poliitilise koostöö ja majandusliku arengu edendamise eest ühises naabruskonnas ning rõhutada iga riigi suveräänset õigust valida ise oma välispoliitika suunad ja julgeolekukord;
- y) Venemaa ametiasutustel tuleb paluda lõpetada praegu laialtlevinud karistamatus inimõiguste rikkumiste eest ja õigusriigi põhimõtete mittejärgimine Põhja-Kaukaasias;
- z) tuleb nõuda, et Venemaa aitaks aktiivselt kaasa külmutatud konfliktide rahumeelse lahendamisele ja tihendaks ELi ja Venemaa vahelist koostööd Moldova ja Lõuna-Kaukaasia pikaajaliste konfliktide lahendamiseks vastavalt rahvusvahelisele õigusele ja konfliktide rahumeelse lahendamise põhimõtetele; läbirääkimisi Venemaaga tuleb tõhustada, et tagada 2008. aasta relvarahukokkuleppe tingimusteta täitmine; Venemaad tuleb kutsuda üles viima oma relvajõud välja Abhaasiast ja Lõuna-Osseetiast ning võimaldama ELi järelevalvemissioonile täielik ja piiranguteta juurdepääs neile Gruusia territooriumidele;
- aa) jätkata tuleb praegusi jõupingutusi ühiste meetmete täielikuks rakendamiseks seoses viisanõude kaotamisega lühiajaliste reiside puhul eesmärgiga kaotada järk-järgult viisanõue Schengeni riikide ja Venemaa vahel; vaja on võimalikult suurel määral ja võimalikult ruttu lihtsustada viisade andmist õpetlastele, üliõpilastele, teadustöötajatele, ajakirjanikele, ettevõtjatele, kodanikuühiskonna esindajatele ja noorte vahetusprogrammides osalejatele; tuleb ühtlustada vähemalt minimaalsel tasemel viisaeeskirjade nõuete rakendamist liikmesriikides;
- ab) tuleb rõhutada, et ELi viisalihtsustusmeetmetest ei tohiks kasu saada kurjategijad ja inimõiguste rikkujad; teeb liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile ülesandeks võtta parlamendi soovitus välisasjade nõukogu esseisva kohtumise päevakorda;
- ac) vaja on keskenduda teadus-, kultuuri- ja haridusalase koostöö edendamisele, inimestevaheliste kontaktide süvendamisele ning ELi ja Venemaa ühiskonna paremale üksteisemõistmisele;

Majanduskoostöö

- ad) piisavalt tuleb arvesse võtta suurenevat majanduskoostööd ELi ja Venemaa kui üksteise imporditurgudena toimijate ning üksteist kaupade, teenuste ja energiaga varustajate vahel;
- ae) Venemaal tuleb hoolikalt jälgida ja hinnata, innustada ja toetada WTO eeskirjadest kinnipidamist ning poliitilist tahet kasutada WTO liikmesust struktuurireformide läbiviimiseks; vajaduse korral tuleb toetada Venemaa taotlust saada OECD liikmeks;
- af) tuleb rõhutada, et Venemaa täielik kinnipidamine WTO eeskirjadest on ELiga lepingu sõlmimise vajalik eeltingimus ja miinimumnõue; sellega seoses tuleb uuesti läbi vaadata Venemaa kaupade ja teenuste impordile kehtivate piirangute vastavus WTO eeskirjadele ning alustada vajaduse korral nende piirangute kõrvaldamist;
- ag) ELi ja Venemaa vahel tuleb sõlmida kahepoolne leping, samas tuleb rõhutada, et ELi ning Venemaa juhitud tolliliidu vahel on võimalik leping sõlmida alles pikemas perspektiivis ja pärast kahepoolse lepingu jõustumist;
- ah) Venemaa partnereid tuleb julgustada näitama üles selget poliitilist tahet, et jõuda kokkuleppele kaubandust ja investeringuid käsitlevates õiguslikult siduvates sätetes, mis peaksid põhinema praeguses partnerlus- ja koostööleppes sisalduvatel sätetel ning võtma arvesse Venemaa ühinemist WTOga; tuleb meelde tuletada, et

Neljapäev, 13. detsember 2012

kõnealusel valdkonnas on ELi eesmärk ettevõtluskeskkonna parandamine ja stabiliseerimine, kuna see on mõlemale osapoolle kasulik ning aitab veelgi edendada 2010. aastal algatatud moderniseerimispartnerluse raames püstitatud eesmärke;

- ai) vaja on tegeleda pikaajalise probleemiga seoses võltsitud toodete valmistamise ja müügi Venemaal;
- aj) Venemaad tuleb julgustada, et ta püüdleks oma majanduse ümberstruktureerimise poole ning kiirendaks üleminekut energiakeskselt majanduselt tööstusel ja teenindusel põhinevale majandusele, mis põhineb ressursside tõhusal kasutamisel ja taastuvenergia kasutamisel; rõhutada tuleb naftahindade muutlikkust ning asjaolu, et praegust kõrget hinda ei tohiks kasutada ettekäändena majanduse vajaliku moderniseerimise edasilükkamiseks;
- ak) vaja on rõhutada, kui tähtis on luua ühine Euroopa välispoliitika energiaküsimustes, et parandada energiajulgeolekut ELi, Venemaa ja transiidiriikide vahelise kolmepoolse koostöö käivitamise kaudu;
- al) arvestada tuleb asjaolu, et Venemaa majanduse ja ELi investeeringute jaoks äärmiselt oluline Nõukogude Liidu ajast pärit infrastruktuur vajab endiselt märkimisväärseid investeeringuid;
- am) tagada tuleb energiat käsitleva kindla ja õiguslikult siduva peatüki lisamine lepingusse, et kindlustada ELi jaoks usaldusväärne ja kulutõhus energiavarustus; tuleb tagada, et selline energiapartnerlus on rajatud läbipaistvuse, ausa konkurentsi, monopoolse käitumise välistamise, vastastikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetele; vaja on rõhutada, et tuleb tegeleda ELi liikmesriikide energiavarustusega seotud lahendamata küsimustega; tuleb tagada, et energiaharta lepingu põhimõtetest saaks uue lepingu lahutamatu osa;
- an) tagada tuleb õiguslikult siduva peatüki lisamine tooraine eksporditollimaksude kehtestamise või tõstmise kohta;
- ao) tuleb kontrollida ja nõuda Venemaa tuumaelektrijaamades (nii tegutsevates kui ka ehitatavates jaamades) rangeimate rahvusvaheliste ohutusstandardite rakendamist ja jõustamist, kasutades selleks kõiki olemasolevaid vahendeid ja lepinguid; sellega seoses tuleb nõuda, et Venemaa ratifitseeriks viivitamata ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni piiriülese keskkonnamõju hindamise (Espoo) konventsiooni ja järgiks seda;
- ap) Venemaad tuleb kutsuda üles sulgema kõik Tšernobõli tüüpi ja esimese põlvkonna tuumareaktorid, eelkõige need, mis asuvad ELi piiride lähedal, ning vaja on esile tuua suurt muret Kaliningradi oblastisse ja Sosnovõi Bori kavandatavate tuumaelektrijaamade projektide pärast;
- aq) suurendada tuleb vastastikust koostööd teadusuuringute, hariduse, kultuuri ning teaduse valdkonnas; edendada tuleb ühiseid arusaamu kahekümnenda sajandi ajaloost;
- ar) tuleb väljendada suurt muret kaubanduslikul eesmärgil toimuva puurimistegevuse pärast Arktikas ja kogu Venemaal puurimiskohtades levinud saaste pärast;
- as) parlamentaarse koostööga seonduvate sätete suhtes tuleb Euroopa Parlamendiga konsulteerida;
- at) vaja on lisada selged kriteeriumid uue lepingu rakendamiseks, samuti on vaja ette näha järelevalvemehhanismid, sh korrapäraste aruannete esitamine Euroopa Parlamendile;
- au) ELi läbirääkijaid tuleb ergutada jätkama tõhusat koostööd Euroopa Parlamendiga ning andma läbirääkimistel tehtavatest edusammudest pidevat dokumentidega kinnitatud teavet vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 10, mille kohaselt teavitatakse Euroopa Parlamenti „viivitamata ja täielikult kõigil menetluse etappidel”;

Neljapäev, 13. detsember 2012

2. on endiselt valvas demokraatlike põhimõtete järgimise nõuete suhtes, mis EL kavatseb kehtestada, ja peab nende täitmist ELi ja Venemaa vahelise lepingu allkirjastamise hädavajalikuks eeltingimuseks;

o
o o

3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev Euroopa Parlamendi soovitusi sisaldav resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele ning teadmiseks ka Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja Venemaa riigiduumale.

P7_TA(2012)0506

Iisraeli valitsuse otsus laiendada asundusi Jordani Läänekaldal

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon Iisraeli valitsuse otsuse kohta laiendada asundusi Läänekaldal (2012/2911(RSP))

(2015/C 434/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
  - võttes arvesse asjakohaseid ÜRO resolutsioone: ÜRO Peaassamblee 1947. aasta resolutsiooni 181 ja 1948. aasta resolutsiooni 194 ning ÜRO Julgeolekunõukogu 1967. aasta resolutsiooni 242, 1973. aasta resolutsiooni 338, 2002. aasta resolutsiooni 1397, 2003. aasta resolutsiooni 1515 ja 2008., 0 aasta resolutsiooni 1850,
  - võttes arvesse 13. septembril 1993. aastal sõlmitud Oslo kokkuleppeid (ajutise omavalitsuse korraldamise põhimõtete deklaratsioon),
  - võttes arvesse 28. septembril 1995. aastal sõlmitud vahelepingut Jordani Läänekalda ja Gaza sektori kohta,
  - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton avaldusi, eriti 8. juuni 2012. aasta ja 2. detsembri 2012. aasta avaldust asunduste laiendamise kohta,
  - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 29. novembri 2012. aasta otsust anda Palestiinale mitteliikmest vaatlajariigi staatus,
  - võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2012. aasta ja 14. mai 2012. aasta järeldusi Lähis-Ida rahuprotsessi kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Iisraeli valitsus andis 2. detsembril 2012. aastal teada plaanist ehitada Jordani Läänekaldale ja Ida-Jeruusalemma ligikaudu 3 000 uut eluaset; arvestades, et plaani elluviimise korral kahjustaks see kahe riigi lahenduse elujõulisust, eriti silmas pidades E1 piirkonda, kus asunduse rajatised jagaksid Läänekalda kaheks, mis teeb elujõulise ja suveräänse Palestiina riigi loomise võimatuks;
- B. arvestades, et 2. detsembril 2012. aastal teatas Iisraeli valitsus, et peab kinni 100 miljoni dollari väärtuses Palestiina maksutulused; arvestades, et maksuraha igakuised ülekanded on Palestiina omavalitsuse eelarve oluline osa; arvestades, et Iisraeli rahandusministri Yuval Steinitzi sõnul peetakse maksutulused kinni selleks, et tasuda palestiinlaste võlad Iisraeli elektrifirmale;

Neljapäev, 13. detsember 2012

- C. arvestades, et EL on korduvalt kinnitanud oma toetust kahe riigi lahendusele, mille puhul Iisraeli Riik ning sõltumatu, demokraatlik ja elujõuline Palestiina riik eksisteerivad rahu ja turvaliselt kõrvuti;
- D. arvestades, et 1993. aasta Oslo kokkuleppega jagati Läänekallas kolmeks tsooniks: tsoonid A, B ja C; arvestades, et piirkond C, mis on Iisraeli tsiviil- ja julgeolekukontrolli all, moodustab 62 % Läänekalda territooriumist ning on Läänekalda ainus terviklik maa-ala ja kõige viljakama pinnasega ning ressursiderikkaim piirkond; arvestades, et 1995. aastal sõlmitud vahepepingus Jordani Läänekalda ja Gaza sektori kohta on kirjas, et piirkond C viiakse järk-järgult üle Palestiina jurisdiktsiooni alla;
- E. arvestades, et ÜRO Peaassamblee otsustas 29. novembril 2012. aastal ülekaaluka häälteenamusega (138 poolt- ja 9 vastuhäält ning 41 erapooletut) anda Palestiinale ÜROs mitteliikmest vaatlejariigi staatus;
1. väljendab sügavat muret seoses Iisraeli valitsuse teadaandega ehitada ligikaudu 3 000 uut eluaset Jordani Läänekaldale, sh Ida-Jeruusalemma;
  2. rõhutab veel kord, et selline laienemine võib ohtu seada elujõulise Palestiina riigi ning Jeruusalemma kui Iisraeliga ühise pealinna väljavaated;
  3. rõhutab, et Iisraeli asundused Läänekaldal ja Ida-Jeruusalemmas on rahvusvahelise õiguse järgi ebaseaduslikud; nõuab, et Iisrael peataks viivitamatult, täielikult ja püsivalt igasuguse asunduste ehitamise ja laiendamise, samuti Palestiina perekondade jätkuva kodudest väljatõstmise ja palestiinlaste eluasemete hävitamise;
  4. mõistab hukka Hamasi poliitilise juhi Khaled Meshali avaldused, milles viimane ei nõustu tunnustama Iisraeli Riiki ja keeldub selgesõnaliselt aktsepteerimast igasugust Iisraeli kohalolu Jeruusalemmas, ning kutsub Hamasi üles tunnustama Iisraeli õigust olemasolule;
  5. väljendab sügavat kahetsust Iisraeli valitsuse otsuse üle pidada kinni 100 miljoni dollari väärtuses Palestiina maksutulused, mis kahjustab Palestiina omavalitsuse eelarvet, ning nõuab nende tulude kohest ülekandmist; ärgitab osapooli lahendama ELi vahendusel kõik lõpetamata rahateemalised vaidlused;
  6. kinnitab oma kindlat toetust kahe riigi lahendusele, mille aluseks oleksid 1967. aasta piirid ja Jeruusalemm mõlema riigi pealinnana, ning mille puhul turvaline Iisraeli Riik ning tema naabrina sõltumatu, demokraatlik, terviklik ja elujõuline Palestiina riik eksisteeriks kõrvuti rahu ja julgeolekus; rõhutab veel kord, et rahumeelsed ja vägivallast hoiduvad vahendid on ainus tee iisraellaste ja palestiinlaste vahel õiglase ja püsiva rahu saavutamiseks, ning nõuab sellega seoses otseste rahuläbirääkimiste taaskäivitamist kahe poole vahel; palub kõigil pooltel hoiduda ühepoolsest tegevusest, mis võib kahjustada või takistada rahupüüdlusi ja väljavaadet saavutada läbirääkimiste teel rahukokkulepe;
  7. nõuab taas, et EL ja liikmesriigid rakendaksid täielikult ja tulemuslikult kõiki kehtivaid ELi õigusakte ning ELi ja Iisraeli kahepoolseid lepinguid, ning rõhutab, et ELi ja Iisraeli assotsieerimislepingus sisalduvatest palestiinlaste inimõiguste austamist käsitlevatest sätetest tuleb kinni pidada; kinnitab ELi kohustust tagada jätkuvalt, et täielikult ja tulemuslikult rakendataks kehtivaid ELi õigusakte ning asundustes toodetud kaupade suhtes kohaldatavaid kahepoolseid kokkuleppeid;
  8. nõuab jätkuvalt ja samadel motiividel ka palestiinlastelt leppimist, mis aitaks taasühendada Läänekaldal, Ida-Jeruusalemmas ja Gaza sektoris elavad palestiinlased, kes on ühe ja sama Palestiina rahva osad;
  9. nõuab Palestiina omavalitsuselt ja Iisraeli valitsuselt tungivalt Lähis-Ida rahuprotsessi taaskäivitamist; rõhutab lisaks, et oluline on kaitsta piirkonna C ja Ida-Jeruusalemma palestiinlastest elanikke ja nende õigusi, kuna see on tähtis kahe riigi lahenduse hoidmiseks elujõulisena;

Neljapäev, 13. detsember 2012

10. kutsub tungivalt ELi ja selle liikmesriike taas kord üles etendama – ka nn Lähis-Ida neliku raames – aktiivsemat poliitilist osa jõupingutustes, mis on suunatud õiglase ja kestva rahu saavutamisele iisraellaste ja palestiinlaste vahel; toetab komisjoni asepresidendi ja kõrge esindaja jõupingutusi selleks, et luua usaldusväärne väljavaade rahuprotsessi taaskäivitamiseks;

11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi eriesindajale Lähis-Ida rahuprotsessis, ÜRO Peaassamblee presidendile, ÜRO Julgeolekunõukogu liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Lähis-Ida neliku esindajale, Iisraeli Knessetile ja valitsusele, Palestiina omavalitsuse presidendile ning Palestiina Seadusandlikule Nõukogule.

P7_TA(2012)0507

Olukord Ukrainas**Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon olukorra kohta Ukrainas (2012/2889(RSP))**

(2015/C 434/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ja raporteid, eelkõige 1. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitusetega nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele ELi–Ukraina assotsieerimislepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste kohta ⁽¹⁾ ning 24. mai 2012. aasta resolutsiooni olukorra kohta Ukrainas ja Julija Tõmošenko kohtuasja kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse OSCE/ODIHRi Ukraina valimiste vaatlusmissiooni vahearundeid ja esialgseid järeldusi, eelkõige esialgseid tähelepanekuid ja järeldusi käsitlevat avaldust, mis avaldati 29. oktoobril 2012 ühiselt OSCE Parlamentaarse Assamblee, Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee, Euroopa Parlamendi ja NATO Parlamentaarse Assambleega,
- võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashton ja komisjoni voliniku Štefan Füle 12. novembri 2012. aasta ühisavaldust parlamendivalimiste kohta Ukrainas,
- võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2012. aasta järeldusi Ukraina kohta,
- võttes arvesse Poola endise presidendi Aleksander Kwasniewski ja Euroopa Parlamendi endise presidendi Pat Coxi 3. oktoobri 2012. aasta avaldust, mille kohaselt on parlamendivalimised Ukraina tuleviku jaoks otsustava tähtsusega ning milles väideti, et ELi ja Ukraina suhete areng on peatunud,
- võttes arvesse väliskomisjoni 6. novembri 2012. aasta koosolekul esitatud Euroopa Parlamendi Ukraina parlamendivalimiste ajutise valimisvaatlusdelegatsiooni aruannet,
- võttes arvesse 22. novembril 2010 vastu võetud ELi ja Ukraina viisavabaduse tegevuskava,
- võttes arvesse 15. mail 2012 avaldatud Euroopa naabruspoliitika eduaruannet Ukraina kohta,
- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0545.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0221.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- A. arvestades, et 2011. aastal Kiievis toimunud ELi ja Ukraina tippkohtumisel tunnustati Ukrainat Euroopa identiteediga Euroopa riigina, kellel on Euroopa Liidu riikidega ühine ajalugu ja ühised väärtused;
- B. arvestades, et OSCE/ODIHRi rahvusvahelised valimisvaatlejad leidsid tõendeid selle kohta, et Ukraina valimisi iseloomustas tasakaalustamata meediakeskkond, valimiskomisjonide kehv koosseis, erakondade rahastamise läbipaistmatus, haldusvahendite väärkasutamine ja ebavõrdsed võimalused, mis kajastusid muu hulgas poliitilistel põhjustel vangistatud juhtivate opositsioonikandidaatide puudumises, mis kõik kokku kujutas endast eelmiste üldvalimistega võrreldes tagasiminekut;
- C. arvestades, et OSCE andis valimiste päeval toimunud hääletamisele üldiselt positiivse hinnangu, kuid rahvusvahelised vaatlejad juhtisid tähelepanu lõpptulemuste kogumise läbipaistmatusele ning hindasid negatiivselt nii hääletelugemise protokollide täitmist 161 vaadeldud ringkonnakomisjonist 77 puhul kui ka asjaolu, et viivitused hääle lugemisel jätkusid kaheteistkümnes ühendaadilises valimisringkonnas veel 10. novembril;
- D. arvestades, et vastavalt OSCE/ODIHRi aruannetele varjutasid valimisjärgset protsessi rikkumised, viivitused hääle lugemisel ja läbipaistvuse puudumine valimiskomisjonides;
- E. arvestades, et asepresident ja kõrge esindaja Catherine Ashton ning komisjoni volinik Štefan Füle väljendasid ühisavalduses muret valimisjärgse protsessi läbiviimise pärast, mida varjutasid rikkumised;
- F. arvestades, et 28. oktoobril 2012 toimunud üldvalimisi peeti Ukraina jaoks proovikiviks, mis pidi näitama, kas riik on võtnud pöördumatult suuna sellele, et täielikult välja kujundada demokraatlik süsteem, tugevdada õigusriiklust ja jätkata poliitilisi reforme või mitte;
- G. arvestades, et esimest korda esitasid Veneetsia komisjon ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee soovitusi, öeldes selgesõnaliselt, et Ukrainas tuleks kasutada avatud nimekirjadega proportsionaalset süsteemi;
- H. arvestades, et Euroopa Parlamendi erisaadik Aleksander Kwasniewski hoiatas püüete eest Ukrainat isoleerida, kuna nii võidakse luua soodsad tingimused mittedemokraatlike režiimide tekkeks;
- I. arvestades, et 2011. aasta detsembris toimunud ELi ja Ukraina tippkohtumine, mis pidi viima assotsieerimislepingu allkirjastamiseni, ei täitnud oma eesmärki, kuna EL ei olnud rahul poliitilise olukorraga Ukrainas, eelkõige seoses opositsiooniliidrite Julija Tõmošenko ja Juri Lutsenko vahistamise ja kohtuprotsessiga;
- J. arvestades, et Ülemraada vaatab läbi seadust 8711, mis on piirav õigusakt homo-, bi- ja transseksuaalide inimõiguste toetajate sõna- ja kogunemisvabaduse kitsendamiseks; arvestades, et ÜRO inimõiguste komitee otsustas hiljuti, et see on vastuolus kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklitega 19 ja 26;
1. peab ülimalt kahetsusväärseks asjaolu, et OSCE, Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee, NATO Parlamentaarse Assamblee ja Euroopa Parlamendi vaatlejate sõnul ei vastanud valimiskampaania, valimised ja valimisjärgne protsess peamistele rahvusvahelistele standarditele ning et võrreldes 2010. aasta üleriigiliste valimistega toimus tagasimineku;
  2. märgib eelkõige, et teatavad nähtused valimiseelsel perioodil (poliitilise opositsiooni juhtide vahistamine, võrdsete võimaluste puudumine eelkõige haldusvahendite väärkasutamise tõttu, kandidaatide ja valimiste läbiviijate hirmutamise ja tagakiusamise, kampaania ja erakondade rahastamise läbipaistmatus ning meediakajastuse tasakaalustamatus) ning korrapäratus ja viivitamine hääle lugemisel ja protokollide täitmisel kujutavad endast eelmiste üleriigiliste valimistega võrreldes tagasiminekut;

Neljapäev, 13. detsember 2012

3. rõhutab, et valimisprotsessi mõjutas negatiivselt asjaolu, et kaks opositsiooniliidrit – Julija Tõmošenko ja Juri Lutsenko – ja mitmed teised olid valimiste ajal vanglas;
4. rõhutab, et Ukraina ja Euroopa Liidu vahel on tulemuslikku koostööd võimalik teha üksnes siis, kui Ukraina ametivõimud näitavad üles kindlat tahet viia läbi vajalikud reformid ja rakendada neid eriti õigus- ja kohtusüsteemis, eesmärgiga pidada täielikult kinni demokraatia põhimõtetest ning järgida inimõigusi, põhivabadusi, vähemuste õigusi ja õigusriigi põhimõtteid; nõuab, et Euroopa Liidu institutsioonid, Euroopa Nõukogu ja selle Veneetsia komisjon toetaksid kõnealust reformiprotsessi aktiivselt ja tõhusalt;
5. väljendab oma muret haldusvahendite väärkasutamise ja valimiskampaania rahastamise süsteemi pärast, mis ei vastanud Euroopa Nõukogu korrupsioonivastase riikide ühenduse (GRECO) kehtestatud rahvusvahelistele standarditele; kutsub uut valitsust üles jätkama tegevust parteide rahastamist käsitlevate seadusesätete rangemaks muutmisel, et tagada rahastamise ja kulude suurem läbipaistvus, kampaaniakulutuste allikate ja summade täielik avalikustamine ning eelkõige sanktsioonid kampaania rahastamist puudutavate sätete rikkumise eest;
6. palub Ukraina valitsusel tegeleda valimisrikkumistega, sealhulgas mõne valimisringkonna ebaselgete tulemustega, pidades dialoogi kõikide erakondadega; ootab ühtlasi, et Ukraina parlament tegeleks aegsasti valimisõiguse vajakajäämistega; loodab, et Ülemraada saab lähtuda olemasolevatest ettepanekutest, mille valmistas ette parlamendi elmine koosseis Euroopa Liidu ja Veneetsia komisjoni täielikul toetusel;
7. väljendab muret probleemide pärast, mis ilmnesid häälte lugemisel ja hääletusprotokollide täitmisel mitmes ühemandaadilises valimisringkonnas; peab kiiduväärseks keskvalimiskomisjoni otsust asjaomaste valimisringkondade tulemusi mitte välja kuulutada ning asjaolu, et Ukraina ametivõimud on hakanud võtma meetmeid selleks, et korraldada nendes ringkondades võimalikult kiiresti uued valimised;
8. väljendab muret suureneva natsionalistliku meeletatuse pärast Ukrainas, mis väljendub toetuses Svoboda parteile, kes on tänu sellele üks kahest esmakordselt Ülemraada sse pääsenud parteist; tuletab meelde, et rassistlikud, antisemitlikud ja ksenofoobsed seisukohad on vastuolus ELi põhiväärtuste ja põhimõtetega, ning kutsub seetõttu Ülemraada demokraatiameelseid parteisid üles selle parteiga mitte koostööd tegema, seda mitte toetama ega sellega koalitsiooni moodustama;
9. väljendab jätkuvat toetust Ukraina rahva pürgimustele Euroopa Liidu suunal; peab kahetsusväärseks, et hiljutised parlamendivalimised ei kujutanud endast olulist edasiminekut ELi liikmesuse tingimuste täitmisel Ukrainas; rõhutab, et EL jätkab aktiivset tööd Ukrainaga, sh kodanikuühiskonnaga (muu hulgas vabaihenduste ja usuorganisatsioonidega), et parandada demokraatlikke institutsioone, tugevdada õigusriiklust, tagada meediavabadus ning edendada olulisi majandusreforme;
10. kinnitab ELi valmisolekut tihendada ELi ja Ukraina suhteid veelgi ning allkirjastada võimaluse korral enne 2013. aasta novembris Vilniuses toimuvat idapartnerluse tippkohtumist assotsieerimisleping, mille tingimuseks on see, et Ukraina ametivõimud võtavad enne otsusekindlaid meetmeid ja teevad eelpool nõutud tegelikke edusamme; märgib, et poliitilise assotsieerumise ja majandusliku integratsiooni alased edusammud sõltuvad sellest, kui tõsiselt suhtub Ukraina demokraatlike põhimõtete, õigusriikluse, kohtuvõimu sõltumatuse ja meediavabaduse järgimisse;
11. võtab teadmiseks Ukraina rahvahääletust käsitleva seaduse vastuvõtmise ja allkirjastamise; ootab, et Ukraina ametivõimud kaaluksid Veneetsia komisjoni esitatavaid soovitusi, et vältida nimetatud seaduse võimalikku väärkasutamist;
12. kutsub Ukraina ametivõime tungivalt üles leidma koostöös Euroopa Parlamendi erisaadikute Aleksander Kwasiński ja Pat Coxiga Tõmošenko kohtuasjale mõistliku ja õiglase lahenduse; nõuab tungivalt, et Ukraina valitsus järgiks ja rakendaks Julija Tõmošenko ja Juri Lutsenko pooleliolevas kohtuasjas Euroopa Inimõiguste Kohtu lõplikke otsuseid;

Neljapäev, 13. detsember 2012

13. palub, et Ukraina lõpetaks õiguse valikulise kohaldamise kõikidel valitsustasanditel ning võimaldaks opositsioonierakondadel osaleda poliitilises elus võrdsetel tingimustel; kutsub sellega seoses ametivõime üles vabastama ja rehabiliteerima poliitiliselt tagakiusatud oponendid, sh Julia Tõmošenko, Juri Lutsenko jt;

14. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liit ja Ukraina on allkirjastanud muudetud viisalihtsustuslepingu, millega praegu kehtiva lepinguga võrreldes parandatakse tunduvalt Ukraina kodanikele viisade väljastamise korda; kutsub nõukogu üles edendama enne 2013. aasta novembris Vilniuses toimuvat idapartnerluse tippkohtumist ELi ja Ukraina vahelist dialoogi viisanõude kaotamise üle;

15. kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat Catherine Ashtonit ning komisjoni volinikku Štefan Fület tungivalt üles tõhustama ELi koostööd Ukrainaga ning võtma eesmärgiks ELi ja Ukraina vaheliste suhete potentsiaali täieliku ärakasutamise Ukraina ja ELi kodanike hüvanguks, kindlustades muu hulgas pidevate edusammude tegemise viisavabadust käsitlevas dialoogis;

16. väljendab heameelt välisasjade nõukogu 10. detsembri 2012. aasta koosoleku järelduste üle;

17. palub, et Ülemraada lükkaks tagasi seaduse 8711, millega piiratakse sõnavabadust seoses seksuaalse sättumuse ja soolise identiteediga ning mis võeti oktoobris vastu esimesel lugemisel; juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealune seadus on selgelt vastuolus Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise paktiga, kuigi Ukraina parlament on mõlemad ratifitseerinud;

18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa välisteenistusele, nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile ning Euroopa Nõukogu Parlamentaarsele Assambleele ja OSCE Parlamentaarsele Assambleele.

P7_TA(2012)0508

Albaaniat käsitlev 2012. aasta eduaruanne

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon Albaania 2012. aasta eduaruande kohta (2012/2814 (RSP))

(2015/C 434/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järel avaldatud eesistujariigi järeldusi Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadete kohta,
- võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2012–2013” (COM(2012)0600) ning sellele lisatud Albaania 2012. aasta eduaruannet (SWD(2012)0334),
- võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/210/EÜ, millega sätestatakse Albaaniaga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/54/EÜ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 15. mail 2012. aastal toimunud ELi ja Albaania stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogu neljanda istungi järeldusi,

---

⁽¹⁾ ELT L 80, 19.3.2008, lk 1.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse soovitusi, mille ELi–Albaania parlamentaarne stabiliseerimis- ja assotsiatsioonikomitee võttis vastu 11. ja 12. juulil 2012. aastal toimunud viiendal kohtumisel,
  - võttes arvesse poliitilist kokkulepet, mille valitsus ja opositsioon saavutasid 14. novembril 2011. aastal toimunud esimeeste konverentsil, ning 2012. aasta märtsis esitatud Albaania valitsuse muudetud tegevuskava seoses 12 peamise prioriteediga, mis on välja toodud Euroopa Komisjoni 9. novembri 2010. aasta arvamusega Albaania Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta (COM(2010)0680),
  - võttes arvesse oma 8. juuli 2010. aasta resolutsiooni Albaania kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et Albaania ja teiste Lääne-Balkani riikide tulevik on seotud Euroopa Liiduga ning et Albaania kuulub geograafiliselt, ajalooliselt ja kultuuriliselt Euroopasse;
- B. arvestades, et Albaania ühinemine ELiga ei tohiks olla ainult valitsuse ja opositsiooni eesmärk, vaid järgima kõigi albaanlaste ühiseid huve;
- C. arvestades, et liiduga ühineda soovivad riigid peavad kõigis ühinemisprotsessi etappides tõendama oma suutlikkust tugevdada nende väärtuste tegelikku teostamist, millel liit rajaneb; arvestades, et asjaomased riigid peavad juba varakult panema aluse nende põhiinstitutsioonide nõuetekohasele toimimisele, mis on vajalikud õigusriigi demokraatlikuks valitsemiseks, ning nende toimimist edendama – alates riigi parlamendist kuni valitsuse ja õigussüsteemini, kaasa arvatud kohtud ja riigiprokurör ning õiguskaitseasutused;
- D. arvestades, et ELiga ühinemise protsess peaks muutuma reforme edasiviivaks jõuks ning peamiseks teguriks, millega tagatakse riigi poliitilise juhtkonna sisene konstruktiivne ja vastutustundlik koostöö;
- E. arvestades, et alates valitsuspartei ja opositsiooni 2011. aasta novembris saavutatud kokkuleppes on reformikava teostamisel tehtud nähtavaid edusamme; arvestades, et endiselt on probleeme ning nendega tuleb tegeleda, et liikuda edasi ELi liikmeks saamise suunas;
- F. arvestades, et stabiilsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tagamisel on sotsiaalvaldkonna reformid ning nende tõhus rakendamine samavõrd olulised kui õigusaktide kohaldamist ja infrastruktuuri arendamist puudutavad reformid, ning arvestades, et see peab kajastuma ka ELi-poolses rahastuses; arvestades, et komisjon peaks seda asjakohaselt arvesse võtma Albaaniale suunatud strateegia kavandamisel aastateks 2014–2012;
- G. arvestades, et Albaania on Lääne-Balkanil jätkuvalt stabiliseeriv osa;
- H. F. arvestades, et Albaania võib tänu reformimisel tehtud pingutustele ning juhul kui albaanlased seda soovivad, jõuda 2012. aastal ühinemisprotsessi järgmisesse etappi – saada kandidaatriigi staatuse, tingimusel et Albaania saavutab nõutaval määral konkreetseid tulemusi peamistes reformivaldkondades;
- I. arvestades, et EL on seadnud laienemisprotsessi keskmesse õigusriigi põhimõtete järgimise;

⁽¹⁾ ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 85.

Neljapäev, 13. detsember 2012

Üldised märkused

1. kordab, et toetab täielikult Albaania tulevast ühinemist Euroopa Liiduga; jagab komisjoni hinnangut, et Albaaniale võiks anda kandidaatriigi staatuse tingimusel, et seal viiakse lõpule tähtsamad kohtusüsteemi ja avaliku halduse reformid ning parlamendi kodukorra läbivaatamine; õnnitleb Albaaniat suurte edusammude puhul ning kutsub Albaania valitsust üles rakendama kõiki nõutavaid meetmeid, et täita endale võetud kohustused; kutsub nõukogu üles andma Albaaniale kandidaatriigi staatuse viivitusteta, tingimusel et need tähtsad reformid lõpule viiakse;
2. tunnustab valitsuse ja opositsiooni sihikindlaid jõupingutusi koostöö tegemisel reformide elluviimiseks ning tunnustab 2011. aasta novembri poliitilise kokkuleppe tähtsust, kuna sellega lõpetati pikalt kestnud ummikseis ja loodi tingimused edu saavutamiseks 12 prioriteedi järgimisel; kutsub nii valitsevat enamust kui ka opositsiooni üles koostööd jätkama ning kaasa aitama ametlike ühinemisläbirääkimiste avamiseks vajalike oluliste reformide vastuvõtmisele ja järjekindlale teostamisele; rõhutab, et kõik Albaania poliitilised erakonnad ja muud jõud, sealhulgas meedia ja kodanikuühiskond, peaksid püüdma parandada poliitilist õhkkonda oma riigis, et luua võimalused dialoogiks ja vastastikuseks mõistmiseks; nõuab sellega seoses, et kõik erakonnad võtaksid endale tõsise kohustuse parandada poliitilist kliimat riigis; kutsub Albaania poliitilisi jõude üles mitte laskma riigil järgmise aasta valimiskampaania ajal ELi suunas liikumise kursilt kõrvale kalduda;
3. rõhutab sellega seoses vabade ja õiglaste valimiste tähtsust, kuna sellega antakse legitiimsus demokraatlikele institutsioonidele ja võimaldatakse neil nõuetekohaselt toimida; kutsub kõiki poliitilisi jõudusid üles teostama 2013. aasta parlamendivalimiste kampaaniat ja valimisi vabalt ning õiglaselt; on veendunud, et need valimised on tähtis proov, millega hinnatakse Albaania demokraatia küpsust ja kõigi poliitiliste jõudude küpsust ning suutlikkust hakata järgima oma riigi Euroopaga ühinemise tegevuskava, ja on veendunud, et valimised on olulised ka ühinemisprotsessis edasise edu saavutamiseks; tuletab meelde, et demokraatia tugevdamine eeldab vaba ja õiglast valimisprotsessi, mille tulemusi tunnustavad seaduslikena kõik arvestatavad poliitilised erakonnad; väljendab rahulolu poliitilise konsensuse üle valimiste õigusraamistiku muudatusettepanekute osas, kus pöörati tähelepanu enamikule OSCE/ODIHRi soovitudele;
4. kutsub kõiki poliitilisi jõude üles jätkama konkreetsete reformide vastuvõtmist, kuna neist saavad tuntavat kasu kõik kodanikud; peab oluliseks, et Albaania kodanikuühiskond, meedia ja kodanikud peaksid oma juhte vastutavaks konkreetsete poliitiliste tulemuste eest;

Demokraatia kinnistamine ja inimõiguste tugevdamine

5. väidab, et demokraatia ja õigusriigi põhimõtted on inimõiguste ja põhivabaduste parimad kaitsevahendid;
6. toetab kindlalt konstruktiivset poliitilist dialoogi, mis ei ole mitte ainult 12 peamise prioriteedi oluline element, vaid on ka toimiva demokraatia eeltingimus; kutsub poliitilist eliiti üles hoidma reformidega seoses erakondadevahelist dialoogi ja konsensust, et riigil oleks võimalik ühinemisprotsessis edu saavutada;
7. tunneb heameelt Albaania edusammude üle ELi liikmesuse poliitiliste kriteeriumide täitmisel; märgib, et 12 peamise prioriteedi rakendamisel – eriti selles osas, mis puudutab parlamendi nõuetekohast toimimist, kvalifitseeritud häälteenamust nõudvate ootel õigusaktide vastuvõtmist, ombudsmani ametissenimetamist ning peamiste institutsioonide arutelu- ja hääletamisprotsesse ning valimiste õigusraamistiku muutmist – on konkreetsete tulemuste saavutamisel oluliseks teguriks olnud poliitiline dialoog;
8. hindab positiivselt uue presidendi valimist; märgib, et valimisprotsess oli kooskõlas põhiseadusega, peab aga kahetsusväärseks, et valimistega vahetult seotud poliitiline protsess ei põhinenud erakondadevahelisel dialoogil; rõhutab, et presidendi roll riigi ühtsuse loomisel ning riigi institutsioonide stabiilsuse ja sõltumatuse tagamisel on määrava tähtsusega;
9. tunnustab Albaania kodanikuühiskonna ja valitsuse vahelise dialoogi edenemist; rõhutab vajadust säilitada selle suhtluse edasiviiv jõud ning kindlustada selle saavutusi;
10. rõhutab, et olulised on täielikult toimivad ja esinduslikud institutsioonid, mis moodustavad tugeva demokraatliku süsteemi selgroo ning on ülimalt tähtsaks poliitiliseks kriteeriumiks ELiga integreerumisel; rõhutab sellega seoses parlamendi otsustavat osa ning kutsub poliitilisi jõude üles veelgi parandama oma toimimist, võtma vastu ja viima lõpule

Neljapäev, 13. detsember 2012

parlamendi kodukorra reformi, tugevdama veelgi parlamendi järelevalvefunktsiooni, muuhulgas rohkem kasutama valitsusliikmetelt arupärimist, parandama õigusloomet ning tõhustama konsulteerimist kodanikuühiskonna, ametiühingute ja sotsiaalsete organisatsioonidega;

11. märgib, et kohtusüsteemi reformimisel on saavutatud piiratud edu; kutsub ametivõime üles võtma edasisi meetmeid, et tagada kohtusüsteemi tõeline sõltumatus, ausus, vastutavus ja tõhusus, mis oleks vaba poliitilisest sekkumisest ja korruptsioonist, tagama kodanikele võrdse juurdepääsu kohtutele ja kohtuasjade menetlemise mõistliku aja jooksul ning kiirendama edasiminekut kohtusüsteemi reformimise strateegia rakendamisel, kaasa arvatud ülemkohtu seaduse muudatuste heakskiitmine; peab oluliseks, et kohtusüsteemi reformimine oleks järk-järguline ja pöördumatu protsess, milles kasutatakse usaldusväärseid konsultatsioonimehhanisme ja muudetakse süsteem tõhusamaks, ning et kohtusüsteemile antaks piisavalt rahalisi vahendeid, et võimaldada sel kogu riigis tulemuslikult töötada;

12. rõhutab, et inimkaubandusevastaste õigusaktide jõustamist ja ohvrite kaitseks rakendatavaid meetmeid tuleb tõhustada; nõuab, et võetaks vastu laste õiguskaitse ja kohtuotsuste täitmise strateegia, mis on hästi toimiva ja efektiivse kohtusüsteemi üks peamisi eeltingimusi;

13. tunnustab komisjoni uut lähenemisviisi ja kindlat tegevussuunda, millega õigusriigi põhimõtted seatakse laienemispoliitikas keskssele kohale; on arvamusel, et see lähenemisviis peaks veelgi stimuleerima olulisi kohtusüsteemi reforme ning soodustama Albaania edusamme nendes valdkondades, võimaldamaks konkreetsete tulemuste saavutamist ning tõendatult tulemuslikku rakendamist;

14. rõhutab, et tuleb vältida avaliku halduse politiseerimise ohtu ning et tuleb luua tulemuspõhine ja professionaalne avalik haldus, mis toimiks läbipaistvalt ning oleks suuteline õigusakte nii vastu võtma kui ka rakendama; tunnustab Albaania avaliku halduse kooli asutamise protseduuri; väljendab rahulolu ombudsmani avatud ja läbipaistval viisil ametissenimetamise üle ning nõuab, et sellele institutsioonile antaks piisavat poliitilist toetust;

15. hindab positiivselt ombudsmani ametissenimetamist 2011. aasta detsembris; kutsub Albaania ametivõime üles andma ombudsmani ametile piisavalt poliitilist toetust ja vahendeid; soovib Albaania kodanikuühiskonnal ja kodanikel üldiselt kasutada seda institutsiooni täiel määral, et parandada inimõiguste olukorda;

16. peab murettekitavaks, et korruptsioon mõjutab endiselt suurel määral kodanike elu; soovib tungivalt rakendada korruptsiooni ja riigiraha kuritarvitamise suhtes jätkuvalt nulltolerantsi, tagades samal ajal vaba ja õiglase kohtupidamise ning nõuetekohase protsessi kõigile kahtlusalustele; nõuab, et viivitamata rakendataks korruptsioonivastase riikide rühma soovitusi, eeskätt neid, mis on seotud rikkumiste kriminaalkuriteoks tunnistamise ja poliitiliste erakondade rahastamisega; rõhutab vajadust jätkata korruptsioonivastase võitluse poliitika rakendamist; märgib, et korruptsioonivastase strateegia rakendamine kulgeb liiga aeglaselt;

17. rõhutab, et 2011. aasta jaanuari sündmustele peab edasiste viivituste ja takistusteta järgnema põhjalik ja sõltumatu kriminaaluurimine ning usaldusväärne kohtumenetlus;

18. tunnustab kõikide poliitiliste jõudude valmidust võidelda karistamatuse vastu ning parlamendi üksmeelset poolehoidu immuuniteedisüsteemi reformimisele, mis võimaldab kõrgemate riigiteenistujate, kohtunike ja prokuröridega seotud juhtumite uurimist; kutsub kõiki asjaomaseid asutusi üles tagama selle süsteemi järjepideva rakendamise; kutsub Albaania ametivõime üles tugevdama ajavahemikku 2007–2013 hõlmava valitsuse korruptsioonivastase võitluse strateegia rakendamist ning institutsioonilist koordineerimist; rõhutab, et vajalik on tugevdada poliitilist otsusekindlust, et järjekindlalt parandada uurimise ja süüdimõistvate kohtuotsuste kvaliteeti, seda ka kõrgel tasemel aset leidnud korruptsioonijuhtumite korral;

19. tunnustab püüdeid vähendada organiseeritud kuritegevust, eeskätt maffiavastaste õigusaktide rakendamist, sealhulgas kuritegelikul teel saadud varade sagedasemat konfiskeerimist; kutsub Albaania ametivõime üles tõhustama politsei- ja õigusalast koostööd nii riigisisesele kui ka naaberriikidega;

Neljapäev, 13. detsember 2012

20. märgib, et organiseeritud kuritegevusega võitlemisel ja riigipiiri haldamisel on tehtud edusamme; rõhutab vajadust jätkata nendes valdkondades reforme, rõhustades eeskätt õiguskaitseasutuste vahelist koordineerimist;
21. rõhutab, et tuleb jätkata pingutuste tegemist selleks, et politsei järgiks oma töös täielikult inimõigusi ning et politsei töö oleks tulemustele suunatud; nõuab rohkem ennetavaid ja mõjusaid meetmeid, et võtta kurjategijad vastutusele ning kaitsta inimkaubanduse ohvreid;
22. rõhutab, et professionaalsed, sõltumatud ja pluralistlikud massiteabevahendid, nii avalikud kui ka eraomanduslikud, on ülimalt tähtsad demokraatia nurgakivid; kutsub pädevaid ametivõime üles kindlustama ja edendama massiteabevahendite mitmekesisust ning sõna- ja teabevabadust, nii et meedia oleks vaba poliitilisest ja muust sekkumisest, ning rakendama meetmeid, et tagada massiteabevahendite omandi ja rahastamise läbipaistvus;
23. on mures väljendusvabaduse ja meedia sõltumatuse pärast ning eelkõige reguleeriva asutuse, riikliku raadio- ja televisiooninõukogu sõltumatuse pärast; peab kahetsusväärseks, et reguleerival asutusel pole ikka veel piisavalt haldus- ja tehnilist suutlikkust ega toimetuslikku sõltumatust; kutsub üles võtma vastu audiovisuaalmeedia teenuste seadust;
24. peab murettekitavaks valitsuse otsesest sekkumisest avaliku ringhäälingu juhtide nimetamise, mis takistab poliitilise pluralismi arengut ning seega ka demokraatia tugevdamist, ning peab murettekitavaks, et toimetuslikku sõltumatust valitsusest ei ole suudetud tugevdada; on mures, et laimu eest võidakse ajakirjanikke seniajani karistada suurte trahvidega, mis viib ajakirjandusliku enesetsensuurini; nõuab, et tagataks ajakirjanikke kaitsvate meetmete usaldusväärne ja tõhus rakendamine; on väga mures ajakirjanike kehvade töötingimuste üle ning peab kahetsusväärseks asjaolu, et ajakirjanikel puuduvad õiguslikult siduvad tööõigused ning paljud neist ei saa massiteabevahendite omanikelt töötasu;
25. palub ametivõimudel viia valimisi, kogunemis- ja ühinemisvabadust ning massiteabevahendite vabadust käsitlevad õigusaktid vastavusse rahvusvaheliste standarditega ning neid täies ulatuses rakendada; palub ametivõimudel edendada ja hoida digitaalset vabadust, mida tuleb samuti käsitada ühinemiskriteeriumide lahutamatu osana;
26. tunnustab edusamme, mis on tehtud seoses vähemuste kaitsmisega, märgib aga, et diskrimineerimisvastases võitluses on vaja teha uusi pingutusi, eeskätt diskrimineerimise suhtes haavatavate inimeste kaitseks; tuletab Albaania valitsusele sellega seoses meelde tema kohustust luua riigis kaasav ja salliv õhkkond; nõuab otsustavate meetmete kehtestamist, et kindlustada inimõiguste täielik järgimine ning parandada kõikide vähemusrühmade liikmete elukvaliteeti tervikuna, rakendades muu hulgas juba olemasolevaid meetmeid vähemuskeelte kasutamiseks hariduses, religioonis ja massiteabevahendites ning võideldes nende diskrimineerimise vastu;
27. rõhutab vajadust tagada need õigused kõikidele vähemusrühmadele, mitte ainult rahvusvähemustele; rõhutab ka, et vähemusrühmade omandi- ja omanikuõiguste kindlustamiseks on vaja teha täiendavaid jõupingutusi; peab murettekitavaks, et endiselt napib vahendeid romade kogukonda puudutava tegevuskava teostamiseks; kutsub üles võtma rohkem vastutust seoses vähemustele ja haavatavamatele rühmadele pakutavate teenustega; rõhutab sellega seoses isiku enesemääramise põhimõtte järgimise olulisust ning nõuab, et rahvaloenduse andmeid töödeldaks objektiivselt ja läbipaistvalt, kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standarditega;
28. tunnustab saavutusi homo-, bi- ja transseksuaalide (LGBT) inimõiguste valdkonnas, eraldi mainides tõsiasi, et LGBT-inimeste esimene avalik meeleavaldus Tiranas 17. mail 2012 oli turvaline ja pidulik sündmus; taunib asekaitseministri samal päeval tehtud diskrimineerivaid mõtteavaldusi, kuid tunnustab peaminister Berisha kriitikat nende mõtteavaldustega seoses; rõhutab asjaolu, et endiselt esineb LGBT-inimeste diskrimineerimist ning rõhutab, et tingimata on vaja läbi vaadata õigusaktid, et käsitleda võimalikke diskrimineerivaid sätteid ning jõuda tegelike tulemusteni;
29. nõuab, et toimiks edasimineku põhiõiguste ja -vabaduste tagamisel ning sellekohaste meetmete rakendamisel, et tagada naiste õigused ja sooline võrdsus, LGBT-inimeste õigused, lapse õigused, sotsiaalselt haavatavate ja puuetega inimeste õigused ning vähemuste õigused, kuna ikka veel on teateid lesbide, geide ja biseksuaalide ning roma vähemuse ja

Neljapäev, 13. detsember 2012

teiste haavatavate rühmade diskrimineerimisest; rõhutab vajadust parandada riigist sõltuvate inimeste, nagu vangide, orbude ja vaimuhaigete õigusi ja elukvaliteeti;

30. tunnustab vastuvõetud õigusakte ja rakendatud meetmeid soolisele võrdõiguslikkuse edendamiseks, kuid täheldab samas, et nende rakendamine tegelikkuses ei ole piisav, kuna naiste juurdepääs poliitilisele elule ja tööturule on endiselt ebavõrdne;

31. märgib, et endiselt püsib naiste ja lastega seonduv koduvägivald, sundprostituatsioon ja väga laiaulatuslik inimkaubandus ning pädevad asutused ei tegutses vajaliku kooskõlastatusega, mis võimaldaks pakkuda naistele ja lastele tõhusat kaitset; tuletab meelde, kui oluline on ohvrite juurdepääs terviklikule õigusabile ja psühholoogilisele toetusele, ning kutsub ametivõime üles rakendama meetmeid, sealhulgas suurendama rahastamisvahendeid ja teenuseid, et likvideerida vägivald ja ebavõrdsus; rõhutab, et kiiresti on vaja kasutusele võtta ja rakendada selliseid meetmeid nagu spetsiaalsed sotsiaalteenuste struktuurid ja rehabilitatsioonikeskused ning välja arendada varjupaikade võrgustik ja soodustada nende organisatsioonide tegevust, mis abistavad naisi ja lapsi, aidates neil muu hulgas uuesti ühiskonda integreeruda; hindab positiivselt ööpäevaringse tasuta telefoniabi sisseseadmist, lastekaitseüksuste tugevdamist ning Tirana linnavalitsuse, politsei, kohtusüsteemi ja valitsusväliste organisatsioonide kokkulepet ohvrite ühiseks abistamiseks kui head koostöö näidet;

32. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata laste õiguste kaitsmisele, parandades muu hulgas riiklikes lasteasutustes valitsevaid tingimusi, hõlbustades hooldusperede võimalusi ning võideldes otsustavalt inimkaubanduse ja laste tööjõu kasutamise vastu;

33. rõhutab vajadust luua ajakohane haridussüsteem, mille keskmes on õpilane ja võimalikult kvaliteetse hariduse pakkumine; peab oluliseks, et kõikidel lastel, eriti nendel, kes on pärit väikese sissetulekuga peredest ja vähemusrühmadest, peaks olema kindel juurdepääs haridusele ja koolitarvetele; täheldab, et valitsuse kohus on pakkuda kõrgetasemelist ülikooliharidust ja tehnilist kutseharidust ning tagada diplomioõppele vastav tööõiguste kaitse, et kutse kvalifikatsiooniga noored oleksid motiveeritud andma oma panuse riigi arengusse;

34. kutsub valitsust üles täielikult tagama tööõiguse järgimise nii avalikus kui ka erasektoris ning ametiühingute õigustest kinnipidamise, mis tugevdaks vahendusmenetlusi töövaidluste lahendamisel; kutsub valitsust üles veelgi parandama kolmepoolset dialoogi riiklikus tööõukogus, laiendades selle nõukogu tegevusvaldkonda, nii et see hõlmaks ka heakskiidu andmist suurtele sotsiaal- ja majanduspoliitika-alaste õigusaktide pakettidele, ning tugevdades ametiühingute rolli riiklikus tööõukogus;

35. on mures tööhõive tegevuskava puudumise üle ning sotsiaalabi- ja sotsiaalkaitsereformide rakendamise eelarve vähenemise üle; kutsub Albaania ametivõime üles sellist tegevuskava koostama; nõuab perioodilist tööturustatistika koostamist kooskõlastatult teiste kandidaatriikide ja Eurostatiga, et paremini jälgida ja võrrelda Albaania tööhõive olukorda;

36. kutsub ametivõime üles jätkuvalt parandama kinnipeetute ja vangide kohtlemist kooskõlas riikliku ombudsmani soovitusetega ja rahvusvaheliste inimõiguste standarditega, kuna endiselt on teateid nende halvast kohtlemisest; rõhutab vajadust lühendada eeluurimisvangistust väikese riskiga õigusrikkujatele ning peab taunitavaks pika eeluurimisvangistuse kohaldamist alaealistele ning selle meetme liigset kasutamist alaealiste puhul, sealhulgas asutustes, mis ei sobi alaealiste reeintegreerimiseks; kutsub üles vastu võtma alaealiste õiguskaitse strateegiat ja sellega seotud tegevuskava, et asuda kõrvaldama seadustes ja praktikas esinevaid puudusi, kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja teiste Euroopa riikide heade tavade ja tavade;

37. rõhutab, et oluline on selgitada omandiõigusi ning rakendada täielikult neid õigusi käsitlevat riiklikku strateegiat ja tegevuskava; toonitab vajadust konsulteerida kogu protsessi vältel põhjalikult kõigi huvitatud osapooltega; kutsub komisjoni üles toetama strateegia ja tegevuskava rakendamist;

38. kutsub valitsust ja kõiki vastutavaid organeid üles tegema kõik nendest oleneva, et rakendada rangelt kõiki Schengeni riikides viisavabaks reisimiseks vajalikke kriteeriume ja meetmeid; peab vajalikuks kodanikke nõuetekohaselt teavitada

Neljapäev, 13. detsember 2012

viisavabaduskorra piirangutest, et vältida reisivabaduse ja viisanõude kaotamise poliitika väärkasutamist; märgib, et viisanõude kaotamine on Albaania viimase aja üks suuremaid saavutusi teel ELiga ühinemise suunas;

Sotsiaalmajanduslike reformide jätkamine

39. kutsub valitsust üles käivitama ja rakendama struktuurireforme ja õigusriigi põhimõtetega seotud reforme, kuna õigusriigi nõrkus pärsib muu hulgas lepingute jõustamist ning kuna vaja on hoida makromajanduslikku stabiilsust ja edendada majanduskeskkonda, mis soodustaks investeeeringuid, majanduskasvu ja jätkusuutlikku majandusarengut kodanike hüvanguks; soovib valitsusel jätkuvalt tegeleda omandiõiguste küsimusega, parandada maksude kogumise süsteemi, pöörata tähelepanu infrastruktuurile ja inimestele, ohjeldada laialdast varimajandust ja reguleerimata tööturgu, mis takistavad sotsiaalset sidusust ja majanduse arengut;

40. rõhutab vajadust pöörata erilist tähelepanu energiapuudusele, energiaallikate mitmekesistamisele ning ühistranspordivõrkude parandamisele; peab kahetsusväärseks ühistranspordi puudulikkust, eeskätt raudtee osas, ning transpordivõrkude halba haldamist;

41. nõuab suuremat arengut keskkonnapoliitika ja kliimamuutuste valdkonnas, keskkonnapoliitika täielikku rakendamist ja intensiivsemat regionaalset arengut, mis aitaks edendada keskkonnasäästlikkust; kutsub valitsust üles seadma prioriteediks Albaania ainulaadse loodusmaastiku säilitamine ning kiirendama õigusaktide kooskõlla viimist ELi õigusaktidega sellistes valdkondades nagu vee ja õhu kvaliteet, jäätmeäritlus ja tööstusreostuse piiramine; ergutab valitsust töötama välja poliitikat taastuvate energiaallikate kohta, lahendama tõhusamalt jäätmeäritluse ja ebaseadusliku jäätmete impordi probleemi ning arendama keskkonnasäästlikku turismi; kutsub ametivõime üles täielikult rakendada riiklikku jäätmeäritluskava ning rajama läbipaistva ja hästitoimiva jäätmeäritluse infrastruktuuri tihedas koostöös kohalikul ja riiklikul tasandil tegutsevate kodanikuühiskonna esindajate ja organisatsioonidega;

42. on väga mures töötuse kõrge määra pärast, ehkki see on varasemast madalam, ning selle pärast, et püsivalt suur hulk albaanlasi elab allpool vaesuspiiri; nõuab, et valitsus rakendaks kõiki võimalikke meetmeid, et võidelda äärmise vaesusega ning luua sotsiaalkaitse süsteem rahaliselt kehvast olukorrast kodanikele ja suurimatele puudusekannatajatele, sealhulgas haavatavatele rühmadele – lastele, puudega inimestele ja vähemusrühmadele; peab tähtsaks, et nendel inimestel oleks teistega võrdne juurdepääs haridusele, tervishoiule, eluasemele ja avalikele teenustele;

43. soovib ajakohaseid riiklikke investeeeringuid, et edendada jätkusuutlikku arengut ja vähendada töötust; väljendab veendumust, et riiklike investeeeringute terviklik programm aitaks rakendada ka Albaania haritud noorte potentsiaali; kutsub valitsust üles tööhõive ja kasvu edendamiseks võtma vastu täiendavaid meetmeid ja õigusakte;

44. on mures endiste poliitvangide olukorra pärast, kellest osa korraldas hiljuti meeleavaldusi; kutsub pädevaid asutusi üles täielikult rakendada seadust endistele poliitvangidele antava hüvitise kohta;

Piirkondliku ja rahvusvahelise koostöö tõhustamine

45. avaldab Albaaniale tunnustust heanaaberlike suhete edendamise eest; kordab, et on veendunud, et Lääne-Balkanis tuleks piire täielikult tunnistada ning julgustab Albaaniat ning kõiki asjassepuutuvaid pooli hoiduma selliste meetmete võtmisest, mis võivad piirkonnas käivitada pingete vallandumise; tunnustab Albaania valitsuse poliitikat naaberriikides elavate albaania kogukondade suhtes, eriti nõuandeid, et need kogukonnad teeksid probleemide lahendamiseks koostööd nende riikide valitsustega, kus nad elavad;

Neljapäev, 13. detsember 2012

46. kutsub Albaaniat üles tühistama kahepoolse puutumatus lepingu Ameerika Ühendriikidega, kuna see ei ole vastavuses ELi poliitikaga Rahvusvahelise Kriminaalkohtu suhtes ning rikub Rooma statuudi terviklikkust, ja kutsub Albaaniat üles jätkama Rahvusvahelise Kriminaalkohtu toetamist ning asuma viivitamatult ja täielikult selle kohtuga koostööd tegema;

o
o o

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning Albaania valitsusele ja parlamendile.

P7_TA(2012)0509

ELi terasetööstus

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon ELi terasetööstuse kohta (2012/2833(RSP))

(2015/C 434/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, mis on kasvanud välja ESTÜ asutamislepingust,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi varasemaid resolutsioone terasetööstuse ning äriühingute restruktureerimise, üleandmise ja sulgemise kohta ELis,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ja ühenduse hartat töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta,
  - võttes arvesse komisjoni 2. veebruari 2011. aasta teatist „Kaubaturgude ja toorainega seotud probleemide lahendamine” (COM(2011)0025),
  - võttes arvesse strateegiat „Euroopa 2020”,
  - võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks” (COM(2012)0582),
  - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust ELi terasetööstuse kohta (O-000184/2012 – B7-0368/2012),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et pärast ESTÜ asutamislepingu kehtivusaja lõppemist reguleeritakse söe- ja terasetööstust ELi lepingu sätetega;
- B. arvestades, et üks Euroopa Liidu eesmärk on toetada töötlevat tööstust ning teha see konkurentsivõimeliseks, jätkusuutlikuks ja võimeliseks reageerima muutuvatele turutingimustele Euroopas ja väljaspool Euroopat, kuna see on Euroopa majanduskasvu ja jõukuse seisukohast väga oluline;
- C. arvestades, et Euroopa terasetööstust on kahjustanud nõudluse järsk vähenemine, mis on toonud kaasa järkjärgulise töökohtade kadumise ja konkurentsivõime nõrgenemise;
- D. arvestades, et terasetööstus on ELi majanduse jaoks strateegilise tähtsusega, ning arvestades, et kogu Euroopa Liidu huvides on hoida alal tegevus, mis on aluseks liidu tööstusstruktuurile, ning tagada varustuskindlus liidusisese tootmise abil;

Neljapäev, 13. detsember 2012

- E. arvestades, et konkurentsivõimeline Euroopa terasetööstus on paljude suurte tööstussektorite, näiteks autotööstuse, ehitussektori ja masinaehituse sektori arengu ja väärtusloome selgroog;
- F. arvestades, et terasetööstuses esineb suuri probleeme, nagu nõudluse järsk vähenemine, suur konkurents erinevate õigusnormide ja standarditega kolmandatest riikidest pärit impordi näol, raskused tooraine hankimisel ning suuremad kulud, mis on toonud kaasa restruktureerimise, ettevõtete ühinemise ja töökohtade kadumise;
- G. arvestades, et terasesektori tööhõive on vähenenud 1 miljonilt töökohalt 1970. aastal umbes 369 000 töökohani 2012. aastal, ning arvestades, et järgtööstuses töötavate inimeste arv ulatub miljonitesse;
- H. arvestades, et komisjoni avaldatud andmete kohaselt ulatus ELi teraseeksport 2010. aastal 33,7 miljoni tonnini (32 miljardi euroni) ning suurimad ELi teraseeksporti turud olid Türgi, Ameerika Ühendriigid, Alžeeria, Šveits, Venemaa ja India, samal ajal kui ELi teraseimport ulatus 2010. aastal 26,8 miljoni tonnini (18 miljardi euroni) ning suurimad impordiallikad olid Venemaa, Ukraina, Hiina, Türgi, Lõuna-Korea, Šveits ja Serbia;
- I. arvestades, et praegune kriis tekitab asjaomastele töötajatele ja piirkondadele ülisuuri sotsiaalseid probleeme, ning arvestades, et restruktureerimisega seotud äriühingud peaksid käituma sotsiaalselt vastutustundlikult, kuna kogemused on meile näidanud, et edukat restruktureerimist ei ole olnud võimalik saavutada ilma piisava sotsiaaldialoogita;
- J. arvestades, et kõrgtehnoloogilises tööstuses, milleks terasetööstus on, on nähtud tehnilise oskusteabe etaloni ja seepärast tuleks seda hoida koheste meetmete võtmisega, et vältida selle ümberpaigutamist väljapoole ELi territooriumit;
1. palub komisjonil anda lühikese ajaga selge ülevaade Euroopa terasetööstuses toimuvatest suurtest muudatustest; toonitab, et on oluline, et komisjon jälgiks toimuvat arengut tähelepanelikult, et kaitsta Euroopa tööstuslikku pärandit ja seal hõivatud töotajaid;
  2. tuletab meelde, et komisjonil on ESTÜ asutamislepingu kehtivusaja lõppemise järel õigus tegeleda Euroopa terasetööstuses toimuva arengu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga, ning palub komisjonil võtta arvesse ESTÜ positiivset kogemust ning moodustada kolmepoolne organ (ametiühingud, tööstus ja komisjon) eesmärgiga tegeleda Euroopa terasetööstuse täiendava arendamisega, tagada prognoosimine, nõustamine ja teabe andmine töötajatele ning tagada Euroopa tööõukogu direktiivi⁽¹⁾ juriidiliste nõuete täielik järgimine;
  3. kutsub komisjoni üles kaaluma hoolikalt strateegilisi keskpika perioodi ja pikaajalisi algatusi terasetööstuse ning selle järgsektorite toetamiseks ja hoidmiseks;
  4. nõuab tungival, et komisjon tähtsustaks rohkem tööstuspoliitikat, et elavdada Euroopa tööstuse konkurentsivõimet ülemaailmsel turul eesmärgiga tagada tõeliselt võrdsed tingimused, kindlustades ühtlasi kõrged sotsiaalsed ja keskkonnastandardid ELis ning töötades selle nimel, et saavutada vastastikkus suhetes kolmandate riikidega;
  5. on veendunud, et Euroopa majanduse elavdamine sõltub ka tugevamast töötlevast tööstusest; juhib tähelepanu sellele, et terasel on strateegiliste järgtööstuste – millele Euroopa terasetootmise vähenemine mõjuks kahjulikult ja mis hakkaksid sõltuma kolmandatest riikidest imporditavast terasest ja jääksid selle tagajärjel nõrgemasse positsiooni – konkurentsivõime tagamisel strateegiline tähtsus;
  6. tunneb heameelt komisjoni algatuse üle koostada 2013. aasta juuniks terasesektori Euroopa tegevuskava, kuid rõhutab, et see tuleb esitada võimalikult kiiresti;
  7. palub komisjonil vaadata uuesti läbi oma otsus mitte pikendada pärast 2012. aasta 31. detsembrist terasetoodete ja terastorude impordi eelneva järelevalve süsteemi, mis kehtestati komisjoni määrusega (EL) nr 1241/2009⁽²⁾, ning palub komisjonil lisada kõnealune süsteem tegevuskavasse;

⁽¹⁾ EÜT L 254, 30.9.1994, lk 64.

⁽²⁾ ELT L 332, 17.12.2009, lk 54.

Neljapäev, 13. detsember 2012

8. nõuab tungivalt, et komisjon näeks oma tegevuskavas ette kõikvõimalike ELi vahendite kasutamise, näiteks tõhusam teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, eelkõige energiatõhususe ja ressursitõhususe valdkonnas, Euroopa Investeerimispanka sihipärased investeeringud, aktiivne töötajate oskuste ja ümberõppe poliitika, samuti vajaduse korral selliste ELi rahastamisvahendite nagu Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi võimaliku kasutamise ning muud algatused tööstuse investeeringute ja ajakohastamise toetamiseks;

9. on seisukohal, et niisuguses tegevuskavas tuleks kaaluda ka võimalusi suurte energia- ja toorainekulude probleemi lahendamiseks ja leevendamiseks, sest need seavad terasetööstuse konkurentsivõime ohtu; toonitab sellega seoses, et energiatõhusus ja ressursitõhusus võivad aidata kulusid suurel määral vähendada, ning tunneb selles osas heameelt Euroopa avaliku ja erasektori partnerluse SPIRE üle, kuid nõuab siiski tungivalt, et komisjon ja ka terasesektor ise jätkaksid olemasolevate võimaluste uurimist, ärikonsortiumite loomise ergutamist ning niisuguste suletud tootmissüsteemi edendamist, mille eesmärk on vanametall kokku koguda ja uuesti kasutusele võtta, arvestades, et tooraine tarnimine on praegu ja saab ka tulevikus olema piiratud;

10. palub komisjonil võtta terasetööstust arvesse praegu toimival kehtivate riigiabi eeskirjade läbivaatamisel ning hinnata terasega seotud toodete kvaliteedisertifikaadi kasutuselevõtmise teostatavust;

11. palub komisjonil jälgida restruktureerimis- või ümberpaigutamiselaseid toiminguid ning tagada üksikjuhtumipõhiselt, et neid teostatakse liidu konkurentsioigust rangelt järgides; on arvamusel, et jälgida tuleks ka turgu valitseva seisundi võimalikke kuritarvitamisi;

12. tunneb heameelt selliste projektide üle nagu seda on ULCOSe (terase tootmine eriti madala CO₂-emissiooniga) konsortium, mis on näide uuenduslikust teadus- ja arendusalgatusest, mis aitab terasetööstusel veelgi vähendada CO₂-heidet, ning rõhutab vajadust investeerida jätkuvalt teadus- ja uuendustegevusse, mis on olulise tähtsusega kõnealuse sektori tegevuse taaskäivitamiseks ja uuendamiseks;

13. kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult tulevast arengut üksustes, mis asuvad sellistes kohtades nagu Florange, Liège, Terni, Galați, Schiffange, Piombino, Câmpia Turzii, Rodange, Oțelu Roșu, Trieste, Sileesia, Reșița, Targoviste, Călărași, Hunedoara, Buzău, Braila, Borlänge, Luleå, Oxelösund ja mujal ning mille puutumatus on ohus, et olla kindel, et Euroopa terasesektori konkurentsivõime ja selle tähtsus tööhõivevaldkonnana ei oleks ohus;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

P7_TA(2012)0510

Uus jätkusuutlik ja konkurentsivõimeline terasetööstus

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise terasetööstuse kohta, põhineb petitsioonil (2012/2905(RSP))

(2015/C 434/16)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse ühe Itaalia kodaniku petitsiooni nr 760/2007, mis käsitleb ILVA terasetehast ja Taranto dioksiinjuhtumit,

Neljapäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse Euroopa Kohtu 31. märtsi 2011. aasta otsust, milles kinnitati, et Itaalia ei täitnud saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli direktiivis ette nähtud kohustusi,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõiget 2 ja keskkonnavastutuse direktiivi 2004/35/EÜ,
  - võttes arvesse komisjonis petitsiooni esitajate ja komisjoni vastutava asepresidendi osavõtul toimunud arutelusid, millest viimane toimus 9. oktoobril 2012. aastal,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 202 lõiget 2,
- A. arvestades, et petitsiooni esitajad väljendasid jõuliselt oma muret äärmiselt suureks paisunud dioksiiniheite üle, mis pärineb ILVA terasetehasest Tarantos, et see on juba avaldanud ja avaldab ka praegu märkimisväärset pikaajalist kahjulikku mõju kohalike elanike tervisele, et terasetootmises või sellega seonduvatel töodel on töötanud 20 000 perekonna liikmeid ja et saastemäär on viinud haigestumuse ja krooniliste haiguste esinemise kohalike elanike seas vastuvõetamatu ja lubamatu tasemeni;
- B. arvestades, et Itaalia ametivõimud sulgesid hiljuti osa ILVA terasetehasest vältimaks edasist reostamist ning et ametivõimudel ja tehase omanikel lasub tungiv seaduslik kohustus tagada, et kahjulikku heidet järjepidevalt ja märkimisväärselt vähendatakse;
- C. arvestades, et ILVA terasetehase ebakindel ja ohtlik olukord põhjustab ka tõsist keskkonnaolude halvenemist ja keskkonnakahju ning süvendab sotsiaalseid ja majanduslikke probleeme Lõuna-Itaalias, ja arvestades, et tehase erastamine pole kaasa toonud keskkonnaohutuse paranemist terasetööstuses;
- D. arvestades, et oma umbes 360 000 töötajaga on terasetööstusel Euroopa Liidu majanduses väga suur kaal, ja arvestades, et parlamendil on kohustus ja vastutus selgelt näidata üles solidaarsust ILVA terasetehase töötajatele ja nende peredele, kes on sattunud sellisesse vastuvõetamatusse olukorda;
- E. arvestades, et ELi tööstuspoliitika seisukohast on strateegiliselt ülioluline ennetada terasetehaste edasist ümberkolimist ja tootmise Euroopa Liidust väljaviimist ning tagada tööjõu turvalisus, ja arvestades, et ELi keskkonnapoliitika seisukohast on samaväärselt tähtis tagada see, et saastaja maksab, et ökoloogilist tasakaalu parandatakse või vajaduse korral taastatakse, nagu seda nõuavad ELi toimimise lepingu artikli 191 lõige 2 ja keskkonnavastutuse direktiiv 2004/35/EÜ;
1. palub komisjonil ja nõukogul välja töötada uus terasetööstust käsitlev poliitika, mis majanduskriisi olukorras hoogustaks majanduskasvu ja tööhõivet ning tagaks samas kõigi ELi kodanike ja elanike tervise ja turvalisuse;
  2. palub komisjonil ja nõukogul teha kõigi kaasatud osapooltega koostööd, et selles poliitikas ühendatakse majanduslikud eesmärgid sotsiaalsete ja keskkondlike prioriteetidega, eesmärgiga üles ehitada tänapäevane, konkurentsivõimeline ja jätkusuutlik Euroopa terasetööstus, mis on täielikult kooskõlas ELi keskkonnaõigusega;
  3. palub Itaalia ametivõimudel tagada, et reostatud terasetehase objektil toimuks viivitamatult keskkonna taastamine, ning kindlustada, et ennetava või taastava tegevuse kulud kaetakse põhimõttel, et saastaja maksab, nagu nõuab keskkonnavastutuse direktiivi 2004/35/EÜ artikkel 8;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 13. detsember 2012

P7_TA(2012)0511

Olukord Kongo Demokraatlikus Vabariigis

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis (2012/2907(RSP))

(2015/C 434/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 2000. aasta juunis allkirjastatud Cotonou partnerluslepingut,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni ning 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse 1949. aasta Genfi konventsiooni (millega keelustatakse kohtuta hukkamine, vägistamine, sundvärbamine ja muud hirmuteod) artiklit 3 ja II protokolli,
- võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni, mis eelkõige keelab laste kaasamise relvakonfliktidesse,
- võttes arvesse lapse õiguste konventsiooni vabatahtlikku lisaprotokolli laste kaasamise kohta relvakonfliktidesse, mille Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna riigid on ratifitseerinud,
- võttes arvesse asjakohaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, eriti 2012. aasta resolutsioone 2076 ja 2053, 2010. aasta resolutsiooni 1925 ja 2008. aasta resolutsiooni 1856 olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis, millega antakse mandaat ÜRO stabiliseerimissioonile Kongo DVs (Monusco), ÜRO Julgeolekunõukogu 2. augusti 2012. aasta deklaratsiooni ning ÜRO peasekretäri igakuiseid aruandeid sellel teemal,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 2000. aasta resolutsiooni 1325, 2008. aasta resolutsiooni 1820, 2009. aasta resolutsiooni 1888 ja 2010. aasta resolutsiooni 1960 naiste, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1, milles käsitletakse 2005. aasta tippkohtumise tulemusi, ning eriti selle punkte 138–140 kohustuse kohta kaitsta elanikkonda,
- võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, mille Kongo DV ratifitseeris 1982. aastal,
- võttes arvesse Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu 19. septembri 2012. aasta otsust julgeolekuolukorra kohta Kongo DV idaosas,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 25. juuni ja 19. novembri 2012. aasta järeldusi olukorra kohta Kongo DV idaosas,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 19. oktoobri 2012. aasta avaldust,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri endise eriesindaja Margot Wallströmi 23. juuni 2011. aasta avaldust seksuaalse vägivalda kohta konfliktipiirkondades,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy 27. septembri 2012. aasta avaldust,

Neljäpäev, 13. detsember 2012

- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton 7. juuni, 12. juuni, 10. juuli ja 23. novembri 2012. aasta avaldusi,
  - võttes arvesse 10. detsembril 2012. aastal avaldatud nõukogu järeldusi olukorra kohta Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas,
  - võttes arvesse Euroopa Komisjoni arenguvoliniku Andris Piebalgsi 22. veebruari 2011. aasta avaldust pealkirjaga „Kongo DV. Samm karistamatusele lõpu tegemise suunas”,
  - võttes arvesse Euroopa Komisjoni rahvusvahelise koostöö, humanitaarabi ja kriisiohjamise voliniku Kristalina Georgieva 26. juuni 2012. aasta avaldust seoses humanitaarolukorra halvenemisega Kongo DVs,
  - võttes arvesse Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna rahvusvahelise konverentsi (ICGLR) osalisriikide riigipeade ja valitsusjuhtide avaldusi julgeolekuolukorra kohta Kongo DV idaosas ja eriti 24. novembri 2012. aasta avaldust,
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Frankofoonia Organisatsiooni (Organisation Internationale de la Francophonie – OIF) resolutsiooni olukorra kohta Kongo DVs, mis võeti vastu 13.–14. oktoobril 2012. aastal Kinshasas toimunud prantsuskeelsete riikide 14. tippkohtumisel,
  - võttes arvesse 21. juuni 2012. aasta kirja, mille 2004. aasta resolutsiooniga 1533 moodustatud Julgeolekunõukogu komitee esimees saatis Julgeolekunõukogu eesistujale ja milles käsitletakse Kongo DVd ning millega antakse üle ekspertrühma vahearuanne Kongo DV kohta koos juurdekuuluvate lisadega ning taotletakse nende avaldamist Julgeolekunõukogu dokumendina (S/2012/348),
  - võttes arvesse inimõigusorganisatsioonide aruandeid inimõiguste tõsiste rikkumiste kohta Kongo DV idaosas,
  - võttes arvesse ELi ja Kongo DV vahelist metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse lepingut, mis jõustus 2010. aasta septembris,
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kongo DV kohta, eriti 13. juuni 2012. aasta resolutsiooni valimiste järelevalve kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et 2012. aasta aprillist saadik on Kongo DV relvajõudude üksused riigi idaosas, täpsemalt Kivu provintsi põhjaosas mässanud ning et need rahutused kasvasid kiiresti üle relvastatud mässuks 23. märtsi liikumise (M23) nime all, kusjuures mässulised nõudsid, et peetaks kinni rahulepingust, mis sõlmiti 23. märtsil 2009 Gomasi Kongo DV valitsuse ning Rahvusliku Rahvakongressi (CNDP) nime all tuntud relvarühmituse vahel;
- B. arvestades, et M23 mässulised on üks kümnekonnast sellisest relvarühmitusest nagu näiteks Mai-Mai rühmitus, Rwanda vabastamise demokraatlikud jõud (FDLR) ja Rwanda hutudest mässulised, kes võitlevad selles loodusvaradest rikkas piirkonnas Kongo DV relvajõududega;
- C. arvestades, et suur osa Põhja-Kivu provintsist on olnud ligi seitse kuud M23 mässajate valduses, ning arvestades, et mässajad on loonud oma haldusstruktuurid ning et see osa provintsist on seetõttu täielikult Kongo DV valitsuse kontrolli alt väljas, mis põhjustab lakkamatut ebastabiilsust ja turvatunde puudumist;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0252.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- D. arvestades, et 11 päeva pärast seda, kui M23 oli vallutanud ÜRO rahuvalvajate toetatud valitsusvägede käest keskse tähtsusega Goma linna, tõmbus M23 piirkonnas saavutatud kokkuleppe kohaselt linnast välja;
- E. arvestades, et 6. detsembril 2012 algasid Ugandas Kampalas läbirääkimised ja dialoogi mässuliste rühmituste ja Kongo valitsuse vahel;
- F. arvestades, et relvarühmituste hiljutised rünnakud laagrile Mugunga III osutavad vajadusele seada esikohale riigisiseste põgenike laagrite julgeolek ja humanitaarabi parem kättesaadavus;
- G. arvestades, et ÜRO ekspertrühm on esitanud tõendeid selle kohta, et Rwanda annab M23 mässulistele sõjalist abi relvade, laskemoona, koolituse ja sõdurite näol;
- H. arvestades, et Uganda ja Rwanda valitsused on lükanud tagasi ÜRO paneeli süüdistused toetuse andmises M23 mässulistele ja Kongo idaosas asuva Goma linna hõivamisele;
- I. arvestades, et reageeringuna ÜRO aruandele on nii USA, Ühendkuningriik, Madalmaad, Rootsi kui ka EL peatanud osa Rwandale antavast abist;
- J. arvestades, et ICGLRI liikmesriigid, Lõuna-Aafrika Arenguühendus (SADC) ja EL on püüdnud leida konfliktile Kongo DV idaosas konstruktiivset poliitilist lahendust;
- K. arvestades, et ICGLRI liikmesriigid on loonud ühise kontrollimehhanismi vägede liikumise jälgimiseks Kongo DV idaosas ning otsustanud rakendada erapooletuid rahvusvahelisi vägesid;
- L. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu 2012. aasta resolutsiooniga 2053 pikendati Monusco mandaati kuni 30. juunini 2013;
- M. arvestades, et Kongo DV idaosas on korduvalt toime pandud hirmutegusid, inimõiguste rikkumisi ja sõjakuritegusid, näiteks massilist vägistamist, piinamisi, tsiviilisikute tapmisi ja ületõulist lapsõdurite värbamist;
- N. arvestades, et seksuaalsel vägivallal ja laialt levinud vägistamisel on rängad tagajärjed näiteks ohvrite füüsilise ja psüühilise sandistamise näol ning neid tuleb lugeda sõjakuritegudeks;
- O. arvestades, et Kongo väed on samuti pannud sõjapiirkondades toime palju kuritarvitusi;
- P. arvestades, et inimõiguste rikkujate ja sõjakurjategijate vastutusele võtmata jätmine tugevdab karistamatuse õhkonda ning ohutab uutele kuritegudele;
- Q. arvestades, et enam kui 2,4 miljonist lahingupiirkondades elavast kongolasest on saanud riigisisese põgeniku ja 420 000 inimest on põgenenud naaberriikidesse, ning arvestades, et nad elavad ebainimlikes tingimustes;
- R. arvestades, et Kongo DVs ja eriti selle praegu autonoomsete relvarühmituste käes olevates idaosades on rohkelt loodusvarasid – kulda, tina ja kolumbiit-tantaliti, mille ebaseaduslik kaevandamine aitab konflikti rahastada ja pikendada;
- S. arvestades, et 1979. aastal võttis Unesco Virunga rahvusparki selle unikaalse elurikkuse tõttu maailmapärandi objektide nimekirja;

Neljapäev, 13. detsember 2012

- T. arvestades, et on lubamatu, et Virunga rahvuspargi aladele on antud naftatootmiskontsessioone, millega rikutakse 16. novembri 1972. aasta Pariisi konventsiooni maailma kultuuri- ja looduspärandi kaitse kohta;
- U. arvestades, et naftatootmiskontsessioonide andmine Virunga rahvuspargis on vastuolus nimetatud konventsiooniga, mis seab Kongo DVd Unescoga, ning samuti Kongo seaduste ja põhiseadusega, ning et seetõttu tuleb need kontsessioonid tühistada;
- V. arvestades, et osalt põhjustab piirkonnas ebastabiilsust ka tööpuudus, sotsiaalne kriis, toidukriis, põhiliste teenuste nappus, elanikkonna vaesumine ja keskkonnaseisundi halvenemine; arvestades, et need probleemid nõuavad põhjalikku arengukava ja -strateegiat;
- W. arvestades, et tuleb tegeleda konfliktide tagajärgedega, milleks on eelkõige vaja demilitariseerimist, endiste võitlejate demobiliseerimist ja taasintegreerimist, põgenike repatrieerimist, riigisestse põgenike kodudesse tagasitoomist ning teostatavate arengukavade elluviimist;
- X. arvestades, et Kongo DV idaosa põliselanikud batwad, keda on umbes 90 000 inimest, kannatavad Kongo DVs ja teistes Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna riikides süstemaatilise rassismi, sotsiaalse ja poliitilise tõrjutuse ning inimõiguste rikkumise all;
- Y. arvestades, et inimõiguslaste ja ajakirjanike represseerimine Kongos DVs on laienenud ning et neid vahistatakse meelevaldselt ja hirmutatakse; arvestades, et nende tegude sooritajate vastutuselevõtmiseks ei ole midagi tehtud;
- väljendab sügavat muret üldolukorra halvenemise pärast Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas, millel on tõsised poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed, humanitaarsed ja julgeolekulised tagajärjed nii Kongo DV kui ka kogu piirkonna jaoks;
  - mõistab teravalt hukka rühmituse M23 ja teiste mässuliste jõudude rünnakud viimastel kuudel Kongo DV idaosas; ei poolda välissekkumist konflikti ja rõhutab vajadust lõpetada välisriikidelt relvastust saavate rühmituste tegevus Kongo DV idaosas;
  - kutsus eriti Rwanda ja Uganda valitsust üles loobuma toetusest mässuliste rühmitusele M23, kuna see destabiliseerib olukorda Ida-Aafrika suurte järvede piirkonnas;
  - kinnitab Kongo Demokraatliku Vabariigi võõrandamatut õigust oma suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse austamisele;
  - kutsus kõiki asjaosalisi piirkonnas üles aitama heas usus kaasa konflikti rahumeelsele lahendamisele; ühtlasi nõuab Kampalas 24. novembril 2012. aastal vastu võetud kriisilahendamiskava kohest rakendamist;
  - tunnustab Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna rahvusvahelise konverentsi (ICGRI), Aafrika Liidu ja ÜRO liikmesriikide jõupingutusi ja algatusi, mille eesmärk on leida kriisile püsiv ja rahumeelne poliitiline lahendus; rõhutab, et sõjaliselt ei saa kriisi lahendada, seepärast nõuab poliitilist rahuprotsessi, mille käigus tuleks mässulised relvitustada ja tegeleda konflikti algpõhjustega;
  - rõhutab, et tähtis on ühise kontrollimehhanismi tõhus toimimine ning kavandatavate neutraalsete rahvusvaheliste jõudude loomine ja tulemuslik rakendamine;
  - nõuab, et EL võtaks seisukoha kõigi isikute suhtes, kes on rikkunud Kongole kehtestatud ÜRO relvaembargot;

Neljapäev, 13. detsember 2012

9. kutsub Kongo DV ja naaberriikide valitsusi üles võtma vajalikke meetmeid, et leida struktuurne lahendus, mis koostöö, pideva dialoogi, usalduse ja lepituse loomise abil tooks kaasa kestva rahu, julgeoleku, stabiilsuse, majandusarengu ja inimõiguste järgimise piirkonnas; kinnitab oma tahet teha sel eesmärgil koostööd Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna riikidega;
10. mõistab hukka kõik vägivaldaaktid ja inimõiguste rikkumised Kongo DV idaosas ja Ida-Aafrika suurte järvede piirkonnas ning väljendab oma solidaarsust Kongo DV elanikega, kes on sõjas kannatada saanud; kutsub üles kõiki jõude, kes osalevad Kongo DV idaosa konfliktis, järgima inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust, lõpetama kõik rünnakud tsiviilelanike, eriti naiste ja laste vastu ning tagama juurdepääsu ja kaitse humanitaarabiasutustele, kes tulevad appi kannatavale tsiviilelanikkonnale;
11. mõistab teravalt hukka seksuaalvägivalla, mida on massiliselt esinenud Kongo Demokraatlikus Vabariigis, eriti naiste ja tütarlaste vägistamise, samuti mõistab hukka lapssõdurite värbamise; nõuab, et Kongo DV valitsus ja rahvusvaheline kogukond osutaksid kõigile Kongo DV idaosa abivajajatele vajalikku arstiabi, sh traumajärgset ja psühholoogilist abi;
12. mõistab hukka dr Mukwege mõrvakatse ja nõuab sõltumatut kohtulikku uurimist, et heita valgust sellele rünnakule, milles sai surma tema ihukaitsja;
13. peab väga oluliseks seda, et kõiki varasemaid ja praeguseid inimõigusrikkumisi uuritaks erapooletult ja põhjalikult, ning kutsub kõiki riike Ida-Aafrika suurte järvede piirkonnas üles tähtsustama karistamatuse lõpetamise jõupingutusi selles protsessis, mille eesmärk on õigusriikluse parandamine;
14. nõuab eelkõige, et inimõigusrikkumiste, sõjakuritegude, inimsusevastaste kuritegude, naiste ja laste vastase seksuaalvägivalla ja lapssõdurite sundvärbamise toimepanijatest teada antaks, nad tuvastataks, kohtu alla antaks ja neid karistataks riikliku ja rahvusvahelise kriminaalõiguse alusel; rõhutab, et hoolimata sellest, kes võivad olla kuriteo toimepanijad, ei tohi karistamatusega leppida;
15. kutsub Kongo valitsust üles võtma endale täieliku vastutuse ja tegema lõpu karistamatusele, sh väärtegudele, mida paneb toime Kongo sõjavägi;
16. kutsub Kongo DV üles algatama rahvusliku julgeolekusüsteemi põhjaliku reformi, et luua tugevad sõltumatud institutsioonid, kes vastutavad riigi ja oma rahva ees ning on võimelised kuritegusid ja korrupsioonijuhtumeid tõkestama ja uurima;
17. kutsub rahvusvahelist kogukonda, eelkõige ELi, Aafrika Liitu ja ÜROd üles jätkama kõigi võimalike meetmete võtmist, et anda rohkem kooskõlastatud ja tõhusamat abi inimestele Kongo DV idaosas ning toetada jõupingutusi humanitaarkatastroofi leevendamiseks;
18. nõuab, et Kongo DV valitsus ja rahvusvaheline kogukond osutaksid kõigile Kongo DV idaosa abivajajatele vajalikku arstiabi, sh traumajärgset ja psühholoogilist abi;
19. kutsub Aafrika Liidu ja Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna riike üles võtma lisameetmeid, et võidelda loodusvarade ebaseadusliku kasutamise ja kaubandusega – see on üks relvade leviku ja relvakaubanduse põhjustest, relvad aga on suuresti süüdi Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna konfliktide õhutamises ja teravdamises;
20. on seisukohal, et läbipaistev juurdepääs Kongo DV loodusvaradele ja kontroll loodusvarade üle on hädavajalik, et riik saaks jätkusuutlikult areneda;
21. nõuab rangemaid õiguslikke meetmeid, et tagada ebaseaduslikult kaevandatud maavarade parem jälgitavus ning rakendada seoses loodusvaradega rahvusvahelist turukontrolli vahendit, mille puhul võiks eeskujuna võtta Dodd-Franki seadusest, mis on vastu võetud USA Kongressis;

Neljapäev, 13. detsember 2012

22. nõuab, et Kongo valitsus tegutseks kiiresti ja otsustavalt, et vältida Virunga rahvuspargile pöördumatu kahju tekitamist naftamaardlate uurimise ja kasutamise või muu ebaseadusliku tegevuse tõttu;
23. kutsub Kongo valitsust üles mitte andma luba naftamaardlate kasutamiseks, nagu on selgesõnaliselt nõudnud Unesco;
24. nõuab, et jõupingutusi tehtaks riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, et suurendada riigi mõjuvõimu ja õigusriiklust Kongo Demokraatlikus Vabariigis, eelkõige valitsemise ja julgeoleku valdkonnas, sel eesmärgil tuleks teha ka tihedat koostööd ELi sõjalise abi missiooni (EUSEC) ja ELi politseimissiooniga (EUPOL), mida tuleks jätkata, et kindlustada rahu ja julgeolekut Kongos ja Ida-Aafrika suurte järvede piirkonnas;
25. kutsub Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna riigipäid ja valitsusjuhte üles töötama selle nimel, et saavutada olemasolevate rahu ja arengut toetavate piirkondlike vahendite tegelik rakendamine, ning palub kõigil riikidel, kes on allkirjastanud Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna julgeoleku, stabiilsuse ja arengu pakti, see täielikult rakendada, et luua ja tugevdada alust, mis on vajalik rahu ja julgeoleku tagamiseks piirkonnas; kutsub ÜROd, ELi, Aafrika Liitu ja Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna sõpru üles kindlalt ja aktiivselt toetama jõupingutusi selle pakti täitmiseks;
26. kutsub kõiki piirkonna riike ja kõiki rahvusvahelisi organeid üles tegema aktiivset koostööd Kongo DV ametivõimudega, et laiali ajada ja demobiliseerida kõik relvarühmitused ning luua püsiv rahu Kongo DV idaosas;
27. nõuab, et Kongo DV stabiliseerimissioon Monesco täidaks oma mandaati tulemuslikumalt, et tagada Kongo tsiviilisikute julgeolek ja turvalisus; soovib, et Monusco ja Kongo DV toetaksid ja hõlbustaksid kohalike rahualgatuste loomist, seda eriti teravate etniliste pingetega piirkondades, et olukorda püsivamalt stabiliseerida;
28. ergutab Kongo DV juhte tegema vajalikke algatusi, et tugevdada demokraatiat ja tagada Kongo rahva kõigi aktiivsete jõudude osalemine riigi valitsemises põhiseaduslike ja õiguslike normide alusel;
29. väljendab heameelt selle üle, et Kongo DV parlament moodustas 6. detsembril 2012. aastal põhiseaduses ette nähtud riikliku inimõiguste komisjoni, mis on esimeseks sammuks sellel teel, et vastu võtta seadus, millega kaitstakse inimõigusrikkumiste ohvreid ja tunnistajaid, inimõigusaktiviste, humanitaarabitöötajaid ja ajakirjanikke;
30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Aafrika Liidule, Ida-Aafrika suurte järvede piirkonna riikide valitsustele, Kongo DV presidendile, peaministrile ja parlamendile, ÜRO peasekretärile, konfliktiolukorraga seotud seksuaalvägivalla küsimustega tegelevale ÜRO eriesindajale, ÜRO Julgeolekunõukogule ja ÜRO Inimõiguste Nõukogule.

Neljapäev, 13. detsember 2012

P7_TA(2012)0512

Kastiline diskrimineerimine Indias

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon kastipõhise diskrimineerimise kohta Indias (2012/2909(RSP))

(2015/C 434/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 1. veebruari 2007. aasta resolutsiooni puutumatute inimõiguste olukorra kohta Indias ⁽¹⁾ ning resolutsioone, mis käsitlevad aastaaruandeid inimõiguste kohta maailmas, eriti 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse rassilise diskrimineerimise kõrvaldamise rahvusvahelist konventsiooni (CERD) ja selle üldist soovitusi XXIV, mille India on ratifitseerinud,
  - võttes arvesse sotsiaalse õigluse ja õiguste edendamise ministri Mukul Vasniku esitatud valitsuse ettepanekut kuivkäimlate käsitsi tühjendajana töötamise keelustamise ja selliste isikute rehabiliteerimise seaduse kohta, mis esitati India parlamendile 3. septembril 2012. aastal,
  - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Navi Pillay 19. oktoobri 2009. aasta avaldust ning tema üleskutset ÜRO liikmesriikidele kinnitada ÜRO tööalase ja päritolulise diskrimineerimise tõhusa kaotamise põhimõtete ja suuniste projekt,
  - võttes arvesse ÜRO erimenetluste ja ÜRO lepinguliste organite soovitusi ning kahe Indiat käsitleva üldise korrapärase läbivaatamise 10. aprilli 2008. aasta ja 24. mai 2012. aasta soovitusi,
  - võttes arvesse ÜRO Indiat käsitleva üldise korrapärase läbivaatamise töörühma 9. juuli 2012. aasta soovitusi,
  - võttes arvesse sügavat muret, mida ÜRO eriraportöör inimõiguste kaitsjate küsimuses väljendas 6. veebruaril 2012. aastal seoses puutumatute aktivistide olukorraga Indias,
  - võttes arvesse jätkuvat Maila Mukti Yatrat – tuhandete inimeste üleriigilist marssi kuivkäimlate käsitsi tühjendamise kaotamise nimel –, mis 30. novembrist 2011. aastal kuni 31. jaanuarini 2012. aastal läbis 18 India osariiki,
  - võttes arvesse ELi ja India vahelist temaatilist dialoogi inimõiguste alal,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 5,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et India majanduslik areng on olnud tohutu ning ühena BRICS-riikidest etendab ta nüüd olulist rolli maailmapoliitikas; arvestades siiski, et kastipõhine diskrimineerimine on jätkuvalt laialt levinud ja püsiv;

⁽¹⁾ ELT C 250 E, 25.10.2007, lk 87.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

Neljapäev, 13. detsember 2012

- B. arvestades, et India põhiseadus annab riigi kodanikele võrdse staatuse ning et kastil ja puutumatusel põhinev diskrimineerimine on selle artiklite 15 ja 17 kohaselt ebaseaduslik; arvestades, et puutumatud on töötanud kõrgeimatel poliitilistel ametikohtadel; arvestades, et Indias on olemas seadused ja eeskirjad registreeritud kastide ja registreeritud hõimude kaitseks, nagu näiteks 1976. aasta kodanikuõiguste kaitse akt ning 1989. aasta registreeritud kaste ja registreeritud hõime (hirmutegude ennetamine) käsitlev õigusakt; arvestades, et India peaminister Manmohan Singh on teinud mitmeid kindlasõnalisi avaldusi puutumatute vastase vägivalda vastu võitlemise esmatähtsaks muutmise kohta;
- C. arvestades, et jõupingutustest hoolimata kannatab Indias hinnanguliselt 170 miljonit puutumatut ja põliselanike kogukonda kuuluvat inimest endiselt ränga sotsiaalse tõrjutuse all; arvestades, et ILO hinnangul kuulub valdav enamus võlaorjuse ohvritest riigis registreeritud kastidesse ja registreeritud hõimudesse;
- D. arvestades, et kuigi kuivkäimlate käsitsi tühjendamine on seadusega keelatud, on see jätkuvalt laialt levinud ning sellise orjatööga tegelevad sajad tuhanded peaaegu eranditult naissoost puutumatud, kusjuures kuivkäimlate käsitsi tühjendajate suurim tööandja on India raudtee;
- E. arvestades, et puutumate ja põliselanike hulka kuuluvad naised on Indias vaesematest vaesemad, seisavad silmitsi kastipõhise ja soopõhise mitmekordse diskrimineerimisega, kannatavad tihti oma füüsilise puutumatuse vastu suunatud jõhkrate rünnakute, sealhulgas karistamatu seksuaalse kuritarvitamise all domineerivatesse kastidesse kuuluvate isikute poolt ning nad on sotsiaalselt tõrjutud ja neid kasutatakse majanduslikult ära, kusjuures nende kirjaoskuse määr on üksnes 24 %;
- F. arvestades, et hinnangute kohaselt valdavast enamusest kuritegudest puutumate hulka kuuluvate naiste suhtes ei teatata, kartes sotsiaalse põlu alla langemist ning ohtu oma turvalisusele ja julgeolekule; arvestades, et ühel konkreetsel juhul vägistati 9. septembril 2012. aastal Haryana osariigis Dabra külas (Hisari piirkonnas) grupiviisiliselt 16-aastane puutumate hulka kuuluv tütarlaps; arvestades, et juhtunust teada saanud, sooritas tema isa enesetapu, ning et alles massimeeleavaldustega silmitsi seistes otsustas politsei võtta hilinevad meetmeid;
- G. arvestades, et 20. novembril 2012. aastal rüüstas ja põletas umbes 1 000 kõrgematesse kastidesse kuuluvast inimesest koosnev märatsev rahvahulk Dharmapuris (Tamil Nādu osariik) maha vähemalt 268 puutumate kogukondade maja, ilma et kohalolevad politseiametnikud oleksid sekkunud;
- H. arvestades, et 2005. aasta naiste koduvägivalla eest kaitsmise akti ei rakendata tulemuslikult ning et politseis, õigussüsteemis, meditsiiniuasutustes ja poliitilise klassi hulgas levinud eelarvamused naiste suhtes takistavad õigluse jaluleseedmist;
- I. arvestades, et registreeritud kaste ja registreeritud hõime (hirmutegude ennetamine) käsitleva õigusakti alusel süüdimõistmise määr on jätkuvalt väga madal, mis ei aita kuritegusid ära hoida;
- J. arvestades, et mitmete kohalike ja rahvusvaheliste allikate teatel hoitakse Tamil Nādus väidetavalt 100 000 kuni 200 000 tüdrukut – kellest enamus on puutumatud – võlaorjuses ketrusvabrikutes, mis varustavad lõngaga tehaseid, mis toodavad rõivaid tuntud Lääne firmadele;
1. tunnustab Indias kesk-, osariigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil tehtavaid jõupingutusi kastipõhise diskrimineerimise kaotamiseks; kiidab lisaks heaks paljude India poliitikute, India meedia, vabaihenduste ja teiste avaliku arvamuse kujundajate võetud selge seisukoha kastipõhise diskrimineerimise vastu ühiskonna igal tasandil;
  2. on siiski jätkuvalt mures püsivalt suure arvu teatatud ja teatamata hirmutegude ning laialt levinud puutumatusega seotud tavade, eriti kuivkäimlate käsitsi tühjendamise pärast;
  3. nõuab tungivalt, et India kesk-, osariigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametivõimud peaksid kinni oma lubadustest rakendada või vajaduse korral muuta olemasolevaid õigusakte, eelkõige registreeritud kaste ja registreeritud hõime (hirmutegude ennetamine) käsitlevat õigusakti, et puutumatuid ja teisi haavatavaid ühiskonnarühmi tulemuslikult kaitsta;
  4. rõhutab eriti vajadust luua ohvritele võimalus oma juhtumid politseis ja kohtuorganites turvaliselt registreerida, ning et politsei ja kohtuorganid peavad teatatud hirmutegudele ning muudele diskrimineerimise juhtudele tõsiselt reageerima;

Neljapäev, 13. detsember 2012

5. kutsub India parlamenti üles tegutsema vastavalt oma kavale võtta vastu uus seadus, millega keelustatakse kuivkäimlate käsitsi tühjendajate töö ja tagatakse selliste isikute rehabiliteerimine, ning kutsub India valitsust üles võtma vajalikke meetmeid selle seaduse viivitamatuks jõustamiseks;
  6. kutsub India ametivõime üles tunnistama kehtetuks välismaiseid toetusi reguleeriva õigusakti need sätted, mis ei vasta rahvusvahelistele standarditele ja võivad kahjustada vabaihenduste, kaasa arvatud puutumatute organisatsioonide ja muude India ühiskonna ebasoodsamas olukorras olevaid rühmi esindavate organisatsioonide tegevust, takistades neid rahvusvahelistelt abiandjatelt raha vastu võtmast;
  7. kutsub nõukogu, komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti, ELi inimõiguste eriesindajat ning ELi liikmesriike üles kujundama välja ELi poliitika kastipõhise diskrimineerimise suhtes ning kinnitama ÜRO tööalase ja päritolulise diskrimineerimise tõhusa kaotamise põhimõtete ja suuniste projekti ÜRO inimõiguste nõukogus;
  8. tervitab 2012. aasta septembris India keskvalitsuse heaks kiidetud laste ja noorukite töö (keelustamise) seadust, millega keelustatakse alla 14-aastaste laste töötamine kõigis sektorites ning alla 18-aastaste laste töötamine ohtlikes sektorites; kutsub India valitsust üles võtma vastu efektiivsed rakendusmeetmed, et kiiresti vähendada töötavate laste arvu, mis on maailmas suurim, ning võtta vastu õigusaktid, millega keelustataks täielikult lapstööjõu kasutamine vastavalt ILO suunistele;
  9. kutsub ELi ja liikmesriikide esindusi Indias üles lisama kastipõhise diskrimineerimise küsimuse oma dialoogidesse India ametivõimudega ning omistama prioriteeti programmidele, mis käsitlevad kastipõhist diskrimineerimist, sealhulgas hariduses, ning programmidele, milles keskendutakse eelkõige naistele ja tüdrukutele; loodab, et ELi tulevast koostööst Indiaga hinnatakse sellest seisukohast, kuidas see mõjutab kastipõhist diskrimineerimist;
  10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon India peaministrile, India õigus- ja kohtuministrile, India siseministrile, India sotsiaalse õigluse ja õiguste edendamise ministrile, nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, komisjonile, ELi inimõiguste eriesindajale, ELi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Rahvaste Ühenduse peasekretärile, ÜRO peasekretärile ning ÜRO Peaassamblee presidendile.
-

Teisipäev, 11. detsember 2012

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2012)0484

Hääletus parlamendikomisjoni täisliikme vaba koha korral (kodukorra artikli 187 lõike 1 tõlgendamine)**Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta otsus hääletuse kohta parlamendikomisjoni täisliikme vaba koha korral (kodukorra artikli 187 lõike 1 tõlgendamine) (2012/2254(REG))**

(2015/C 434/19)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni esimehe 27. novembri 2012. aasta kirja,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 211,

1. võtab vastu kodukorra artikli 187 lõike 1 järgmise tõlgenduse:

„Kui mõne parlamendikomisjoni täisliikme koht on vabaks jäänud, on samasse fraktsiooni kuuluval alalisel asendusliikmel õigus osaleda ajutiselt tema asemel hääletustel, kuni täisliikme koht vastavalt artikli 186 lõikele 5 ajutiselt täidetakse või, kui seda ei tehta, siis kuni uue täisliikme nimetamiseni. See õigus tuleneb parlamendi otsusest komisjonide arvulise koosseisu kohta ja selle eesmärk on tagada, et hääletamisel saaks osaleda sama arv asjaomase fraktsiooni liikmeid nagu enne koha vabaksjäämist.”

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus teavitamise eesmärgil nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 13. detsember 2012

P7_TA(2012)0502

Kirjalikke deklaratsioone käsitleva kodukorra artikli 123 ja seadusandlike algatusi käsitleva artikli 42 muutmine

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta otsus kirjalikke deklaratsioone ja seadusandlike algatusi käsitlevate Euroopa Parlamendi kodukorra artiklite 123 ja 42 muutmise kohta (2011/2058(REG))

(2015/C 434/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse parlamendi presidendi 11. novembri 2010. aasta kirja,
- võttes arvesse parlamendi poliitikaosakonna uuringut „Kirjalikud deklaratsioonid Euroopa Parlamendis – menetluse ja mõju läbivaatamine” (PE 462.424),
- võttes arvesse kodukorra artikleid 211 ja 212,
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A7-0242/2012)

ning arvestades järgmist:

- A. Euroopa Parlament on aastate jooksul märgatavalt laiendanud oma volitusi ja taganud endale olulised vahendid, mis võimaldavad tal mõjutada Euroopa Liidu otsustusprotsessi enamikus liidu tegevusvaldkondades;
- B. institutsioonid, kellele kirjalik deklaratsioon on adresseeritud, peaksid tagama nõuetekohaste meetmete võtmise;
- C. kirjalikud deklaratsioonid on kasulik vahend, et tõstatada liidu kodanikele erilist muret valmistavaid teemasid;
- D. kirjalikke deklaratsioone kasutatakse regulaarselt, kuid mitte eriti arvukalt; ainult väike osa neist saab parlamendi koosseisu enamuse vajaliku toetuse;
- E. suurem osa kirjalikke deklaratsioone aegub pärast kodukorras sätestatud ajavahemiku möödumist;
- F. enamik vastu võetud kirjalikke deklaratsioone on adresseeritud komisjonile, kes on teatavasti ainus institutsioon, kes on neis tõstatatud küsimustele vastanud;
- G. vastused piirduvad enamikul juhtudel sellega, et viidatakse korduvalt komisjoni käimasolevale tegevusele, ja neis nähakse ainult erandjuhtudel ette konkreetne tegevus, mille ajendiks on kirjalik deklaratsioon;
- H. parlamendi suurenenud õigusi ja Euroopa kodanikualgatuse kasutuselevõttu arvestades on kirjalike deklaratsioonide tähtsus muutunud, kuid need võivad siiski olla kasulik vahend, mille abil parlamendiliikmed saavad tõsta teadlikkust üldsusele huvi pakkuvatest teemadest;
- I. kirjalikel deklaratsioonidel on väga piiratud mõju nii päevakorra koostamisel kui ka institutsioonide tehtavate otsuste mõjutamisel ning nende tõhususest võib jääda eksitav mulje; õige kasutamise korral on neil siiski väärtus rahvaliku kampaaniavahendina; seadusandlikku tegevust nõudvate ettepanekute puhul tuleks kasutada artikli 42 lõiget 2, mis annab üksikutele parlamendiliikmetele tõelise võimaluse mõjutada liidu seadusandlust ja lisada teatav ettepanek parlamendi komisjonide töösse;

Neljapäev, 13. detsember 2012

- J. mõne kirjaliku deklaratsiooni kvaliteet ja asjakohasus, eriti kooskõla liidu pädevustega, nagu need on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu esimese osa I jaotises, ei pruugi olla piisav; seepärast võiks parlament järgmisel ametiajal hinnata kirjalikke deklaratsioone käsitlevate kodukorra uute sätete mõju ja uurida nende tulemuslikkust;
1. otsustab teha kodukorras järgmised muudatused;
  2. on seisukohal, et institutsioon, kellele kirjalik deklaratsioon on adresseeritud, peaks teavitama Euroopa Parlamenti kavandatud järelmeetmetest kolme kuu jooksul deklaratsiooni saamisest arvates; kavatseb püüda komisjoniga selles põhimõttes kokku leppida Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe läbivaatamise alastel järgmistel läbirääkimistel;
  3. tuletab meelde, et nimetatud muudatused jõustuvad järgmise osaistungjärgu esimesel päeval;
  4. kiidab heaks juhatuse otsuse piirata kirjalike deklaratsioonide laialdast reklaamimist, võimaldades sellega parlamendiliikmetel häirimatult istungisaali pääseda;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus teavitamise eesmärgil nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 6

Euroopa Parlamendi kodukord

Artikkel 42 – lõiked 2 ja 3

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

---

2. Iga parlamendiliige võib vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 225 parlamendile antud algatusõiguse raames esitada liidu seadusandliku ettepaneku.

3. Ettepanek esitatakse presidendile, kes **edastab selle läbivaatamiseks** vastutavale komisjonile. Enne edastamist tõlgitakse ettepanek nendesse liidu ametlikesse keeltesse, mida nimetatud komisjoni esimees kokkuvõtliku läbivaatamise seisukohast vajalikuks peab. Vastutav komisjon **teeb** otsuse edasise menetluse kohta kolme kuu jooksul alates edastamisest ja pärast ettepaneku **koostaja** ärakuulamist.

2. Iga parlamendiliige võib vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 225 parlamendile antud algatusõiguse raames esitada liidu seadusandliku ettepaneku. **Sellise ettepaneku võivad esitada koos kuni kümme parlamendiliiget. Ettepanekus märgitakse selle õiguslik alus ja ettepanekule võib lisada kuni 150 sõna pikkuse seletuskirja.**

3. Ettepanek esitatakse presidendile, kes **kontrollib, kas juriidilised nõuded on täidetud. President võib edastada ettepaneku selle õigusliku aluse sobivuse kohta arvamuse saamiseks õigusliku aluse sobivuse kontrollimise eest** vastutavale komisjonile. **Kui president kuulutab ettepaneku vastuvõetavaks, teeb ta selle täiskogul teatavaks ja edastab ettepaneku vastutavale komisjonile.**

Enne **vastutavale komisjonile** edastamist tõlgitakse ettepanek nendesse liidu ametlikesse keeltesse, mida nimetatud komisjoni esimees kokkuvõtliku läbivaatamise seisukohast vajalikuks peab.

Komisjon võib soovitada presidendil avada ettepaneku parlamendiliikmetele allkirjastamiseks vastavalt artikli 123 lõikes 1 a, lõikes 2 ja lõikes 5 sätestatud tingimustele ja tähtaegadele.

Neljapäev, 13. detsember 2012

Kehtiv tekst

Kui vastutav komisjon otsustab vastavalt artiklis 48 sätestatud menetlusele esitada ettepaneku parlamendile, mainitakse raporti pealkirjas **nimeliselt ettepaneku koostajat**.

Muudatusettepanek

Kui ettepanekule kirjutab alla parlamendi koosseisu enamus, tähendab see, et ettepanekut käsitleval raportil on esimeeste konverentsi luba. Komisjon koostab raporti artikli 48 kohaselt pärast ettepaneku koostajate ärakuulamist.

Kui ettepanekut ei avata täiendavaks allkirjastamiseks või kui sellele ei kirjuta alla parlamendi koosseisu enamus, teeb vastutav komisjon otsuse edasise menetluse kohta kolme kuu jooksul alates edastamisest ja pärast ettepaneku koostajate ärakuulamist.

Ettepaneku koostajaid mainitakse **nimeliselt** raporti pealkirjas.

Muudatusettepanek 1

Euroopa Parlamendi kodukord

Artikkel 123 – lõige 1

Kehtiv tekst

1. **Kuni viis** parlamendiliiget võivad esitada kirjaliku deklaratsiooni pikkusega kuni 200 sõna teema kohta, mis kuulub Euroopa Liidu **pädevusse ega hõlma** küsimusi, mida parajasti käsitletakse seadusandlikus protsessis. **President annab loa iga üksikjuhtumi puhul eraldi**. Kirjalikud deklaratsioonid **trükitakse** ametlikes keeltes ja jagatakse **laiali**. Need kantakse koos allakirjutanute nimedega registrisse. Register on avalik ning **asub** osaistungjärkude ajal istungisaali sissepääsu ees ja osaistungjärkude vahelisel ajal sobivas kohas, mille määrab kindlaks kvestorite kogu.

Muudatusettepanek

1. **Vähemalt kümme** parlamendiliiget **vähemalt kolmest fraktsioonist** võivad esitada kirjaliku deklaratsiooni pikkusega kuni 200 sõna, **mis seondub eranditult** teemaga, mis kuulub Euroopa Liidu **pädevusse**. **Deklaratsiooni sisu ei tohi väljuda deklaratsiooni vormi raamidest**. **Eelkõige ei tohi see nõuda seadusandlikku tegevust, sisaldada otsust küsimustes, mille vastuvõtmiseks on kodukorras sätestatud kindel kord ja pädevus, ega käsitleda küsimusi, mida parlamendis parajasti menetletakse**.

1 a. Edasise menetlemise luba antakse iga juhtumi puhul **presidendi põhjendatud otsusega vastavalt lõikele 1**. Kirjalikud deklaratsioonid **avaldatakse** ametlikes keeltes **parlamendi veebisaidil** ja jagatakse **elektroniliselt kõikidele parlamendiliikmetele**. Need kantakse koos allakirjutanute nimedega **elektronilisse** registrisse. Register on avalik ning **sellega saab tutvuda parlamendi veebisaidil**. **President säilitab ka kirjalike deklaratsioonide ja neile antud allkirjade paberkoopiad**.

Neljapäev, 13. detsember 2012

Muudatusettepanek 2
Euroopa Parlamendi kodukord
Artikkel 123 – lõige 2

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

2. Iga parlamendiliige võib anda registrisse kantud deklaratsioonile oma allkirja.

2. Iga parlamendiliige võib anda **elektronilisse** registrisse kantud deklaratsioonile oma allkirja. **Kolmekuulise ajavahemiku jooksul alates deklaratsiooni registrisse kandmisest võib allkirja igal ajal tagasi võtta. Parlamendiliikmel, kes võtab allkirja tagasi, ei ole lubatud deklaratsioonile uuesti alla kirjutada.**

Muudatusettepanek 7
Euroopa Parlamendi kodukord
Artikkel 123 – lõige 3

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

3. Kui **deklaratsioonile** on alla kirjutanud parlamendi koosseisu enamus, teatab president sellest parlamendile, allakirjutanut **nimed avaldatakse protokollis ja deklaratsioon avaldatakse vastuvõetud tekstina.**

3. Kui **pärast kolme kuu möödumist deklaratsiooni registrisse kandmisest on sellele** alla kirjutanud parlamendi koosseisu enamus, teatab president sellest parlamendile. **Deklaratsioon, mis ei ole parlamendi jaoks siduv, avaldatakse protokollis koos** allakirjutanut **nimedega.**

Muudatusettepanek 4
Euroopa Parlamendi kodukord
Artikkel 123 – lõige 4 a (uus)

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

4a. Kui institutsioonid, kellele vastuvõetud deklaratsioon on adresseeritud, ei teavita parlamenti kavandatud järelmeetmetest kolme kuu jooksul deklaratsiooni saamisest arvates, võetakse küsimus deklaratsiooni ühe koostaja taotlusel vastutava komisjoni järgmise koosoleku päevakorda.

Muudatusettepanek 5
Euroopa Parlamendi kodukord
Artikkel 123 – lõige 5

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

5. Kirjalik deklaratsioon, mis on olnud registris üle kolme kuu ja millele ei ole selleks ajaks alla kirjutanud vähemalt pool parlamendi koosseisust, aegub.

5. Kirjalik deklaratsioon, mis on olnud registris üle kolme kuu ja millele ei ole selleks ajaks alla kirjutanud vähemalt pool parlamendi koosseisust, aegub; **seda kolmekuulist tähtaega ei ole võimalik pikendada.**

Teisipäev, 11. detsember 2012

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2012)0466

Makromajandusliku finantsabi andmine Kirgiisi Vabariigile ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus makromajandusliku finantsabi andmise kohta Kirgiisi Vabariigile (COM(2011)0925 – C7-0521/2011 – 2011/0458(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0925),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 209, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0521/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A7-0208/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0458

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2013/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Kirgiisi Vabariigile

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 209,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

Teisipäev, 11. detsember 2012

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) ELi koostöö Kirgiisi Vabariigiga põhineb 1999. aastal jõustunud partnerlus- ja koostöölepingul. EL kohaldab Kirgiisi Vabariigi suhtes üldist soodustuste süsteemi.
- (2) Kirgiisi majandust mõjutasid 2009. aastal alanud rahvusvaheline finantskriis ja 2010. aasta juunis puhkenud rahvustevahelised rahutused, mis takistasid majandustegevust, mistõttu suurenesid avaliku sektori kulutused seoses majanduse taastamise ja sotsiaalabiga ning tekkis märkimisväärne maksebilansi ja eelarve puudujääk.
- (3) 2010. aasta juulis toimunud kõrgetasemelisel rahastajate kohtumisel lubas rahvusvaheline üldsus anda Kirgiisi Vabariigile majanduse elavdamiseks 1,1 miljardit USA dollarit abi. EL teatas kõnealusel kõrgetasemelisel rahastajate kohtumisel, et annab Kirgiisi Vabariigile kuni 117,9 miljonit eurot finantsabi.
- (4) ELi välisasjade nõukogu tunnustas Kirgiisi Vabariiki käsitlevates 26. juuli 2010. aasta järeldustes Kirgiisi uue valitsuse jõupingutusi demokraatliku institutsioonilise raamistiku kehtestamisel ja kutsus komisjoni üles „jätkama Kõrgõzstani ametivõimudele abi osutamist, sh uute abiprogrammide kaudu, reformiprogrammi rakendamisel ning riigi säästva majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamisel”.
- (5) ELi poliitiline ja majanduslik toetus noorele parlamentaarsele demokraatialle oleks poliitiline signaal ELi tugevast toetusest demokraatlikele reformidele Kesk-Aasias, mis on kooskõlas ELi asjaomase poliitikaga, mis on sätestatud Kesk-Aasia strateegias aastateks 2007–2013 ja mida on väljendatud ELi juhtide avaldustes.
- (6) Kirgiisi Vabariigi majanduse kohandamiseks ja reformiks annab Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) finantsabi. IMF ja Kirgiisi ametiasutused sõlmisid 2011. aasta juunis kokkuleppe kolmeaastase laiendatud rahastamisvahendi (maht 66,6 miljonit SDRi) rakendamises riigi toetamiseks.
- (7) EL kavatseb anda Kirgiisi Vabariigile sektoripõhist eelarvetoetust arengukoostöö rahastamisvahendi raames kokku 33 miljonit eurot aastatel 2011–2013, et toetada reforme sotsiaalkaitse, hariduse ja avaliku sektori finantsjuhtimise valdkonnas.
- (8) Halveneva majandusolukorra ja tulevikuväljavaadete tõttu palus Kirgiisi Vabariik 2010. aastal Euroopa Liidult makromajanduslikku finantsabi.
- (9) Pidades silmas asjaolu, et pärast IMF-lt ja Maailmapangalt saadava makromajandusliku abi arvesse võtmist on jätkuvalt maksebilansi puudujääk, ja võttes arvesse välispositsiooni haavatavust välismõjudest, mistõttu tuleb tagada piisavas mahu välisvaluutareserve, on praeguses erandlikus olukorras asjakohane anda Kirgiisi Vabariigile makromajanduslikku finantsabi. ELi makromajanduslik abiprogramm Kirgiisi Vabariigile (edaspidi „liidu makromajanduslik abi”) toetaks riigi majanduse stabiliseerimist ja struktuurireformikava, täiendades IMFi rahastamisvahendeid.
- (10) Liidu makromajanduslik finantsabi ei peaks mitte üksnes täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid, vaid tagama ka liidu osaluse lisandväärtuse.
- (11) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi oleks õiguslikult ja olemuslikult kooskõlas liidu välistegevuse eri valdkondade ja muu asjaomase poliitikaga.
- (12) Liidu makromajandusliku finantsabi konkreetne eesmärk on suurendada tõhusust, läbipaistvust ja vastutust Kirgiisi Vabariigi rahanduse juhtimisel. Kõnealuste eesmärkide saavutamist peaks komisjon korrapäraselt seirama.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seisukoht.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- (13) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise aluseks olevad tingimused peaksid kajastama liidu poolt Kirgiisi Vabariigi suhtes kohaldatava poliitika peamisi põhimõtteid ja eesmärke.
- (14) Selleks et tagada kõnealuse makromajandusliku finantsabiga seotud ELi finantshuvide tõhus kaitse, peaks Kirgiisi Vabariik võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abi puhul pettuste, korrupsiooni ja rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Samuti peaks abi kasutamist asjakohaselt kontrollima komisjon ja auditeerima kontrollikoda.
- (15) Finantsabi andmisega ei piirata eelarvepädeva institutsiooni volitusi.
- (16) Abi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ning majandus- ja rahanduskomitee suudaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud suundumustest ning edastama neile asjakohaseid dokumente.
- (17) Selleks et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes⁽¹⁾.
- (18) Liidu makromajandusliku finantsabiga seotud majanduspoliitilised tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Kirgiisi Vabariigi ametiasutustega läbirääkimisi kõnealuste tingimuste üle määruse (EL) nr 182/2011 kohase liikmesriikide komitee järelevalve all. ~~Asjaoluga, et abi ülemmäär on piiratud, on koosõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 2 lõike 3 teise lausega põhjendatud võtta vastastikuse mõistmise memorandum vastu nõuandemehhanismide raames. [ME 1]~~
- (19) IMFi määratluse kohaselt kuulub Kirgiisi Vabariik kategooriasse „tärgava majandusega riigid ja arengumaad”, samas kui Maailmapanga määratluse kohaselt kuulub Kirgiisi Vabariik rühma „madala sissetulekuga riigid” ja „IDA-riigid”. ÜRO-OHRLLS⁽²⁾ määratluse kohaselt kuulub Kirgiisi Vabariik kategooriasse „sisemaa arengumaa” ning OECD arenguabikomitee on Kirgiisi Vabariigi määranud „muude madala sissetulekuga riikide” loendisse. Seega tuleks Kirgiisi Vabariiki käsitada arengumaana ELi toimimise lepingu artikli 208 tähenduses ning seepärast on käesoleva otsuse õiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 209,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Euroopa Liit annab Kirgiisi Vabariigile kuni 30 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi, et toetada Kirgiisi Vabariigi majanduse stabiliseerimist ning katta maksebilansi vajadusi, mis on kindlaks määratud vastavalt IMFi abiprogrammis antud hinnangule. Nimetatud summast antakse kuni 15 miljonit eurot laenuna ja kuni 15 miljonit eurot toetusena. Kõnealuse makromajandusliku finantsabi väljamaksmine eeldab, et eelarvepädevad institutsioonid kiidavad 2013. aasta eelarve heaks. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendi rahastamiseks volitatakse komisjoni vajalikud vahendid Euroopa Liidu nimel laenama. Laenu maksimaalne tähtaeg on 15 aastat.
2. Liidu makromajandusliku finantsabi andmist korraldab komisjon koosõlas IMFi ja Kirgiisi Vabariigi vahel sõlmitud kokkulepetega ning ELi ja Kirgiisi Vabariigi partnerlus- ja koostöölepingus ning Kesk-Aasia strateegias (2007–2013) sätestatud peamiste põhimõtete ja eesmärkidega. Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ning majandus- ja rahanduskomiteed finantsabi haldamise arengutest ning esitab neile asjakohased dokumendid.
3. Euroopa Liidu finantsabi antakse kaheks aastaks alates esimesest päevast pärast artikli 2 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumini jõustumist.

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽²⁾ Vähim arenenud riikidega, sisemaa arengumaadega ja arengumaade hulka kuuluvate väikeste saareriikidega tegelev ÜRO kõrge esindaja büroo.

Teisipäev, 11. detsember 2012

Artikkel 2

1. Komisjonile, kes toimib vastavalt artikli 6 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele, antakse volitused, et leppida Kirgiisi Vabariigi ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmisega seotud majanduspoliitilised ja finantstingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis, mis hõlmab muu hulgas nende täitmise ajakava (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“). Vastastikuse mõistmise memorandumis kindlaks määratud majanduspoliitilised ja finantstingimused on kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega. Nende tingimuste eesmärk on suurendada antava abi, sealhulgas Kirgiisi Vabariigi rahanduse juhtimise tõhusust ja läbipaistvust ning sellega seotud aruandekohustusi. Kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavaid edusamme seirab komisjon korrapäraselt. Üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse toetuslepingus ja laenulepingus, mille komisjon ja Kirgiisi Vabariigi ametiasutused sõlmivad.

2. Euroopa Liidu finantsabi rakendamise ajal kontrollib komisjon abi seisukohast oluliste Kirgiisi Vabariigi finantseeskirjade, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust ning kokkulepitud ajakavast kinnipidamist.

3. Komisjon kontrollib korrapäraselt Kirgiisi Vabariigi majanduspoliitika sobivust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidega ning kokkulepitud majanduspoliitiliste tingimuste rahuldavat täitmist. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapanga ning vajaduse korral majandus- ja rahanduskomiteega.

Artikkel 3

1. Kui lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, teeb komisjon Euroopa Liidu finantsabi Kirgiisi Vabariigile kättesaadavaks kahes osas, millest mõlemad sisaldavad toetus- ja laenukomponenti. Osamaksete suurus määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Komisjoni teeb otsuse osamakset välja maksta eeldusel, et vastastikuse mõistmise memorandumis kinnitatud majanduspoliitilised tingimused on rahuldavalt täidetud. Teine osamakse tehakse kõige varem kolm kuud pärast esimest osamaksetegemist.

3. Raha kantakse Kirgiisi Vabariigi Keskpanka. Vastavalt vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitavatele tingimustele ja sealhulgas eeldusel, et täiendav rahastusvajadus leiab kinnitust, võib raha üle kanda Kirgiisi Vabariigi riigikassasse, keda käsitatakse lõpp-abisaajana.

Artikkel 4

1. Euroopa Liidu abi laenukomponendiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes ühe ja sama väärtuspäeva kursiga ning nende puhul on välistatud laenuvõttagade muutmine ja nendest ei tulene Euroopa Liidule valuuta- ja intressimäärariski ega mingeid muid kommertsriske.

2. Komisjon võtab Kirgiisi Vabariigi soovi korral vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse varasema tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kirgiisi Vabariigi taotluse korral ja kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandamist, võib komisjon oma esialgse laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused ümber korraldada. Refinantseerimine ja tingimuste ümberkorraldamine toimub kooskõlas lõikes 1 sätestatud tingimustega ega põhjusta võetud laenu keskmise kestuse pikenemist ega refinantseerimise või tingimuste ümberkorraldamise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Kirgiisi Vabariik kannab kõik Euroopa Liidu kulud, mis on seotud käesoleva otsuse alusel laenu võtmise ja andmise tehingutega.

5. Lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute edenemisest teavitatakse Euroopa Parlamenti ning majandus- ja rahanduskomiteed.

Teisipäev, 11. detsember 2012

Artikkel 5

Euroopa Liidu finantsabi rakendamine toimub vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust⁽¹⁾, ja selle rakenduseeskirjadele. Kirgiisi Vabariigi ametiasutustega sõlmitavas vastastikuse mõistmise memorandumis, laenulepingus ja toetuslepingus sätestatakse muu hulgas asjakohased meetmed, mis Kirgiisi Vabariigil tuleb võtta, et vältida kõnealuse abiga seoses pettust, korrupsiooni ja muud eeskirjade eiramist ning võidelda selle vastu. Rahaliste vahendite haldamise ja väljamaksmise suurema läbipaistvuse tagamiseks nähakse vastastikuse mõistmise memorandumis, laenulepingus ja toetuslepingus ühtlasi ette komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti kontrollitegevus, sealhulgas õigus teostada kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi. Samuti nähakse neis dokumentides ette Euroopa Kontrollikoja võimalus viia läbi auditeid, sealhulgas vajadusel kohapealseid auditeid.

Artikkel 6

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 7

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal ja hinnangu sellele. Aruandes käsitletakse vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste täitmist ja Kirgiisi Vabariigi jooksvaid majandus- ja eelarvetulemusi ning näidatakse, et komisjoni otsus abi osamaksed välja maksta on nendega kooskõlas.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kahe aasta jooksul pärast artikli 1 lõikes 3 osutatud abiperioodi lõppemist järelhindamise aruande.

Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

Teisipäev, 11. detsember 2012

P7_TA(2012)0467

Kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programm ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu määrus, milles käsitletakse kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programmi ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 106/2008 ühenduse kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programmi kohta (COM(2012)0109 – C7-0077/2012 – 2012/0049(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0109),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 194 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0077/2012),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. aprilli 2012. aasta arvamust⁽¹⁾,
  - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 26. oktoobri 2012. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A7-0382/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0049

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 106/2008 ühenduse kontoriseadmete energiatõhususmäärgistuse programmi kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 174/2013) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 191, 29.6.2012, lk 142.

Teisipäev, 11. detsember 2012

P7_TA(2012)0471

Üleminekukord liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel sõlmitud investeringuid käsitlevate kahepoolsete lepingute jaoks ***II

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse üleminekukord liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete investeerimislepingute jaoks (11917/1/2012 – C7-0328/2012 – 2010/0197(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2015/C 434/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (11917/1/2012 – C7-0328/2012),
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2010)0344) suhtes,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esimehe 31. mai 2012. aasta kirja, milles ta võttis kohustuse soovitada kiita täiskogu istungil heaks nõukogu esimese lugemise seisukoht,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 72,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusel teisele lugemisele (A7-0389/2012),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
  2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse;
  3. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
  4. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
  5. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus

Asjaolu, et käesolevas määruses, sealhulgas põhjendustes 17, 18 ja 19, nähakse ette määruses (EL) nr 182/2011 osutatud menetluste kasutamine, ei kujuta presedenti tulevaste määruste jaoks, millega lubatakse liidul anda ELi toimimise lepingu

⁽¹⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 203.

Teisipäev, 11. detsember 2012

artikli 2 lõike 1 kohaselt liikmesriikidele volitused menetleda ja võtta vastu õiguslikult siduvaid akte liidu ainupädevuse valdkonnas. Lisaks ei käsitleta asjaolu, et käesolevas määruses kasutatakse nõuandemenetlust ja mitte kontrollimenetlust, pretsedendina tulevaste määruste jaoks, millega luuakse ühise kaubanduspoliitika raamistik.

P7_TA(2012)0472

Makromajandusliku finantsabi andmine Gruusiale ***II

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale (05682/1/2012 – C7-0221/2012 – 2010/0390(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2015/C 434/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05682/1/2012 – C7-0221/2012),
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2010)0804) suhtes,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 66,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A7-0363/2012),
1. võtab vastu allpool toodud teise lugemise seisukoha;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC2-COD(2010)0390

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2013/EL täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 212 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

⁽¹⁾ ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 211.

Teisipäev, 11. detsember 2012

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Gruusia ja Euroopa Liidu vaheliste suhete aluseks on Euroopa naabruspoliitika. 2006. aastal leppisid Euroopa Liit ja Gruusia kokku Euroopa naabruspoliitika tegevuskavas, milles on seatud ELi ja Gruusia vaheliste suhete arengu keskpika perioodi eesmärgid. 2010. aastal alustasid liit ja Gruusia läbirääkimisi, et sõlmida assotsieerimisleping, mis asendaks praeguse partnerlus- ja koostöölepingu ⁽²⁾. ELi ja Gruusia vahelisi suhteid tugevdab veelgi hiljuti algatatud idapartnerluse projekt.
- (2) 1. septembril 2008 toimunud Euroopa Ülemkogu erakorralisel kohtumisel kinnitati liidu valmisolekut tihendada Gruusia ja Venemaa vahel 2008. aasta augustis toimunud relvakonflikti järel ELi ja Gruusia suhteid.
- (3) Gruusia majandust on alates 2008. aasta kolmandast kvartalist mõjutanud rahvusvaheline finantskriis, mille tagajärjeks on SKP vähenemine, eelarvetulu kahanemine ja suurem vajadus välisrahastuse järele.
- (4) 22. oktoobril 2008. aastal toimunud rahvusvahelisel rahastajate konverentsil lubas rahvusvaheline üldsus toetada Gruusia majanduse elavdamist vastavalt ÜRO ja Maailmapanga ühise abivajaduste hindamise tulemustele.
- (5) Liit andis teada, et annab Gruusiale finantsabi kuni 500 miljonit eurot.
- (6) Gruusia majanduse kohandamine ja elavdamine toimub Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) finantsabi toel. 2008. aasta septembris sõlmis Gruusia Rahvusvahelise Valuutafondiga 750 miljoni USA dollari suuruse tugilaenulepingu, mille eesmärk oli aidata Gruusia majandusel finantskriisi tingimustes kohaneda.
- (7) Gruusia majanduse süveneva surutise ja IMFi programmi aluseks olevate majandusprognoside vajaliku läbivaatamise tagajärjel ning Gruusia kasvanud välisrahastamisvajaduse tõttu jõudsid Gruusia ja IMF kokkuleppele tugilaenu suurendamises 424 miljoni USA dollari võrra, mille IMFi juhatus 2009. aasta augustis heaks kiitis.
- (8) Liit kavatseb aastatel 2010–2012 eraldada Gruusiale Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi raames eelarvetoetusi 37 miljonit eurot aastas.
- (9) Gruusia on palunud liidult oma halveneva majandusolukorra ja -väljavaate tõttu makromajanduslikku finantsabi.
- (10) Et Gruusia maksebilansis on endiselt olemas vajadus lisarahastamise järele, tuleb makromajanduslikku finantsabi pidada praeguses eriolukorras asjakohaseks vastuseks Gruusia taotlusele, et koostöimes IMFi käimasoleva programmiga toetada majanduse stabiliseerumist.
- (11) Liidu makromajanduslik finantsabi Gruusiale („liidu makromajanduslik finantsabi“) ei peaks mitte üksnes täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid, vaid tagama ka liidu osaluse lisandväärtuse.
- (12) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi oleks õiguslikult ja olemuslikult kooskõlas liidu välistegevuse eri valdkondade ja muu asjaomase poliitikaga.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 10. mai 2011. aasta seisukoht (ELT C 377 E, 7.12.2012, lk 211) ja nõukogu 10. mai 2012. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 291 E, 27.9.2012, lk 1). Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seisukoht.

⁽²⁾ Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning Gruusia vaheline partnerlus- ja koostööleping (EÜT L 205, 4.8.1999, lk 3).

Teisipäev, 11. detsember 2012

- (13) Liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsete eesmärkidega tuleks suurendada tõhusust, läbipaistvust ja aruandekohustust. Kõnealuste eesmärkide üle peaks komisjon korrapäraselt järelevalvet tegema.
- (14) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise aluseks olevad tingimused peaksid kajastama liidu Gruusia-poliitika peamisi põhimõtteid ja eesmärgi.
- (15) Et tagada liidu makromajandusliku finantsabi puhul liidu finantshuvide tõhus kaitse, on Gruusial vaja vastu võtta asjakohased meetmed kõnealuse finantsabi puhul pettuste, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Samuti peaks abi kasutamist asjakohaselt kontrollima komisjon ja auditeerima kontrollikoda.
- (16) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega ei piirata eelarvepädevate institutsioonide volitusi.
- (17) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Tagamaks, et Euroopa Parlament ning majandus- ja rahanduskomitee saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud arengutest ja esitama neile asjakohaseid dokumente.
- (18) Et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks rakendamisvolitused anda komisjonile. Neid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit annab Gruusiale maksimaalselt 46 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi („liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada Gruusia majanduslikku stabiliseerumist ning katta maksebilansi vajadusi, nagu need on kindlaks määratud IMFi käimasolevas programmis. Nimetatud maksimumsummast antakse kuni 23 miljonit eurot toetusena ja kuni 23 miljonit eurot laenuna. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmine eeldab, et eelarvepädevad institutsioonid kiidavad 2013. aasta eelarve heaks.
2. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendi rahastamiseks volitatakse komisjoni vajalikud vahendid liidu nimel laenama. Laenu maksimaalne tähtaeg on 15 aastat.
3. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmist korraldab komisjon kooskõlas IMFi ja Gruusia vahel sõlmitud kokkulepete või ühiste arusaamadega ning ELi ja Gruusia partnerlus- ja koostöölepingus sätestatud peamiste põhimõtete ja eesmärkidega. Komisjon teavitab liidu makromajandusliku finantsabi haldamise arengutest korrapäraselt Euroopa Parlamenti ning majandus- ja rahanduskomiteed ning esitab neile asjakohased dokumendid.
4. Liidu makromajanduslikku finantsabi on võimalik saada kaheks aastaks ja kuueks kuuks alates esimesest päevast pärast artikli 2 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumini jõustumist.

Artikkel 2

1. Komisjon võtab kooskõlas artikli 6 lõikes 2 osutatud **nõuandemenetlusega** vastu vastastikuse mõistmise memorandumini, milles sisalduvad liidu makromajandusliku finantsabi andmise suhtes kohaldatavad majanduspoliitilised ja finantstingimused, sealhulgas nende täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis kindlaks määratud majanduspoliitilised ja finantstingimused on kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud kokkulepete ja ühiste arusaamadega. Nende tingimuste eesmärk on suurendada liidu makromajandusliku finantsabi ja sealhulgas Gruusia riigi rahanduse juhtimise tõhusust ja läbipaistvust ning sellega seotud aruandekohustusi. Kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavate

---

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

Teisipäev, 11. detsember 2012

edusammude üle teostab komisjon korrapäraselt järelevalvet. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse toetuslepingus ja laenulepingus, mille komisjon ja Gruusia ametiasutused sõlmivad.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamise ajal kontrollib komisjon abi seisukohast oluliste Gruusia finantseeskirjade, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust ning samuti Gruusia poolset kinnipidamist kokkulepitud ajakavast.

3. Komisjon kontrollib korrapäraselt Gruusia majanduspoliitika sobivust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidega ning kokkulepitud majanduspoliitiliste tingimuste rahuldavat täitmist. Selleks teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapangaga ning vajaduse korral majandus- ja rahanduskomiteega.

Artikkel 3

1. Kui lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks kahes osas, millest mõlemad sisaldavad toetus- ja laenukomponenti. Mõlema osamakse suurus määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Komisjoni teeb otsuse osamakseid välja maksta eeldusel, et vastastikuse mõistmise memorandumis kinnitatud majanduspoliitilised ja finantstingimused on rahuldavalt täidetud. Teine osamakse tehakse kõige varem kolm kuud pärast esimest osamakse tegemist.

3. Liidu vahendid makstakse Gruusia Keskpanka. Vastavalt vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitavatele tingimustele ja sealhulgas eeldusel, et täiendav eelarve rahastamise vajadus leiab kinnitust, võib liidu vahendid maksta Gruusia riigikassasse, keda käsitatakse lõppabisajajana.

Artikkel 4

1. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes sama väärtuspäevaga ning nende puhul on välistatud laenutähtaegade muutmine ja nendest ei tulene liidule valuuta- või intressimäärariski ega mingeid muid kommertsriske.

2. Komisjon võtab Gruusia taotlusel vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse varasema tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka komisjoni laenuvõtmise tehingute tingimustesse.

3. Gruusia taotlusel ja kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandamist, võib komisjon oma esialgse laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused ümber korraldada. Refinantseerimine ja tingimuste ümberkorraldamine toimub kooskõlas lõikes 1 sätestatud tingimustega ega põhjusta võetud laenu keskmise kestuse pikenemist ega refinantseerimise või tingimuste ümberkorraldamise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Gruusia kannab kõik liidu kulud, mis on seotud käesoleva otsuse alusel laenu võtmise ja andmise tehingutega.

5. Komisjon teavitab lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute edenemisest Euroopa Parlamenti ning majandus- ja rahanduskomiteed.

Artikkel 5

Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamine toimub vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust⁽¹⁾, ja selle rakenduseeskirjadele⁽²⁾. Gruusia ametiasutustega kokkulepitavas vastastikuse mõistmise memorandumis, laenulepingus ja toetuslepingus sätestatakse erimeetmed pettuse, korruptsiooni ja mis tahes muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks seoses liidu makromajandusliku finantsabiga. Selleks et tagada rahaliste vahendite haldamise ja väljamaksmise parem läbipaistvus, nähakse vastastikuse mõistmise memorandumis, laenulepingus ja toetuslepingus ühtlasi ette komisjoni,

⁽¹⁾ ELT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1).

Teisipäev, 11. detsember 2012

sealhulgas Euroopa Pettustevastase Ameti kontrollitegevus, sealhulgas õigus teostada kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi. Samuti nähakse nendes dokumentides ette Euroopa Kontrollikoja võimalus viia läbi auditeid, sealhulgas vajadusel kohapealseid auditeid.

Artikkel 6

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 **artiklit 4**. ~~Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.~~

Artikkel 7

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal ja hinnangu sellele. Aruandes käsitletakse seoseid vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste, Gruusia aktuaalsete majandus- ja eelarvetulemuste ning komisjoni otsuste vahel liidu makromajandusliku finantsabi osamaksed välja maksta.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppu järeelhindamisaruande.

Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

...

Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja
[ME 1]

Nõukogu nimel
president

P7_TA(2012)0473

Euroopa Meresõiduohutuse Amet ***II

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (10090/2/2012 – C7-0329/2012 – 2010/0303(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2015/C 434/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (10090/2/2012 – C7-0329/2012),
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. veebruari 2011. aasta arvamust⁽¹⁾,
- pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

⁽¹⁾ ELT C 107, 6.4.2011, lk 68.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta⁽¹⁾ komisjoni ettepaneku kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2010)0611),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 72,
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni soovitus teisele lugemisele (A7-0387/2012),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
  2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
  3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
  4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TA(2012)0474

Ühtse patendikaitse loomine ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus töhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (COM(2011)0215 – C7-0099/2011 – 2011/0093(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0215),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 118 esimest lõiku, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0099/2011),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Hispaania Saadikute Kongressi ja Hispaania Senati ning Itaalia Saadikutekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 19. novembri 2012. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A7-0001/2012),

---

⁽¹⁾ 15. detsembril 2011. aastal vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0581.

Teisipäev, 11. detsember 2012

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0093

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012 tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 1257/2012) lõplikule kujule).

P7_TA(2012)0475

Ühtne patendikaitse *

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas kohaldatava tõlkekorralduse osas (COM(2011)0216 – C7-0145/2011 – 2011/0094(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2015/C 434/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2011)0216),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 118 teist lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0145/2011),
  - võttes arvesse Hispaania Saadikute Kongressi ja Hispaania Senati ning Itaalia Saadikutekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A7-0002/2012),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

Teisipäev, 11. detsember 2012

4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhendus 6

Komisjoni ettepanek

- (6) Kuna Euroopa Patendiamet vastutab Euroopa patentide andmise eest, tuleks ühtse mõjuga Euroopa patentide tõlkekorraldus rajada Euroopa Patendiameti praegusele menetluskorrale. Sellise korralduse eesmärk peaks olema vajaliku tasakaalu saavutamine ettevõtjate majanduslike huvide ning avalike huvide vahel menetluskulude ja tehnilise teabe kättesaadavuse osas.

Muudatusettepanek

- (6) Kuna Euroopa Patendiamet vastutab Euroopa patentide andmise eest, tuleks ühtse mõjuga Euroopa patentide tõlkekorraldus rajada Euroopa Patendiameti praegusele menetluskorrale. Sellise korralduse eesmärk peaks olema vajaliku tasakaalu saavutamine ettevõtjate, **eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate** majanduslike huvide ning avalike huvide vahel menetluskulude ja tehnilise teabe kättesaadavuse osas.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhendus 9

Komisjoni ettepanek

- (9) Selleks et hõlbustada eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääsu ühtse mõjuga Euroopa patentidele, peaksid taotlejad, kelle keel ei ole üks Euroopa Patendiameti ametlik keel, saama esitada oma patenditaotlused Euroopa Patendiametile mis tahes muus ELi ametlikus keeles. Täiendava meetmena peaks Euroopa Patendiamet **nende taotlejate jaoks**, kes saavad ühtse mõjuga Euroopa patendi ja kelle elukoht või peamine tegevuskoht on sellises ELi liikmesriigis, mille ametlik keel ei ole ükski Euroopa Patendiameti ametlik keel, **kooskõlas määruse xx/xx [sisulised sätted] artikliga 12** lisaks Euroopa Patendiametis juba kohaldatavatele meetmetele **sisse seadma** selliste lisakulude hüvitamise süsteemi, mis on seotud sellest keelest Euroopa Patendiameti menetluskeelde tõlkimisega.

Muudatusettepanek

- (9) Selleks et hõlbustada eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääsu ühtse mõjuga Euroopa patentidele, peaksid taotlejad, kelle keel ei ole üks Euroopa Patendiameti ametlik keel, saama esitada oma patenditaotlused Euroopa Patendiametile mis tahes muus ELi ametlikus keeles. Täiendava meetmena peaks Euroopa Patendiamet **väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, füüsiliste isikute ja mittetulundusorganisatsioonide puhul**, kes saavad ühtse mõjuga Euroopa patendi ja kelle elukoht või peamine tegevuskoht on sellises ELi liikmesriigis, mille ametlik keel ei ole ükski Euroopa Patendiameti ametlik keel, **kohaldama** lisaks Euroopa Patendiametis juba kohaldatavatele meetmetele selliste lisakulude hüvitamise süsteemi, mis on seotud sellest keelest Euroopa Patendiameti menetluskeelde tõlkimisega. **Lisakulude hüvitamise süsteemi peaks haldama Euroopa Patendiamet kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [.../2012] (tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas) artikliga 9.**

Teisipäev, 11. detsember 2012

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9a) *Täiendavate tõlkekulude hüvitamise tingimused ja määr tuleks määrata kindlaks selliselt, et kindlustataks põhimõtteliselt kõigi tõlkekulude katmine; oluline on määrata kindlaks lehekülje maksumuse ülemmäär, et kajastada tavalist keskmist tõlke turuhinda ning vältida kuritarvitamist.*

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (10) Selleks et edendada patenditeabe kättesaadavust ja tehnoloogilise oskusteabe levitamist, peaksid patenditaotluste ja -kirjelduste masintõlked kõigisse ELi ametlikesse keeltesse olema kättesaadavad nii kiiresti kui võimalik. Masintõlget on arendanud Euroopa Patendiamet ja see on väga oluline vahend, mille abil püütakse parandada juurdepääsu patenditeabele ja levitada laialdaselt tehnoloogilist oskusteavet. Kõigisse ELi ametlikesse keeltesse tõlgitud Euroopa patendi taotluste ja kirjelduste õigeaegne kättesaadavus oleks kasulik kõigile Euroopa patendisüsteemi kasutajatele. Masintõlked on Euroopa Liidu poliitika oluline element. Selliste masintõlgete eesmärk oleks ainult teavitamine ja neil ei tohiks olla mingisugust õiguslikku mõju.
- (10) Selleks et edendada patenditeabe kättesaadavust ja tehnoloogilise oskusteabe levitamist, peaksid patenditaotluste ja -kirjelduste masintõlked kõigisse ELi ametlikesse keeltesse olema kättesaadavad nii kiiresti kui võimalik. Masintõlget on arendanud Euroopa Patendiamet ja see on väga oluline vahend, mille abil püütakse parandada juurdepääsu patenditeabele ja levitada laialdaselt tehnoloogilist oskusteavet. Kõigisse ELi ametlikesse keeltesse tõlgitud Euroopa patendi taotluste ja kirjelduste õigeaegne kättesaadavus oleks kasulik kõigile Euroopa patendisüsteemi kasutajatele. Masintõlked on Euroopa Liidu poliitika oluline element. Selliste masintõlgete eesmärk oleks ainult teavitamine ja neil ei tohiks olla mingisugust õiguslikku mõju. **Need tuleks teha internetis tasuta kättesaadavaks patenditaotluse ja antud patendi avaldamisel.**

Teisipäev, 11. detsember 2012

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (11a) *Pärast üleminekuperioodi lõppu peaks Euroopa Patendiamet jätkuvalt avaldama taotleja vabatahtlikult esitatud Euroopa patendi kirjelduse täiendava tõlke inglise keelde. Sellega saavutatakse parem rahvusvaheline tuntus ja vähendatakse võimalust, et rikkujad väidavad, et ta tegutses heas usus.*

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega rakendatakse nõukogu otsusega 2011/167/EL lubatud tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas kohaldatava tõlkekorralduse osas.

1. Käesoleva määrusega rakendatakse nõukogu otsusega 2011/167/EL lubatud tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas kohaldatava tõlkekorralduse osas. **Määrusega reguleeritakse ühtse toimega Euroopa patentide tõlkekorraldust.**

1a. *Käesolev määrus ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 342 kohaselt liidu institutsioonide keelte kohta kehtestatud eeskirjade ega nõukogu määruse nr 1/1958 kohaldamist.*

1b. *Käesolev määrus põhineb Euroopa Patendiameti keelekasutuse korral ja see ei ole vahend, millega luuakse liidus spetsiaalne uus keelekasutuse kord või pretsedent keelekasutuse piiramiseks mis tahes tulevases liidu õigusaktis.*

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. *Kui patenditaotluse ja patendi kirjelduste masintõlked on olemas kõigis liidu keeltes kooskõlas artikli 6 lõikega 3, tuleb need teha internetis tasuta kättesaadavaks patenditaotluse ja antud patendi avaldamisega samal ajal.*

Teisipäev, 11. detsember 2012

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Pärast artiklis 6 viidatud üleminekuperioodi ja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [.../2012] (tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas) artikliga 9 teevad osalevad liikmesriigid vastavalt Euroopa patendikonventsiooni artiklile 143 Euroopa Patendiametile ülesandeks avaldada kirjelduse täiendav terviktõlge inglise keelde, kui taotleja on vabatahtlikult esitanud sellise täiendava tõlke. Sellised tõlked ei tohi olla masintõlked.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Ühtse mõjuga Euroopa patenti käsitleva vaidluse korral esitab patendi omanik väidetava rikkuja nõudmisel ja valikul patendi täieliku tõlke ühte selle osaleva liikmesriigi ametlikku keelde, kus väidetav rikkumine aset leidis või kus on väidetava rikkuja asukoht.

1. Ühtse mõjuga Euroopa patenti käsitleva vaidluse korral esitab patendi omanik väidetava rikkuja nõudmisel ja valikul patendi täieliku tõlke ühte selle osaleva liikmesriigi ametlikku keelde, kus väidetav rikkumine aset leidis või kus on väidetava rikkuja asukoht. **Sellised tõlked ei tohi olla masintõlked.**

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Ühtse mõjuga Euroopa patenti käsitleva vaidluse korral esitab patendi omanik kohtumenetluse ajal asjaomase liikmesriigi territooriumil ühtse mõjuga Euroopa patenti käsitlevate vaidluste osas pädeva kohtu nõudmisel patendi täieliku tõlke selle kohtu menetluskeelde.

2. Ühtse mõjuga Euroopa patenti käsitleva vaidluse korral esitab patendi omanik kohtumenetluse ajal asjaomase liikmesriigi territooriumil ühtse mõjuga Euroopa patenti käsitlevate vaidluste osas pädeva kohtu nõudmisel patendi täieliku tõlke selle kohtu menetluskeelde. **Sellised tõlked ei tohi olla masintõlked.**

Teisipäev, 11. detsember 2012

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kahjunõuet käsitleva vaidluse korral võtab vaidlust arutav kohus arvesse seda, et enne lõikes 1 osutatud tõlke saamist võis väidetav rikkuja tegutseda heauskselt ja ei olnud või ei pidanud olema teadlik sellest, et ta rikkus patendiõigusi.

Muudatusettepanek

4. Kahjunõuet käsitleva vaidluse korral võtab vaidlust arutav kohus arvesse seda, et enne lõikes 1 osutatud tõlke saamist võis väidetav rikkuja – **eriti kui tegemist on väikese või keskmise suurusega ettevõtja, füüsilise isiku, mittetulundusorganisatsiooniga, ülikooli või avaliku teadusorganisatsiooniga** – tegutseda heauskselt ja ei olnud või ei pidanud olema teadlik sellest, et ta rikkus patendiõigusi.

Muudatusettepanekud 12 ja 13
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5

Komisjoni ettepanek

Võttes arvesse asjaolu, et Euroopa patendi taotlusi võib esitada kõigis Euroopa patendikonventsiooni artikli 14 lõikes 2 sätestatud keeltes, teevad osalevad liikmesriigid kooskõlas määruse **xx/xx [sisulised sätted] artikliga 12** Euroopa Patendiametile Euroopa patendikonventsiooni artikli 143 alusel ülesandeks hallata kõnealuse määruse artiklis 13 osutatud tasude abil kompensatsioonisüsteemi, mis on ette nähtud tõlkekulude hüvitamiseks teatava ülemmäärani ja mida kohaldatakse selliste taotlejate suhtes, kes esitavad Euroopa Patendiametile patenditaotluse ühes ELi ametlikus keeles, mis ei ole Euroopa Patendiameti ametlik keel.

Muudatusettepanek

1. Võttes arvesse asjaolu, et Euroopa patendi taotlusi võib esitada kõigis Euroopa patendikonventsiooni artikli 14 lõikes 2 sätestatud keeltes, teevad osalevad liikmesriigid kooskõlas **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [.../2012] (tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas)** artikliga 9 Euroopa Patendiametile Euroopa patendikonventsiooni artikli 143 alusel ülesandeks hallata kõnealuse määruse artiklis 10 osutatud tasude abil kompensatsioonisüsteemi, mis on ette nähtud tõlkekulude hüvitamiseks teatava ülemmäärani ja mida kohaldatakse selliste taotlejate suhtes, kes esitavad Euroopa Patendiametile patenditaotluse ühes ELi ametlikus keeles, mis ei ole Euroopa Patendiameti ametlik keel.

1a. Lõikes 1 viidatud kompensatsioonisüsteemi rahastatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [.../2012] (tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas) artiklis 10 osutatud tasude kaudu ning seda saavad kasutada ainult väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, füüsilised isikud, mittetulundusorganisatsioonid, ülikoolid ja avalikud teadusorganisatsioonid, kelle elukoht või peamine tegevuskoht on liidu liikmesriigis.

1b. Lõikes 1 osutatud kompensatsioonisüsteemiga tagatakse tõlkekulude täielik hüvitamine kuni ülemmäärani, mis on kehtestatud selliselt, et see peegeldab tõlke keskmist turuhinda ja aitab ära hoida kuritarvitamist.

Teisipäev, 11. detsember 2012

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Sellised tõlked ei tohi olla masintõlked.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Seda kohaldatakse alates **[konkreetne kuupäev määratakse kindlaks ning see langeb kokku määruse xx/xx (tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas) kohaldamiskuupäevaga]**.

2. Seda kohaldatakse alates **1. jaanuarist 2014 või** ühtse patendikohtu lepingu jõustumise kuupäevast, olenevalt sellest, kumb on hilisem.

Teisipäev, 11. detsember 2012

P7_TA(2012)0477

ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolse kaitseklausli ja banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi rakendamine ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (COM(2011)0599 – C7-0306/2011 – 2011/0263(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0599),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0306/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 31. oktoobri 2012. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A7-0237/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽¹⁾;
  2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse;
  3. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavalduse;
  4. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0263

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel assotsiatsiooni loomise lepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 20/2013) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Käesolev seisukoht asendab 13. septembril 2012. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0348).

Teisipäev, 11. detsember 2012

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISAD

KOMISJONI AVALDUS

Komisjon tunneb heameelt, et Euroopa Parlament ja nõukogu saavutasid määruse (EL) nr 20/2013⁽¹⁾ osas esimese lugemise kokkuleppe.

Nagu määruses (EL) nr 20/2013 kavandatud, esitab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lepingu IV osa rakendamise kohta ning on valmis arutama Euroopa Parlamendi vastutava komisjoniga kõiki lepingu IV osa rakendamisega seotud küsimusi.

Komisjon pöörab erilist tähelepanu lepingus sisalduvate kaubanduse ja säästva arengu alaste kohustuste tulemuslikule täitmisele, võttes arvesse asjaomaste järelevalveasutuste eriteavet Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhiliste konventsioonide ning lepingu IV osa VIII peatükis nimetatud mitmepoolsete keskkonnakokkulepete täitmise kohta. Sellega seoses uurib komisjon ka asjaomaste kodanikuühiskonna nõuanderühmade arvamusi.

Pärast banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi kehtivusaja lõppemist 31. detsembril 2019 hindab komisjon olukorda liidu banaaniturul ja liidu banaanitootjate olukorda. Komisjon teavitab oma järeldustest Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning annab muu hulgas esialgse hinnangu kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmi „Programme d’Options Spécifiques à l’Éloignement et l’Insularité” (POSEI) toimimise kohta liidu banaanitoodangu säilitamisel.

ÜHISAVALDUS

Euroopa Parlament ja komisjon peavad oluliseks tihedat koostööd lepingu IV osa ja määruse (EL) nr 20/2013⁽²⁾ rakendamise üle järelevalve teostamisel. Seetõttu lepivad nad kokku järgmises:

- Euroopa Parlamendi vastutava komisjoni palvel teavitab komisjon seda parlamendikomisjoni kõikidest konkreetsetest probleemidest, mis Kesk-Ameerika riikidel on kaubanduse ja säästva arengu alaste kohustuste täitmisel;
- Kui Euroopa Parlament võtab vastu soovituselise kaitsemeetmete uurimise alustamiseks, uurib komisjon põhjalikult, kas määruse (EL) nr 20/2013 tingimused *ex officio* uurimise alustamiseks on täidetud. Kui komisjon leiab, et tingimused ei ole täidetud, esitab ta Euroopa Parlamendi vastutavale komisjonile aruande, mis sisaldab selgitusi kõigi tegurite kohta, mis on sellise uurimise algatamiseks vajalikud.

P7_TA(2012)0478

ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimisleping

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse assotsieerimislepingu sõlmimist ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel (16395/1/2011 – C7-0182/2012 – 2011/0303(NLE))

(2015/C 434/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (16395/1/2011),
- võttes arvesse assotsieerimislepingut ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel (16396/2011),

---

⁽¹⁾ ELT L 17, 19.1.2013, lk 13.

⁽²⁾ ELT L 17, 19.1.2013, lk 13.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C7-0182/2012),
- võttes arvesse assotsieerimislepingu, mis sõlmitakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel, kaubandust käsitlevat peatükki,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2001. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika suhteid käsitleva ühise strateegia ja globaalse partnerluse kohta ⁽¹⁾, 27. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika tugevdatud partnerluse kohta ⁽²⁾ ja 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide viienda tippkohtumise kohta Limas ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁴⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu kaubandusabi kohta ⁽⁵⁾, 21. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ELi kaubandussuhete kohta Ladina-Ameerika riikidega ⁽⁶⁾ ja 12. juuni 2012. aasta resolutsiooni uue arengukoostöö kavandamise kohta Ladina-Ameerikaga ⁽⁷⁾,
- 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Euroopa VKEd e rolli suurendamise kohta rahvusvahelises kaubanduses ⁽⁸⁾, 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes ⁽⁹⁾, 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes ⁽¹⁰⁾ ja 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa uue kaubanduspoliitika kohta Euroopa 2020. aasta strateegia raames ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni ELi strateegia kohta suhete arendamiseks Ladina-Ameerikaga ⁽¹²⁾ ja 5. juuli 2011. aasta resolutsiooni ELi arengupoliitika mõju suurendamise kohta ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse Euroopa ja Ladina-Ameerika Parlamentaarse Assamblee (EuroLat) resolutsioone ning eelkõige 18. ja 19. mail 2011. aastal Montevideos Uruguays toimunud viiendal korralisel täiskogu istungil vastu võetud resolutsioone Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika kaubandussuhete väljavaadete kohta ning töökaitse ja tööhõivevõimaluste loomise – eriti naistele ja noortele – strateegia kohta, ning Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika suhete kohta julgeoleku- ja kaitse valdkonnas,
- võttes arvesse oma 15. märtsi 2007. aasta soovitusi nõukogule läbirääkimisvolituste kohta assotsieerimislepingu sõlmimiseks ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel ⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse deklaratsioone, mis on vastu võetud Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna ning Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide kuuel seni toimunud tippkohtumisel Rio de Janeiro (28. ja 29. juunil 1999), Madridis (17. ja 18. mail 2002), Guadalajaras (28. ja 29. mail 2004), Viinis (12. ja 13. mail 2006), Limas (16. ja 17. mail 2008) ning Madridis (17. ja 18. mail 2010),
- võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõiget 3,
- võttes arvesse väliskomisjoni vaheraportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A7-0360/2012),

⁽¹⁾ EÜT C 140 E, 13.6.2002, lk 569.

⁽²⁾ ELT C 296 E, 6.12.2006, lk 123.

⁽³⁾ ELT C 259 E, 29.10.2009, lk 64.

⁽⁴⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁵⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 291.

⁽⁶⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 79.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0235.

⁽⁸⁾ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 101.

⁽⁹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

⁽¹⁰⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0412.

⁽¹²⁾ ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 54.

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0320.

⁽¹⁴⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 233.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- A. arvestades, et assotsieerimisleping Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahel loob olulise pretsedendi, kuna see on esimene kahe piirkonna vaheline assotsieerimisleping, mille EL sõlmib pärast Lissaboni lepingu jõustumist;
- B. arvestades, et piirkondlik, sotsiaalne, majanduslik ja kultuuriline integratsioon kahepoolsete ja allpiirkondlike assotsieerimislepingute sõlmimise kaudu on ELi ja Ladina-Ameerika vahelise strateegilise partnerluse üks olulisi eesmärke;
- C. arvestades, et selleks, et partnerlussuhete arendamine Ladina-Ameerikaga tooks mõlemapoolset kasu ja looks eeliseid kõigile, tuleb tingimata arvesse võtta, et poliitilise dialoogi põhiaspektid on demokraatia ja õigusriigi põhimõtete järgimine ning kõigi ühiskonnaliikmete inimõiguste täielik austamine;
- D. arvestades, et 2010. aasta mais toimunud Madridi tippkohtumine võimaldas taasalustada Ladina-Ameerikaga kõiki kaubanduslääbirääkimisi, mis olid viimastel aastatel peatatud, ning viia lõpule seda assotsieerimislepingut käsitlevad läbirääkimised;
- E. arvestades, et suhete arendamine Ladina-Ameerikaga toob mõlemapoolset kasu ja loob kõigile ELi liikmesriikidele eeliseid;
- F. arvestades, et Euroopa Parlament väljendas oma 11. oktoobri 2007. aasta resolutsioonis naiste mõrvade (feminiitsiidide) kohta Mehhikos ja Kesk-Ameerikas ning Euroopa Liidu rolli kohta selle nähtuse vastases võitluses ⁽¹⁾ muret naiste vastu suunatud vägivalda pärast;
- G. arvestades, et EL on Kesk-Ameerika peamine investor ja teine peamine kaubanduspartner, samuti peamine arenguabi andja;
- H. arvestades, et demokraatia, õigusriigi põhimõtete ja mõlema piirkonna kodanike inim-, kodaniku- ja poliitiliste õiguste järgimine on lepingu põhielemendid;
- I. arvestades, et leping sisaldab inimõiguste klauslit, mis kohustab lepinguosalisi vastastikku inimõiguste järgimist nõuetekohaselt jälgima ning tagama, et seda klauslit tegelikult rakendatakse;
- J. arvestades Kesk-Ameerika piirkonda iseloomustavaid suure vaesuse, ebavõrdsuse ning sotsiaalse ja keskkonna haavatavuse tingimusi;
- K. arvestades, et assotsieerimisleping kätkeb endas poliitilist ning majanduslikku partnerlust ELi ja kõnealuse piirkonna ja selle erinevate riikide vahel, mis arvestab antud kahe piirkonna ja Kesk-Ameerika eri riikide vahel eksisteerivat asümmeetriat ja ebavõrdsust;
- L. arvestades, et assotsieerimislepingu eesmärk peaks muu hulgas olema säästva arengu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja piirkondliku integratsiooni edendamine;
- M. arvestades, et EL võiks panustada koostöö kaudu lahenduste leidmisse, et tagada piirkonnas julgeolek, mis kujutab endast Kesk-Ameerikas suurt probleemi;
- N. arvestades, et assotsieerimisleping vastab ELi eesmärkidele edendada kaubavahetuse kaudu piirkondlikku integratsiooni, nagu on sätestatud Euroopa Komisjoni teatistes (COM(2010)0612) kaubanduse, majanduskasvu ja maailmapoliitika kohta, ning vastavalt strateegiale „Euroopa 2020“ kasutatakse kaubavahetust konkurentsivõime, arengu ja töökohtade loomise mootorina;
- O. arvestades, et kaubanduse osakaalu tähtsust assotsieerimislepingus laiendab kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt vabakaubanduspiirkonna alla kuuluvate kaupade ja teenuste hulka ning kehtestab õiguskindluse raamistiku, mis ergutab kaupade, teenuste ja investeeringute voogu;

⁽¹⁾ ELT C 227 E, 4.9.2008, lk 140.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- P. arvestades, et võib eeldada, et assotsieerimislepingu kaubandust käsitlev osa hõlbustab sektoripõhiselt kohest või järkjärgulist tollimaksude ebasümmeetrilist vähendamist, et luua kahe piirkonna vaheline vabakaubanduspiirkond, mille suhtes kohaldatakse stabiilset ja prognoositavat korda, mis soodustab tootlikke investeeringuid, suurendab Kesk-Ameerika piirkonna osakaalu maailmakaubanduses, soodustab ressursside tõhusat haldamist ja parandab konkurentsivõimet;
- Q. arvestades, et assotsieerimislepingu üks põhieesmärk – edendada Kesk-Ameerika piirkondlikku integratsiooni ja stabiilsust – on saavutatav siis, kui osalevad riigid (sh Panama) väljendavad selget poliitilist tahet ja kohustuvad saama üle raskustest ning muutma integratsiooniprotsessi dünaamilisemaks, võttes tõhusaid, proportsionaalseid ja asjakohaseid meetmeid vastastikku kasuliku koostoime loomiseks ja assotsieerimislepingu sätete tugevdamiseks, aidates sellega kaasa majanduslikule, poliitilisele ja sotsiaalsele arengule;
- R. arvestades, et raamistiku kehtestamine õiguskindluse tugevdamiseks toob positiivseid tulemusi mõlemale poolele, suurendades kaubavoogusid ja investeeringute liikumist, samuti valdkondlikku ja geograafilist mitmekesisust; arvestades, et kõige märkimisväärsem mõju ELile on kokkuvõid, mis saadakse tollimaksude järkjärgulisest vähendamisest või kaotamisest ning kaubavahetuse lihtsustamisest ning investeeringutest stabiilsuse ja vastastikuse usalduse õhkkonnas, toonitades, et mõlemad piirkonnad kohustuvad austama ja järgima rahvusvahelisi standardeid, eelkõige Maailma Kaubandusorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni standardeid; arvestades, et Kesk-Ameerikale tähendab leping tugevamat rahvusvahelist positsiooni, strateegilist partnerlust väljakujunenud turuga, mitmekesistamise võimalust ja pikaajaliste tootlike investeeringute kaasamise võimalust;
- S. arvestades, et assotsieerimislepingu kaubandust käsitleval osal on asümmeetriline olemus, mis väljendub muu hulgas astmelises lähenemises ja eri üleminekuperioodide kehtestamises, mis võimaldab tootmisstruktuuridel paremini kohaneda lepingu rakendamisest tuleneva uue majandusliku ja kaubandusliku tegelikkusega;
- T. arvestades, et lepingu sellised põhimõtted nagu demokraatia põhimõtete ja põhiliste inimõiguste ning õigusriigi põhimõtete austamine tugevdavad mõlema poole sise- ja rahvusvahelist poliitikat; arvestades, et rõhutatakse kaubandust ja säästvat arengut käsitleva eraldi osa lisamist, milles viidatakse rahvusvahelistele standarditele ja kokkulepetele töö, keskkonna ning juhtimise valdkonnas, kooskõlas eesmärgiga tagada jätkusuutlik ja tasakaalustatud areng, mis vähendab ebavõrdsust poolte vahel ja siseselt, luues sellega olulise pretsedendi tulevasteks läbirääkimisteks; arvestades, et eeldatavasti tugevdab kaubandus majandusarengut, keskkonnahoidlikku majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust; arvestades kiiduväärt asjaolu, et leping sisaldab institutsioonilisi ja järelevalvemehhanisme, nagu kaubanduse ja säästva arengu nõukogu ning kodanikuühiskonna dialoogifoorum;
- U. arvestades, et on rõhutatud, et mõlemad piirkonnad kohustuvad austama geograafilisi tähiseid ning intellektuaalomanidit rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt;
- V. arvestades, et kõik Kesk-Ameerika riigid osalevad GSP+ süsteemis, mille kehtivus lõpeb 31. detsembril 2013; arvestades, et uut GSP-süsteemi ei kohaldata ühegi riigi suhtes, kes Maailmapanga määratluse kohaselt on üle keskmise sissetulekuga riigid, nii et Costa Rica ja Panama kaotaksid õiguse selles süsteemis osaleda; arvestades, et GSP on ühepoolne ja tähtajaline ning see vaadatakse ümber, see hõlmab väiksemat tootevalikut ja enamus põllumajandustooted on sellest välja jäetud; arvestades, et assotsieerimisleping parandab kõigi Kesk-Ameerika riikide kaubanduspositsiooni uue, laiemana, turvalise ja mõlemale poolele kasuliku õigusliku raamistiku kehtestamisega; arvestades et uus süsteem võimaldab järkjärgult liberaliseerida kaupade ja teenuste vahetuse ja avalikud hanked ning investeeringute edendamine on tervitatav;
1. palub nõukogul ja komisjonil võtta arvesse järgmisi soovitusi:

Sissejuhatus

- a) rõhutab, et assotsieerimislepingu menetlemine, sõlmimine ja ratifitseerimine peaksid olema hõlbustatud;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- b) rõhutab, et 2006. aasta mais Viinis toimunud ELi ja Ladina-Ameerika ning Kariibi piirkonna tippkohtumisel otsustasid Euroopa Liidu ja teatavate Kesk-Ameerika vabariikide riigi- ja valitsusjuhid alustada läbirääkimisi nende kahe piirkonna vahelise assotsieerimislepingu sõlmimiseks ning et läbirääkimised algasid ametlikult oktoobris 2007;
- c) tuletab meelde, et Panama, kes oli läbirääkimisi jälginud vaatlejana, soovis 2010. aasta jaanuaris läbirääkimisprotsessiga ühineda ning 10. märtsil 2010 nõustus Euroopa Liit Panama ametlikult läbirääkimistesse kaasama;
- d) tuletab meelde, et läbirääkimised lõpetati edukalt 2010. aasta mais ja lepingu tekst parafeeriti 22. märtsil 2011 pärast selle õiguslikku läbivaatamist ning allkirjastati Tegucigalpas 28. juunil 2012;
- e) tuletab meelde, et 2010. aasta mais sõlmitud assotsieerimisleping hõlmab kolme peamist sammast: poliitiline dialoog, koostöö ja kaubandus;

Poliitiline dialoog kui kahe piirkonna vahelise partnerluse arengu võtmelement

- f) rõhutab, et see on esimene laiaulatuslik partnerlus nende kahe piirkonna vahel ja see kujutab endast ELi selge poliitilise tahte tulemust; see partnerlus on otsustav samm edasi Kesk-Ameerika integreerimise suunas ja hõlmab palju enam kui üksnes vabakaubanduse küsimus;
- g) rõhutab asjaolu, et assotsieerimisleping Kesk-Ameerikaga on loogiline jätk ELi poliitikale, mis toetab selles piirkonnas rahuprotsessi, stabiilsust ja demokraatia arengut, ning mida Euroopa Liit asus järgima 1980. aastatel võetud olulise poliitilise kohustusega, mis hõlmas rahuleppeid ja Contadora protsessi;
- h) tunneb heameelt uute ja erakordsete võimaluste üle, mida annab nende kahe piirkonna suhetele uue assotsieerimislepinguga kaasnev poliitiline dialoog valitsuste, parlamentide ja kodanikuühiskonna vahel, mis võrreldes 1984. aastal alustatud San José dialoogiga kujutab endast olulist kvalitatiivset edasiminekut;
- i) rõhutab kõnealuse lepingu parlamentaarset mõõdet, kuna sellega luuakse Euroopa Parlamendi ja Kesk-Ameerika riikide parlamentide liikmetest koosnev parlamentaarne assotsieerimiskomitee, mida tuleb teavitada assotsiatsiooninõukogu otsustest ning mis võib anda soovitusi ja saada teavet lepingu rakendamise kohta;
- j) rõhutab, et assotsieerimislepingu optimaalne rakendamine peaks olema tagatud, pöörates erilist tähelepanu Euroopa Parlamendi käesolevas resolutsioonis esile toodud küsimustele ja assotsieerimislepingu rakendusmääruse sätetele, ning kutsub üles toetama parlamentaarne assotsieerimiskomitee tegevust;
- k) rõhutab, et Kesk-Ameerika riikidega kokkuleppele jõutud assotsieerimisleping sisaldab tähtsaid elemente, mis aitavad kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 21 kindlustada Euroopa Liidu välistegevuse eesmärkide saavutamise, sh eelkõige arendada ja tugevdada inimõigusi ning demokraatia, jätkusuutliku majanduse ning ühiskonna ja keskkonna arengut;
- l) rõhutab, et assotsieerimislepingu artiklis 1 viidatakse demokraatia põhimõtetele ja põhiliste inimõiguste austamisele ning õigusriigi põhimõtetele kui lepingu põhielementidele, ning nii võib nende järgimise kontrollimata jätmine lepinguosaliste poolt tuua kaasa meetmete võtmise, mille tulemusel võidakse leping peatada; on siiski seisukohal, et assotsieerimislepingus sisalduva inimõiguste klausli austamise ja järgimise tagamiseks tuleks luua konkreetsed mehhanismid;
- m) teeb ettepaneku, et komisjon esitaks igal aastal Euroopa Parlamendile aruande, mis võimaldaks parlamendil kontrollida assotsieerimislepingu terviklikku rakendamist, sh demokraatlikke põhimõtteid ja inimõigusi puudutavad aspektid;
- n) rõhutab, et assotsieerimislepingut Kesk-Ameerika riikidega tuleks mõista kui ideaalset raamistikku, mis võimaldab võrdsetel partnertitel ühendada jõupingutused võitluses sotsiaalse ebavõrdsuse ja vaesuse vastu ning edendada kaasavat arengut ja käsitleda ülejäänud sotsiaalseid, majanduslikke ja poliitilisi probleeme;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- o) tunneb heameelt mitmepoolsuse kohustuse üle, mida toetab täielik ühiste väärtuste, põhimõtete ja eesmärkide kaitsmine ning lubadus reageerida tulemuslikult ülemaailmsetele probleemidele;
- p) märgib, et uus assotsieerimisleping pakub uusi ja huvitavaid võimalusi dialoogiks narkokaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse teemal vastavalt Kesk-Ameerika riikide presidentide allkirjastatud piirkondlikule julgeolekustrateegiale; tunneb heameelt, et lepinguosalisel on võtnud mitmesuguseid kohustusi narkokaubanduse, rahapesu, terrorismi rahastamise, organiseeritud kuritegevuse ja korrupsiooni vastase võitluse alase tegevuse koordineerimiseks;
- q) on seisukohal, et tuleks edendada kodanikuühiskonna asjakohast osalemist nii ELis kui Kesk-Ameerikas riikides, hõlbustades nende aktiivset osalemist asjaomaste valdkondade foorumitel, komisjonides ja allkomisjonides; tunneb sellega seoses heameelt ELi ja Kesk-Ameerika riikide kodanikuühiskonna ühise nõuandekomitee loomise üle;

Tõhus koostöö võitluses vaesuse vastu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eest

- r) rõhutab sotsiaalse ühtekuuluvuse kui piirkondadevahelise koostööpoliitika eesmärgi esmatähtsust; rõhutab, et selline ühtekuuluvus on võimalik ainult siis, kui korraliku hariduse, sealhulgas kutseõppe kaudu väheneb vaesus, ebavõrdsus, sotsiaalne tõrjutus ja igasugune diskrimineerimine; rõhutab, et sotsiaalne ebavõrdsus ei ole viimastel aastatel piisavalt vähenenud ning ühiskondlik turvalisus valmistab Kesk-Ameerikas palju muret;
- s) rõhutab, et assotsieerimisleping pakub võimalusi edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja säästvat arengut, millel on majanduskasvu tugevdamisel oluline roll, ning sotsiaalset stabiilsust ja demokraatlikku kaasatust;
- t) rõhutab riigi ja avaliku halduse ajakohastamise, maksutulude kogumise süsteemide parandamise ja suurema läbipaistvuse saavutamise, korrupsiooni- ja karistamatuse vastase võitluse, õigussüsteemi tugevdamise ning kodanikuühiskonna põhimõtete rakendamise vallas võetud koostööalaseid kohustusi;
- u) rõhutab kahe piirkonna vahel saavutatud keskkonna-alast kokkulepet, mille eesmärkide hulka kuuluvad muu hulgas keskkonna seisundi parandamine, säästev areng ning koostöö looduskatastroofidele reageerimise alal ja võitluses kliimamuutuse, metsade hävitamise ja kõrbestumise vastu ning bioloogilise mitmekesisuse säilitamise eest;
- v) rõhutab vajadust aidata elavdada ja tugevdada majandus- ja kaubandussuhteid ning mõlema piirkonna tootmisstruktuuride integratsiooni, et saada assotsieerimislepingu kohaldamisest võimalikult suurt kasu ja seeläbi edendada tasakaalustatud ja jätkusuutlikku majanduskasvu, mis annab uusi võimalusi majandusele, kaubandusele ja investeringuteks ning võimaldab Kesk-Ameerika riikide *ad intra* ja *ad extra* integratsiooni rahvusvahelisse kaubandussüsteemi;
- w) rõhutab, et tuleb tagada assotsieerimislepinguga ettenähtud tingimuste täitmine, otsides suuremat koostoimet mõlema piirkonna vahel, kahjustamata seejuures üldisi huve, muu hulgas geograafiliste tähiste ning intellektuaalomandi valdkonnas, samuti majanduse ja kaubandusega seotud ELi prioriteete;
- x) tuletab meelde vajadust soodustada koostööd asjakohaste tehniliste ja finantsvahenditega mõlema piirkonna jaoks strateegilistes valdkondades, eelkõige kaubanduse ja säästva arengu osas, ning teaduslikku ja tehnilist koostööd sellistes valdkondades nagu institutsioonilise suutlikkuse suurendamine, eeskirjade ühtlustamine, tolli- ja statistikamenetlused, intellektuaalomand, teenuste osutamine, riigihanked, e-kaubandus, tööstuse areng, loodusvarade säästev majandamine, sanitaar- ja fütosanitaarmed ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning mitmekesistamise toetamine; kutsus üles tunnistama moderniseerimise ja tehnoloogiliste uuenduste tähtsust ja soovitas kasutada assotsieerimislepingut vahendina selle eesmärgi saavutamiseks;
- y) kutsus üles korraldama ja edendama igal aastal kahe piirkonna kodanikuühiskonna osalusel toimuva dialoogifoorumi tegevust; soovitas kutsuda erasektor ja kodanikuühiskond osalema ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitika kaudu, mis võimaldab tõrgeteta suhtlemist ja soodustab säästvat majandusarengut Kesk-Ameerika riikides;

Teisipäev, 11. detsember 2012

- z) soovib edendada ettevõtmisi assotsieerimislepingu tutvustamiseks mõlema piirkonna osalejatele ja toetada mõlemale piirkonnale kaubandusmesside korraldamist, et pakkuda kontaktide loomise ja koostöölepingute sõlmimise platvormi eelkõige VKEde jaoks;
- aa) rõhutab vajadust toetada konkurentsivõimeliste lisandväärtuse tootmise keskuste loomist Kesk-Ameerikas; soovib teha ettepaneku rajada nii Ladina-Ameerika piirkondades kui ka ELi liikmesriikides piirkondlikud kaubandusakadeemiad eesmärgiga suurendada VKEde suutlikkust, pakkudes koolituskursusi partnerpiirkonnaga põllumajandustoodete, kaupade ja teenustega kauplemise eeltingimuste kohta;

Kokkuvõte

- ab) rõhutab, et assotsieerimisleping aitab saavutada Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud ELi välistegevuse eesmärgi; rõhutab, et demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtetest kinnipidamine on lepingu põhielemendid;
- ac) rõhutab, et praegustest ajutise loomuga ning ühepoolsetel ja üldistel soodustustel põhinevatest kaubandussätetest kasvab järk-järgult välja vastastikune ja läbirääkimiste teel kokkulepitud süsteem, mille eesmärgiks on toodete ja teenuste vahetuse ning avalike hangete järkjärguline liberaliseerimine ja investeeringute soodustamine, millega luuakse ettearvatav õiguskindluse raamistik, mis suurendab kaubanduse ja investeeringute arenguks asendamatu vastastikust usaldust;
- ad) rõhutab sotsiaalse ühtekuuluvuse kui piirkondadevahelise koostööpoliitika eesmärgi esmatähtsust, mille sihiks on eelkõige vähendada vaesust, ebavõrdsust, sotsiaalset tõrjutust ja igasugust diskrimineerimist;
- ae) rõhutab, et assotsieerimisleping Kesk-Ameerikaga annab olulise panuse piirkondliku, sotsiaalse ja poliitilise integratsiooniprotsessi nimel tehtavatesse jõupingutustesse ning aitab jõuda lõppeesmärgini – ELi ja Ladina-Ameerika kahepoolse strateegilise partnerluseni;
- af) nõuab tungival, et assotsiatsiooninõukogu viiks viis aastat pärast lepingu rakendamist läbi üldise hindamise ning korraldaks vajaduse korral selle hinnangu tulemustest ja mõjust lähtuvalt assotsieerimislepingu läbivaatamise;

o

o o

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

P7_TA(2012)0479

ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimisleping ***

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega sõlmitakse leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel (16395/1/2011 – C7-0182/2012 – 2011/0303(NLE))

(Nõusolek)

(2015/C 434/30)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (16395/1/2011),

— võttes arvesse assotsieerimislepingu eelnõud ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel (16396/2011),

Teisipäev, 11. detsember 2012

- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C7-0182/2012),
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2012. aasta resolutsiooni nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega sõlmitakse leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel⁽¹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 81 ja artikli 90 lõiget 7,
- võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning arengukomisjoni arvamusi (A7-0362/2012),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Kesk-Ameerika riikide valitsustele ja parlamentidele.

P7_TA(2012)0480

ELi ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolse kaitseklausli ja banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi rakendamine ***I

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse Euroopa Liidu ning Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism (COM(2011)0600 – C7-0307/2011 – 2011/0262(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0600),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0307/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 31. oktoobri 2012. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A7-0249/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁽¹⁾;
  2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0478.

⁽¹⁾ Käesolev seisukoht asendab 13. septembril 2012. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0347).

Teisipäev, 11. detsember 2012

3. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavalduse;
4. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0262

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega rakendatakse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel ja banaane käsitlev stabiilsusmehhanism

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 19/2013) lõplikule kujule).

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISAD

KOMISJONI AVALDUS

Komisjon tunneb heameelt, et Euroopa Parlament ja nõukogu saavutasid määruse (EL) nr 19/2013⁽¹⁾ osas esimese lugemise kokkuleppe.

Nagu määruses (EL) nr 19/2013 kavandatud, esitab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lepingu rakendamise kohta ning on valmis arutama Euroopa Parlamendi vastutava komisjoniga kõiki rakendamisega seotud küsimusi.

Komisjon pöörab erilist tähelepanu lepingus sisalduvate kaubanduse ja säästva arengu alaste kohustuste tulemuslikule täitmisele, võttes arvesse asjaomaste järelevalveasutuste eriteavet Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhiliste konventsioonide ja lepingu IX osas nimetatud mitmepoolsete keskkonnakokkulepete täitmise kohta. Sellega seoses uurib komisjon ka asjaomaste kodanikuühiskonna nõuanderühmade arvamusi.

Pärast banaane käsitleva stabiilsusmehhanismi kehtivusaja lõppemist 31. detsembril 2019 hindab komisjon olukorda liidu banaaniturul ja liidu banaanitootjate olukorda. Komisjon teavitab oma järeldustest Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning annab muu hulgas esialgse hinnangu kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmi „Programme d’Options Spécifiques à l’Éloignement et l’Insularité” (POSEI) toimimise kohta liidu banaanitoodangu säilitamisel.

ÜHISAVALDUS

Euroopa Parlament ja komisjon peavad oluliseks tihedat koostööd lepingu ning määruse (EL) nr 19/2013⁽²⁾ rakendamise üle järelevalve teostamisel. Seetõttu lepivad nad kokku järgmises:

- Euroopa Parlamendi vastutava komisjoni palvel teavitab komisjon seda parlamendikomisjoni kõikidest konkreetsetest probleemidest, mis Colombial või Peruul on kaubanduse ja säästva arengu alaste kohustuste täitmisel;

⁽¹⁾ ELT L 17, 19.1.2013, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 17, 19.1.2013, lk 1.

Teisipäev, 11. detsember 2012

- *Kui Euroopa Parlament võtab vastu soovitusel kaitsemeetmete uurimise alustamiseks, uurib komisjon põhjalikult, kas määruse (EL) nr 19/2013 tingimused ex officio uurimise alustamiseks on täidetud. Kui komisjon leiab, et tingimused ei ole täidetud, esitab ta Euroopa Parlamendi vastutavale komisjonile aruande, mis sisaldab selgitusi kõigi tegurite kohta, mis on sellise uurimise algatamiseks vajalikud.*

P7_TA(2012)0481

ELi ning Colombia ja Peruu vaheline kaubandusleping ***

Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu sõlmimise kohta (14762/1/2011 – C7-0287/2012 – 2011/0249(NLE))

(Nõusolek)

(2015/C 434/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14762/1/2011),
  - võttes arvesse esialgset kaubanduslepingut ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahel (14764/2011),
  - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 91, artikli 100 lõikele 2, artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C7-0287/2012),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 81 ja artikli 90 lõiget 7,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi ning väliskomisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A7-0388/2012),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide ning Colombia ja Peruu valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0485

Paranduseelarve projekt nr 6/2012 – omavahenditest ja muudest vahenditest saadav tulu – maksete assigneeringute suurendamine mitmeaastase finantsraamistiku rubriikides 1a, 1b, 2, 3a ja 4 – eelarvesse kantud kulukohustuste assigneeringute summa vähendamine**Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2012. aasta paranduseelarve projekti nr 6/2012 kohta, III jagu – Komisjon (17295/2012 – C7-0401/2012 – 2012/2281 (BUD))**

(2015/C 434/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 314, ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,
  - võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust⁽¹⁾, eriti selle artikleid 37 ja 38,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu 2012. aasta üldeelarvet, mis võeti lõplikult vastu 1. detsembril 2011. aastal⁽²⁾,
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁽³⁾,
  - võttes arvesse nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsust 2007/436/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28.–29. juuni 2012. aasta otsust EUCO 76/12 majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe kohta, milles liikmesriigid kokku leppisid;
  - võttes arvesse komisjoni 23. oktoobril 2012. aastal esitatud Euroopa Liidu 2012. aasta paranduseelarve projekti nr 6/2012 (COM(2012)0632),
  - võttes arvesse nõukogu 6. detsembri 2012. aasta seisukohta paranduseelarve projekti nr 6/2012 kohta (17295/2012 – C7-0401/2012),
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 75b ja 75e,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0409/2012),
- A. arvestades, et 2012. aasta üldeelarve paranduseelarve projekt nr 6/2012 hõlmab muu hulgas omavahendite ja muude tulude prognooside viimase läbivaatamise põhjal ajakohastatud tuluprognoosi ning maksete assigneeringute suurendamist ligikaudu 9,0 miljardi euro võrra mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1a, 1b, 2, 3a ja 4 lõikes, et katta täitmata vajadused kuni aasta lõpuni;
- B. arvestades, et samaaegselt on muid maksevajadusi juba arvestatud, osaliselt maksete assigneeringute koondümberpaigutamise (DEC 30/2012) raames kogusummas 419,7 miljonit eurot;
- C. arvestades, et komisjon selgitas esialgselt välja ümberpaigutamise allikad kokku 47,4 miljoni euro suuruses summas, mis kanti paranduseelarve projekti nr 6/2012, nagu komisjon algselt soovitas;

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.⁽²⁾ ELT L 56, 29.2.2012.⁽³⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.⁽⁴⁾ ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- D. arvestades, et muutused omavahendites ja trahvidest ning intressidest laekunud tulude märkimisväärne kasv (3,525 miljardit eurot) viib tulude netokasvu 3,0808 miljardi euroni, mis omakorda vähendab paranduseelarve projekt nr 6/2012 mõju kogurahvatulul põhinevatele liikmesriikide osamaksetele;
- E. arvestades, et nii Euroopa Parlamendi kui nõukogu delegatsioonid leppisid 29. novembril 2012. aastal toimunud eelarvealasel kolmepoolsel kohtumisel kokku 2012. aastal rahastatavate vajaduste summa muutmises, vähendades seda 6,1 miljardi euro võrra, mis sisaldab ka 0,1 miljardi euro suurust ümberpaigutamist, mis ei sisaldunud komisjoni esialgses ettepanekus;
1. võtab teadmiseks komisjoni esitatud paranduseelarve projekti nr 6/2012;
  2. märgib, et nõukogu muudatustega paranduseelarve projekt nr 6/2012 kajastab 29. novembril 2012. aastal toimunud eelarvealasel kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkulepet;
  3. toonitab, et ühisavaldus 2012. aasta maksevajaduste kohta, millega eelarvepädevad institutsioonid tunnistavad, et 2012. aastal oleks tulnud heaks kiita 2,9 miljardit eurot lisamaksete tegemiseks, et täita komisjonile esitatud maksenõudeid, on kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkuleppe lahutamatu osa;
  4. tuletab nõukogule ja komisjonile tungivalt meelde, et 2012. aasta maksevajadusi puudutavat ühisavaldust tuleb käsitleda poliitilise kokkuleppena selle kohta, et 2013. aasta alguses tuleb kokku leppida lisaelarves, mille ainus eesmärk on katta kõnealune 2,9 miljardi euro suurune summa ja võimaldada täiendavaid assigneeringuid 2013. aasta esialgses eelarves heaks kiidetud maksete assigneeringutega võrreldes, ilma et see piiraks 2013. aasta eelarve nõuetekohast täitmist;
  5. kiidab nõukogu seisukoha paranduseelarve projekti nr 6/2012 kohta muudatusteta heaks;
  6. teeb presidendile ülesandeks kuulutada paranduseelarve nr 6/2012 lõplikult vastuvõetuks ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TA(2012)0486

Euroopa Liidu 2013. aasta uus üldeelarve – kõik jaod**Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2013. aasta üldeelarve uue projekti kohta – Kõik jaod (17195/2012 – C7-0399/2012 – 2012/2307(BUD))**

(2015/C 434/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 314 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsust 2007/436/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust ⁽²⁾,

⁽¹⁾ ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.⁽²⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 28. ja 29. juuni 2012. aasta otsust EUCO 76/12 majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe kohta, milles liikmesriigid kokku leppisid,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2012. aasta resolutsiooni üldsüuniste kohta 2013. aasta eelarve koostamiseks, III jagu – Komisjon ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 29. märtsi 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2013. aasta tulude ja kulude eelarvestuse kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta resolutsiooni volituse kohta 2013. aasta eelarveprojekti käsitlevaks kolmepoolseks kohtumiseks ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2013. aasta üldeelarve projekti kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse asjaolu, et lepituskomitee ühises tekstis Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikes 6 osutatud kahekümne ühe päeva jooksul kokku ei leppinud,
- võttes arvesse komisjoni poolt 23. novembril 2012. aastal vastu võetud Euroopa Liidu 2013. aasta üldeelarve uut projekti (COM(2012)0716),
- võttes arvesse 29. novembril 2012. aastal toimunud eelarvealase kolmepoolse kohtumise järeldusi,
- võttes arvesse 6. detsembril 2012. aastal vastu võetud ja samal päeval Euroopa Parlamendile edastatud nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2013. aasta üldeelarve uue projekti kohta (17195/2012 – C7-0399/2012),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 75b,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0410/2012),

1. tuletab meelde, et ettepanekute pakett, milles Euroopa Parlament ja nõukogu pärast keerulisi läbirääkimisi 29. novembril 2012. aastal toimunud kolmepoolsel kohtumisel kokku leppisid, koosneb kolmest järgmisest osast: paranduseelarvest nr 6/2012 summas 6 miljardit eurot, mis osaliselt katab 31. oktoobrini 2012 tekkinud maksete puudujääki, liidu 2013. aasta eelarvest, mille kulukohustuste assigneeringute summa on 150 898,391 miljonit eurot ja maksete assigneeringute summa 132 836,988 miljonit eurot, ja kolmest ühisavaldusest, mille eesmärk on tagada, et 2012. ja 2013. aasta maksete tegelik vajadus kaetakse nõuetekohaselt;

2. tunneb heameelt kokkulepitud kulukohustuste assigneeringute kogusumma üle, mis on 1,1 miljardi euro võrra nõukogu esialgse lugemise ettepanekust suurem; tunneb heameelt, et suurem osa Euroopa Parlamendi poliitilisi prioriteete on järgmise aasta eelarvega kaetud ja et erilist rõhku on pandud strateegias „Euroopa 2020” kindlaks määratud liidu majanduskasvu- ja tööhõiveeesmärgi nõuetekohasele täitmisele;

3. märgib, et 2013. aastaks kokkulepitud maksete assigneeringud on 2012. aasta eelarvega võrreldes ja pärast 6 miljardi euro suuruse paranduseelarve nr 6/2012 vastuvõtmist 2,15 % väiksemad;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0077.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0109.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0289.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0359.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

4. märgib, et kuna nõukogu oli läbirääkimistel jäik, jäi maksete kogusumma 5 miljardi euro võrra väiksemaks kui komisjoni koostatud 2013. aasta eelarve projektis esitatud hinnang maksevajaduste kohta; kardab, et sellisest maksete kogusummast ei piisa järgmise aasta tegelike maksete vajaduse katmiseks ning Euroopa Ülemkogu poolt 2012. aasta juunis kokku lepitud majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe sujuvaks elluviimiseks; on aga veendunud, et kokkuleppe puudumisega kaasnevatel kuludel oleks veelgi tõsisemad tagajärjed ning liidu meetmete ja programmide elluviimisele veelgi halvem mõju; palub komisjonil esitada igakuised aruanded parlamendile ja nõukogule struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja Kalandusfondiga seotud liikmesriikide maksenõuete muutumise suundumuste kohta (liikmesriikide ja fondide kaupa) alates 31. oktoobrist 2012; nõuab, et loodaks makseküsimusi käsitlev institutsioonidevaheline tööühm, kus kaks eelarvapädevat institutsiooni esitaksid ühised seisukohad selle kohta, kuidas edasi tegutseda;
5. peab seetõttu käesolevale resolutsioonile lisatud ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel kokku lepitud ühisavaldusi poliitiliselt väga tähtsaks; kavatses kõigil tasanditel ja kõigi vahendite abil kontrollida, et nendest avaldustest peetaks kinni ja et liikmesriigid eraldaksid järgmisel aastal vajalikud lisavahendid, et liidul oleks võimalik oma arveid maksta ning säilitada oma institutsionaalne usaldusväarsus ja maksevõime;
6. hääletab 2013. aasta eelarve poolt tingimusel, et kolme institutsiooni kõrgeimal poliitilisel tasandil antakse konkreetset tagatised 2012. aastal tekkinud 2,9 miljardi euro suuruse maksete puudujäägi katmiseks, ilma et selle tagajärjel vähendataks 2013. aasta maksete assigneeringuid;
7. kordab, et ainus võimalus sellest ummikseisust, mis muudab eelarvekõnelused iga aastaga järjest keerulisemaks, välja tulla, on kiiresti ja vastutustundlikult lahendada liidu rahastamise probleem ja teha seda tõelise omavahendite süsteemi abil, mis hakkaks kehtima alates järgmisest mitmeaastasest finantsraamistikust ja millega lõpetataks täielikult liidu liikmesriikide jagamine netosaajateks ja netorahastajateks;
8. kiidab 2013. aasta eelarve uue projekti nõukogu muudetud kujul ilma parlamendipoolsete muudatusteta heaks;
9. teeb presidendile ülesandeks kuulutada eelarve lõplikult vastuvõetuks ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, teistele asjaomastele institutsioonidele ja organitele ning liikmesriikide parlamentidele.

LISA**2013. AASTA EELARVE LÄBIRÄÄKIMISTEL KOKKULEPITUD KOLME INSTITUTSIOONI ÜHISAVALDUSED****10. detsember 2012**

Euroopa Parlamendi president, Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president annavad teada, et nimetatud kolm institutsiooni leppisid 2013. aasta eelarve vastuvõtmise raames kokku kolmes allpool toodud ühisavalduses:

Ühisavaldus 2013. aasta maksete assigneeringute kohta

Võttes arvesse käimasolevaid eelarve konsolideerimise jõupingutusi liikmesriikides ja võttes teadmiseks komisjoni poolt 2013. aastaks kavandatud maksete taseme, lepivad Euroopa Parlament ja nõukogu kokku 2013. aasta maksete assigneeringute taseme vähendamises võrreldes komisjoni eelarveprojektiga. Nad paluvad, et komisjon algataks aluslepingu kohaselt vajalikke meetmeid ja eelkõige taotleks täiendavaid maksete assigneeringuid paranduseelarves, kui 2013. aasta eelarvesse kantud assigneeringud ei ole piisavad alamrubriigi 1a („Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“), alamrubriigi 1b („Ühtekuuluvus majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“), rubriigi 2 („Loodusvarade kaitse ja majandamine“), rubriigi 3 („Kodakondsus, vabadus, turvalisus ja õigus“) ja rubriigi 4 („ELi ülemaailmne roll“) kulude katmiseks.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Lisaks paluvad Euroopa Parlament ja nõukogu komisjonil esitada hiljemalt 2013. aasta oktoobri keskpaigaks ajakohastatud arvnäitajad alamrubriigi 1b („Ühtekuuluvus majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks“) maksete assigneeringute olukorra ja prognooside ning rubriigis 2 („Loodusvarade kaitse ja majandamine“) kajastatud maaelu arendamise kohta ning esitada vajaduse korral paranduseelarve projekt. Nõukogu ja Euroopa Parlament on teadlikud asjaolust, et paranduseelarve projekti on võib-olla vaja juba 2013. aasta keskpaigaks. Selleks et hõlbustada maksete assigneeringute taseme otsustamist iga-aastase eelarvemenetluse raames, nõustuvad kolm institutsiooni uurima, kuidas paremini viia omavahel kokku eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega koostatavad maksete assigneeringute prognoosid vastavate vajadustega.

Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad vastu iga paranduseelarve projekti kohta seisukoha võimalikult kiiresti, et vältida maksete assigneeringute puudujääke. Lisaks sellele kohustuvad Euroopa Parlament ja nõukogu töötlema kiirelt igasuguseid maksete assigneeringute ümberpaigutusi, sealhulgas finantsraamistiku eri rubriikide vahel, et kasutada parimal moel eelarvesse kantud maksete assigneeringuid ning viia need kooskõlla tegeliku eelarve täitmise ja vajadustega.

Eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 18 kohaselt tuletavad Euroopa Parlament ja nõukogu meelde, et on vaja tagada eelarve täitmise alusel maksete koguassigneeringute korrapärase edenemine seoses kulukohustuste assigneeringutega, et vältida mis tahes ebataolist täitmata kulukohustuste kuhjumist.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon jälgivad aktiivselt 2013. aasta eelarve täitmist kogu aasta jooksul, keskendudes maksete tegemisele, saadud tagasimaksete nõuetele ning muudetud prognoosidele, tuginedes komisjoni poolt edastatud üksikasjalikule teabele.

Igal juhul tuletavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon meelde oma ühist vastutust, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 323, et „Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tagavad rahaliste vahendite olemasolu liidu seaduslike kohustuste täitmiseks kolmandate isikute suhtes“.

Ühisavaldus 2012. aasta maksevajaduste kohta

Euroopa Parlament ja nõukogu märgivad, et komisjoni poolt 2013. aasta eelarveprojektis kavandatud maksete tase põhines eeldusel, et 2012. aasta maksevajadused kaetakse 2012. aasta eelarves kasutatavatest assigneeringutest. Paranduseelarves nr 6/2012 ette nähtud täiendavaid maksete assigneeringuid vähendati aga 2,9 miljardi euro võrra võrreldes komisjoni poolt kavandatud summaga ning need ei vasta seega laekunud maksenuete tasemele.

Seetõttu võtab komisjon endale kohustuse esitada 2013. aasta alguses paranduseelarve projekti, mille ainus eesmärk on katta 2012. aasta peatatud nõuete maksmine niipea kui maksmise peatamine on kõrvaldatud ning muid pooleliolevaid seaduslikke kohustusi, ilma et see piiraks 2013. aasta eelarve nõuetekohast täitmist.

Eli eelarvestamise usaldusvääruse ja täpsuse tagamiseks võtavad nõukogu ja Euroopa Parlament seisukoha kõnealuse paranduseelarve projekti kohta võimalikult kiiresti, et katta maksmisele kuuluvaid kohustusi.

Ühisavaldus rubriigi 5 ning töötasude ja pensionide kohandamise kohta

Euroopa Parlament ja nõukogu lepivad kokku, et praeguses etapis ei lisata 2013. aasta eelarvesse 2011. aasta töötasude kohandamise mõju eelarvele. Ilma et see piiraks nõukogu seisukohta kohtuasjades C-66/12, C-63/12, C-196/12 ja C-453/12, paluvad nad ühiselt, et komisjon, kui kohus peaks tegema otsuse komisjoni kasuks ning niipea kui ta seda teeb, esitaks paranduseelarve projekti, mis hõlmab vastavalt vajadusele 2011. aasta töötasude kohandamise mõju rahastamist institutsioonidele, sealhulgas selle tagasiulatuvat mõju ja võimalikke viivised.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad seega endile kohustuse selline paranduseelarve projekt võimalikult kiiresti heaks kiita ja näha ette vajalikud täiendavad assigneeringud, seadmata ohtu poliitilisi prioriteete.

Eespool toodud avaldustes on lepitud kokku eeldusel, et Euroopa Parlament kiidab kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 4 punktiga a heaks nõukogu 6. detsembri 2012. aasta seisukoha 2013. aasta eelarve kohta.

P7_TA(2012)0487

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond: taotlus EGF/2011/026 IT/Emilia-Romagna Motorcycles

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 28 (taotlus EGF/2011/026 IT/Emilia-Romagna Motorcycles, Itaalia) (COM(2012)0616 – C7-0350/2012 – 2012/2265(BUD))

(2015/C 434/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0616 – C7-0350/2012),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0416/2012),
- A. arvestades, et liit on maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks loonud vajalikud õigusnormid ja eelarvevahendid;
- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud otseselt ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel;
- C. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi peaks olema dünaamiline ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning fondi kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- D. arvestades, et Itaalia taotles abi seoses 512 töötaja koondamisega (abi taotletakse 502 puhul) NACE Revision 2 osa 30 (muude transpordivahendite tootmine) ⁽¹⁾ alla kuuluvas kümnes ettevõttes, mis tegutsevad NUTS II tasandi piirkonnas Emilia-Romagnas (ITH5) Itaalias;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis b sätestatud tingimused on täidetud ja seetõttu on Itaalia õigus saada kõnealuse määruse alusel rahalist toetust; märgib, et koondatud töötajate arv ületab napilt sekkumiskriteeriumid;
  2. märgib, et Itaalia ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 30. detsembril 2011 ja komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 19. oktoobril 2012; peab kahetsusväärseks, et hindamiseks kulus 10 kuud;
  3. tunneb heameelt asjaolu üle, et selleks, et töölised saaksid kiiret abi, otsustasid Itaalia ametiasutused alustada meetmete rakendamist 1. märtsil 2012. aastal, enne lõpliku otsuse saamist fondist toetuse saamise kohta esildatud kooskõlastatud paketi jaoks;
  4. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskuseid ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluvat koolitust kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate tasemele ja vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale vastavalt;
  5. väljendab heameelt asjaolu üle, et meetmete kavandamise käigus peeti mitmel kohtumisel nõu tööturu osapooltega;
  6. toonitab, et nii selle taotluse kui ka muude töötajate massilise koondamisega seotud taotluste ettevalmistamisest ja rakendamisest tuleks õppust võtta;
  7. peab kahetsusväärseks, et komisjoni ettepanekus koolitusmeetmeid käsitlevas teabes ei kirjeldata, millistes valdkondades töötajad võivad tõenäoliselt tööd leida ning kas pakutav koolitus on kohandatud vastavalt piirkonna majanduse tulevikuväljavaadetele ja tööturu vajadustele;
  8. palub osalevatel institutsioonidel teha fondi kasutuselevõtmise kiirendamiseks vajalikke pingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamiseks; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi nõudmisele kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse, eesmärgiga esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi uues määruses (2014–2020) tehakse menetlusse täiendavaid parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
  9. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks sujuv ja kiire menetluskord ning näha üleilmastumise ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud töötajatele ette ühekordne ja ajaliselt piiratud toetus; rõhutab, et fond võib aidata koondatud töötajatel tööturule tagasi pöörduda;
  10. toonitab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleks tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale, pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

Kolmapäev, 12. detsember 2012

õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid; taunib asjaolu, et fond võib anda ettevõtetele tőuke asendada lepingulised töötajad painedlikumas ja lühiajalisemas töösuhtes olevate töötajatega;

11. märgib, et fondist rahastatavat individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et on komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivate eeskirjadega ja vältida liidu rahastatavate teenuste topeltrahastamist;

12. avaldab kahetsust, et maksete assigneeringud summas 50 000 000 eurot Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi eelarvereal (rida 04 05 01) 2012. aasta eelarves on osutunud ebapiisavaks, et katta kõik vajalikud maksed; avaldab kahetsust, et komisjon on teinud ettepaneku katta see makse osaliselt maksete assigneeringute ümberpaigutamisega summas 1 160 745 eurot Euroopa mikrokrediidirahastult „Progress” (rida 04 04 15), selle asemel et taotleda lisaraha paranduseelarve projekti nr 6/2012 kaudu, mida ta tegi õigustatult muude Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmiste puhul ja osaliselt käesoleva taotluse puhul (1 497 750 eurot); tuletab meelde, et fond loodi eraldi erivahendina, millel on omaette eesmärgid ja tähtajad, ning et fondile tuleks seetõttu eraldada omaette vahendid, et vältida assigneeringute ümberpaigutamist muudelt eelarveridadelt – nagu varem on juhtunud –, sest see raskendab fondi poliitiliste eesmärkide saavutamist;

13. peab kahetsusväärseks, et nõukogu otsustas taotluste puhul, mis on esitatud pärast 31. detsembrit 2011, blokeerida kriisi tõttu tehtud erandi, millega lubati lisaks nendele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, anda rahalist abi praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel töö kaotanud inimestele ning suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;

14. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

15. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktile 28 (taotlus EGF/2011/026 IT/Emilia-Romagna Motorcycles, Itaalia)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/17/EL).

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0488

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2012/005 SE/Saab

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2012/005 SE/Saab, Rootsi) (COM(2012)0622 – C7-0363/2012 – 2012/2279(BUD))

(2015/C 434/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0622 – C7-0363/2012),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0413/2012),
- A. arvestades, et liit on loonud maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks vajalikud õigusnormid ja eelarvevahendid;
- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud otseselt ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel;
- C. arvestades, et vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, peaks koondatud töötajatele antav Euroopa Liidu rahaline abi olema dünaamiline, see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt ning fondi kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- D. arvestades, et Rootsi on taotlenud abi seoses 3 748 toetuskõlbliku koondamisega, millest 1 350 puhul vajatakse toetust äriühingu Saab Automobile SA, ühe selle tütaretevõtte (Saab Automobile Powertrain AB) ja 16 Rootsis asuva tarnijaettevõtte töötajate jaoks;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja seetõttu on Rootsil õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
  2. peab Rootsi taotlust tervitatavaks; tõdeb samas kahetsusega, et Rootsi taotleb küll fondi toetust, kuid kuulub sellest hoolimata nende riikide hulka, kes seavad ohtu fondi tuleviku pärast 2013. aastat ja takistavad kriisi tõttu tehtud erandi pikendamist;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

3. märgib, et Rootsi ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 25. mail 2012 ja et komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 19. oktoobril 2012; väljendab heameelt suhteliselt lühikese hindamisperioodi üle;
4. tunneb heameelt selle üle, Rootsi ametivõimud soovisid vallandatud töötajaid kohe aidata ning et individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi rakendamist alustati juba 20. detsembril 2011 – enne seda, kui oli teada lõplik otsus fondi toetuse andmise kohta;
5. rõhutab, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; loodab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse koondatud töötajate tasemele ja vajadustele ja tegelikule ärikeskkonnale;
6. märgib, et see on järjekordne fondi kasutuselevõtmise taotlus seoses koondamistega autotööstussektoris ning et autotööstusest on fondile esitatud nii kriisi kui ka üleilmastumisega seotud kriteeriumide tõttu kokku 16 taotlust, mida on kõige rohkem;
7. toonitab asjaolu, et nii selle taotluse kui ka muude töötajate massiliste koondamistega seotud taotluste ettevalmistamisest ja rakendamisest tuleks võtta õppust;
8. peab kahetsusväärseks, et Trollhättani piirkonnas, kus asus tootmisrajatis, kasvas töötus Saabi pankrotistumise tõttu 20 %; märgib, et Rootsi ametiasutused taotlesid fondi toetust 3 239 koondatud töötajast üksnes 1 350 le; kutsub Rootsi ametiasutusi üles fondi potentsiaali koondatud töötajate heaks täiel määral ära kasutama;
9. palub asjaomastel institutsioonidel teha vajalikke jõupingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamiseks, et kiirendada fondi kasutuselevõtmist; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on parlamendi nõudmisel kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse, mille eesmärk on esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et fondi uues määruuses (2014–2020) tehakse menetluse veelgi rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
10. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada sujuv ja kiire menetluskord fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks, et anda individuaalset ühekordset ja ajaliselt piiratud toetust eesmärgiga aidata töötajaid, kes on üleilmastumise tõttu ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud; rõhutab, et fond võib aidata koondatud töötajatel tööturule tagasi pöörduda;
11. peab õigeks seda, et Rootsi ametiasutused rõhutavad töötutele kättesaadavate tavateenuste kõrval pakettis sisalduvaid täiendavaid meetmeid;
12. toonitab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleks tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasaarastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid; taunib asjaolu, et fond võib anda ettevõtetele tőuke asendada lepingulised töötajad paindlikumas ja lühiajalisemas töösuhtes olevate töötajatega;
13. tunneb heameelt asjaolu üle, et pakutav koolitus on vastavuses piirkonnas tulevikus vajatavate oskuste ja kvalifikatsioonidega ning et see keskendub kasvuvaldkondadele, nagu taastuvenergia sektor;
14. märgib, et fondist rahastatavate individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et on komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivatele eeskirjadele ja vältida liidu rahastatavate teenuste topeltrahastamist;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

15. märgib, et kohalik omavalitsus lõi Saabi töötajaid aidates tööturu osapooltega positiivsed suhted; avaldab samas kahetsust, et komisjoni ettepanekus ei ole üksikasjalikumad teavet tööturu osapooltega toimunud konsulteerimisprotsessi kohta seoses meetmete rakendamisega ning eelkõige Saabi (võimaliku rahalise) osaluse kohta;

16. peab kahetsusväärseks, et 2012. aasta eelarves fondi eelarvereale 04 05 01 eraldatud maksete assigneeringud summas 50 000 000 eurot ei ole osutunud piisavaks, et teha kõik vajalikud maksed; peab kahetsusväärseks, et komisjon on teinud ettepaneku saada selle makse jaoks vahendeid maksete assigneeringute ümberpaigutamise teel Euroopa mikrokreiidirahastust „Progress” (eelarverida 04 04 15), selle asemel et taotleda paranduseelarve projekti nr 6/2012 kaudu raha juurde, nagu tehti põhjendatult teiste fondi kasutuselevõtmise taotluste puhul; tuletab meelde, et fond loodi eraldi erivahendina, millel on omaette eesmärgid ja tähtajad ning millele tuleks seetõttu eraldada omaette vahendid, et vältida assigneeringute ümberpaigutamist muudelt eelarveridadelt – nagu varem on juhtunud –, sest see võib raskendada fondi poliitiliste eesmärkide saavutamist;

17. peab kahetsusväärseks nõukogu otsust tühistada taotluste puhul, mis on esitatud pärast 31. detsembrit 2011, kriisi tõttu tehtud erand, millega lubati lisaks nendele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, toetada rahaliselt ka neid, kes on kaotanud töö praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning millega lubati suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;

18. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

19. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2012/005 SE/Saab, Roots).

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/18/EL).

P7_TA(2012)0489

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2011/018 ES/Pais Vasco Productos metalicos

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/018 ES/Pais Vasco Productos metalicos, Hispaania) (COM(2012)0620 – C7-0364/2012 – 2012/2280(BUD))

(2015/C 434/37)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0620 – C7-0364/2012),

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus”),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0415/2012),
- A. arvestades, et liit on maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks loonud vajalikud õigusnormid ja eelarvevahendid;
- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond”) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud otseselt ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel;
- C. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi peaks olema dünaamiline ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning fondi kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- D. arvestades, et Hispaania taotles abi seoses 1 106 töötaja koondamisega (kellest fondi abi taotletakse 500 puhul) NACE Revision 2 osa 25 („Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed”) ⁽³⁾ alla kuuluvas 423 ettevõttes, mis tegutsevad NUTS II tasandi piirkonnas País Vasco (ES21) Hispaanias;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruuses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis b sätestatud tingimused on täidetud ja seetõttu on Hispaaniale õigus saada kõnealuse määruse alusel rahalist toetust;
  2. märgib, et Hispaania ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 28. detsembril 2011 ja et komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 19. oktoobril 2012; peab kahetsusväärseks, et hindamiseks kulus 10 kuud;
  3. tunneb heameelt selle üle, et tööliste kiireks abistamiseks otsustasid Hispaania ametiasutused alustada meetmete rakendamist 19. märtsil 2012. aastal, enne lõplikku otsust esildatud kooskõlastatud paketi jaoks fondist toetuse andmise kohta;
  4. märgib, et Hispaania ametivõimud on teatanud oma hinnangus, mis põhineb eelnevate fondi kasutuselevõtmise taotlustega saadud kogemustel, et fondi toetatavates meetmetes on otsustanud osaleda ainult 500 koondatud töötajat; kutsub Hispaania ametiasutusi fondilt saadavat toetust täiel määral ära kasutama;
  5. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluvat koolitust kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate tasemele ja vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale vastavalt;
  6. toonitab asjaolu, et nii selle taotluse kui ka muude massiliste koondamistega seotud taotluste ettevalmistamisest ja rakendamisest tuleks võtta õppust;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

Kolmapäev, 12. detsember 2012

7. väljendab heameelt asjaolu üle, et meetmete kavandamise käigus peeti nõu tööturu osapooltega ning et piirkondlikud ametiasutused, ettevõtjate esindajad ja ametiühingud moodustasid erikomitee, mis vastutab fondi projekti koordineerimise, juhtimise ja rakendamise eest;
8. palub asjaomastel institutsioonidel teha fondi kasutuselevõtmise kiirendamiseks pingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamise osas; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi nõudmisele kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse, eesmärgiga esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi uues määruses (2014–2020) tehakse menetlusse veelgi rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
9. peab kahetsusväärseks, et komisjoni ettepaneku teabes koolitusmeetmete kohta ei märgita, millistes valdkondades töötajad võivad tõenäoliselt tööd leida ja kas paketti on kohandatud vastavalt tulevastele majanduslikele väljavaadetele piirkonnas;
10. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada sujuv ja kiire menetluskord fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks, et anda individuaalset ühekordset ja ajaliselt piiratud toetust eesmärgiga aidata töötajaid, kes on üleilmastumise tõttu ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud; rõhutab, et fond võib aidata koondatud töötajatel tööturule tagasi pöörduda;
11. peab kahetsusväärseks, et ettevõtlust toetavate meetmetega ei anta töötajatele rahalist toetust oma ettevõtte asutamiseks, samas kui koolitusmeetmetes osalevatele töötajatele pakutakse mitmeid rahalisi stiimuleid;
12. toonitab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleks tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
13. tunneb heameelt selle üle, et fondi toetatava projektiga kaasneb ulatuslik teavitus- ja reklaamitegevuse pakett;
14. märgib, et fondist rahastatavat individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et on komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka oma aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivate eeskirjadega ja vältida liidu rahastatavate teenuste dubleerimist;
15. tunneb heameelt selle üle, et vastavalt Euroopa Parlamendi nõudmistele on 2012. aasta eelarves fondi eelarvereale 04 05 01 kantud 50 000 000 euro ulatuses maksete assigneeringuid; tuletab meelde, et fond loodi eraldi erivahendina, millel on omaette eesmärgid ja tähtajad, ning et fondile tuleks seetõttu eraldada omaette vahendid, et võimalikult vältida assigneeringute ümberpaigutamist muudelt eelarveridadelt, nagu varem on juhtunud, sest see võib raskendada fondi poliitiliste eesmärkide saavutamist;
16. peab kahetsusväärseks, et nõukogu otsustas taotluste puhul, mis on esitatud pärast 31. detsembrit 2011, blokeerida kriisi tõttu tehtud erandi, millega lubati lisaks nendele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, anda rahalist abi praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel töö kaotanud inimestele ning suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;
17. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

18. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/018 ES/País Vasco Productos metálicos, Hispaania)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/16/EL).

P7_TA(2012)0490

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2011/013 DK/Flextronics

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktile 28 (taotlus EGF/2011/013 DK/Flextronics, Taani) (COM(2012)0623 – C7-0362/2012 – 2012/2278(BUD))

(2015/C 434/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0623 – C7-0362/2012),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0417/2012),
- A. arvestades, et liit on maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja nende tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks loonud vajalikud õigusnormid ja eelarvevahendid;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud otseselt ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel;
- C. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi peaks olema dünaamiline ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning fondi kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- D. arvestades, et Taani taotles abi seoses 303 koondamisega (millest abi taotletakse 153 puhul) neljakuulise vaatlusperioodi jooksul 1. juulist 2011 kuni 31. oktoobrini 2011 ettevõttes Flextronics International Denmark A/S ning väljaspool vaatlusperioodi toimunud 87 koondamisega, mis on seotud sama kollektiivse koondamisega;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis c sätestatud tingimused on täidetud ja Taanil on seetõttu õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
  2. märgib, et Taani ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 21. detsembril 2011, lisasid sellele täiendavat teavet kuni 23. augustini 2012 ja et komisjon tegi oma hinnangu teatavaks alles 19. oktoobril 2012; peab hindamismenetluse pikkust kahetsusväärseks ja küsib, miks selle konkreetse Taani taotluse hindamiseks kulus 10 kuud; nõuab tungivalt, et komisjon kiirendaks hindamisprotsessi;
  3. tunneb heameelt asjaolu üle, et selleks, et töölised saaksid kiiret abi, otsustasid Taani ametiasutused alustada meetmete rakendamist 21. märtsil 2012. aastal, enne lõpliku otsuse saamist fondist toetuse saamise kohta esildatud kooskõlastatud paketi jaoks;
  4. peab Taani taotlust tervitatavaks; taunib siiski asjaolu, et vaatamata sellele, et Taani on mitu korda võtnud fondi vahendid tulemuslikult kasutusele nii kaubanduse kui ka kriisiga seotud kriteeriumide alusel, kuulub ta nende riikide hulka, kes seavad fondi 2013. aasta järgse tuleviku ohtu ja blokeerivad kriisi tõttu tehtud erandi laiendamist; lisaks on murettekitav, et Taani taotleb fondi kasutuselevõtmist ettevõtte Flextronics International Denmark nimel, mille asutas Singapuris registreeritud Flextronics International Ltd, kes viib praegu oma rajatise üle Aiasiasse;
  5. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluvat koolitust kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate tasemele ja vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale vastavalt;
  6. nõuab liidu ja kolmandate riikide vahelises kaubanduses vastastikkuse põhimõtte järgimist, sest ilma selleta ei pääse liidu ettevõtjad uutele turgudele väljaspool Euroopat;
  7. rõhutab asjaolu, et nii selle taotluse kui ka muude töötajate massilise koondamisega seotud taotluste ettevalmistamisest ja rakendamisest tuleks õppust võtta;
  8. märgib, et Taani ametiasutused teatasid, et nende hinnangul sooviksid 303 koondatud töötajast kõigest 153 meetmetes osaleda; kutsub Taani ametiasutusi üles fondist saadavat toetust täiel määral ära kasutama;
  9. palub asjaomastel institutsioonidel teha fondi kasutuselevõtmise kiirendamiseks pingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamise osas; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi nõudmisele kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse, eesmärgiga esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et fondi uues määruses (2014–2020) tehakse menetlusse veelgi rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

10. märgib, et Midtjyllandi piirkond, kus asub Skive vald, on juba saanud fondist toetust kahe taotluse, nimelt EGF/2010/017 Midtjylland Machinery ja EGF/2012/003 Vestas alusel;
11. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks sujuv ja kiire menetluskord ning näha üleilmastumise ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud töötajatele ette ühekordne ja ajaliselt piiratud toetus; rõhutab, et fond võib aidata koondatud töötajatel tööturule tagasi pöörduda;
12. märgib, et Taani ametiasutused kavandavad kallist individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti (12 891 eurot töötaja kohta); tunneb aga heameelt asjaolu üle, et pakett koosneb meetmetest, mis täiendavad tööhõiveametite poolt tavapäraselt pakutavaid meetmeid, on nendega võrreldes uuenduslikud ja kohandatud abistama eri oskuste ja kogemustega töötajate rühmi, nii et nad suudavad kohaliku tööturu raske olukorraga toime tulla;
13. toonitab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleks tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasaahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale, pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
14. tunneb heameelt asjaolu üle, et kutseõppekursustel käsitletakse uusi võimaliku kasvu valdkondi ning kooskõlastatud paketi kujundamisel on tuginetud kohaliku tööturu ja koondatud töötajate tunnuste süvauurimisele;
15. märgib, et fondist rahastatavat individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et on komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivate eeskirjadega ja vältida liidu rahastatavate teenuste topeltrahastamist;
16. peab tervitatavaks asjaolu, et individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi raames pakutakse ka 20 töötajale ette nähtud kursusi uute ettevõtete asutamiseks; märgib, et ettevõtete asutamiseks ei pakuta rahalisi stiimuleid;
17. tunneb heameelt selle üle, et vastavalt Euroopa Parlamendi nõudmistele on 2012. aasta eelarves fondi eelarvereale 04 05 01 kantud 50 000 000 euro ulatuses maksete assigneeringuid; tuletab meelde, et fond loodi eraldi erivahendina, millel on omaette eesmärgid ja tähtajad, ning et fondile tuleks seetõttu eraldada omaette vahendid, et võimalikult vältida assigneeringute ümberpaigutamist muudelt eelarveridadelt – nagu varem on juhtunud –, sest see võib raskendada fondi poliitiliste eesmärkide saavutamist;
18. võtab siiski teadmiseks meetmetes osalemise eest makstava päevaraha summas 4 439 eurot töötaja kohta ja peab seda liiga kõrgeks; tuletab meelde, et fondi vahendeid tuleks tulevikus eraldada peamiselt koolituseks ja tööotsinguteks, samuti kutseorientatsiooni programmideks ning et fondipoolne hüvitiste rahastamine peaks olema alati täiendava iseloomuga ja toimuma paralleelselt sellega, mis on koondatud töötajatele kättesaadav siseriikliku õiguse või kollektiivlepingute kohaselt;
19. peab kahetsusväärseks nõukogu otsust tühistada pärast 31. detsembrist 2011 esitatud taotluste puhul kriisi tõttu tehtud erand, millega lubati lisaks töötajatele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, toetada rahaliselt ka neid, kes on kaotanud töö praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning millega lubati suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;
20. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

21. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktile 28 (taotlus EGF/2011/013 DK/Flextronics, Taani)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/14/EL).

P7_TA(2012)0491

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2011/014 RO/Nokia

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/014 RO/Nokia, Rumeenia) (COM(2012)0618 – C7-0359/2012 – 2012/2275(BUD))

(2015/C 434/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0618 – C7-0359/2012),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0414/2012),
- A. arvestades, et liit on loonud maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavatele töötajatele täiendava toetuse andmiseks ja töötajate tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks asjakohased õigusnormid ja eelarvehendid;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud otseselt ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel;
- C. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi peaks olema dünaamiline ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning fondi kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- D. arvestades, et Rumeenia taotles abi seoses 1 904 töötaja koondamisega (kellest fondi abi taotletakse 1 416 puhul) äriühingus SC Nokia Romania SRL ja ühes Rumeenia tarnivas ettevõttes;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
- nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja seetõttu on Rumeenial õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
  - märgib, et Rumeenia ametiasutused esitasid 22. detsembril 2011 fondist rahalise toetuse saamiseks taotluse, mille lisasid täiendavat teavet kuni 22. augustini 2012 ning komisjon tegi oma hinnangu teatavaks alles 19. oktoobril 2012; peab hindamismenetluse pikkust kahetsusväärseks ja küsib, miks selle konkreetse taotluse hindamiseks kulus 8 kuud; nõuab tungivalt, et komisjon hindamisprotsessi kiirendaks;
  - avaldab heakskiitu Rumeenia esimese taotluse esitamisele fondist toetuse saamiseks;
  - tunneb heameelt selle üle, et tööliste kiireks abistamiseks otsustasid Rumeenia ametiasutused alustada meetmete rakendamist 8. detsembril 2011. aastal, s.o enne lõplikku otsust anda esitatud kooskõlastatud paketiile fondist toetust;
  - tuletab meelde, kui tähtis on tösta koondatud töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades kogu nende kutsealase karjääri jooksul arendatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluvat koolitust kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate tasemele ja vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale vastavalt;
  - peab kahetsusväärseks asjaolu, et Cluj (Rumeenias) ja Salos (Soomes) (taotlus EGF/2012/006/FI/Nokia, Soome) toimunud koondamiste põhjuseks on Nokia äriplane otsus viia oma tootmistehased Aiasse ja need on osa Nokia kavast vähendada 2013. aasta lõpuks Nokia Corporationi tööjõudu kogu maailmas 17 000 töötaja võrra;
  - rõhutab asjaolu, et nii selle taotluse kui ka muude massiliste koondamistega seotud taotluste ettevalmistamisest ja rakendamisest tuleks võtta õppust;
  - nõuab liidu ja kolmandate riikide vahelises kaubanduses vastastikkuse põhimõtte järgimist, sest ilma selleta ei pääse liidu ettevõtjad uutele turgudele väljaspool Euroopat;
  - palub asjaomastel institutsioonidel teha vajalikke jõupingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamiseks, et kiirendada fondi kasutuselevõtmist; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on parlamendi nõudmist kiirendada toetuste eraldamist aluseks võttes kehtestanud parandatud menetluse, mille eesmärk on esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et fondi uues määruses (2014–2020) tehakse menetlusse veelgi rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
  - märgib, et 2008. aastal juba kasutati fondi Nokia Saksamaalt Rumeeniasse üleviimise tulemusel koondatud 1 337 töötaja toetamiseks; märgib, et kolm aastat hiljem, tuleb fondil jälle tegutseda, kuna Saksamaal sulgemise järel Cluj avatud tootmistehas suleti 2011. aastal tootmise Aiasse üleviimise tõttu; küsib, kas Saksamaalt üleviimise ajal sai Nokia piirkondlikul, riiklikul või liidu tasandil mingeid finantssoodustusi (eelkõige Ühtekuuluvusfondist) oma tehase Rumeeniasse viimiseks;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

11. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada sujuv ja kiire menetluskord fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks, et anda individuaalset ühekordset ja ajaliselt piiratud toetust, mille eesmärk on aidata töötajaid, kes on üleilmastumise tõttu ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud; rõhutab, et fond võib aidata koondatud töötajatel tööturule tagasi pöörduda;
12. märgib, et komisjoni ettepanekust nähtub, et on oodata veel ühte fondist toetuse saamise taotlust, mis käsitleb koondamiste teist lainet Salos asuvas Nokia keskuses, ning kutsub komisjoni seetõttu üles selgitama, missugusel määral Nokia ise koondamisi rahaliselt toetab;
13. toonitab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleks tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada üksnes aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
14. peab kahetsusväärseks, et komisjoni ettepanekus ei esitata mingit statistikat tööpuuduse määra kohta piirkonnas; märgib siiski, et 2011. aastal töötas kogu Cluj-Napoca piirkonna IT- ja kommunikatsioonivaldkonnale spetsialiseerunud töötavast elanikkonnast peaaegu 40 % Nokias; märgib, et Nokia koondamiste mõju piirkonna tööhõivele on märkimisväärne;
15. märgib, et fondist rahastatavate individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivate eeskirjadega ja vältida liidu rahastatavate teenuste topeltrahastamist;
16. tunneb heameelt selle üle, et vastavalt Euroopa Parlamendi nõudmistele on 2012. aasta eelarves fondi eelarvereale 04 05 01 kantud 50 000 000 euro ulatuses maksete assigneeringuid; tuletab meelde, et fond loodi eraldi erivahendina, millel on omaette eesmärgid ja tähtsajad, ning et fondile tuleks seetõttu eraldada omaette vahendid, et võimalikult vältida assigneeringute ümberpaigutamist muudelt eelarveridadelt – nagu varem on juhtunud –, sest see võib raskendada fondi poliitiliste eesmärkide saavutamist;
17. ootab, et komisjon selgitaks, kas Nokia oli kaasatud individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketi koostamisse ning võimalikku kaasrahastamisse;
18. peab kahetsusväärseks nõukogu otsust tühistada pärast 31. detsembrit 2011 esitatud taotluste puhul kriisi tõttu tehtud erand, millega lubati lisaks töötajatele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, toetada rahaliselt ka neid, kes on kaotanud töö praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning millega lubati suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;
19. peab kahetsusväärseks üksikasjade puudumist kooskõlastatud paketi raames pakutavate koolitusmeetmete ja tööpraktika liikide kohta ning selle kohta, kuidas need on ühitatud kohalike oskuste ja kvalifikatsiooniga seotud vajadustega ning tulevase kasvu võimalike valdkondadega kõnealusel piirkonnas;
20. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
21. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/014 RO/Nokia, Rumeenia)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/15/EL).

P7_TA(2012)0492

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2011/011 AT/Soziale Dienstleistungen

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/011 AT/Soziale Dienstleistungen, Austria) (COM(2012)0621 – C7-0361/2012 – 2012/2277(BUD))

(2015/C 434/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0621 – C7-0361/2012),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
  - võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
  - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0419/2012),
- A. arvestades, et liit on maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks loonud vajalikud õigusnormid ja eelarvevahendid;
- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud otseselt ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- C. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi peaks olema dünaamiline ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohtumisel, ning fondi kasutuselevõtmise üle otsustamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- D. arvestades, et Austria taotles abi seoses 1 050 töötaja koondamisega (abi taotletakse 350 puhul) NACE Revision 2 osa 88 (Sotsiaalhoolekanne ilma majutuseta) ⁽¹⁾ alla kuuluvas 105 ettevõttes, mis tegutsevad NUTS II tasandi piirkonnas Steiermarkis (AT22) Austrias;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis b sätestatud tingimused on täidetud ja Austria on seetõttu õigus saada kõnealuse määruse alusel rahalist toetust;
  2. märgib, et Austria ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 21. detsembril 2011 ja komisjon tegi oma täieliku hinnangu teatavaks 19. oktoobril 2012; peab kahetsusväärseks, et hindamiseks kulus 10 kuud;
  3. tunneb heameelt asjaolu üle, et selleks, et töölisel saaksid kiiret abi, otsustasid Austria ametiasutused alustada meetmete rakendamist 1. oktoobril 2011. aastal, enne lõpliku otsuse saamist fondist toetuse saamise kohta esildatud kooskõlastatud paketi jaoks;
  4. märgib, et Steiermarki piirkonda on juba tabanud massilised koondamised ning selle piirkonna töötajad on saanud fondist toetust kolme taotluse, nimelt EGF/2009/009 AT/Steiermark, EGF/2010/007 AT/Steiermark-Niederösterreich ja EGF/2010/008 AT/AT&S alusel;
  5. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluvat koolitust kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate tasemele ja vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale vastavalt;
  6. märgib, et fondi projekt viiakse ellu kohalikul tasandil asutatud tööhõivefondi raames, mida hakkab haldama arengu ühendus, kellel on kogemusi varem esitatud fondi taotlusega (EGF/2009/009 AT/Steiermark); tuletab meelde, et tööhõivefondid on asutused, mille on rajanud valdkondlikud tööturu osapooled eesmärgiga toetada tööstuse muutustest mõjutatud töötajaid koolitusmeetmetega nende tööalase konkurentsivõime suurendamiseks; tuletab meelde, et see aktiivsete tööturu meetmete mudel oli minevikus väga edukas selles osas, mis puudutab töötajate tagasipöördumist tööturule ja fondi vahendite kasutamist sellel eesmärgil;
  7. toonitab asjaolu, et nii selle taotluse kui ka muude massiliste koondamistega seotud taotluste ettevalmistamisest ja rakendamisest tuleks õppust võtta;
  8. palub osalevatel institutsioonidel teha fondi kasutuselevõtmise kiirendamiseks vajalikke pingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamiseks; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi nõudmisele kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse, eesmärgiga esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et fondi uues määruses (2014–2020) tehakse menetluse veelgi rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
  9. peab tervitatavaks komisjoni ettepanekus esitatud individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti ja meetmete üksikasjalikke kirjeldusi; tunneb heameelt asjaolu üle, et pakutav koolitus on seotud piirkonna majanduse tulevikuväljavaadetega ning tulevikus vajatavate oskuste ja kvalifikatsioonidega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

Kolmapäev, 12. detsember 2012

10. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks sujuv ja kiire menetluskord ning näha üleilmastumise ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud töötajatele ette ühekordne ja ajaliselt piiratud toetus; rõhutab, et fond võib aidata koondatud töötajatel tööturule tagasi pöörduda;
11. rõhutab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleb tagada, et fond toetab individuaalsete koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale, pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
12. juhib tähelepanu koolitusel osalevatele ja tööd otsivatele töötajatele ette nähtud päevarahale, mis võib moodustada 1 000 eurot töötaja kohta kuus (arvutatud 11 kuuks, töötushüvitis peatatakse selleks ajaks), millele lisandub koolitustoetus 200 eurot töötaja kohta kuus; tuletab meelde, et fondi vahendeid tuleks tulevikus eraldada peamiselt koolituseks ja tööotsinguteks, samuti kutseorientatsiooni programmideks ning et fondipoolne hüvitiste rahastamine peaks olema alati täiendava iseloomuga ja toimuma paralleelselt sellega, mis on koondatud töötajatele kättesaadav siseriikliku õiguse või kollektiivlepingute kohaselt;
13. märgib, et fondist rahastatavat individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivatele eskirjadele ja vältida liidu rahastatavate teenuste topelrahastamist;
14. on seisukohal, et päevaraha ja koolitustoetuse suhe koolituskuludesse 14 400:7 000 eurot kujutab endast just nagu töötushüvitiste õigustamatut rahastamist;
15. tunneb heameelt selle üle, et vastavalt Euroopa Parlamendi nõudmistele on 2012. aasta eelarves fondi eelarvereaale 04 05 01 kantud 50 000 000 euro ulatuses maksete assigneeringuid; tuletab meelde, et fond loodi eraldi erivahendina, millel on omaette eesmärgid ja tähtajad, ning et fondile tuleks seetõttu eraldada omaette vahendid, et võimalikult vältida assigneeringute ümberpaigutamist muudelt eelarveridadelt – nagu varem on juhtunud –, sest see võib raskendada fondi poliitiliste eesmärkide saavutamist;
16. märgib, et kavandatavate meetmete maksumus on ligikaudu 22 000 eurot töötaja kohta ja fond katab sellest umbes 14 000 eurot, mis tähendab väga suurt toetust inimese kohta võrreldes teiste fondi taotlustega;
17. peab kahetsusväärseks nõukogu otsust tühistada pärast 31. detsembrit 2011 esitatud taotluste puhul kriisi tõttu tehtud erand, millega lubati lisaks töötajatele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, toetada rahaliselt ka neid, kes on kaotanud töö praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning millega lubati suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;
18. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
19. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2011/011 AT/Soziale Dienstleistungen, Austria)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/13/EL).

P7_TA(2012)0493

**Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine: taotlus EGF/2012/006 FI/
Nokia Salo**

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 28 (taotlus EGF/2012/006 FI, Nokia Salo, Soome) (COM(2012) 0619 – C7-0360/2012 – 2012/2276(BUD))

(2015/C 434/41)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0619 – C7-0360/2012),
- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾, eriti selle punkti 28,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽²⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
- võttes arvesse majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkulepet ja 28. juunil 2012. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 23. juuli 2012. aasta seisukohta Euroopa Liidu 2013. aasta eelarve kohta,
- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 ette nähtud kolmepoolse menetluse tulemusi,
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0418/2012),

A. arvestades, et liit on maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel kannatavate töötajate täiendavaks toetamiseks ja tööturule tagasipöördumise hõlbustamiseks loonud õigusnormid ja eelarvevahendid;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- B. arvestades, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) rakendusala on laiendatud nii, et alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul võib toetust anda ka töötajatele, kes on koondatud ülemaailmse sotsiaal-, finants- ja majanduskriisi tagajärjel;
- C. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu rahaline abi tuleks teha kättesaadavaks viivitamata ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskoosolekul;
- D. arvestades, et Soome on taotlenud abi seoses 1 000 töötaja koondamisega (abi taotletakse kõigi nende puhul) ettevõtte Nokia plc Salo tehases Soomes;
- E. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele;
1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis a sätestatud tingimused on täidetud ja seetõttu on Soomel õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust;
  2. märgib, et Soome ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 4. juulil 2012 ja komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 19. oktoobril 2012; väljendab heameelt asjaolu üle, et taotlus esitati viivitamata pärast vaatlusperioodi, mis võimaldab kohest koondamistele reageerimist; väljendab heameelt ka komisjonipoolse kiirelt toimunud hindamise üle;
  3. tunneb heameelt asjaolu üle, et selleks, et töölised saaksid kiiret abi, alustasid Soome ametiasutused sotsiaalmeetmete rakendamist 29. veebruaril 2012. aastal varakult enne seda, kui tehakse lõplik otsus esildatud kooskõlastatud paketi jaoks fondist toetuse saamise kohta;
  4. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Salos (Soomes) ja Clujs (Rumeenias) (taotlus EGF/2011/014 RO/Nokia, Rumeenia) toimunud koondamiste aluseks on Nokia äriplane otsus viia oma tootmistehased Aiasse ja need on osa Nokia kavast vähendada 2013. aasta lõpuks Nokia Corporationi tööjõudu kogu maailmas 17 000 töötaja võrra;
  5. tuletab meelde, kui tähtis on kohandatud koolituse pakkumine ning ametialase karjääri kestel omandatud oskuste ja pädevuste tunnustamine; rõhutab, et on äärmiselt oluline, et kooskõlastatud paketi raames pakutav koolitus oleks kohandatud ja vastaks koondatud töötajate vajadustele ja tasemele ning et selle puhul võetaks arvesse töötajate sotsiaalset ja majanduslikku tausta;
  6. märgib, et komisjoni ettepanekust nähtub, et on oodata veel ühte fondist toetuse saamise taotlust, mis hõlmab koondamiste teist lainet Salos asuvas Nokias;
  7. palub osalevatel institutsioonidel teha fondi kasutuselevõtmise kiirendamiseks vajalikke pingutusi menetlus- ja eelarvekorra parandamiseks; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi nõudmisele kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse, eesmärgiga esitada eelarvepädevatele institutsioonidele koos komisjoni hinnanguga fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta ühtlasi ka ettepanek fondi kasutuselevõtmiseks; loodab, et fondi uues määruses (2014–2020) tehakse menetluse veelgi rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, hõlpsam kasutuselevõtt, läbipaistvus ja nähtavus;
  8. nõuab liidu ja kolmandate riikide vahelises kaubanduses vastastikkuse põhimõtte järgimist, sest ilma selleta ei pääse liidu ettevõtjad uutele turgudele väljaspool Euroopat;
  9. märgib, et komisjon on käesoleval aastal seni esitanud eelarvepädevatele institutsioonidele 19 fondi kasutuselevõtmise taotlust, mis käsitlevad Prantsusmaad, Hispaaniat, Taanit, Madalmaid, Austriat, Rumeeniat, Rootsit, Itaaliat, Iirimaad, Saksamaad ja Soomet, et rahastada 15 381 koondatud töötaja puhul aktiivseid tööturumeetmeid fondist saadavast abist kogusummas 74 266 222 eurot;
  10. märgib, et Salo piirkond sõltus suuresti Nokiast kui tööandjast ja kujunes info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas ülimalt spetsialiseerunud piirkonnaks; märgib, et koondamised Nokias mõjutavad tõsiselt kohalikku tööturgu, kuna töötuse määr võib oodatavalt kasvada praeguste Nokias toimuvate koondamiste tagajärjel 17 protsendini;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

11. tuletab meelde institutsioonide võetud kohustust tagada fondi kasutuselevõtmist käsitlevate otsuste vastuvõtmiseks sujuv ja kiire menetluskord ning näha ette individuaalne toetus, mis on suunatud töötajatele, kes on üleilmastumise tõttu ning finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud; rõhutab rolli, mida fond võib täita koondatud töötajate tööturule tagasi pöördumisel;
12. tunneb heameelt asjaolu üle, et loodud on laiaulatuslikult töötajaid esindav töörihm Nokia ümberkorraldamisega tegelemiseks ja nõu andmiseks mitmesugustes küsimustes, näiteks heaolu, täiendõpe, uued töövõimalused mujal kui Nokias ja ettevõtlusvõimalused;
13. toonitab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleks tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist tööturule; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid; taunib asjaolu, et fond võib anda ettevõtetele tõuke asendada lepingulised töötajad paindlikumas ja lühiajalisemas töösuhtes olevate töötajatega;
14. peab kooskõlastatud individuaalsete teenuste paketi maksumust (umbes 10 000 eurot töötaja kohta) suureks; märgib siiski, et pakett sisaldab innovaatilisi meetmeid, näiteks Protomo, mis on uute idufirmade ühitamise teenus, ning et fondist rahastatavad rahalised hüvitised on piiratud; tunneb heameelt asjaolu üle, et meetmed on komisjoni ettepanekus hästi kirjeldatud;
15. märgib, et fondist rahastatavat individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; tuletab meelde, et on komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist ka komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivate eeskirjadega ja vältida liidu rahastatavate teenuste topeltrahastamist;
16. peab kahetsusväärseks üksikasjade puudumist kooskõlastatud paketi raames pakutavate koolitusmeetmete kohta ning selle kohta, kuidas need on ühitatud kohalike oskuste ja kvalifikatsiooniga seotud vajadustega ning tulevase kasvu võimalike valdkondadega kõnealuses piirkonnas, võttes arvesse seal praegu toimuvaid struktuurimuutusi;
17. märgib, et vastavalt Euroopa Parlamendi nõudmistele on 2012. aasta eelarves fondi eelarverele 04 05 01 kantud 50 000 000 euro ulatuses maksete assigneeringud; märgib siiski, et juba teist aastat järjest on selgunud, et maksete assigneeringud on liiga napid, et rahuldada kogu aasta rahastamisaotlusi, ning et puuduvaid maksete assigneeringuid tuleb eraldada paranduseelarve alusel muudelt eelarveridadel assigneeringute ümberpaigutamise abil; on veendunud, et kumbki neist asjaoludest ei näita usaldusväärset eelarvestamist; tuletab meelde, et fond loodi konkreetse vahendina, et reageerida viivitamata ja asjakohaselt üleilmastumise otsesest ja kaudsest mõjust põhjustatud massilistele koondamistele; toonitab, et piisavate vahenditeta ja selleks, et vältida varasemaid süstemaatilisi ümberpaigutamisi teistelt eelarveridadel, ei ole võimalik tagada ei fondi hädaolukordades reageerimise võimet ega selle terviklikkust;
18. tunneb heameelt asjaolu üle, et seoses piirkonnas toimuvate struktuurimuutustega on fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kasutamist ning kõnealuse kahe fondi vahel vastutuse jagamist koordineerinud sihtotstarbeline projektirühm, kuhu on kaasatud piirkondlikud ametiasutused ja tööturu osapooled ning mis on kehtestanud piirkonna jaoks strateegilised suunised ja eesmärgid;
19. peab kahetsusväärseks nõukogu otsust tühistada pärast 31. detsembrit 2011 esitatud taotluste puhul kriisi tõttu tehtud erand, millega lubati lisaks töötajatele, kes on kaotanud töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tagajärjel, toetada rahaliselt ka neid, kes on kaotanud töö praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning millega lubati suurendada liidupoolset osa programmide kaasrahastamises 65 protsendini; palub nõukogul see meede viivitamata uuesti kasutusele võtta;
20. peab 360 töötajale päevarahade maksmist suurusjärgus 7 500 eurot töötaja kohta ülemääraseks; tuletab meelde, et fondi vahendeid tuleks tulevikus eraldada peamiselt koolituseks ja tööotsinguteks, samuti kutseorientatsiooni programmideks ning et fondipoolne hüvitiste rahastamine peaks olema alati täiendava iseloomuga ja toimuma paralleelselt sellega, mis on koondatud töötajatele kättesaadav siseriikliku õiguse või kollektiivlepingute kohaselt;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

21. peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjoni ettepanekus ei ole selgitatud, kas Nokia osales teenuste paketi koostamises ning meetmete võimalikus kaasrahastamises;
22. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
23. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS**

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 28 (taotlus EGF/2012/006 FI/, Nokia Salo, Soome)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2013/19/EL).

P7_TA(2012)0494

Kuritegevusohutuse Euroopa statistika ***I

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kuritegevusohutuse Euroopa statistika kohta (COM(2011)0335 – C7-0155/2011 – 2011/0146(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/42)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0335),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0155/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0365/2012),
1. lükkab komisjoni ettepaneku tagasi;
  2. palub komisjonil ettepanek tagasi võtta ja esitada uus ettepanek;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0495

Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamine ***I**Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2011)0827 – C7-0458/2011 – 2011/0391(COD))****(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)**

(2015/C 434/43)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0827),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0458/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 28. märtsi 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 18. juuli 2012. aasta arvamust ⁽²⁾,
  - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽³⁾,
  - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 9. mai 2012. aasta kirja transpordi- ja turismikomisjonile,
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 87 ja 55,
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0379/2012),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 173.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 110.

⁽³⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TC1-COD(2011)0391

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 Euroopa Liidu lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta ⁽⁴⁾ on korduvalt oluliselt muudetud ⁽⁵⁾. Kuna kõnealusesse määrusesse tuleb teha uusi muudatusi, on selguse huvides soovitatav kõnealune määrus uuesti sõnastada.
- (2) Määrus (EMÜ) nr 95/93 on aidanud otsustavalt kaasa lennunduse siseturu väljakujundamisele ning Euroopa Liidu, selle liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste suhete arengule, tagades juurdepääsu liidu ülekoormatud lennujaamadele läbipaistvate ja mittediskrimineerivate eeskirjade alusel.
- (3) Samas väheneb tasakaal Euroopa lennutranspordisüsteemi laiendamise ja selle vajadusi rahuldavate teatavate lennujaamainfrastruktuuride läbilaskevõime vahel. Seetõttu kasvab ülekoormatud lennujaamade arv liidus.
- (4) Teenindusaegade jaotamise süsteem, mis loodi 1993. aastal, ei taga teenindusaegade ning seetõttu ka lennujaama läbilaskevõime optimaalset jaotamist ja kasutamist. Lennujaamade ühe suurema ülekoormatuse ja uute suurte lennujaamainfrastruktuuride piiratud arengu tõttu on teenindusajad harvaesinev ressurss. Juurdepääs sellele ressurssile on lennutransporditeenuste pakkumise ja tõhusa konkurentsi säilitamise seisukohalt äärmiselt tähtis. Selleks tuleks tõhustada nii teenindusaegade jaotamist ja kasutamist, hakates rakendada ~~turumehhanisme~~ **teenindusaegade vahetamise mehhanisme**, mille abil anda kasutamata teenindusajad huvitatud ettevõtjate käsutusse võimalikult kiiresti ja läbipaistvalt, kui ka karmistada teenindusaegade jaotamise, haldamise ja kasutamise aluspõhimõtteid. ~~Olgu, et juba väljakujunenud teenindusajad vastavad lennuettevõtjate vajadusele stabiilse sõiduplaani järele, võib käesoleva määruse edaspidise arengu ja kohaldamise käigus kavandada siiski muude turumehhanismide järkjärgulist kohaldamist, näiteks juba väljakujunenud teenindusaegade tagasivõtmist ja nende panemist enampakkumisele. Peale selle on oluline säilitada piirkondlike lennujaamade juurdepääs sõlmlennujaamadele, kui kõnealused lennuliinid on olulised selle piirkonna majanduse jaoks. Seetõttu tuleb jätkata teenindusaegade tõhusa jaotamisega seotud probleemide tasakaalustamist vajadusega kaitsta lennutransporditeenuste välishüvesid ja eelkõige väärtust, mida need loovad Euroopa piirkondadele.~~ [ME 1]

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 173.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 110.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ ELT L 14, 22.1.1993, lk 1.

⁽⁵⁾ Vt I lisa.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- (5) Seega on vaja muuta teenindusaegade jaotamise süsteemi liidu lennujaamades.
- (5a) *Aja jooksul muutuv asugusteoorias ja kohtupraktikas ei ole mõiste „lennujaama teenindusaeg” juriidilist määratlust seni lõplikult välja töötatud. Nüüdsest on asjakohane lähtuda eeldusest, et teenindusaja kasutamine üldsuse huvides – seega mitte rangelt avaliku hüve tähenduses – võiks olla mõiste õigusliku määratlemise juhtkriteerium. Seetõttu on asjakohane määratleda teenindusaja mõiste, mis sätestaks, et see võib saada õiguse objektiks ja reguleeriks selle jaotamist. [ME 79]*
- (6) Teenindusaegade jaotamine ülekoormatud lennujaamades peaks peab ka edaspidi põhinema erapooletutel, läbipaistvatel ning mittediskrimineerivatel eeskirjadel. [ME 2]
- (7) Praegust teenindusaegade jaotamise süsteemi tuleks kohandada vastavalt turumehhanismidele, mida teatavates lennujaamades kohaldatakse teenindusaegade ülekandmiseks või vahetamiseks. Komisjon võttis 30. aprilli 2008. aasta teatises nõukogu määruse (EMÜ) nr 95/93 (ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta) kohaldamise kohta kohustuse teha vastavasisulisi ettepanekuid juhul, kui peaks ilmema, et konkurentsi tõttu või muudel põhjustel on vaja kõnealune õigusakt uuesti läbi vaadata.
- (8) Kogemused näitavad, et teenindusaegade järelturul kauplemine, st teenindusaegade vahetamine rahalise või muud liiki kompensatsiooni eest, ei ole reguleeritud ühetaolise ja järjepideva õigusraamistikuga, mis tagaks läbipaistvuse ja kaitseks konkurentsi. Seega on vaja luua Euroopa Liidus teenindusaegade järelturgu reguleeriv raamistik.
- (9) Informatsiooni läbipaistvus on oluline element teenindusaegade objektiivse jaotamise tagamisel. Vaja oleks seda läbipaistvust suurendada ja võtta arvesse tehnika arengut.
- (10) Ka uustulnukate jaoks tuleks näha ette võimalus pääseda liidu turule. Kogemused näitavad, et uustulnuka mõiste praegune määratlus ei ole konkrentsile täielikult kaasa aidanud ning seda oleks vaja muuta. Peale selle tuleks hoida ära kuritarvitamisi ja piirata lennuettevõtja võimalusi taotleda uustulnuka staatust, kui lennuettevõtjale koos tema emettevõtja, filiaalide või emettevõtja filiaalidega kuulub üle 10 % konkrentses lennujaamas vastavaks päevaks eraldatud teenindusaegadest. Lisaks sellele ei tule lennuettevõtjat käsitada uustulnukana, kui ta on uustulnukana saanud teenindusajad üle kandnud, et ise seda staatust uuesti saada.
- (11) Vaja oleks tunnistada kehtetuks sellisele lennuettevõtjale antud eelis, kes taotleb lennujaamas teenindusaegade sarja regulaarse vahemaandumiseta reisilennu jaoks selle lennujaama ja piirkondliku lennujaama vahel, kuna sellises olukorras kehtib juba eelis, mis on antud lennuettevõtjale, kes taotleb lennujaamas teenindusaegade sarja regulaarse vahemaandumiseta reisilennu jaoks liidu kahe lennujaama vahel. [ME 3]
- (12) Ühtlasi oleks on vaja vältida olukordi, kus kasutada olevate teenindusaegade puuduse tõttu on liberaliseerimisest saadud hüved jaotunud ebahühtlaselt ning konkrents on kahjustatud. [ME 4]
- (12a) *Plaaniväline lennutransport aitab kaasa piirkondlikule ühtekuuluvusele ja konkrentsivõimele. Kui lennuettevõtjad on kasutanud teenindusaegasid korrapäraselt sellise transpordi jaoks lennujaamas, mis kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse, isegi kui teenindusajad ei ole alati seotud samade lennuliinidega, tuleb esmatähtsaks kohale seada taotlused nende teenindusaegade kasutamise jätkamiseks. [ME 5]*
- (13) Ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamisel saavutatud edusammud mõjutavad olulisel määral teenindusaegade jaotamist. Kuna kehtestatakse tulemuslikkuse kavad, mille kohaselt lennujaamad, aeronavigatsiooniteenuste osutajad ja õhuruumi kasutajad peavad lähtuma järelevalve ning tulemuslikkuse tõhustamise eeskirjadest, ning arvestades võrgustiku haldamise funktsiooni, mis põhineb Euroopa marsruudivõrgustiku loomisel ja lennuliikluse tsentraliseeritud haldamisel, on vaja teenindusaegade jaotamist ajakohastada. Seega tuleks luua kohane raamistik, mis võimaldab kaasata lennujaamade läbilaskevõime ja koordineerimisparameetrite

Kolmapäev, 12. detsember 2012

kindlaksmääramise menetlusse võrgustiku haldusasutuse, tulemuslikkuse kontrolli organi ja riiklikud järelevalveasutused. Ühtlasi tuleks luua kõnealusele võrgustikule huvi pakkuv uus lennujaamade kategooria, et võrgustik suudaks kriisiolukordades paremini reageerida. [ME 80]

- (14) Selleks et lennujaama läbilaskevõimet paremini ära kasutada ja lennud täpsemaks muuta, tuleks sõiduplaane ja teenindusaegu paremini koordineerida. **Lennujaamade läbilaskevõime optimeerimiseks on vaja kehtestada kord lennujaamade teenindusaegade ja sõiduplaanide sidususe parandamiseks.** [ME 7]
- (15) Sõiduplaane reguleeriva lennujaama või lennuoperatsioone koordineeriva lennujaama eest vastutav liikmesriik peaks tagama, et ametisse nimetatakse sõiduplaaninõustaja või koordinaator, kelle erapooletus on väljaspool kahtlust. Selleks tuleks anda koordinaatorile koordinaatorile **ja sõiduplaaninõustajatele** suuremad ülesanded. Vaja oleks näha ette, et koordinaator on sidusrühmadest, liikmesriigist ning sellest sõltuvatest asutustest õiguslikult, organisatsiooniliselt, otsustusalaselt ja rahaliselt sõltumatu. Selleks et tööjõu, tehnika, raha ega spetsialistide puudus ei mõjutaks koordinaatori **ja sõiduplaaninõustaja** tegevust, seisab liikmesriik hea, et koordinaatori käsutuses oleksid pidevalt kõik tema tööks vajalikud vahendid. [ME 8]
- (16) Tuleks lisada lennuettevõtjate täiendavad kohustused seoses koordinaatorile **ja sõiduplaaninõustajale** edastatava teabega. Ette tuleks näha täiendavad sanktsioonid teabe puudumise korral või juhul, kui edastatud teave on vale või eksitav. Võrgustiku kuuluvate **Eraldi kvalifitseerimata** lennujaamade puhul peaksid lennuettevõtjad olema kohustatud edastama oma lennukavatsuse või koordinaatori või sõiduplaaninõustaja nõutava muu vajaliku teabe. [ME 9]
- (17) Liit peaks lihtsustama koordinaatorite ja sõiduplaaninõustajate vahelist koostööd, et neil oleks võimalik vahetada parimaid tavasid eesmärgiga luua ettenähtud ajal Euroopa **tasandil ühtse** koordinaatori ametikoht, **võttes arvesse ühtse Euroopa taeva rajamisel tehtud edusamme.** [ME 10]
- (18) Lennujaama võib nimetada lennuoperatsioone koordineerivaks lennujaamaks, kui järgitakse läbipaistvuse, erapooletuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid ja kui täidetakse käesoleva määruse nõudeid.
- (19) Otsuse muuta lennujaam lennuoperatsioone koordineerivaks lennujaamaks peaks vastu võtma selle lennujaama eest vastutav liikmesriik objektiivsete kriteeriumide põhjal. Ühtse Euroopa taeva algatuse, **funktsionaalsete õhuruumiosade** ja võrgustiku haldusasutuse toimimise rakendamisel tehtud edusamme arvestades oleks vaja ühtlustada lennujaamade läbilaskevõime hindamise meetodeid, et tõhustada Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgustiku toimimist. [ME 11]
- (20) Vaja oleks ette näha menetlus, mille alusel liikmesriik saab muuta koordineeriva lennujaama sõiduplaane reguleerivaks lennujaamaks ning sõiduplaan reguleeriva lennujaama staatusega lennujaamaks.
- (21) Teenindusaegade sari peaks olema sama kestusega kui sõiduplaaniperiood, milleks sari eraldati. Teenindusaegade (ka juba väljakujunenud teenindusaegade) sarja jaotamisel tehtava eelise peaks andma või kinnitama **ainult** koordinaator. **Eelise väljakujunenud teenindusaegade suhtes peaks koordinaator andma selle põhjal, kas neid teenindusaegu on varem õigesti kasutatud.** [ME 81]
- (22) Avaliku teenindamise kohustuse kehtestamise korral oleks vaja kindlaksmääratud tingimustel jätta alles erisätted, et säiliks vastavad kohalikud lennuteenused asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide piirkondade teenindamiseks.
- (22a) **Käesoleva määruse jõustumine ei tohiks piirata ühendusi piirkondlike lennujaamade ja suurte liiklusõlmede vahel; seetõttu oleks tarvilik ette näha asjakohased meetmed selleks, et tagada ääremaade, äärepoolseimate piirkondade ja saarte ühendamise suurte Euroopa liiklusõlmedega ning seega maailma lennuliikluse võrguga.** [ME 13]

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- (23) Kuna koordineerimisparameetrite puhul võib võtta arvesse keskkonnaaspekte ja kuna piirkonna teenindamist on võimalik täielikult tagada avaliku teenindamise kohustuste raames, ei ilmne kogemustest vajadust kohalike eeskirjade järele. Peale selle ei saa välistada, et sellised eeskirjad tekitavad diskrimineerimist teenindusaegade jaotamisel. Seetõttu tuleks kohalike eeskirjadega arvestamise võimalust piirata. Kõik koordinaatorite või sõiduplaaninõustajate kohaldatavad asjaomased tehnika-, tegevus-, tulemuslikkus- ning keskkonnapiirangud tuleks koordineerimisparameetrites kindlaks määrata. Kohalike eeskirjade järgimisel piirduks seega teenindusaegade kasutamise järelevalvega ja võimalusega vähendada teenindusaegade kestust käesoleva määrusega ettenähtud juhtudel. Selleks et lennujaama läbilaskevõimet paremini ära kasutada, tuleks karmistada teenindusaegade jaotamise kaht aluspõhimõtet, s.t et tuleks täpsustada teenindusaegade sarja mõiste määratlust ja karmistada juba väljakujunenud teenindusaegade arvestamist. Koos nimetatud tegevusega tuleks seada selgemad raamid lennuettevõtjatele võimaldatud paindlikkusele, et hoida ära rikkumisi seoses käesoleva määruse kohaldamisega eri liikmesriikides. Seega tuleks innustada lennujaama läbilaskevõimet paremini ära kasutama. **Tuleks toetada raudteede ja lennujaamade vahelisi ühendusi ning lennu- ja rongipiletite ühendamist.** [ME 91]
- (24) Selleks et lennuettevõtjatel oleks võimalik kohaneda suurt osa sõiduplaaniperioodi mõjutavate kiireloomuliste erakorraliste tingimustega, näiteks lennuliikluse märgatav vähenemine või lennuettevõtjate tegevust tõsiselt mõjutav majanduskriis, tuleks võimaldada komisjonil vastu võtta kiireloomulisi meetmeid, et tagada lennuoperatsioone koordineerivates lennujaamades võetavate meetmete ühtsus. Kõnealused meetmed võimaldaksid lennuettevõtjatel säilitada eelise saada samad teenindusaegade sarjad sõiduplaanile järgneval perioodil isegi juhul, kui ~~85~~ **80** % määra ei täidetud. [ME 14]
- (24a) **Käesolevas määruses tuleks arvesse võtta vajalikke ärilise lennutegevuse ning tšarterlendude paindlikkuse nõudeid, et saaks teha plaaniväliseid lende, eriti arvestades, et sellistel lennuettevõtjatel ei ole võimalik moodustada teenindusaegade portfelli väljakujunenud õiguste põhjal.** [ME 15]
- (25) ~~Koordinatsioonikomitee osakaalu tuleks kaks korda suurendada. Ühest küljest peaksid komitee koosseisukatel osalema võrgustiku haldusasutus, tulemuslikkuse kontrolli organ ja asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus. Teisest küljest võiks koordinatsioonikomitee ülesannete hulka kuuluda ka ettepanekute tegemine või nõu andmine koordinaatorile ja/või liikmesriigile lennujaama läbilaskevõime alastes küsimustes, eriti seoses ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise ja Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgustiku toimimisega. Ühtlasi peaks komiteel olema võimalik edastada tulemuslikkuse kontrolli organile ja riiklikule järelevalveasutusele arvamusi, milles käsitletakse seost koordineerimisparameetrite ning aeronavigatsiooniteenuste osutajatele väljapakutud aeronavigatsiooniteenuste peamiste tulemusnäitajate vahel.~~ [ME 16]
- (26) Kogemus näitab, et suur hulk teenindusaegu tagastatakse teenindusaegade ühisvarusse liiga hilja selleks, et neid saaks ümber jaotada. ~~Kirjelatud olukorra~~ **Lennuettevõtjate selliste võtete** ärahoidmiseks tuleks innustada lennujaama käitajat kasutama ~~tagatise alusel toimivat teenindusaegade reserveerimise süsteemi. Kõnealust süsteemi~~ **rahastamisvahendite süsteemi ning tugevdama oluliselt praegu kehtivaid sanktsioonisüsteeme. Kõnealuseid mehhanisme** kasutusele võttes ei tohiks lennujaama käitaja siiski heidutada lennuettevõtjaid turule sisenemisel ega pidurdada lennuettevõtjate teenuste arengut. [ME 17]
- (26a) **Selleks et parandada lennujaamade läbilaskevõimet, tuleb määruses ette näha võimalus, et liikmesriigid saavad kasutada teenindusaegade müügist järelturul saadud tulusid lennuliikluse optimeerimiseks ja uute infrastruktuuride arendamiseks.** [ME 18]
- (27) On soovitav, et kolmandad riigid kohtlevad liidu lennuettevõtjaid võrdväärselt.
- (28) Käesoleva määruse sätete kohaldamine ei ~~tohi~~ **tohi** piirata asutamislepingu konkurentsieskirjade, eriti artiklite 101, 102 ja 106 kohaldamist. [ME 19]

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- (29) Cordobas 18. septembril 2006. aastal Gibraltarit käsitleva dialoogi foorumi esimesel ministrite kohtumisel kokku lepitud Gibraltarilennujaama käsitleva ministrite avaldusega asendatakse Londonis 2. detsembril 1987. aastal esitatud ühisdeklaratsiooni lennujaama kohta ning selle täielikku järgimist käsitatakse 1987. aasta deklaratsiooni täieliku järgimisena.
- (30) Komisjonile tuleks anda volitused võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusaktid, et määrata kindlaks läbilaskevõime ja nõudluse analüüsimise meetodid. Eriti oluline on, et komisjon peaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil **õigusakte**. [ME 20]
- (31) Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (32) Käesoleva määruse ühtsete kohaldamistingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾.
- (33) Vaja oleks rakendada kontrollimenetlust, et võtta vastu rakendusaktid seoses ~~Euroopa koordinaatori ametikoha loomisega~~, koordinaatori ja sõiduplaaninõustaja tegevuse aastaaruande vormiga ning otsusega, et liikmesriik või liikmesriigid peavad võtma meetmed, et heastada liidu lennuettevõtjate diskrimineerimine kolmanda riigi poolt. [ME 82]
- (34) Kontrollimenetluse kohaselt peaks komisjon võtma vastu vahetult kohaldatavad rakendusaktid, kui see on vajalik kiireloomulistel erakorralistel tingimustel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel seoses vajadusega tagada juba väljakujunenud teenindusaegade säilitamine.
- (35) Käesolev määrus tuleks kindlaksmääratud kehtivusaja möödudes läbi vaadata, et hinnata selle toimimist.
- (35a) **Komisjon peaks eelnevalt konsultatsioone läbi viies, sealhulgas ekspertidega konsulteerides, välja töötama läbilaskevõime ja nõudluse analüüsi, mille ta esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.** [ME 21]
- (36) Kuna tegevuse eesmärged, täpsemalt teenindusaegu käsitlevate liidu õigusaktide ühtlustatavat kohaldamist, ei suuda liikmesriigid ise piisavalt saavutada ning kuna lennutranspordi puhul on oluline ka piiriülene mõõde, on eesmärged parem käsitleda liidu tasandil, kus võib võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse Euroopa Liidu lennujaamade suhtes.
2. Käesoleva määruse kohaldamisest Gibraltarilennujaama suhtes ei järeldu, et see piiraks Hispaania Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vastavaid õiguslikke seisukohti nende vaidluses selle territooriumi suveräänsuse üle, kus lennujaam paikneb.

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „teenindusaeg” – koordinaatori poolt käesoleva määruse kohaselt **lennuettevõtjale** antud luba kasutada lennuoperatsioone koordineerivas lennujaamas kõiki lennuteenuse pakkumiseks vajalikke lennujaamainfrastruktuure maandumiseks või õhkutõusmiseks ~~konkreetsel kuupäeval ja kellaajal~~ **konkreetsel kuupäeval ja kellaegadel**, mille koordinaator on käesoleva määruse kohaselt jaotanud; [ME 22]
- 2) „uustulnuk” – kes taotleb teenindusaegade sarja osana teenindusaega lennujaamas ükskõik millisel päeval, teades et, kui kõnealuse lennuettevõtja taotlus kiidetakse heaks, oleks lennuettevõtjal kokku vähem kui viis teenindusaega kõnealuses lennujaamas sellel päeval; või

b) ~~lennuettevõtja, kes taotleb teenindusaegade sarja vahemaandumiseta regulaarlennu jaoks Euroopa Liidu kahe lennujaama vahel, kui sel päeval pakub nende lennujaamade vahelist regulaarlendu kuni kaks lennuettevõtjat, teades et, kui kõnealuse lennuettevõtja taotlus heaks kiidetakse, oleks lennuettevõtjal kokku vähem kui üheksa teenindusaega kõnealuses lennujaamas selle vahemaandumiseta lennu puhul sellel päeval, [ME 23]~~

Lennuettevõtjat, kellel on koos oma emettevõtja, filiaalide või emettevõtte filiaalidega rohkem kui 10 % kõigist kõnealusel päeval jaotatud teenindusaegadest konkreetses lennujaamas, ei käsitata selle lennujaama puhul.

Lennuettevõtjat, kes artikli 13 tähenduses kandis talle jaotatud teenindusajad uustulnukana sama lennujaama teisele lennuettevõtjale, et samas lennujaamas uustulnuka staatust uuesti saada, ei käsitata kõnealuses lennujaamas kõnealust staatust omavana.

- 3) „sõiduplaaniperiood” – kas suve- või talvehooaeg lennuettevõtjate sõiduplaanides kooskõlas ülemaailmsete lennutranspordialaste eeskirjade ja suunistega;
- 4) „liidu lennuettevõtja” – lennuettevõtja, kellel on kehtiv lennutegevusluba, mille on välja andnud liikmesriik vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrusele (EÜ) nr 1008/2008 (ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta) ⁽¹⁾;
- 5) „lennuettevõtja” – lennutranspordiettevõtja, kellel on kehtiv lennutegevusluba või samaväärne dokument järgmise suvehooaja jaoks hiljemalt 31. jaanuariks ja järgmise talvehooaja jaoks hiljemalt 31. augustiks; artiklite 5, 9, 10, 11 ja 13 puhul hõlmab „lennuettevõtja” mõiste ka ärilise lennutegevusega tegelevaid ettevõtjaid; artiklite 7, 17 ja 18 tähenduses hõlmab „lennuettevõtja” mõiste ka tsiviilõhusõiduki käitajaid;
- 6) „lennuettevõtjate rühm” – vähemalt kaks lennuettevõtjat, kes rakendavad konkreetse ~~lennuteenuse osutamiseks~~ **teenindusaja kasutamiseks** ühistegevust, frantsiisitehinguid ~~või~~ koodide jagamist **või mitteregulaarlende tegevate ettevõtjate puhul konsortsiumi**; [ME 24]
- 7) „aeronavigatsiooniteenuste osutaja” – iga aeronavigatsiooniteenuste osutaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 549/2004 (millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus)) ⁽²⁾ artikli 2 punkti 5 tähenduses;

⁽¹⁾ ELT L 293, 31.10.2008, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- 8) „maapealse käitluse teenuse osutaja” – maapealse käitluse teenuse pakkuja määruse (EL) nr [...] (milles käsitletakse maapealse käitluse teenuseid) artikli [...] tähenduses, või selline lennujaamakasutaja määruse (EL) nr [...] (milles käsitletakse maapealse käitluse teenuseid) artikli [...] tähenduses, kes pakub omakäitlust määruse (EL) nr [...] (milles käsitletakse maapealse käitluse teenuseid) artikli [...] tähenduses;
- 9) ~~„võrgustikku kuuluv lennujaam” – lennujaam, kus ei ole esinenud ülekoormatust ning mis liikluse järsu ja märkimisväärse suurenemise või lennujaama läbilaskevõime järsu ja märkimisväärse vähenemise korral võiks avaldada mõju Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgustiku (edaspidi „võrgustiku”) toimimisele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 551/2004⁽¹⁾ artikli 6 tähenduses. [ME 25]~~
- 10) „sõiduplaane reguleeriv lennujaam” – lennujaam, kus teatud aegadel päevas, nädalas või aastas on võimalik ülekoormatus, mida on võimalik lahendada lennuettevõtjate vahelise vabatahtliku koostöö abil ning mille puhul on selles lennujaamas lennuteenuseid teostavate või teostada kavatsevate lennuettevõtjate tegevuse hõlbustamiseks ametisse määratud sõiduplaaninõustaja;
- 11) „lennuoperatsioone koordineeriv lennujaam” – iga lennujaam, kus lennuettevõtjal või muul õhusõiduki käitajal on maandumiseks või õhikutõusmiseks vaja saada koordinaatorilt teenindusaeg, välja arvatud riikliku tähtsusega lennud, hädamaandumised ja humanitaarabilennud;
- 12) „lennujaama käitaja” – asutus, kelle ülesanne lisaks muule tegevusele on riiklike seaduste või määruste alusel lennujaamarajatiste haldamine ja juhtimine ning lennujaamas tegutsevate eri ettevõtjate tegevuse koordineerimine ja kontrollimine;
- 13) „teenindusaegade sari” – ~~suvisel sõiduplaaniperioodil vähemalt 15 teenindusaega ja talvisel sõiduplaaniperioodil vähemalt 10 viis~~ teenindusaega, mida on ~~taotletud järjestikusteks nädalateks~~ **taotletud korrapäraselt** sama **teenindusperioodi jooksul sama** nädalapäeva samaks kellajaaks ning mille koordinaator on jaotanud sellest lähtuvalt, või kui see ei ole võimalik, siis ligikaudu samaks ajaks, **kui kohalikes eeskirjades ei ole teisiti kokku lepitud vastavalt artikli 9 lõikes 8 osutatud tingimustele**; [ME 26]
- 14) „äriline lennutegevus” – üldlennundussektor, mis tegeleb õhusõidukite käitamise ja kasutamiseга reisijate või kaupade vedamiseks oma äritegevusele kaasaaitamise abivahendina; õhusõidukit juhitakse eesmärgil, mida tavaliselt ei peeta avalikuks rentimiseks, ning seda teevad isikud, kellel on vähemalt kehtiv ametpiloodiluba ja instrumentaallennupädevus;
- 15) „koordineerimisparameetrid” – lennujaamas igal sõiduplaaniperioodil kogu teenindusaegade jaotamiseks kättesaadava läbilaskevõime väljendamine tegevusena ning läbilaskevõime jaotamise tegevuseeskirjad, mis kajastavad tehnilisi, tegevuse ja keskkonnaga seotud tegureid, mis mõjutavad lennujaama infrastruktuuri ja selle erinevate allsüsteemide tööd;
- 16) „lennuplaan” – lennuliikluse teenindusüksustele pakutav spetsiifiline informatsioon seoses lennuki kavandatud lennuga või lennu osaga;
- 17) „regulaarlennud” – lendude sari, mis vastab määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 2 punktis 16 kehtestatud tunnustele;
- 18) ~~„programmiline mitteregulaarlend” – lendude sari **lend**, mis ei vasta kõikidele määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 2 punktis 16 kehtestatud tingimustele, kuid mille lennud toimuvad nii regulaarselt või nii sageli, et moodustavad ilmse süstemaatilise sarja~~; [ME 75]

⁽¹⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 20.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- 19) „võrgustiku haldusasutus” – ~~asutus, mis on loodud~~ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 551/2004 (õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus))⁽¹⁾ artikli 6 alusel alusel **asutatud lennuliikluse korraldusasutus (ATM), mis võimaldab õhuruumi optimaalset kasutust ja tagab, et lennuettevõtjad saaksid teenindada eelistatud lennuliine, tagades samas maksimaalse juurdepääsu õhuruumile ja aeronavigatsiooniteenustele**; [ME 28]
- 20) „tulemuslikkuse kontrolli organ” – asutus, mis on loodud määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 11 alusel;
- 21) „riiklik järelevalveasutus” – asutus või asutused, mille liikmesriigid nimetavad või loovad oma riikliku järelevalveasutusena kooskõlas määruse (EÜ) nr 549/2004 artikliga 4.

LENNUJAAMADE MÄÄRAMINE

Artikkel 3

Lennuoperatsioonide koordineerimise või sõiduplaanide reguleerimise tingimused lennujaamas

1. Liikmesriigid määravad lennujaama sõiduplaane reguleerivaks või lennuoperatsioone koordineerivaks lennujaamaks ainult vastavalt käesoleva artikli sätetele.

Liikmesriigid määravad lennujaama lennuoperatsioone koordineerivaks lennujaamaks ainult vastavalt lõike 3 sätetele.

2. Liikmesriik võib siiski ette näha lennujaama määramise sõiduplaane reguleerivaks lennujaamaks, tingimusel et on järgitud läbipaistvuse, erapooletuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.

3. Vastutav liikmesriik tagab, et lennujaama käitaja või mõni muu pädev asutus viib lennujaamas, mille staatus ei ole määratud, ~~Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgustikku (edaspidi „võrgustik”) kuuluv~~ lennujaamas või sõiduplaane reguleerivas lennujaamas läbi põhjaliku läbilaskevõime- ja nõudlusanalüüsi siis, kui liikmesriik peab seda vajalikuks, või kuue kuu jooksul:

- i) pärast kirjaliku taotluse saamist lennuettevõtjalt, kelle pakutav teenus moodustab lennujaama lendudest vähemalt poole, või lennujaama käitajalt, kui lennujaama läbilaskevõimet peetakse teataval ajavahemikul tegelike või planeeritud lendude jaoks ebapiisavaks; või
- ii) komisjoni taotluse korral, eelkõige juhul, kui on tõsiseid probleeme kõnealuses lennujaamas maandumis- ja õhkutõusmisvõimaluste saamisel või kui võrgustiku haldusasutus peab seda vajalikuks, et tagada lennujaama tegevuskava vastavus võrgustiku operatiivkavaga kooskõlas komisjoni 7. juuli 2011. aasta määruse (EL) nr 677/2011 (millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgustiku funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad)⁽²⁾ artikli 6 lõikega 7.

Ühiselt kokkulepitud ja üldtunnustatud meetoditel põhineva analüüsiga määratakse kindlaks läbilaskevõime puudused, võttes arvesse keskkonnapiiranguid kõnealuses lennujaamas. Analüüsis uuritakse selliste puuduste kõrvaldamise võimalusi uue või muudetud infrastruktuuri, tegevuse muutmise või muude muudatuste abil, ning samuti probleemide lahendamiseks kavandatud tähtaega.

Analüüs põhineb meetoditel, mille komisjon on koostanud käesoleva määruse artikli 15 kohaselt delegeeritud õigusakti vormis. Meetodite puhul võetakse arvesse määruse (EL) nr 677/2011 V lisaga ette nähtud võrgustiku operatiivkava nõudeid.

Analüüsi ajakohastatakse, kui on tuginetud lõikele 6 kui lennujaamas on tehtud muudatusi, mis mõjutavad märkimisväärselt lennujaama läbilaskevõimet ja selle kasutamist või kui koordinatsioonikomitee, liikmesriik või komisjon on ajakohastamist taotlenud. Nii analüüs kui ka kasutatud meetodid tehakse analüüsi taotlenud isikutele ning taotluse korral ka teistele huvitatud isikutele kättesaadavaks. Analüüs esitatakse samaaegselt ka komisjonile.

4. Analüüsi põhjal konsulteerib liikmesriik lennujaama läbilaskevõime olukorra osas lennujaama käitajaga, lennujaama ~~korrapäraselt~~ kasutatavate lennuettevõtjatega, nende esindusorganisatsioonidega, ~~lennujaama korrapäraselt kasutatavate~~ üldlennunduse esindajate ja lennujuhtimisasutustega.

⁽¹⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 20.

⁽²⁾ ELT L 185, 15.7.2011, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

5. Komisjon võib paluda võrgustiku haldusasutusel esitada oma arvamus selle kohta, kuidas on võrgustiku toimimisega seotud vajadusi silmas pidades kehtestatud läbilaskevõime. ~~Komisjon võib anda soovitusi. Liikmesriik põhjendab iga otsust, milles ei järgita soovitusi. Otsus edastatakse komisjonile.~~

6. Kui läbilaskevõime probleeme esineb vähemalt ühe sõiduplaaniperioodi jooksul, tagab liikmesriik, et lennujaamale antakse asjaomaseks ajavahemikuks lennuoperatsioone koordineeriva lennujaama staatus ainult juhul, kui:

a) läbilaskevõime puudus on nii tõsine, et lennujaamas ei ole võimalik vältida märkimisväärseid viivitusi, ja

b) neid probleeme ei ole võimalik kiiresti lahendada.

7. ~~Erandina lõike 6 punktist b võivad liikmesriigid erandjuhtudel määrata probleemiga hõlmatud lennujaamad lennuoperatsioone koordineerivaks lennujaamaks kõnealuseks ajavahemikuks, mis peab olema lühem kui sõiduplaaniperiood.~~

~~Erandina lõigetest 3, 4, 5 ja 6 võivad liikmesriigid kiireloomulistel juhtudel määrata kõnealuseks ajavahemikuks probleemiga hõlmatud lennujaamad lennuoperatsioone koordineerivaks lennujaamaks.~~

8. Kui teenindusaegu koordineeriva lennujaama või sõiduplaane reguleeriva lennujaama läbilaskevõime ja nõudluse ajakohastatud analüüsist selgub, et kõnealuses lennujaamas on saavutatud tegelikult või ettenähtud liikumiseks piisav läbilaskevõime, muudab liikmesriik pärast konsultatsioone lõikes 4 osutatud asutustega lennujaama staatuse sõiduplaane reguleerivaks lennujaamaks või määramata staatusega lennujaamaks.

9. Liikmesriik tagab, et kui komisjon nõuab oma nimel või võrgustiku haldusasutuse algatusel ja pärast seda, kui on konsulteeritud lõikes 4 osutatud asutustega, et määramata staatusega lennujaam nimetatakse võrgustiku osaks. Otsus edastatakse komisjonile. Kui komisjon leiab, et lennujaam ei paku võrgustiku jaoks enam huvi, muudab liikmesriik pärast konsultatsioone lõikes 4 osutatud asutustega lennujaama staatuse määramata staatusega lennujaamaks.

10. Kui tehakse otsus lõigete 6, 8 või 9 lõigete 6 või 8 alusel, edastab liikmesriik selle lõikes 4 osutatud asutustele hiljemalt 1. aprilliks talvise sõiduplaaniperioodi puhul ja hiljemalt 1. septembriks suvise sõiduplaani ~~perioodi~~ **perioodi puhul**. [ME 29]

Artikkel 4**Koordineerimisparameetrid**

1. Vastutav liikmesriik peab lennuoperatsioone koordineerivas lennujaamas või sõiduplaane reguleerivas lennujaamas tagama, et kaks korda aastas määratakse kindlaks koordineerimisparameetrid, võttes arvesse kõiki asjaomaseid tehnika-, tegevus-, tulemuslikkus- ning keskkonnapiiranguid ning nendega muudatusi. Sellistest piirangutest tuleb komisjonile teatada. ~~Komisjon uurib, vajaduse korral koos võrgustiku haldusasutusega, piiranguid ja esitab soovitusel, mida liikmesriik peab enne koordineerimisparameetrite kindlaksmääramist arvesse võtma.~~ [ME 30]

Läbilaskevõime kindlaksmääramine peab põhinema lennuliikluse kohandamise võimaluste objektiivsel analüüsil, võttes arvesse erinevaid transpordiliike lennujaamas, koordineerimisperioodi jooksul tõenäoliselt toimuda võivaid õhuruumi ummikuid ning läbilaskevõime olukorda.

2. Enne kui tehakse lõplik otsus koordineerimisparameetrite kohta, käsitletakse koordinatsioonikomitees üksikasjalikult parameetrite ning kasutatud meetodite kindlaksmääramist ning vastavaid muudatusi läbilaskevõime ja jaotatavate teenindusaegade arvu suurendamiseks. Kõik asjaomased dokumendid tehakse huvitatud isikutele taotluse korral kättesaadavaks.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

3. ~~Koordineerimisparameetrite kindlaksmääramine ei tohi mõjutada teenindusaegade neutraalset ja mittediskrimineerivat jaotamist. [ME 31]~~
4. Parameetrid tuleb sõiduplaanikonverentsi silmas pidades edastada lennujaama koordinaatorile õigeaegselt enne teenindusaegade esialgset sisseandmist.
5. Pärast koordineerimiskomiteega konsulteerimist ning kooskõlas kindlaks määratud läbilaskevõimega määrab koordinaator lõikes 1 osutatud tegevuse puhul kindlaks asjaomased koordineerimise ajavahemikud juhul, kui liikmesriik seda ise ei tee.

KOORDINEERIMISTEGEVUSE, SÕIDUPLAANIDE REGULEERIMISE JA ANDMETE KOGUMISE KORRALDAMINE

Artikkel 5

Sõiduplaaninõustaja ja koordinaator

1. ~~Võrgustikku kuuluva~~ Sõiduplaane reguleeriva või lennuoperatsioone koordineeriva lennujaama eest vastutav liikmesriik tagab pädeva füüsilise või juriidilise isiku määramise sõiduplaaninõustajaks või lennujaama koordinaatoriks pärast seda, kui on konsulteerinud lennujaama korrapäraselt kasutatavate lennuettevõtjatega, nende esindusorganisatsioonidega, lennujaama käitajaga ning olemasolu korral koordineerimiskomiteega. Sama sõiduplaaninõustaja või koordinaatori võib nimetada rohkem kui ühte lennujaama. [ME 32]
2. Liikmesriigid edendavad koordinaatorite ja sõiduplaaninõustajate vahelist koostööd, mis peaks aitama arendada Euroopa tasandi ühisprojekte. ~~Lähtuvalt kõnealuste~~ **Selleks et teenindusaegade jaotamise süsteemi Euroopa Liidu lennujaamades veelgi paremaks muuta ja olenevalt ühiste** projektide edenemisest, ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamisel tehtud edusammudest ja artiklis 21 osutatud hindamisaruande tulemustest, võtab komisjon vastu **delegeeritud õigusaktid** Euroopa koordinaatori ametikoha ~~asutamise~~ **asutamise**ga seotud ~~rakendusmeetmed~~ **rakendusmeetmed loomise kohta. Delegeeritud õigusaktid** võetakse vastu kooskõlas artikli 16 lõikes 2 artiklis 15 osutatud kontrollimenetlusega. Käesoleva artikli lõikes 3 ~~menetlustega~~ **Käesoleva artikli lõikes 3** osutatud põhimõtteid seoses koordinaatori sõltumatusega, **sealhulgas finantstingimusi, koordinaatorite põhiülesandeid ja peamisi korraldusalaalseid ja otsustusprotsessi nõudeid**, kohaldatakse *mutatis mutandis* Euroopa koordinaatori suhtes. **Komisjon nimetab Euroopa koordinaatori ametisse kooskõlas artikli 16 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega.** [ME 86]
3. Sõiduplaane reguleeriva või lennuoperatsioone koordineeriva lennujaama eest vastutav liikmesriik tagab, et:
- a) sõiduplaane reguleerivas lennujaamas tegutseb sõiduplaaninõustaja kooskõlas käesoleva määrusega sõltumatult, erapoolelt, mittediskrimineerivalt ja arusaadavalt;
- b) lennuoperatsioone koordineeriva lennujaama puhul on koordinaator õiguslikult, organisatsiooniliselt ja otsuste tegemisel sõltumatu kõikidest huvitatud isikutest, liikmesriigist ja tema jurisdiktsiooni alla kuuluvatest asutustest, mis tähendab, et:
- i) õiguslikul tasandil antakse koordinaatori peamised ülesanded, mis seisnevad teenindusaegade õiglases ja mittediskrimineerivas jaotamises, juriidilisele või füüsilisele isikule, kes ise ei ole lennujaamas teenuste osutaja, lennuettevõtja, kes teenindab lennujaamast väljuvaid lende ega asjaomast lennujaama haldava asutus; **selleks, et tõendada, et tal ei ole ühegi üksusega ühiseid huve, on koordinaator või sõiduplaaninõustaja kohustatud esitama igal aastal finantshuvide deklaratsioonid;** [ME 33]
- ii) organisatsiooniliselt ja otsustustasandil tegutseb koordinaator liikmesriigi, asjaomast lennujaama haldava asutuse, teenusteosutajate ja asjaomast lennujaamast väljuvaid lende teenindavate lennuettevõtjate suhtes autonoomselt, ei saa nendelt ettekirjutusi ega pea neile (v.a liikmesriigile) aruandeid esitama, ei kuulu struktuuridesse, mis on otse või kaudselt seotud nende igapäevase haldamisega, ning tal on tegelik otsustusõigus oma ülesannete täideviimiseks vajalikes küsimustes. Liikmesriigid seisavad hea, et koordinaatori ametialaste huvidega oleks arvestatud, nii et koordinaator saaks täiesti sõltumatult tegutseda;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

ii) koordinaatorite nõukogu ja järelevalveorgani koosseis peaksid samuti olema sõltumatud lennujaama käitaja, lennujaama lennuliini kasutajate või muude, kasutajaid või teenuseosutajaid esindavate üksuste otsestest huvidest. Siiski ei välista see nimetatud üksuste esindajate kuulumist nõukogusse või järelevalveorganisse, kui hääleõigus on tasakaalus; [ME 34]

ii) selleks on vaja, et koordinaator või sõiduplaaninõustaja, olgu siis füüsiline või juriidiline isik, ei oleks teinud lennujaama käitaja, teenusepakkujate ega kõnealuse lennujaama ühendusi teenindavate lennuettevõtjatega pidevalt koostööd oma ametisse nimetamise eelneval kahel aastal ega teeks nendega koostööd kahel aastal pärast oma koordinaatori või sõiduplaaninõustaja ametiaja lõppu; [ME 35]

c) koordinaatori ja sõiduplaaninõustaja töö rahastamissüsteem võimaldab tagada koordinaatori sõltumatuse; [ME 36]

d) koordinaator tegutseb kooskõlas käesoleva määrusega erapooletult, mittediskrimineerivalt ja arusaadavalt.

Punktiga c ette nähtud rahastamise tagavad **kõik** koordineerivates ja sõiduplaane reguleerivates lennujaamades tegutsevad lennuettevõtjad ja **need** lennujaamad, tagades finantskohustuste õiglase jaotuse kõigi huvitatud isikute vahel ja vältides rahastamise sõltumist peamiselt ühest huvitatud isikust. **Liikmesriigid kehtestavad huvitatud isikutega konsulteerimise menetluse kaebuse esitamise võimalusega, et tagada läbipaistev, mittediskrimineeriv ja koordinaatori või sõiduplaaninõustaja pakutud teenusele vastav hinnakujundus. Lennuettevõtjatelt võtavad tasu asjaomased lennujaamad, kes maksavad seda koordinaatorile või sõiduplaaninõustajale.** Liikmesriigid tagavad, et koordinaatori ja sõiduplaaninõustaja käsutuses oleksid pidevalt kõik nõuetekohaseks tööks vajalikud piisavad rahalised, tööjõualased, tehnilised ja materiaalsed vahendid ning eksperdid. [ME 37]

4. Sõiduplaaninõustaja ja koordinaator võtavad osa lennuettevõtjate rahvusvahelistest sõiduplaanikonverentsidest, mis toimuvad liidu õiguse kohaselt.

5. Sõiduplaaninõustaja nõustab lennuettevõtjaid ning pakub välja alternatiivsed saabumis- ja/või väljumisajad juhul, kui ummikud on tõenäolised.

6. Teenindusaegade jaotamise eest vastutab ainsana koordinaator. Koordinaator jagab teenindusaegade käesoleva määruse sätete alusel ning tagab, et eriolukorras on teenindusaegu võimalik jagada ka väljaspool vastuvõtuaegu.

7. Sõiduplaaninõustaja jälgib lennuettevõtjate tegevuse vastavust soovitatud sõiduplaanile.

Koordinaator jälgib lennuettevõtjate tegevuse vastavust neile jagatud teenindusaegadele. Need vastavuskontrollid viiakse läbi koostöös lennujaama käitaja ning lennujuhtimisasutustega ja võrgustiku haldusasutusega ning kontrollimisel võetakse arvesse aega ja teisi asjaomase lennujaamaga seotud parameetreid. [ME 38]

Kõik sõiduplaaninõustajad ja koordinaatorid teevad koostööd selle nimel, et tuvastada sõiduplaanides esinevaid vastuolusid ja julgustada lennuettevõtjaid neid kõrvaldama.

Artikkel 6

Lennuoperatsioonide koordineerimise ja sõiduplaanide reguleerimise läbipaistvus

1. Iga sõiduplaaniperioodi lõpus igal aastal esitab koordinaator või sõiduplaaninõustaja asjaomastele liikmesriikidele, komisjonile ja kõikidele nende rahastamises osalevatele pooltele soovi korral tegevusaruande teenindusaegade jaotamise ja/või sõiduplaani reguleerimise üldise olukorra kohta. Aruandes käsitletakse eelkõige artikli 9 lõike 5 ning artiklite 13 ja 18 kohaldamist, samuti koordineerimisnõukomitee seoses artiklite 9 ja 10 kohaldamisega esitatud kaebusi ning nende kaebuste

Kolmapäev, 12. detsember 2012

lahendamiseks võetud meetmeid. Aruanne **sisaldab ka lahtikirjutatud ja koondandmeid artiklis 13 osutatud teenindusaegade müügist tulenevate rahalise hüvitise ja koordinaatori ja sõiduplaaninõustaja osutatud teenuste kvaliteedi kohta huvitatud isikute seas korraldatud küsitluse tulemuste kohta.**

Koordinaator ja sõiduplaaninõustaja esitavad komisjonile, liikmesriikidele ja kõikidele nende rahastamises osalevatele pooltele igal aastal finantsaruande, milles on üksikasjalikult märgitud nende tegevuse tulud ja kulud.

2. Komisjon võib võtta kasutusele lõikes 1 osutatud tegevusaruande vormi. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 16 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Koordinaator ajakohastab **iga lennujaama kohta, mille eest ta on määratud vastutavaks, kõikidele huvitatud isikutele, sealhulgas Euroopa Parlamendile soovi korral** tasuta juurdepääsetavat elektroonilist andmebaasi, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- a) kõigi lennujaama kasutatavate lennuettevõtjate juba väljakujunenud teenindusajad lennuliinide järgi ja ajalises järjestuses;
- b) kõigi lennuettevõtjate taotletud teenindusajad lennuettevõtjate järgi ja ajalises järjestuses;
- c) kõigile lennuettevõtjatele jaotatud teenindusajad ja rahuldamata jäetud teenindusajataotlused lennuettevõtjate järgi ning ajalises järjestuses;
- d) veel vabad teenindusajad iga piiranguliigi puhul, mida on koordineerimisparameetrites arvestatud. Andmebaas peab võimaldama lennuettevõtjatel **ja lennujaamadel** kontrollida ~~nende taotlusele vastavate~~ teenindusaegade ~~olemasole~~ **saadavust**;
- e) edasiandtud või vahetatud teenindusajad, mille puhul on märgitud asjaomase lennuettevõtja andmed ja see, kas edasiandmise või vahetamise eest on saadud rahalist või muud hüvitist. Koondandmed rahalise hüvitise kohta avaldatakse igal aastal;
- f) kõik üksikasjad koordineerimisparameetrite kohta.

Seda teavet ajakohastatakse pidevalt. ~~Iga hooaja lõpus tagab~~ **Igal aastal avaldab** koordinaator lõikes 1 osutatud tegevusaruande ~~avaldamise~~.

4. Koordinaator tagab andmete säilitamise ja nende kättesaadavuse vähemalt viie järjestikulise samaväärse sõiduplaaniperioodi jooksul.

5. Kui asjakohased ja üldiselt heakskiidetud standardid sõiduplaaniteabe vormingu kohta on kättesaadavad, rakendavad sõiduplaaninõustaja, koordinaator ja lennuettevõtjad neid tingimusel, et see on kooskõlas liidu õigusega. **[ME 39]**

Artikkel 7

Sõiduplaaninõustajatele ja koordinaatoritele antav teave

1. Sõiduplaan reguleerivas või lennuoperatsioone koordineerivas lennujaamas, ~~mis kuulub võrgustikku,~~ tegutsedavad või tegutseda kavatsedavad lennuettevõtjad esitavad **vastavalt** sõiduplaaninõustajale või koordinaatorile kogu nende poolt nõutud vastavasisulisel teabe. Kui saadud teabe tõttu tuleb teha muudatusi, teavitavad lennuettevõtjad sellest **esimesel võimalusel** viivitamata sõiduplaaninõustajat ja koordinaatorit. Kogu asjakohane teave esitatakse sõiduplaaninõustaja või koordinaatori ~~kindlaksmääratud vormis ning nende~~ ettenähtud tähtaja jooksul. Lennuettevõtja teatab teenindusaja jaotamise taotluse esitamise ajal koordinaatorile eelkõige selle, kas ta saaks taotletud teenindusaegade osas kasu artikli 2 punktile 2 vastavast uustulnuka staatusest **ja kas ta on teiste sama lennujaama teenindavate ettevõtjate partner, et vältida talle alusetult selle staatuse andmist.** **[ME 40]**

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Kui koordinaator **või sõiduplaaninõustaja** seda taotleb, esitavad lennujaamas tegutsevad või tegutseda kavatsevad lennuettevõtjad, **esitab** lennujaama käitaja, õhusõiduki maapealse teeninduse osutajad, pakkujad ja aeronavigatsiooniteenuste osutajad **mõistliku aja jooksul** enda valduses oleva teabe lennuettevõtjate kavandatud lendude kohta kõikide muude lennujaamade puhul, millel ei ole määratud konkreetset staatust. [ME 41]

Võrgustiku haldusasutuse taotlusel edastab sõiduplaaninõustaja või koordinaator talle kogu käesolevas lõikes osutatud teabe.

2. Kui lennuettevõtja ei esita lõikes 1 osutatud teavet ning kui ta ei suuda rahuldavalt tõendada leevendavate asjaolude olemasolu või kui ta esitab valet või eksitavat teavet, ei võta koordinaator arvesse selle lennuettevõtja teenindusajataotlust ega -taotlusi, millega puuduv, vale või eksitav teave seotud on. Ta võtab juba jaotatud ~~teenindusajad~~ **teenindusaja või teenindusaegade sarja** tagasi ja/või soovib pädeval asutusel riigi õiguse kohaselt kohaldada sanktsioone. Koordinaator ~~annab pakub~~ sellele lennuettevõtjale võimaluse esitada oma tähelepanekud. [ME 42]

3. Sõiduplaaninõustaja või koordinaator, lennujaama käitaja, lennujuhtimisasutused ning **võrgustiku haldusasutus** vahetavad oma ülesannete täitmiseks vajalikku teavet, sealhulgas lennuandmeid ja teenindusaegu, et tagada artikli 17 kohaldamine. [ME 43]

3a. Käesolevas artiklis osutatud teabe vorm ja ulatus määratakse kindlaks ülemaailmselt kokku lepitud valdkonnastandardis. Esitatud teavet kasutatakse ainult käesoleva määruse eesmärgil. [ME 44]

Artikkel 8

Koordinatsioonikomitee

1. Vastutav liikmesriik tagab, et lennuoperatsioone koordineerivas lennujaamas on loodud koordinatsioonikomitee. Sama koordinatsioonikomitee võib olla määratud rohkem kui ühte lennujaama. Selle komitee liikmeteks võivad olla **jooksval lennuhooajal** kõnealust lennujaama korrapäraselt **sageli** kasutavad **ja eelneval hooajal kasutanud** lennuettevõtjad ja nende esindusorganisatsioonid, asjaomase lennujaama käitaja, asjaomased lennujuhtimisasutused, ~~lennujaama korrapäraselt kasutavad~~ **ja** üldlennunduse esindajad. **Lisaks nimetatud liikmetele võivad** võrgustiku haldusasutus, tulemuslikkuse kontrolli organ ja asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus järelevalveasutus **osaleda koordinatsioonikomitee koosolekutel hääleõiguseta vaatlejatena. Koordinatsioonikomitee võib kutsuda oma koosolekutele vaatlejana osalema teisi teenindusaegade jaotamise protsessi otseselt või kaudselt kaasatud organeid. Selleks et need organid saaksid koosolekutel osaleda, on vaja, et nende akrediteeringud edastataks koordinatsioonikomiteele vähemalt seitse tööpäeva enne koosolekut.**

Koordinatsioonikomitee ülesanded on järgmised:

- a) teha koordinaatorile ja/või liikmesriigile soovitusi ja ettepanekuid järgmistes küsimustes:
  - i) võimalused suurendada lennujaama läbilaskevõimet, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikliga 3, või tõhustada lennujaama kasutust,
  - ii) koordineerimisparameetrid, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikliga 4,
  - iii) jaotatud teenindusaegade kasutamise järelevalvemeetodid,
  - iv) artikli 9 lõikes 8 sätestatud kohalikud suunised,
  - v) kõnealuses lennujaamas valitsevaid liiklusolusid mõjutavad asjaolud,

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- vi) uustulnukate tõsised probleemid vastavalt artikli 9 lõikele 6,
- vii) kõik lennujaama läbilaskevõimega seotud küsimused, eelkõige need, milles käsitletakse ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamist ja võrgustiku toimimist;

viii) soovitused koordineerimise tõhususe, kulude ja tulemuslikkuse kohta;

- b) edastada tulemuslikkuse kontrolli organile ja riiklikule järelevalveasutusele arvamused, milles käsitletakse seost koordineerimisparameetrite ning aeronavigatsiooniteenuste osutajatele väljapakutud peamiste tulemusnäitajate vahel, nagu see on määratletud komisjoni 29. juuli 2010. aasta määruses (EL) nr 691/2010 (millega kehtestatakse aeronavigatsiooniteenuste ja võrgufunktsioonide tulemuslikkuse kava) ⁽¹⁾;
- c) olla asjaomaste isikute vahel vahendajaks teenindusaegade jaotamist käsitlevate artiklis 19 sätestatud kaebuste puhul.
2. Liikmesriikide esindajad ja koordinaatorid kutsutakse vaatlejatena koordineerimiskomitee koosolekutele. Komisjon võib sellekohase taotluse alusel neil koosolekutel osaleda.
3. Koordineerimiskomitee koostab kirjaliku töökorra, mis hõlmab muu hulgas osalemist, valimisi **ja otsuste tegemist**, koosolekute sagedust ning kasutatavaid keeli.

Koordineerimiskomitee iga liige võib pakkuda välja artikli 9 lõikes 8 sätestatud kohalikud suunised. ~~Koordinaatori taotluse korral~~ **Koordineerimiskomitee** arutab ~~koordineerimiskomitee~~ väljapakutud kohalikke suuniseid. Asjaomasele liikmesriigile esitatakse koordineerimiskomitee arutelude aruanne koos märketa komitee liikmete seisukohtade kohta. Kõnealune aruanne edastatakse ka tulemuslikkuse kontrolli organile ja võrgustiku haldusasutusele. **[ME 45 ja 87]**

TEENINDUSAEGADE JAOTAMINE

Artikkel 9

Teenindusaegade ühisvaru

1. Koordinaator loob teenindusaegade ühisvaru, mis hõlmab kõiki teenindusaegu, **mida ei jaotatud artikli 10 lõike 2 või 3 alusel**. Kogu vastavalt artikli 3 lõikele 3 määratud uute teenindusaegade maht paigutatakse teenindusaegade ühisvarusse. **Kõnealune toiming ei tohi piirata piirkondlike lennujaamade ühendust sõlmlennujaamadega. Kui kõnealune ühendus on ohus, on liikmesriikidel lubatud sekkuda.** **[ME 46]**
2. Ühisvarusse pandud teenindusajad jaotatakse taotlejate lennuettevõtjate vahel, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 10 lõigete 2 ja 3 ning määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 19 lõike 2 kohaldamist. 50 % neist teenindusaegadest jaotatakse kõigepealt uustulnukate vahel, välja arvatud juhul, kui uustulnukate taotlusi on vähem kui 50 %. ~~Uustulnukate taotlused eelistatakse kogu sõiduplaaniperioodi jooksul.~~ Koordinaator käsitleb uustulnukate ja teiste lennuettevõtjate taotlusi õiglaselt kooskõlas iga sõiduplaaniperioodi koordineerimisperioodiga. **[ME 47]**

Uustulnukate taotluste seas eelistatakse neid lennuettevõtjaid, kes vastavad uustulnuka staatusele artikli 2 punkti 2 alapunkti b alusel.

3. Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 2 kohaldamist, tuleb olukorras, kus kõiki asjaomaste lennuettevõtjate esitatud teenindusajataotlusi ei saa rahuldada, eelistada **igat liiki** ärilende, eriti regulaarlende ning programmilisi mitteregulaarlende. Kui ühes lennukategoorias esitatakse konkureerivad taotlused, eelistatakse aastaringset tegevust. **[ME 48]**

4. Uustulnuk, kellele on pakutud teenindusaegade sarja ajavahemikuks kahe tunni jooksul enne või pärast taotletud aega, kuid kes ei ole seda pakkumist vastu võtnud, kaotab selleks sõiduplaaniperioodiks selles teenindusaegade sarjas uustulnuka staatuse.

⁽¹⁾ ELT L 201, 3.8.2010, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

5. Juhul kui teenuseid pakub lennuettevõtjate rühm, võib vajalikku teenindusaega taotleda ainult üks rühmas osalev lennuettevõtja. Sellist teenust pakkuv lennuettevõtja vastutab selle eest, et artikli 10 lõikes 2 ~~osutatud eelise kasutamiseks osutatud väljakujunenud õiguste säilitamiseks~~ nõutavad tegevuskriteeriumid on täidetud. [ME 49]

Ühele lennuettevõtjale jaotatud teenindusaegasid võib/võivad kasutada lennuettevõtjate rühma kuuluv(ad) teine/teised lennuettevõtja/lennuettevõtjad, tingimusel et selle lennuettevõtja tunnuskoode, kellele teenindusaeg jagatakse, säilib ühislennu korral koordineerimise ja kontrollimise eesmärgil. Kui ühine tegutsemine lõpetatakse, jäävad selliselt kasutatud teenindusajad lennuettevõtjale, kellele need algselt jaotati. Lennuettevõtjate rühma kuuluvad lennuettevõtjad annavad koordinaatorile sellise tegevuse kohta teavet ega tohi oma tegevust alustada enne, kui koordinaator on selle selge sõnaga heaks kiitnud.

Juhul kui lennuettevõtjale jaotatud teenindusaegade sarja kasutab teine lennuettevõtja viisil, mis ei ole kooskõlas käesolevas lõikes sätestatud tingimustega, võtab koordinaator teenindusaegade sarjad ära ning paigutab need pärast asjaomaste lennuettevõtjate ärakuulamist teenindusaegade ühisvarusse.

6. Kui uustulnukatel tõsised probleemid jätkuvad, peab liikmesriik tagama, et kutsutakse kokku lennujaama koordineerimiskomitee koosolek, mille eesmärk on olukorra parandamise võimaluste kindlakstegemine. Sellele koosolekule kutsutakse ka komisjon.

7. Kui teenindusajataotlust ei saa rahuldada, teavitab koordinaator taotlevat lennuettevõtjat selle põhjustest ja osutab lähimale olemasolevale alternatiivsele teenindusajale.

8. Koordinaator võtab samuti arvesse liidus või ülemaailmsel tasandil lennuettevõtjate kehtestatud täiendavaid suuniseid, samuti koordineerimiskomitee pakutud kohalikke suuniseid, mille on heaks kiitnud liikmesriik või kõnealuse lennujaama eest vastutav muu pädev asutus, tingimusel et need suunised ei mõjuta koordinaatori sõltumatust, on kooskõlas liidu õigusega, nende eesmärgiks on parandada lennujaama läbilaskevõime tõhusat kasutust ning komisjoni on eelnevalt neist teavitatud ja komisjon on need heaks kiitnud. Kohalikud suunised võivad hõlmata üksnes jaotatud teenindusaegade kasutamise järelevalvet või teenindusaegade sarja mõiste muutmist, et vähendada sarja pikkust 10 teenindusajale talvisel sõiduplaaniperioodil või vähemalt 15 teenindusajale suvisel sõiduplaaniperioodil, kuid mingil tingimusel ei tohi see jääda alla 5 teenindusaja. Teenindusaegade sarja pikkuse vähendamist kohaldatakse üksnes lennujaamades, kus lennuteenuste osutamine sõltub oluliselt nõudluse hooajalisusest.

Kohalikud eeskirjad käsitlevad teenindusaegade jaotamist ja järelevalvet. Neid eeskirju võidakse kohaldada üksnes juhul, kui on võimalik tõestada, et lennujaam saavutab muret tekitava ülekoormuse, ja kui tulemuslikkust või läbilaskevõimet saab parandada kohalike eeskirjade abil. Niisugused kohalikud eeskirjad on läbipaistvad ja mittediskrimineerivad ning nende suhtes jõutakse kokkuleppele artikli 8 lõikes 3 osutatud koordineerimiskomitees. [ME 88]

9. Koordinaator püüab lisaks sõiduplaaniperioodiks kavandatud teenindusaegade jaotamisele rahuldada ka lühikese tähtajaga esitatud üksikute teenindusaegade taotlused kõikide lennundusliikide, sealhulgas üldlennunduse teenindusaegade taotlused. Selleks võib kasutada neid teenindusaegu, mis jäävad pärast taotluse esitanud lennuettevõtjate vahel jaotamist teenindusaegade ühisvarusse, ning lühiajalise etteatamisajaga jaotatavaid teenindusaegu.

Artikkel 10

Juba väljakujunenud teenindusajad

-1. Lennujaamade teenindusajad on mittemateriaalsed ühiskondlikud hüved, mille kasutamine toimub käesolevas määruses sätestatud tingimustel. Neid jagavad seepärast välja lennujaamakoordinaatorid maksimaalse läbipaistvusega liikmesriikide, reisivate kodanike, lennujaama käitajate ja lennuettevõtjate huvides. [ME 89]

1. Teenindusaegade sarjad jaotatakse jaotab koordinaator maksimaalse läbipaistvuse ja õigluse kriteeriumide alusel taotluse esitanud lennuettevõtjatele teenindusaegade ühisvarust loana kasutada lennujaama infrastruktuuri maandumiseks või õhkutõusmiseks sõiduplaaniperioodil, milleks teenindusaega taotletakse ning mille lõppemisel tuleb teenindusajad anda tagasi artikli 9 kohaselt loodud teenindusaegade ühisvarusse. [ME 51]

Kolmapäev, 12. detsember 2012

2. Ilma et see piiraks artiklite 7, 12, 13 ja 17 artiklite 7 ja 12 kohaldamist, antakse asjaomasele lennuettevõtjale eelis **väljakujunenud õigus**, jaotades talle samaväärse sõiduplaaniperioodi jooksul sama teenindusaegade sari, kui kõnealune lennuettevõtja taotleb seda artikli 7 lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul ja kui järgmised tingimused on täidetud: [ME 52]

- a) see lennuettevõtja on kasutanud teenindusaegade sarja ~~regulaarlendude ja programmiliste mitteregulaarlendude osutamiseks~~ ja [ME 53]
- b) see lennuettevõtja suudab koordinaatorile rahuldaval viisil tõendada, et ta on kasutanud kõnealust teenindusaegade sarja koordinaatori loale vastavalt ~~vähemalt 85 %~~ **vähemalt 80 %** sellest sõiduplaaniperioodist, mis ajaks see sari olid antud. [ME 54]

2a. Plaaniväline lennutransport aitab kaasa piirkondlikule ühtekuuluvusele ja konkurentsivõimele. Kui lennuettevõtjad on korrapäraselt kasutanud teenindusaegasid sellise transpordi jaoks lennujaamas, mis kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse, isegi kui teenindusajad ei ole alati seotud samade liinidega, tuleb esmatähtsale kohale seada taotlused nende teenindusaegade kasutamise jätkamiseks. [ME 55]

3. Teenindusaegade sarjade ümberajastamine enne artiklis 9 osutatud ühisvarusse allesjäänud teenindusaegade jaotamist teistele taotluse esitanud lennuettevõtjatele on lubatud ainult funktsionaalsetel põhjustel, näiteks muudatuste tõttu kasutatava õhusõiduki tüübi tasemes või lennuettevõtja teenindataval lennuliinil **või kui teenindusaegade sarjad on jaotatud uustulnukatele, nagu on määratletud artiklis 2, kui taotluse esitanud lennuettevõtja teenindusaegade ajastus paraneks algse ajastusega võrreldes.** Ümberajastamine ei jõustu enne, kui koordinaator on selle selgesõnaliselt kinnitanud. [ME 56]

4. Lennuettevõtjale enne 31. jaanuari järgmiseks suvehooajaks või enne 31. augustit järgmiseks talvehooajaks antud, kuid enne neid kuupäevi koordinaatorile ümberjaotamiseks tagastatud teenindusaegu ei võeta arvestuste tegemisel arvesse, samuti ei võeta arvesse jaotamisele kuuluvaid teenindusaegu, mis moodustavad artikli 2 punkti 13 mõistes sarja.

Riigipühadele langevad teenindusajad lisatakse järgmise hooaja sarjale, ilma et oleks vaja kasutamata jätmist põhjendada. [ME 57]

5. Kui ~~85%-list~~ **80%-list** teenindusaegade sarja kasutamist ei ole võimalik tõendada, ei kohaldata lõikega 2 ettenähtud eelist **väljakujunenud õigust**, kui ei põhjendata kasutamata jätmist järgmistel põhjustel: [ME 58]

- a) väljaspool lennuettevõtja kontrolli olevad mitmed ettenägematud ja vältimatud asjaolud, mis toovad kaasa:
  - i) kõnealuste lendude puhul üldkasutatava õhusõiduki tüübile stardikeelu kehtestamise või
  - ii) lennujaama või õhuruumi täieliku või osalise sulgemise,
  - iii) tõsised häired asjaomase lennujaama töös märkimisväärses ulatuses asjaomasest sõiduplaaniperioodist, mis hõlmavad teenindusaegade sarju teistes ~~liidus~~ lennujaamades, mis on seotud tõsistest häiretest mõjutatud lennuliinidega; [ME 59]
- b) lennuteenuse katkestamine tegevuse abil, mille eesmärk on nende lendude segamine (näiteks streik), nii et lennuettevõtjal on praktiliselt ja/või tehniliselt võimatu lende plaanipäraselt korraldada;
- c) tõsine rahaline kahju asjaomasele ~~liidu~~ lennuettevõtjale, mistõttu annavad lennutegevuslube väljaandvad asutused välja ainult ajutise lennutegevusloa kuni lennuettevõtja rahandusliku reorganiseerimiseni kooskõlas määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 9 lõikega 1; [ME 60]
- d) kohtumenetlus, mis käsitleb käesoleva määruse artikli 12 kohaldamist lennuliinide puhul, mille suhtes on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikliga 16 kehtestatud avaliku teenindamise kohustus, mille tulemusena on sellisel lennuliinil lennuliiklus ajutiselt peatatud.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Komisjoni 22. märtsi 2006. aasta määruse (EÜ) nr 474/2006 (millega kehtestatakse rakenduseeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2111/2005 II peatükis nimetatud ühenduse nimekirja lennuettevõtjatest, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu)⁽¹⁾ kohaselt vastu võetud tegevuskeeldu liidu piires ei võeta arvesse teenindusaegade kasutamata jätmist õigustava põhjusne käesoleva lõike tähenduses.

6. Komisjon kontrollib liikmesriigi taotluse korral või omal algatusel, kas käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva lennujaama koordinaator kohaldab lõiget 5.

Komisjon teeb otsuse artikli 16 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt kahe kuu jooksul pärast taotluse kättesaamist.

7. Kui lõike 2 punktides a ja b osutatud tingimused ei ole täidetud, võib komisjon **eri partneritega konsulteerides** siiski otsustada ~~and~~ **säilitada** lennuettevõtjatele järgmiseks sõiduplaaniperioodiks **eelise väljakujunenud õigused** samaväärsete sarjade saamiseks, kui selle põhjenduseks on kiireloomulised asjaolud, mis on seotud erakorraliste tingimustega, mille puhul on vaja ühtlustada lennujaamades võetavate meetmete kohaldamist. Komisjon võtab **asjaomase liikmesriigi või lennujaama taotluse korral ühe kuu pikkuse tähtaja jooksul** vajalikud meetmed, mida ei kohaldata kauem kui ühe sõiduplaaniperioodi kestel. Komisjon võtab kõnealused vahetult kohaldatavad rakendusaktid vastu artikli 16 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt. **Komisjoni võetavad meetmed võivad liikmesriigiti, lennujaamade või asjaomaste lennundusteenuste sihtkoha kaupa erineda olenevalt erakorralise sündmuse laadist.** [ME 61]

8. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eelisega teenindusaegade sarjadele ei kaasne õigus hüvitamisnõudele, kui kõnealust eelist teenindusaegade sarjadele piiratakse või kui see õigus kõrvaldatakse liidu õiguse alusel, eelkõige asutamislepingu lennutranspordiga seotud eeskirjade kohaldamiseks.

Artikkel 11**Teenindusaegade reserveerimine**

1. ~~Koordineeriva lennujaama käitaja võib otsustada kasutada lennujaamatasude süsteemi, et lennuettevõtjad ei tagastaks teenindusaegu artiklis 9 osutatud teenindusaegade ühisvarusse liiga hilja ja tunneksid vastutust lennujaama infrastruktuuri reserveerimise eest ilma seda kasutamata. Arvesse tuleb võtta järgmisi põhimõtteid:~~

- a) ~~enne kõnealuse otsuse vastuvõtmist tuleb kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/12/EÜ⁽²⁾ artikliga 6 ette nähtud menetlust. Konsulteerida tuleb ka koordinaatoriga. Selliste teenindusaegu koordineerivate lennujaamade puhul, mis ei ole hõlmatud direktiivi 2009/12/EÜ artikli 1 lõikega 2, konsulteerib lennujaama käitaja koordineerimisnõukomitee ja koordinaatoriga;~~
- b) ~~kõnealune otsus ei mõjuta teenindusaegade jaotamise ja lennujaamatasude süsteemi mittediskrimineerivat ja läbipaistvat iseloomu;~~
- e) ~~kõnealune otsus ei heidutata lennuettevõtjaid turule sisenemisel ega teenuste arendamisel, selle puhul piirdatakse üksnes nende kulude katmisega, mis lennujaam on kandnud kasutamata teenindusaegadele vastava läbilaskevõime reserveerimisel lennujaamas;~~
- d) ~~vastutust lennujaama infrastruktuuri reserveerimise eest ilma seda kasutamata ei kohaldata nende jaotatud teenindusaegade eest, mis tagastatakse teenindusaegade ühisvarusse enne 31. jaanuari järgmise suvehooaja puhul ja enne 31. augusti järgmise talvehooaja puhul, nende jaotatud teenindusaegade eest, mis langevad kokku riigipühadega ja mis tagastatakse teenindusaegade ühisvarusse samadel kuupäevadel, samuti nende jaotatud teenindusaegade eest, mille kasutamata jätmist saab põhjendada artikli 10 lõike 5 alusel;~~
- e) ~~kõnealusest otsusest teavitatakse koordinaatorit, huvitatud isikuid ja komisjoni vähemalt kuus kuud enne asjaomase sõiduplaanihooaja algust.~~

2. Koordinaator edastab lennujaama käitajale kogu teabe lõikes 1 osutatud otsuse rakendamiseks. [ME 62]

⁽¹⁾ ELT L 84, 23.3.2006, lk 14.

⁽²⁾ ELT L 70, 14.3.2009, lk 11.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 12

Avaliku teenindamise kohustused

1. Kui kooskõlas määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikliga 16 on lennuliini suhtes kehtestatud avaliku teenindamise kohustus, ~~või reserveerib~~ liikmesriik lennuoperatsioone koordineerivas lennujaamas ~~reserveerida~~ selle lennuliini jaoks kavandatud tegevuse jaoks vajalikud teenindusajad. Kui asjaomasel lennuliinil reserveeritud teenindusaegu ei kasutada, antakse juhul, kui lõikest 2 ei tulene teisiti, need teiste lennuettevõtjate käsutusse, kes on huvitatud kooskõlas avaliku teenindamise kohustusega sel lennuliinil tegutsemisest. Kui mitte ükski lennuettevõtja ei ole huvitatud lennuliinil tegutsemisest ja asjaomane liikmesriik ei kuuluta määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 16 lõike 10, artikli 17 lõigete 3–7 ja artikli 18 lõike 1 alusel välja pakkumismenetlust, reserveeritakse need teenindusajad mõne teise lennuliini jaoks, mille suhtes kohaldatakse avaliku teenindamise kohustust, või lisatakse teenindusaegade ühisvarule. **Teenindusajad tuleb tagastada ühisvarusse, kui neid ei kasutata ära maksimaalselt kuue kuu pikkuse perioodi jooksul. Kui lennuliin ei vasta enam avaliku teenindamise kohustuse nõuetele teenindusaja reserveerimiseks, tuleb teenindusajad reserveerida kas teisele lennuliinile vastavalt avaliku teenindamise kohustusele või peab lennuliin jääma seda kasutanud lennuettevõtjale, kui asjaomase sarja puhul on täidetud käesoleva määruse artikli 10 lõikes 2 sätestatud nõue.** [ME 63]
2. Määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikli 16 lõikega 9, artikli 17 lõikega 3, artikli 17 lõikega 7 ja artikli 18 lõikega 1 kehtestatud pakkumismenetlust kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teenindusaegade kasutamiseks, kui rohkem kui üks liidu lennuettevõtja on huvitatud lennuliini teenindamisest ega ole saanud teenindusaega koordinaatorilt taotletud aegadele eelnevaks või järgnevas tunniks.

TEENINDUSAEGADE LIKUVUS

Artikkel 13

Teenindusaegade ülekandmine ja vahetamine

1. Teenindusaegu võib:
- lennuettevõtja **või konsortsiumi kuuluvad lennuettevõtjad** üle kanda enda ühelt lennuliinilt või lennuteenuse liigilt enda teisele lennuliinile või lennuteenuse liigile;
  - üle kanda ühelt lennuettevõtjalt teisele lennuettevõtjale rahalise või muud liiki hüvitise eest;
  - lennuettevõtjate vahel vahetada rahalise või muud liiki hüvitise eest. **Teenindusaegu, mis on hiljuti jaotatud lennuettevõtjatele sõiduplaaniperioodiks, ei tohi edasi anda ega vahetada hüvitise või raha vastu kuni vähemalt ühe võrdväärse sõiduplaaniperioodi lõpuni.**
2. Liikmesriik **Koordinaator** kehtestab läbipaistva raamistiku, mille abil lennuettevõtjad, kes on huvitatud liidu õigusest lähtuvast teenindusaegade ülekandmisest või vahetamisest, saavad omavahel ühendust võtta.

Lõikes 1 osutatud ülekandmistest või vahetamistest teatatakse koordinaatorile ning need ei jõustu enne, kui koordinaator on need eelnevalt selgesõnaliselt kinnitanud. Koordinaator keeldub ülekandmise või vahetamise kinnitamisest, kui see ei ole kooskõlas käesoleva määruse nõuetega ning kui koordinaator ei ole veendunud, et:

- see ei kahjusta lennujaama tööd kõiki tehnika-, tegevus-, tulemuslikkus- ja keskkonnapiiranguid arvesse võttes;
- see ei kahjusta piirkondlike lennujaamade ühendust sõlmlennujaamadega ega koordineerimata lennujaamadele juurdepääsu;**

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- b) vastavalt artiklile 12 kehtestatud piiranguid järgitakse;
- c) teenindusaegade ülekandmine ei jää käesoleva artikli lõike 3 reguleerimisalasse.

Lõike 1 punktides b ja c osutatud ülekandmise ja vahetamise puhul edastavad lennuettevõtjad koordinaatorile võimaliku rahalise või muud liiki hüvitise üksikasjad. Ülekandmise ja vahetamisega kaasneva hüvitise üksikasjad ~~on konfidentsiaalsed ja üksikasjad~~ **lisatakse artikli 6 lõikes 1 nimetatud tegevusaruandesse ning** koordinaator teavitab neist vastava palve korral üksnes liikmesriiki, kus lennujaam asub, komisjoni **ja kõiki koordinaatori rahastamises osalejaid**. Ülekandmise ja vahetamise puhul ei või kehtestada **piiravaid** tingimusi, mille eesmärk on piirata teenindusaegu saada sooviva lennuettevõtja jaoks võimalust konkureerida teenindusaegu ülekandva või vahetava lennuettevõtjaga.

3. Artikli 2 punktis 2 määratletud uustulnukale jagatud teenindusaegu ei ~~voi kanta~~ **kanta** käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaselt üle ~~kanda~~ kahe samaväärse sõiduplaaniperioodi jooksul, välja arvatud pankrotis ettevõtja tegevuse seadusjärgse ülevõtmise korral.

Artikli 2 punktis 2 määratletud uustulnukale jaotatud teenindusaegu ei ~~voi kanta~~ **kanta** käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaselt üle ~~kanda~~ kahe samaväärse sõiduplaaniperioodi jooksul, välja arvatud juhul, kui uustulnuk oleks uuel lennuliinil saanud samasuguse eelse kui algsel lennuliinil.

Artikli 2 punktis 2 määratletud uustulnukale jaotatud teenindusaegu ei või käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaselt üle kanda kahe samaväärse sõiduplaaniperioodi jooksul, välja arvatud juhul, kui see parandab teenindusaegade ajastust algselt taotletud ajastusega võrreldes.

Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, et jaotada osa teenindusaegadega kauplemisest saadavast tulust fondi lennujaamataristu arendamise ja vastavate teenuste optimeerimise kulude katmiseks. Kõnealuse fondi eest vastutab ja selle kiidab heaks täie läbipaistvuse huvides transpordikorraldusamet, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta direktiiviga 2009/12/EÜ (lennujaamatasude kohta)⁽¹⁾. Igal juhul peab fondi haldamisel olema tagatud arvepidamise lahususe põhimõtete järgimine, et oleks võimalik kindlaks teha rahalised vahendid, mis eraldatakse fondi vahenditest igale lennujaamale. Ühes lennujaamas teenindusaegade turustamisest saadud tulu investeeritakse samasse lennujaama. [ME 64]

Artikkel 14

Konkurentsioigusega seotud sätted

Käesolev määrus ei mõjuta ametiasutuste õigust kiita heaks teenindusaegade vahetamist lennuettevõtjate vahel ning suunata nende jaotamist kooskõlas siseriiklike konkurentsiseadustega, Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 101, 102 või 106 või nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 139/2004 (kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus))⁽²⁾.

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA KOMITEE

Artikkel 15

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

⁽¹⁾ ELT L 70, 14.3.2009, lk 11.

⁽²⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

2. Artikli 3 lõikes 3 ja artikli 5 lõike 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse määramata ajaks **viieks aastaks** alates käesoleva määruse jõustumise hetkest õigus võtta vastu artikli 3 lõikes 3 osutatud delegeeritud õigusakte **jõustumisest. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja lõppu. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.** [ME 65]

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõike 3 ja artikli 5 lõike 2 lõpus osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 3 ja artikli 5 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 16

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Juhul kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetlusega, lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab nii komitee eesistuja või nõutakse seda komitee liikmete kahekolmandikulise hääleteenamusega.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

4. Lisaks sellele võib komitee konsulteerida komisjoniga igas muus küsimuses, mis käsitleb käesoleva määruse kohaldamist.

RAKENDUSAKTID

Artikkel 17

Teenindusaegade ja sõiduplaani omavaheline vastavus

1. Kui lennuettevõtja esitab sõiduplaani, sisaldab see viidet jaotatud teenindusaegadele. Võrgustiku haldusasutus võib, **olles ära kuulunud asjaomased lennuettevõtjad ja lennujaama käitaja**, tagasi lükata lennuettevõtja lennuplaani, kui lennuettevõtja kavatseb maanduda või õhku tõusta lennuoperatsioone koordineerivas lennujaamas ajavahemikel, millal lennujaama koordineeritakse, ilma et koordinaator oleks lennuettevõtjale eraldanud teenindusaega. **Äriline lennutegevusega tegelevad ettevõtjad ei tohi omada teenindusaega, kui neil tekib vajadus tegutseda teenindusajaga ettenähtud ajavahemikust väljaspool ja kui hiline mine ei tulene aeronavigatsiooniteenustest.** [ME 66, 77 ja 90/rev]

2. Asjaomane liikmesriik võtab vajalikud meetmed teabevahetuseks koordinaatori, võrgustiku haldusasutuse, aeronavigatsiooniteenuste osutaja ja lennujaama käitaja vahel.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 18

Jõustamine

1. Koordinaator võtab ära lennuettevõtjale asutamisejärgus ajutiselt jaotatud teenindusaegade sarjad ning paigutab need teenindusaegade ühisvarusse 31. jaanuaril järgmise suvehooaja puhul ja 31. augustil järgmise talvehooaja puhul, kui ettevõtjal ei ole sellel kuupäeval lennutegevusluba või samaväärset litsentsi või kui litsentse väljaandev pädev asutus ei ole teatanud, et lennutegevusluba või samaväärne dokument antakse tõenäoliselt välja enne asjaomase sõiduplaaniperioodi algust. Litsentse väljaandvad pädevad asutused edastavad korrapäraselt koordinaatorile ajakohastatud teabe ja vastavad viimase taotlustele mõistliku aja jooksul.

2. Lennuettevõtjad, kes osutavad korduvalt ~~või~~ ja tahtlikult, **või üldlennundus-/ärilendude ettevõtjad, kes osutavad tahtlikult** lennuteenuseid ajal, mis erineb märkimisväärselt teenindusaegade sarja osaks olevast teenindusajast, või kasutavad teenindusaega märkimisväärselt teisiti, kui jaotamise ajal märgiti, **ja kahjustavad sellega lennujaama või lennuliikluse tööd**, kaotavad oma artikli 10 lõikes 2 osutatud ~~eelise~~ **väljakujunenud õiguse**. Koordinaator võib otsustada võtta sellelt lennuettevõtjalt ära kõnealuse teenindusaegade sarja ülejäänud sõiduplaaniperioodi ajaks ning paigutada selle teenindusaegade ühisvarusse, olles enne ära kuulunud asjaomase lennuettevõtja ning teinud ühekordse hoiatuse. Kui lennuettevõtja taotleb **seejärel** samaväärseid teenindusaegu, ei ole koordinaatoril kohustust talle neid jaotada. [ME 67]

Asjaomane liikmesriik tagab, et koordinaator kehtestab tõhusa järelevalvesteemi käesoleva lõike kohaldamiseks.

3. Liikmesriigid tagavad, et on olemas ja võimalik rakendada tõhusaid, ~~proportsionaalseid~~ **kasutavad tõhusate, proportsionaalsete** ning hoiatavate ~~sanktsioone~~ **karistuste süsteemi** juhul, kui

- ~~lennuteenuseid osutatakse korduvalt või~~ **lennuettevõtjad või üldlennundus-/ärilendude ettevõtjad tegutsevad** tahtlikult ilma vastava sõiduplaanita või jaotatud teenindusaegadest märkimisväärselt erineval ajal
- kui teenindusaegu kasutatakse märkimisväärselt teisiti, kui jaotamise ajal märgiti;
- ~~teenindusajad tagastatakse pärast 31. jaanuari järgmise suvehooaja puhul või pärast 31. augustit järgmise talvehooaja puhul või kasutamata teenindusaegu ei tagastata; sanktsiooni rakendamise korral tuleb võtta arvesse artikliga 11 ette nähtud mehhanismi võimalikku kasutamist;~~
- keeldutakse koordinaatorile või sõiduplaaninõustajale artikli 7 lõikes 13 ettenähtud teabe edastamisest või edastatav teave on vale või eksitav.

Sanktsioonide kohaldamisest tuleb koordinaatorit nõuetekohaselt teavitada. **Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesoleva lõike alusel kehtestatud karistusüsteemist.** [ME 68]

3a. Liikmesriigid tagavad ühtlasi, et koordineeriva lennujaama käitaja kehtestab tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavaid rahalised karistused ja rakendab neid, et tegeleda teenindusaegade tagastamisega pärast valdkondlikult kokkulepitud väljakujunenud võrdluskupäeva seoses järgmise talve- või suvehooajaga, või kasutamata teenindusaegade säilitamisega, et lennuettevõtjad ei tagastaks teenindusaegu artiklis 9 osutatud teenindusaegade ühisvarusse liiga hilja ja tunneksid vastutust lennujaama infrastruktuuri reserveerimise eest selle kasutamata jätmise korral. Sellega seoses tuleb arvesse võtta järgmisi põhimõtteid:

- a) tuleb järgida direktiivi 2009/12/EÜ artiklis 6 sätestatud menetlust enne kui määratakse käesolevas lõikes sätestatud karistused. Konsulterida tuleb ka koordinaatoriga. Selliste teenindusaegu koordineerivate lennujaamade puhul, mis ei ole hõlmatud direktiivi 2009/12/EÜ artikli 1 lõikega 2, konsulterib lennujaama käitaja koordinatsioonikomitee ja koordinaatoriga;
- b) kõnealused karistused ei mõjuta teenindusaegade jaotamise ja lennujaamatasude süsteemi mittediskrimineerivat ja läbipaistvat iseloomu;

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- c) kõnealused karistused ei tohi heidutada lennuettevõtjaid turule sisenemisel ega teenuste arendamisel;
- d) vedajad ei vastuta lennujaama infrastruktuuri reserveerimise eest ilma seda kasutamata:
- nende jaotatud teenindusaegade puhul, mis tagastatakse teenindusaegade ühisvarusse enne 31. jaanuari järgmise suvise sõiduplaaniperioodi puhul ja enne 31. augustit järgmise talvise sõiduplaaniperioodi puhul;
  - nende jaotatud teenindusaegade puhul, mis langevad kokku riigipühadega ja tagastatakse teenindusaegade ühisvarusse enne 31. jaanuari järgmise suvise sõiduplaaniperioodi puhul ja enne 31. augustit järgmise talvise sõiduplaaniperioodi puhul; ning
  - nende teenindusaegade puhul, mille kasutamata jätmist saab põhjendada artikli 10 lõike 5 alusel;
- e) kõnealustest karistustest teavitatakse koordinaatorit, huvitatud isikuid ja komisjoni vähemalt kuus kuud enne asjaomase sõiduplaanihooaja algust;
- f) karistuste süsteem on lennujaama käitajale tuleneutraalne ning selle eesmärk peaks olema üksnes suurendada teenindusaegade jaotamise tõhusust.

Koordinaator edastab lennujaama käitajale kogu vajaliku teabe käesoleva lõike kohaldamiseks.

Liikmesriigid kehtestavad kõnealused karistused hiljemalt aasta pärast käesoleva määruse vastuvõtmist. Nad teavitavad nõuetekohaselt komisjoni, kes hindab kõnealuste karistuste tõhusust. Kui on tehtud kindlaks lõike 2 või 3 võimalik rikkumine kas teenindusaegade järelevalve kaudu või muul viisil, siis võetakse asjaomase lennuettevõtjaga kirjalikult ühendust ja kirjeldatakse väidetava rikkumise üksikasju ning palutakse teavet lennuteenuse või kõnealuse teenindusaja kohta. Kui rahaline karistus on vajalik, kohaldatakse seda selle lennuettevõtja iga üksiku rikkumise suhtes, kes ei täida lõigetes 2 või 3 esitatud nõudeid, ning kõnealuse rahalise karistuse eelnevalt kindlaksmääratud miinimumväärtuse kehtestab asjaomane liikmesriik. Mitme rikkumise korral võidakse määrata mitu rahalist karistust ja selle tulemusel võivad kahekordistuda rahalised karistused iga edaspidise rikkumise korral. Sanktsioonide määramisest tuleb koordinaatorit nõuetekohaselt teavitada. Koordinaator avaldab otsuse rahaliste karistuste kehtestamise kohta. [ME 69]

4. Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 5 kohaldamist ja juhul, kui lennuettevõtja ei suuda saavutada artikli 10 lõikes 2 kindlaksmääratud ~~85%~~ **80%** kasutusmäära, võib koordinaator otsustada võtta lennuettevõtjalt ära kõnealune teenindusaegade sari ülejäänud sõiduplaaniperioodiks ning paigutada see pärast asjaomase lennuettevõtja ärakuulamist teenindusaegade ühisvarusse. [ME 70]

Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 5 kohaldamist ja juhul, kui pärast jaotatud aega, mis vastab ~~15%-le~~ **20%-le** sarja kehtivusajast, ei ole ühtegi sarja teenindusaega kasutatud, paigutab koordinaator kõnealuse teenindusaegade sarja pärast asjaomase lennuettevõtja ärakuulamist sõiduplaaniperioodi lõpuni teenindusaegade ühisvarusse. Koordinaator võib otsustada võtta teenindusaegade sari tagasi enne selle perioodi lõppu, mis vastab ~~15%~~ **20%-le** sarja kehtivusajast, kui lennuettevõtja ei näita üles kavatsust teenindusaegu kasutada. [ME 71]

Artikkel 19

Kaebused ja kaebuse esitamise õigus

1. Ilma et see piiraks kaebuse esitamise õigust riigisiseste seaduste alusel, esitatakse artikli 7 lõike 2, artiklite 9, 10, 13 ja 17 ning artikli 18 lõigete 1, 2, 3 ja 4 kohaldamist käsitlevad kaebused koordinaatorile. Komitee vaatab kaebuse läbi ühe kuu jooksul pärast selle esitamist ning teeb koordinaatorile võimaluse korral ettepaneku probleemi lahendamiseks. Kui kaebust ei ole võimalik lahendada, võib vastutav liikmesriik täiendada kahekuulise ajavahemiku jooksul näha ette lennuettevõtjate või lennujaama esindava organisatsiooni ja kolmanda isiku vahendusmenetluse. [ME 72]

2. Liikmesriigid võtavad kooskõlas siseriikliku õigusega meetmed selleks, et kaitsta koordinaatoreid kahjunõuete eest seoses neile käesoleva määruse alusel pandud ülesannetega, välja arvatud juhul, kui tegemist on raske hooletuse või tahtliku üleastumisega.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 20

Suhted kolmandate riikidega

1. Komisjon võib s artikli 16 lõikes 2 osutatud korras otsustada, et liikmesriik või liikmesriigid võtavad meetmed, mis võivad sisaldada teenindusaegade tagasivõtmist, asjaomase kolmanda riigi ühe või mitme lennuettevõtja diskrimineeriva tegevuse heastamiseks, kui selgub, et oma lennujaamades teenindusaegasisid jaotav ja kasutatav kolmas riik:

- a) ei taga liidu lennuettevõtjatele samasugust kohtlemist, nagu on käesoleva määrusega tagatud selle riigi lennuettevõtjatele või
- b) ei taga liidu lennuettevõtjatele *de facto* riiklikku kohtlemist või
- c) tagab liidu lennuettevõtjatega võrreldes parema kohtlemise kolmandate riikide lennuettevõtjatele.

2. Liikmesriik teavitab komisjoni igast tõsisest õiguslikust või praktilisest raskusest, mida liidu lennuettevõtjad kohtavad kolmandates riikides teenindusaegade saamisel.

LÖPPSÄTTED

Artikkel 21

Aruanne ja koostöö

1. Komisjon esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta hiljemalt ~~nelja~~ **kolme aasta** möödumisel selle jõustumist. Aruanne käsitleb eelkõige artiklite 10, 11 ja 13 toimimist. [ME 73]

1 a. Komisjon teostab järelevalvet teenindusaegade teiseste turgude üle, tuginedes koordinaatoritelt saadud andmetele, ja esitab lennundusturgude aastaanalüüsis aruande asjakohaste suundumuste kohta, sealhulgas nende kohta, mis on seotud piirkondade ja liidusiseste lendudega. [ME 74]

2. Liikmesriigid ja komisjon teevad koostööd käesoleva määruse rakendamisel, eriti teabe kogumisel lõikes 1 nimetatud aruande jaoks.

Artikkel 22

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EMÜ) nr 95/93 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt II lisa vastavustabelile.

Artikkel 23

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub selle teise sõiduplaaniperioodi esimesel päeval, mis algab pärast määruse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 12. detsember 2012

I LISA

Kehtetuks tunnistatud määrus koos muudatustega

Nõukogu määrus (EMÜ) nr 95/93	(ELT L 14, 22.1.1993, lk 1)
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 894/2002	(ELT L 142, 31.5.2002, lk 3)
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1554/2003	(ELT L 221, 4.9.2003, lk 1)
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 793/2004	(ELT L 138, 30.4.2004, lk 50)
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 545/2009	(ELT L 167, 29.6.2009, lk 24)

II LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EMÜ) nr 95/93	Käesolev määrus
Artikli 1 lõiked 1 ja 2	Artikli 1 lõiked 1 ja 2
Artikli 1 lõige 3	—
Artikli 2 punkt a	Artikli 2 punkt 1
Artikli 2 punkt b	Artikli 2 punkt 2
Artikli 2 punkt c	—
Artikli 2 punkt d	Artikli 2 punkt 3
Artikli 2 punkt e	Artikli 2 punkt 4
Artikli 2 punkti f alapunkt i	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkti f alapunkt ii	Artikli 2 punkt 6
—	Artikli 2 punkt 7
—	Artikli 2 punkt 8
Artikli 2 punkt g	Artikli 2 punkt 11
Artikkel 2 punkt h	—
Artikli 2 punkt i	Artikli 2 punkt 10
Artikli 2 punkt j	Artikli 2 punkt 12
Artikli 2 punkt k	Artikli 2 punkt 13
Artikli 2 punkt l	Artikli 2 punkt 14
Artikkel 2, punkt m	Artikli 2 punkt 15
—	Artikli 2 punkt 16
—	Artikli 2 punkt 17
—	Artikli 2 punkt 18
—	Artikli 2 punkt 19
—	Artikli 2 punkt 20

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Määrus (EMÜ) nr 95/93	Käesolev määrus
—	Artikli 2 punkt 21
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 lõige 3	Artikli 3 lõige 3
Artikli 3 lõige 4	Artikli 3 lõige 4
—	Artikli 3 lõige 5
Artikli 3 lõige 5	Artikli 3 lõige 6
Artikli 3 lõige 6	Artikli 3 lõige 7
Artikli 3 lõige 7	Artikli 3 lõige 8
—	Artikli 3 lõige 9
—	Artikli 3 lõige 10
Artikli 4 lõige 1	Artikli 5 lõige 1
—	Artikli 5 lõige 2
Artikli 4 lõike 2 punkt a	Artikli 5 lõike 3 punkt a
Artikli 4 lõike 2 punkti b esimene lause	Artikkel 5 lõike 3 punkt b
—	Artikli 5 lõike 3, punkti b, alapunkt i
—	Artikli 5 lõike 3 punkti b alapunkt ii
—	Artikli 5 lõike 3 punkti b alapunktid iia ja iib
Artikli 4 lõike 2 punkti b teine lause	Artikli 5 lõike 3 punkt c
Artikli 4 lõike 2 punkt c	Artikli 5 lõike 3 punkt d
—	Artikli 5 lõike 3 teine lõik
Artikli 4 lõige 3	Artikli 5 lõige 4
Artikli 4 lõige 4	Artikli 5 lõige 5
Artikli 4 lõige 5	Artikli 5 lõige 6
Artikli 4 lõige 6	Artikli 5 lõige 7
Artikli 4 lõige 7	Artikli 5 lõige 7 ja artikli 6 lõike 1 esimene lõik
—	Artikli 6 lõike 1 teine lõik
—	Artikli 6 lõige 2
Artikli 4 lõige 8	Artikli 6 lõige 3
—	Artikli 6 lõige 4
Artikli 4 lõige 9	—
Artikli 4 lõige 10	Artikli 6 lõige 5
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 8 lõike 1 esimene lõik
Artikli 5 lõike 1 teise lõigu punkt a	Artikli 8 lõike 1 teise lõigu punkti a alapunktid i kuni vii
—	Artikli 8 lõike 1 teise lõigu punkti a alapunkt viia
—	Artikli 8 lõike teise lõigu 1 punkt b
Artikli 5 lõike 1 teise lõigu punkt b	Artikli 8 lõike 1 teise lõigu punkt c

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Määrus (EMÜ) nr 95/93	Käesolev määrus
Artikli 5 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikli 5 lõige 3	Artikli 8 lõige 3
Artikli 6 lõike 1 esimene ja teine lõik	Artikli 4 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	Artikli 4 lõige 5
Artikli 6 lõige 3	Artikli 4 lõige 2
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 4 lõige 4
Artikli 7 lõiked 1 kuni 3	Artikkel 7
—	Artikli 7 lõige 3a
Artikli 8 lõige 1	Artikli 10 lõige 1
Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu sissejuhatav osa	Artikli 10 lõike 2 sissejuhatav osa
Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu esimene ja teine taane	Artikli 10 lõike 2 punktid a ja b
Artikli 8 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 8 lõige 3	Artikli 9 lõige 3
Artikli 8 lõige 4	Artikli 10 lõige 5
Artikli 8 lõige 5	Artikli 9 lõike 8 esimene lõik
—	Artikli 9 lõike 8 teine lõik
Artikli 8 lõige 6	Artikli 9 lõige 7
Artikli 8 lõige 7	Artikli 9 lõige 9
—	Artikli 10 lõige - 1
—	Artikli 10 lõige 2a
Artikli 8a lõige 1	Artikli 13 lõige 1
—	Artikli 13 lõike 2 esimene lõik
Artikli 8a lõige 2	Artikli 13 lõike 2 teine lõik
—	Artikli 13 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 8a lõige 3	Artikli 13 lõike 3 esimene kuni kolmas lõik
—	Artikli 13 lõike 3 neljas lõik
Artikli 8b esimene lause	Artikli 10 lõige 7
Artikli 8b teine lause	Artikkel 14
Artikli 8b kolmas lause	—
Artikkel 9	Artikkel 12
Artikli 10 lõige 1	Artikli 9 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	—
Artikli 10 lõige 3	Artikli 10 lõige 4
Artikli 10 lõike 4 sissejuhatav osa ja punkti a esimene, teine ja kolmas taane	Artikli 10 lõike 5 esimese lõigu punkti a alapunktid i, ii ja iii
Artikli 10 lõike 4 punktid b, c ja d	Artikli 10 lõike 5 esimene lõigu punktid b, c ja d

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Määrus (EMÜ) nr 95/93	Käesolev määrus
—	Artikli 10 lõike 5 teine lõik
Artikli 10 lõige 5	Artikli 10 lõige 7
—	Artikli 10 lõige 6
Artikli 10 lõige 6	Artikli 9 lõige 3
Artikli 10 lõige 7	Artikli 9 lõige 4
Artikli 10 lõige 8	Artikli 9 lõige 5
Artikli 10 lõige 9	Artikli 9 lõige 6
Artikkel 10a	—
Artikkel 11	Artikkel 19
Artikkel 12	Artikkel 20
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artikli 16 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 16 lõige 3
Artikli 13 lõige 3	Artikli 16 lõige 4
Artikli 13 lõige 4	—
—	Artikkel 15
Artikli 14 lõige 1	Artikli 17 lõige 1
—	Artikli 17 lõige 2
Artikli 14 lõige 2	Artikli 18 lõige 1
Artikli 14 lõige 3	—
Artikli 14 lõige 4	Artikli 18 lõige 2
Artikli 14 lõige 5	Artikli 18 lõige 3
—	Artikli 18 lõige 3a
Artikli 14 lõike 6 punktid a ja b	Artikli 18 lõike 4 esimene ja teine lõik
Artikli 14a lõige 1	Artikli 21 lõige 1
—	Artikkel 22
—	Artikli 21 lõige 1a
Artikli 14a lõige 2	Artikli 21 lõige 2
Artikkel 15	Artikkel 23
—	I lisa
—	II lisa

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0496

Müraga seotud käitamispäärangute kehtestamine liidu lennuväljadel ***I

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus müraga seotud käitamispäärangute eeskirjade ja korra kehtestamise kohta liidu lennuväljadel tasakaalustatud lähenemisviisi raames ning direktiivi 2002/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (COM(2011)0828 – C7-0456/2011 – 2011/0398(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2015/C 434/44)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0828),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0456/2011),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Prantsusmaa Senati, Saksamaa Liidunõukogu ja Madalmaade Senati poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 28. märtsi 2012. aasta arvamust⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Regioonide Komitee 11. mai 2012. aasta arvamust⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A7-0372/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0398

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 müraga seotud käitamispäärangute eeskirjade ja korra kehtestamise kohta liidu lennuväljadel tasakaalustatud lähenemisviisi raames ning direktiivi 2002/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 173.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 110.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühise transpordipoliitika põhieesmärk on säästev areng. See nõuab terviklikku lähenemisviisi, mille eesmärgiks on tagada nii liidu transpordisüsteemi tõhus toimimine kui ka keskkonnakaitse.
- (2) Õhutranspordi säästvaks arenguks on vaja võtta meetmed, mille eesmärk on vähendada keskkonna saastumist õhusõidukite müraga **müra** lennuväljadel **ja nende ümbruses**, kus müraprobleemid on eriti tõsised. Paljud liidu kodanikud puutuvad kokku kõrge müratasemega, mis võib mõjuda halvasti nende tervisele, **eriti öiste lendude korral**. [ME 1]
- (3) Pärast kõige mürarikkama õhusõiduki käitusest kõrvaldamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. märtsi 2002. aasta direktiivile 2002/30/EÜ müraga seotud käitamispääsude eeskirjade ja -korra kehtestamise kohta ühenduse lennuväljadel ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivile 2006/93/EÜ rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni teise väljaande (1988) 16. lisa 1. köite 3. peatüki II osas käsitletud lennukite lendude reguleerimise kohta ⁽⁵⁾ on vaja uusi ajakohaseid meetmeid, et ametiasutused saaksid tegeleda kõige mürarikkama õhusõidukiga, et parandada liidus lennuväljade ümbruses mürakeskkonda müra kontrollimise tasakaalustatud lähenemisviisi rahvusvahelises raamistikus.
- (4) Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) resolutsioonis A33/7 sätestatakse tasakaalustatud lähenemisviisi mõiste müra kontrollimisel ning kehtestatakse õhusõidukite müra käsitlemise ühtne meetod. ICAO tasakaalustatud lähenemisviis peaks jääma lennunduses kui üleilmases tööstusharus müra kontrollimise aluseks. Tasakaalustatud lähenemisviisis tunnistatakse asjaomaste õiguslike kohustuste, olemasolevate kokkulepete, kehtivate õigusaktide ning kehtestatud poliitikasuundade olulisust ega piirata nende kohaldamist. Tasakaalustatud lähenemisviisi rahvusvaheliste eeskirjade lisamine määrusse peaks olulisel määral vähendama rahvusvaheliste vaidluste riski juhul, kui müraga seotud käitamispääsude võivad mõjutada kolmandate riikide lennuettevõtjaid.
- (5) Komisjoni 15. veebruari 2008. aasta aruandes nõukogule ja Euroopa Parlamendile müraga seotud käitamispääsude kohta ELi lennuväljadel (Aruanne direktiivi 2002/30/EÜ kohaldamise kohta) märgiti vajadust muuta direktiivi 2002/30/EÜ tekstis selgemaks vastutuse jaotumine ning huvitatud poolte täpsed kohustused ja õigused müra hindamise protsessis, et tagada majanduslikult tasuvate meetmete võtmine müra vähendamise eesmärkide saavutamiseks.
- (6) Käitamispääsude kehtestamine liikmesriikide poolt liidu lennuväljadel lennuväljade kaupa, piirates samal ajal läbilaskevõimet, võib aidata parandada mürakeskkonda lennuväljade ümbruses. Ent on võimalus, et tekivad konkurentsimoonutused või kahjustatakse liidu lennundusvõrgustiku üldist tõhusust olemasoleva läbilaskevõime ebatõhusa kasutamisega. Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva määru eesmärke täielikult saavutada ning seega on neid võimalik tõhusamalt saavutada liidu tasandil, tuginedes ühtlustatud eeskirjadele käitamispääsude kehtestamise kohta müra kontrollimise protsessi osana, võib liit võtta vastu meetmed vastavalt subsidiaarsuse põhimõtetele, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 5. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 173.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 110.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ EÜT L 85, 28.3.2002, lk 40.

⁽⁵⁾ ELT L 374, 27.12.2006, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

vajalikust kaugemale. Ühtlustatud meetodiga ei kehtestata müra kvaliteedi eesmärke, mis tulenevad jätkuvalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiivist 2002/49/EÜ, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega⁽¹⁾ või muudest Euroopa, riigi või kohaliku tasandi eeskirjadest, ning sellega ei piirata eri meetmete valikut.

- (6a) **Käitamispiirangute kehtestamise vajaduse vähendamiseks tuleks direktiivis 2002/49/EÜ osutatud riiklikesse tegevuskavadesse lisada lähitulevikus täiendavate meetmete võtmine lennujaamade müra haldamiseks, nagu elamute helikindlamaks muutmine ning üldiste müratõkete kavandamine.** [ME 2]
- (7) Ehkki mürahindamised peaksid toimuma korrapäraselt, peaksid need tooma kaasa müra vähendamise meetmed üksnes siis, kui praegused müra vähendamise meetmed koos ei saavuta müra vähendamise eesmärke.
- (8) Samas kui ~~kulude tulude analüüs näitab kõiki majandusliku heaolu mõjusid~~ **müra vähendamise eesmärk tuleks valida kõikide** kulude ja **kõikide** tulude võrdluses, keskendub majandusliku tasuvuse hinnang asjaomase **peaks selle** eesmärgi saavutamisele **saavutamise vahend olema** majanduslikult kõige tasuvamal viisil, nõudes vaid ~~kulude võrdlust~~ **tasuv, võttes arvesse tervise-, majanduslikke ja sotsiaalseid aspekte.** [ME 4]
- (9) ~~Müra vähendavate meetmete peatamine on vajalik juhul, kui soovitakse hoida ära soovimatuid tagajärgi lennuohutusele, lennuväljade läbilaskevõimele ja konkurentsile. Ehkki apellatsioonimenetlus müraga seotud käitamispiirangute vastu võib olla seotud müra vähendamise eesmärkide, hindamismeetodite ja majanduslikult tasuvate meetmete valikuga, ei või apellatsiooniga peatada~~ **Komisjon peaks saama hinnata kavandatavaid käitamispiiranguid enne** nende rakendamist. Seejärel peaks komisjon aegsasti enne meetmete rakendamist olema võimeline kasutama oma kontrolliõigust ning petama meetmed, mida arvatakse põhjustavat soovimatuid või pöördumatuid tagajärgi. Tunnistatakse, et peatamine peaks toimuma piiratud aja jooksul. [ME 5]
- (9a) **Heaks kiidetud müra vähendavate käitamismeetodite kasutamisel tuleks tagada vajaliku lennuohutuse säilimine, võttes arvesse kõiki tegureid, mis võivad konkreetset toimingut mõjutada. Müra vähendavad käitamismeetodid ei tohi välistada ega keelustada terrorismivastaseid julgeolekumeetmeid.** [ME 6]
- (10) Mürahindamised peaksid **direktiivi 2002/49/EÜ kohaselt** tuginema olemasolevale kättesaadavale teabele ning tagama, et see teave oleks usaldusväärne ning pädevatele asutustele ja **liikmesriikide ühistele objektiivsetele ja mõõdetavatele kriteeriumidele. Kõnealune teave peab olema usaldusväärne, saavutatud läbipaistval viisil, omavahel võrreldav ja kõikidele** sidusrühmadele kättesaadav. **Hindamised peaksid hõlmama uusimate tehnoloogiliste arengute jälgimist ning kasutatavate meetoditega seotud uusimate teadmiste alase teabe vahetust.** Pädevad asutused peaksid kehtestama vajalikud järelevalve- ja jõustamisvahendid. **Mürahindamisi peaksid läbi viia või kontrollima lennuvälja käitajast sõltumatud välised asutused.** [ME 7]
- (11) Tunnistatakse, et liikmesriigid on teinud otsuse müraga seotud käitamispiirangute kohta vastavalt oma riigi õigusaktidele, tuginedes riigis tunnustatud müra vähendamise meetoditele, mis ei pruugi olla (veel) täielikult kooskõlas Euroopa tsiviillennunduskonverentsi (ECAC) ametlikus aruandedokumentis nr 29 kirjeldatud meetodiga „Standard Method of Computing Noise Contours around Civil Airports” ega kasutada õhusõidukite mürataseme rahvusvaheliselt tunnustatud andmeid. Ent käitamispiirangu tõhusust ja tulemuslikkust ning asjaomase tegevuskava (mille osa piirang on) tõhusust ja tulemuslikkust tuleks hinnata vastavalt ECACi dokumentis nr 29 ja ICAO tasakaalustatud lähenemisviisis ette nähtud meetoditele. Liikmesriigid peaksid vastavalt kohandama oma käitamispiirangute hindamist riigi õigusnormides, et viia see täielikult vastavusse ECACi dokumentiga nr 29.
- (12) Müraandmete tsentraliseerimine vähendaks oluliselt nii õhusõidukite kui ka lennuväljade käitajate halduskoormust. Selliseid andmeid antakse ja hallatakse praegu iga lennuvälja tasandil. Need andmed tuleb käitamisesmärgil neile kättesaadavaks teha. Seoses mürataseme sertifitseerimisega on oluline kasutada

⁽¹⁾ EÜT L 189, 18.7.2002, lk 12.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Euroopa Lennundusohutuse Ameti (edaspidi „amet“) andmebaasi kinnitava vahendina Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni (EUROCONTROL) andmetele iga lennu puhul. Praegu juba taotletakse selliseid andmeid korrapäraselt lennuliikluse voogude keskse juhtimise eesmärgil, aga neid tuleb täpsustada käesoleva määruse jaoks ning lennuliikluse korraldamise tulemuste reguleerimiseks. Hea juurdepääs kontrollitud modelleerimisandmetele peaks parandama eri lennuväljade mürakontuuride kaardistamise kindlakstegemise kvaliteeti ja strateegilist kaardistamist, et toetada poliitilisi otsuseid.

- (13) Selleks et kajastada pidevat tehnoloogilist arengut ~~õhusõidukite mootori- ja keretehnoloogias ning meetodeid, mida kasutatakse mürakontuuride kaardistamiseks, tuleks anda komisjonile volitused võtta vastu õigusakte kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290, et ajakohastada korrapäraselt määruses osutatud õhusõiduki mürastandardeid ning viidata seonduvatele sertifitseerimismetoditele; muuta vastavalt müra piirväärtusega õhusõiduki ning tsiviilõhusõiduki määratlusi ning ajakohastada viitamist mürakontuuride arvutamise meetodile **lennujaama müraolukorra hinnanguga seotud meetodit ja tehnilist aruannet**. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistuste käigus läbi asjakohased konsulteerimised, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel tagama vastavate dokumentide üheaegse, õigeaegse ja asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 8]~~
- (13a) **Õiguskindluse ja kavandamise usaldusväärsuse tagamiseks ei tohiks nende käitamiskiirangute ja lennujaamade käitamist käsitlevate otsuste, sh kohtuotsuste ja vahendusprotsesside tulemuste suhtes, mis olid tehtud või käsitlemisel enne käesoleva määruse jõustumist, kohaldada käesolevat määrust, vaid neid tuleks käsitleda olemasolevate eeskirjade alusel.** [ME 9]
- (16) Arvestades müra hindamise meetodi järjepideva kohaldamise vajadust liidu lennundusturul, kehtestatakse määruses müra käitamiskiirangute valdkonnas ühtsed eeskirjad. Direktiivi 2002/30/EÜ tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise eesmärgid ja reguleerimisala

1. Määruses sätestatakse eeskirjad müraga seotud käitamiskiirangute järjepideva kehtestamise kohta lennuväljade kaupa **ja seal, kus on tuvastatud müraprobleem**, et aidata parandada mürakeskkonda ja piirata või vähendada kooskõlas tasakaalustatud lähenemisviisiga inimeste arvu, kes puutuvad ~~olulisel määral~~ kokku õhusõidukite ~~müra kahjustava mõjuga~~ **müraga**. [ME 11]
2. Määruse eesmärgid on:
  - a) hõlbustada eri lennuväljade tasandil keskkonnaga seotud konkreetsete müra vähendamise eesmärkide saavutamist, nagu on sätestatud liidu, riikide ja **või** kohalikes eeskirjades, ning hinnata nende omavahelisi seoseid muude keskkonnaalaste eesmärkidega, **sealhulgas terviseaspektidega**; ja [ME 12]
  - b) võimaldada majanduslikult kõige tasuvamate müra vähendamise meetmete valikut **tervise-, majanduslike ja sotsiaalseid aspekte arvesse võttes ning** kooskõlas tasakaalustatud lähenemisviisiga, et saavutada lennuvälja säästev areng ning lennuliikluse korraldamise võrgustiku suutlikkus nii-öelda värvast värvani lähenemisviisi arvestades. [ME – d 44 ja 48]
3. Käesolevat määrust kohaldatakse ~~tsiviillennunduses tegutsevate õhusõidukite~~ **tsiviillennunduse lendude** suhtes. [ME 14]

Seda ei kohaldata sõjaväe-, tolli-, politsei- või ~~sarnasteid teenuseid osutavate õhusõidukite~~ **sarnaste lendude** suhtes. [ME 15]

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „lennuväli” – lennuväli, kus kalendriaasta jooksul tehakse üle 50 000 tsiviilõhusõiduki lennu (üheks lennuks loetakse üks start või maandumine), võttes arvesse kolme viimase kalendriaasta keskmist lendude arvu enne müra hindamist;
2. „tasakaalustatud lähenemisviis” – ~~meetod~~ **ICAO Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Konventsiooni (Chicago konventsioon) 16. lisa 1. köite V osas sätestatud protsess**, mille kohaselt olemasolevaid meetmeid, nimelt õhusõiduki müra vähendamist tekkekohal, maakasutuse planeerimist ja korraldamist, müra vähendavaid töömeetodeid ja käitamispiiranguid, võetakse arvesse järjepidevalt eesmärgiga lahendada ~~müra probleem~~ **vähendada lähipiirkondades elavate inimeste tervise kaitsmiseks müra** igal lennuväljal majanduslikult kõige tasuvamal viisil, **võttes arvesse muu hulgas tervise- ja majanduslikke aspekte**; [ME – d 45 ja 49]
3. „õhusõiduk” – püsitiibõhuk, mille suurim sertifitseeritud stardimass on vähemalt 34 000 kg või mille suurim sertifitseeritud sisemahutavus on üle 19 reisisaistme, välja arvatud ainult meeskonnale mõeldud istmed;
4. „müra piirväärtusega õhusõiduk” – ~~tsiviilõhusõiduk, mis vastab on sertifitseeritud vastavalt~~ Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite II osa 3. ~~peatüki~~ **peatükile** kumulatiivse marginaaliga kuni ~~10 EPNdB~~ **8 EPNdB** (efektiivselt tajutav müratase detsibellides), ~~kusjuures~~ **nelja-aastase üleminekuperioodi jooksul pärast ...⁽¹⁾ ning kumulatiivse marginaaliga kuni 10 EPNdB pärast selle üleminekuperioodi lõppu**. Kumulatiivne marginaal on EPNdB väljendatud arvuline väärtus, mis saadakse üksikmarginaalide kokkuliitmisel (st sertifitseeritud mürataseme ja suurima lubatud mürataseme vahed), mõõdetuna igas Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite II osa ~~4. peatükis~~ **3. peatükis** määratletud kolmes müra mõõtepunktis; [ME 17]
5. „müraga seotud meede” – mis tahes meede, mis mõjutab mürakeskkonda lennuväljade ümbruses, mille suhtes kohaldatakse ICAO tasakaalustatud lähenemisviisi põhimõtteid, sealhulgas muud mitteoperatiivmeetmeid, mis võivad mõjutada õhusõiduki müraga kokku puutuvate inimeste arvu;
6. „käitamispiirangud” – müraga seotud meetmed, millega piiratakse juurdepääsu lennuväljale või vähendatakse lennuvälja optimaalset läbilaskevõimet, sealhulgas nii need käitamispiirangud, mille eesmärk on käitusest kõrvaldada müra piirväärtusega õhusõidukid konkreetsetel lennuväljadel, kui ka osalised käitamispiirangud, ~~millega piiratakse tsiviilõhusõidukite käitamist~~ **mida kohaldatakse näiteks päeval** kindlaksmääratud ajavahemikul **või üksnes lennuvälja teatavate lennuradade suhtes**. [ME 18]

Artikkel 3

Pädevad asutused ja kaebuse esitamise õigus

1. Liikmesriigid, **kus lennuväli asub**, nimetavad pädevad asutused **vastavalt siseriiklikele õigusnormidele ja tavadele ühe või mitu pädevat asutust**, kes vastutavad käitamispiiranguid käsitlevate meetmete **käitamispiirangute** vastuvõtmise **menetluse järgimise** eest, ning sõltumatu apellatsiooniasutuse.
2. Pädevad asutused ja apellatsiooniasutus on sõltumatud mis tahes organisatsioonist, mida müraga seotud meetmed mõjutada võivad.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile **aegsasti** lõikes 1 osutatud nimetatud pädevate asutuste ja apellatsiooniasutuse nimed ja aadressid. **Komisjon avaldab kõnealuse teabe**.
4. **Liikmesriigid tagavad vastavalt oma riigi õigusaktidele ja menetlustele õiguse esitada apellatsiooniasutusele kaebus käesoleva määruse kohaselt vastu võetud käitamispiirangute vastu**. [ME 19]

⁽¹⁾ Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 4

Üldeeskirjad õhusõidukite müra kontrollimiseks

1. Liikmesriigid ~~võtavad vastu~~ **rakendavad** tasakaalustatud lähenemisviisi seoses õhusõidukite müra kontrollimisega **lennuväljade kaupa ning käesoleva määruse reguleerimisala raames**. Sel eesmärgil **hindavad** nad **vastavalt direktiivile 2002/49/EÜ müraolukorda konkreetsel lennuväljal, kaasa arvatud kahjulikke mõjusid inimeste tervisele. Müraprobleemi tuvastamise korral nad:** [ME 20]

- a) ~~hindavad müraolukorda vastaval lennuväljal~~ **tagavad, et määratletakse kõnealuse lennujaama müra vähendamise eesmärk, võttes vajaduse korral arvesse direktiivi 2002/49/EÜ artiklit 8 ja V lisa;**
- b) ~~määravad kindlaks keskkonnavalase müra vähendamise eesmärgi;~~ [ME 21]
- c) määravad kindlaks müra mõju vähendamiseks kättesaadavad meetmed;
- d) ~~hindavad~~ **korraldavad** kättesaadavate meetmete ~~töenäolise majandusliku tasuvuse~~ **töenäolise majandusliku tasuvuse põhjaliku ametliku hindamise;** [ME 22]
- e) valivad meetmed välja;
- f) konsulteerivad läbipaistval viisil sidusrühmadega kavandatavate meetmete teemal;
- g) teevad meetmete kohta otsuse ning näevad ette piisava teatamise;
- h) rakendavad meetmeid ning
- i) sätestavad vaidluste lahendamise korra.

2. Liikmesriigid peavad müraga seotud meetmete võtmisel võtma arvesse järgmisi kättesaadavaid meetmeid eesmärgiga määrata kindlaks majanduslikult kõige tasuvam meetmete kombinatsioon:

- a) õhusõiduki müra vähendamise prognoositav mõju tekkekohal;
- b) maakasutuse planeerimine ja korraldamine;
- c) müra vähendavad käitamismeetodid, **sealhulgas stardi- ja maandumismarsruutide muutmine;** [ME 23]
- d) käitamispäängud (mitte esimese abinõuna).

Kättesaadavad meetmed võivad hõlmata müra piirväärtusega õhusõiduki käitusest kõrvaldamist, kui seda peetakse vajalikuks. **Liikmesriigid võivad pakkuda majanduslikke stiimuleid, et suunata õhusõidukite käitajaid kasutama artikli 2 punktis 4 osutatud üleminekuperioodil vähem müra tekitavaid õhusõidukeid.** [ME 24]

3. Liikmesriigid võivad tasakaalustatud lähenemisviisi raames diferentseerida müra vähendamise meetmeid vastavalt õhusõiduki ~~tüübile~~ **mürataseme näitajatele**, tõusu-maandumisraja kasutamisele, **lennutrajektorile** ja/või hõlmatud ajavahemikule. [ME 25]

4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, ei mõjuta käitamispäängud, mis kehtestatakse müra piirväärtusega õhusõiduki käitusest kõrvaldamisena lennuvälja käitamisel, tsiviilkasutuses olevaid allahelikiirusega õhusõidukeid, mis vastavad kas esialgse sertifikaadi või uuesti välja antud sertifikaadi alusel Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite II osa 4. peatükis sätestatud mürastandardile.

5. **Asjaomasel lennuväljal** käesoleva määruse alusel võetud ~~meetmete~~ **meetmed** või meetmete kombinatsiooniga ~~asjaomase lennuvälja puhul ei kehtestata suuremaid piiranguid, kui on vaja~~ **kombinatsioon peavad olema sobivad** selle lennuvälja jaoks kehtestatud keskkonnavalaste müra vähendamise eesmärkide saavutamiseks. Käitamispäängud ei tohi olla **meevaldsed ega** diskrimineerivad, eriti õhusõiduki käitajate kodakondsuse, identiteedi või tegevuse alusel. [ME 26]

6. Vastavalt käesolevale määrusele võetud meetmed aitavad kaasa riiklikele tegevuskavadele, mis on seotud lennuliikluse tekitatud müraga, nagu on osutatud direktiivi 2002/49/EÜ artiklis 8.

6a. Liikmesriigid võtavad kiiresti ja asjatute viivitusteta vastu käesoleva artikli kohaldamiseks vajalikud seadusandlikud meetmed. [ME 27]

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 5

Müra hindamise eeskirjad

1. Pädevad asutused hindavad korrapäraselt müraolukorda **tagavad** oma territooriumil asuvatel lennuväljadel **vastutusalasse kuuluvate lennuväljade müraolukorra korrapärase hindamise** vastavalt direktiivi 2002/49/EÜ nõuetele ja riiklikele või kohalikele eeskirjadele. Pädevad asutused võivad pöörduda abi saamiseks komisjoni 29. juuli 2010. aasta määruse (EL) nr 691/2010, millega kehtestatakse aeronavigatsiooniteenuste ja võrgufunktsioonide tulemuslikkuse kava ⁽¹⁾ artiklis 3 osutatud tulemuslikkuse hindamise asutuse poole.

2. Pädevad asutused kasutavad praeguse ja tulevase müraolukorra hindamiseks I lisas sätestatud meetodit, näitajaid ja teavet.

3. Kui müraolukorra **kõnealune** hindamine näitab, et ~~on~~ **lennuvälja müraprobleemi lahendamiseks** vaja uusi ~~meetmeid~~ müra vähendamise eesmärkide taseme saavutamiseks või säilitamiseks, siis peavad **käitamispiiranguid, tagavad** pädevad asutused ~~võtma, et:~~

a) **kohaldatakse I lisas sätestatud metoodikat, näitajaid ja teavet, et võtta** nõuetekohaselt arvesse tasakaalustatud lähenemisviisi kohase igat liiki meetme panust ~~vastavalt I lisale;~~

b) **lennuvälja käitajate, õhusõiduki käitajate ja aeronavigatsiooniteenuse osutajate vahel toimub nõuetekohasel tasandil tehniline koostöö müra vähendamise meetmete analüüsimiseks. Samuti tagavad pädevad asutused, et konsulteeritakse kohalike elanike või nende esindajatega ja asjaomaste kohalike asutustega, ning et neile edastatakse tehnilist teavet müra vähendamise meetmete kohta;**

c) **kooskõlas II lisaga hinnatakse kõigi uute käitamispiirangute tasuvust. Uuteks käitamispiiranguteks ei loeta seniste meetmete väiksemaid tehnilisi muudatusi, mis ei mõjuta oluliselt käitamist ega läbilaskevõimet;**

4. Pädevad asutused peavad tagama, et nõuetekohasel tasandil luuakse foorum tehniliseks koostööks lennuvälja käitaja, õhusõiduki käitaja ja aeronavigatsiooniteenuse pakkuja vahel toiminguteks, mille eest need käitajad vastutavad, ning võttes nõuetekohaselt arvesse müra vähendamise ja heitkoguste alandamise meetmete omavahelist sõltuvust. Tehnilise koostöö foorumi liikmed konsulteerivad korrapäraselt kohalike elanike või nende esindajatega ning annavad pädevatele asutustele tehnilist teavet ja nõuandeid müra vähendamise meetmete kohta.

5. Pädevad asutused hindavad uute meetmete majanduslikku tasuvust, nagu on viidatud lõikes 3 vastavalt II lisale. Olemasoleva meetme väikest tehnilist muudatust ilma olulise mõjuta läbilaskevõimele või käitamisele ei loeta uueks käitamispiiranguks.

6. Pädevad asutused korraldavad õigeaegse ja põhjaliku konsultatsiooniprotsessi

d) **korraldatakse õigeaegne ja põhjalik konsultatsiooniprotsess** huvitatud isikutega, tagades avatuse ja läbipaistvuse seoses andmete ja arvutusmeetoditega. Huvitatud isikud võivad esitada märkusi vähemalt kolme kuu jooksul enne uute ~~meetmete~~ **käitamispiirangute** vastuvõtmist. Huvitatud isikute hulka kuuluvad vähemalt järgmised isikud:

a) lennuväljade ümbruses elavate lennuliikluse mürast mõjutatud kohalike elanike esindajad;

b) asjaomased lennuvälja käitajad;

c) nende õhusõidukite käitajate esindajad, keda võivad mõjutada müraga seotud meetmed;

d) asjaomased aeronavigatsiooniteenuse pakkujad;

e) võrgustiku haldusasutus, nagu on määratletud komisjoni määruses nr 677/2011 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ELT L 201, 3.8.2010, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 185, 15.7.2011, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- i) lennuväljade läheduses elavad ja lennuliikluse mürast mõjutatud kohalikud elanikud või nende esindajad ning asjaomaste kohalike ja piirkondlike asutuste esindajad;
- ii) nende kohalike ettevõtete esindajad, mis asuvad lennuväljade ümbruses ning mille tegevust õhuliiklus ja lennuvälja tegevus mõjutab;
- iii) asjaomased lennuvälja käitajad;
- iv) nende õhusõidukite käitajate esindajad, keda võivad mõjutada müraga seotud meetmed;
- v) asjaomased aeronavigatsiooniteenuse osutajad;
- vi) komisjoni 7. juuli 2011. aasta määruses (EL) nr 677/2011, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgustiku funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad ⁽¹⁾ määratletud võrgustiku haldusasutus;
- vii) vajadusel määratud teenindusaegade koordineerija.

7. Pädevad asutused jälgivad müra vähendamise meetmete rakendamist ja teostavad selle üle järelevalvet ning võtavad vajaduse korral meetmeid. Nad tagavad, et esitatakse korrapäraselt asjakohast teavet kohalikele elanikele, kes elavad asjakohane teave tehakse veebis kättesaadavaks, mis võimaldab lennuväljade ümbruses elaval kohalikel elanikel ja muudel huvitatud isikutel teabele vabalt ligi pääseda.

Asjakohane teave sisaldab järgmist:

- a) teave väidetavate rikkumiste kohta seoses lennutrajektoori muudatustega, tuues ära nende mõju ja selliste muudatuste põhjused;
- b) lennuliikluse jaotuseks ja halduseks kasutatud kriteeriumid igas lennujaamas seoses nende võimaliku mõjuga keskkonna ja müra suhtes.

8. Pädevad asutused tagavad, et lennujaamade rajatiste käitajad paigaldavad müramõõtmise infosüsteemid erinevatesse kohtadesse nende lennutrajektooride läheduses, mis mõjutavad kohalikku elanikkonda või võivad seda mõjutada. Müramõõtmise infosüsteemide kogutud andmeid saab Internetist vaadata. [ME 28]

Artikkel 6

Mürataset käsitlev teave

1. Otsused müraga seotud käitamispiirangute kohta põhinevad õhusõiduki müratasemel, nagu on määratud kindlaks sertifitseerimismenetluses, mis viiakse läbi vastavalt Chicago konventsiooni 16. lisa 1. kõitele (viies väljaanne, juuli 2008).
2. Komisjoni taotlusel ja kui ametil vastav teave veel puudub, edastavad õhusõiduki käitajad järgmised müraandmed oma õhusõiduki kohta, mida nad kasutavad liidu lennuväljadel:
  - a) õhusõiduki registritunnus;
  - b) kasutatava õhusõiduki mürataseme sertifikaat või sertifikaadid koos seonduva tegeliku maksimaalse stardimassiga;
  - c) õhusõiduki mis tahes muudatused, mis mõjutavad selle mürataset ja registreeritakse mürataseme sertifikaadis.
  - d) õhusõiduki müra- ja tulemusnäitajad müra modelleerimise eesmärgil.

Iga lennu kohta, milleks kasutatakse liidu lennuvälja, peavad õhusõiduki käitajad edastama kasutatava mürataseme sertifikaadi ja registritunnuse.

Iga kord, kui käitaja vahetab õhusõiduki mürataseme sertifikaati, peab ta sellest teavitama ka komisjoni.

⁽¹⁾ ELT L 185, 15.7.2011, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Andmed tuleb esitada ~~tasuta~~, elektrooniliselt ja vajaduse korral ettenähtud vormi kasutades. **Kõnealuste andmete esitamise seonduvad mis tahes kulud katab komisjon.**

3. **Lennuvälja ümbruse määramise modelleerimisel tuginetakse tootja poolt õhusõiduki müra- ja tulemusnäitajate kohta esitatud andmetele, mida soovitatakse kasutada vastavalt rahvusvahelistele normidele ja mis on kättesaadavad ICAO vahendusel.** Amet kontrollib õhusõiduki müra- ja tulemusnäitajaid modelleerimise eesmärgil kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määruse (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet⁽¹⁾ artikli 6 lõikega 1. **Amet kasutab andmete usaldusväärsuse ja parimate tavade kindlaksmääramisel ICAO lennundusalase keskkonnakaitse komitee modelleerimise ja andmebaaside rühma kehtestatud korda ja tagab lennukõlblikkusega tegelevate rahvusvaheliste asutuste töö jätkuva ühtlustamise.**

4. Andmeid hoitakse keskandmebaasis ning need tehakse käitamiseesmärgil kättesaadavaks pädevatele asutustele, õhusõiduki käitajatele, aeronavigatsiooniteenuse osutajatele ning lennuväljade käitajatele. [ME 29]

Artikkel 7

Käitamispiirangute kehtestamise eeskirjad

1. ~~Enne~~ Käitamispiirangu ~~kehtestamist~~ **kehtestamisel** peavad pädevad asutused teatama sellest liikmesriikidele, komisjonile ja huvitatud pooltele ~~kuus kolm~~ kuud ette ning ettetatamisperiood peab lõppema vähemalt kaks kuud enne teenindusaegade koordineerimise parameetrite kindlaksmääramist, mis on määratletud nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määruse EMÜ nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta⁽²⁾ artikli 2 punktis m asjaomase lennuvälja kohta vastavaks kavandamisperioodiks.

2. Pärast artikli 5 kohaselt läbi viidud hindamist lisatakse otsuse teatisele kirjalik aruanne, milles selgitatakse käitamispiirangu kehtestamise põhjuseid, lennuvälja jaoks kehtestatud ~~keskkonnamäär~~ **müra vähendamise eesmärki**, selle eesmärgi saavutamiseks arutatud meetmeid ning erinevate kaalutud meetmete tõenäolist majanduslikku tasuvust, sealhulgas vajaduse korral nende piirülest mõju.

3. Kui käitamispiirang hõlmab müra piirväärtusega õhusõiduki kõrvaldamist lennuväljalt, ei ole kuue kuu jooksul pärast teatamist selle lennuväljal lubatud osutada uusi teenuseid müra piirväärtusega õhusõidukitega, **kusjuures etteteatamisperiood peab lõppema vähemalt kaks kuud enne lõikes 1 osutatud teenindusaegade koordineerimise parameetrite kindlaksmääramist.** Pädevad asutused otsustavad, milline on ~~aastane määr~~ müra piirväärtusega õhusõidukite käitusest kõrvaldamiseks asjaomaste käitajate lennukipargist selle lennuväljal, võttes nõuetekohaselt arvesse õhusõiduki eluiga ja kogu lennukipargi koosseisu. Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 3 kohaldamist, ei või see **kõrvaldamise aastane määr**. **See aastane määr ei tohi olla suurem kui 20% asjaomase käitaja kõikidest 25% lendude arvust ning seda kohaldatakse ühtmoodi kõikidele asjaomastele käitajatele sõltuvalt sellest, kui palju lende on nad asjaomasel lennuväljal müra piirväärtusega õhusõidukitest, mis selle lennuväljal teenuseid osutavad õhusõidukitega teostanud.**

4. Apellatsioonemüraga seotud käitamispiirangute otsuste kohta käsitletakse vastavalt riigi õigusnormidele. [ME 30]

Artikkel 8

Arenguriigid

1. Pädevad asutused võivad vabastada müraga seotud käitamispiirangutest müra piirväärtusega õhusõiduki, mis on registreeritud arenguriikides, tingimusel et:

- a) õhusõidukile on antud mürasertifikaat, mis vastab Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite 3. peatükis sätestatud standarditele;
- b) õhusõidukit on käitatud liidus viie aasta jooksul enne käesoleva määruse jõustumist, see on asjaomase arenguriigi registris ning seda käitab jätkuvalt selles riigis asutatud füüsiline või juriidiline isik.

2. Kui liikmesriik lubab lõikes 1 sätestatud erandit, siis teavitatakse enda võimaldatud erandist viivitamatult muude liikmesriikide pädevaid asutusi ja komisjoni.

⁽¹⁾ ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 14, 22.1.1993, lk 1.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 9

Erandid seoses õhusõidukite erandliku käitamisega

Olenevalt asjaoludest võivad pädevad asutused lubada oma territooriumil asuvatel lennuväljadel müra piirväärtusega õhusõidukite erandkorras käitamist, mis ei või toimuda selle määruise sätete alusel.

Erandit kasutatakse üksnes:

- a) õhusõidukite puhul, mille lennud on nii erandlikud, et ajutisest erandist keeldumine oleks põhjendamatu;
  - b) õhusõidukite puhul, mis teevad ümberehituste, remondi- või hooldustöödega seotud mittetulunduslikke lende;
- ba) õhusõidukite puhul, mis teevad humanitaarotstarbelisi või diplomaatilistel eesmärkidel toimuvaid lende. [ME 31]**

Artikkel 10

Kontrolliõigus

1. Liikmesriigi taotlusel või omal algatusel ning ilma et see piiraks pooleliolevat apellatsioonimenetlust, võib komisjon kontrollida käitamispäärangut käsitlevat otsust enne selle rakendamist **kahe kuu jooksul pärast artikli 7 lõike 1 kohase teate saamist hinnata müraga seotud käitamispäärangu kehtestamise menetlust**. Kui komisjon leiab, et otsuses ei täideta müraga seotud käitamispäärangu kehtestamisel ei ole järgitud käesolevas määruses sätestatud nõudeid või see on muul viisil liidu õigusega vastuolus, siis ta võib otsuse peatada **menetlust, võib ta sellest teavitada asjaomaseid pädevaid asutusi. Asjaomased pädevad asutused võivad komisjoni arvamust arvesse võtta.**

2. Pädevad asutused annavad komisjonile teavet, mis kinnitab määrusele vastavust.

3. Komisjon otsustab kooskõlas artikli 13 lõikes 2 sätestatud nõuandemenetlusega ning eelkõige II lisa kriteeriume arvesse võttes, kas asjaomane pädev asutus võib käitamispäärangu kehtestada. Komisjon edastab oma otsuse nõukogule ja asjaomasele liikmesriigile.

4. Kui komisjon ei ole võtnud vastu otsust kuu **oma arvamust teatavaks teinud kahe** kuu jooksul pärast seda, kui ta on saanud lõikes 2 **artikli 7 lõikes 1** osutatud **teate teate**, võib pädev asutus kohaldada käitamispäärangut käsitlevat kavandatud otsust. [ME 32]

Artikkel 11

Delegeeritud õigusaktid

Komisjon on volitatud võtma vastu delegeeritud õigusakte vastavalt artiklile 12, mis käsitlevad:

- a) ~~artikli 2 punktis 3 sätestatud õhusõiduki määratluse ning artikli 2 punktis 4 sätestatud müra piirväärtusega õhusõiduki määratluse muudatusi; [ME 33]~~
- b) artiklites 4 ja 8 sätestatud müra sertifitseerimise standardite ning artikli 6 lõikes 1 sätestatud sertifitseerimismenetluse muudatusi ja ajakohastamist;
- c) I lisas sätestatud meetodi ja tehnilise aruande muudatusi.

Artikkel 12

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitused antakse komisjonile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

2. Artiklis 11 osutatud volitus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse ~~määramata ajaks~~ **komisjonile viieks aastaks** alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. [ME 34]
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 11 osutatud delegeeritud volitused igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Kooskõlas artikliga 11 vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatsenud vastuväiteid esitada. Kõnealust ajavahemikku võib Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral kahe kuu võrra pikendada.

Artikkel 13

Komitee

1. ~~Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 artikliga 25 asutatud komitee⁽¹⁾.~~

~~Komitee all peetakse silmas määruses (EL) nr 182/2011 osutatud komiteed.~~

2. Sellele lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. ~~Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, siis lõpetatakse see menetlus ilma tulemuseta, kui komitee esimees otsustab nii arvamuse esitamise tähtaja jooksul või komitee liikmed nõuavad seda lihthääletamusega.~~ [ME 35]

Artikkel 14

Teave ja läbivaatamine

Liikmesriigid annavad taotluse korral komisjonile teavet käesoleva määruse rakendamise kohta.

Komisjon teeb hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettekande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Ettekandega koos esitatakse vajaduse korral käesoleva määruse läbivaatamise ettepanekud.

Artikkel 14a

Üleminekusätted

Nende käitamispriirangute ja lennuväljade käitamist käsitlevate otsuste, sh kohtuotsuste ja vahendusprotsesside tulemuste suhtes, mis olid tehtud või käsitlemisel enne käesoleva määruse jõustumist, käesolevat määrust ei kohaldata. Nende suhtes kohaldatakse jätkuvalt direktiivi 2002/30/EÜ kohaldatavaid osi ning vajaduse korral riiklikke õigusakte, millega võetakse direktiiv üle riiklikku õigusesse. Seetõttu jääb direktiivi 2002/30/EÜ mõju selliste meetmete suhtes kehtima. Olemasoleva meetme väikest tehnilist muudatust, millel ei ole läbilaskevõimele või käitamisele olulist mõju, ei loeta uueks käitamispriiranguks. [ME 36]

Artikkel 15

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2002/30/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

⁽¹⁾ ELT L 293, 31.10.2008, lk 3.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

Lennuvälja müraolukorra hinnang

Metoodika

1. Pädevad asutused kasutavad müra hindamise meetodeid, mis on töötatud välja kooskõlas ECACi aruandedokumendiga nr 29 „Report on Standard Method of Computing Noise Contours around Civil Airports”, 3. väljaanne **direktiivi 2002/49/EÜ II lisaga**. [ME 37]

Näitajad

1. Lennuliikluse müra mõju kirjeldatakse vähemalt müranäitajatega L_{den} ja L_{night} , mis on määratletud direktiivi 2002/49/EÜ I lisas ja mis arvutatakse vastavalt sellele.
2. Pädevad asutused võivad kasutada täiendavaid müranäitajaid, millel on teaduslik alus, et kajastada lennuliikluse müra häirivust.

Müra kontrollimise teave

1. Andmed olukorra kohta
  - 1.1. Lennuvälja kirjeldus, kaasa arvatud suurus, asukoht, ümbrus, lennuliikluse tihedus ja kogusuurus.
  - 1.2. Lennuvälja keskkonnamäärade **müra vähendamise** eesmärgid, vaadeldud siseriiklikus kontekstis. See hõlmab õhusõiduki müraeesmärkide kirjeldust lennuvälja jaoks. [ME 38]
  - 1.3. Üksikasjalikud andmed jooksva ja **eelmise vähemalt kahe eelneva** aasta mürakontuuride kohta, sealhulgas õhusõidukite müraga kokkupuutuvate inimeste hinnanguline arv, **mis saadakse direktiivi 2002/49/EÜ III lisa kohaselt**. [ME 39]
  - 1.4. Tasakaalustatud lähenemisviisi raamistikus juba rakendatud olemasolevate ja kavandatavate meetmete kirjeldus, et kontrollida õhusõidukite müra; nende meetmete mõju müraolukorrale ja osakaal selles, mis hõlmab järgmist.
    - 1.4.1. Müra vähendamiseks tekkekohal:
      - lennukipargi areng ja tehnoloogilised edusammud;
      - lennukipargi ajakohastamise erikavad.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

1.4.2. Maakasutuse planeerimiseks ja korraldamiseks:

- kehtivad planeerimisvahendid, nagu üksikasjalik planeerimine või müra tsoneerimine;
- kehtivad vähendamismeetmed, nagu ehituskoodeksid, müraisolatsioonikavad või tundliku maakasutusega alade vähendamise meetmed;
- konsulteerimine maakasutuse meetmete vallas;
- ebaseadusliku maakasutuse järelmeetmed.

1.4.3. Müra vähendavateks käitamismeetmeteks, kuivõrd need meetmed ei piira lennuvälja läbilaskevõimet:

- eelistatud lennuradade kasutamine;
- müra seisukohast eelistatud lennuliinide kasutamine;
- stardil ja maandumisel müra vähendavate meetmete kasutamine;
- tuleb näidata, millises ulatuses reguleeritakse meetmeid keskkonnanäitajate alusel, mis on osutatud määruse (EL) nr 691/2010 I lisas.

1.4.4. Käitamisiiranguteks:

- üleilmsete piirangute kasutamine, nagu CAPI eeskirjad lendude kohta või mürakvoodid;
- kehtivad finantsinstrumendid, nagu müraga seotud lennujaamatasud;
- õhusõidukist sõltuvate piirangute kasutamine, nagu müra piirväärtusega õhusõiduki käitusest kõrvaldamine;
- osaliste piirangute kasutamine, kehtestades erinevad meetmed päeval ja öösel.

2. Prognoos olukorras, kus uusi meetmeid ei võeta

- 2.1. Lennuvälja võimalikud juba kinnitatud ja ootel arendusmeetmed, näiteks läbilaskevõime suurendamine, lennuradade ja/või terminalide laiendamine **ning, maandumiste ja õhukõõsuste prognoos**, prognoositav lennuliikluse kogusuurus ja kasv **ning üksikasjalik uuring läbilaskevõime suurendamise, lennuradade ja terminalide laiendamise ning lennutrajektooride ja maandumis- ja stardimarsruutide muutmise müraalase mõju kohta piirkonnale. [ME 40]**
- 2.2. Lennuvälja läbilaskevõime suurendamise korral sellise täiendava läbilaskevõime tagamise kasutegurid laiemale lennundusvõrgustikule ja piirkonnale.
- 2.3. Toime mürakeskkonnale täiendavate meetmete puudumise korral ning müra vähendamiseks juba kavandatud meetmete toime sama ajavahemiku jooksul.
- 2.4. Prognoositavad mürakontuurid, sealhulgas õhusõidukite müraga tõenäoliselt kokkupuutuvate inimeste arv, kusjuures tehakse vahet vanade ja äsja ehitatud elamurajoonide vahel **ning eristatakse ka kavandatavaid tulevase elamurajoone, mille ehitamiseks on pädevad asutused juba loa andnud. [ME 41]**
- 2.5. Tagajärjed ja võimalikud kulud, kui müra eeldatava suurenemise korral jäetakse müra mõju vähendavad meetmed võtmata.

Kolmapäev, 12. detsember 2012

3. Täiendavate meetmete hindamine
- 3.1. Olemasolevate täiendavate meetmete ülevaade ning nende valiku peamised põhjused. ~~Täiendavaks analüüsiks väljavalitud meetmed ning andmed tulemuse majandusliku tasuvuse analüüsi kohta, eelkõige kõnealuste meetmete võtmisega seotud kulud; inimeste arv, kelle jaoks mürakeskkond eelduste kohaselt paraneb, ning ajakava; eri meetmete järjestus üldise mõjususe järgi. [ME 42]~~
- 3.2. Ülevaade keskkonna- ja konkurentsimõjudest, mida kavandatavad meetmed võivad avaldada teistele lennuväljadele, ettevõtjatele ja muudele huvitatud isikutele.
- 3.3. Eelistatud valiku põhjendused.
- 3.4. Kokkuvõtte ilma tehniliste üksikasjadeta.

II LISA**Müraga seotud käitamispiirangute majandusliku tasuvuse hinnang**

Kavandatavate müraga seotud käitamispiirangute majanduslikku tasuvust hinnatakse, võttes (mõõdetavates näitajates) nii palju kui võimalik arvesse järgmisi tahke:

- 1) kavandatavate meetmete eeldatav kasutegur müra seisukohast, **kaasa arvatud tervisega seonduv kasu** praegu ja tulevikus;
  - 2) lennutegevuse ohutus, sealhulgas kolmanda isiku risk **lennuvälja ümbruses elavate kohalike elanike tervis ja ohutus;**
  - 3) lennuvälja läbilaskevõime **lennutegevuse ohutus, sealhulgas kolmanda isiku risk;**
  - 4) ~~mõjud Euroopa lennundusvärgustikule~~ **otsesed, kaudsed ja katalüütilised mõjud tööhõivele ja majandusele, sh võimalik mõju piirkonna majandusele;**
- 4a) mõju töötingimustele lennuväljadel;**
  - 4b) lennuvälja läbilaskevõime;**
  - 4c) mõjud Euroopa lennundusvärgustikule;**
  - 4d) keskkonnasäästlikkus, sealhulgas müra ja heitkoguste vahelised seosed.**

Lisaks võivad pädevad asutused võtta arvesse järgmisi tegureid:

- ~~1) lennuvälja ümbruses elavate kohalike elanike tervis ja ohutus;~~
  - ~~2) keskkonnasäästlikkus, sealhulgas müra ja heitkoguste vahelised seosed;~~
  - ~~3) otsesed, kaudsed ja katalüütilised mõjud tööhõivele. [ME 43]~~
-

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0497

Euroopa statistikaprogramm 2013–2017 ***I**Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa statistikaprogrammi 2013–2017 kohta (COM(2011)0928 – C7-0001/2012 – 2011/0459(COD))****(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)**

(2015/C 434/45)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0928),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0001/2012),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 21. novembri 2012. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamusi (A7-0218/2012),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0459**Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. detsembril 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 Euroopa statistikaprogrammi 2013–2017 kohta***(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 99/2013) lõplikule kujule).*

Kolmapäev, 12. detsember 2012

P7_TA(2012)0498

Tõhustatud koostöö finantstehingute maksu valdkonnas ***

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas (COM(2012)0631 – C7-0396/2012 – 2012/0298(APP))

(Nõusolek)

(2015/C 434/46)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas (COM(2012)0631),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 329 lõikele 1 (C7-0396/2012),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 74 g ja artikli 81 lõiget 1,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitusi (A7-0396/2012),
- A. arvestades, et 28. septembril 2011 võttis komisjon vastu ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, milles käsitletakse finantstehingute maksu ühist süsteemi ja muudetakse direktiivi 2008/7/EÜ ⁽¹⁾;
- B. arvestades, et see ettepanek põhines Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklil 113, mille kohaselt on vaja konsulteerida Euroopa Parlamendiga ja nõukogu ühehäälsel otsust,
- C. arvestades, et oma 23. mai 2012. aasta seisukohas selle ettepaneku kohta kiitis parlament, toimides vastavalt konsulteerimismenetlusele, komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
- D. arvestades, et peagi selgus, et mõnedel liikmesriikidel oli spetsiifilisi probleeme, mistõttu neil ei olnud võimalik direktiivi ettepanekuga nõustuda;
- E. arvestades, et mitu liikmesriiki väljendasid oma valmisolekut kaaluda võimalust kehtestada finantstehingute maksu ühine süsteem tõhustatud koostöö raames;
- F. arvestades, et rohkem kui üheksa liikmesriiki on teatanud oma kavatsusest alustada tõhustatud koostööd finantstehingute maksu ühise süsteemi valdkonnas ning esitanud komisjonile taotluse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 329 lõikele 1; arvestades, et komisjon esitas seejärel ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse luba teha tõhustatud koostööd;
- G. arvestades, et parlament on kontrollinud vastavust Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklile 20;
- H. arvestades, et oma 23. mai 2012. aasta seisukohas märkis parlament, et finantstehingute maksu eesmärke on võimalik tegelikult saavutada siis, kui maks kehtestada ülemaailmsel tasandil, ning rõhutas, et liit peab juhtima pingutusi, mille eesmärk on saavutada finantstehingute maksu käsitlev kokkulepe ülemaailmsel tasandil, ning näitama eeskjuju finantstehingute maksu kehtestamisel; arvestades, et tõhustatud koostööga antakse ilmselt samuti eeskjuju finantstehingute maksu kehtestamiseks ülemaailmsel tasandil;

⁽¹⁾ Nõukogu 12. veebruari 2008. aasta direktiiv 2008/7/EÜ kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta (ELT L 46, 21.2.2008, lk 11).

Kolmapäev, 12. detsember 2012

- I. arvestades, et oma 23. mai 2012. aasta seisukohas parlament kinnitas, et komisjoni esildatud finantstehingute maksu mudel oleks sobiv alus maksu rakendamiseks liikmesriikide rühmas, kui nad valivad kiirema edasiminekü tõhustatud koostöö raames;
- J. arvestades, et komisjon peaks täiendama esialgset mõjuhindangut finantstehingute maksu kehtestamise kohta ning põhjalikumalt uurima, milline on tõhustatud koostöö raames kehtestatud finantstehingute maksu mõju siseturule tervikuna, sealhulgas mõju osalevatele liikmesriikidele ja mitteosalevatele liikmesriikidele, ning peaks arvesse võtma selle uuringu tulemusi, kui koostab muudetud ettepaneku eelnõu;
- K. arvestades, et vastavalt ELi lepingu artiklile 20 võivad vähemalt üheksa liikmesriiki, kes soovivad omavahel rakendada tõhustatud koostööd valdkonnas, kus liidul ei ole ainupädevust, kasutada liidu institutsioone ja teostada liidu pädevust, kohaldades õiguslikult järjepideval viisil aluslepingute asjakohaseid sätteid;
- L. arvestades, et selline tõhustatud koostöö finantstehingute maksu valdkonnas aitab edendada liidu eesmärke, kaitsta tema huve ja tugevdada integreerumisprotsessi ELi lepingu artikli 20 tähenduses;
- M. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklite 326–334 nõuded on samuti täidetud;
- N. arvestades, et tõhustatud koostöös austatakse mitteosalevate liikmesriikide õigusi, pädevusi ja kohustusi, kuna võimalus kehtestada ühtlustatud finantstehingute maks osalevate liikmesriikide territooriumil ei mõjuta finantstehingute maksu kehtestamise võimalikkust ega tingimusi mitteosalevate liikmesriikide territooriumil;
- O. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 328 lõikes 1 on sätestatud, et tõhustatud koostöö on kõikidele osaleda soovivatele liikmesriikidele igal ajal avatud; arvestades, et komisjon ja tõhustatud koostöös osalevad liikmesriigid peaksid algusest peale ja jätkuvalt toetama ning ergutama võimalikult paljude liikmesriikide osalemist;
- P. arvestades, et järgida tuleb kehtivaid liidu õigusakte, eriti nõukogu direktiivi 2008/7/EÜ;
- Q. arvestades, et Euroopa Parlamendi nõusolek seoses komisjoni ettepanekuga puudutab tõhustatud koostööd ja sellega ei nähta ette, millised liikmesriigid koostöös osalevad;
- R. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 333 lõikes 2 lubatakse tõhustatud koostöös osalevatel liikmesriikidel võtta vastu otsus, mis näeb ette, et nõukogu toimib seadusandliku tavamenetluse raames, selle asemel et kasutada ELi toimimise lepingu artiklis 113 sätestatud seadusandlikku erimenetlust, mille kohaselt Euroopa Parlamendiga ainult konsulteeritakse;
- S. arvestades, et komisjon peaks tähelepanelikult jälgima finantstehingute maksu rakendamist, pidades silmas ELi toimimise lepingu artikleid 326 ja 327, ning andma korrapäraselt aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule;
1. annab nõusoleku ettepanekule võtta vastu nõukogu otsus, ilma et see mõjutaks seda, millised liikmesriigid osalevad;
  2. kutsub nõukogu üles võtma ELi toimimise lepingu artikli 333 lõike 2 kohaselt vastu otsuse, mis näeb ette seadusandliku tavamenetluse kasutamise, kui menetlema hakatakse ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas ELi toimimise lepingu artikli 113 kohaselt;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 13. detsember 2012

P7_TA(2012)0501

ELi Põhiõiguste Ameti mitmeaastane raamistik ***

Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2012. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega kehtestatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti mitmeaastane raamistik aastateks 2013–2017 (10449/2012 – C7-0169/2012 – 2011/0431(APP))

(Seadusandlik erimenetlus: nõusolek)

(2015/C 434/47)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (10449/2012),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 352 (C7-0169/2012),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõiget 1,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus (A7-0361/2012),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET